

Bir Tarih

Katoliklikte şeytan çkarma

Hristiyanlık

Francis Genç

Palgrave Tarih Çalışmaları Cadılık ve Büyü

Dizi Editörleri

Jonathan Barry
Tarih Bölümü
Exeter Üniversitesi
Exeter, Birleşik Krallık

William de Blécourt

Orak yumurtadan çıkma

Maynards Green, Birleşik Krallık

Owen Davies
Hertfordshire Üniversitesi
Beşeri Bilimler Okulu
Hertfordshire, Birleşik Krallık

Avrupa cadılık ve büyü tarihi öğrencileri ve akademisyenleri büyülemeye ve zorlamaya devam ediyor. Bu konuda kesinlikle kitap sıkıntısı yok. Cadılık davaları hakkında birkaç genel inceleme ve çok sayıda bölgesel ve mikro çalışmaları İngilizce konuşan bir okuyucu kitlesi için yayınlanmıştır. Cadılık üzerine yayınların kalitesi yüksek olsa da, bazı bölgeler ve konular yıllar içinde daha az ilgi görmüştür. Bu dizinin amacı, cadılık ve büyü tarihinin bu daha az bilinen veya az çalışılmış yönlerini aydınlatmaya yardımcı olmaktır. Ayrıca, büyü ve doğaüstü ile ilgili diğer alanlarda daha geniş bir çalışmaları külliyatının geliştirilmesini de teşvik edecektir: melekler, şeytanlar, ruhlar, hayaletler, halk şifacılığı ve kehanet gibi. Bu daha geniş inanç ve uygulama tarihine olan anlayışımızı ve ilgimizi daha da ileri götürmek için, dizi Batı Avrupa'ya olan olağan odaklanmanın ötesine bakan ve ayrıca bunların ortaçağdan modern döneme olan alakalarını ve etkilerini inceleyen araştırmalar içerecektir.

Bu seri hakkında daha fazla bilgi için <http://www.springer.com/series/14693> adresini ziyaret edin.

Francis Genç

Bir Tarih

Katoliklikte ş eytan karma

Hristiyanlık

palgrave
macmillan

Francis Genç
Cambridge İlahiyat Federasyonu
Cambridge
Birleşik Krallık

Palgrave Caddesi ve Büyü Tarihi Çalışmaları
ISBN 978-3-319-29111-6 ISBN 978-3-319-29112-3 (e-Kitap)
DOI 10.1007/978-3-319-29112-3

Kongre Kütüphanesi Kontrol Numarası: 2016936406

© Editör(ler) (varsa) ve Yazar(lar) 2016 Bu eser telif hakkına tabidir. Tüm haklar, ister materyalin tamamı ister bir kısmı olsun, Yayıncı tarafından saklıdır; özellikle tercüme, yeniden basım, resimlerin yeniden kullanımı, okuma, yayınlama, mikrofilmlerde veya başka herhangi bir fiziksel yolla çoğaltma ve iletim veya bilgi depolama ve alma, elektronik uyarılama, bilgisayar yazılımı veya başka şekilde bilinen veya bundan sonra gelişebilecek benzer veya farklı metodolojiyle ilgili haklar saklıdır.

Bu yayında genel tanımlayıcı adlar, tescilli adlar, ticari markalar, hizmet markaları vb. kullanılması, özel bir ifade bulunmasa bile, bu adların ilgili koruyucu yasa ve düzenlemelerden muaf olduğu ve dolayısıyla genel kullanım için serbest olduğu anlamına gelmez.

Yayımcı, yazarlar ve editörler, bu kitaptaki tavsiyelerin ve bilgilerin yayımlanma tarihinde doğru ve kesin olduğuna inandıklarını güvenle varsayabilirler. Ne yayımcı, ne yazarlar ne de editörler, burada yer alan materyalle ilgili veya yapılmış olabilecek herhangi bir hata veya eksiklikle ilgili olarak açık veya örtük bir garanti vermez.

Asitsiz kağıda basılmıştır

Bu Palgrave Macmillan baskısı Springer Nature tarafından yayınlanmıştır
Kayıtlı şirket Springer International Publishing AG, İsviçre'dir

Abigail igh

ÖNSÖZ

Son otuz yıldır tarihçiler arasında şeytani ele geçirme olgusuna olan ilginin patlaması görüldü. Çok sayıda çalışmada, 19. yüzyıl Reformasyon döneminden olmak üzere, bireysel vakalar veya vaka koleksiyonlarıyla ilgilendi. Bu çalışmaların çoğu, ele geçirildiği varsayılan kişilerin davranışlarına odaklandı; bazıları ise şeytan kıranların davranışlarına odaklandı. Neredeyse hiçbiri, şeytan kırmayı 'prosedürel' bir bakış açısıyla ele almadı ve şeytan kıarma metinlerini ve ritüellerini incelemedi. Bu kitap, şeytan kıarma ayinlerinin evrimine dair bir açıklama sunarak bu açığı kapatmayı amaçlıyor. İki nedenden dolayı büyü ve büyücülüğe adanmış bir dizinin parçası olarak görünüyor. İlk olarak, şeytan kıarma büyücülüğe olası bir yanıttı. İkinci olarak, şeytan kıarma ritüel büyüsüyle karmaşık bir ilişkiye sahiptir ve büyücülere Orta Çağ'ın sonlarından itibaren birçok metin sağlamıştır. Büyünün tarihi, şeytan kıarmanın tarihi anlaşılmasından tam olarak anlaşılabilir.

İlk olarak 2009 yılında İngiliz Katolik tarihi bağlamında şeytan kıarma üzerinde çalışmaya başladım ve bu konuyu İngiliz Katolikleri ve Doğuştü, 1553-1829 (2013) kitabımın son bölümünde ele aldım. Ancak, araştırmam sırasında şeytan kıarma olarak kabul edilebilecek şeyin sınırlarını tanımlayan ve çok çalışılan erken modern şeytan kıarmaları daha geniş tarihsel bağlamlarına yerleşen bir kitaba olan ihtiyacın keskin bir şekilde farkına vardım. Özellikle, şeytan kıarmanın metinsel, ritüel ve kanonik evrimini ele alan bir kitaba ihtiyaç vardı. Dahası, şeytan kıarmanın yirmi birinci yüzyıl Katolikliği içinde yeniden canlanması, bir tür tarihsel analiz gerektiren bir olgudur. Yirminci yüzyılın sonu ve

viii ÖNSÖZ

Yirmi birinci yüzyıldaki şeytan çıkarma ayinleri aslında Orta Çağ'a mı dayanıyor, yoksa kökleri yakın tarihe dayanan tamamen modern bir olgu mu?

Bu kitap, söz konusu analizi sağlamayı ve bu ve diğer sorulara yanıtlar sunmayı amaçlamaktadır.

Son birkaç yıldır bu kitaba az veya çok önemli şekillerde birçok kişi katkıda bulundu. Eşim Rachel Hilditch, şeytan çıkarma ile ilgili her şeyeye olan ilgimi sabırla tolere etti ve ilk ve kalıcı teşekkürlerimi hak ediyor. Taslak el yazmamın bölümlerini okuyup yorum yapan Dr. Bridget Nichols ve Dr. James Noyes'a ve Palgrave Macmillan tarafından atanan ve bu kadar yararlı ve yapıcı önerilerde bulunan anonim okuyuculara minnettarım. Latince ve Fransızcadan çevirilerde takılıp kaldığımda bana yardım eden Tim Roe ve Annaïck Kisby'ye ve bu kitabı yayımlanmaya hazırlayan Emily Russell ve Palgrave Macmillan ekibine teşekkür ediyorum. British Library ve Cambridge Üniversitesi Kütüphanesi'ndeki Nadir Kitaplar ve El Yazmaları Odaları personeli ve Kent Tarih ve Kütüphane Merkezi personeli her zaman yardımcı oldular. Bana Douai Manastırı'ndaki manastır kütüphanesini kullanma izni verdiği için Başrahip Geoffrey Scott'a minnettarım; bu sayede bazı belirsiz ve erişilemez metinlere erişebildim.

Son olarak, Uluslararası Cin Çıkarcılar Derneği'nin kurucu üyesi ve Westminster Başpiskoposluğu'nun şeytan çıkarcısı olan Peder Jeremy Davies'e, bu kitabın son bölümünü uygulayıcı bir şeytan çıkarcısının bakış açısından okumaya ve yorumlamaya hazır olduğu için özel bir teşekkür borcum var.

İngilizce dışındaki dillerdeki eserlerden yapılan tüm çeviriler, aksi belirtilmediği sürece bana aittir. Metinde kalabilecek her türlü hatanın sorumluluğunu elbette ben üstleniyorum.

Francis Genç
Ely, Cambridgeshire, İngiltere
Kasım 2015

İÇİNDEKİLER

1 Giriş	1
2 Erken Hristiyan Batı'da Cin Çıkarma, 300-900	27
3 Krizdeki İblis Çıkarma: Orta Çağ, 900-1500	61
4 Karşı Reformasyon Avrupa'sında Cin Çıkarma	99
5 Katolik Avrupa'nın Ötesinde Katolik Cin Çıkarma	131
6 Akıl Çağında Cin Çıkarma	155
7 Şüphe Çağında Cin Çıkarma: Ondokuzuncu ve Yirminci Yüzyıllar	181
8. Cin Çıkarma Ayininin Dönüşü	209
Bibliyografya	245
Dizin	265

KISALTMALAR

- BL İngiliz Kütüphanesi, Londra
360 Corpus Christianorum Continuation Medievalis (Turnhout: Brepols, 1966–2014), 316 cilt
CCSL Corpus Christianorum Serisi Latina (Turnhout: Brepols, 1953–2014), 201 cilt
CSEL Corpus Scriptorum Ecclesiasticorum Latinorum (Salzburg: Salzburg Üniversitesi, 1866–2011), 99 cilt CUL Cambridge Üniversitesi Kütüphanesi, Cambridge DESQ De Exorcismis et Supplicationibus Quibusdam, 2. baskı (Vatikan Ş ehri: Typis Vaticanis, 2004)
- KHLC Kent Tarih ve Kütüphane Merkezi, Maidstone VEYA Erken Orta Çağ Roman Nizamnameleri , ed. Bay Andrieu (Leuven: Spicilegium Sacrum Louvainense, 1931–61), 5 cilt Patrologia Graeca, ed. J.-P. Migne (Paris, 1857–66), 161 cilt Patrologia Latina, ed. J.-P. Migne (Paris, 1844–64), 221 cilt RR Rituale Romanum editio Princeps (1614), ed. M. Sodi ve J. J. Flores Arcas (Vatikan Ş ehri: Libreria Editrice Vaticana, 2004)
- SG Gelonian Ayinleri Kitabı, metin, ed. A. Dumas, CCSL 159, 159A (Turnhout: Brepols, 1981), 2 cilt Aquinas, Thomas (ed. P. Caramello), St. Thomas Aquinas Summa theologiae (Turin, 1963), 3 cilt
- ST

TABLÖLÖRİN LİSTESİ

2.1 Şeytan şıkarma ayinleri arasındaki benzerlikler

Rituale Romanum (1614) ve Gellone Sakramentary⁴⁹

2.2 Şeytan şıkarma ayinleri arasındaki benzerlikler

Rituale Romanum (1614) ve Paris Eki⁵¹ 8.1 1614 ve 1999 şeytan şıkarma ayinlerinin karşılaştırılması²³⁵

BÖLÜM 1

giriş

Katolik şeytan çkarma konusunda tarihteki herhangi bir zamandan daha fazla kitap basılmış olması muhtemeldir. Bunlar, hem sempatik hem de düşmanca gazetecilik araştırmalarından, şeytanın gücüyle ilgili uyarılara ve laiklerin şeytan'ı ve onun şeytani hizmetkarlarını kovmaya nasıl katılabileceklerine dair talimatlara kadar uzanır. Şeytan çkarma, yirmi birinci yüzyıl Katolikleri tarafından yaygın ve özgürce tartışılmaktadır ve laik medyanın şeytan çkaranlara ve şeytan çkarma hikayelerine olan iş tahi görünüş te doymak bilmezdir. On yirmi on yedinci yüzyıllar 'şeytanlıların altın çağı' ise , birinci yüzyıl altıncı ve şeytan çkaranların ikinci altın çağıdır. Kilise içinden ve dışından üçyüzyıl süren sürekli inceleme ve şeytanheden sonra, şeytan çkarma Katolik kültürünün karanlık ama kalıcı bir özelliği olduğunu kanıtlamıştır. Şeytan çkarma, Katolikler ve Katolik olmayanlar arasında her zamankinden daha fazla talep görüyor ve sinemanın küresel etkisi sayesinde, rahip-şeytan çkarıcı figürü tüm dünyada tanınır hale geldi.

Günümüzde şeytan çkarma ayinlerinin bu kadar popüler olması tarihsel bir soruyu gündeme getiriyor. Uzun süre dışlanmış olan şeytan çkarma, yirminci yüzyılın sonunda nasıl yeniden doğuşunu başardı? William Friedkin'in 1973 yapımı filmi The Exorcist ve 1980'lerin şeytani taciz paniği gibi son kırk yılın medya olayları, eski ve tartışmalı bir uygulamanın kapsamlı bir şekilde yeniden canlanmasını yeterince açıklıyor. Şeytan çkarmasının tarihsel kökleri şu şekilde:

¹ Monter, E. W., Fransa ve İsviçre'de Cadılık: Reform Sırasında Sınır Bölgeleri (Ithaca, NY: Cornell University Press, 1976), s. 60.

2 F. GENÇ

herhangi bir Hristiyan ayınındeki kadar derin, ancak ş eytan çkarma konusundaki ilginin yenilenmesi, uzun zamandır ölmüş bir geleneğin antikacı diriliş ini değil, organik, uyarlanabilir bir geleneğin yeniden ortaya kış ını temsil ediyor. Çağdaş ş eytan çkarmanın kökenleri, Papa Leo XIII'ün (1878-1903) kıyametvari maneviyatında ve Johann-Joseph Gassner'in on sekizinci yüzyıl Almanya'sındaki karizmatik ş eytan karmalarında olduğı kadar yirminci yüzyıl olaylarında da yatmaktadır.

Ş eytan çkarmanın neden baş arılı bir geri dönüş yaptığı sorusunu kapsamlı bir ş ekilde cevaplamak için, Katolik Hristiyanlığı içindeki ş eytan çkarmanın tüm tarihi incelenmelidir. Birçok tarihçi, 'uzun zamandır var olan Katolik dini kültürünün bir yönü'ne yaklaş ırken hala özür dilerler, **ancak** kesinlikle umutsuzca batıl inanç olarak kabul edilmese neyin olmadığını belirlemek için, 'batıl inanç de, tarihçi neyin batıl inanç olduğunu ve ş üphesiz tarihi bir ilgi konusudur. Bu kitap, ş eytan karmaya, Katolik dini davranış ının bir yönü olarak kilise tarihi perspektifinden yaklaş ır ve ele geçirilmenin fiziksel fenomenlerinden ziyade, ş eytan çkarmanın teolojik, ayinsel ve yasal temellerinin geliş imine odaklanır. Sarah Ferber, dini savaş ı, cadılardan korkmayı ve yeni maneviyatı düzenleme endiş esini, on altıncı yüzyıl Fransa'sında ş eytan karmada bir patlamanın 'hazırlayıcı koş ulları' olarak gördü. ³ Bu kitap bu tezi onaylar ve bunu daha genel terimlerle ş eytan çkarmanın tüm tarihine uygular. Aslında, Ferber'in koş ulları, ş eytan çkarmanın geliş mesi için gerekli olan sadece iki bileş ene ayrılabilir: kilise içindeki bölünme ve dış sal bir ruhsal düş man korkusu. Bu faktörlere neredeyse her zaman kıyametçi bir duyarlılık eş lik eder, çünkü kiliseye yönelik tehditler genellikle bir Hristiyan dini bakış açısı içinde dünyanın yaklaş an sonunun iş aretleri olarak yorumlanır. Bu faktörlerden bir veya daha fazlasının olmadığı durumlarda, ş eytan çkarma uygulaması bir krize girmiş ve sonunda zamanın ihtiyaçlarına daha iyi uyacak ş ekilde bir dönüş üme yol açmış tır.

Ş eytan çkarmanın geliş tiği dönemler arasında geçantik çağ, erken orta çağ, geçorta çağ on altıncı ve on yedinci yüzyıllar ve günümüz (1980'lerden itibaren) yer alır. Kilise tarihinin hi ir dönemi bölünmeden geçmemiş olsa da, reformun kış kırtılması Katolikler için özellikle keskin kimlik soruları üretti. Bu,

² Midelfort, H. CE, Cin karma ve Aydınlanma: Johann Joseph Gassner ve Ş eytanlar On Sekizinci Yüzyıl Almanya'sı (New Haven, CT: Yale University Press, 2005), s. 7.

³ Ferber, S., Erken Modern Fransa'da Ş eytani Ele Geçirme ve Cin karma (Londra: Routledge, 2004), s. 4.

on altıncı yüzyıl, Trent Konseyi'nden (1545-63) önce ve sonra ve yine yirminci yüzyılda, Katolikler İkinci Vatikan Konseyi'nin (1962-65) yorumlanmasıyla bölündüğünde. Geçantik çağda ve erken Orta Çağda paganizm tehdidi sonunda geçti ve on birinci ve on üçüncü yüzyıllar arasında Şeytan şarkması için bir kriz yarattı. On üçüncü yüzyılda, Katarlar tarafından geleneksel kötülük doktrinlerine yönelik teolojik tehdide yanıt olarak demonolojinin yeniden canlanması, büyücülük biçimindeki yeni bir tehdidin artan farkındalığıyla desteklenen, geçOrta Çağda Şeytan şarkmasının yeniden canlanmasının arka planını oluşturdu. Reformasyon ve büyücülüğe olan devam eden saplantı, on altıncı ve on yedinci yüzyıllarda Şeytan şarkmasının büyümesi için mükemmel koşullar yarattı.

Ancak, kilisenin laik hükümetlerle ilişkilerinin çok önemli görüldüğü bir çağda Şeytan şarkması konusunda utangaç olan kilise yetkilileri, on sekizinci ve on dokuzuncu yüzyıllarda Şeytan şarkmayı engellediler. Başka bir deyişle, sapkınlık ve büyücülük gibi ruhsal tehditler en azından elitler tarafından daha az önemli olarak algılandıkça Şeytan şarkması azaldı. Günümüzde Şeytan şarkmasının yeniden canlanmasının kökleri, Papa XIII. Leo'nun, Masonlar tarafından yönetilen yeni bir ruhsal tehdit olan Satanist küresel bir komplonun on dokuzuncu yüzyılın sonlarında kiliseyi tehdit ettiğine olan inancında yatmaktadır.

Şeytan şarkması hikayesi kilise tarihi dışında da birçok şekilde anlatılabilir. Şeytan şarkması tarihleri, sadece birkaçını saymak gerekirse, tıp tarihi, akıl hastalığı tarihi, cinsiyet çalışmaları, din antropolojisi ve din sosyolojisi perspektiflerinden de yazılabilir. ⁴

⁴ Tıbbi tarihin bir yönü olarak Şeytan şarkması yaklaşımı için bkz. Clarke, B., *Mental Disorder in Early Britain: Exploratory Studies* (Cardiff: University of Wales Press, 1975); Şeytan şarkması ve cinsiyet çalışmaları için bkz. Blackwell, J., 'German Narratives of Women's Divine and Demonic Possession and Supernatural Visions 1555-1800: A Bibliography', *Women in German Yearbook* 16 (2000), s. 241-57; Caciola, N., *Discerning Spirits: Divine and Demonic Possession in the Middle Ages* (Ithaca, NY: Cornell University Press, 2003); Şeytan şarkması üzerine antropolojik çalışmalar için bkz. Goodman (1988); Kapferer, B., *Şeytanların Kutlanması: Sri Lanka'da Cin Çıkarma ve Şeyfa Estetiği* (Providence, RI: Berg, 1991); Stirrat, R. L., 'Roma Katolik Sri Lanka'da Şeytani Ele Geçirme', *Antropolojik Araştırma Dergisi* 33 (1977), s. 133-57; Stirrat, R. L., *Sömürge Sonrası Bir Ortamda Güç ve Dindarlık: Çağdaş Sri Lanka'da Sinhala Katolikleri* (Cambridge: Cambridge University Press, 1992); Solomon, R. M., *İki Dünyada Yaşamak: Singapur'da Ele Geçirmeye Pastoral Tepkiler* (Frankfurt-am-Main: P. Lang, 1994); Carrin-Bouez, M. (ed.), *Sıkıntıyı Yönetmek: Güney Asya'da Ele Geçirme ve Terapötik Kültür* (Yeni Delhi: Manohar, 1999); Chohan, S. S., 'Şeytan: İnsan Kötülüğünün Kişi ileştirilmesi mi Yoksa Dini Görevlerin Savunucusu mu?' Hamilton, R. P. ve Breen, M. S. (editörler), *Bu Karanlık Şey: Kötülük ve İnsan Kötülüğüne Bakış Açıkları* (Amsterdam: Rodopi, 2004), s. 103-14.

4 F. GENÇ

Bu tarihçelere ş üphesiz ihtiyaç vardır, ancak bu cilt kendini Katolik kilisesinin tarihinin bir parçası olarak ş eytan çkarmayı ele almakla sınırlar. Yeni Ahit'teki ve Hristiyanlığın en erken yüzyıllarındaki ş eytan çkarma, amacı ş eytan çkarmanın nihai İ ncisel veya teolojik kökenlerini ele almak değil, Katolik kilisesinin bir uygulaması olarak ş eytan çkarmanın evrimini izlemek olduğundan kapsamının dış ında kalır. MS 150 civarından önceki Hristiyan ş eytan çkarmalarıyla ilgili herhangi bir giriş im , Hristiyanlığın Yahudilikten ayrı bir din olarak ne zaman farklılaş tığı konusunda tartış maya girer. 'Ortodoksluk' kavramının yerleş tiği dördüncü yüzyıldan önce, tarihnin materyale 'anakronistik kavramsal sınırlamalar' dayatması çok kolaydır. ⁵ Aynı ş ekillerde bu ç alış ma, baş ka yerlerde yetenekli bir ş ekillerde ele alınan Protestan Reformundan ortaya ç kan gelenekleri incelemeye ç alış maz. ⁶

Katolik kilisesinden bir kilise olarak bahsetmek kesinlikle tartış masız değildir. ⁷ dördüncü yüzyıldan itibaren kesintisiz bir tarihe sahip tek bir örgüt. 'Katolik kilisesinin' tarihi aslında 'Katolik geleneğinin' tarihidir. 'Latin Batı' ' ve Bölüm 2'de , terimini, belirsizliğin bilincinde olarak kullanıyorum. Hristiyanlığın ilk yüzyıllarında 'Katolik' kelimesinin yaygın anlamı. Bu kitap, Latin Hristiyanlığı içindeki bir ritüel geleneğinin tarihini izliyor ve bu nedenle bir dinin kurum ve düzenlemelerinin tarihinden daha fazlasıdır.

⁵ Nicolotti, A., 2. ve 3. Yüzyıllar Arasında Hristiyan Ş eytan Çkarma ve Ş eytani Sahiplenme (Turnhout: Brepols, 2011), s. 17-8.

⁶ Reformcuların ş eytan çkarmayı reddetmesi için bkz. Cameron, E., Enchanted Europe: Superstition, Reason, and Religion, 1250-1750 (Oxford: Oxford University Press, 2010), s. 205-8. Protestanların vaftizle ş eytan çkarma reformu için bkz. Kelly, H. A., The Devil at Baptism: Ritual, Theology and Drama (Ithaca, NY: Cornell University Press, 1985), s. 254-71; Nischan, B., 'The Exorcism Controversy and Baptism in the Late Reformation', Sixteenth Century Journal 18 (1987), s. 31-52. Protestan ş eytan çkarıcılar hakkında bkz. Freeman, T. S., 'Ş eytanlar, Sapkınlık ve Meydan Okuma: John Darrell ve GeçElizabeth Dönemi İngiltere'sinde Ş eytan Çkarma Politikaları' Lake, P. ve Questier, M. (editörler), İngiliz Kilisesinde Uyumluluk ve Ortodoksluk, c. 1560-1660 (Woodbridge: Boydell, 2000), s. 34-63; Almond, P. C., Erken Modern İngiltere'de Ş eytani Ele Geçirme ve Ş eytan Çkarma: Çağdaş Metinler ve Kültürel Bağlamları (Cambridge: Cambridge University Press, 2004); Gibson, M., Ele Geçirme, Püritenlik ve Baskı: Darrell, Harsnett, Shakespeare ve Elizabeth Dönemi Ş eytan Çkarma Tartış ması (Londra: Pickering ve Chatto, 2006). Çağdaş Protestan ş eytan çkarma ve kurtarma hakkında bkz. Collins, J. M., Yirminci Yüzyılda Ş eytan Çkarma ve Kurtuluş Hizmeti: Modern Batı Hristiyanlığında Ş eytan Çkarma Uygulaması ve Teolojisinin Analizi (Bletchley: Paternoster, 2009).

⁷ Bu konu hakkında bkz. Macy, G., 'Orta Çağ'da bir "Kilise" var mıydı?' Swanson, R. (editör), Kilisede Birlik ve Çeş itlilik (Cambridge: Cambridge University Press, 1996), s. 107-16.

cisimleş tirilmiş kilise. Ş eytan ıkarma uygulaması kilise kadar eskidir ve yüzyıllar boyunca bunu düzenlemeye ılış an kilise içindeki kurumların ılışundan daha eskidir. Ş eytan ıkarmının antikliğini ve kalıcı doğasını takdir edememek, belirli tarihsel dönemlerde ş eytan ıkarma üzerine yapılan ılışdaş araş tırmaların ılışunun bir özelliğidir ve bu kitabın ele almayı amaçladığı bir eksiklik.

CİN ÇIKARMA VE TARİHLERİ

Bir ş eytan ıkarcısı, ş eytanları kovmak için Tanrı'nın yetkisiyle konuş ur. Bu görünmez drama, ş eytan ıkarcısı ve ş eytanın dış a dönük sözleri ve eylemlerinin arkasında gerçekten gerçekleş ip gerçekleş mediğine bakılmaksızın, Katolik ş eytan ıkarcısının otorite iddiaları kiş isel öz güvene değil, yasal gerçeğe dayanmaktadır. Çağdaş Katoliklikte, ş eytan ıkarcılar ş eytanla yalnızca Tanrı'nın yetkisiyle değil, aynı zamanda kendilerinin de Kilise Hukuku'nun kısıtlamaları içinde bir piskoposluk piskoposuna ağık bir lisansla aldıkları kilisenin yetkisiyle de yüzleş tiklerini iddia ederler. Katolik teolojisi, ş eytan ıkarmayı, İsa Mesih'in krallığının ş eytanın karanlık krallığıyla yüzleş tiği ve onu devirdiği görünmez siyasette siyasi bir eylem olarak sunar.

Ancak, ş eytan ıkarma aynı zamanda kilise tarihinin insan düzeyinde politik bir eylemdir. Ş eytan ıkarmasının tüm kanonik süreci, ş eytan ıkaranın yetkilendirilmesiyle baş layıp konuş ulan ayinle sona ererek, kilisenin diğer tüm ayinlerinden daha büyük ölçüde otorite ve meş ruyet sorularını odak noktasına getirir. Dahası, ş eytan ıkaran ş eytan ıkarma dramasında tek katılımcı değildir: ş eytan ıkarma yoluyla iblisler konuş ur ve gerçeği söylemek zorundadır, böylece sözleri 'içkilise çatış malarında, teolojik tartış malarda ve 8 ş eytan ıkarma 'öteki'ni, kilise politikalarına karşı olanı' tanımlar.

Tanrı'nın kilisesi ve hem Katolik 'ortodoksluğunun' savunucuları hem de kendi otorite ve otantiklik iddialarını kanıtlamaya ılış an muhalifler tarafından istismar edilmiş tir. Bireysel ş eytan ıkarma vakaları ve hatta ş eytan ıkarmaların yapıp yapılmaması gerektiği sorusu, yüzyıllardır Katolikleri kutuplaş tırılmış tir.

Katolikler de dahil olmak üzere birçok çağdaş Avrupalı ve Amerikalı için, ş eytan ıkarma uygulaması, modern dünyaya müdahalesi rahatsız edici ve tuhaf olan, açıklanamayan bir 'ortaçağ' kalıntısı gibi görünüyor. Ancak,

⁸ Goodman, F. D., Peki Ya Ş eytanlar? Modern Dünyada Ele Geçirme ve Cin Çıkarma (Bloomington, IN: Indiana University Press, 1988), s. 97.

6 F. GENÇ

Günümüzde Katolik kilisesinde uygulanan, tanı ölçütleri ve denenmiş güvenlik önlemleriyle birlikte, şeytan şkarmasının kökenleri erken modern dönemde yatmaktadır. Gerçekten de, Orta Çağ şeytan şkarma için bir kriz ve geçiş dönemi idi; bu dönemde, geçantik çağın karizmatik, aziz odaklı uygulamasından, rahip otoritesini çağın bir ayının ayinine dönüş müş tü.

Yüzyıllar boyunca, şeytan şkarmasının özellikle kutsal erkek ve kadınların (veya ölümden sonraki kalıntıların) koruması olduğu fikri ile herhangi bir rahibin bir iblis emir verebileceği fikri arasında güçlü bir gerginlik vardı. Orta Çağın sonlarına doğru, şeytan şkarma kutsal bir ayın olmaktan ziyade kutsal bir ayın olarak tanımlanıyordu: vaftizin yenileyici lütfu veya ayın sırasında ekmek ve şarabın dönüş türülmesi gibi, rahip tarafından yapılan bir şeytan şkarmasının baş arısı garanti edilmiyordu ve en azından kısmen şeytan şkarmasının dindarlığına ve kutsallığına bağlıydı.

Çağdaş Katolik kilisesinde resmi olarak uygulanan şeytan şkarma, erken kilisede ayinsel olarak kök salmış ancak erken modern tanı ve kanonik meşruiyet ölçütlerine göre uygulanan on yedinci yüzyıl ayininden uyarlanmış tır. The Exorcist gibi filmlerde popüler hayal gücünü ele geçiren ve bir rahibin söylediği sözlerin gücüne büyük vurgu yapan yoğun, çatışmacı ve dramatik şeytan şkarmalar, belirgin bir şekilde ekilde modern bir olgudur. Karşı-Reformasyon teolojisinin yoğunluğu, Protestan Reformu biçiminde Tanrı kilisesi ile şeytan sinagogu arasındaki algılanan kıyamet çatışmasında cinlilerin kurtuluşuna yeni bir önem kazandırdı. On altıncı yüzyıldan itibaren şeytan şkarma ve ele geçirilme hakkındaki tartışmalar, modern psikolojinin yolunu açan zihin ve beden arasındaki ilişkinin tartışılmasına fırsat sağladı. Cin şkarma, Katolik ayin ve uygulamalarının diğer tüm yönleri gibi yüzyıllar boyunca evrimleşmiş ve değişmiş tir, ancak şu anki haliyle ortaçağ dünyasından ziyade erken modern dünyanın bir mirası olarak tanımlanabilir.

Katolikler tarafından yapılan şeytan şkarma ayinine ilişkin en eski tarihsel anlatıların amacı, ayinin kilise uygulamasının bir parçası olarak önemini sürdürdüğünü savunmaktır. ⁹ Alman rahip Anton Joseph Binterim (1779–1855) şeytan şkarma ayini için antik kaynakların sistematik bir şekilde incelenmesine ¹⁰ ve daha sonra 19. yüzyılda Ferdinand Probst ve şeytan şkarma ayini 1831'de başladı.

⁹ Nicolotti (2011), s. 23. Nicolotti'nin şeytan şkarma hakkındaki literatüre ilişkin yararlı genel bakış için bkz. s. 24-9.

¹⁰ Binterim, A. J., Sahip olunan (energumenler) ve antik dünyada bunların tedavisi üzerine Kilise (Münih: Arbeitsgemeinschaft für Religions, 1979), ilk olarak 1831'de yayınlandı.

Franz Wieland, Şeytan Çıkarma tarihini, kutsal eşyaların statüsü ve Şeytan Çıkarma ofisinin gelişimi bağlamında inceledi. ¹¹ Başka bir Alman rahip olan bir tarikatı olarak Şeytan Çıkarma işini yürüten Franz Wieland, ruhban sınıfının küçük Joseph Dölger, 1909 yılında vaftizle ilgili Şeytan Çıkarma işleminin Patristik ve metinsel kaynaklarına ilişkin ilk özel modern çalışmayı üretti. ¹² Bu, ancak yakın zamanda Henry Ansgar Kelly ve Andrea Nicolotti'nin çalışmaları tarafından yetkili bir inceleme olarak aşılıldı. ¹³

Şeytan Çıkarmayla ilgili kapsamlı tarihsel literatüre rağmen, hiçbir bilimsel katkı ¹⁴ Şeytan Çıkarmanın tarihine adanmış çalışmaları İngilizce olarak mevcuttur. Şeytan Çıkarmaya yönelik tutumların tüm sistematik bir şekilde geliştirilmesinin Katolik kilisesi tarihine yapabileceği katkı büyük ölçüde göz ardı edilmiştir. Ele geçirilme korkusu ve dolayısıyla Şeytan Çıkarma uygulaması, kilise tarihinde kriz zamanlarında yüzeye çıkma eğilimindedir. Böyle zamanlarda Şeytan Çıkarma (veya Şeytan Çıkarmasının kontrolü) otorite ve kimlik oluşturma için önemli bir aracı olarak hizmet etmiştir. Reformasyon, bunun doğru olduğu Katolik kilisesi tarihindeki tek kriz dönemi değildi. Karşı-Reformasyon Şeytan Çıkarmaları üzerine yapılan tarihi çalışmaların son zamanlarda yoğunlaşması, o dönemde uygulanan Şeytan Çıkarma türlerinin ortaçağ geçmişine ve günümüze yansıtılması tehlikesini beraberinde getiriyor; oysa Şeytan Çıkarma aslında karmaşık ve gelişen bir Hristiyan geleneğidir.

¹¹ Probst, F., Hristiyanlığın ilk üç yüzyılında kutsal törenler ve kutsal törenler (Tübingen: H. Laupp'schen, 1872); Wieland, F., İlk üç yüzyılda sözde Ordines Minores'un genetik gelişimi (Roma: Herder, 1897).

¹² Dölger, F. J., Eski Hristiyan Vaftiz Ritüelinde Şeytan Çıkarma, Antik Çağ Tarihi ve Kültürü Çalışmaları 3.1–2 (Paderborn: F. Schöningh, 1909).

¹³ Şeytan Çıkarmasının İngilizce dilindeki en iyi iki kısa anlatımı: Kelly, H. A., Towards the Death of Satan: The Growth and Decline of Christian Demonology (London: Geoffrey Chapman, 1968), s. 77-95; De Waardt, H., 'Şeytani Mülkiyet: Bir Giriş Notu', De Waardt, H., Schmidt, J.M., Midelfort, H. CE ve Bauer, D.R. (eds), Şeytani mülkiyet: kültürel-tarihsel bir olgunun yorumlanması için (Bielefeld: Bölgesel tarih için Verlag, 2005), s. 20–35.

¹⁴ Nicolotti'nin (2011) gözlemlediği gibi, s. 25. Monika Scala'nın Almanca çalışması Der Exorzismus in der Katholischen Kirche: Ein liturgisches Ritual zwischen Film, Mythos und Realität (Hamburg: Friedrich Pustet, 2012) Şeytan Çıkarmasının oldukça kapsamlı bir tarihidir. Scala, The Exorcist filminin analizini ve filme gelen tepkileri (sayfa 25–143) Şeytan Çıkarma işleminin İncil ve Patristik kökenlerinin incelenmesi (sayfa 145–222, 223–311), erken evrimi ve Gelasian Sakramentary (s. 312–49), 1614 Rituale Romanum (s. 350–86), XIII. Leo'nun Exorcism'i (s. 387–94) ve 1999'daki revize edilmiş ayin (s. 395–424) De Waardt, Schmidt, Midelfort, Lorenz ve Bauer tarafından düzenlenen Almanca ve İngilizce deneme koleksiyonu Dämonische Besessenheit (2005) da ayrıca anılmayı hak ediyor.

Son yüz yılda Katolik ş eytan çkarma üzerine üretilen literatür üçgeniş kategoriye ayrılabilir. Birincisi, teologlar veya ayin görevlileri tarafından ş eytan çkarma teorisi ve uygulaması üzerine yapılan teolojik yansımalarından oluş ur ve sıklıkla çağdaş anlayış larla iliş kisini de içerir. 15 İkinci kategoride ise akıl sağlığı ve/veya parapsikoloji konuları

ş eytan çkarma anlatıları koleksiyonları ve ş eytan çkaranların kiş isel tanıklıkları, üçüncü kategori ise dini tarih perspektifinden ş eytan çkarmasının eleş tirel tarihsel çalış malarından oluş ur. Bu üçkategoride, ister Katolik dini eserler isterse sansasyonel gazeteciliğin ürünleri olsun, ş eytan çkarma ve demonoloji hakkındaki geniş popüler literatürü bir kenara bırakır. 16

Ş eytan çkarma konusundaki tarihi ilgi, Hristiyan tarihinin belirli dönemlerine odaklanırken diğerlerini ihmal etme eğiliminde olmuş tur. Bu nedenle, örneğin, birinci, ikinci ve üçüncü yüzyıllar İncil ve Patristik bilgiler tarafından büyük ilgi görmüş tür. 17 Ancak dördüncü ve onuncu yüzyıllar yönteminden biri olarak ele alındığı arasındaki dönem, ş eytan çkarmasının birçok mucizevi ş ifa durumları hariç nispeten ihmal edilmiş tir .

Chave-Mahir'in Batı Avrupa'da 10. ve 14. yüzyıllar arasındaki ş eytan çkarma uygulamalarına ilişkin araş tırması, ortaçağ ş eytan çkarma uygulamalarına ilişkin ş imdiye kadar yapılmış en kapsamlı çalış madır ve aslında 19. yüzyılı Ortaçağa ilişkin ayrıntılı araştırılmalardan tek çalış madır . Ayrıca, Yüksek

15 Bkz. Balducci, C., 'Parapsikoloji ve Ş eytani Ele Geçirme', Uluslararası Parapsikoloji Dergisi 8 (1966), s. 193-212; Suenens, L.-J., Yenilenme ve Karanlığın Güçleri (Londra: Darton, Longmann ve Todd, 1983); Triacca, A., 'Esorcismo: un sacramentale discusso', Ecclesia Orans 4 (1987), s. 285-300.

16 Bu türden erken dönem koleksiyonlarından biri Traugott K. Österreich'in Possession, Demoniacal and Other, between Primitive Races, in Antiquity, the Middle Ages, and Modern Times (New York: Routledge ve Kegan Paul, 1930) adlı eseridir. Daha yakın zamanlarda, Vatikanlı ş eytan çkarcıların kiş isel tanıklıklarını içeren eserleri hatırı sayılır bir popülerlik kazanmış ve İngilizceye çevrilerek Vatikan ve İtalya'nın çok ötesinde bir kitleye ulaş mış tır (Balducci, C. (çev. J. Aumann), The Devil: Alive and Active in our World (Alba House, 1990); Amorth, G., An Exorcist Tells his Story (San Francisco, CA: Ignatius Press, 1999); Amorth, G., An Exorcist: More Stories (San Francisco, CA: Ignatius Press, 2002); Baglio, M., The Rite: The Making of a Modern Exorcist (Londra: Simon and Schuster, 2009)).

17 Sorensen, E., Yeni Ahit ve İlk Hristiyanlıkta Cin Çıkarma ve Cin Çıkarma (Tübingen: Mohr Siebeck, 2002); Twelftree, G. H., İsa Adına: İlk Hristiyanlar Arasında Cin Çıkarma (Grand Rapids, MN: Baker Academic, 2007); Nicolotti (2011).

18 Örneğin bkz. Gentilcore, D., Healers and Healing in Early Modern Italy (Manchester: Manchester University Press, 1998); Porterfield, A., Healing in the History of Christianity (Oxford: Oxford University Press, 2005).

19 Chave-Mahir, F., Batı Kilisesinde Ecinnilerin Ş eytan Çıkarılması (10. - 14. yüzyıl) (Turnhout: Brepols, 2011), s. 22. Bu dönemle ilgili İngilizce yazılmış birkaç makaleden biri

Chave-Mahir, eşitli hagiografik ve ayinsel kaynaklara dayanarak, dokuzuncu ve on beşinci yüzyıllar arasında yazılmış, eşeytan çıkarma ayinini içeren günümüze ulaşmış her ayin kitabını ve Jacques de Voragine'in²⁰ en yaygın eşeytan çıkarma örnekleri ayininin her örneğini tespit etmiş tir. Altın Efsanesi'nde bahsi geçen eşeytan çıkarma²²

Günümüzde eşeytan çıkarmayla ilgili tarihi çalışmalar, kökenlerini büyücülük tarih yazımında bulur ve Keith Thomas'ın Din ve Büyünün Çöküşü (1971), D. P. Walker'ın Kirli Ruhlar (1971) gibi temel çalışmalar da bu alanda öncüdür. (1981) ve Stuart Clark'ın Thinking with Demons (1997) adlı eserleri, eşeytan çıkarma, eskatoloji ve cadılığ ortadan kaldırma çabası arasındaki bağlantıları vurguladı.²³ Ancak Armando Maggi'nin gözlemlediği gibi, cadılığa odaklanan bu çalışmaların bir eksikliği, eşeytan çıkarmayı kendi başına önemli bir tema olarak ele almamaları ve bunun yerine kilisenin ayinlerini kötüye kullandıkları düşünülen sapkın eşeytan çıkarma uzmanlarına yoğunlaşmalarıydı.²⁴ 2000'lerin başında eşeytan çıkarmaya yönelik iki tamamlayıcı yaklaşım ortaya çıktı. Maggi ve Hilaire Kallendorff, eşeytan çıkarmayı edebi bir tür olarak incelemeyi geliştirdiler ve Erken modern eşeytan çıkarmalarda dilin biğmlendirici rolünü vurguladı; Maggi, eşeytan²⁵ çıkaranın performatif sesinin düzensiz dile düzen getirdiğini savunurken, Kallendorff eşeytan çıkarmanın retorik doğasına dikkat çekti.²⁶ Nancy Caciola, Moshe Sluhovskiy ve Sarah Ferber, geçortağ ve erken modern eşeytan çıkarmasının mistisizm ve

Goddu, A., 'Orta Çağda Eşeytan Çıkarmasının Başarısızlığı', Zimmerman, A. (ed.), The Social Order in Medieval Miscellanea Mediaevalia 12/2 (Berlin: Walter de Gruyter, 1980), s. 540-57. Ortaçağ eşeytan çıkarma konusunda ayrıca bkz. Newman, B., 'Ruhun Ele Geçirdiği: Dindar Kadınlar, Eşeytanlar ve On Üçüncü Yüzyılda Apostolik Yaşam', Speculum 73 (1998), s. 733-70; Boureau, A. (çev. T. L. Fagan), Kafir Eşeytan: Ortaçağ Batı'sında Demonolojinin Doğuşu (Chicago, IL: University of Chicago Press, 2006).

²⁰ Chave-Mahir (2011), s. 343-59.

²¹ Aynı eser, s. 385-94.

²² Aynı eser, s. 395-9.

²³ Thomas, K., Din ve Büyünün Çöküşü, 4. basım (Londra: Penguin, 1991); Walker, D. P., Kirli Ruhlar: On Altıncı Yüzyılın Sonları ve On Yedinci Yüzyılın Başlarında Fransa ve İngiltere'de Ele Geçirme ve Cin Çıkarma (Londra: Scolar, 1981); Clark, S., Eşeytanlarla Düşünmek (Oxford: Clarendon, 1997).

²⁴ Maggi, A., Eşeytan Retorisi: Rönesans Demonolojisi Üzerine Bir Çalışma (Chicago, IL: Chicago Üniversitesi Yayınları, 2001), s. 104.

²⁵ Maggi (2001), s. 96-136; Kallendorff, H., Exorcism and its Texts: Subjectivity in Early Modern Literature of England and Spain (Toronto: University of Toronto Press, 2003); Kallendorff, H., 'The Rhetoric of Exorcism', Rhetorica 23 (2005), s. 209-37.

²⁶ Maggi (2001), s. 106.

10 F. GENÇ

İyi ve kötü ruhlar arasında ayırım yapmak gerekir. Caciola'nın *Discerning Spirits* (2003) adlı eseri, şeytan çıkarma ve şeytan çıkarma el kitabının ayrıntılı bir incelemesini içeriyordu ve bu, on beşinci yüzyılda, sayıdaki çalışmada madan biri olmaya devam etmekteydi. Ortaçağda İngilizce'de şeytan çıkarma konusunda yapılmış az ediliyor. 1614 şeytan çıkarma ayininin ²⁸ Sluhovsky'nin *Her Ruha İnanma* (2007) daha sonraki gelişimini benzer bir tarihsel çerçevede incelerken, Ferber'in *Demonic Possession* (2004) adlı eseri, konusuna vaka çalışmaları yoluyla yaklaşıyor.

Erken modern ele geçirilme, şeytan çıkarma ve demonoloji üzerine İngilizce konuşan ve Avrupalı akademisyenler tarafından yazılmış tarihi literatür geniş ve büyüyen bir yapıya sahiptir. Michel de Certeau, Jonathan L. Pearl, Giovanni Levi ve David Gentilcore'un klasik çalışmaları Euan Cameron'un önemli *Enchanted Europe* (2010) ve çok sayıda kitap ve makale ile tamamlanmıştır. ³⁰ Ancak, erken modern 'şeytan çıkarma' çalışmaları çoğunluğu gerçekte ele geçirilmeye odaklanmıştır. Örneğin Sluhovsky, öncelikle şeytan çıkaranların ele geçirilmiş davranışlarının yorumcuları olarak ilgilenmiştir ve şeytan çıkarma sürecinin kendisiyle ilgili tartışmalar onun için ikincil bir ilgi alanıdır. Brian Levack'ın yakın zamanda yayınlanan *The Devil Within* (2013), alt başlığı 'Hristiyan Batı'da Ele Geçirilme ve Şeytan Çıkarma' olmasına rağmen, gerçekte ele geçirilme ve demoniklerin tarihidir. Sadece bir bölüm, 'Kovma

²⁷ Caciola (2003), s. 225–73; ayrıca bkz. Caciola, N., 'Mistikler, Cinliler ve Ortaçağ Avrupası'nda Ruhsal Ele Geçirme Fizyolojisi', *Toplum ve Tarihte Karşılaşılmalı Çalışmalar* 42 (2000), s. 268–306.

²⁸ Marek Tamm, 'Azizler ve Cinliler: Ortaçağ Avrupası'nda Cin Çıkarma Ayinleri (11.-13. Yüzyıl)' adlı eserinde ortaçağ şeytan çıkarma ayinlerine dair kısa bir genel bakış sunmuştur, *Folklore: Electronic Journal of Folklore* 23 (2003), s. 7-24.

²⁹ Sluhovsky, M., *Her Ruha İnanmayın: Erken Modern Katoliklikte Sahip Olma, Mistiklik ve Ayrımcılık* (Chicago, IL: Chicago Üniversitesi Yayınları, 2007).

³⁰ De Certeau, M., *The Possession of Loudun* 2. baskı (Paris: Archives Gallimard Juliard, 1980); Pearl, J. L., 'Fransa'da Şeytanlar ve Politika, 1560–1630', *Tarihsel Yansımalar* 12 (1985), s. 241–51; Levi, G., *Miras Gücü: Bir Şeytan Çıkarcının Hikayesi* (Chicago, IL: University of Chicago Press, 1988); Gentilcore, D., *Piskopos'tan Cadiya: Erken Modern Terra d'Otranto'da Kutsal Sistem* (Manchester: Manchester University Press, 1992); Pearl, J. L., *SuçSuçu: Fransa'da Demonoloji ve Politika, 1560–1620* (Waterloo, Ont: Wilfrid Laurier University Press, 1999), s. 41–58. Erken modern şeytan çıkarmayla ilgili diğer dikkate değer çalışmaları arasında Weber, H., 'On altıncı yüzyılın sonunda şeytan çıkarma: Karşı Reformasyon ve Barok Gösterinin Enstrümanı', *Nouvelle Revue du Seizième Siècle* 1 (1983), s. 79–101; Toulousana, C.L., *Altın Çağlarda şeytanlar ve şeytan Çıkarmalar* (Madrid: Akal, 1990); Romeo, G., *Karşı Reform İtalya'sında Engizisyoncular, Şeytan Çıkaranlar ve Cadılar* (Floransa: Samsoni, 2003); Ferber'in (2004); Lederer, D., *Erken Modern Avrupa'da Delilik, Din ve Devlet: Bir Bavyera Beacon'u* (Cambridge: Cambridge University Press, 2006).

'Ş eytan', doğrudan ş eytan çkarmayı ele alır ve burada bile odak noktası ş eytan çkarmanın amaçlarıdır. Levack, ş eytan çkarma tekniklerine on sayfadan azını ayırır. ³¹

Her ne kadar erken modern Amerika'da ş eytan çkarma üzerine hiçbir çalış ma yapılmamış olsa da, çok sayıda tarihç İspanyol ve Portekiz Amerika'sında demonoloji ve ş eytan çkarma ile Engizisyon arasındaki iliş ki üzerine yazılar yazmış tır. ³² Hans de Waardt ve Marc Wingens'in Protestan Hollanda Cumhuriyeti'ndeki Katolik ş eytan çkarma ayinleri üzerine çalış maları, Alexandra Walsham'ın İngiltere'de Katolik ş eytan çkarma ayinlerini mucizevi ş ifa olarak incelemesi ve benim ş eytan çkarma ayinlerine iliş kin kapsamlı analizimle tamamlanmaktadır. İngiltere'deki Karş ı-Reform Katolik misyonunun bir parçası olarak cizm. ³³

18. yüzyılda birçok ülkede büyü ve ele geçirme neredeyse eş anlamlı hale geldi ve bu dönemde ş eytan çkarma tarihi, Avrupa'daki cadılık çalış maları ve ş eytana inancın tarihiyle ilgili geniş bir literatürün içinde kalma eğilimindeydi. ³⁴

³¹ Levack, B., İ çimizdeki Ş eytan: Hristiyan Batı'da Ele Geçirme ve Cin Çıkarma (New Haven, CT: Yale University Press, 2013), s. 100-10.

³² Cervantes, F., Yeni Dünya'daki Ş eytan: Yeni İspanya'da Ş eytancılığın Etkisi (New Haven, CT: Yale University Press, 1994); De Mello ve Souza, L. (çev. D. Groszklaus Whitty), Ş eytan ve Kutsal Haç Ülkesi: Sömürge Brezilya'sında Büyücülük, Kölelik ve Popüler Din (Austin, TX: University of Texas Press, 2003); Ebricht, M. ve Hendricks, R., Abiquiu Cadıları: Vali, Rahip, Genizaro Kızılderilileri ve Ş eytan (Albuquerque, NM: University of New Mexico Press, 2006); Mills, K., 'İ çeride ve dış ırıda Demonios: Erken modern İspanyol dünyasında Hieronymites ve Ş eytan', Cervantes, F. ve Redden, A. (editörler), Melekler, Ş eytanlar ve Yeni Dünya (Cambridge: Cambridge University Press, 2013), s. 40-68, s. 53-5.

³³ Wingens, M., 'Hollanda Cumhuriyeti'nin Güneyinde Siyasi Değiş im ve Cin Çarpması: 1650'de Protestan Bir Görevli ile Katolik Bir Rahibin Karş ı Karş ıya Gelmesi', De Waardt ve diğerleri (2005), s. 249-62; De Waardt, H., 'Hollanda Cumhuriyeti'nde Cizvitler, Propaganda ve İ nançta Ş ifa', History 94 (2009), s. 344-59; Walsham, A., 'Mucizeler ve İngiltere'ye Karş ı Reform Misyonu', The Historical Journal 46 (2003), s. 779-815; Young, F., 'Erken Modern İngiltere'de Katolik Cin Çıkarma: Polemik, Propaganda ve Folklor', Recusant History 29 (2009), s. 487-507; Young, F., İngiliz Katolikleri ve Doğaüstü, 1553-1829 (Farnham: Ashgate, 2013), s. 189-230.

³⁴ Cadılığa çare olarak ş eytan çkarma tartış maları için bkz. Davies, O., Witchcraft, Magic and Culture 1736-1951 (Manchester: Manchester University Press, 1999), s. 23-6; Seitz, J., Witchcraft and Inquisition in Early Modern Venice (Cambridge: Cambridge University Press, 2011), s. 97-103. Ş eytan için bkz. Russell, J. B., The Devil: Perceptions of Evil from Antiquity to Primitive Christianity (Ithaca, NY: Cornell University Press, 1977); Nugent, C., Masks of Satan: The Demonic in History (Londra: Sheed and Ward, 1983); Russell, J. B., Lucifer, The Devil in the Middle Ages (Ithaca, NY: Cornell University Press, 1984); Russell, J. B., Mephistopheles: Modern Dünyada Ş eytan (Ithaca, NY: Cornell Üniversitesi

Elbette istisnalar da var, özellikle Erik Midelfort'un Johannes-

Joseph Gassner ve Elena Brambilla'nın ilişkiye dair önemli çalışması

18. yüzyıl İtalya'sında şeytan şarkarma, tıp ve kilise arasındaki ilişki ki.

35

On dokuzuncu ve yirminci yüzyılın başlarında ele geçirilme ve şeytan şarkarma ile ilgili tarihi çalışmalar nadirdir. On dokuzuncu ³⁶ ama bu dikkat edilmesi gereken bir dönemdir yüzyılda, Orta Çağ'dan beri ilk kez, din adamları yerine, din adamları (ve bazen de cinliler) şeytan şarkarmanın arkasındaki itici güç haline geldi.

Katolik kilisesinin şeytan şarkarma konusundaki katı gizliliği, teoride şeytan şarkarma kayıtlarının ve yetkilendirmelerinin piskoposluk şeytansöyleryleri tarafından tutulduğu yirminci yüzyılda şeytan şarkarma hakkında bir açıklama yapmaya çalışılan tarihten önceki bir engel teşkil eder. Westminster Başpiskoposluğu'nun şeytan şarkarma uzmanı Peder Jeremy Davies, çağdaş şeytan şarkarma hakkındaki görüşlerini benimle paylaşma nezaketini gösterdi, ancak Kilise Hukuku'nun kısıtlamaları göz önüne alındığında, kendisinden çalışmanın herhangi bir özel ayrıntısını açıklamasını beklemem mantıksız olurdu. Ancak, kamuoyunda geniş bir şekilde ekilde belgelenen birkaç yüksek profilli şeytan şarkarma ayini vardır; bunların en dikkat çekeni 1976'da Bavyera'lı öğrenci Anneliese Michel'in ve 1949'da 'Robbie Mannheim' veya 'Roland Doe' olarak bilinen Amerikalı çocuğun şeytan şarkarma ayinleridir. Michel'in devam eden bir şeytan şarkarma ayini sırasında ölmesi, anne ve babasının ve iki şeytan şarkarının yargılanmasına ve sonuç olarak şeytan şarkarma ayiniyle ilgili tüm belgelerin kamuoyuna açıklanmasına yol açtı. Felicitas Goodman'ın bu vakayı dini antropoloji ve karşılaştırmalı psikoloji perspektifinden analizi, konuya değerli bir katkıdır.

Press, 1986); Forsyth, N., Eski Dünya: Şeytan ve Savaş Efsanesi (Princeton, NJ: Princeton University Press, 1987); O'Grady, J., Karanlığın Prensi: Tarihte, Dinde ve İnsan Ruhunda Şeytan (Longmead: Element Books, 1989); Messadié, G. (çev.

M. Romano), Şeytanın Tarihi (Londra: Newleaf, 1996); Pagels, E., Şeytanın Kökeni (Londra: Allen Lane, 1996); Muchembled, R. (çev. J. Birrell), Orta Çağ'dan Günümüze Şeytanın Tarihi (Cambridge: Polity Press, 2003); Johnstone, N., Erken Modern İngiltere'de Şeytan ve Demonizm (Cambridge: Cambridge University Press, 2006); Kelly, H. A., Şeytan: Bir Biyografi (Cambridge: Cambridge University Press, 2006); Oldridge, D., Tudor ve Stuart İngiltere'sinde Şeytan, 3. baskı (Stroud: History Press, 2010).

35 Midelfort (2005a); Brambilla, E., İstila Edilmiş Bedenler ve Ruhun Yolculukları: kutsallık, sahip olma, barok teolojiden Aydınlanma tıbbına kadar şeytan şarkarma (Roma: Viella, 2010).

36 İki önemli çalışması unlardır: Harris, R., 'Sınırlarda Mülkiyet: On Dokuzuncu Yüzyıl Fransa'sında "Mal de Morzine"', Journal of Modern History 69 (1997), s. 451-78; Tausiet, M., 'Tosos'un Mülkiyetindekiler (1812-1814): İspanyol Devrimi Sırasında Büyüculük ve Halk Adaleti', De Waardt ve diğerleri (2005), s. 263-80. Brian Levack, yirminci yüzyıl ve erken modern mülklerin karşılaştırılmasına bir bölüm ayırmıştı (Levack (2013), s. 240-53).

Yirminci yüzyıl ş eytan ş karma tarihi, Thomas B. Allen'in 'Robbie Mannheim'in ş eytan ş karma olayıyla ilgili ayrıntılı çalış ması, ş eytan ş karmayla ilgili fğuş gazetecilik anlatımından daha ş k, tarihi materyalin eleş tirel analizine önem verdiğini göstermektedir. ³⁷

Yirminci yüzyılda belgelenmiş az sayıda ş eytan ş karma ayinine rağmen, Papa II. Jean Paul (1978-2005) ve Papa XVI. Benedict (2005-13) döneminde, ş eytanla ilgili muhafazakar teolojik düş üncenin yeniden canlanması teş vik edilmiş ve ş eytan ş karanların kendi deneyimlerini ve baş kalarının deneyimlerini paylaş maları için elveriş li bir ortam yaratılmış tır. Gabriele Amorth'un akıl hocası Candido Amantini hakkındaki iki kitabı ve José Antonio Fortea'nın Summa Demoniacae (2008), ş eytan ş karanlar için son zamanlarda yazılmış bir el kitabı, yirmi birinci yüzyıl Katolik ş eytan ş karanların inançları ve uygulamaları hakkında önemli iç görüler sunar. Ancak, Katolik topluluğunun içinden gelen ş üpheci muhalif sesler, örneğin Cizvitler Henry Ansgar Kelly ve Juan B. Cortés, göz ardı edilemez. ³⁸

1970'lerden itibaren ş eytan ş karmasının yeniden canlanması, Michael Cuneo'nun American Exorcism (2001) adlı kitabının ve James Collins'in Pentekostal'dan Katolik'e kadar her kökenden 'karizmatik' yirminci yüzyıl ş eytan ş karcılarının karşı laş tırılması çalış masının konusu olmuş tur. ³⁹ Ancak hem Cuneo hem de Collins Amerika'ya odaklanmış ve ağdaş Avrupalı ş eytan ş karcılar tarihsel bağlamları içinde ş k az ele alınmış tır.

EŞ EYİ Ş KARMA, ELDE ETME VE Cİ NLERİ TANIMLAMA

İ blis ş karma, ele geçirme ve demonolojinin her birinin ayrı ve ayrılabilir bir tarihi vardır, her birinin tarihi diğerlerinin tarihiyle karış mış ve kesiş miş tir. ⁴⁰ Soyut olarak demonoloji, herhangi bir ş ekillde iblis ş karmaya atıfta bulunmayı gerektirmez ve aynı ş ekillde ele geçirme her zaman iblis ş karmaya yol aınamış tır. Ancak, ele geçirme olmadan iblis ş karma yoktur ve iblis bilimi teorisi, az ya da ş k, her iblisin altında yatar.

³⁷ Goodman, F. D., Anneliese Michel Yayınları'nın Cin , 2. baskı (Eugene, OR: Kaynak 2. baskı Ş karma Ayini , 2005); Allen, T. B., Ele Geçirilmiş : Bir Cin Ş karma Ayininin Gerçek (Lincoln, Hikayesi, NE: iUniverse, 2000).

³⁸ Kelly, H. A., Ş eytanın Öümüne Doğru: Hristiyan Demonolojisinin Büyümesi ve Gerilemesi (Londra: Geoffrey Chapman, 1968); Cortés, J. B. ve Gatti, F., Cinlere ve Cin Ş karmalara Karşı ı Dava: Cinlerin, Ş eytanların ve Cin Bağlılıklarının Tarihi, İ ncisel ve Psikolojik Analizi (New York: Vantage, 1975).

³⁹ Cuneo, M. W., Amerikan Cin Ş karma: Bolluk Ükesinde Ş eytanları Kovmak , 2. baskı (Londra: Bantam, 2002); Collins (2009).

Tarihçiler, ele geçirilmenin 'gerçekliği' sorununa geçitli farklı yaklaşımlar benimsemişlerdir. Brian Levack, ele geçirilmelerde 'gerçekten neler olup bittiğine' dair tüm önceki yorumları reddederken, yine de tarihçinin bir tür cevap sunması gerektiğinde ısrar eder ve ele geçirilmeleri bilinçli veya bilinçsiz 'tiyatro yapımları' olarak yorumlamayı seçer. ⁴¹ Moshe Sluhovsky, dini bir senaryo olan 'psikopatolojik' eleştiriyordu. ⁴² Sarah Ferber de girişimleri, aynı zamanda şeytani davranışa, ele geçirilenleri 'patolojikleştirilmeye' yönelik şeytan çkaranlara da yapabileceğimiz gerekçeyle reddetmiş tir. ⁴³ Ramsay MacMullen, şeytani üphe eden tarihçinin antik insanların gördüklerine inandıkları şeytin gerçekliğinden tarihle değil teolojiyle uğraş tığını ileri sürmüştür.

44

Bu çalışmanın kapsadığı on altı yüzyılın büyük bir bölümünde, ele geçirilme, kendilerinin veya sevdiklerinin bunu deneyimlediğine inananlar için bir gerçeklik ve şeytan çkarmasının etkileri onlar için de aynı derecede gerçektir. Şeytan çkarma üzerine tarihi bir çalışmanın başlangıçnoktası, ele geçirilmeyi ve şeytan çkarmasının etkinliğini, şeytani saldırıya maruz kaldıklarına inanan bireyler ve topluluklar için deneyimsel gerçeklikler olarak ele almak olmalıdır.

Richard Raiswell ve Peter Dendle'in Anglosakson İngiltere'deki demoniac'ların doğunun epilepsi hastası olduğu yönündeki iddiası gibi 'tarihsel tanı' girişimleri zorluklar yaratır. Eğer ele geçirilme zihinsel veya fiziksel bir hastalıksa, neden şeytan çkarmasının işe yaradığı düşünülür? Şeytan çkarmasının etkililiği veya etkisizliğinin nedenlerine ilişkin spekülasyonlar tıp tarihinde yer alabilir, ancak şeytan çkarma uygulamasının tarihinde bu istenmeyen bir dikkat dağıtıcıdır. Ancak aynı zamanda, ne ele geçirilmenin ne de şeytan çkarmasının tarihsel bağlamlarından etkilenmeyen istikrarlı kategoriler olmadığı kabul edilmelidir. Raiswell'in belirttiği gibi,

... tıpkı şeytanın sabit ve bütünüyle tutarlı bir kimliğe sahip olmaması gibi, doğası ve önemi algılandığı zamana ve yere göre değiştiği gibi, onun saldırılarını telafi etmek için kullanılan stratejiler de duruma göre değişir.

⁴¹ Levack (2013), s. 29–31.

⁴² Sluhovsky (2007), s. 2–6.

⁴³ Ferber (2004), s. 49.

⁴⁴ MacMullen, R., Roma İmparatorluğunun Hristiyanlaşması (MS 100–400) (New Haven, CT: Yale University Press, 1984), s. 24.

⁴⁵ Raiswell, R. ve Dendle, P., 'Anglo-Sakson ve Erken Modern İngiltere'de Cin Mülteciliği: Toplumsal Bağlamda Süreklilik ve Evrim', British Studies Dergisi 47 (2008), 738–67, s. 745.

...tespit edildiği toplumsal ve kültürel bağlama göre...

yöntemler

kullanılan insanlar ş eytanın kılıkları kadar çeş itliydi. 46

Sonuç olarak, tarihsel bir ç alış mada manevi olguların gerçekliğini varsaymak -veya hatta bunu dikkate almak- tarih iş ini neredeyse imkânsız kılar; çünkü davranış ların ve uygulamaların zamansız dinsel gerçeklerin ifadeleri olarak değil, kendi tarihsel bağ lamları içinde değerlendirilmesi gerekir.

Ş eytani kiş iliklerin gerçek varlığı sorusu, tarihsel yargılara izin vermek için bir kenara bırakılmalıdır, ancak aynı zamanda modern öncesi ve erken modern insanlara çağdaş dü ş ünçe çerçeveleri dayatma riski taşı yan alternatif açıklamalar da öyle. Raiswell ve Dendle'in ş eytanla ilgili olarak belirttiği gibi, 'hayali bir kavrama tek, evrenselci bir tanım dayatmak... bu, yalnızca çağdaş teolojik, doğal felsefi ve yasal paradigmlar aracılığıyla kırıldığı ş ekliyle insanların yaş anmış deneyimlerinin bir yansımasıdır' beraberinde çok sayıda zorluk getirir ve aynı ş ey ş eytan çıkarma için de geçerlidir. 47

Teologlar, antropologlar ve antropolojik etki altındaki tarihçiler, ş eytan çıkarmayı çok farklı tanımlama eğilimindedirler. J. Forget'in teolojik tanımı etkili olduğunu kanıtlamış ve Edward Gratsch'un New Catholic Encyclopedia'daki (1967) tanımının yanı sıra Nicolotti tarafından benimsenen tanımın da temelini oluş turmuş tur: 'Gerçek veya iddia edilen bir iblisi, özellikle iş gal ettiği, ele geçirdiği, rahatsız ettiği veya istila ettiği bir insan bedeni olmak üzere, bir yerden, bedenden veya nesneden kovmak suretiyle kovmak için kullanılan araçlar'. 48 Gratsch bunu 'İ blisleri veya kötü ruhları, kendilerine ait veya onlar tarafından ele geçirildiğine inanılan veya onların kötü niyetlerinin aracı olma olasılığı bulunan kiş ilerden, yerlerden veya ş eylerden kovma veya uzaklaş tırma eylemi' olarak değ iş tirmiş tir. 49 Gratsch böylece ş eytan çıkarmının hem bir apotropaik veya önleyici tedbir hem de ş eytanları gerçek anlamda kovma olarak kullanılabileceği olasılığını hesaba kattı. Ancak, ş eytanlara karşı ı koruyucu apotropaik uygulamalar

⁴⁶ Raiswell, R., 'Giriş : Toplumda Ş eytanın Kavramsallaş tırılması' Raiswell, R. ve Dendle, R. (editörler), Modern Öncesi Avrupa'da Toplumdaki Ş eytan (Toronto: Reform Çalış maları Merkezi, 2012), s. 23-68, s. 58-9.

⁴⁷ Raiswell, R. ve Dendle, P., 'Sonsöz: Kültürel Bağ lamlarda Ş eytanı Yazmak', Raiswell, R. ve Dendle, P. (editörler), Modern Öncesi Avrupa'da Toplumdaki Ş eytan (Toronto: Reform ve Rönesans Çalış maları Merkezi, 2012), s. 537-51, s. 537.

⁴⁸ Forget, J., Vacant, A. ve ark.'da 'Ş eytan Çıkarma'. (eds), Katolik İ lahîyat Sözlüğü (Paris, 1903-50), cilt 5:2, s. 1762-80.

⁴⁹ Gratsch, E. J., 'Cin Çıkarma', The New Catholic Encyclopedia, 2. baskı (Washington, DC: Catholic University of America, 2003), cilt 5, s. 551-3, s. 551.

Kötülük, teknik olarak ş eytan ş karmadan farklıdır, haçış areti gibi apotropaik sözcükler ve hareketler ş eytan ş karma ayinlerinin bir parçasını oluş tursa bile. Kötülüğten arındırıcı sözcükler ve hareketler, kendi baş larına ş eytan ş karma olmasa da, kötülüğü kovma amacıyla adapte edilerek kolayca ş eytan ş karma haline gelebilir.

Teologlar, ş eytan ş karmanın Tanrı'nın bir tezahürü olduğunu savunurken, Kiliseye emanet edilen ve ş eytan ş karan kiş i aracılığıyla gerçekleş tirilen lütuf 50 nedeniyle, birçok antropolog ş eytan ş karmayı, Hristiyan veya baş ka türlü, 'kesinlikle büyü nü nitelikte' bir uygulama olarak görmektedir. 51 Ş eytan ş karma tarihşinin karş ı karş ı ya kaldığı yorumlayıcı bir sorun, ş eytan ş karmasının kötülüğü kovmak için altta yatan bir insan ihtiyacı tarafından mı tanımlanması gerektiği, yoksa belirli dini inançlar ve dolayısıyla dini liderler açısından mı tanımlanması gerektiğidir. Bir diğeri ise, ş eytan ş karma faaliyetinin, kendisi için özel güçler talep eden bir 'ş eytan komutanı' olarak ş eytan ş karan kiş iyle iliş kili olarak mı tanımlanması gerektiği, yoksa ele geçirilen kurbanla iliş kili olarak terapötik bir faaliyet olarak mı tanımlanması gerektiğidir. Hristiyanlığın bir biçimi içindeki ş eytan ş karma uygulamasıyla sınırlı olan bu çalış ma, 'ş eytan ş karmasının' tüm veya çoğu insan kültüründe mevcut bir olgu olup olmadığı gibi daha geniş antropolojik soruyu ele geçremez. Ancak, ş eytan ş karmayı öncelikli olarak kültürler arası bir antropolojik kategori olarak ele alan tarihçiler, ş eytan ş karma uygulamasının Katolik tarihinde yarattığı derin tartış maları gözden kaçırma riskiyle karş ı karş ı yadır. Eğer ş eytan ş karma 'ş eytanları yönetmek' olarak görülüyorsa, o zaman onun sihirden, özellikle de Süleyman'ın iblisler üzerindeki gücüne dair hikayelerden esinlenen Batı Avrupa ritüel sihrinden anlamlı bir ş ekilde ayırt edilemeyeceği aşktır: Bir cinliyi kovmakla görevli rahip, iblisleri çağırın ve kovan büyücünden daha fazla ve daha az ş eytan ş karcı değildi. Çağdaş Katolik kilisesinin resmi ş eytan ş karma uygulaması, ş eytan ş karmasının terapötik yönünü vurgular, ancak tarihsel olarak ş eytan ş karma ile ritüel sihir arasındaki temel fark, biçim veya iş levden ziyade yetkilendirme olmuş tur. Ritüel sihir, yetkisiz bir ş eytan ş karmadır.

Ş eytan ş karma ile büyü nü birbirinden ayrılması zor bir iş tir; hatta imkansızdır. tarihi bir uygulama ve kiliseden gelen 'resmi' açıklamaları tekrarladı

⁵⁰ Örneğin, bkz. Elmer, L. J., 'Exorcism: Theology' New Catholic Encyclopedia (2003), cilt 5, s. 553: 'Kilise her zaman, ş eytan ş karanın aracılığıyla dua eder, bu yüzden ayinin etkinliği, kutsal ayinlerin etkinliğine benzer'.

51 Nicolotti (2011), s. 32. Ş eytan ş karma konusunda etkili bir antropolojik inceleme Favret-Saada, J., Les Mots, la Mort, les Sorts (Paris: Gallimard, 1977)'dur. Ayrıca Boddy, J., 'Spirit Possession Revisited: Beyond Instrumentality', Annual Review of Anthropology 23 (1994), s. 407-34'teki antropolojik literatürün özetine de bakınız .

Şeytan şarkma büyüyle hiçbir ilgisi yoktur, ancak bu, şeytan şarkma ayinlerinin ritüel büyüyle büyük ölçüde benzer yapısal özelliklere sahip olduğu gerçeğini değiştirmez. Şeytan şarkma ile büyü arasındaki kalıcı ilişki, belki de cevaplanamayan bir 'tavuk-yumurta' sorusunu gündeme getirir: Büyücüler, şeytan şarkanlar büyüleri materyale baş vurmadan önce kilisenin şeytan şarkma ayinlerine mi baş vurdular, yoksa tam tersi mi? Büyücülerin kültürel bağlamlarında mevcut olan herhangi bir kutsal güç kaynağına baş vurma eğiliminde olmaları temelinde, kilisenin şeytan şarkma ayinlerinin ortaya çıktıkları anda büyüleri amaçlarla kullanılmış olması muhtemeldir. Kilise ayinlerinin büyüleri metinlerden ne ölçüde etkilendiğini belirlemek çok daha zordur, ancak şeytan şarkma ayinlerinin doğası gereği bir tür büyü olduğunu iddia etmek kesinlikle mümkündür. Şeytan şarkma, ritüel büyüünün her prosedürünün bir parçasıydı ve Maijastina Kahlos'un gözlemlediği gibi, 'Büyü etiketi,

'Dini otorite üzerinde rekabetin varlığını ortaya koyan strateji'.

52

Bir kişi için ciddi bir dini ayin olan şeytan, bir başkası için batıl inançlı bir büyü operasyonu olabilir. Büyü ve egzersizmi otorite yoluyla ayırmaya çalışsak bile, kilise tarafından yetkilendirilen egzersizlerin tıpkı büyücüler gibi davranıp ayine resmi onayı olmayan öğeler sokabilmeleri gerçeğiyle bu durum karmaşıklaşır: yine de 1614'e kadar resmi bir egzersizm ayini diye bir şey yoktu.

Katolik laik şeytan şarkıcılar, karizmatik din adamı şeytan şarkıcılar ve merkezi bir kilise arasındaki çatışma, geçOrta Çağ ve erken modern dönemde şeytan şarkma tarihinin önemli bir özelliğiydi. Katoliklik, yüzyıllardır küresel ve çok yönlü bir dini kültür olmuş tür ve Katolik şeytan şarkma tarihi, onaylı din adamları tarafından yapılan kurumsal şeytan şarkma tarihiyle sınırlı kalmaz. Eğer Katolik şeytan şarkma, 'Katolikler tarafından uygulanan şeytan şarkma' olarak tanımlanırsa, 'Katolik kilisesi tarafından tanımlanan şeytan şarkma' yerine, laik şeytan şarkma ve nesneler aracılığıyla şeytan şarkma fenomenlerini ve Katolik din adamları tarafından yapılan yetkisiz şeytan şarkmaları, tüm rahipler tarafından gerçekleştirilen vaftiz şeytan şarkmalarını ve büyüleri ritüellerin bir parçası olan şeytan şarkmaları da kapsar. Tarih boyunca, Katolik laikler, kilisenin gücünü bilinçli olarak kullanarak ve kutsal güçle dolu olduğuna inanılan kalıntılar ve kutsal eşyalar gibi nesneleri kullanarak şeytan şarkma girişiminde bulunmuşlardır. Dahası, girişimci din adamları, belirli türbelerin ve kalıntıların şeytan şarkma gücünü desteklemiş tür

⁵² Kahlos, M., Collins, D. J. (ed.), Batı'da Büyü ve Cadılığın Cambridge Tarihi (Cambridge: Cambridge University Press, 2015) adlı eserde 'Erken Kilise', s. 148-82, s. 152.

18 F. GENÇ

ve yetkili ayinlerin çok ötesine geçen ayrıntılı şeytani şakıma prosedürleri geliştirdiler. Bu uygulamaların kilise otoriteleri tarafından ne ölçüde hoş görüldüğü tartışılmalıdır, ancak laik şeytani şakıma, Protestan toplumlar içinde izole edilmiş Katolikler için Reform döneminde özellikle önemli hale geldi.

Hristiyan şeytani şakıma, Hristiyan duası gibi, her şeyin gücü yeten bir Tanrı'nın gücüne olan iman üzerine kuruludur. Ancak duadan farklı olarak, şeytani şakıma, Tanrı, azizler ve melekler dışındaki ruhsal varlıklara yönelik bir yakarış veya doğrudan emir içeren bir konuşma içerir. Dua yalvarma niteliğindedir, şeytani şakıma emir niteliğindedir. Şeytani şakımayı sihirden ayırmak çok zordur ve büyük ölçüde 53 Graham Twelftree'nin görüşüne göre, erken Hristiyan şeytani şakıma büyü benimsenmiş tir. Sihirden yalnızca işlevden çok biçim olarak ayrıt edilebilirdi. İlk Hristiyanlar, İsa'nın kendisinin 'büyülü-karizmatik' yaklaşımını takip etmediler ve 'şeytanları kovmak için kendi kişisel güçlerinden çok, açıkça dışarıdan bir güç otoriteye başvurmaya dayanan daha büyü bir yöntem baş vurdular'. Öte yandan, Hristiyanların şeytani şakıma işlevinin işlevi yarayacağına dair yüksek güven düzeyi ve 'aşağı in kısa devre' 54

'Yöntemlerinin eşitliliği' onları çağın büyücülerinden ayırıyordu.

Kilise tarafından verilen, şeytani şakımanın büyü olmadığı yönündeki güvenceler yüzeysel olarak ele alınmamalıdır.

Yunancadan doğrudan ödünç alınan Latince exorcizo kelimesi, hukuki terminolojide ortaya çıkmıştır; asıl kökü Yunanca horkos, yani 'yemin'dir.

Exorcize etmek, Yunanca ve Latince yasal anlamlarında, '55'e yemin etmek' anlamına geliyordu ve Latince'de neredeyse coniuro, 'yemin etmek', birlikte yemin etmek ile eş anlamlı hale geldi. Ancak, zamanla bileşik fiil coniuro, iuro, 'yemin ediyorum' fiilinin yoğunlaşmış bir biçimi olarak kullanıldı ve geç Latince'de 'yalvarmak' veya 'yalvarmak' anlamını kazandı. Ortaçağ Latincesi coniuro

İngilizce 'conjure' (büyü) sözcüğünü üretti, orijinal yasal ve dini anlamı şimdi neredeyse tamamen büyü anlamıyla değiştirildi (ki bu her zaman diğer anlamlarla birlikte var olmuş tür). Dolayısıyla, egzorsizmi büyüden ayırmanın zorluğu dilsel düzeyde ortaya çıkar; 'conjuration' (büyücülük) hem büyücünün hem de egzorsistin bir faaliyetidir. Eusebius, piskopos

53 Büyü ile Hristiyan şeytani şakıma arasındaki ilişki için bkz. Amirav, H., 'Hristiyan Bağlılarında Büyülü Çağrı Formüllerinin Uygulanması', Vos, N. ve Otten, W., *Demons and the Devil in Ancient and Medieval Christianity* (Leiden: Brill, 2011), s. 117-27.

54 Twelftree (2007), s. 280.

Etimolojinin ayrıntılı bir tartışması için Nicolotti'ye (2011) bakınız, s. 33-8.

Dorylaeum, 451 yılında Kalkedon Konsili'ne sanki büyülü bir formüle baş vurur gibi ş öyle hitap etti: 'Sizi Kutsal Üçü adına çağırıyorum' (per sanctam trinita- 56 Amirav, gösterdiğini ileri bunun erken Hristiyanlığın büyü sözlüğüyle ne kadar dolu olduğunu sürmüştür .

Hristiyanlar, ş eytan çkarma iş leminin baş arısında belirleyici faktörün, ş eytan kiş inin dini kimliği değil, onun becerisi olduğunu iddia ettiler; bu, birçok ritüel çkaran büyü iğn de geçerlidir: birçok ortaçağ ve erken modern büyü kitabı, uygulayıcının bir rahip, bir din adamı veya en azından vaftiz edilmiş bir Hristiyan olmasını gerektirir. Amirav'a göre, en eski Hristiyanlar 'büyüyü benimsemiş ve teknik ayrıntılarına aş inaydılar' ve ancak dördüncü yüzyılda, 'patristik Babaların ruhuna bir utanç duygusu sızdığında', Hristiyan uygulamalarını büyüden ayırt etmek iğn sürekli giriş imlerde bulunuldu.

58

Amirav'ın yorumu, tüm büyüün reddedilmesinden ziyade, büyülü formüllerin kullanıma biçiminin gözden geçirilmesini savunan Elçilerin İş leri 19:13-20'nin tartışılmalı bir okumasına dayanmaktadır. Çağdaş kilisenin 'resmi' görüş ü, ş eytan çkarma iş leminin kötü bir ruhu engelleme veya kovma kapasitesine sahip belirli sözcüklerin iş el gücü aracılığıyla çalış madiğı, ancak belirli sözcüklere bağlanmanın mutlaka büyüü tanımlamadığıdır.

Amirav'ın tam zıt ucunda, Elmar Bartsch, ayin iğndeki exorcizo'nun orijinal anlamının ş eytanları kovmakla hiçbir ilgisi olmadığını; 'dikkatini çekmek' veya 'kesme iş aretiyle ciddiyetle hitap etmek' anlamına geldiğini savundu. Kilise Babaları ancak daha sonra bunu ş eytanları kovmak anlamına geldiğı ş ekinde yorumladılar. 59 Yirminci yüzyıl liberal teolojisinin önyargısıyla örtüş en exorcism'in orijinal anlamının bu yorumu, 60 ancak erken dönem Hristiyanlara entelektüel değer dayatma riski taş ıyor ve geçantik tamamen reddedilmesi pek olası çağda büyülü bir dünya görüş ünün böylesine görünmüyor.

Nicolotti, farklı türden ele geçirilme olgularını tanımlayan dört Latince terimi ayırt etti: durum, istila, takıntı, ele geçirme.

⁵⁶Rusticus'un Latince çevirisine göre (Schwartz, E. (ed.), Acta Conciliorum 3.1 (Berlin: Ekümenikler. Kadıköy Ekümenik Konseyi s. 41). , De Gruyter, 1935),

57 Amirav (2011), s. 120-1.

58 Aynı eser, s. 126-7.

⁵⁹Bartsch, E., Roma ayininin gerçek büyüleri: ayin tarihi ve ayin teolojisi üzerine bir çalış ma (Münster: Aschendorff, 1967), s. 387-91.

⁶⁰Kelly (1985), s. 226.

ve inessio. 61 Circumsessio, 'bir kişi iye karş ı gerçek ve uygun bir kuş atma olarak kendini gösteren bir sıkıntı ve sürekli bir olumsuz eylem' anlamına gelirken, infestatio 'örneğin büyüçölük veya lanetli nesneler gibi kişi ilere veya ř eylere atıfta bulunularak açıklanan sıkıntı verici bir etkinlik' anlamına gelir. Obsessio ve possessionio teolojik kaynaklarda o kadar sık birbirinin yerine kullanılır ki anlamlarını tanımlamak gerçekten çok zordur ve bu nedenle Nicolotti, kötü bir ruh tarafından bir insan bedeninin bedensel olarak ele geçirilmesi anlamında inessio sözcüğüne baş vurur . Bu yaklaş ım, hayranlık uyandıracak kadar kesin olmasına rağmen, Nicolotti'yi yalnızca uzmanlar tarafından eriş ilebilen yerel dilde yeni bir sözcük türetmeye zorlar ve bu nedenle, bedenleri kötü bir ruhun kontrolü altında olduğu iddia edilen insanlardan bahsetmek için her yerde 'ele geğirme' sözcüğünü kullanırım.

Meseleler, 'ele geçirilmenin' her durumda olumsuz bir terim olmaması gerçęıyla daha da karmaş ıklaş ıyor. Frankfurter, 'ilahi ele geçirilmenin' veya melek ruhları tarafından ele geçirilmenin erken Hristiyanlığın da bir özelliğı olduğunu ve her 'ele geçirilme' vakasının bir performans, 62 Dördüncü yüzyılın sonlarında Nola'da, geçtiğini ileri sürmüş tür. 63 'İlahi ř eytani-müzakere ve yorumlama sürecinden ele geçirilme', gerçekten de, tarih boyunca Batı Hristiyan mistik geleneğinin bir özelliğı olmuş tur ve bazı geçortağ 64 Frankfurter'a göre, 'ele geçirilme' kendi baş ına tarafsız bir terim ve dini deneyim tarafından alınan sürekli bir biçimdir ve olarak yorumlanması, orijinal dini belirli ele geçirilme vakalarının kökeninde kötü deneyimden çok, iyi ve kötünün 'kutuplaş mış sınıflandırmalarını' üreten güç iliş kileriyle daha fazla ilgilidir. 'Ele geçirilme' doğaüstü bir tezahür veya kehanet kaynağı olabilir ve mümkün olan en kısa sürede çkarılması gereken olumsuz bir durum değıldir. Michael Cuneo aynı konunun daha modern bir yorumunu sunarak, ağdaş Amerika'da ř eytan çkarmanın ahlaki davranış ı (ve ahlaksızlığın sonuçlarını) belirlemenin bir yolu ve bir

61 Nicolotti (2011), s. 31.

62 Frankfurter (2010), s. 27-46. İlahi ele geğirme hakkında ayrıca bkz. Ericson, G., 'The Enigmatic Metamorphosis: From Divine Possession to Demonic Possession', *Journal of Popular Culture* 11 (1977), s. 656-81.

63 Nola'lı Paulinus, Carmen 14.25-33, Walsh, P.G. (çev.), *The Poems of St. Paul. Nola'lı Paulinus* (New York: Newman Press, 1975), s. 78.

64 İlahi mülkiyet hakkında bkz. Caciola (2000), s. 268-306 ve aynı kaynak (2003), s. 54-72. İlahi mülkiyet yalnızca kadınlara özgü değildi; 1616 yılında İngiliz rahip Everard Hands, kendisinin ilahi bir mülkiyete sahip olduğunu iddia etti (Gee, J., *New Shreds of the Old Snare, containing the Apparitions of two new Female Ghosts* (Londra, 1624), s. 54-7).

iblisi kısmen aklamanın bir yolu: '[şeytanlardan] kurtulmak ahlaki ve psikolojik kurtuluşun anahtarıdır'. Cuneo, şeytan çıkarmayı 'şeytan kovma yoluyla kişisel mühendislik' olarak tanımlıyorlar.⁶⁵ Eğer şeytan çıkarma anında ve basit bir şekilde yapılırsa bu amaçlara mutlaka ulaşamaz ve ele geçirilme hali ve bunun ortaya çıkardığı şeyler en azından şeytan çıkarma eyleminin kendisi kadar önemlidir.

Nicolotti'nin, demonolog Corrado Balducci'nin kullanımını takiben, ele geçirilmiş kişileri tanımlamak için en iyi terim olarak seçtiği İtalyanca indemoniato sıfatının tam bir İngilizce karşılığı yoktur. ⁶⁶ İngilizce 'demonize' kelimesi belirsizdir ve hem ele geçirilmiş bir kişiyi hem de şeytani faaliyetler tarafından işkence gören birini veya bir yeri, ayrıca başkaları tarafından kötülükle ilişkilendirilen birini veya bir şeyi ifade edebilir. Ancak, geçantik çağ ve erken Orta Çağ'daki Latince metinlerde kötü ruhların kurbanlarını tanımlamak için en yaygın olarak kullanılan isim daemoniacus'tu, bunu ener- ⁶⁷ Bu terimler arasında gumenus ve ardından arrepticus, anlamlarında ufak farklar vardı. 'Demoniac', bir iblisin tamamen egemenliği altında olan birini ifade ederken, şeytanın güçlerini geçiren iblisin (energeia) kelimesi bir gösteren bir demoniac ⁶⁸ Kendisine veya kendisine ele energumenus'tu. Latince Vulgate'nin Gerasalı demoniac'ın (Luka 8:29) tanımından alınan arrepticus terimi, aklıdan 'kopmuş' bir kişiyi anlamına geliyordu. Hem belirsizliği hem de aşırı derecede uzmanlaşmış terimlerin kullanımını önlemek için, bu kitap boyunca gerçek anlamda ele geçirilmenin sözde kurbanlarından bahsetmek için 'demoniac' kelimesini kullanıyorum.

Ele geçirilmenin getirdiği bir diğer dilsel zorluk, tek bir bedende birden fazla kişiliğin bulunabileceği inancıdır. Kolaylık sağlamak, karışıklığı önlemek ve tarihi kaynaklarla uyumunu için, demoniaclar tarafından yapılan söz ve eylemleri yalnızca ele geçirilmiş kişiyi atfetmek yerine, ele geçirilmiş kişiyi içindeki demonik kişilikleri, bunun o dönemdeki şeytan çıkarıcıların ve tanıkların muhtemel algısını yansıttığı anlayışıyla, kendi başlarına özneler olarak adlandırıyorum. Özneyi belirtmek için sıklıkla 'demoniac' terimini kullanırım çünkü belirsizdir: 'Demoniac dedi ki...' kurbanın

⁶⁵

Cuneo, M. W., Amerikan Cin Çıkarma: Bolluk Ükesinde Şeytanları Kovmak, 2. baskı (Londra: Bantam, 2002), s. 1-4.

⁶⁶ Balducci, Gli indemoniati (Roma: Coletti Editore, 1959) adlı kitabında, gerçek ele geçirilmeyi ruhsal hastalıktan ayıran ölçütleri ortaya koymuştur; bu ölçütler 7. Bölümde daha ayrıntılı olarak incelenecektir.

⁶⁷ Chave-Mahir (2011), s. 35.

⁶⁸ Nicolotti (2011), s. 638.

konusu tu ya da gerçek veya hayali sahip olan iblis konusu tu. Her iki şekilde de, kelimeler iblisin açısından çıktı. Hatta cin çkaranların kendileri bile bu konuda belirsizlikle karşı karşıya kaldılar ve bu belirsizlik, cin çkarma çalışması için kullanılan tarihsel dile yansıtılmalıdır.

Ele geçirilme mekaniğine ilişkin inançlar, şeytan şeytan çkarma biçiminin belirlenmesinde önemli bir etkiye sahiptir ve bu tür ele geçirilme inançlarının altında yatan kesin demonoloji daha az önemli görülmüş tür. Bazı akademisyenler, geç Roma Akdeniz'inin akışkan dini ortamının, aşkça 69 Raiswell'in belirttiği gibi 'melekler, şeytanlar, kötü karakterli ruhlar, iblisler, kirli, yalancı veya iğrenç ruhlar, modern öncesi insanlar tarafından mutlaka ayrı olarak görülmemiş tür ve kutsal metinler bunlar arasında keskin bir ayrım Hristiyan düşüncesindeki 'iblis' kavramını yapıp yapmamıştır'. 70 A. K. Petersen, erken bir iblisin 'özel tanımı'nın mümkün olması için çok açık ve dağınık olduğunu savunarak bir adım daha ileri gitti. Petersen bu nedenle işlevselci bir yaklaşım benimsedi ve şeytan şeytan çkarma gerektiren her şey olarak tanımladı. Bu yoruma göre, şeytan çkarma eylemi, şeytan çkarılan varlığın doğası hakkındaki teorilerin daha ince noktalarından çok daha önemli hale gelir. Yunan düşüncesinde, bir daimon tanrılar ve insanlar arasında bir tür aracılık temsil ediyordu, ancak erken Hristiyan düşüncesinde 'daimon iyi ve kötü kavramları arasında aracılık etmeye geldi'. 71

Çağdaş Katolik kilisesinde iblislerin doğası hakkında spekülasyon yapılması hoş karşılanmaz. 72

Petersen'in işlevselliğinin aksine, Nienke Vos, bazı yazarların, özellikle Peter Brown'ın, iblisleri önemli bir rolü olan karakterler yerine psikolojik bir 'benlik uzantısı' olarak görme eğilimini eleştirdi.

⁶⁹ Smith, J. Z., 'Helenistik ve Roma Antik Döneminde Şeytani Güçleri Yorumlamaya Doğru', Roma Dünyasının Yükselişi ve Düşüşü 2.16.1 (Berlin: De Gruyter, 1978), s. 425–39; Caciola, N., *Ayırt Edici Ruhlar: Orta Çağda İlahi ve Şeytani Mülkiyet* (Ithaca, NY: Cornell University Press, 2003), s. xli; Frankfurter (2010), s. 29.

⁷⁰ Raiswell (2012), s. 33.

⁷¹ Petersen, A. K., 'Şeytan Kavramı: Yaygın Bir Kavrama Açık Sorular', Lange, A. ve Lichtenberger, H. (eds), *Şeytanlar: İsraili-Yahudi ve erken Hristiyan edebiyatının çevreleri bağlamında şeytanbilimi* (Şeytanlar: Çevreleri Bağlamında İsraili-Yahudi ve Erken Hristiyan Edebiyatının Demonolojisi) (Tübingen: Mohr Siebeck, 2003), s. 23–41, s. 27. Erken Hristiyan demonolojisi hakkında ayrıca bkz. Nicolotti (2011), s. 38–42.

⁷² DESQ, s. 10.

rolde önemli bir 73 Vos'a göre iblisler, hikayede oynayacakları bileş endir. Çünkü kötülüğü kiş ileş tirirler. 74 Frankfurter, ş eytan ş karanların yalnızca kendilerinin tanımlamaya gerek görmedikleri kaygılara yanıt vermediklerini ileri sürmüş tür: '[ş eytan ş karanları] ş eytani ele geçirmelerin ş ekillendiricileri , sıradan insanların baş langıça kendilerinin oluş turduğu ruhların tanımında otorite olarak görmeliyiz'. 75 Frankfurter, ş eytan ş karanları, görevi sıradan insanların korkularını alıp açıklamak olan demonologlar olarak görmüş tür. Ancak, ş eytan ş karanların her zaman kovdukları varlıkların doğasıyla ilgilendiklerini öne sürecek yeterli kanıt yoktur. Ş eytan ş karanların demonolojinin teknik ayrıntılarına hiçilgi göstermediği çok sayıda vaka, Frankfurter'ın esas olarak Loudun'un ele geçirilmesi gibi ünlü vakalara dayanan görüş üne ş eytan karşı ıdır. Bu vakalarda ş eytan ş karanlar ayrıca 76 Etkili ş karmalar yapma yeteneği her zaman demonoloji değildir. ş eytani bilgi veya ele geçirilmenin ve ş eytanların tam doğasını tanımlama yeteneği eş lik etmiş tir. Dahası, birçok durumda sadece ş eytan ş karanın varlığı 'ş eytansı' davranış için bir katalizör görevi görmüş tür, bu da ş eytan ş karanın varlığının ve onun kutsallığının ş eytanları varlıklarını ağa vurmaya kıs kırttı

İ blislere yönelik iş levselci bir yaklaş ım, ş eytan ş karma uygulamasının tarihsel bir olgu olarak nispeten karmaş ık olmayan bir ş ekilde odaklanılmasına izin verir, ancak iblisler hakkındaki inançların çağlar boyunca ş eytan ş karanların davranış larını etkilediği ağıttır. Özellikle Orta Çağ'ın sonlarında ve erken modern dönemde ş eytani fiziksellik hakkındaki tartış malar, Karşı-Reformasyon ş eytan ş karanların ve ş eytan bilimcilerin (özellikle Girolamo Menghi ve Martin Delrio) zıt yaklaş ımlarına katkıda bulunmuş tur. Daha yakın zamanda, 1999'da yürürlüğe giren revize edilmiş ş eytan ş karma ayininin, yirminci yüzyıl popüler kültüründe ş eytan ş karmasının belirgin ş ekilde fiziksel tasvirine tepki olarak ş eytan ş karanlara ş eytanın ve iblislerin tamamen ruhsal doğasını hatırlatmış olması muhtemeldir. 77

⁷³ Brown, P., GeçAntik Çağın Oluş umu (Cambridge, MA: Harvard University Press, 1978), s. 90.

⁷⁴ Vos, N., 'Dış arıdaki ve İ çerideki Ş eytanlar: İ lk Hristiyan Yaş amlarında, Mektuplarında ve Sözlerinde Ş eytanların, Azizlerin ve Ruhun Temsili' Vos ve Otten (2011), s. 159-82, s. 181.

⁷⁵ Frankfurter (2010), s.

⁷⁶ Frankfurter, D., Ş eytanın Ete Bürünmüş Hali: Tarihte Ş eytani Komplo ve Ş eytani Taciz Söylentileri (Princeton, NJ: Princeton University Press, 2008), s. 27-8.

⁷⁷ DESQ , s. 5.

Cİ NSİ YET VE STATÜ

Nancy Caciola tarafından öne sürülen etkili bir tez, ortaçağ ve erken modern dönemlerde Katolik ş eytan karmayı, erkek önderliğindeki kilisenin kadınları ş eytani olarak nitelendirdiği cinsiyete dayalı bir etkinlik olarak yorumluyor. Geç antik çağ ve yirminci yüzyıldan gelen kanıtlar, kadınların tarihin her döneminde ş eytanilerin ezici ğunluğunu oluş turmadığını gösteriyor. Ancak, dokuzuncu ve on dokuzuncu yüzyıllar arasında en az bin yıl boyunca, kaydedilen ş eytan çkarmaların ğunun kadınlar üzerinde yapıldığı yadsınamaz. Ş eytan çkarmanın, doğası gereği, kadınları boyunduruk altına almak ve ruhsal deneyimlerini ş eytanlaş tırmak için iş lev görüp görmediği sorusu, ş eytan çkarma tarihinin ele alması gereken bir konudur.

Caciola, geçortaçağ ş eytan çkarma kılavuzlarında dış il dilbilgisi son eklerinin sık kullanılması temelinde, kadınların ş eytan çkarmanın münhasır öznelere olarak düş ünüldüğünü ileri sürmüş tür. Ş eytan çkarmanın amacı, bir iblis olarak yanıt vermeye zorlanarak, dış i iblisin kendisini ele geçiren iblisle tamamen bir araya getirildiği bir 'ş eytani yakınlaş ma'ydı. 78

Bu yaklaş ım, dış i cinlinin, ş eytan karan kiş iye ne söylediğinin farkında olduğunu varsayıyor gibi görünüyor; bu da tarihinin emin olamayacağı bir ş ey. Ortaçağ ş eytan karan kiş i, bir kadına değil, bir iblise hitap ettiğine inanıyordu. Caciola, dış i cinlilerin, ş eytan karan kiş inin ş eytani ele geçirme yorumuyla 'zorla iş birliğine' zorlandıklarını, ancak böyle bir iş birliğinin her zaman bilindiği olmayabileceğini savunuyor. Caciola, 'ilahi olarak ele geçirildiğini' veya periler gibi halk varlıklarıyla temas halinde olduğunu iddia eden kadınların ş eytan çkarma diyaloguna zorlandığı konusunda ş üphesiz haklıdır; ancak bazı kadınlar kendilerinin ş eytan tarafından ele geçirildiğine inanıyordu.

Kadınların sıklıkla Düş üş 'ten sorumlu tutulduğu ve ortaçağ ilahiyatçıları tarafından ş eytanla iliş kilendirildiği kesinlikle doğrudur, ancak kadınlara karşı ı aktif nefretten baş ka yorumlar, kadınlara uygulanan ezici sayıdaki ş eytan çkarma iş lemine uygulanabilir. Örneğin, kadınların erkeklerden ahlaki olarak daha zayıf olduğu yönündeki yaygın varsayım, onların ele geçirilmeye karşı ı daha savunmasız oldukları ve bu nedenle de ş eytan çkarmaya ihtiyaçduydıkları anlamına geliyordu. Dolayısıyla kadın cinlilerin ş eytan çkarılması, cinsiyete dayalı varsayımların bir sonucuydu, ancak her zaman kadınların boyunduruk altına alınması veya kadınların ş eytanla birleş tirilmesiyle iliş kilendirilmemiş tir. Gerçekten de, geçOrta Çağda inançlar değış tikçe ve ele geçirilme yalnızca günahın sonucu olarak görülmedikçe, ş eytan çkarma talihsizlere karşı ı hayırsever bir eylem haline geldi.

Ortaçağ din bilgileri, kadınların şeytani saldırıların açık hedefleri olarak görülme derecesi konusunda bölünmüş durumdadır. Rudolph Bell ve Donald Weinstein, kadın azizlerin hayat hikayelerinin analizine dayanarak, kadınların şeytanla ruhsal mücadelede yirme olasılığının erkeklerden daha yüksek olduğunu ileri sürdüler. ⁷⁹ Caciola, Bell ve Weinstein'ın görüşünü kabul etti. ⁸⁰

Ancak Carolyn Walker Bynum, ortaçağ kadınlarının maneviyatının kişisel sorumluluk unsurları içerdiğini ve her zaman şeytandan gelen saldırıları ve kozmik manevi savaşları vurgulamadığını belirtmiş tir ve David Keck, kadınların St. Michael gibi manevi figürlerin korumasına başvurma olasılıklarının daha düşük olduğunu belirtmiş tir. ⁸¹ Bu kitabın argümanı, şeytan şکارmanın her zaman bir güç uygulamasını içerdiğidir. Tarih boyunca, şeytan şکارma özneleri genellikle toplumun en zayıf üyeleri olarak algılananlar arasında olmuş tur: kadınlar, çocuklar ve kültürel akıl standartlarını karşılayamayanlar. Levack, ne cinsiyetin ne de toplumsal bağımlılığın kimin ⁸² Şeytan şکارmadaki belirleyici faktör, ele geçirilme olasılığının yüksek olduğuydu. yetkili şeytan şکارıcı ile çaresiz şeytanın arasında bir güçlüş kisi vardı ve cinsiyet, 'zayıflığın' bir belirleyicisi olmasına rağmen, tek belirleyici demoniacılar arasındaki daha büyük değildi. Geçantik çağda ve yirminci yüzyılda cinsiyet dengesi, bu toplumlardaki farklı 'zayıflık' algılarını yansıtabilir. Kadınlar geçantik çağın pagan dünyasında ve bazılarında göre erken kilisede de önemli bir manevi statüye sahip olabiliyorlardı. ⁸³ Dahası, bireylerin şeytan şکارmaya tabi tutulmuş olması, mutlaka şeytanlaş tırıldıkları anlamına gelmez; aslında, bazen tam tersi de doğuydu ve 'şeytani azizler', resmi veya gayri resmi olarak kutsallıkları nedeniyle saygı duyulan bireylerin küçük bir alt kategorisini oluş tururlar.

Bu çalış ma, işlevselci bir yorumdan kaçınmayı, bunun yerine yüzyıllar boyunca ne olursa olsun, şeytan şکارmayı kendi terimleriyle anlamayı amaçlamaktadır. 'Resmi' hesapların hiçbirine ayrıcalık tanımamayı amaçlamaktadır.

⁷⁹ Bell, R. ve Weinstein, D., Azizler ve Toplum: Hristiyanlık Alemi, 1000–1700 (Chicago, IL: Chicago Üniversitesi Yayınları, 1982), s. 228–9.

⁸⁰ Caciola (2003), s. 70.

⁸¹ Bynum, C. W., Jesus as Mother: Studies in the Spirituality of the High Middle Ages (Berkeley, CA: University of California Press, 1982), s. 88; Keck, D., Angels and Angelology in the Middle Ages (Oxford: Oxford University Press, 1998), s. 187–8.

⁸² Levack (2013), s. 184–90.

⁸³ İlk kilisede kadınların statüsü hakkında bkz. DeConick, A. D., Holy Misogyny: Why the İlk Kilise'de Cinsiyet ve Toplumsal Cinsiyet Çatışmaları Hala Önemlidir (Londra: Continuum, 2011).

26 F. GENÇ

din adamları ve ilahiyatçıların veya şeytan çkarmanın batıl inançlı veya taciz edici olarak düşünmanca dekonstrüksiyonlarının değil. Hermeneutik zorluklarla dolu bir alanda nesnellik iddiasında bulunmak küstahlık olur. Ancak, yüzyıllar boyunca hem şeytan çkarmanın savunucularına hem de karşıtlarına ve aradaki birçok temkinli sese dikkat ederek, tarihç, şeytan çkaranın veya cinlinin bakış açısını ayrıcalıklı kılmadan Katolik Hristiyanlığındaki şeytan çkarma hikayesini anlatmaya çalışabilir.

BÖLÜM 2

Erken Hristiyan Batı'da Şeytan Çıkarma, 300–900

Dördüncü yüzyılın başlarında, erken Hristiyan yazar

Lactantius, Roma İmparatorluğu'nda Hristiyanların çektiği acıların, zalimlerin bedenlerine musallat olan kötü ruhlara bağlı olduğunu ileri sürmüştür 1:

Erkeklerin kendileri, masumlara kızmaları için bir nedenleri olmayanları zulmetmezler; ancak gerçeğin hem bilindiği hem de istenmediği o kirli, terk edilmiş ruhlar, kendilerini onların zihinlerine sokar ve onları istemeden öfkeye kıış kırtırlar. Bu ruhlar, Tanrı'nın halkında barış olduğu sürece, adil olanlardan kaçırılır ve dehşete düşerler; ve insanların bedenlerini işgal ettiklerinde ve ruhlarına eziyet ettiklerinde, bu adamlar tarafından yemin edilirler ve gerçek Tanrı adına kaçırılır. Bu ismi duyduklarında titrerler, bağırır ve damgalandıklarını ve dövüldüklerini tanıklık ederler; ve kim oldukları, ne zaman geldikleri ve bir adamı nasıl ele geçirdikleri sorulduğunda, bunu itiraf ederler. Böylece ilahi ismin gücü tarafından işkence ve azap görerek, rahatlarlar.

¹ Lactantius, Divine Institutions 22 (PL 6.633A–623B): Çünkü zulme uğrayanlar, masumlara kızmaları için hiçbir nedenleri olmayan insanlar değil: gerçeği hem bilen hem de öğrenen kirlenmiş ve kaybolmuş ruhlar. görmeden akıllarına sızarak ve cahilleri öfkeye kıış kırtırlar. Bunlar için, Tanrı'nın halkı arasında barış olduğu sürece doğrular kaçırılır ve beslenir; ve insanların bedenlerini ele geçirip ruhlarını ayırdıklarında, onlar üzerine yemin ederler ve gerçek Tanrı adına kaçırılır. Bunu duyunca titriyorlar, bağırıyorlar ve kendilerini yaktıklarına ve dövüldüklerine tanıklık ediyorlar; Kim oldukları, ne zaman geldikleri ve insanın içine nasıl sızdıkları sorulduğunda, sırlarını paylaşırlar. İlahi ismin gücüyle böylece sapıtılmış ve işkence görmüş oldukları için teselli bulurlar.

Şeytan şarkma tarihinde tekrar tekrar tekrarlanan temaların çoğu bu sözlerde özetlenmiştir. İlk olarak, Lactantius kötü ruhların 'Tanrı'nın halkında barış olduğu sürece' birinin bedenine sahip olmaya çalışmayacağını öne sürmüştür; bu da şeytani faaliyetlerin yaygınlığının Hristiyanlar arasındaki teolojik ve politik bölünmenin bir işareti olduğunu ima etmektedir.

Aynı şekilde, şeytan şarkmanın etkililiği, 'doğruların' haklı şarkılmasıydı, Tanrı'nın Tanrı adına kötü ruhları kovabilenlerin yanında olduğunu kanıtıydı. Lactantius, daha sonraki şeytan şarkıcılar tarafından ele alınan bir tema olan Tanrı adının yarı büyü gücünü ve şeytan şarkma sürecinde işel olan şeydeti, ruhsal veya başka türlü, vurguladı. Bu dört tema - şeytan şarkma ile ayrılık arasındaki bağ, haklı şarkma olarak şeytan şarkma, şeytan şarkma ile büyü arasındaki belirsiz ilişki ve şeytan şarkma ile şeydet arasındaki bağ - şeytan şarkma tarihi boyunca önemli temalar olarak kaldı (ve hala kalıyor).

Şeytan şarkma, erken Hristiyanlığın tanımlayıcı bir özelliğiydi. Peter Brown, abartmadan şeytan şarkmayı 'erken Hristiyan kilisesinin muhtemelen en çok beğenilen etkinliği' olarak tanımladı. ² Şeytan şarkma, Hristiyanlığa özgü olmasa da, yeni inançta benzeri görülmemiş bir şekilde güçlendi. ³ Ancak, kilise dördüncü ve dokuzuncu yüzyıllar arasında Roma ve Roma sonrası toplumun meşru ve güçlü bir kurumu olarak yerleştiğinde, Latin kilisesindeki şeytan şarkma çok katmanlı ve karmaşık bir dönüşüm geçirdi. Üçüncü yüzyıldan itibaren şeytan şarkma tarihinin ihmal edilmesi bu değişimi gizledi ve şeytan şarkma izlenimi yarattı:

Şeytan şarkma geleneği Hristiyanlığın ilk iki yüzyılında ortaya çıkmıştır. ⁴ Dördüncü yüzyıldan itibaren Latin Hristiyan yazarlar (özellikle Augustinus) üçüncü yüzyılda ayinin bir parçası olarak kurulan vaftiz öncesi cin şarkma dramatik ritüellerini küçümsemeye veya cin şarkma olmayan terimlerle yeniden yorumlamaya başladılar. Bu arada, vaftiz ayinleri dışında cin şarkma, giderek bir laik karizma ve bir tür ruhsal şifa olmaktan, yaşayan veya ölü kutsal bireylerin ayrıcalığı olan bir mucizeye dönüştü. Ayrıca bu dönemde, tuz, yağ ve su gibi cin şarkılmış nesnelerin kullanımıyla 'dolaylı cin şarkma' ortaçağ cin şarkma uygulamalarının temellerini attı. Bunlar genellemelerdir ve cin şarkma

² Brown, P., *Azizler Kültü: Latin Hristiyanlığındaki Yükseliş ve İnkıraz* (Chicago, IL: Chicago Üniversitesi Yayınları, 1981), s. 108.

³ MacMullen (1984), s. 28.

⁴ Örneğin, doğrudan geçiş yapan Levack'e (2013) bakın, s. 32-55 Antik Çağ'dan 13. yüzyıla kadar.

her zaman bu yönlerde hareket etmiyor. Ancak, şeytan çkarma konusundaki değış en tutumlar, kilisenin, bebek vaftizi uygulamasının giderek yaygınlaş tığ ve pagan dinle ruhsal çatış manın daha az belirgin hale geldiğı Hristiyanlaş mış bir toplumla olan iliş kisindeki değış iklikleri yansıtıyordu. Dahası, azizlerin ve tapınaklarının olağanüstü kutsallığına giderek daha fazla güvenilmesi, şeytan çkarmanın laik Hristiyanların bir hizmeti olmaktan ziyade kutsal bir mucize olarak geliş mesinde yansıdı.

Erken dönem Hristiyan şeytan çkarma teolojisi, Tanrı'nın inananlara, hem inananın vaftiz yoluyla İsa'ya benzediğini göstermek hem de Mesih'in şeytana karşı zaferini göstermek için şeytanları kovma karizmasını verdiğine olan inançta desteklenmiş tir. Şeytanlar dünyada kalmış olsa da, Mesih'in zaferi yine de tamamlanmış tı ve Tanrı, Hristiyanların onları kovmak suretiyle gerçek inanca bağlılıklarını gösterebilmeleri için en azından kısmen de olsa onların çalış malarına devam etmelerine izin verdi. 5 İkinici yüzyılın ortası ile üçüncü yüzyılın ortası arasında, şeytan çkarma Hristiyanların kendini tanımlamasının kritik bir mekanizması haline geldi. Hristiyan demonolojisi, antik dünyanın tanrılarını kötü varlıklara dönüş türdü ve vaftizin ön koş ulu olarak sistematik bir şekilde onlardan vazgeçmelerini gerektirdi; putperestliğe geri dönen inananlar, bu şeytanların egemenliği altına girmiş olarak tasvir edildi ve sıklıkla onlar tarafından ele geçirildiler.

Dördüncü yüzyıldan itibaren kilise, yetkisini şeytan çkarma konusunda geniş letti ve şeytan çkarmayı büyüden ayırmaya özen gösterdi, Origen'in Contra Celsus'da Hristiyan şeytan çkarma ile büyü arasındaki farkı anlatan klasik anlatımı gibi daha eski metinlerden yararlandı. 6 Böylece inananlar tarafından gerçekleştirilen şeytan çkarma mucizesi, rakip inananlar tarafından yapılan herhangi bir harikayı iblislerin aracılığıyla gerçekleştirilen büyüye dönüş türdü. İlahi olanı ele geçirme 'tekniki' içeren herhangi bir etkinlik büyüydü: 'Büyücüler, maddi formüller aracılığıyla köleleş tirilmiş şeytani güçlerle iş birliği içinde yanıltıcı veya geçici nitelikte büyüler yaparlar', basit dualar ve dilekçeler kullanarak ilahi yardımı çğrabilen sadıkların aksine. 7

5 Nicolotti (2011), s. 637.

6 Origen, Contra Celsus 1.24 (PG 9.342); 2,51 (PG 9.425-7); 6.41 (PG 9.662-3); 7.69 (PG 9.753). Origenes'in büyü hakkındaki görüş leri için Nicolotti'ye (2011) bakınız, s. 453-9.

7 Nicolotti (2011), s. 632-4.

CİN ÇIKARMA VE VAFİZ

Üçüncü yüzyılın başlarında, bir zamanlar basit olan vaftiz ayini, onu 'şeytana karşı' kararlı ve bazen de çetin bir mücadele draması'na dönüştüren ayinsel bir dönüşüm geçirdi.⁸ Şeytan çıkarma ayininin vaftiz ayininin veya daha kesin olarak vaftiz öncesi ayinin bir parçası haline nasıl geldiğine dair üçgenel görüş vardır. Kelly, Dölger'i izleyerek, şeytan çıkarma ayinlerinin kökenlerinin, vaftiz edilmemiş kişilerde ikamet eden günahlara karşı ilk gelen kötü ruhlar olan 'günah iblisleri' doktrininde yattığına inanıyordu.

9 Toon

Bastiaensen'e göre, vaftiz öncesi şeytan çıkarma işleminin başlangıcı, Kuzey Afrika'daki Donatist tartışmasında bulunabilir; burada yağ, su ve tuz gibi nesnelerin şeytan çıkarılması fikri giderek katekümenerin kendilerine uygulanmaya başlandı.¹⁰ Donatist tartışması, zulüm dönemlerinde dinden dönen Hristiyanların kiliseye tekrar kabul edilip edilemeyeceğiyle ilgiliydi; ancak aynı zamanda paganlar tarafından el konulan kilise mallarının şeytan çıkarma işlemi gerektirip gerektirmediği tartışmasını da içeriyordu. Son olarak, Elizabeth Leeper, asıl amacı kötü güçlerden vazgeçmek olan vaftiz öncesi şeytan çıkarma işleminin, ikinci yüzyılın ortalarında sapkın Valentinus tarafından İskenderiye'den Roma'ya ithal edildiğini ileri sürmüştür.

11 Gerçek ne

olursa olsun, şeytan çıkarma, Roma'da yaklaşık 250 yılında vaftiz ayininin bir parçası olarak kabul edildi.¹²

Roma'da uygulanan şeytan çıkarma ayini, esas olarak Roma kilisesiyle ilgili kanunlar ve ayin düzenlemeleri koleksiyonu olan Traditio apostolica'da bulunan ayindi; en eski Latince metni 375 ile 400 yılları arasına tarihlenmektedir. Başlangıçta Romalı Hippolytus'a (170-235) atfedilmesi artık şüpheli olsa da, Traditio dördüncü yüzyıldan önceki öğeler içermektedir.

13 Traditio apostolica'da vaftiz öncesi şeytan

çıkarma işleminin ilk aşaması, rahip, diyakoz veya papaz olabilecek şeytan çıkaran kişiler tarafından sabahın erken saatlerinde yapılan günlük şeytan çıkarma işlemlerinden oluşuyordu.

⁸ Kelly (1985), s. 10.

⁹ Aynı eser, s. 45-56.

¹⁰ Bastiaensen, A. AR, 'Cin Çıkarma: Şeytanla Ağzdan Ağza Mücadele' Vos ve Otten (2011), s. 129-44, s. 136.

¹¹ Leeper, E. A., 'İskenderiye'den Roma'ya: Vaftiz Öncesi Ayin Olarak Cin Çıkarma Ayininin Valentinianus Bağlantısı', Vigiliae Christianae 44 (1990), s. 6-24.
Kelly (2006), s. 209-14 daha sonra Valentinian hipotezini benimsedi.

¹² Nicolotti (2011), s. 19.

¹³ Bradshaw, P. F., Johnson, M. E. ve Phillips, L. E., The Apostolic Tradition: A Commentary (Minneapolis, MN: Fortress Press, 2002), s. 14; Nicolotti (2011), s. 586-7.

rahip kovucular veya rahip olmayan kovucular. El koyma yoluyla verilen bir emir olarak kovuculuk görevinin ilk kez 14. yüzyılda bir parçada geçtiği görülmektedir. Papa Cyprian'ın mektubu. Eusebius'un Kilise Tarihi Cornelius'un iyi bilinen bir mektubu Kartacalı Tarihi'nde alıntılanan, üçüncü yüzyılın ortalarında Roma kilisesinin elli iki kovucu, okuyucu ve

Rahipler, diyakozlar, yardımcı diyakozlar ve yardımcı yardımcılarının yanı sıra kapıcılar da vardı.¹⁵ Dördüncü yüzyılda, Pseudo-Ambrose, 'cin kovucu'nun din adamlarının daha küçük bir emri olduğunu, 'bir rahip ve diyakozların hem cin kovucu hem de okuyucu görevini yerine getirdiğini' açıkça belirtmiş tir.¹⁶ Dahası, dördüncü yüzyılın sonlarında yaş amış Galyalı hacı Egeria, Kudüs kilisesinin ayinini anlatırken, katekümenlerin her gün, sabahın erken saatlerinde, Lent sırasında 'din adamları' tarafından cin kovucu olarak çıkarıldığını belirtmiş tir.¹⁷

Traditio apostolica'da anlatılan şeytan çıkarma iş leminin ikinci aş aması eksufflation'dı. Vaftiz günlerinde, katekümenler, kötü etkileri 'üfleyen' piskopos tarafından kovulurdu. Üçüncüsü, bir presbyter, daha önce piskopos tarafından kovulmuş yağla (Katekümen Yağı) vaftiz edilecek olanları meshederdi, 'Her ruh sizden ayrılınsın' sözleriyle, dolaylı bir kovma iş lemine eş değerd i.¹⁸

Nicolotti'ye göre, vaftiz edilenler için mutlak gıplaklık şey artı, ayrıca sadece kovulmuş ekmeği yemeleri gerektiği, onların 19 Traditio apostolica, kovmada meshetmenin ve haç etki metniydi.²⁰ iş aretinin önemini ortaya koyan ilk olası şeytani

Katekümenlerin vaftiz öncesi kovmalarının anlaş ılmasının bir yolu, tuz, su ve yağ kovma ile benzetme yoluyla olabilir. Bu malzemeler,

¹⁴ Cyprian, Epistula 16 (PL 4.269A). Cyprian ve şeytan çıkarma hakkında Nicolotti'ye (2011) bakınız, s. 62-3.

¹⁵ Eusebius, Kilise Tarihi 6.43 (PG 20.244).

¹⁶ Ambrosiaster, Eski ve Yeni Ahit Soruları 101.4 (PL 35.2302): rahip için

ve diyakoz bir şeytan kovucu ve okuyucu olarak hareket eder.

¹⁷ Egeria, Itinerarium Egeriae 46.1 (ed. O. Prinz) (Carl Winter: Heidelberg, 1960), s. 53-4: Buradaki gelenek böyledir ki, oruçtuttukları kırk gün boyunca vaftize yaklaş anlar, ilk olarak sabahın erken saatlerinde din adamları tarafından kovulurlar.

¹⁸ Apostolik Gelenekte yağların rolü hakkında bkz. Segelberg, E., 'The Benediction of Oil in the Apostolic Tradition of Hippolytus', Oriens Christianus 48 (1964), s. 268-81; Nicolotti (2011), s. 609-14, 681.

¹⁹ Nicolotti (2011), s. 681.

²⁰ Augustinus, Tractatus'ta Iohannis'te haç iş aretinin koruyucu kullanımını savundu İncil 50.2 (CCL 36.433-4); 118.5 (CCL 36.657).

32 F. GENÇ

kötü ruhların yaş adığı ancak onları Tanrı'nın yaratıkları olarak bozulmamış durumlarına geri döndürmek için. Vaftiz öncesi Şeytan'ın ıkarma işleminin orijinal amacı da benzer şekilde olumluydu ve Lent sırasında katekúmenlere tekrarlanan sabahın erken saatlerinde yapılan Şeytan'ın ıkarma işlemleri de bir bağılık testi işlevi görüyordu. Ancak, dördüncü yüzyıldaki belirli bir doktrinel anlaşmazlık, vaftiz öncesi Şeytan'ın ıkarmalarının anlamı ve öneminin yeniden değerlendirilmesini beraberinde getirdi. Mileve'li Optatus (fl. 375 civarı), vaftiz edilmemiş her insanın ²¹ Bu tür iddialar, daha önceki varlığın kötü bir ruh tarafından ele Şeytan'ın ıkarmanın gelişiminin Özgün Günah geçirildiğini yanılttı. nesil bilgileri, vaftiz öncesi doktrininin ortaya çıkmasının bir sonucu olduğunu varsaymaya yöneltti. Bu, Şeytan'ın ıkarmalarının Augustinus'un Pelagius'un takipçileriyle olan anlaşmazlığından önemli ölçüde önce geldiği gerçeğini göz ardı etti.

²² Ancak

Pelagianizm'in muhalifleri, Şeytan'ın ıkarma ayinlerinin varlığını, tüm insanların Şeytan'ın hakimiyeti altında olduğunu kanıtı olarak kullanıyorlardı ve bu, Roma kilisesinin ortodoksluğuydu.

Augustine'in Özgün Günah'a yaptığı vurgu, vaftiz öncesi Şeytan'ın ıkarma işleminin amacını yeniden tanımladı. Daha önceki ayinlerde, katekúmen kötü ruhların saldırısına karşı savunmasız kabul edilirken, belki de Hristiyan yolunu seçtiği için, dördüncü yüzyılın ortalarında birçok Roma ve Kuzey Afrikalı Hristiyan, vaftizden önce katekúmenin bedeninden kötü bir ruhun atıldığına inanıyordu. Kelly'ye göre, Augustine'in kendi inancı daha ayrıntılıydı ve o kadar da gerçekçi değildi.

Vaftiz edilmemiş kişilerden iblislerin ıkarılmasını 'dramatik bir olay' olarak görüyordu 'Ruhların Şeytan'ın baskıcıdan kurtuluşunun metaforu'. ²³

Augustinus için vaftiz öncesi Şeytan'ın ıkarma ayinleri, 'adayların kötü esir alıcılarından, bizim için güçsüzlüğü üstlenen ve gücü olanı bağlayarak kaplarını elinden alan iyi kurtarıcıya geçmelerini gösteren gizli Şeytan'ın kutsal ve açık işaretiydi'.²⁴ Vaftizin Şeytan'a karşı bir savaş olduğuna vurgu yapması, Şeytan'ın ıkarmanın Şeytan'dan resmen feragat etmeye bir hazırlık haline gelmesi sonucunu doğurdu; bu durumda '

²¹ Mileva Optatus, Libri VII 4.6 (CSEL 26.110).

²² Nicolotti (2011), s. 86; Kelly (1985), s. 112-15.

²³ Kelly (1985), s. 113.

²⁴ Augustine, De Gratia Christi et de Peccato Originali 2.40 (PL 44.408): Gizli Şeytan'ın kutsal ve açık işaretiyle, onların en kötü esir alan kişiden en iyi kurtarıcıya doğru ilerledikleri gösterilmiş tir; Bizim için zayıflığı kabul eden, gücü adamı gemilerini kurtarması için bağlayan.

Aday, kendisinde gerekli olan tövbeyi ve ahlaki cesareti bulmalıdır.

'Şeytan'dan resmen feragat etmenin anlamlı ve kalıcı olmasını sağlamak'.²⁵

Batı'da, dördüncü yüzyılda Augustinus ve Büyük Leo'nun yazıları ile beşinci yüzyılın sonunda Diyakoz Yuhanna'nın yazıları arasında, vaftiz öncesi şeytan çıkarmayla ilgili çok az referans bulunmaktadır.²⁶ Ancak

vaftiz ayınının giderek daha ayrıntılı hale geldiği güvenle varsayılabilir. Diyakoz John, beşinci yüzyılın sonlarında Kuzey Afrika'daki vaftizi on bir aşamadan oluştuğu şeklinde tanımladı:

1. Katesizm 2.

Arınma 3. Tuzun

kabulü 4. Şeytanın

tuzaklarından ve gösterişlerinden vazgeçme 5. Havarilerin inancın

Bildirgesi'nin kabulü 6. İnceleme 7. İlk meshetme

(kulaklara ve

burun deliklerine)

8. İkinci meshetme (göğüs üzerine)

9. Soyunma 10.

Vaftiz 11.

Giyinme ve son meshetme

John'un bu ayinleri yorumlaması açıkça şeytan çıkarma değildi. Örneğin, üflemeyle şeytanın gerçek anlamda kovulmasından ziyade ona bir hakaret olarak yorumladı. Aynı şekilde, tuz alımına ruhun ruhsal korunmasının bir sembolü olarak alegorik bir anlam verildi.

Ne inceleme (Leo tarafından bir dizi şeytan çıkarma olarak tanımlanmış tır) ne de meshedilmeler şeytan çıkarma terimleriyle tanımlanmış tır; inceleme adayın inancının bir incelemesiydi, ilk meshedilme (kulaklara ve burun deliklerine) bir pis ruhun girmesini engellemek iken, onu kovmak için değil ve göğüse uygulanan ikinci meshedilme kalbin saflığını sembolize ediyordu. Vaftizden sonraki son meshedilme, yeni inananın rahiplik statüsünü temsil ediyordu.²⁷ John için, bu meshedilme veya incelemeden çok, doğrudan bir

²⁵ Kelly (1985), s. 115.

²⁶ Leo, Mektup 16.6 (PL 54.702); Siricius, Tarraconense'li Himerius'a Mektup 2.3 (PL 13.1135); Galyalıları Kanonlar 8; Celestine, Mektup 21.13 (PL 50.536).

²⁷ John the Deacon, Senarius'a Mektup 3, Wilmart, A. (ed.), *Authors Spiritual and Dindar Texts of the Latin Middle Ages* (Paris: Etudes Augustiniennes, 1971), s. 171-5. John'un açıklaması için bkz. Kelly (1985), s. 116-18.

Şeytan ile yüzleşme. Kelly, John'un şeytan çkarmalardan bahsetmemesinin sebebinin beşinci yüzyılın sonlarında şeytan çkarmaların incelemelere dahil edildiğinin anlaşılması olduğunu öne sürüyor. Dahası, dördüncü yüzyıl İrilyalı yazarı Remesialalı Nicetas, şeytan çkarma dilinin şeytan'ın kendisinden feragat etmenin işine dahil edildiğini öne sürüyor. ²⁸ Vaftizle yapılan şeytan çkarma, hem kötülüğün gönüllü olarak terk edilmesi hem de arındırıcı bir ruhsal ateş anlamına gelmeye başlamıştı: 'şeytan çkarma, tam anlamıyla bir şeytan kovma ayini değil, şeytanın insanlar üzerindeki etkisini ve kişinin ilahi yardımla onun etkisinden arınma ihtiyacını dramatize eden sembolik bir ayindi'. ²⁹

Batı'da vaftiz öncesi şeytan çkarma işin en erken mevcut ayini, yedinci yüzyıla veya muhtemelen altıncı yüzyılın sonuna tarihlenen Ordo Romanus XI (bundan sonra Ordo XI) olarak bilinir. Ayin, bir pontifex'in katılımını içeriyordu ve bu, Papa'nın kendisinin de yardım ettiği Roma'daki kiliselerde ve vaftizhanelerde gerçekleştirilen ayin olduğunu düşündürmektedir. ³⁰

Ordo XI, ortaçağ ³¹'ine hakim olmaya devam eden sekizinci yüzyıl Romano-Frank Gelasian Sakramentary'sindeki ayinlerin temelini oluşturdu. Ayin, Avrupa'da Büyük Perhiz'in Üçüncü Pazarından sonraki Çarşamba günü başlayan yedi dramatik incelemeden oluşuyordu. Kelly, incelemelerin kasıtlı olarak Kutsal Hafta'nın ayinsel dramasını yansıtmak için tasarlandığını ve Mesih'in şeytan'ı yenmesiyle sonuçlandığını savundu.

Ordo XI'deki ilk şeytan çkarma ayini, 'düşmanı kaçırmak için yararlı bir ayin' olarak kullanılacak tuzla yapılan bir şeytan çkarma ayiniydi (salutare sacramentum ³²). kilisenin dışına gönderilir ve Katekümenler daha sonra ad effugandum inimicum) sonra geri çağırılırdı, burada vaftiz anne babaları ve daha sonra bir yardımcı rahip tarafından haşa işaretilenlerdi. Yardımcı rahip, erkek ve kadın katümenler için bir dua okurdu (Deus Abraham, Deus Isaac, Deus Iacob ...) ve bu dua şeytana bir azarlama ve ondan geri çekilmesini (geri çekilmesini) talep etmekle sona ererdi; ancak Kelly bunu gerçek anlamda bir şeytan çkarma ayini olarak görmedi ³³:

²⁸ Nicetas, Yetkililer için Talimat 1.1.7, Gamber, K. (ed.), Yetkinler için Talimat: Dacia'dan ilk Hristiyan din dersleri (Regensburg: F. Pustet, 1964), s. 17.

²⁹ Kelly (1985), s. 120.

³⁰ Ordo XI'in kökenleri ve tarihi için bkz. OR 31, cilt 2, s. 409-13.

Ordo XI hakkında bkz. Kelly (1985), s. 201-7.

³² Ordo XI 4-5 (OR cilt 2, s. 418-19).

³³ Ordo XI 14 (OR cilt 2, s. 421): ... Bu nedenle, şeytana lanet edin, cümlelerinizi gözden geçirin ve yaşayan Tanrı'ya ve gerçek şeytanın eref verin, oğul İsa Mesih'e ve kutsal ruha şeytanın eref verin. Tanrı'nın bu hizmetkarlarından uzaklaşın, çünkü Tanrı ve Rabbimiz İsa Mesih, kutsal lütfuyla onları kendisine verdi.

Bu nedenle, lanetli şeytan, hükmünü kabul et ve yaşayan ve gerçek Tanrı'ya saygı göster, Oğlu İsa Mesih'e saygı göster, Tanrı'nın bu hizmetkarından geri çekil, çünkü Tanrı'nın kendisi ve Rabbimiz İsa Mesih, bunları [katekümenleri] kutsal lütfuna ve bereketine, vaftiz yazı tipine ve vaftiz armağanına bağarmaya tenezzül ediyor; alınlarına koyduğumuz bu haçın aretiyle, ki biz bunu veriyoruz ve sen, lanetli şeytan, asla bozmaya cesaret edemezsin.

Ergo maledicte diabole ('Bu yüzden lanetli şeytan...') formülü, Deus caeli, Deus terrae ('Cennetin Tanrısı, Yerin Tanrısı...') ile başlayan duanın sonunda tekrarlanıyordu.

34 Daha sonra ikinci bir rahip yardımcısı, erkek katekümenlerin üzerine ellerini koyarak ve onlara haçın areti koyarak bir şeytan çıkarma ayini ilan etti; ancak bu, şeytanın adayların bedenlerinden ayrılmasını açıkça emretmiyordu. 35

Dinle, lanetli şeytan, ebedi Tanrı ve Kurtarıcımız Tanrı'nın Oğlu'nun adıyla yemin ettirilmiş, yenilmiş, titreyerek ve inleyerek, kıskançlıkla git. Seninle Tanrı'nın hizmetkarları arasında hiçbir ortak nokta olmasın, şimdi göksel eyerleri tefekkür ediyorlar, seni ve dünyanı terk etmek üzereler ve kutsanmış bir ölümsüzlüğü kazanmak üzereler. Bu nedenle, gelecek olan Kutsal Ruh'a şeref ver...

Üçüncü rahip yardımcısı, erkek adayların üzerine ellerini koyup onları haça işaretlemeden sonra, ikinci ve daha ağır bir şeytan çıkarma ayini söyledi: 'Seni kovuyorum, kirli ruh, Baba, Oğul ve Kutsal Ruh adına, dışarı çık Tanrı'nın bu hizmetkarlarından geri çekilesin. Çünkü lanetli ve lanetli olan, doğuştan kör olan adamın gözlerini açan ve dördüncü gün Lazarus'u mezardan kaldıran kişi, sana kendisi emrediyor'.

36 Erkek adaylar için şeytan çıkarma formülü, İsa'nın Petrus'u dalgalardan kurtarmasına atıfta bulunuyordu. Kelly'nin belirttiği gibi

bir nimet ve vaftiz armağanı olarak anılmaya değer; Alınlarına verdiğimiz bu kutsal haçın aretiyle, sen, lanetli şeytan, asla ihlal etmeye cesaret edemezsin.

34 Ordo XI 16 (OR cilt 2, s. 421).

35 Ordo 11 18 (OR cilt. 2, s. 422): Ebedi Tanrı'nın ve kurtarıcımız Tanrı'nın oğlunun adına yemin eden lanetli şeytanı duyun, yenilmiş kıskançlığınızla titreyerek ve inleyerek ayrılın, hiçbir şeyiniz kalmamasın Zaten cenneti düşünen Tanrı'nın hizmetkarları, sizin ve sizin neslinizin feragat edenleri gibi, mutlu bir ölümsüzlük içinde yaşayacaksınız. Bu nedenle Kutsal Ruh'un gelişini onurlandırın...

36 Ordo XI 21-2 (OR cilt. 2, s. 423): Seni, kirli ruhu kovuyorum ki, Baba, Oğul ve Kutsal Ruh adına çık Tanrı'nın bu hizmetkarlarından çekilebilesin. Gerçekten de, kör adamın gözlerini açan ve dört yaşındaki Lazarus'u mezardan kaldıran lanetli adam sana emrediyor. O halde şeytana lanet oku...

gözlemlendiği üzere, Mesih'in hayatından hatırlanan olayların hiçbirisi başlı başına birer şeytan çıkarma değildi ve o, bunların başlangıçta vaftizin kurtarıcı lütfunun birer prototipi olarak düşünülmüş gibi görüldüğünü ve hatırlatıcı olmaktan çok, İsa'nın kötü ruhları kontrol etme³⁷ Ayrıca, çarpma yeteneğinin' beşinci yüzyılda üçten yedinci yüzyılda yediye çıkarılması 'şeytani bir motivasyon' değildi, daha ziyade incelemelerin sembolizminin Kutsal Ruh'un yedi armağanıyla uyumu ması arzusundan kaynaklanıyordu.

38

Ordo XI'in yedinci ve son denetimi, Kutsal Cumartesi sabahı, tuhaf bir şekilde katekumenlerin bir din eğitimi olarak tanımlandı, ancak açıkça bir şeytan çıkarma niteliğine sahipti³⁹:

Şeytan, cezaların seni tehdit ettiği, işkencelerin seni tehdit ettiği, yargı gününün seni tehdit ettiği, ceza gününün, yanan bir fırın gibi gelecek olan, senin ve tüm meleklerinin sonsuz yıkıma uğrayacağı günün seni tehdit ettiği de senden kaçmıyor. Bu nedenle, lanetli kişi, yaşayan ve gerçek Tanrı'ya onur ver, Oğlu İsa Mesih'e ve Kutsal Ruh'a onur ver, onun adıyla ve gücüyle sana dışarı çıkıp Tanrı'nın bu hizmetkarından ayrılmanı emrediyorum, bugün Tanrımız İsa Mesih, armağanıyla onu kutsal lütfuna ve vaftizin kutsamasına ve peşmesine bağarmaya tenezzül etti, böylece tüm günahların bağışlanması için yenilenme suyuyla tapınağı olsun.

'Cin çıkarma' formülü (daha doğrusu retorik bir kesme işareti) Ergo maledicte diabole, Ordo XI'deki vaftiz ayini sırasında dört kez geçti ve genellikle diğer dualara dahil edildi. Formülün sık tekrarlanması, Audi maledicte Satanas'a ('Dinle, lanetli şeytan') uyarlanması ve diğer dualara kolayca dahil edilmesi, bunun şeytan çıkarma ayininin en eski kısmı olduğunu düşündürmektedir.

³⁷ Kelly (1985), s. 209.

³⁸ Aynı eser, s. 210.

³⁹ Ordo XI 83-4: Seni tehdit eden azapları, seni tehdit eden azapları, kıyamet gününü, idam gününü, yanan bir fırın gibi gelecek, içinde ebedi olan günü saklama ey şeytan, senden saklama. yıkım sana ve tüm meleklerine gelecek. Bu nedenle, lanetli, yaşayan ve gerçek Tanrı'yı onurlandırın, oğlu İsa Mesih'i ve Kutsal Ruh'u onurlandırın; onun adına ve gücüyle, kirli bir ruh olan her kimsen, çıkıp Tanrı'nın bu hizmetkarından ayrılmanı emrediyorum. Rabbimiz İsa Mesih'in bugün kutsal lütfuna, kutsamasına ve vaftiz armağanına bağarmaya tenezzül ettiği Tanrı ve tapınağı, Rabbimiz İsa Mesih'in adıyla tüm günahların bağışlanması için yenilenme suyuyla yapılsın. yargılamak üzereyim yaşıyanları, ölüleri ve ateşle yaşıyanları.

Ancak, Ergo maledict'e eşlik eden zorunlu emir, geri çekilmek ('geri çekilmek'), Ergo maledict'in gerçek bir şeytan çıkarma olup olmadığı konusunda şüphe uyandırır. Kelly, geri çekilmeyi 'ayrılmak' olarak tercüme etse de, 'geri çekilmek' olarak tercüme edilmesi daha iyidir ve bu, şeytanın vaftiz adaylarının içinde olduğu fikrinden ziyade, katekümenin yakınında gizlenen bir ayartıcı olarak şeytanın bir görüntüsünü iletir.

Ordo XI ritüeli bebekler için tasarlanmış olsa da, ağız yetiştirme kinlerin vaftizi için bir formülden türetilmiş tir. Ancak, Hristiyanlık pagan kuzey Avrupa'ya doğru ilerledikçe, yetiştirme kinlerin vaftizi bir kez daha acil bir gereklilik haline geldi. Gelasian Sakramentary (SG 2387-90), katekümenin 'putlardan korkması ve imgeleri hor görmesi' (horresce idola[m], respue 40 Oduin'e ve Septimania'daki rahiplere yazılan bir mektupta, simulacra) talimatının verildiği Ad catechumenum ex pagano faciendum ('bir pagandan bir katekümen yapmak için') ayını içeriyordu. İngiliz rahip ve Karolenj bilgini Alcuin (yaklaşık 735-804) sekizinci yüzyılın son on yılında bir pagan için uygun olan vaftiz ayinlerini tanımladı. 41 Augustinus'un vaftiz öncesi şeytan çıkarma işlemini şeytanın gerçek şeytani kağıdı anlamda kovulması olarak yorumlama konusundaki isteksizliğinin aksine, Alcuin, üfleminin ve yeminin şeytanı ayrılıp Mesih'e yol vermesini emrettiğini iddia etmekten çekinmedi. Dahası, meshedilmiş lik, şeytanın katekümenin bedenine girmesini engelledi. Hristiyanlığın kısıyından gelen bir rahip olarak Alcuin, vaftiz öncesi şeytan çıkarma işleminin daha önceki gerçek anlamdaki anlayışını, Kuzey Avrupa'yı evanjelize etme zorluğuna bir yanıt olarak yeniden vurgulamış olabilir. Ancak Chave-Mahir'in, ikinci milenyumun başlangıcına kadar, putperestlerin şeytan tarafından ele geçirilmiş sayıldığı ve bunun sonucunda 'cinlilerin kovulma ayininin' vaftiz köklerinden ancak 1000 yılından sonra ayrıldığı görüşünü destekleyen çok az kanıt bulunmaktadır.42

Gelasian Sakramentary'de, Ordo XI'de olduğu gibi, biraz farklı bir form 43 ve erkekler ve kadınlar için benimsendi, Paskalya nöbeti kullanılan kelimelerin kovulmaları sırasındaki yazı tipi şeytanlarla ilgili korkuların canlı bir izlenimini verir. Rahip, kötü bir ruhun 'etrafta uçup pusu kurmaması, saklanarak hiçbir şeyi almaması' için dua etti,

40 SG 2388.

41 Alcuin, Epistula 134, 137, Dümmler, E. (ed.), Epistulae Karolini Aevi 2, Monumenta Alman Tarihi 4 (Berlin, 1895), s. 202-3, 210-16.

42 Chave-Mahir (2011), s. 17.

43 SG 2238, 2240.

ve enfeksiyonla hişbir ř eyi bozmaz'. ⁴⁴ Katekümen, göğşüne ve sırtına yağ sürölürdü ve ř eytan ğkaran kiş i, İ sa'nın sağır ve dilsiz adamın kulaklarını ve ağzını açtığında söylediğ Aramice ephatha kelimesinin bozulması olan Effeta olarak bilinen bir törenle adayın burnuna ve kulaklarına tükürük dokundururdu (Markos 7:32-5).

⁴⁵ Bu törenin, beş inci yüzyılda Diyakoz Yuhanna tarafından anlatılan ilk meshetmenin devamı olduğu anlaş ılıyor ve kutsanmış yağla meshetmenin yerini, İ ncil'deki bir ř ifa töreninden türetilen bir törenin alması, Effeta'nın öncelikli olarak ř eytan ğkarma amaçlı olmadığını düş ündürüyor.

Kelly, Roma ayınındeki vaftiz öncesi egzorsizmlerin yalnızca gerçek anlamda egzorsizm olmadığını, aynı zamanda 'vaftiz törenleri sırasında [adayı] burada ve ř imdi koruma' anlamında da koruyucu olduğunu ileri sürdü. Bu, özellikle egzorsizmli Katekümen Yağ ile meshetme için geçerliydi. Ancak Roma ayini, egzorsizmlerin vaftiz adayına kötü etkiden 'uzun vadeli' bir koruma sağladığını hişbir zaman açıkça belirtmedi (Bizans ayininden farklı olarak), ancak Alcuin gibi yorumcular bunu ğkardı. ⁴⁶ Ancak, Roma ayininin batının baş lıca ayini olarak nihai baş arısı, egzorsizm formüllerinin su, tuz ve yağa hitap etmesi gibi egzorsizmlerinin kendine özgü özelliklerinin sürdürölmesini ve geniş letilmesini sağladı.

Cİ N ÇIKARMA, YAZI VE KUTSAMALAR

İ kinci yüzyılda, Kartacalı Cyprianus, Numidya'dan gelen bir grup Ortodoks piskoposa cevaben yazdığı mektupta, sapkınların vaftiz sonrası yağlama iş lemini gerçekleş tiremediklerini, ğünkü 'yağ yaratığını kutsayamadıklarını' (sanctifi care ... non potuit olei creaturam) ileri sürmüş tür . ' Yağ yaratığı' teriminin üçüncü yüzyıl Hristiyanlarının, kutsal ayinlerde kullanılan herhangi bir nesnenin, kullanılmasının, orijinal, gúnahtan önceki anlamda Tanrı'nın yaratığı olabilmesi için kötü ruhların potansiyel etkisinden kurtarılması gerektiğine inandıklarının bir göstergesi olduğunu ileri sürmüş tür.

⁴⁸ Dördüncü yüzyılda Ambrose, vaftiz için kullanılan su hakkında da benzer inanşara sahipti

⁴⁴ SG 2317c: ... pusuya düş meyecek, saklanarak hırsızlık yapmayacak, kalbe saldırmayacak rumpat . Paskalya Ayini'ndeki vaftiz yazı tipinin ğkarılması hakkında Kelly'ye (1985) bakınız, s. 225-6.

⁴⁵ SG 2999-300. Gelasian Sakramentary'deki Effeta hakkında Kelly'ye (1985) bakın, s. 222.

⁴⁶ Kelly (1985), s. 230-1.

⁴⁷ Cyprian, Mektup 70.2 (PL 3.408A).

⁴⁸ Bastiaensen (2011), s. 136.

ona creatura aquae ('su yaratığı') adını vererek .

⁴⁹ Teolojik açıdan bakıldığında, fiziksel bir nesneden kötü etkileri uzaklaş tırmak ve onu 'Tanrı'nın elinin bozulmamış ürünü' olarak doğasına geri döndürmek, bundan sonra onun üzerine Tanrı'nın bereketini dilemeyi gereksiz kılıyordu.

Elmar Bartsch, şeytan şkarma ayininin yalnızca Roma'ya özgü bir uygulama olduğunu ve bu uygulamanın Gelasian Sakramenterisi içindeki öneminin, Bizans etkileri ile Gallikan ayininin ortaya çıktığı Kuzey Avrupa halklarının düalist eğilimlerinin bir bileşimini yansıttığını ileri sürmüştür.

⁵⁰ Kelly, ancak, bu tür fikirlerin kökeninin Bridget Nichols'un erken ortaçağ Roma'da da aynı olasılık söz konusuydu. ⁵¹ zihniyetine dikkat çektiğini ileri sürmüştür: 'nesneler, önce kutsal olmayan kullanımdan çekilmedikçe, kültürel bir kullanıma sahip olamazlar', bu veya kutsama ile güçlendirilir ve tamamlanırdı. Ancak, 'geri çekilme' daha sonra kutsama kovma ile kutsama arasındaki geçişin erken dönemde belirsizleştiği aşkırdır. Kelly'nin görüşüne göre, vaftiz suyunun şkarılması, Gelasian Sakramentary'de yerini alan suyun kutsanmasından daha eskiydi. İrlanda Stowe Missal'inde korunan orijinal formun, Tridentine sonrası formülde suyun kutsanmasıyla beceriksizce birleştiirildiğini ileri sürmüştür. ⁵³

Richard Kieckhefer, şeytan şkarmayı duadan ayırmış tır.

Bir adjuva bir emir biçimini alırken ve bir hastalığa, solucana, şeytana veya diğer görünmez bir etkene karşı yöneltilmişken, bir şeytan şkarma 'ağıkça şeytanlara karşı yöneltilmiş uzatılmış bir ritüeldir'. ⁵⁴ Bu ayırım kaçınılmaz olarak akışkandır ve adiuro veya exorcizo kelimelerinin kullanımı adjuvaları şeytan şkarmalardan ayırmak için yeterli bir koşul değildir, çünkü adiuro bazen uzatılmış şeytan şkarma ritüellerinde kullanılırken, exorcizo bazen en sıradan bağlamlarda kullanılırdı. Kieckhefer'in adjuva ile gerçek anlamda şeytan şkarma arasındaki ayrımı

⁴⁹ Ambrose, De Sacramentis 5 (PL 16.422C-423A): çünkü rahip ilk içeri girdiğinde sudaki yaratığa göre şeytan şkarma işlemi gerçekleşir, ardından bir dua ve dua sunar; öyle ki, kutsallığın kaynağı görünür ve sonsuz Üçü Biri mevcut olsun; ama önce Mesih indi, ardından Ruh geldi.

⁵⁰ Bartsch (1967), s. 139-47.

⁵¹ Kelly (1985), s. 212.

⁵² Nichols, B., Nichols, B. ve MacGregor, A. (editörler), Bizi Kötülüktan Kurtar: Latin Batı'nın Ortaçağ Nimetleri ve Cinn Çıkarma Ayinleri (Durham: Ushaw College Kütüphanesi, 2003) adlı eserin 'Giriş' bölümü, s. 6.

⁵³ Kelly (1985), s. 226-7.

⁵⁴ Kieckhefer, R., Orta Çağda Büyü (Cambridge: Cambridge University Press, 1990), s. 69.

çağdaş Katolik teolojisinde küçük ve büyük şeytan çkarma arasındaki ayrımla karşılaşılabılır; ancak önemli bir farkla ki, geçantik çağda ve Orta Çağda, dualar genellikle modern batıda çok az kişinin kötü ruhların işi olarak kabul edeceği işi ifa ve hastalık bağlamlarında kullanılırdı.

VAFİZ ÖTESİ CİN ÇIKARMA

Augustinus, Latin Batı'da demoniac'ların kovulmasıyla ilgili klasik tanımı De beata vita'da ('Kutsanmış Hayat Üzerine') üretmiş tir: 'dış salırlı bir ruh ruhu istila eder ve duyuları rahatsız eder ve bazı insanlara öfke getirir; onu dışarıda bırakma görevini üstlenenlerin ellerini 55 koydukları veya onu kovdukları, yani onu ilahi [isim]'e yalvararak kovdukları Vaftiz dışında yürütülen bir etkinlik olarak kovmaya ilişkin en erken söylenir. referanslar, özür dileme literatüründe bulunur. Nicolotti'ye göre, erken kilisede vaftiz dışı kovma, doğası gereği misyoner bir amaçla yapıyordu; öyle ki, aslında, Hristiyan yazarlar kovmaların etkililiği için kanıt göstermeye gerek görmediler ve geleneksel, anonim

şeytan çkarma masallarını edebi bir topos olarak savunmacı eserlerine dahil ettiler. 56 Bu erken kaynaklarda cin çkarma ayinlerinin bir ayin olduğuna ya da din adamları tarafından yürütüldüğüne dair hiçbir belirti yoktur.

Traditio apostolica, özel bir vahiy yoluyla şeyi ifa verme armağanını almış olan herhangi birine el koymayı (yani rahiplik) yasakladı ve bu da cinlilerle ilgilenen laik kovucuların, vaftiz öncesi kovma işlemlerini gerçekleştiren rahiplerden farklı kabul edildiğini öne sürdü. Bu, Constitutiones apostolorum hükmünü yansıtıyordu

şeytan çkaranların rahip olarak atanmaması gerektiği, çünkü şeytan çkarma ayinlerinin çkaranların rahip olarak atanmaması, onların kişisel baş arısı 58 Karizmatik şeytan inançlarına ve dürüstlüklerine bağlıydı. Karizmatik şeytan çkaranların rahip olarak atanmaması iki amaca hizmet ediyordu; bir yandan, kilise hiyerarşisinin, ortodoks uygulamadan sapmaları halinde onların faaliyetlerinden uzaklaşmasına izin veriyordu, diğer yandan da

⁵⁵Augustine, De Beata Vita 3 (PL 32.968): ... kirli bir ruh ... ruhu dışarıdan istila eder ve duyuları rahatsız eder ve insanlara belli bir öfke getirir; önde olanları dışarıda bırakarak, onlara el koydukları ya da kovdukları, yani tanrılar adına yemin ederek onu kovdukları söyleniyor.

56 Nicolotti (2011), s. 634-5.

57 Apostolik Gelenek 15, Hippolytus of Rome (ed. B. Botte), La Tradition Apostolique (Paris: Cerf, 1946), s. 43.

58 Havarilerin Anayasaları 8.25-6, ed. P. A. Lagarde (Londra: Williams ve Norgate, 1862), s. 265

Kilise, Şeytan şokaranların faaliyetlerini onlara örtülü bir tanıma hakkı vererek kontrol altında tutuyordu.⁵⁹

Traditio , vaftiz öncesi Şeytan şokarma ile enerji kovma arasındaki ayrımın farkında olduğunu, bunun için bir can-

Aynı zamanda bir cinli olan didatinin vaftizden önce şokarılması gerekiyordu.⁶⁰

Zaten cin şokarma vaftiz ayininin bir parçası olduğundan, bu, vaftiz cin şokarmanın gerçek cinlerle baş a çkmak için yeterli görülmediğini ve ayrı bir ayin yapıldığını gösteriyor. Nicolotti, bunun ⁶¹ tarafından atanan piskoposun veya din adamlarının sorumluluğu olabileceğini tahmin etti , ancak bunun karizmatik rahipler, yani laik cin şokarılar tarafından üstlenilen bir görev olması da ve mümkün. Kilise tarihinin en erken yüzyıllarından kalma vaftiz dış ı cin şokarma ayini yoktur Süleyman'ın Ahdi gibi büyülu metinlerin bu ⁶² için kullanıldığını öne sürmek önemli bir sıçamadır . Bu, Hristiyan cin şokarmanın esasen büyülu bir amaçtaşı ıdığını varsayar. Bu, cin şokarmayı tanımlama ve onu büyüden ayırma giriş imlerinde tartış ılan noktadır. Dördüncü ve beş inci daha yüzyıllarda vaftiz dış ı Şeytan şokarma ayinlerinin 'karizmatik' ve doğada olması olasıdır, ancak vaftiz ayininden öğeler almış olmaları da mümkündür. Peter Brown'ın 'ayın biçimindeki büyük Şeytan şokarma dualarının' beş inci yüzyıl Galyası bazilikalarındaki cinleri özgürleş tirdiği varsayımı kanıtlarla tamamen haklı şokarılmamış ır. ⁶³

...

Bastiaensen, Elçilerin İş leri 19:11-16'da Şeytan şokarma iş leminin Şeytan şokaran kişi i ile Şeytanın içindeki kişi i arasında bedensel bir mücadele iğerebileceği yönündeki önerinin aksine, dördüncü yüzyıldan kalma Hristiyan kaynaklarının farklı bir tablo sunduğunu belirtti: 'Düello daha çok sözlerle yapılan bir mücadeleydi; Şeytan şokaran kişi i bir emir verdi ve kötü ruh itaat etmek ve kurbanını terk etmek zorunda hissetti. ⁶⁴ barış Şeytan şokarma iş lemi 'sözcük sözcük bir dövüş tü'. Bu değerlendirme içindedir'. Dyan Elliott'un, Şeytan şokarma iş lemi hakkında genel bir fikir birliği olduğu görüş ünün aks ⁶⁵ Hristiyanlığın ilk üçyüzylında iblislerin bedensel doğasına inanmak, iblislerin bedenselliğine inanmak, ipso facto, Şeytan şokarmaların Şeytan iddet içeren olaylar olacağı anlamına gelmez. Ancak, Bastiaensen'in analizi

59 Nicolotti (2011), s. 593.

60 Apostolik Gelenek 16 (s. 44).

61 Nicolotti (2011), s. 594.

62 Frankfurter (2010), örneğin 41.

63 Brown (1981), s. 112.

64 Bastiaensen (2011), s. 129-44, s. 134.

⁶⁵ Elliott, D., Düş müş Bedenler: Orta Çağda Kirlilik, Cinsellik ve Şeytancılık (Philadelphia, PA: University of Pennsylvania Press, 1999), s. 128.

42 F. GENÇ

'On ikinci yüzyılda ş eytanları bedensiz olarak sunma eğilimi'nin çok daha önce, hatta dördüncü yüzyıldan önce ortaya çıkmış olabileceğini öne sürüyor. İncil'deki ele geçirilme tasvirlerinin fiziksellik, tarihçiyi erken Hristiyanların gerçekte neye inandıkları konusunda yanıtmasına izin verilmemelidir. Graham Twelftree'nin belirttiği gibi, erken Hristiyanlar, ş eytan çıkarmalarını doğrudan Mesih'in ş eytan çıkarmalarına göre modellemediler. ⁶⁷

Pseudo-Ambrose, dördüncü yüzyılın sonlarında yazdığı Epistula ad Ephesos'ta ('Efeslilere Mektup'), Cyprianus ve Lactantius'un ş eytanlara karşı kullandığı ş eytan çıkarma ş iddetine ilişkin kelime dağarcığını ele alarak, 'kilisedeki ş eytan çıkarıcıların, 68'de Poitiers'li Hilary (yaklaşık 300-68) huzursuzluk kaderini tasvir etmek için benzer ş ekilde ş iddet dizginleyip kırbağarken', sadıkların elindeki ş eytanların içeren tasvirler kullandıklarını öne sürmüş tür. ⁶⁹ Augustinus, katekümenin deneyimini tasvir etmek için 'ş eytan çıkarma ateşi' metaforunu kullanmış ve kirli ruhların sıklıkla ş eytan çıkarıcıların sözleri ve eylemlerinin kendilerine ⁷⁰ 'Emirler'e (imperia) ilk atıf, yanmanın acısını vererek yapılmıştır. Papa Büyük Leo'nun bir vaazında, ş eytan çıkarıcıların bir ş eytanı uzaklaştırmak için yaptıkları oruç, dua ve oruç bağlamında geçer. desteklenmediği takdirde tek başına emirlerin etkisizliğine dair bir uyarı

⁷¹ Ancak, Sevilla'lı Isidore (yaklaşık 560-636) kutsal emirler üzerine incelemesinde, ş eytanı kovmayı ş eytana karşı bir 'azarlama konuşması' olarak tanımladı ve ne ş eytanların kovulmasından ne de onların çektiği iş kencelerden söz etti. ⁷² Bu, alternatif bir imada bulunur

⁶⁶ Otten, W., 'Geri Dönüş ü Gölgelemek veya Önceden Haber Vermek: Ş eytanların Rolü Eriugena'nın Periphyseon'u Vos ve Otten'de (2011), s. 211-30, s. 213.

⁶⁷ Twelftree (2007), s. 280.

⁶⁸ Ambrosiaster, Pavlus'un Efesliler'e Mektubunda 4.12 (PL 17.387D): Ş eytan kovucular ... kilisede huzursuzları kontrol edip dövsünler.

⁶⁹ Poitiers'li Hilary, Treatise on Psalms 64.10 (ed. A. Zingerle), CSEL 22 (Vienna: F. Tempsky, 1891), s. 242: İnananların sözleriyle iş kence görüyorlar, kırbağaniyorlar, yakılıyorlar... zapt ediliyorlar, cezalandırılıyorlar, uzaklaş tırılıyorlar ve bizim için görünmezler ve doğanın sözüyle anlaş ılmaz ş ekilde zapt ediliyorlar, cezalandırılıyorlar, sürülüyorlar.

⁷⁰ Augustine, Ennarationes en psalmos 65.17 (PL 36.797): Bu nedenle, hem Kutsal Ayinlerde, hem din öğretisinde hem de ş eytan kovmada ilk önce ateş kullanılır. Çünkü kirli ruhlar genellikle nereden ağıyorlar, eğer bu ateş değilse, yanıyorum? Ancak ş eytan çıkarma ateş inden sonra vaftiz gelir; ateş ten suya, sudan ferahlığa.

⁷¹ Leo the Great, Sermo 87[=85].2 (PL 54.439B): Hristiyan mücadelesinin her mücadelesinde, kısıtlamanın faydası büyük bir değere sahiptir, öyle ki, en ş iddetli iblis ruhlarından bazıları, Hiçbir ş eytan kovucunun cesedi tarafından kuş atılmamış , imparatorluklardan yalnızca oruçtutarak ve duanın erdemle yönlendirilip yönlendirilmediğiyle kayıyorlar.

⁷² Isidore of Seville (ed. M. Lawson), Sancti Isidore Episcopi Hispalensis De Ecclesiastical Offices CCSL 113 (Turnhout: Brepols, 1989), s. 96: Ancak ş eytan çıkarma bir azarlama sözüdür

Doğu.

Vaftiz ayinine dayanan, şeytanın lanetlendiği ve azarlandığı, ancak kötü ruhu 'kovma' konusunda net bir fikrin bulunmadığı şeytan çıkarma yorumu.

Dördüncü yüzyılda, 'energumen' teriminin kullanımı, henüz vaftiz olmamış ve bu nedenle şeytanın hakimiyeti altında olan inanmayanlardan ele geçirilmişleri ayırt ediyordu. Genellikle Marsilyalı Gennadius'a atfedilen *Statuta ecclesiae antiqua* olarak bilinen erken kilise kararnamelelerinin beşinci yüzyılın sonlarında derlenmesi, 'şeytan kovucuların her gün ellerini energumenlere koymaları', 'energumenlerin Tanrı'nın evlerinin zeminlerini süpürmeleri' ve 'her gün yenilen [yani kovulan] energumenlerin Tanrı'nın evinde gayretle çalışmasıyla, uygun bir zamanda şeytan kovucular tarafından onlara hizmet edilmesi' emrini veriyordu. ⁷³ Bu kanunlar, beşinci ve altıncı yüzyıl şeytan çıkarma işleminin, cinlilerin kilisede yaşamasını ve kilise içinde görevler yaparak kendilerini yararlı kılmalarını gerektirebilecek uzun ve yorucu bir süreç olduğunu göstermektedir; bu da, cinlerin etkinliğinin sürekli olmaktan ziyade aralıklı olduğu bir ele geçirilme anlayışını varsayıyor gibi görünmektedir. Brown, kanunların, bazılarının ele geçirilmek için azizlerin bazilikalarına kasıtlı olarak geldiklerine dair kanıt olduğunu ileri sürmüş tür; ancak bu yorum, kanıtlar tarafından desteklenmemektedir. ⁷⁴

Batıda bir iblisin, iblisin iblisin bedenini terk ettiğini tasvir eden en eski tasviri, beşinci yüzyılın sonunda üretilen ve şu anda Ravenna'da bulunan Murano İncili'nin fildişi kapağında bulunur. ⁷⁵ Bu, doğu erken dönem tasviri gibi, Gerasalı iblisin bir resmidir. İblisin ayak bilekleri birbirine bağlanmış ve her iki bileği de boynuna zincirlenmiş tir; iblis başından ayrılrken gösterilmiş tir. Orta Çağ'da sıklıkla rastlanan iblisin iblisin ağzından çıkması motifi, ilk olarak altıncı yüzyılın sonlarında yazılmış bir Süryani İncili'nde ortaya çıkmış ve Bizans'ın Otton İncili üzerindeki etkisiyle batıya yayılmış tir.

73 Antik Kilise Tüzüğü (Galya Konsilleri) 62-4, ed. C. Munier ve C. De Clerq (Turnhout: Brepols, 1963), s. 176: Şeytan kovucular her gün ellerine sürüyorlar...

Tanrı'nın evlerinin enerjileri yok edildi... Tanrı'nın evinde bulunan enerjiler, şeytan kovucular tarafından her gün uygun zamanda kurtarılacak.

74 Brown (1981), s. 111.

75 Chave-Mahir (2011), s. 30; Mandouze, A., *Histoire des Saints et de la Sainteté chrétienne 2* (Paris: Hachette, 1986), s. 20'de yeniden üretilmiş tir. Ayrıca bkz. Lunn-Rockliffe, S., 'Visualizing the Demonic: The Gadarene Exorcism in Early Christian Art and Literature', Raiswell, R. ve Dendle, P. (editörler), *The Devil in Society in Pre-Modern Europe* (Toronto: Centre for Reformation and Renaissance Studies, 2012), s. 439-58.

etkilemesi ölçüsünde, 76 Sanattaki tasvirlerin dokuzuncu yüzyılda sanatı izleyicilerin ve özellikle okuma yazma bilmeyen izleyicilerin ş eytan ıkarmayı kavramsallaş tırma biçimleri, ortaçağdaki ele geçirilme tasvirlerinin temellerinin beş inci yüzyıl kadar erken bir tarihte atıldığı anlamına gelir. Görünmez ş eytan ıkarma sürecinin görsel tasvirleri, kaçınılmaz olarak bunun fiziksel bedeninin sınırlarında yaş ayan kötü bir ruhun gerçek anlamda kovulmasını içerdiği inancını güçlendirdi ve Raiswell'in gözlemlediği gibi, 'ş eytana fiziksel bir form kazandırmak onu sınırlamanın ve kontrol etmenin bir yoluydu'. 77

Ayinsel Cİ N ÇIKARMA AYINININ KÖKENLERİ

Vaftiz dış ı ş eytan ıkarma ayinine ilişkin yazılı bir ayine dair en eski referans, Gregoryen Sakramenter'inde görülür. Burada, bir ş eytan ıkarcının rahiplik töreni sırasında, ş eytan ıkarcının eline ş u sözlerin yazılı olduğu bir libellus ('küçük kitap') verilir: 'Bunu al ve hafızana kazı ve ister vaftiz edilmiş ister katekümen olsun, bir energumen üzerine ellerini koyma yetkisine sahip ol'. 78

Bu kelime biçimi, vaftiz öncesi ayinlere ek olarak, libellus'un vaftiz edilenleri kovma ayini de içerdiği anlamına gelir. Gregorian Sakramentary'nin formülü, dördüncü Kartaca Konseyi'nin (398) yedinci kanonundan ve üfürükçülerin atanmasının bir libellusa atıfta bulunulmadan bahsedildiği Statuta ecclesiae antiqua'dan türetilmiştir. 79 Papa Innocent I'in (ö. 417) Gubbio Piskoposu'na yazdığı bir mektup, herhangi bir rahip veya diyakozun üfürükçü olarak atanabileceğine dair kanıt olarak yorumlanabilir ve Karş ı Reformasyon'da çok önemli hale gelen üfürükçülükler üzerinde piskoposluk yargı yetkisi için emsal teş kil eder. Ancak alternatif olarak, bir rahip veya piskoposun bir kiş iyi yalnızca piskoposun yetkisiyle ele geçirilmiş olarak tanımlayabileceği anlamına gelebilir 80:

76 Chave-Mahir (2011), s. 30-1.

77 Raiswell (2012), s. 59.

78 'Ordinatio exorcistae', Deshusses, J. (ed.), Le Sacramentaire Gregorien: ses bases formes d'après les plus anciens manuscrits 3rd edn (Fribourg: Editions Universitaires, 1992), s. 601: Hafızayı alın ve onaylayın ve ister vaftiz edilmiş ister din adamı olsun, enerjik olanı ele geçirme gücüne sahip olun . Ayrıca bkz. Van Slyke, D. G., 'Büyük ş eytan Çıkarma Ayinin Ataları ve Teolojisi', Antiphon 10 (2006), s. 70-116, s. 74.

79 Galya Konsilleri , s. 95-8, Kitapçta bkz . Chave-Mahir (2011), s. 67-70, 313-18.

80 PL 20.557-8: Vaftiz edilen ve daha sonra araya giren bazı kötü alış kanlıklar veya günah nedeniyle ş eytan tarafından ele geçirilen kişilerle ilgili olarak, eğer onlar bir rahip veya papaz tarafından atanabiliyorsa veya atanması gerekiyorsa, endiş eniz sevginizdir. Piskopos emretmediği sürece buna izin verilmaz.

Vaftiz edilmiş kişiler, bir ahlaksızlık veya araya giren bir günah nedeniyle sonradan bir iblis tarafından ele geçirilmiş lere, bir rahip veya diyakoz tarafından atanabilirlerse veya atanmaları gerekiyorsa, onlara karşı sevgi dolu bir ilgi duymalısınız. Piskopos emretmedikçe bu işeye izin verilmez.

Brown ve Chave-Mahir, en erken biçimi Güney Fransa'daki Gellone Manastırı'nda (Saint Guillaume-le-Desert) derlenen Gelasian Sakramentary'nin sekizinci yüzyıl sonu metninde bulunan bir cın çıkarma ayininin, esasen vaftiz öncesi cın çıkarma ayinlerinin daha önceki bir uyarlaması olduğunu varsaydılar. Dolayısıyla, cın çıkarma ayini, ayinsel olarak, vaftiz öncesi cın çıkarma ayinlerinin devamıydı ve halihazırda yerleşik bir ayinin yeni koşullara uyarlanmasıydı. Ancak, Gellone Sakramentary'deki cın çıkarma ayininin Ordo XI ile karşılaştırılması, nispeten az dilsel benzerlik ortaya koymaktadır. Robert Van Slyke, cın çıkarma ayininin ayinsel tarihi üzerine yaptığı bir çalışmada sırasında Gellone Sakramentary'nin cın çıkarma ayinini ayrıntılı bir şekilde analiz etmiştir. ⁸¹ Ancak Van Slyke'in çalışmasının amacı, mevcut en eski cın çıkarma ayininin özel özelliklerini açıklamak yerine, Gellone Sakramentary'ni yirminci yüzyıl ayinleriyle karşılaştırmaktı.

Gellone Sakramentaryndeki ayin, rahibin ellerini energumen üzerine koyması ve Omnipotens sempiterne deus a cuius faciae celi distillant ('Her işeye gücü yeten ve ebedi Tanrı, önünde gökler kaçar') duasını okumasıyla başlardı. ⁸³ Duanın alternatif bir biçimi, bebek energumen için sağlandı; bu, 'ebeveynlerin günahları'na (paren-tum delecta) atıfta bulunuyordu ve bir bebeğin vaftizden önce atalarının günahı nedeniyle ele geçirilebileceğini öne sürüyordu. ⁸⁴ Liturjinin bir sonraki bölümü, 'Bir iblis tarafından rahatsız edilen bir Hristiyan adam için dua' (Oratio super hominem Christianum qui a demonio vexatur) başlığını taşıyordu ve energumen için kısa bir dua olan Repelle Domine ('Defet, ey Rab') ile başladı ve ardından ilk egzersizm geldi. Bu, Deus angelorum, deus arcangelorum duası ('Meleklerin Tanrısı, Baş meleklerin Tanrısı...') cın çıkaran kişiyi için, 'bu en kötü ruha karşı bana yardım etmeyi lütfedersin ki, nerede saklanırsa saklansın, adını duyduğunda hemen dışarı çıkıp ruhunu çeksin.

⁸¹ Van Slyke (2006), s. 74-7.

⁸² Kelly (1968), s. 82-3, Franz'ın (1909), 2. cilt, s. 579 görüşünü takip etti.

İlk cın çıkarma yönteminin Missale Gallicanum Vetus'ta yer aldığı düşünülmektedir.

⁸³ SG2400.

⁸⁴ SG 2401.

85 Sonra ş eytan kovucu doğrudan ş eytana seslendi ve ona Mesih'in emretme gücünü hatırlattı: 'Rüzgara, denize veya fırtınalara emreden ş eytan, sana kendisi emrediyor. Sana alçak yeryüzüne batırılmanı emreden sana kendisi emrediyor. Sana geri dönmeni emreden sana kendisi emrediyor'. 86 **İlk** emir ş öyledir: 'Bu nedenle dinle ve kork, Ş eytan, yenilmiş ve yere kapan, Rabbimiz İsa Mesih'in adıyla git'.

87 Sonra ş eytan kovucu ş eytana bir dizi unvanla hakaret eder, 'insan ırkının inancının düşmanı, ölümün yağmacısı, adaletten kaçınan, kötülüklerin kökü, ahlaksızlıkların tesiri, insanları ayartan, halklara ihanet eden, kıskançlığın kışkırtıcısı, ağgözlülüğün kaynağı, anlaşmazlık nedeni, keder uyandıran, iblislerin efendisi'. 88 Ş eytan kovucu ş eytana, 'Güçlerini kaybettiğini bildiğin halde neden dikilip direniyorsun?' (quid stas et resistis, cum scis eum tuas perdere vires?) diye sorar ve onu Mesih'ten korkmaya teşvik eder. İkinci bir emir verilir ve haçın areti eşlik eder: 'Baba, Oğul ve Kutsal Ruh adına geri çekil ve Kutsal Ruh'a yer ver.'

89

Energumen için başka bir dua (Tanrı, insan ırkının kurucusu ve savunucusu), Tanrı'ya kendi benzerliğinde yaratılmış bir insanı teslim etmesi için çağrıda bulunur.⁹⁰ Sonra, Tanrı'nın ş eytana korku salması için dua ettikten sonra (Domine sancte pater omnipotens eterne deus, osanna in excelsis), ş eytan kovucu üç büyük yalvarışa geçti 91:

1. 'Bu yüzden sana yalvarıyorum, kadim yılan ' antika)
2. 'Size, kendi zayıflığımla değil, Kutsal Ruh'un gücüyle yalvarıyorum' (Adiuro te, non mea infirmitate sed in virtute spiritus sancti)
3. ' Bu yüzden sana yalvarıyorum , en kötü ejderha '

85 SG 2403: Bu en kötü ruha karşı bana yardım etmeye layık olarsın diye Nerede saklanırsa saklansın, adını duyunca hemen dışarı çıkıp geri çekilsin.

⁸⁶ Rüzgâra, denize veya fırtınalara emreden ş eytan sana emrediyor. Göklerden yer altına inmenizi emreden size emrediyor. Geri dönmeni emreden sana emrediyor.

⁸⁷ Öyleyse dinle ve korkun, yenilgiye uğramış ve secdeye düşmüş Ş eytan, Rabbimiz İsa Mesih'in adıyla yola çıkın.
⁸⁸ ... Tanrı'nın düşmanı, insan ırkı, ölümle kendinden geçmiş , adaletten uzaklaşmış , kötülüğün kökü, ahlaksızlıkların yakıtı, insanların öğretilmesi, ulusların helaki, kıskançlığın kışkırtıcısı, kıskançlığın kaynağı. ağgözlülük, anlaşmazlığın nedeni, acıların kışkırtıcısı, ş eytanların efendisi.

⁸⁹ Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'un adıyla gidin ve yerini Kutsal Ruh'a bırakın.

⁹⁰ SG 2404.

⁹¹ SG 2405.

Bu yalvarışların her birinin biraz farklı bir vurgusu vardır. İlk yalvarış, yaşayanların ve ölümlerin yargıcı, dünyanın yaratıcısı ve şeytani cehenneme mahkûm eden Tanrı'ya seslenir ve şeytani kilisenin yardımını arayan bir bireyden korkuyla ayrılması gerektiğini hatırlatır. İkinci yalvarış, şeytanın çıkarılması şeytani kendi gücüyle değil, Tanrı'nın gücüyle emir vermeye çalıştığını ve emredici emirler - teslim ol (teslim ol) ve titreme (titreme) - aracılığıyla şeytan üzerindeki baskıyı artırdığını açıkça ortaya koyar. İnsan bedeninin kendisi, Enkarnasyonun ima ettiği şeylerin açık bir ifadesi olarak şeytani bir terör nesnesi olarak sunulur: 'İnsan bedeni sizin için bir deş et nesnesi olsun, Tanrı'nın sureti sizin için bir korku nesnesi olsun ve bu adamdan ayrılmakta direnmeyin veya gecikmeyin, çünkü Mesih insanda yaşayamaktan hoşnut oldu'.⁹² Sonra şeytanın çıkarılan kişi kendi değersizliği konusuna geri döner ve bunun yerine Rab'be, Mesih'in yüceliğine, Üçü Birliğe, Petrus ve Pavlus'un ve havarilerin inancına, itirafların bağlılığına, şeytani ehililerin kanına, haç ve gizemlerin (yani sakramentlerin) gücüne yakarır.

İkinci büyük yalvarış, iki kez tekrarlanan exi (dışarı çık) ve üç kez tekrarlanan da locum (yer ver...) dramatik emirleriyle sona erer. Bu emirler, şeytani 'baştan çıkarıcı, her türlü hile ve yalanla dolu, gerçeğin düşmanı, masumların zulmü' olarak, 'hiçbir eserini bulamadığın, seni yağmalayan, krallığını yıkan, seni bağlayan, yenen ve güvenliğini bozan, seni dışı karanlığa atan...' Mesih ile karşılaşır. Sonra şeytan kovucu, kendisine yöneltilen suçlamalara ve gitmesi talebine cevap veremediği için şeytani alaya olarak mahkeme terminolojisine geçer: 'Ama şimdi ne düşünüyorsun, kafan karışık? Neden körü körüne geri çekiliyorsun?' (Sed qui nunc, turbulente recogitas? Quid, temerariae, retrac-tas?). Şeytan kovucu, şeytani yasal konumunu hatırlatır: 'Sen, kanunlarını değiştiren her şeyin gücüne yeten Tanrı'ya bağlısın; sen, cüret edip ayarttığın ve çarmıha germeye kalkıştığın Oğlu İsa Mesih'e bağlısın; ölümün senin ellerinle geldiği insan ırkına bağlısın.⁹³ Şeytanın yükümlülüğünü ifade etmek için kullanılan reus kelimesi bir iknadır.' Yasal olanı, şeytanın suçlandığı, mahkûm edildiği ve suçlarından dolayı hesap vermek zorunda olduğu duygusunu taşır.

⁹² İnsan bedeni sizin için deş et verici olsun, Tanrı'nın görüntüsü size deş et verici gelsin ve Mesih'in insanda yaşaması hoşunuza gittiği için, ne direnin ne de insandan ayrılmak için ölün.

⁹³ Yasalarını değiştirdiğiniz Yüce Tanrı'ya karşı suçlusunuz, denediğiniz oğlu İsa Mesih'e karşı suçlusunuz. mahkûmiyetinizin ölümünün geldiği insan ırkının suçunu olarak çarmıha taşımaya cesaret ettiniz ve cüret ettiniz.

Üçüncü büyük yalvarış ş eytana 'bu adamdan uzaklaş , Tanrı'nın kilisesinden uzaklaş ' (discedas ab homine, discedas ab ecclesia dei) emrini verir. Ş eytana 'titreyip kaç (contremisce et effuge) emri verilirken Güçler, Egemenlikler, Kerubim ve Serafim'in melek hiyerarş ileri çağrılır. Ş eytana bir kez daha onu kimin emrettiği hatırlatılır: ete bürünmüş Söz, bir bakireden doğan, onu Gerasalı cinliden domuz sürüsüne atan İ sa Mesih (bu, İ ncil'deki bir ş eytan ş karma ayinine ilk atıftır). Son olarak, ş eytan kovucu ş eytana karşı retorik bir argüman sunar: 'Senin iğn dürtmeye karşı koymak zordur, çünkü ne kadar geçayrılırsan cezan o kadar artar, çünkü sen bir insanı hor görmüyorsun, ama yaş ayanların ve ölülerin Rabbi olan ve dünyayı ateş le yargılamak için geleni hor görüyorsun'.
94

Ş eytan ş karma, SG 2406'dan itibaren, bundan sonra, tüm sonraki ş eytan ş karma ayinlerinin atası olmayan Gellone Sakramentary'sine özgü bir ayinle devam eder (bu materyal, İngiliz papalıklarında etkili olsa da, bunun için aş ağıdaki 3. Bölüme bakın). Ancak, yukarıda açıklanan Gellone ş eytan ş karmasının ilk beş bölümü, açıkça eski vaftiz öncesi ş eytan ş karmalarından türetilmemiş tir. En çarpıcı olanı, Gellone ş eytan ş karmasındaki hişbir kelime bişmi, vaftiz öncesi ş eytan ş karmanın en sık tekrarlanan ve belki de en eski kısmı olan Ergo maledicte diabole'yi yansıtmaz . Ordo XI'in Audi maledicte Satanas'ı , SG 2403'ün Audi ergo et time satanas'ına bazı benzerlikler taş ır :

Dinle, lanetli ş eytan, ebedi Tanrı ve Kurtarıcımız Tanrı'nın Oğlu'nun adıyla yemin edilmiş olarak, kıskançlığınla titreyerek ve inleyerek, yenilmiş olarak git. (Ordo XI)

Öyleyse iş it ve kork, ş eytan, yenilmiş ve yere serilmiş , Rabbimiz İ sa Mesih'in adıyla git.
(SG 2403)

Ancak, ikinci metnin birincinin bir uyarlaması olduğu hişbir ş ekilde açık değildir. İpse enim tibi imperat ('çünkü kendisi sana emrediyor') formülü Gellone ş eytan ş karma ayininde sıklıkla imperat te ('O sana emrediyor') olarak görünür ve ardından ilahi veya meleksel bir isim gelir, ancak Exorcizo te, inmunde spiritus ('Seni kovuyorum, kirli ruh...') formülü , çok sayıda sonraki ş eytan ş karma ayininde görünmesine rağmen,

94 Mahmuza karşı tekme atmak senin iğn zordur; çünkü ne kadar yavaş dış arı ş karsan, cezan da o kadar artar; çünkü sen bir adama değil, yaş ayanlara ve ölülere hükmeden, gelmek üzere olan kiş iye hakaret ediyorsun. Yaş ı ateş le yargıla. >

Gellone Sakramenti. Vaftiz öncesi cın ıkarma ayinlerindeki ve Gellone cın ıkarma ayinindeki ş eytani öğütlerin amacının farklı olduğu çok önemli: Ordo XI'de ş eytana Tanrı'ya onur vermesi (da honorem) emredilir . Bu, Tanrı'yı hor gördüğü iddia edilen ancak ona asla onur vermesi söylenmeyen Gellone cın ıkarma ayinindeki ş eytandan asla talep edilmez.

Tablo 2.1 , Gellone Sakramentary için bir karşı ılaşı tırma noktası olarak ortaçağ ş eytan ıkarma ayinlerinin son biçimi olan 1614 Rituale Romanum'u kullanır . Rituale, vaftiz ş eytan ıkarmalarının dilinden genel olarak kağındığı ölçüde Gellone Sakramentary'yi takip etti. 1614 ayininin yedi bölümü Gellone Sakramentary'deki ayine karşı ılık geliyordu.

Tablo 2.1 Rituale Romanum'daki ş eytan ıkarma ayinleri arasındaki benzerlikler (1614) ve Gellone Sakramentary

Roma Ritüeli (1614)	Kutsal Gellonensis
RR 886: Kutsal Rab, her ş eye gücü yeten Baba, ebedi Tanrı, Rabbimiz İ sa Mesih'in Babası...	SG 2405: Kutsal Rab, her ş eye gücü yeten Baba, ebedi Tanrı, en yücelerde hozana, Rabbimiz İ sa Mesih'in Babası...
896. R.R. : ... Kendisi emrediyor	SG 2403 ... Ey rüzgarlara ve denize veya göklere hükmeden ş eytan, sana kendisi emrediyor.
Denizlere, rüzgarlara ve fırtınalara hükmeden sen ...	fırtınalar ...
RR 897: Bu nedenle geri çekilin	SG 2403: Baba adına geri çekil
Baba'nın adı + ve Oğul'un adı	ve Oğul'un ve Kutsal Ruh'un ve Kutsal Ruh'a yer verin...
ve Kutsal Ruh'un + Kutsal Ruh'a yer verin ...	
RR 898: Ey insan ırkının yaratıcısı ve savunucusu olan Tanrım, insanı kendi suretinde yarattın...	SG 2404: Ey insan ırkının yaratıcısı ve savunucusu olan Tanrım! Ağzınla, kendi suretinde, kutsal ellerinle ve tanrısallığın takdiriyle insanı yarattın...
RR 899: Muhafız + içgöğüs	SG 2404: Bu günahkara [peccatoris, muhtemelen
bu adam. Kural + içkısımları ...	pectoris için bir yazıcı hatası] ait olanı sonsuza dek koru, onun içorganlarına hükmet...
RR 900: Ey eski yılan, seni uyarıyorum, yaş ayanların ve ölülerin yargıcı, dünyanın yaratıcısı adına...	SG 2405 : Ey eski yılan, dirilerin ve ölülerin yargıcı, dünyanın yaratıcısı adına sana yalvarıyorum...
Seni tekrar uyarıyorum + kendi zayıflığımla değil, Kutsal Ruh'un gücüyle...	Sizi, kendi zayıflığımla değil, Kutsal Ruh'un gücüyle uyarıyorum...
RR 901: Bu nedenle, en kötü ejderha, sana yalvarıyorum, Kuzu + lekesiz ... adına.	SG 2405: Bu nedenle, en sessiz [quiescime, muhtemelen nequissime için bir yazıcı hatası] ejderha, lekesiz Kuzu adına sana yalvarıyorum ...

Gellone el yazmasıyla hemen hemen aynı döneme ait Gelasian Sakramentary'nin bir el yazması, Vatikan MS Reginensis 316'nın sözde 'Paris Eki'dir. ⁹⁵ Paris Eki'nde, on dua içeren uzun bir ş eytan ıkarma ayini, Domine sancte Pater omnipotens'in bir versiyonundan önce gelir SG 2405 ile neredeyse aynıdır . Gellone Sakramentary'nin aksine, Paris Eki, Ergo maledicte Satana da dahil olmak üzere Ordo XI'in vaftiz kovmalarından türetilen dili yoğun bir ş ekilde kullanır . Domine sancte pater omnipotens'i izleyen kovma, Nec te lateat⁹⁶'dır:

Ş eytan, cezaların seni tehdit ettiğ i, iş kencelerin seni tehdit ettiğ i, yargı gününün seni tehdit ettiğ i, ebedi cezanın günü, yanan bir fırın gibi gelecek olan gün, senin ve meleklerinin sonsuza dek yıkıma uğrayacağı gün. Ve bu nedenle, lanetlenmiş ve lanetlenmekte olan kötülüğünden dolayı, yaş ayan Tanrı'ya onur ver, Oğ u İ sa Mesih'e onur ver, Kutsal Ruh'a, kutsal Paraclete'e onur ver, gücüyle sana, kim olursan ol, kirl i ruh, dış arı ıkıp Tanrı'nın bu hizmetkarından ayrılmanı ve onu Tanrı'sına geri vermeni emrediyorum, çünkü Rabbimiz İ sa Mesih onu lütfuna ve bereketine ırmaya tenezzül etti.

1614 Ritüelinin Paris Ekinin karş ılaş tırılmasının gösterdiğ i gibi (Tablo 2.2), karş ılık gelen bölümlerden beş i Gellone ve Paris ayinleri arasında paylaş ılır. Ancak, Paris ayini Praecipio tibi sözcüklerini Ordo XI'den alır. ⁹⁷ *Ancak* , İpse tibi imperat (SG 2403) Ritüel'de (RR 896) nispeten değ iş meden kalırken , Paris Ek'indeki karş ılık gelen kelimeler önemli ölçüde farklıdır, tıpkı Geri Çekil ergo'nun kelimeleri gibi , Ritüel'de ve

⁹⁵ Paris, Bibliothèque Nationale, MS Lat. 7193, fols 41–56, Lowe, E. A., 'The Vatican MS of the Gelasian Sacramentary and its Supplement at Paris', *Journal of Theological Studies* 27 (108) (1926), s. 357–73'te düzenlenmiş metin, s. 360–5'te.

⁹⁶ Lowe (1926), s. 364: Ve ş eytanlar, seni azapla tehdit etmek, kıyamet gününde azapla tehdit etmek için senden saklanmasınlar. Azap günü benim ıkeceğ im gün, gelecek gün, senin ve meleklerin için içinde azap ıkeceğ imiz yanan bir fırın gibidir. Kutsal par-aclytus'a, onun erdemıyla, kirl i bir ruh olan her kimsen, ıkıp o tanrının bu hizmetkarından uzaklaş manı ve onu kendi tanrısına geri döndürmeni emrediyorum, çünkü Rabbimiz İ sa Mesih onu ırmaya tenezzül etti. onun lütfu ve bereketi.

⁹⁷ Praecipio tibi ifadesi hem Paris Eki'nde hem de Ritüel'de yer alsa da , ikincisinde ruha ismini ve Romanum , zamanını açıklamasını emretmek için kullanılır. ayrılış ; eski ayinlerde ise sadece ayrılma emridir.

Tablo 2.2 Rituale Romanum'daki şeytan çıkarma ayinleri arasındaki benzerlikler (1614) ve Paris Eki

Roma Ritüeli (1614)	Paris Eki
RR 886: Kutsal Rab, her şeyeye gücü yeten Baba, ebedi Tanrı, Rabbimiz İsa Mesih'in Babası...	Kutsal Rab, her şeyeye gücü yeten Baba, ebedi Tanrı, en yücelerde hozana, Rabbimiz İsa Mesih'in Babası...
RR 887: Sana emrediyorum, kim olursan ol, kirli ruh...	... Ey kirli ruh, sana emrettiğim kuvvetle, kim olursan ol, dışarı çıkıp bu Tanrı kulundan uzaklaşmanı emrediyorum...
896. R.R. : ... O size emrediyor, size emrediyor, et ve kanla değil, denizi, rüzgarları ve dünyanın ihtiyacını emredenle değil; Tanrı size emrediyor, fırtınalar, Baba, Oğul ve Kutsal Ruh...	
...	
RR 897: Öyleyse geri çekilin, öyleyse geri çekilin, yemin edildikten sonra, Baba adına + ve Oğul adına, kendisinin yarattığı adamdan gelen adla... ve Kutsal Ruh adına + Kutsal Ruh'a yer verin...	
RR 900: Ey eski yılan, seni uyarıyorum, yaşayanların ve ölümlerin yargıcısı, dünyanın yaratıcısı adına...	Ey eski yılan, dirilerin ve ölümlerin yargıcısı, dünyanın yaratıcısı adına sana yalvarıyorum...
Seni tekrar uyarıyorum + kendi zayıflığımla değil, Kutsal Ruh'un gücüyle...	
RR 901: Ey en kötü ejderha, sana yalvarıyorum, Kuzu'nun ve lekesiz... adına.	Bu nedenle, ey kötü ejderha, lekesiz Kuzu'nun adıyla sana yalvarıyorum...
RR 903: Göklerin Tanrısı, yerin Tanrısı, meleklerin Tanrısı, baş meleklerin Tanrısı, peygamberlerin Tanrısı, elçilerin Tanrısı, şeyhlerin Tanrısı, bakirelerin Tanrısı, ölümden sonra yaşam verme gücüne sahip olan Tanrı...	Göklerin Tanrısı, Meleklerin Tanrısı, Baş meleklerin Tanrısı, Ataların Tanrısı, Peygamberlerin Tanrısı, Şeyhlerin Tanrısı, İtirafçıların Tanrısı, Bakirelerin Tanrısı, Bütün Azizlerin Tanrısı, İbrahim'in Tanrısı, İshak'ın Tanrısı, Yakup'un Tanrısı, Ölümden sonra yaşam veren Tanrı...

Gellone Sakramentary. Paris Eki, Gellone Sakramentary'de bulunmayan Deus caeli, Deus terrae duasının en eski versiyonunu sağlar.

Tridentine ayini ve Gellone Sakramenti arasında paylaşılan metinler dokuz yüzyıl boyunca neredeyse hiç değişmemiş bir biçimde ele alınmış olsa da, Gellone Sakramenti yine de 1614'te dahil edilen temel metinlerden yoksundur. Bunlardan en önemlisi olan Praecipio tibi, Ordo XI'den türetilmiş tir. Paris Eki ve Gellone Sakramenti'nde demoniklerin çıkarılmasıyla ilgili iki ayrı ayin geleneğini ayırt etmek mümkündür: biri vaftizle çıkarma ayinlerini kullanırken diğeri kullanmamış tir. Bu nedenle, tüm çıkarma ayinlerini

Vaftiz ayinlerinin bir uyarlaması olarak cinli yaratıkların ve daha sonraki kutsal ayinlerin Paris Eki'nin vaftizle ilgili kovma iş lemlerini neden dahil etmiş olabileceğine dair ipucu verir. St Amand Sakramentary'sinde (yaklaş ık 1170) 'bir enerjiye el koyma' (Inpositio manus energuminum) Pentekost'tan sonraki Cumartesi günü gerçekleş mesi bekleniyordu. 98 Bu ayin, Gellone Sakramentary'sindeki dualarla eş leş en iki dua içeriyordu, Omnipotens sempiterne deus a cuius facie celi distillant (SG 2400, St Amand 333) ve bir bebek enerji için dua (SG 2401, St Amand 334). Ancak, St. Amand Sakramenti'nde, Paris Eki'nde olduğu gibi, Nec te lateat ş u ş ekildedir (St. Amand 336), ancak energumen üzerine okunan büyük dua kesinlikle bir ş eytan ş karma değildir (St. Amand 337) 99:

Biz yalvaranlar, Rab, kutsal ziyaretinle bu hizmetkarını kendine yükseltmeni ve düş manın ruhunun ayarılmasına gelmesine izin vermemeni yalvarıyoruz. Fakat Eyüp'te olduğu gibi, düş manın vaftizin kurtuluş u olmadan bu ruh konusunda zafer kazanmaya baş lamasın diye bir sınır koy. Rab, ölüm felaketini, gelecek ş eyler hakkında yargılayan ve onun yaş am alanını geniş leten sen, uzaklaş tır. Vaftiz ayinine götürdüğün kiş ileri ağға ş kar ve kurtuluş una lanet getirme. Ş eytanın zaferinin fırsatını ortadan kaldır ve zafer kazandığın Mesih'e benzetilenleri koru ki, vaftizin lütfunla kilisende yeniden doğsun, tüm istediğimizin gerçekleş mesini sağla.

St Amand Sakramenti'ndeki ayin, bir demonik'in kovulma ayini değil, vaftiz için bir enerjinin hazırlanmasıdır. Paris Ek'indeki ayinin, enerjinin kovulma ayininden geliş tirilmiş olması mümkündür, ancak Gellone Sakramenti'nde bu kesin olarak iddia edilemez.

Gelasian Sakramentary'sinde æş itli farklı ş eytan ş karma biçimleri vardı: yetiş kinler ve bebekler için eski vaftiz öncesi ş eytan ş karma ayinleri,

98 Gelasian Sacramentary karış ık von Saint-Amand , ed. K. Gamber, Textus Patristik ve Liturgical 10 (Regensburg: F. Pustet, 1973), s. 76.

99 Sana yalvarıyoruz, ya Rab, kutsal ziyaretinle bu hizmetkarını kendine yükselt, böylece düş man, ruhunun ayarılmasına izin vermesin. ama iş e bir sınır koy. düş man vaftizin kefareti olmadan onun ruhuna karşı zafer kazanmaya baş lamasın diye. Tanrım, geleceği yargılayan sen, ölümün sonucunu yargıla. ve yaş am alanını geniş letmek. vaftiz törenine kimi götürdüğünüzü ağılayın. kurtuluş unuza zarar vermeyin. Üçyönlü bir ş eytanın ş ansını değerlendirin. ve xpi'nin zaferlerini karşı ılaş tıracağınız rezerv. öyle ki, vaftiz babasının lütfuyla kilisenizde sizin için sağlıklı bir ş ekilde yeniden doğsun. İstedüğimiz her ş eyi yapacak.

ele geçirilmiş ve hasta katekumenler için özel kovma ayinleri, energumenlerin kovulma ayini ve vaftiz sonrası örtük bir Krizm Yağı kovma ayini. ¹⁰⁰ Tüm bu kovma biçimlerini vaftizden önce gerçekleşen orijinal ayinsel kovma ayinlerinin bir sonucu olarak görmek hatalı olur. Sekizinci yüzyıldan daha erken bir iblis kovma ayininin hayatta kalmamış olması, Gellone Sakramenti'ndeki vaftiz öncesi kovma ve iblis kovma ayinleri arasındaki biçim ve amaç bakımından önemli farklılıkları değiştirmez. Şeytanı resmen azarlama teolojik fikri erken Roma vaftiz ayininde ortaya çıkmış olabilirken, energumenlerin kovma ayinlerinin en önemli bileşeninin kökeninin vaftiz öncesi ayinlerde yattığına dair ikna edici bir kanıt yoktur. Bu bileşen, hem Gellone hem de Paris ayinleri tarafından paylaşılan Domine sancte Pater'di (SG 2405). Üç'büyük yemini' içeren bu şeytan çıkarma ayininin, belki de Kartaca Konseyi'nin libelli'sine kadar uzanan, kendine özgü bir tarihi olması muhtemeldir. Energumenlerin şeytan çıkarılmasının vaftiz öncesi şeytan çıkarma ayininin bir uyarlaması olduğu görüşü, Kelly tarafından haklı olarak sorgulanan, vaftiz öncesi şeytan çıkarma ayininin başlangıçta şeytanı gerçek anlamda kovmak olarak tasarlandığı eklindeki hatalı varsayımdan kaynaklanmış gibi görünüyor. Bu hata resimden çıkarıldığında, vaftiz öncesi şeytan çıkarma ayininin ve energumenlerin şeytan çıkarılmasının paralel ancak içiçe geçmiş ayinsel gelişmeler olduğu açık hale gelir.

AZİZLER VE ŞEYTANLAR

Dördüncü yüzyıl boyunca ve sonrasında, şeytan çıkarma azizlerin kültürüyle daha da yakından ilişkilendirildi. İblislerden kurtuluş, kilisenin belirli bir ritüyle ve kilisenin ilahi gücü uygulamasıyla değil, kutsal yerlerle ve kutsal bireylerin 'özel' gücüyle ilişkilendirildi. John Cassian (yaklaşık 360-435) ile Galya'da manastırcılığın gelişmesi, beraberinde Mısırlı rahiplerin şeytanla mücadeleye vurgu yapmasını getirdi. Sulpicius Severus'un Tours'lu Aziz Martin'in Hayatı'nda örneklenen Galya manastır geleneği, iblislerle yüzleşmeler de dahil olmak üzere 'mucize eylemlerle desteklenen, keşişlerin paganizme karşı ateşli muhalefetini' vurguladı. ¹⁰¹ Ancak Cassian, Galya rahiplerinin harikalar peşinde koşmaktan ziyade mükemmel bir yaşam sürmeleri gerektiğini ve

¹⁰⁰ Bkz. SG 2344-86, 384.

¹⁰¹ Brakke, D., Şeytanlar ve Keşişlerin Yaratılması: Erken Hristiyanlıkta Manevi Mücadele (Cambridge, MA: Harvard University Press, 2006), s. 242.

54 F. GENÇ

Galya'daki ş eytanın aldatmacalarının, Aziz Anthony gibi kiş iler için Mısır ölünde olduğundan daha az dramatik olduğunu gözlemledi, belki de bunun nedeni Batı Avrupalı rahiplerin ş eytanla aynı yoğunlukta savaş maya hazır olmamasıydı. Cassian, ş eytani mücadeleyi bazı Mısırlı yazarlardan daha az vurgulasa da, yine de Batı manastırcılığında ve genel olarak Latin kilisesinin ş eytan biliminde iz bıraktı.

102

Frankfurter, erken Hristiyanlık döneminde kutsal yerler yaratma sürecinin, yerel tanrıların ve panteonların bir uzlaş ması ve dönüş ümünü temsil ettiğini ileri sürmüş tür . arındırmış tır¹⁰³ Exorcism aynı zamanda manzarayı eski tanrılardan ve panteonlardan uygulayıcılarını -azizleri- yeni ve kahramanca bir panteona dönüş türmüş tür. Bu durum, Tours'lu Martin'in (316-97) ruhları kendilerine 'Jüpiter' ve 'Merkür' adını vermeye zorlamasıyla açıkça gösterilmiş tir. ¹⁰⁴ 105 ş eytan tarafından ele geçirilen Hristiyan Tanrısı ve ona hizmet eden azizlerin tanınması, yerel ruhların panteonlardaki hizmet ettiği yerel tapınaklara dönüş tü. ş eytan tarafından ele değış imi ifade etmeye geçirilenlerin bir araya geldiğ ve sadıkların dikkat çekici manzaralara tanık olmak için bir araya geldiğ bir tür 'ş eytan tiyatrosu'nun yeri idi; örneğin, 106 yılında Nola'lı Aziz Felix tapınağındaki bir balkondan baş aş ağ sarkan bir adam . MacMullen'e göre, bu yeni dini fenomenler dördüncü uyguladığı zulmün bıraktığı yüzyıl İ talyası'nda Hristiyanların Hristiyan olmayan uygulamalara dini boş luğu doldurdu.

107

Trier'li Nicetius, Galya'daki bazilika türbelerinde cinli yaratıkların bulunmasını, Ariusçulukla karşı ilaş tırıldığında Katolik inancının üstünlüğünün bir iş areti olarak savundu. 108 Etkili bir tezde Peter Brown, inanmayanların Hristiyan inancının doğruluğuna inanmaya baş ka herhangi bir ş eyden daha çok ş eytan ç karma yoluyla yöneldiklerini; bunun Katolik azizlerin praesentia ve potestas'ının (varlığı ve gücü) kanıtı olduğunu savundu .

Azizlerin türbelerindeki ş eytan ç karma ayinlerinin 'ağır yargısal ç ağış ımları' vardı;

¹⁰² Aynı eser, s. 245.

¹⁰³ Frankfurter (2010), s. 29, 36-7.

¹⁰⁴ Sulpicius Severus, Gallus 6.4 in Fontaine, J. (ed. ve çev.), *Scriptores Christianae* 510 (Paris: Editions du Cerf, 2006), s. 311-13. Galyalıların baş lıca tanrısı genellikle Merkür olarak anlandırılırdı. Martin'in ş eytan ç karma ayinleri için bkz. Donaldson, C., Martin of Tours: Parish Priest, Mystic and Exorcist (Londra: Routledge ve Kegan Paul, 1980), s. 99-102.

¹⁰⁵ Frankfurter (2010), s.

¹⁰⁶ Nola'lı Paulinus, Carmina 23.82-95, Walsh, ş iirler , s.212. Jerome, Kutsal Topraklarda hacı Paula'nın da benzer bir sahneye tanık olduğunu bildirdi (Brown (1981), s. 106).

¹⁰⁷ MacMullen (1984), s. 152.

¹⁰⁸ Brown (1981), s. 106-7.

şeytanlar azizle karşılaşılmalarında suçşüphelileri gibi işkence gördüler ve gerçeği itiraf etmeye zorlandılar. 109 Rouen'li Victricius'un dediği gibi, 'Bir işkenceci kirli ruhun üzerine eğilir, ancak görülmez. Şimdi burada zincirler yoktur, ancak acı çeken varlık bağıdır. Tanrı'nın öfkesinin eti parçalamak için başka kancaları ve görünmez uzuvları germek için başka rafları vardır'. 110

Galya'daki pagan tapınaklarının aksine, azizlerin tapınakları aziz ve tapan arasındaki 'dikey bağımlılık' ve azizin tam yargı yetkisi hakimiyetini modellemiştir. Bu güncel dini temalar, geç İmparatorlukta 111'in kişisel olmayan tanrılarından daha fazla popüler çekiciliğe sahipti ve şeytan çıkarma ayinleri, tanıklar ve yararlanıcılardan azize ve Hristiyanlığa 'özel bir sadakat' ürettiyordu. 112

Aziz ile inanan arasındaki ilişki, imparatorun geç imparatorluğun otokratik yönetimindeki Roma vatandaşları ile olan ilişkiyi yansıtıyordu.

Tek bir ilahi otoriteyi tanıyan Hristiyanlar, İmparatorluğun iyi vatandaşları oldular. Brown'ın, şeytan çıkarmanın esasen bir yargı süreci olduğu iddiası, daha önce belirtilen sekizinci yüzyıl şeytan çıkarma ayininde yargısal dilin ortaya çıkmasıyla desteklenmektedir. Ancak, bu ayin için mevcut bir metin geleneğinin yokluğunda, bu yasal terminolojinin beşinci yüzyıl kadar erken bir tarihte iblislere uygulandığı fikri spekülasyon olmalıdır.

Brown, Hristiyanlık toplumsal kabul gördüğü eski kamusal tövbe sisteminin etkinliğinin zorlandığını, şeytan çıkarmanın dramatik diyalogunun 'kamusal tövbe ve bağış' lamanın eski idealini' yürürlüğe koyduğunu ileri sürdü. Azizlerin şeytan çıkarmaları, Roma adaletini yansıtarak ve erken Hristiyan değerlerini koruyarak değişen bir dünyada insanlara güven verdi. 113

Zamanla, azizlerin ve şeytanlıların iblisler üzerindeki zaferine yapılan vurgu, azizler ve iblisler arasındaki ilişkinin dönüşümüne yol açtı; zafer o kadar eksiksizdi ki, azizler, cinleri kovmadan önce, ele geçirilenleri başka amaçlar için kullanma gücüne sahipti. Ele geçirilenler 114 Tapınakta azizin onurunu savundu ve hatta piskoposlara kötü davrandı. cinlilerin ele geçirilmesi hafifletilmek yerine uzatıldı, günahlarının daha Aziz Felix'in, eksiksiz bir şekilde kefarete edilebilmesi için varsayıldı

109 Aynı eser, s. 108.

110 Victricius of Rouen, De laude sanctorum 11 (PL 20, 453D-454A): Bakın, işkencecinin kirli ve kirli ruhu eğilir ve işkence yapan onun bakışlarına maruz kalmaz. Hiçbir bağ yoktur ve acı çeken bağıdır. Cennetin gazabının pirinçbir rafı var.

111 Brown (1981), s. 118.

112 MacMullen (1984), s. 28. Ayrıca bkz. Sorensen (2002), s. 168-221.

113 Brown (1981), s. 110-11.

114 Aynı eser, s. 111.

ve Tanrı'nın ihtişı amı böylece gösterildi. ¹¹⁵ Bir efsane, Aziz Martin'in kilisede bir cinliyi huzuruna getirttiğini ve bir cinliyi, Trier halkını bir barbar saldırısının yakın olduğuna ikna ederek panik yarattığını itiraf etmeye zorladığını anlatır. ¹¹⁶ Baş ka bir olayda, bir cinli kilisenin ortasında, general Aegidius'un Martin'in yardımı sayesinde savaş ta zafer kazandığını ilan etti. ¹¹⁷

KAROLENJ AVRUPA'SINDA Cİ N ÇIKARMA

Cinleri kovmak için en eski ayinlerin kopyalarının bulunduğu Gelasian Sakramentary, Frank lideri Charlemagne'nin, yakında ilk Kutsal Roma İmparatoru olarak taçgiyecekken, Frank kilisesinin ayininin Roma ayinini takip etmesi gerektiği konusunda endişe duyduğu bir zamanda, sekizinci yüzyılın sonlarında ortaya çıktı. Bu nedenle, Gelasian Sakramentary, Frank topraklarında Roma modellerini izleyerek üretildiği için genellikle Romano-Frank olarak tanımlanır. Ayin materyali, tarihçi için iki ana nedenden dolayı zorluk teşkil eder. Birincisi, ayin derlemeleri muhafazakar olma eğilimindedir, bazen ya modası geçmiş ya da üretildikleri bağlamla kültürel olarak alakasız ayinler içerir. İkincisi, ayin metinleri kendi başlarına bize belirli bir ayinin ne sıklıkta gerçekleştiği hakkında hiçbir şey söyleyemez ve genellikle kullanılan jestler, orada bulunan insanlar veya ritüelin gerçekleştiği yer hakkında bize çok az şey söyler. Gördüğümüz gibi, sekizinci yüzyıl sonu Gellone Sakramenterinde bulunan ayinin sekizinci yüzyıl bağlamında yaratıldığı varsayılabilir ve materyalin çoğunun çok daha eski olması muhtemeldir.

Gelasian'ın bir energumen'in şeytan çıkarma ayininin nadiren kullanılmış olması mümkündür. Ancak, Gellone Sakramentary'sindeki ayinin ikinci yarısının yaratıcılığı bunu olası kılmaz. Exorcizo te, inimice diabule ('Seni şeytandan çıkıyorum, düşman şeytan...') ile başlayan bir şeytan çıkarma ayini, şeytanın hangi vücut kısımlarından dışlanacağını ayrıntılı olarak belirtir ve bu da ayinin yazarlarının bunu Kuzey Avrupa kültürüne uygun bir şekilde ifa bağlamına uyarlamaya başladığını düşündürür.

¹¹⁵ Frankfurter (2010), s.

¹¹⁶ Sulpicius Severus, De Vita Martini 18 (PL 20.170B).

¹¹⁷ Sulpicius Severus, De Virtutibus Martini 1.2, Scriptores Rerum Merovingicarum'da, ed.

B. Krusch (Hanover: Hahn, 1969), s. 136–7. Martin'in şeytan çıkarma ayinleri hakkında Frankfurter'e (2010) bakınız, s. 33.

¹¹⁸ SG 2406.

baş ağrısı gibi fiziksel rahatsızlıkların çoğu zaman kötü ruhani güçlere atfedildiği. Dahası, Tanrı için birden fazla unvanın kullanılması, onu cennetteki diğer toplulukla ilişkilendirmek, ayin derleyicilerinin baş arılı bir şeytan çıkarma işlemini yalnızca Tanrı'nın kendisiyle değil aynı zamanda Frankfurter'in iddia ettiği gibi yerel melek, bakire, şeyehit vb. kültürleriyle de ilişkilendirmeye istekli olduklarının bir göstergesi olabilir. Van Slyke, Tanrı unvanlarının çoğalmasının yüzyıllar boyunca ortadan kalktığını ve bunun Gelasian Sakramentary'sinin Frank bağlamından kaynaklanan tuhaf bir özellik olduğunu öne sürmüştür.

119

Gelasian Sakramentary'nin yazıldığı teolojik bağlamı yalnızca bir kaynak doğrulamaktadır. Karolenj döneminden gelişmiş demonolojinin tek örneği, İrlandalı Neoplatonist filozof John Scotus Eriugena'nın Periphyseon'unda bulunabilir, ancak bu, şeytan çıkarma için ima ettiği teolojik soyutlama düzeyindedir Eriugena, ebedi doktrininden rahatsızdır

ölçülmesi zor. iblislerin¹²⁰

lanetlenmesi veya yok edilmesi. Ebedi lanetlenmeleri, kötülüğün zamanın sonunda bile Tanrı'nın yaratılışında bir yerde var olmaya devam edeceği anlamına gelirken, yok edilmeleri Tanrı'nın varlıklarını yok edeceği anlamına gelirdi. Eriugena (Augustine'i izleyerek), varlığın varlık olarak özünde iyi olduğuna ve bu nedenle Tanrı'nın iyi olanı yok edemeyeceğine inanıyordu. Eriugena'nın çözümü, Tanrı'nın iblisleri sonsuza dek yok ederek veya cezalandırarak değil, kötü doğalarından sıyrılarak lanetleyeceğini savunmaktır: 'Gerçekten de [Mesih] onların kötülüğünü ve zararlı dinsizliğin gücünü söndürür. Ve belki de onların ebedi

lanetlenme onların kötülüklerinin ve dinsizliğin evrensel olarak ortadan kaldırılması olacaktır'.¹²¹

Willemien Otten, iblis sorununa getirilen bu radikal çözümün, Origenes'in evrenselciliğinden kaynaklanmadığını, aksine kökeninin kökten Augustinusçu olduğunu ikna edici bir şekilde savunmuş tur.

¹²² Eriugena, Augustinus'un kötülüğü *deprivio boni* olarak analiz etmesinin özündeki bir paradoksu ortaya çıkardı; eğer şeytanlar iyiye

¹¹⁹ Van Slyke (2006), s. 75.

¹²⁰ Karolenj demonolojisi, 700 yılı civarında Luxeuil'de oluş turulan Missale Gothicum gibi kutsal ayinlerde şeytana verilen çok sayıda unvan da yansımıştır (Bartelink, G., 'Missale Gothicum'daki şeytan ve Demonların Mezhepleri', Vos ve Otten (2011), s. 195-209).

¹²¹ Eriugena, Periphyseon V 923C, 365 (Turnhout: Brepols, 2003), s. 89: Şüphesiz onların kötülükleri, küfürleri ve zararlı güçleri... sönüp gidecektir. Ve belki de onların ebedi lanetlenmesi, kötülüklerinin ve dinsizliklerinin evrensel bağışlanması olacaktır.

¹²² Otten (2011), s. 226-9. Augustine'in orijinal argümanı için bkz. Mektup'a Karşı Manihei 35 (PL 42.201).

özlerinde kötü ve doğalarında kötü olduklarında, kurtarılacak bir şey kalır, ancak İncil ve ele geçirilmenin gerçekliği tam tersini emrediyor gibi görünüyor. Henry Chadwick'in ifade ettiği gibi, 'İncil'in şeytan ve kişisel deneyim hakkındaki dili, Hristiyan teolojisinin kötülüğü yalnızca bir yoksunluktan ziyade olumlu bir güç bir depravatio olarak tanımasını sağladı'.

123

Ancak, Augustinus dördüncü yüzyılda kötülüğün iyiliği bozma potansiyeline yeniden vurgu yapmış olsa da, Eriugena'nın dokuzuncu yüzyılda şeytanların kurtarılabileceği olasılığını göz önünde bulundurmaya istekli olması, erken ortaçağ şeytan biliminde Augustinus'un birden fazla yorumunun geçerli olduğunu göstermektedir.

Eriugena'nın teolojisi, Maximus the Confessor'un teolojisinden derinden etkilenmiş ve on ikinci yüzyılın insan bedenine ilişkin giderek daha olumlu bakış açısını ve bedensel diriliş e vurguyu önceden haber veriyordu. 124 Eriugena'nın iblislerin yenilgisinin radikal güçsüzleştirme biçimini alabileceği yönündeki önerisi, iblisleri güçsüzleştirici gerçekle yüzleşmek veya şeytan'la mücadeleye girmek olarak görülebilecek olan şeytan çkarma için çkarımlar içeriyor. Bu tartışma bağlamında okunduğunda, Gellone Sakramentary'sindeki şeytan çkarma ayini bir uçtan diğerine savrulur. Bir yandan, dualar veya 'kükümseyici şeytan çkarma'lar Tanrı'dan şeytanla çatışmaya girmesini ister: 'acele et ki, ellerinle yarattığın bu adamı yıkımdan ve öğle vakti iblisinden kurtarabilesin'. 125 Öte yandan, şeytanın sadece gerçekle yüzleşti tirildiği ve Tanrı'nın müdahalesi olmadan gitmesinin beklendiği zamanlar vardır, örneğin şeytan çkaran kişi ona, Mesih tarafından Enkarnasyon için seçilen insan bedeninin önünde titremesini söylediğinde. Şeytan çkarmasının bu kısmı, tesadüfen veya başka bir şekilde, Eriugena tarafından Latin Batı'ya aktarılan Maximus the Confessor'un teolojisini anımsatır; Eriugena, '[Tanrı] tamamen kendi üzerine aldığı insanlıktan hiçbir şeyi, sürekli cezaya ve çözümsüz kötülüğün bağlarına bırakmaz' diye yazmış tır. 126

Her ne kadar şeytan çkarmayla ilgili bir gönderme yapmamış olsa da Eriugena'nın şeytan çkarma kavramı

¹²³ Chadwick, H., Armstrong, A. H. (ed.), The Cambridge History of Later Greek and Early Medieval Theology adlı eserde 'Origen', 7. baskı (Cambridge: Cambridge University Press, 2007), s. 182-94, s. 188.

¹²⁴ Elliott (1999), s. 27.

¹²⁵ SG 2405: Ellerinizin oluştuğu adamı düşünün ve güneğin şeytanından kurtarmak için acele edin.

¹²⁶ ... ve bir bütün olarak aldığı, sürekli cezalara ve çözülmeyen kötülük bağlarına tabi olan insanlıktan hiçbir şey bırakmadı.

Tanrı ile karşılaşılmaları sonucu güçsüzleşmiş bedensiz varlıklar olarak iblisler, Tanrı ile şeytan arasında dramatik bir mücadeleye ihtiyaç duyulduğunu hayal etmeyi zorlaştırdı. Gerçekten de Eriugena'nın düşüncesi, şeytan çıkarmanın kilisenin geri kalanına yayılmadan önce teologlar arasında başlıyan ortaçağ döneminde bir krizle karşı karşıya kalacağını erken bir işaretiydi.

BÖLÜM 3

Krizdeki Cin Çıkarma: Orta Çağ, 900–1500

Ortaçağ şeytan çıkarmasının 'altın çağ' olmaktan uzak, rahiplerin ayinsel şeytan çıkarma uygulamasının derin bir krize girdiği bir dönemdi. Özellikle on birinci yüzyıldan önce, Avrupa'nın kenar kesimlerinde etkili bir merkezi kilise yönetiminin olmaması nedeniyle, geçantik çağda ve Karolenj döneminde şeytan çıkarma için atılan teolojik ve ayinsel temeller, Hristiyan Avrupa'nın çeşitli kültürleri ayinsel şeytan çıkarmayı kendi amaçları için uyarladıkları veya tamamen görmezden geldikleri için sürekli olarak dağılma tehlikesi altındaydı. Ortaçağ şeytan çıkarma, cinsel ayartmadan dış ağrısına kadar ruhsal ve tıbbi sorunlara her yerde bulunan çözümler olarak antik ayinsel formüllerden yararlanıyordu ve zaman zaman ¹ Yine de şeytan çıkarma, onunla ilişkili felsefi sorunları araştıran ortaçağ tehlikeye 'önemsiz' sürecinin de ilgi konusuydu. Şeytan özgür iradeyi atmadan bir insan bedenini nasıl ele geçirebilir? Bir şeytan çıkarıcı, bir deli ile bir iblisin ağzından konuşan bir iblis arasındaki farkı nasıl anlayabilir? Erken modern dönemde merkez sahneye çıkan ele geçirilmenin teşhis kriterleri, ortaçağ teologlarının spekülasyonları tarafından desteklenmiş tir.

On ikinci yüzyılda Yüksek Orta Çağ'ın 'rönesansının' başlangıcı ile on beşinci yüzyılın sonu arasında, şeytan çıkarma işlemi uygulandı

¹ Geçortaçağ ve erken modern dönemde şeytan çıkarmasının önemsizleştiği iddia edilir. bkz. Sluhovsky (2007), s. 13–6.

iki belirgin dönüş üm. 2 Söz konusu dönemin baş langıcında, ş eytan ıkarma, geç antik çağda olduğu gibi, azizlerle iliş kilendirilen bir etkinlik olarak kaldı.

Demoniaclar, Aziz Nikolaos'un ş efaatıyla baş arısız bir çağrıdan sonra Bingen'li Hildegard tarafından ş eytan ıkarılan ünlü kadın Sigewize vakasında olduğu gibi, kutsal erkekler ve kadınlar tarafından yönetilen tapınaklara veya manastırlara sığındılar. 3 Bunlar, din adamlarının ş eytan ıkarma ayinlerinin aksine 'karizmatik'ti ve azizlerin, bazen yalnızca belirli bir aziz tarafından ş eytan ıkarılabileceğini iddia eden ş eytanlarla mücadele eden gücü ruhsal varlıklar olduğu görüş üne dayanıyordu.

4 On üçüncü yüzyıla gelindiğinde, demoniacların ş eytan ıkarması ayin kitaplarından neredeyse tamamen kaybolmuş tu. Ancak, on ikinci yüzyılın sonlarında Pireneler'de ortaya ıkın düalist sapkınlık olan Katharizm tehdidi, sonunda Katolik demonolojisinde bir dönüş üme yol açtı. Kathar sapkınlığı, kötülüğün kökeni hakkındaki ortodoks Hristiyan öğretisine meydan okuyarak, ilahiyatçıları Ş eytan, onun ajanları ve onunla nasıl baş a ıkılacağı sorusuna geri dönmeye zorladı. On dördüncü yüzyılın baş larında, farklı ş eytan ıkarma kitaplarında somutlaş tırılan ve genellikle büyüden alınan bileş enleri içerecek ş ekilde eski ritüelin ötesine geçen yeni bir ş eytan ıkarma türü ortaya ıktı. Bu 'büyülü' ve maddeci ş eytan ıkarma biçimi, konu hakkındaki en eski basılı eserlerde yer aldı ve ş eytan ıkarmasının anlamı, amacı ve uygunluğu üzerine erken modern tartış maların temeli haline geldi.

Orta Çağ'daki 'cin ıkarma krizi' ilk olarak, on ikinci yüzyıldan itibaren azizlerin hayatlarındaki ş eytan ıkarma sayısında bir düş üş gözlemleyen André Goddu tarafından tanımlanmış tır. Orta Çağ ş eytan ıkarma tarihinin aynı temel anlatısı hem Nancy Caciola hem de Florence Chave-Mahir (çalış maları bu alandaki çağdaş araş tırmaların temelidir) tarafından kabul edilmiş olsa da, ayrıntı ve vurgu farklılıkları devam etmektedir.

Kieckhefer, Goddu'nun saptadığı on beş inci yüzyıldaki 'cin ıkarma baş arısızlığı'nın, ş eytan ıkarmasının terk edilmesine değil, ş eytan ıkarmasının bir azizin ş eytanı kesin olarak yenmesi yerine ayinsel ve tedavi edici bir ş ey olarak vurgulanmasına yol açtığını ileri sürmüştür. 5 Ancak, belki de yüksek ve geçortaçağ dönemlerine odaklanmalarının bir sonucu olarak, Caciola ve

2 Ortaçağ ş eytan ıkarma ritüelinin dönüş ümleri hakkında bilgi için bkz. Chave-Mahir (2011), s. 334.

3 Vita Sanctae Hildegardis (ed. M. Klaes), CCCM 126 (Turnhout: Brepols, 1993), s. 208–30. Bu durumda bkz. Maggi (2001), s. 101–2; Porterfi alanı (2005), s. 86–7; Chave-Mahir (2011), s. 13–4.

4 Tamm (2003), s. 8.

5 Kieckhefer, R., Yasak Ayinler: On Beş inci Yüzyıla Ait Bir Büyücünün El Kitabı (Stroud: Sutton, 1997), s. 149.

Chave-Mahir'in alış malarında erken Hristiyan ve Karolenj ortaçağ ş eytan çkarma kökenlerinin kapsamlı bir incelemesi eksiktir. Bu bölüm, İngiltere'den gelen kanıtlara ayrıntılı bir ş ekilde odaklanarak, ortaçağ ş eytan çkarma krizine dair argümanı inceler. İngiliz materyali Chave-Mahir ve Caciola tarafından çok az ilgi gördü, ancak ortaçağ İngiltere'si ş eytan çkarma krizini özellikle keskin bir ş ekilde deneyimledi. Ayinsel ş eytan karmasının İngiltere'de kök salmaması, en azından kısmen, ş eytanla yüzleş mek için tutarlı bir siyasi nedenin yokluğuna bağlanabilir. Ş eytan çkarma, insan özne gerektirir ve Avrupa'nın bazı bölgelerinde demonologlar cadılar biğminde uygun özneler sağarken, bu geliş me İngiltere'de Reform'dan sonra gerçekleş ti.

ORTAÇAĞDA Cİ N ÇIKARMA ÖZELLİ KLERİ

Ortaçağda ş eytan karmayla ilgili kanıtlar iki türdür: ayinsel ve tarihsel-hagiografik. Ortaçağ papalıklarının metinsel geleneğinin muhafazakarlığı göz önüne alındığında, ayin kitaplarında ş eytan çkarmaların varlığı bize bunların nasıl kullanıldığı veya hiç kullanılıp kullanılmadığı hakkında çok az ş ey söyler. ⁶

Öte yandan, ş eytan çkarma ayinleri hiçbir ş ekilde yerinde durmadı ve değış tiklerinde bunun bir nedeni vardı. Ş eytan çkarmaların tarihi-hagiografik anlatımları vaazlar, hagiografiler gibi çeş itli kaynaklarda bulunabilir, ⁷ ancak teolojik summalar, kiş isel yazış malar ve otobiyografiler, bunların kanıt sorunları vardır. Bu tür kaynaklar, ş eytan karılan bir kiş inin gerçekten ele geçirilip kendi geçirilmediğini veya bir tür ⁸ hastalıktan muzdarip olup olmadığını nadiren açıklar çünkü ş eytan çkarma düzenli olarak yarı-tıbbi bir tedavi olarak kullanılırdı -diğer hastalıklar, fiziksel hastalıklar için. ⁹ karmalarının Hagiografik anlatımlar, genellikle kullanılan yöntemlerden ziyade bir azizin ş eytan baş arısına odaklanarak çok az ayrıntı sunar.

Chave-Mahir, ortaçağda ş eytan çkarmaya karşı tutumda iki kronolojik kutup belirlemiş tir: Yüksek Ortaçağda, ş eytan çkarma putperestlerin dönüş ümüyle iliş kilendirilirken, dönemin sonunda büyücülere karşı yürütölen Roma-Cermen seferinin bir parçasıydı.

Papalık, vaftiz öncesi ş eytan çkarma ayinini yeniden düzenledi, böylece

⁶ Ayinsel ş eytan çkarma ayinlerinin kanıt sorunları için Caciola'ya (2003), s. 243 bakınız.

⁷ Chave-Mahir (2011), s. 25.

⁸ Aynı eser, s. 23.

⁹ Sluhovsky (2007), s. 14.

¹⁰ Chave-Mahir (2011), s. 17.

demoniacs'ın kovulmasında kullanılabilir. Demonics'ın kovulmasıyla ilgili bağımsız bir ayin kitabı ilk kez on dördüncü yüzyılda ortaya çıktı. Bundan sonra, kovulma kilisenin teolojik sapkınlar, örneğin şeytanla iş yapmakla suçlanan büyücülere ve sapkınlar verdiği yanıt haline geldi. Bu analizin eksiklikleri var. 2. Bölüm'de gösterdiğim gibi eski vaftiz ayinlerinde, diğerleri bunu yapmadı. Batı Avrupa'nın Hristiyanlaşması, bazı ayinsel şeytan çikarma ayinleri tamamlanırken vaftizle ilgili şeytan çikarma şüphesiz önemini yitirdi, ancak on birinci yüzyılda cinleri kovmanın artan öneminin bu düşüşün bir sonucu olduğu anlamına gelmez. Dahası, Malleus malefi carum ('Cadıların Çekici') gibi bazı etkili geçortağ metinleri, büyücülüğe karşı bir çare olarak şeytan çikarmanın önemini ve etkinliğini küçümsedi. Cadılık, yeni çareler gerektiren yeni bir meydan okumaydı.

İkinci milenyumun ilk altı yüz yılında Latin Batı'da kullanılan vaftizle ilgili şeytan çikarma ayini, onuncu yüzyılın ortalarında Mainz'daki St Alban Manastırı'ndaki bir keşiş in eseri idi. Bu, on altıncı yüzyılın sonlarına kadar neredeyse hiç değişmeden kalan Roma Papalık ayiniydi.

¹¹ Ancak, vaftiz öncesi cin çikarma ritüeli 12 ve on ikinci yüzyılda Notre Dame de Paris katedral okulunda İlahiyat ayinsel arka plana itilmişti, Profesörü olan Petrus Cantor (ö. 1197), vaftiz öncesi cin çikarmanın önemi ve etkinliği konusunda teolojik şüpheler ortaya attı. Bazı cin çikarılmış çocuklar vaftizden önce öldü, cin çikarılmamış birçok çocuk ise yaşadı, bu yüzden Tanrı'nın cin çikarılmış çocuklara vaftiz için hazırlanmaları için otomatik olarak lütfunu verdiğine dair çok az işaret vardı. Petrus,

Günümüzdeki şeytan çikarma ayinleri Süleyman'ın kilerden daha az etkiliydi; bu da şeytan çikarma ayinlerinin, belirli bir anda Tanrı'nın lütfuna bağlı bir kutsal ayin olarak sınıflandırılmasının yolunu açan bir argümandı; bunun yerine, etkinliği Tanrı'nın lütfunun etkili bir işareti olan bir kutsal ayin olarak sınıflandırılması gerekiyordu.

¹¹ Kelly (1985), s. 261. Ortaçağ Batı'sında eski vaftiz ayininin gerilemesi hakkında Fisher, J. DC, Hristiyan Başlatma: Ortaçağ Batı'sında Vaftiz: İlk Başlatma Ayininin Dağılımı Üzerine Bir Çalışma (Londra: SPCK, 1965) adlı esere bakınız.

¹² Bu, vaftiz ayinine şeytan çikarma eklemelerinin yapılmasını engellemedi; 1539 tarihli İngiliz Saray ayini kılavuzu, papazın, yeni vaftiz edilen bebeğin üzerine, epilepsiyi önlemek amacıyla, Markos 9'daki dilsiz ruhun kovulması ayetini okumasını öneriyordu (Duffy, E., The Stripping of the Altars (New Haven, CT: Yale University Press, 1992), s. 281).

¹³ Petrus Cantor (ed. J.-A. Dugauquier), Summa de Sacramentis 21, Analecta Mediaevalia Namuracensia 4 (Lille: Löwen, 1954), s. 60-4.

Mesih'in kendisi tarafından garanti altına alınmış tır. Adolf Franz, bir sakramenti üç temel özellik üzerinden tanımlamış tır: dini kullanım, koruyucu iş lev ve inananların refahına katkı. ¹⁴

Caciola, vaftiz öncesi kovma ayinlerinin genellikle vaftizleri gerçekleş tiren aynı rahipler tarafından gerçekleş tirildiği için, kovucu tarikatının onuncu yüzyılda son aş amada düş üş e geçtiğini ileri sürmüştür. Ancak, bu dönemde bir kovucu için yapılan bir kutsama duası, 'ele geçirilmiş bedenlerden iblisleri kovmak için ruhsal bir komutan olması' için dua ettiği için, kovucu tarikatının cinleri kovma yetkisi verdiğinin düş ünülebileceğini ileri sürmektedir. ¹⁵ Chave-Mahir, Caciola'nın on ikinci, on üçüncü ve on dördüncü yüzyılları 'doğadama ¹⁶ bir dönem olarak yorumlamasını eleştirmiş ve Caciola'nın Gelasian Sakramentary geleneğinde temellenen, on göstermiş ¹⁷ üçüncü yüzyıl kovma ayininin temel metinlerini görmezden geldiğini

¹⁷ Caciola'ya göre, 12. yüzyılda ş eytan tarafından ele geçirilen Hristiyanlar ne yapacaklarını bilemiyorlardı ve ş eytanı kovmak için kutsal emanetler, ayin ve vaftiz sırasında ş eytan çkarma ayinlerinden oluş an bir karış ım kullanıyorlardı. Chave-Mahir ise, 12. yüzyıl yazarlarının cinli varlıklarla gerçek karşı laş malarından nadiren bahsettiklerini, çünkü bu kiş ilerin kent öncesi toplumda kendi toplulukları içinde gizlenmiş olabileceklerini ileri sürmüştür. ¹⁸

Ş eytan çkarmanın 1100 ile 1300 yılları arasında bir geçiş ve kriz dönemi geçirdiği ve bu dönemde ş eytan çkarma ile azizler arasındaki bağın zayıfladığı fikri hagiografilerin kanıtlarıyla desteklenmektedir. Goddu, 19. yüzyılda azizlerin eğiliminin zirveye ulaş tığını gösterdi . Auxerre'li William (ö. 1237) gibi bazı ortaçağ ele geçirme ile cadının kurban olduğu ilahiyatçılar, ş eytanın kurban olduğu büyücülük arasındaki ayrımın bulanıklaş masıyla, tam bedensel ele geçirme olasılığını (ş eytani 'telkini' veya 'etkiyi' savunarak) inkar ettiler.

¹⁴ Franz, A., Orta Çağda Kilise Kutsamaları (Freiburg-im-Breslau: Herdersche Verlagshandlung, 1909), cilt. 1, s. 14.

¹⁵ Vatikan MS KDV. Lat. 7701, Caciola'dan alıntı (2003), np 230: ... bedenlerin ele geçirdiği ş eytanları kovacak ruhani bir imparator olabilir.

¹⁶ Caciola (2003), s. 231-5.

¹⁷ Chave-Mahir (2011), s. 328. Dört ş eytan çkarma metninin transkripsiyonları (Vatikan El Yazması Vat. Lat. 7701, sayfa 74-9; Paris, Bibliothèque Nationale El Yazması Lat. 14833, sayfa 31v-42v; Münih, Bayerische Staatsbibliothek, Clm 100, sayfa 110-16; Clm 3909, sayfa 250-3) Chave-Mahir'de (2011), s. 362-84'te bulunabilir.

¹⁸ Chave-Mahir (2011), s. 27.

¹⁹ Goddu (1980), s. 552-7.

Ş eytanla ticaret yapmaktan suçu. 20 Ancak Caciola, Goddu'nun, Ş eytan ıkarma ayinlerinin on beş inci yüzyılda önemli ölçüde azaldığı sonucuna varmasını eleş tirdi. 21 hagiografik kaynakları dikkate aldığı gerekçesiyedir. Caciola ve Bu eleş tiri, yalnızca Chave-Mahir'in on beş inci yüzyıl Ş eytan ıkarma kılavuzlarının ıkılmasına ve bu kılavuzların yüzyılın sonunda sorunsuz bir Ş eilde basılmasına ilişkin analizleriyle fazlasıyla haklı ıkartılmış olmasına rağmen, Ş eytan ıkarma ayinlerinin düş üş ünün on beş inci yüzyıla kadar Avrupa genelinde devam ettiği iddiası artık savunulamaz.

1215 yılında Dördüncü Lateran Konseyi ilk dogmatik tanımı üretti Ş eytanların yaratılması, kötülüğün yaratılmamış olduğunu savunan Katharlardan gelen teolojik tehditlere yanıt olarak ortaya ıkı. 23 Caciola, Katharizm tehdidinin ve Fiore'li Sistersiyen baş rahip Joachim'in binyılcılığına yanıt verme ihtiyacının, III. Innocentius'un (1198-1199) papalık makamına gelmesi anlamına geldiğini ileri sürdü.

1216) doğaüstüne yönelik tutumlarda kesin bir değış ime iş aret etti. Mucizevi olan, ilahi lütfun ürünü olarak eleş tirel olmayan bir Ş eilde kabul edilmekten ziyade test edilmeliydi.

Yarasa 24 Ancak demonolojiye olan ilgi ve bunu anlama ihtiyacı sapkınlığı hemen daha fazla Ş eytan ıkarmayla sonuçlanmadı. Alain Boureau, Kieckhefer ve Chave-Mahir, John XXII'nin (1316-34) papalık döneminin, Batı Avrupa'nın büyüye Ş eytani güçlerin iş i olarak bakma tutumlarında dönüm noktası olduğunu savundular.

25 Ancak, Ş eytana karşı daha fazla farkındalık, Ş eytan ıkarma iş leminin öncelikle büyü ve cadılık kurbanlarına uygulandığı ve günahlarının sonuçlarına katlanan cinlere uygulanmadığı anlamına gelmiyordu. Cadılık, kilise için on dördüncü yüzyılda ilgi konusu haline geldi diye, Ş eytan ıkarma iş leminin cadılığa karşı bir silah olarak kullanıldığı anlamına gelmez.

Caciola'nın on dördüncü yüzyılda ayinsel Ş eytan ıkarma ayinlerinin yeniden canlanmasının nedeni olarak gösterdiği bir diğer etken ise 1378'deki Papalık Ş izması'ydı. Kilise birliğine ve otoritesine olan inancı sorgulayan 1417. Kilise'nin muhalif gruplar üzerindeki otoritesini güçlendirmek için, 'cin ıkarma'

20 Auxerre'li William (ed. P. Pigouchet), *Summa Aurea* (Frankfurt am Main: Minerva, 1964), fol. 253, sütun. 4; Goddu (1980), s. 551.

21 Caciola (2003), s. 236.

22 Aynı eser. s. 236–51; Chave-Mahir (2011), s. 327–34.

23 Lateran IV'ün iblis tanımı için Quay, P., 'Angels and Demons: The Teaching'e bakınız. IV Lateran'ın, Teolojik Çalış malar 42 (1981), s. 20–45.

24 Caciola (2003), s. 12–14.

25 Boureau (2006), s. 22–7; Kieckhefer, R., *Avrupa Cadı Mahkemeleri: Popüler ve Öğrenilmiş Kültürdeki Temelleri, 1300–1500* (Berkeley, CA: University of California Press, 1976), s. 12–13; Chave-Mahir (2011), s. 322–3.

'Evliyaların kültleri alanından alınarak din adamlarının otorite ve iktidar söylemine dönüş türüldü'.²⁶ Ancak, Goddu'nun gösterdiği gibi, on dördüncü yüzyılda ş eytan çkarma ile azizlerin türbeleri arasındaki iliş ki eskiden olduğundan çok daha az belirgindi ve Chave-Mahir, ş eytan çkarmanın Caciola'nın tanımladığından çok daha yavaş bir evrim geçirdiğini savundu. Ş eytan çkarma ayinleri, on ikinci ve on üçüncü yüzyıl papalıklarının sayfalarında kalan kalıntılardan daha fazlasıydı. Gerçekte, ayin on dördüncü yüzyıldan önce hem kullanılmış hem de uyarlanmış tı ve on dördüncü yüzyılda ş eytan çkarma kılavuzlarının yaygın olarak ortaya çkması, ayin materyalinin baş lıca kaynağı olarak anıtsal papalıkların düş üş ünün bir sonucuydu. Ş eytan çkarma ayininin, on dördüncü yüzyıldan çok önce, 'din adamlarının otoritesi ve gücü hakkında bir söylem' olduğunu öne süren çok sayıda kanıt vardır ve ş eytanı yenmek için Tanrı'nın gücüne baş vuran ş eytan çkarma ayininin baş ka bir ş ey olabileceğini hayal etmek gerçekten zordur.

Ortaçağ ş eytan çkarma ayini, iyilik (melekler) ve kötülük (ş eytanlar) güşeri arasındaki kozmik bir savaş ın boyutlarını alabilirdi ve ş eytan çkarma ayininin aktif bir ruhsal savaş (Mesih'in zaferinin bir iş areti olmaktan ziyade) olarak görülmesi, kıyamet ve bin yıllık söylemle yakından iliş kiliydi. ²⁷ Peter Abelard, ş eytan'ın hâlâ insanlara saldırma gücüne sahip olduğu gerç Ş eytanın düş manı Aziz Mikail'in yardımını arama ihtiyacı duyan varlıklar ²⁸ ve Mikail, Vahiy Kitabı'ndaki rolü nedeniyle kaçınılmaz olarak kıyametçilikle iliş kilendirilmiş tir. ²⁹ Ş eytan'a karşı mücadeleye ile belirli melek düzenleri iliş kilendirilmiş tir; Pseudo-Dionysius'un dokuz melek hiyerarş isinin tasvirlerinde Güşer sıklıkla gösterilmiş tir kılıda, düş man ruhani güşere karşı koyma iş levi vardı. ³⁰ Assisi'li Aziz Francis'in ilk takipçilerinden biri olan Kardeş Benintende, kovduğu ş eytanın ilk üçünden baş ka hiçbir göksel hiyerarş inin adını söyleyemediğini, çünkü bunu yapmanın kendisine çok fazla acı verdiğini keş fetti. ³¹

Ortaçağ yazarları tarafından tanımlanan ele geçirilme belirtileri çş itli ve çşü zaman çeliş kiliydi; bağırma ve küfür etme, dilsizlik, imkansız bedensel bükülmeler ve felçgibi. Ele geçirilmenin çşü kurbanı

26 Caciola (2003), s. 236–7.

27 Cin çkarma ve kıyametçilik hakkında bkz. ibid. s. 264–7.

28 Keck (1998), s. 181.

29 Aynı eser, s. 45.

30 Aynı eser, s. 65–6.

31 Salimbene de Adam (ed. G. Scalia), *Cronica* (Bari: Laterza, 1966), cilt. 2, s. 828–9.

68 F. GENÇ

kadınlardı, ancak bazıları erkekte ve din adamlarının ş eytanın kurbanı olma olasılıkları daha az değildi. ³² Chave-Mahir, Orta Çağ'ın sonuna kadar, 'günahın iş areti olan ele geçirilmenin, bir bireyi, ailesini veya toplumunu tamamen ş üphe altına soktuğunu, çünkü ortaya çıkan kötülüğün Tanrı'nın onayını aldığını' savundu. Cin ş karma, günahın arınma ve ş eytani ³³ etkiden kurtulma ayiniydi .

Ancak, ortaçağ cinlileri, bazı ortaçağ Asya gezginlerinin tarif ettiği ş amanlarla bazı özellikleri paylaş ıyorlardı; çünkü sırları açığa ş karabiliyor ve baş ka bir dünyayla iletişim kurabiliyorlardı ve bazen kehanet rolü oynuyorlardı. ³⁴ Bununla birlikte, Avrupa'da ele geçirilme, ş aman için olduğu gibi bir tercih meselesi olmaktan ziyade toplumun genelinde bir ceza olarak görülüyordu ve ele geçirilmenin potansiyel bir kutsallık iş areti olarak yorumlanması ancak on beş inci yüzyılda gerçekleş ti.

Ş eytan ş karma, 15. yüzyılda din adamlarının baş lıca kaygısı haline gelen cadılara karşı kullanılan birkaç çareden sadece biriydi. Dominik Johannes Nider'in 1431 tarihli Formicarius'u ('Karınca Tepesi'), Nider'in Tanrı'dan gelen gerçek ilhamın tersi olarak sunduğu ve Joan of Arc gibi ilham alan kadınları cadı olarak etiketlediği cadılıkla ilgili ilk metinler arasındaydı. ³⁵ Nider'in Formicarius'u Malleus malefi carum'un öncüsüydü

(1486), büyük ölçüde Alman Dominik engizisyoncusu Heinrich Kramer (diğer adıyla Institoris) tarafından yazılmış tir. Kramer, '[cadılığın] düzeltilmesinin tek olası yolunun, büyücülerden sorumlu olan ³⁶ yaşı ndaki ve not edilen yargıçların onlardan kurtulması olduğunu', bir iblisin musallat olduğu bir serbest bırakılmasının ... yetenek, çaba veya sanatla veya Haç' ş areti veya rahibenin durumunda 'onun Kutsal ³⁷ Baş ka bir Suda, ş eytanları uçurmak için özel olarak belirlenmiş ş eylerle' mümkün olmadığını ileri sürmüş tür. kelimeler, kutsallıklar cadılığın neden olduğu ş eytani saldırılara karşı etkili Kramer, Nider'in itirafın, haçış aretinin, Meryem Ana duasının, ş eytan ş karmasının, yer olmayabilir; değış tirmenin ve 'aziz adamların dikkatli bir ş ekilde aforoz edilmesinin' hepsinin kesin olduğuna dair görüş ünü eleş tirmiş tir.

³² Lahaire, M., Orta Çağ'da Madness, 11.-13. Yüzyıllar (Paris: Léopard d'Or, 1991), s. 29-32; Boureau (2006), s. 143-62.

³³ Chave-Mahir (2011), s. 16.

³⁴ Aynı eser, s. 15-16; Caciola (2003), s. 49.

³⁵ Nider'in ş eytan ş karma konusundaki görüş leri için Formicarius'a (Strazburg, 1517) bakınız, fols 76r-80r, 87v. Nider hakkında bkz. Maggi (2001), s. 98-9; Caciola (2003), s. 314-19.

³⁶ Institoris, H. (çev. C. S. Mackay), Cadıların Çekici: Cadıların Çekici'nin tam çevirisi Malleus malefi carum (Cambridge: Cambridge University Press, 2009), s. 413.

³⁷ Aynı eser, s. 415.

Büyük bozma yöntemlerini şöyle uyarıyor: 'Bir çarenin bir kişiye iyi gelmesi, bir baş kasına da iyi geleceği anlamına gelmez.' ³⁸

Kramer, şöyletanıktarmayı, birini büyüden kurtarmak için son çare olarak tasvir etti, ancak o zaman bile baş arının garanti olmadığını söyledi:

... Yasal çarelerden hiçbir işe yaramadığında, yasal şöyletanıktarma biçimlerine baş vurulmalıdır... Fakat eğer bunlar iblisin kötülüğünün kaçmasına yeterli olmazsa, o zaman iblisin bu tacizi aslında bir günahın telafisi olarak bir cezadır, eğer bu tacize, gerektiği gibi, hayırseverlik içinde katlanılırsa, tıpkı bu dünyanın bizi Tanrı'ya gitmeye zorlayacak şekilde ezen diğer kötülükleri gibi. ³⁹

Bir ayın olduğu için, hiçbir ilahiyatçı şöyletanıktarmanın otomatik olarak işlediğine inanmazdı, ancak Kramer'ın cadılara karşı yargısal çözümler lehine şöyletanıktarmanın etkinliğini küçümsemek için belirgin bir gündemi vardır. Engizisyoncu, cadılığı sadece pastoral bir sorun olmaktan çok yargısal bir sorun haline getirmeye kararlıydı; şöyletanıktarma cadılara karşı savaşta (en iyi ihtimalle) ikincil bir silahtı ve Kramer, yargısal infazın ⁴⁰ Birçok engizisyoncu için, şöyletanıktarma, cadılık için bitkisel ilaçlarla aynı seviyede olan sadece 'sözlü bir rem-tercih edilirdi.

Hem Caciola hem de Sluhovsky, kurtuluş teolojisinde ve azizlerin yaşamalarında şöyletanının öne çıkmasının, şöyletanıktarmayı Orta Çağın her yere nüfuz eden ve nispeten bir konusu haline getirdiğini ileri sürmüştür. Bunu, nihayetinde antik önemsiz vaftiz ayininden türetilen formüllerin, arıların uçuşmasını ve atlarda solucan enfeksiyonlarını önlemek gibi amaçlar için uyarlandığı, şöyletanıktarmanın 'evcilleştirilmesi' olarak tanımlamışlardır. Bu türden birçok geçOrtaçağ şöyletanıktarma örneği Franz ⁴³ tarafından kaydedilmiş tir ve daha yakın zamanda Catherine Chène, Lozan Piskoposluğu'nda zararlılara ve sorunlu hayvanlara karşı kullanılan şöyletanıktarmalarla ilgili bir çalışması yapmıştır.

³⁸ Aynı eser, s. 416.

³⁹ Aynı eser, s. 419-20.

⁴⁰ Erken modern cadı yargılamaları sırasında şöyletanıktarma yönteminin kullanıldığına dair bazı kanıtlar vardır; bkz. De Waardt, H. ve De Blécourt, W., "'Kötü Bir Kişiyi Ölüme Mahkûm Etmek Günah Değildir", Judicial Proceedings concerning Witchcraft during the Reign of Duke Charles of Gelderland", Gijswijt-Hofstra, M. ve Frijthoff, W. (editörler), Witchcraft in the Netherlands from the Fourteenth to the Twentieth Century (Rotterdam: Universitaire Pers, 1991), s. 66-78, s. 71-4.

⁴¹ Maggi (2001), s. 99-101.

⁴² Sluhovsky (2007), s. 13-32.

⁴³ Caciola (2003), s. 231, 237-8.

15. ve 16. yüzyıllarda İsviçre'de. ⁴⁴ Ancak, Franz ve Chêne hayvanların şeytan çıkarılmasının Doğu Hristiyanlığından oldukça geç bir ithal olduğunu savunurken, özellikle Kuzey Avrupa'da, şeytan çıkarma formüllerinin yaratıcı ve 'basit' kullanımına dair çok sayıda kanıt bulunmaktadır. Ortadoğu İngiltere'sinde şeytan çıkarmasının 'basitleştirilmesi' bu bölümün ilerleyen kısımlarında ele alınacaktır.

İLAHİ YAT TEMELLERİ

Ele geçirilmenin on beşinci yüzyıldan önce 'teolojik söylemin tam kenarında' olduğunu ve hiçbir çelişkiye ma konusu olmadığı iddia etmek abartılı olabilir. Şeytan, iblisler ve dolayısıyla zaman önemli bir şeytan çıkarma ile ilgilenen teoloji dalı olan demonoloji, kökenini meleklerin incelenmesinden almıştır. Demonoloji daha uzmanlaşmış bir çelişkiye ma alanı iken, melek bilimi ortaçağ skolastik felsefesinin merkezi bir bileşeniydi. Melek tartışmaları, Tanrı ile başlıyıp daha sonra Tanrı'nın en mükemmel yaratıkları olan meleklerle doğru ilerleyen hemen hemen her teolojik summa'da yer alıyordu. Dahası, skolastik filozoflar Aristoteles'in Metafizik'teki 'ayrılmış maddeler' tartışmasını meleklerle uyguladılar ve ayrılmış maddeler veya 'zekâlar' Aristoteles kozmosunun önemli bir parçasıydı. İblisler düşmüş melekler olduğundan, melekler hakkındaki felsefi tartışmalar doğal olarak demonolojik spekülasyonlara yol açtı.

Thomas Aquinas (1225–74) kapsamlı eserlerinde şeytan çıkarmayla doğrudan sadece iki kez ilgilenmiştir. Aquinas, Summa Theologica'da 'Şeytanları döğürmek caiz midir?' (utrum liceat adiurare Daemones) sorusunu, 'Tanrı'nın adının yalvarma yoluyla varsayılması' (de assumee divini nominis per modum ⁴⁶) hakkındaki daha geniş bir tartışmanın parçası olarak ele almıştır. Başka bir yerde Aquinas, vaftizle ilgili dört ilgili soruyu ele almıştır: 'Birincisi, din eğitiminin vaftizden önce gelip gerektiği; üçüncüsü gelmemesi gerektiği; ikincisi, vaftizin şeytan çıkarmadan önce gelip gelmemesi din eğitimi ve şeytan çıkarmada işleyen şeylerin herhangi bir etkisi olup olmadığı veya sadece sembolik olup olmadığı; dördüncüsü, vaftiz edilenlerin

⁴⁴ Chêne, C., Solucanları Yargılamak: Lozan Piskoposluğunda Şeytan Çıkarma ve Hayvan Denemeleri (15. – 16. yüzyıllar) 1995).
Cahiers Lausannois d'Histoire Médiévale (Lozan: Lozan Üniversitesi,

⁴⁵ Sluhovsky (2007), s. 1.

46 ST 2a 2ae s. 90 sütun 42929.

rahipler tarafından din eğitimi mi verilmeli yoksa ş eytan mı çkarılmalı?' 47 Kötülük üzerine yazdığı incelemede, De malo, Aquinas, doğrudan ş eytan çkarmayla ilgili olmasa da, ş eytan çkaran kiş i için son derece önemli olan iki soruyu ele aldı: 'İ blisler geleceği biliyor mu?' (utrum demones cognoscant futura) ve 'İ blisler kalbimizin düş üncelerini biliyor mu?' (utrum demones cognoscant cogitationes cordium nostrorum).

48

Ayrıca Aquinas, ele geçirilme psikolojisi

ağısından önem taşı yan sorularla da ilgilenmiş tir, örneğin 'İ blisler bedenleri yerel olarak hareket ettirebilir mi?' ve 'İ blisler insan zekasını değış tirebilir mi?' 49

Aquinas iki tür yemin arasında ayrım yapmış tir. Bir yandan, Hristiyanların cinlerden herhangi bir ş ey için yalvarmaları yasaktı, ancak bu güç Mesih tarafından kiliseye verildiği için, yemin yoluyla cinleri zorlamaları izin verilebilirdi. O zaman bile, bilgi edinmek veya onlar aracılığıyla bir ş ey elde etmek için cinlere yemin etmek izin verilebilir değildi; bu, Aquinas için, gerçek inançile

bölge ve büyü. 50 Aquinas'ın görüş ü, Süleyman'ı ş eytan çkarma biliminin babası olarak kabul eden ve aynı zamanda ritüel büyüünün de babası olarak evrensel olarak kabul edilen Petrus Cantor'un on ikinci yüzyıldaki görüş üyle çeliş iyordu. Aquinas zor bir konumdaydı: Bir yandan, Süleyman'ın ş eytan çkarma ayinleri yerine İ sa'nın ş eytan çkarma ayinlerinin Hristiyan ş eytan çkarma ayinleri için bir model olması gerektiğini savunmaya meyilliydi, ancak diğer yandan kilisenin ayinsel ş eytan çkarma ayinleri, İ ncil'de İ sa'nın doğrudan mülksüzleş tirmelerine benzemiyordu ve oldukça ritüelleş tirilmiş bir biçim alıyordu.

Aquinas'ın vaftiz yoluyla ş eytan çkarma iş lemine yaklaş ımı iki yönlüydü: Bir yandan, bunu ş eytanın kurtuluş un düş manı olduğu ve bu nedenle vaftiz edilenlerin düş manı haline geldiği gerekçesiyle haklı çkariyordu.

47 ST 3a q. 71 sütun. 50277: İlk olarak, ilmihalin Vaftizden önce gelip gelmemesi gerektiği. İkinci, vaftizin ş eytan çkarma iş leminden önce gelip gelmemesi gerektiği. Üçüncüsü, ilmihal ve ş eytan çkarma ayininde yapılanların bir ş ey ifade edip etmediği veya sadece önemli olup olmadığı. Dördüncüsü, onların vaftiz edilmesi mi, dinlendirilmesi mi yoksa rahipler tarafından kovulmaları mı gerektiği.

48 Aquinas (ed. B. Davies), Thomas Aquinas'ın De Malo'su (Oxford: Oxford University Press, 2001), qs. 7, 8 (s. 896-923).

49 Aquinas, De Malo qs. 10, 12 (s. 932-9, 950-9). Aquinas'ın mülkiyete dair tek doğrudan referansı De malo q'dadır. 16 (s. 948): 'Dolayısıyla ş eytanların, tabiatları gereği hayal gücünü rahatsız edebildiklerini ve sahip olunanlarda görüldüğü gibi insanın akledilirler hakkındaki bilgisine tamamen engel olabildiklerini söylemeliyiz; ancak bunu her zaman baş aramazlar .

ondan korunmaya ihtiyaç duyarlar. Öte yandan, Aquinas, 'vaftiz edilmemiş olanların hepsinin Tanrı'nın gücüne tabi olduğu' ş eklindeki Augustinusçu görüş ü yeniden teyit etti. 51 ş eytan' (vaftiz edilmemiş olanların hepsi ş eytanların gücüne tabidir). Aquinas, vaftizle yapılan ş eytan ş karması iş leminin ve ayinin gerçek etkinliğini haklı ş karmak için tekrar Augustinus'a baş vurdu: Kilise, gerçek bir etkisi olmadığı sürece, ş eytan ş karması iş leminde buyurucu emirler kullanmazdı. 52 Beklenebileceği gibi, Aquinas, iblislerin 'geleceği gelecek olarak' (futura prout futura) bilmesinin mümkün olduğunu reddetti, çünkü bu yalnızca Tanrı'nın bir gücüydü. Ancak, iblislerin, onlara gelecek hakkında sezgi veren ve insanları gelecek hakkındaki bilgilerinin kesin olduğunu inandırmalarına izin veren, insanların kapasitesinin ötesinde doğal nedenleri anlamalarının mümkün olduğunu savundu. Aynı ş ekilde, iblislerin insan düş ünceleri hakkında bilgi sahibi olmaları da mümkündü, çünkü onların insanlarıkinden daha yüksek bir zekaydı. Öte yandan, iblisler, insan iradesinin uygulanmasını sağlayan düş ünceler olan 'istemli düş ünceler' hakkında hiçbir bilgiye sahip olamazlardı, çünkü ş eytan doğrudan insan özgürlüğüne müdahale edemezdi.

Aquinas'ın demonolojik iddiaları arasında en çok tartış ılanı, hem meleklerin hem de cinlerin hiçbir bedene sahip olmayan saf ruhlar olduğu görüş üydü. Aquinas, Aristoteles'in ayrılmış maddeler teorisini Pseudo-Dionysius'un teolojisi ış ığında uyarladı. Ancak, Aquinas'ın çağdaş ı Bonaventure'den (1221-74) baş layarak Fransiskan filozofları, melekleri 'ruhsal madde' ile birleş miş formdan oluş an varlıklar olarak ele almak için Yahudi filozof Avicebron'un okumalarından ilham aldılar. 53 Baş ka bir deyiş le, melekler ve iblisler tıpkı insanlar gibiydi, maddeden (beden) ve formdan (ruh) oluş uyorlardı, ancak melekler ve iblisler söz konusu olduğunda beden farklı bir türdü. Aquinas'ın yaklaş ımı, melekleri tamamen ruhsal varlıklar olarak ele aldığı için, düş ümüş meleklerin günahının ruh olarak özel doğalarını değış tiremeyeceği sonucuna vardı. Meleklerin isyanı bir irade eylemiydi. 54

Aquinas'ın melekler konusundaki tutumu Üniversite 55 tarafından kınandı ve Scotus ve William Bonaventure'ın tutumu daha sonra 1277'de Paris'te kazanıldı, Duns tarafından reddedilene kadar yaygın kabul gördü

51 ST 3a s. 71 a. 2 sütun 50290-1.

52 ST 3a s. 71 a. 2 sütun 50299-300.

53 Bu anlaş mazlık için bkz. Keck (1998), s. 93-114; Boureau (2006), s. 93-118.

54 ş eytani cisimsizlik hakkında bkz. Aquinas, De malo q. 16, s. 803-1.

55 Keck (1998), s. 94.

Ockham'ın on dördüncü yüzyıldaki görüş ü. Melekleri hem madde hem de biğm olarak ele alarak, Fransiskanlar Tanrı'ya isyan ederek düş müş meleklerin ruhsal biğmlerini korudukları ancak daha kaba bir maddi doğa karş ılığında 'ruhsal maddelerini' kaybettikleri olasılığın açılar. Bu aslında daha önceki bir görüş e dönüş ten baş ka bir ş ey değildi: Sevilla'lı Isidore, düş müş meleklerin gökten düş tüklerinde hava bedenlerinde hapsedildiklerini savundu, Augustine ş eytanın veya 57 Bonaventure'inki gibi 'hava [bedeni]'ne atıfta bulundu . [belirli](#) bir zamanda herhangi bir mekan. [58](#)

Caciola, ortaçağda ele geçirilmenin [59](#) çoğunlukla fiziksel yutma ve ş karma olarak anlaş ıldığını göstermiş tir . Aquinas'ın iblisleri fiziksel olmayan varlıklar olarak tasvir etme yönündeki en iyi çabalarına rağmen, ş eytan ş karma iş leminin giderek daha fiziksel bir aktivite haline gelmesi sonucunu doğurmuş tur. On beş inci yüzyılda, ş eytan ş karanlar düzenli olarak ruhun merkezi olan kalp de dahil olmak üzere vücudun belirli kısımlarını kovuyordu; bu, Aquinas'ın iblislerin iradenin merkezini bilemeyeceği veya etkileyemeyeceği iddiasına bir göndermeydi. Aquinas'ın ele geçirilmenin insanın özgür iradesini etkileyemeyeceği yönündeki açık ifadesi, iblisleri, en azından ele geçirilme sırasında, iblislerle iş birliği yapma ş üphesinden kurtardı ve iblisleri kınama yerine acıma nesnesi haline getirdi.

Cİ N ÇIKARMA, AYİ N VE BÜYÜ

Chave-Mahir'in görüş üne göre, ş eytan ş karma ayini, ş eytan ş karma uygulaması için katı bir ayinsel çerçeveden ziyade, ortaçağ din adamlarının yararlanabileceği bir kaynak sağlıyordu. [60](#) Ş eytan ş karma, kitaplarla ve okumayla iliş kilendirilmiş ti; sadece kelimelerin kendisi değil, aynı zamanda yazılı formüller de güçtaş ıyordu. [61](#) Dolayısıyla, on dördüncü yüzyılda ayrı bir ayin kitabı olarak bir ş eytan ş karma ayininin ortaya ş kması önemli bir geliş meydi.

⁵⁶ Isidore, Etimoloji 8.11 (PL 82.316A).

⁵⁷ Augustine, De Genesi ad letteram 11.13 (PL 34.436): Akıllı bir yaratığın ruhunda, ister ş eytanın ruhu, ister iblisler gibi havadar, isterse dünyevi olsun, bedende yaş ayan ve ona hayat veren ş ey iyidir. insanın ruhu gibi.

⁵⁸ Bonaventure, Opera omnia (Roma: Quaracchi, 1882-1902), cilt. 2, s. 75-7. Açık Fransiskan demonolojisi için bkz. Boureau (2006), s. 111-18.

⁵⁹ Caciola (2003), s. 41-4. Ortaçağ sanatında cin tasvirleri hakkında Chave-Mahir'e (2011) bakınız, s. 27-35.

⁶⁰ Chave-Mahir (2011), s. 14.

⁶¹ Aynı eser, s. 313.

⁶² anı. Ancak bu ş eytan çkarma kitaplarındaki ayin, sekizinci yüzyıldan beri kutsal kitaplarda ve papalıklarda görlen ayinlerden pek de farklı değildi. Farklı ş eytan çkarma kitaplarının ortaya kması, ayin tarihinde bir dönüm noktası olmaktan k, on dördüncü yüzyıl Avrupa'sında ş eytani olana dair daha büyük farkındalığın bir yansımasıydı. On üçüncü yüzyıldan kalma ş eytan çkarma ayinleri nadir ve parçalıdır ve günümüze ulaş nların çoğu Chave-Mahir tarafından derlenmiş tir.

İ lk belirgin ş eytan çkarma kitabı, ş u anda Münih'teki Byerische Staatsbibliothek'te bulunan 1400'l yıllara ait bir el yazması, Karolenj ayin kitaplarına k benziyordu. Ancak, görünüş te yeni bir geliş mede, rahibe yarı büyüülü sözcükler ve ş eytana karşı  jestler kullanması talimatı verildi: 'Sol elinize ele geçirilmiş in baş nı alın ve baş parmağınızı ele geçirilmiş in ağzına yerleş tirin ve her iki kulağına ş u sözleri söyleyin: "Buradan tekrar kalk abrya, buradan tekrar kalk

Burada, birlikte kutsanmış ş eyler ypar ytumba opote alacent alaphie'". ⁶³

Bu nomina ignota'lar yalnızca büyüülü değil; aynı zamanda gerçek ş eytan çkarma baş lamadan önce ilkel bir teş his testi oluş turuyorlar. Dahası, Münih ş eytan çkarma ayininde Agla, Tetragrammaton, Ysiton ve Pneumaton gibi büyücüler tarafından da yaygın olarak kullanılan Tanrı ğın Yunanca ve İ branice isimler kullanılıyordu. ⁶⁴

Büyüyle din adamları arasındaki ortaçağ liş kisinin din adamlarının okuryazar olmasından baş ka bir ş eye dayanmaması mümkün olabilir, ancak kutsal ayinler hakkında geliş en teolojik anlayış n, büyücüleri Orta Çağın sonlarında, yalnızca bir rahibin (veya en azından bir diyakozun) ş eytan çkarma iş lemlerini etkili hale getirebileceğ i görüş ne yöneltilmiş olması da mümkündür. ⁶⁵ İ blislerle konuş maya gelince, meş ru ş eytan çkarma ile büyü arasındaki sınır, meş ru ve gayri meş ru yemin arasında ayırım yapan Aquinas gibi teologların kabul etmek isteyeceğ inden daha kolay bulanıklaş tı. İ blisin itiraf etmesi ne kadar zorlanırsa, ş eytan karan kiş i aracılığıyla Tanrı'nın o kadar yüceltildiğ i ve inananların aydınlandığı konusunda ikna edici bir ş ekilde tartış mak mümkündür. Dahası, bu yöntemin kullanılmasına ilişkin tarihsel emsaller vardı

⁶² Aynı eser, s. 320–34.

⁶³ Münih, Bayerische Staatsbibliothek, MS Clm 10085, fol. 3v, Chave-Mahir'den alıntı (2011), np 325: Kuş atılmış kiş inin kafasını sol elinize alın ve sağ elin baş parmağını kuş atılmış kiş inin ağzına yerleş tirin ve her iki kulağına ş u sözleri söyleyin: 'Abremonte abrya , abremonte consecra-mentaria ypar ytumba opote alacent alaphie '.

⁶⁴ Chave-Mahir (2011), s. 325–6.

Büyü formüllerinde ş eytan çkarma kullanımına ilişkin örnekler için Kieckhefer'e (1997) bakınız, s. 126–69 .

Martin of Tours gibi azizlerin hayatlarında peygamber olarak demoniaclar. Bozuk veya hayali dillerde büyülu yakarı lar ve nomina ignota , muhtemelen birisinin bunları yararlı bulması nedeniyle on dördüncü yüzyılda ş eytan qkarma ayinlerine sızmaya baş ladi. Ş eytan qkarma pratik bir iş ti ve ş eytan qkaranlar deneyimden ders qkardılar. Chave-Mahir, Münih el yazmasını bir demoniac'ın ş eytan qkarma ayinine bu tür formülleri ekleyen ilk el yazması olarak tanımlarken, on üçüncü yüzyılda bu özellikleri gösteren nesneler ve hayvanlardan yapılan ş eytan qkarma ayinlerini ve hastalıklara karşı kullanılan ş eytan qkarma ayinlerini görmezden geldi. İngiltere'de on üçüncü yüzyılda kutsal sudan yapılan ve anlaş ılması zor olan bir ş eytan qkarma ayini ş u formülü kullanmış tır: "Seni bessio bessala grega tumio düş manların baş latılmış auditom'undan kovuyorum . Melek, Mesih dokundu, diye duyurdu. Gerçekten de aitlerdi. Gerçekten de dokunulmuş lardı. Tüm iş lerini bağ ş la agi + agi est + agi + sens + sens + sens + gathering gathering gathering o domuzları ve o sığırları". ⁶⁶ Bunun qkarıldığı ayinin geri kalanı dilbilgisi açısından anlamlı olduğundan, bu ş eytan qkarma ayininin kendine özgü dili kasıtlıydı. Barbarca isimlerin nesnelerin ş eytan qkarılmasında baş lamış ve daha sonra insanların ş eytan qkarılmasına girmiş olması mümkün olabilir.

Büyü ile ş eytan qkarma arasındaki gri alanda ayrıca, çoğunlukla parş ömen ş eritlere yazılmış kutsal yazılardan oluş an apotropaik muskalar da vardı.

⁶⁷ Nitekim muskalar ş eytan qkarma ayinini de etkilemiş tir. Padua'lı Anthony'nin 1367 tarihli yaş am öyküsüne göre, İ sa kılığna girmiş ş eytan tarafından neredeyse intihar etmeye kandırılan bir kadın, azizin rüyasını gördü ve bu rüyasında aziz ona, üzerinde altınla "İ ş te İ sa'nın haq! Kağn, düş man güdeş! Yahuda kabilesinden aslan ve Davut'un kökü yener! Alleluya! Alleluya!" yazan bir muska verdi. ⁶⁸ Bu sözler daha sonra 1614 ş eytan qkarma ayinine dahil edildi ve hala popüler olan bir koruyucu muska olan Aziz Benedict Madalyası'nın bir parçası olarak kaldı. ⁶⁹

Yasadış ı büyü ile kilisenin ş eytan qkarma ayinleri arasındaki etkileş im, örneğin Cambridge Üniversitesi Kütüphanesi'nde bulunan ve on altıncı yüzyıldan kalma bir İngiliz büyü kitabı gibi, günümüze ulaş an birçok büyü el yazmasında açıkça görülmektedir.

⁶⁶ Bu, BL MS Add'in varsayımsal bir çevirisidir. 34652, fol. 14r: [Ben] seni bessio'ya davet ediyorum. bessalam grup Tümörlü düş manın adını duymaya baş ladi. İngilizce olarak "Mesih sevindi" dedi. Taktiklerden ziyade. sessiz olduğunu söyledi. göbek deliğinin tüm çalış malarıyla birlikte hareket etmek + eylemde bulunmak + eyleme geçmek + duyu + duyu + duyu + toplanmadır. toplama toplama o domuzlar o sığırlar

⁶⁷ Ş eytan qkarma muskalarının geliş imi hakkında bilgi için Skemer'e (2006), s. 47-9, 175'e bakınız.

⁶⁸ Patavili Aziz Anthony'nin Mucizeleri Kitabı , AASS , Haziran 3:736: İ ş te İ sa'nın qarmihı!

Karş ı taraftan kağn! Yahuda kabilesinin aslanı ve Davut'un kökü kazanıyor! Selamünaleyküm! Selamünaleyküm!

⁶⁹ Caciola (2003), s. 250. Aziz Benedict Madalyası hakkında bkz. Lederer (2005), s. 226, 232.

Süleyman'ın törensel büyü ile 70'li yılların imge büyüünün birleşimi olan şeytan Arapça kökenli dıkkarın ayinleri her zaman 'Ben büyü yapıyorum' (coniuero) ile başlar. 'Ben kovuyorum'dan ziyade, belirgin bir şekilde on beşinci yüzyıl sonlarında Johannes Bulle tarafından Roma'da ilk basılan Coniuratio malignorum spirituum in corporibus hominum prout Sancto Petro (1477)'den etkilenmiştir. Düşmanlara zarar vermek ve onları öldürmek için kullanılan 'Truva İhtikamı' olarak bilinen bir büyü, büyüyü Mesih'in Tanrı Baba, şeytanlar ve itirafçılar, Meryem Ana, bakireler, patrikler ve peygamberler için olan sevgisi adına etkili kılmak için şeytan'ın uygunsuz bir çağırışıyla takip edilir ve hem Latince hem de İngilizce'deki 71 Exorcism'in her biri yükselen ruhları bağlamak ve Mesih'in tutkusunun araçlarıdır. Ayrıca çemberde kovmak için de kullanılır. 72 Frank Klaassen'in gösterdiği gibi, ritüel büyü Reformasyon'dan (en azından İngiltere'deki Protestanlar John Dee) en yüzeysel Elias Ashmole, özellikle SG 2407'deki 'Seni değiştirmekle sağladığı ve mahvediyorum... yaşıyan Tanrı adına, seni mahvediyorum... gerçek Tanrı adına' gibi ortaçağ orijinallerine sıkı sıkıya dayanan şeytan çikarma ayinlerini kullanmaya devam etti.⁷⁴

1400'den sonraki dönemde, mevcut şeytan çikarma kitaplarının sayısında hızlı bir artış oldu. Şeytan çikarma tamamen 'düzenlenmemiş' ve önemsiz bir 75 değildi çikarmak için ve 1384'te bir Floransalı büyücü, uygun yetki olmadan bir kızı şeytan şehrini mesleği olan laik otoriteler tarafından takip edildi. 76 Şeytan çikarmasında kızın kulağına fısıldanan büyü 'şeytani' dilden yararlandı. Chave-Mahir'in on beşinci yüzyılın 'kontrollü şeytan çikarma yüzyılı' olduğu yargısı,

18. yüzyılda şeytan çikaranlara uygulanan katı kısıtlamalar,

77

Kilise tarafından yapılan şeytan çikarma ayinlerinin büyü amaçlı kullanımına dair bir başka örnek, neredeyse kelimesi kelimesine, Kieckhefer'in (1997) editörlüğünü yaptığı Münih el kitabında şeytan'ın serabının kaldırılmasında görülür, sayfa 276-86 ve Kieckhefer tarafından sayfa 144-9'da tartışılmıştır.

⁷¹ Foreman, P. (çev. F. Young), *The Cambridge Book of Magic: A Tudor Necromancer's Manual* (Cambridge: Texts in Early Modern Magic, 2015), s. 82-5 (CUL MS Add. 3544'ün bir baskısı).

⁷² Aynı eser, s. 19-21.

⁷³ Klaassen, F., *Büyünün Dönüşümleri: Orta Çağın Sonları ve Rönesans'ta Yasadışı Öğrenilmiş Büyü* (University Park, PA: Pennsylvania State University Press, 2013), s. 164-7.

⁷⁴ Örneğin Ashmole'un BL MS'de topladığı cadılara karşı İngilizce şeytan çikarma ayinine bakın Sloane 3846 fol. 95r.

⁷⁵ Sluhovsky (2007), s. 2.

⁷⁶ Brucker, G., 'Rönesans Floransa'sında Büyü', *Rönesans Çalışmaları* 10 (1963), s. 7-23.

⁷⁷ Chave-Mahir (2011), s. 333. Ayrıca bkz. Caciola (2003), s. 238-9.

ve bu dönemde ş eytan şkarmanın titizlikle kontrol edilmekten ziyade uzmanlar tarafından rafine edildiğini söylemek daha doğru olabilir. Ş eytan şkarma kılavuzlarının fiziksel boyutu, dilenci tarikatları için ideal oldukları anlamına geliyordu. ⁷⁸ On beş inci yüzyıl ş eytan şkarma metinleri büyük çeş itlilikleriyle karakterize edildi ve papalıkların antik ş eytan şkarmaları büyücülüğe karşı dualar, azizlerin litanileri ve eczacılık ⁷⁹ Ş eytanın günahlarını itiraf etmesi gerektiği tavsiyesi de bu dönemin metinlerinde görülür ve Coniuratio malignorum spiri-tuum Mahir, itirafı için talimatlarla baş lardı (Coniuratio ⁴. Bölümde incelenecektir). Chave-ş eytan şkarıcının ve kitabının azizlerin ve mezarlarının gücünün yerini aldığı yeni bir dönemin, matbaanın ortaya çıkış ından önce baş ladığını ve matbaanın yalnızca daha geniş çapta ulaş ılabilir hale getirdiğini ileri sürmüş tür . ⁸⁰ Geçortaçağ ş eytan şkarma ayinleri, iblisleri ele geçirme ve ş eytanlara ayrıntılı sorular sorma konusundaki vurgularıyla, erken modern ş eytan şkarıcıların meş guliyetlerini önceden haber vermiş tir.

Ş EYTAN ÇIKARMA UYARLAMALARI

Ş eytanların ele geçirilmiş kiş ilerden şkarılması ve büyü, Orta Çağ'da ş eytan şkarmanın tek amacı değildi. Sluhovsky'nin ortaçağ ş eytan şkarıcılarını 'sadece sağlık uygulayıcıları' olarak tanımlaması ⁸¹ olabilir ancak ortaçağ ş eytan şkarmaları bazen abartılı bir niyetle bireyleri ahlaki belirsizdi, daha çok psikolojik bütünlüğü geri kazandırmakla veya hatta ayartmalara karşı ı korumakla ilgiliydi. Bazı ortaçağ Hristiyanlarının ş eytan şkarmanın tam anlamıyla ş eytanları kovduğuna inanmadıklarını öne sürmek tarihsel kanıtların ötesine geçmek olurdu ancak ş eytan şkarma anlatıları her zaman ş eytani bir kiş ilığın varlığını vurgulamıyordu. On üçüncü ve on dördüncü yüzyıl Fransa ve İngiltere'sinde azizlere atfedilen üçbin mucizenin analizinde Ronald Finucane 'ş eytanların müdahalesinin oldukça sınırlı olduğunu' gözlemledi. Bunlar normalde sadece zihinsel sapmalarla, kurbanın ele geçirildiği söylendiğinde iliş kilendiriliyordu ve diğer hastalık türlerinde nadiren ortaya çıkıyorlardı'. ⁸²

⁷⁸ Caciola (2003), s. 239-41.

⁷⁹ Chave-Mahir (2011), s. 330.

⁸⁰ Aynı eser, s. 328.

⁸¹ Sluhovsky (2007), s. 2.

⁸² Finucane, R., Mucizeler ve Hacılar: Ortaçağ İngiltere'sinde Popüler İ nançlar (Londra: Dent, 1977), s. 72.

Erken Orta Çağ'daki Şeytan Çkarma anlatıları, nadiren rahatsız eden iblisin kişiliğini ayrıntılı olarak anlatır. Aziz'in Vita'sında Hildegard'ın Sigewize'i Şeytan Çkarmasına ilişkin ayrıntılı anlatım, iblisin kendisine çok az vurgu yapar; bunun yerine, Hildegard'ın bir vizyonda alınan alışılmadık bir doğuşa Şeytan Çkarma yoluyla Sigewize'i tedavi etmesine yoğunlaşır. ⁸³ Şeytan Çkarma başlangıçta baş arılı olsa da, iblis hemen hemen Sigewize'in bedenine geri döndü ve bundan sonra Hildegard oruç tutmaya ve dua etmeye baş vurdu. Amanda Porterfield, Hildegard'ın Sigewize'e yönelik incelikli tedavisi ile altıncı yüzyılda St Hospicius tarafından gerçekleştirilen bir Şeytan Çkarma arasındaki tezata dikkat çekmiştir. Hospicius 'hastanın sağını ve dilini yakalayıp hastanın başına ve boğazına yağ dökerek iblisi uzaklaştırtırken' ve iblis hastası kendi ele geçirildiğinin bilincinde değilken, 'Hildegard Tanrı ve Şeytan hakkındaki yorumlarını Sigewize'nin öznelliğine yerleştirerek iyileştirdi'. Ele geçirilenlere Şeytan iddet sunmak ve öngörülen ritüele kölece uymak yerine, 'Hildegard psikolojik ⁸⁴ Öte yandan, Hildegard'ın gözlem ve ilhama yanıt vermesi beklenebilecek vizyon sahibi bir kişiydi ve onun yaklaşımı 'psikolojik' görüşünden çok Tanrı ile ilişkinisi olan güveni hakkında daha fazla şey söyleyebilir.

Porterfield için, geçortaçağ Avrupa'sındaki cadı avları çabası, paradoksal bir şekilde, psikolojinin doğuş çabasıydı: 'Kötülüğü insanlaştırtma ve insanlar ile iblisler veya Şeytan arasındaki kişisel ilişkilerle büyülenme eğilimi, geçOrtaçağ ve erken modern dönemin cadı avlarına katkıda bulundu. Ayrıca öznel ve onun işkencelerini ve rahatlama biçimlerini keşfetmenin ve tanımlamanın bir yolu haline geldi.' Cadı bulucuların ve Şeytan Çkaranların 'İblisler ile kurbanları arasındaki kişisel ilişkilerle büyülenme, insan öznelliğini yeni bir incelemeye ve analize açtı ve belki de bazı ön 85 Modern psikolojik düşüncenin temellerinin kesinlikle doğru olduğu doğrudur'. Cadılığın meydan okuması, on üçüncü yüzyılda ele geçirilme için kurulan teolojik çerçeveyi zorladı ve büyülenme ile ele geçirilme arasında erken dönemde çizilen ayrım, ortaçağ iblis bilimcilerinin deneyime yanıt vermeye ve empoze etmeye hazır olduklarını gösterdi

83 Aziz Hildegard'ın Hayatı , s. 212–14.

84 Porterfield (2005), s. 86–7; Chave-Mahir (2011), s. 13–14.

85 Porterfield (2005), s. 85.

önceden var olan teolojik kategoriler. Davranış ları zihinsel sapmayı ima eden tüm bireyler ele geçirilmiş olarak ele alınmadı ve antik çağlardan gelen zihinsel hastalıklar için doğal açıklamalar hayatta kaldı ve geliş ti

Orta Çağ.

86

Ele geçirilmenin daha sofistike bir anlayış ının en belirgin iş aretleri, on dördüncü yüzyıldan itibaren kullanılmaya baş lanan teş his ölçütleriydi. Bir kılavuz, kutsallığı içeren bir kutunun gizlice iblisin baş ına yerleş tirilmesini öneriyordu; eğer iblis, sorulduğunda, baş ında ne olduğunu söyleyebiliyorsa, o zaman gerçekten ele geçirilmiş ti. Diğer testler, iblisin ağzına üfleme veya tükürmeyi, Aziz Jerome'un bir resmini göstermeyi ve 'iblis dili' kullanmayı içeriyordu. Bu son uygulama, iblislerin dilleri hakkında gizli bilgiye sahip olduklarını iddia eden sihirbazların tekniklerinden neredeyse ayırt edilemezdi. Caciola'ya göre, 'iblis dili, iblis düzensizliğini grafiksel olarak temsil eden ve dolayısıyla ona tabi kılan kasıtlı bir düzenleme aracıdır'. 87 On dördüncü yüzyıl kılavuzlarında ortaya çıkan, iblis dilinden daha büyük ve daha kalıcı öneme sahip bir baş ka ş eytan çıkarma geleneği, iblislerin sistematik olarak sorgulanmasıydı. Ş eytana erken dönem Hristiyan vaftiz ayinlerinde doğrudan hitap edilmiş ve reddedilmiş olsa da, (retorik olarak hariç hiçbir zaman sorgulanmamış tır. Cin çıkaranlar, cinlerden kendilerini ve ait oldukları tarikatı tanımlamalarını istemeye baş ladılar . 88 Böylece, giderek daha ayrıntılı bir ele geçirilme epistemolojisi çerçevesi oluş turuldu; cinliler, delilerden ve akıl hastalarından ayırt edildi, hatta ikincisi de dolaylı olarak ş eytanın kötülüğünün kurbanlarıydı.

GeçOrta Çağ'da, cin çıkarma ayinlerine benzeyen dualar, on beş inci yüzyılda Coblenz'li Fransisken rahibi William Turnout tarafından derlenen küçük ama yoğun bir ibadet kitabında bulunanlar gibi, kiş isel ibadet biçimi olarak da benimsendi. Bunlara, Abingdon'lu Aziz Edmund'un, Meryem Ana'nın bebek İ sa'yı emzirdiği bir resmi tefekkür ederek günahattan nasıl korunduğuna dair bir hikayenin ön eki olan iki 'cin çıkarma ayini' (contra temptationes carnis) de dahildi. Cin çıkarma ayini, kirli bir ruha hitaben bir hitapla baş lar: 'Rab benim yardımcımıdır, senden korkmam, bu yüzden git kirli ruh, git; kirlilik senin iş indir.

86 Bkz. Van Arsdall, A., Ortaçağ Bitkisel İ laçları: Eski İngiliz Herbaryumu ve Anglo-Sakson Tıbbı (Londra: Routledge, 2002), s. 178.

87 Caciola (2003), s. 244-8.

88 Aynı eser, s. 248-9.

80 F. GENÇ

Bu nedenle sizden veya sizin gücünüz ve erdeminiz yaş ayanların ve ölülerin Tanrısında olan Tanrınızdan korkmuyorum. Ve benim koruyucum O'nun Oğlu'dur.' 89
İ kinci ş eytan çkarma, bilindik 'Git, kirli ruh' (Vade immunde spiritus) sözleriyle baş lar . Ancak metnin geri kalanı büyük ölçüde uydurulmuş bir 'kendi kendine ş eytan çkarma' biğmidir 90:

Ey en kötü baş tan çkarıcı, benden uzak dur! Güdü bir savaş  olarak benimle hiğbir iliş kin olmayacak ve hak ettiğın her cezaya katlanıp boyun eğceksin.
Sus ve sus. Artık seni duymayacağım.... Rab benim iş iğm ve kurtuluş umdur, o zaman benim kullanımım iğn bir kale olarak durur. Kalbim korkmayacak, Rabbim ve kurtarıcım. Baba'ya ş an olsun, vb.

Kiş isel bir adanmış lık kitabındaki bu 'cin çkarma' bağlamından, Turnout'un kendisinin kötü bir ruh tarafından ele geçirildiğine inanması son derece olası görünmüyor. Aksine, Turnout kirli düş üncelerini kiş ileş tirdi ve onları reddetmenin bir yolu olarak ş eytan çkarma metaforunu kullandı. Ş eytan çkarma formüllerinin, çağdaş bir okuyucunun metaforik olarak görebileceğı bir ş ekilde bilinği veya bilinşiz kullanımı, bebekler veya su üzerinde günlük olarak ş eytan çkarma duaları okuyan rahiplerin ş eytanları kovduklarına inanmadıkları göz önüne alındığında alışı ılmadık bir ş ey değildi. Orta Çağ'ın sonlarında ş eytan çkarma ve kutsamanın bir araya getirilmesi, bunun önemsizleş mesine katkıda bulundu ve Turnout'un kirliliğē karş ı kiş isel dualarının ş eytan çkarma dilini benimsemesine izin verdi.

KRİ ZDEKİ Cİ N ÇIKARMA : ORTAÇAĞI NGİ LTERE ÖRNEĞİ

Anglo-Sakson İngiltere'nin Hristiyanlığa dönüş ümü, Augustine ve arkadaş larının Kent'e ayak bastığ ı 597 yılında baş ladı. Bir yüzyıl iğnde Anglo-Sakson krallıklarının yöneticileri nominal olarak Hristiyan oldular ve İngiltere kuzey Cermen dünyasının geri kalanının dönüş ümünde rol oynamaya baş ladı. Anglo-Sakson İngiltere'nin yasaları ve gelenekleri pagan ve Cermen kökenliydi ve kilisenin ayinleri süper-

89 BL MS Royal 2 A II, fol. 141r: Rab benim yardımcımdır, senden korkmayacağım, çünkü sen kirli bir ruhsun ya da kirlilik senin iş indir. Bu yüzden ne senden ne de yaş ayanların ve ölülerin tanrısı olan seninkinden korkmuyorum. Onun oğlu benim koruyucumdur.

90 Git benden, seni en kötü baş tan çkarıcı[] bende hiğbir payın olmayacak ve güdü bir savaş  olacaksın ve vereceğın tüm cezalara dayanacak ve katlanacaksın[.] sessiz ol ve dilsiz ol[.] Seni dinlemeyeceğım dahası... tanrım aydınlığım ve kurtuluş um, o zaman [yasadıı ı] kampımı kullanmak iğn bekleyen[.] kalbim efendimden ve kurtarıcımdan korkmayacak.

bu çerçeveye dayatıldı ve Anglosakson toplumunun ihtiyaçlarına uyacak şekilde ekilde uyarlandı. İngiltere'de bir cinlinin Hristiyanca şeytan çıkarılmasına dair en eski kanıt, 687 ile 700 yılları arasında bir çocuğu bir cinden kurtarmaya çalışın (baş arsızlıkla sonuçlanan) rahip Tydi'nin hikayesidir. Tydi, çocuğun babasına onu Lindisfarne'e götürmesini tavsiye etti; burada bir adam, St Cuthbert'in ölümünden sonra bedenini yıkamak için kullanılan suyun atıldığı hendekten toprak aldı ve bunu kutsal suyla karıştırdı ve bu da çocuğu iyileştirdi. ⁹¹

Tydi'nin baş arsızlığı, kilise ayinleri yerine azizlerin ve onların kalıntılarının şeytan çıkarma gücüne güvenme eğiliminin erken ortaçağdaki tipik örneğidir.

Luka İncili'ndeki Gerasalı cinlinin kovulmasıyla ilgili yorum yapan Bede (yaklaşık 673-735), kendi dönemindeki cin çıkarıcıları etkileyen zorluklardan bazılarını resmederek, cin çıkarmanın deneyimlediği şey hakkında tamamen dürüst olması durumunda cin çıkarmanın etkili olabileceği konusunda ısrar etti. Bede, cinli saldırının daha sonra incubi ve succubi olarak bilinecek olan bir biçim alacağını varsaydı ve cinler ile kurbanları arasında bir anlaşma (foedus) fikrine erken bir gönderme yaptı (bu durumda aslında kılık değişimi bir cin olan bir sevgiliye verilen bir söz olsa da). Dahası, Bede taciz eden cin'in adının belirlenmesinin önemi konusunda ısrar etti ⁹²:

Fakat zamanımızın rahipleri, şeytan çıkarma lütfuyla cinleri nasıl kovacağını bildikleri için, hastaların, kirli ruhlardan gördükleri, duydukları, tattıkları, dokundukları ve bedenini veya ruhunu herhangi bir başka duyuyla, uyanırken veya uyurken katlandıkları her şey hakkında bilgelik edinip açıkça itiraf ederek ifşaya etmedikçe, başka türlü iyileştiremeyeceklerini [ve] iyileştiremeyeceklerini söylemeye alışkındırlar. Ve özellikle, ister kadın formunda erkekler olarak, ister erkek kıyafeti giymiş kadınlar olarak görünsünler, ki Galyalıların Dusi adını verdiği cinler, tarifsiz bir mucizeyle bedensiz ruhlar bir insan bedenine uyumayı arzular ve ararlar. Ve yasak olduğunu söyleyecekleri cinlerin isminin ve her birinin diğerine bir aşk paktı sözü verdiği yemin aradıklarının üretilmesini emrederler.

⁹¹ Raiswell ve Dendle (2008), s. 738.

⁹² Bede, Luka İncili'nin açıklanmasında (PL 92.438B): Ancak şeytan çıkarma lütfuyla iblisleri nasıl kovacağını bilen zamanımızın rahipleri bile hastaya hiçbir şekilde bakılamayacağını söylemeyi alışkanlık haline getirmişti. İster uyanırken ister uyurken acı çekmiş olsunlar, kötü ruhların neden olduğu her şeyi görme, duyma, tatma, dokunma ve vücudun veya zihnin diğer duyularıyla hissedebilecekleri ölçüde, güvenle açık bir şekilde ağlayın. Ve hepsinden önemlisi, ya kadın biçimindeki erkeklerle ya da Galyalıların Dusios, yani iblisler adını verdikleri erkek giysili kadınlara, insan bedeninin cisimsiz ruhunun tuhaf mucizesi sayesinde göründüklerinde, kendilerini aramaya emanet ederler. ve cariyelik yapmak. Ve kendisinin yargılandığını söylediği iblisin adı ve karşılıklı sevgi antlaşmasında kullandıkları yollardan vazgeçme yolları, onların ağaç çıkmasını emretti.

Bede, okuyucularının buna inanmasının zor olabileceğini kabul etti, ancak kişisel tanıklığına dayanarak konuşma tuğunu vurguladı :

Komşum olan bir rahip, bir rahibeyi şeytandan iyileştirmeye başladığını, ancak mesele gizli kaldığı sürece onun için baş arabileceği hiçbir şey olmadığını anlattı. Ancak hayaletler tarafından rahatsız edildiğini itiraf etmesiyle birlikte, kısa sürede dualar ve gerekli olan diğer arınma yöntemleriyle ortadan kalktı ve aynı kadının, şeytanın dokunuşuyla kapıldığı ülserleri, kutsanmış tuzla birleştirilmiş tıbbi gayretiyle iyileştirdi.

'Gerekli olan diğer arınmaların' arasında şeytanın kıyama ayını de olup olmadığını bilemiyoruz, ancak ele geçirilmenin cinsel birleşimden kaçması ve şeytani temasın fiziksel hastalıklarla ilişkili kaldırılması özellikle İngiltere'ye özgüydü.

⁹⁴ Ancak, şeytanın kıyama ayını ülserlerden birini kıyarmayınca, şeytanın kıyama ayını rahibenin nasıl ilerleyeceği konusundaki tavsiyesini kabul etmeye hazır; ona hasta yağıyla kendisini meshetmesini söyledi ve bu en sonunda ülseri iyileştirdi.

Cinli yaratıkların kıyılması Anglosakson İngiltere'de özellikle önemli veya yaygın değildi. Richard Raiswell ve Peter Dendle, azizlerin mezarlarını ziyaret edenler arasında bazen cinli yaratıklardan bahsedilse de, kanıtların belirsiz doğasının cinli yaratıkların ne kadar yaygın olduğunu değerlendirmeyi zorlaştırdığını gözlemlediler.

⁹⁵ Dahası, St Cuthbert'in Hayatı ve Bede'nin Kilise Tarihi gibi eserler rahiplerin şeytanın kıyama gücünü küçümseme eğilimindeydi.⁹⁶ Bazı durumlarda yetkililer şeytanın kıyama cesaret edemediler ve hatta cinli kişiler iyi kiliseden kovdular, örneğin Oxford'daki St Frideswide türbesine gelen bir kadın gibi.⁹⁷

⁹³ Komşu bir rahip bana, aziz bir kadını şeytandan iyileştirmeye başladığını söyledi, ancak konuyu gizlendiği sürece ona hiçbir şey yapılamazdı. Ve hayalet tarafından kendisine eziyet edildiğini itiraf ederek, kısa sürede kendisi de dualar ve diğer gerekli arınma yöntemleriyle kurtuldu ve aynı kadının vücudunda iblisin dokunuşuyla kapıldığı ülserleri tıbbi bir yöntemle iyileştirdiğini söyledi. mübarek tuzla birleştirilmiş tuzla ma.

⁹⁴ Raiswell ve Dendle (2008), s. 741-2.

⁹⁵ Aynı eser, s. 742.

⁹⁶ Aynı eser, s. 747.

⁹⁷ Miracula S. Frideswidae 25, AASS, Ekim 7:573: Etrafına yerleştirilen gücü ağaçları bile hiç zorlanmadan reddetti ve korkunç hareketlerle etrafta duran kalabalığı uzaklaştırdı, hatta bazen onu kilisenin dışına bile sürdü: gerçekten de kimse beklemeye cesaret edemiyordu. ona dokun ya da ona dokun. Öfkenin öfkesi onu korkunç bir sesle kıyama, kiliseyi gılgıllarla doldurmaya zorlar ve Yaradan'ın yaratık tarafından tanınmasına izin vermez, kötülüğün yoğunluğu böyledir.

Çünkü o, etrafına yerleş tirilen kısıtlamaların büyük gücünü hiç zorlanmadan attı ve etrafında duran kalabalığı korkunç hareketlerle savuş turdu, öyle ki kiliseden bile kovuldu: çünkü hiçkimse ona umut bağlamaya veya ona dokunmaya cesaret edemedi. Öfkesinin korkunçlığını onu bağarmaya ve kiliseyi haykırış larıyla doldurmaya zorladı, ayrıca Yaradan'ın yaratık tarafından tanınmasına izin vermedi, kötülüğün gücü o kadar büyük ve o kadar fazladır.

Sonuçta kadın, tapınak yetkililerinin herhangi bir eylemi değil, St. Frideswide'ın erdemi sayesinde iyileş ti.

Ancak, ayinsel ş eytan ş karma iş leminin Anglosakson İngiltere'de uygulandığı gerçeği, en eskisi Mercia'da (muhtemelen Worcester'da) sekizinci yüzyılın sonu veya dokuzuncu yüzyılın baş ında üretilen 'Kraliyet Dua Kitabı'nda bulunan ş eytan ş karma metinlerinin günümüze ulaş masıyla doğrulanmış tır. Bu, düş manın tüm hilelerine karşı korunmak için kutsal haç ağran bir duayı (ab omnibus insidiis inimici), ardından Üçü Birlik kiş ilerinin çarpık bir Yunanca çağrısını ve ardından bir yakarış ı içerir: 'Sana ş eytan iblisi/bir elf iblisi (diabolus aelfae) diri ve gerçek Tanrı ve muazzam yargı günü adına o adamdan kaçmanı emrediyorum...'. 98 Bu ş eytan ş karma biçimi, derleyicinin Gelasian Sakramentary'nin (SG 2405) büyük yalvarış ları hakkında bir miktar bilgi sahibi olduğunu düş ündürüyor, ancak ş eytan ş karmasının en çarpıcı özelliği elflere yapılan atıftır. Alaric Hall, aelfae'yi diş il bir genitif olarak yorumladı ve bir iblisin ş eytan'a veya bir elfe ait olabileceğini öne sürdü. Ne elfler ne de erken İngiliz folklorunun diğer varlıkları açıkça kötü değildi ve bu yüzden ş eytan ş karma her zaman onlara karşı etkili değildi. 99 Diabolus aelfae terimi , ş eytandan ayrı alternatif bir ruhsal saldırı kaynağı anlamına gelebilir.

98 BL MS Royal 2 A XX, fol. 45v: Eulogumen patera cae yo cae agion pneuma cae nym cae ia cae iseonas nenon amin. Yaş ayan ve gerçek tanrı adına ve korkunç kıyamet gününde o adamdan kaçmanı emrediyorum, ş eytan, ş eytan elf... Kraliyet Dua Kitabı hakkında bkz. Hall, A., *Elves in Anglo-Saxon England: Matters of Belief, Health, Gender and Identity* (Woodbridge: Boydell, 2007), s. 71-2. Baş ka bir olası çeviri ise 'Sana yalvarıyorum ş eytan,

ş eytan'ın elfi...'. 99 Tilbury'li Gervase, sopa, taş ve mutfak eş yaları atan 'follets'lerin kutsal su veya ş eytan ş karma ile caydırılmadıklarını belirtmiş tir (Tilbury'li Gervase (editör S. E. Banks ve J. W. Binns), *Otia Imperialia: Recreation for an Emperor* (Oxford: Oxford University Press, 2002), s. 99). Hem Gervase hem de Gerald of Wales, 'ahlaki aqdan tarafsız ruh kategorileri' olduğunu kabul etmek zorunda kaldılar (Watkins, C. S., *History and the Supernatural in Medieval England* (Cambridge: Cambridge University Press, 2007), s. 61). Bazı Anglosakson kaynaklarında æfe ('elfler') Castalides tarafından Latinleş tirilmiş ti, periler veya ilham perileri için alternatif bir isimdi (Hall (2006), s. 106).

84 F. GENÇ

Birçok hastalık içeren ancak iblislerden ayrı olan Lacnunga Elyazması , ş eytan ş karmasının ele geçirilmiş kiş i ler için değil , zihinsel veya fiziksel bir hastalıkla baş a ş kmak için yapıldığını öne sürüyor. Sadece ş eytan ş karmasının amacı değil , aynı zamanda ş eytan ş karılan varlığın kimliği de Anglo-Sakson kültürel bağlamına uyarlanmış tı.

Kültürel adaptasyon eğilimi devam edecekti. On birinci yüzyıl İngiliz papalık metinleri, Gelasian Sakramenter'inden gelen energumenlerin ş karılmasını içeriyordu, ancak genellikle kısaltılmış bir biçimde, neredeyse kutsal suyun çok daha ayrıntılı ş karılmasına bir ek düş ünce olarak . Örneğin, on yüzyılın ortalarında Devon'daki Crediton Piskoposu'nun kullanımı için üretilen Lanalet Papalık birinci Metni, piskoposun veya rahibin suyun üzerinde iki ş karma iş lemi ilan etmeden önce üçgün oruç tutmasını ve sadaka vermesini gerektiren bir 'ş eytan ş karma' içeriyor.

İ kincisi, 1962'ye kadar Roma ayinlerinin bir parçası olarak kalan Gelasian Sakramenter'inden suyun ş karılmasıyla ilgili standart ayin iken, birincisi farklıdır [101](#):

Ey su yarattığı, yaş ayan Tanrı'nın Oğlu, kralımız ve yargıcımız Nasıralı İ sa Mesih'in adıyla sana yalvarıyorum ki, bütün varlıkların kutsallaş tırılması için arınıp temizlenesin ve hiçbir kirli ruhu baş kalarına aktarmayasın. Bunun yerine, yaş ayan ve egemen olan Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'u sonsuza dek onurlandır.

Bu yakarış , kötü bir ruhun suda gizlenebileceği varsayımıyla belirgin bir ş ekilde Anglosakson'dur. Dahası, suyu bilindiği bir varlık olarak ele alır ve Tanrı'yı onurlandırması gerektiğini talep eder. Ş eytanın Tanrı'yı onurlandırması talebi erken vaftiz ayinlerinde bulunur ancak Gelasian Sakramentary'nin cinleri kovmasında bulunmaz. Bu, yerel inançların bilincinde olan din adamlarının, bu cin ş karma duasının pagan Anglosaksonların vaftizinde bir kökenine iş aret ediyor olabilir.

100 Bunun bir istisnası, Gelasian ayininin Paris Eki'ndeki versiyonuna benzer bir ayin içeren on birinci yüzyıl Leofric Missal'idir (Leofric Missal, Exeter Leofric Missal Katedrali'nde kullanıldığı ş ekliyle bkz., ed. F. E. Warren (Oxford: Clarendon, 1883), s. 233-5). Chave-Mahir (2011), s. 96-7.

¹⁰¹ Pontifi cale Lanaletense: (Bibliothèque de la ville de Rouen A. 27. kat. 368.) Daha önce St. Almanlar, Cornwall ed. G. H. Dobie, Henry Bradshaw Society 74 (Londra: Harrison and Sons, 1937), s. 111: Sana yalvarıyorum, yaratık, ve Tanrı'nın oğlu, kralımız ve yargıcımız Nasıralı İ sa Mesih adına, herkesin kutsallaş tırılması için arınabilmen ve herhangi bir kirli ruhla bir araya gelmemen için yalvarıyorum. ama yaş ayan ve hüküm süren babayı, oğlu ve kutsal ruhu sonsuza dek onurlandırmasını diye.

Su perileri, aqk havada vaftiz yapmadan önce onu kovmaya özen gösterirlerdi. Eski İngilizce'de ş eytan qkarma anlamına gelen halsung kelimesi, doğrudan pagan dininden ödünç alınmış tır. Halsung veya halsung aynı zamanda 'bir kahin' anlamına da gelebilir ve 'alamet' anlamına gelen hæden türemiş tır. ¹⁰² Büyü kelime dağarcığından ödünç alarak, Anglosakson kilisesi, ş eytan qkarmayı yanlışlıkla veya bilerek Hristiyanlık öncesi İngiliz dininin en güçlü ayinlerine asimile etmiş tır.

Su, kovulmuş tuzla karış tırdıktan sonra, kovma iş lemi Tutku'nun okunmasıyla tamamlanırdı. Su artık bir geç meye veya sadıkların evlerine geri götürebilecekleri büyük bir kaba konulabilirdi; alternatif olarak bir cinlinin kovulmasında da kullanılabilirdi.

Bu noktada Papa, aniden bir cinlinin huzuruna qkarak, 'bu duayı onun için edin' (hanc facias super eum adiuratio-nem) talimatını verir, ardından üç büyük dua gelir (SG 2405), burada ayrı ayrı verilmiş tır ¹⁰³ Aş ağıdaki dua, ayın başından alınmamış tır. Gelasya Sakramenter ¹⁰⁴:

Her ş eye gücü yeten ve merhametli Tanrımız, Rabbimiz İ sa Mesih'in Babası, yalvarıyoruz sana, ş u anda bu hizmetkar N.'yi engelleyen ş eytana emret ki, bu adamdan geri çekilsin ve gerçek kurtarıcıya, Rabbimiz İ sa Mesih'e inananı serbest bıraksın; öyle ki, senin yüceliğinle her türlü kötülükten arınmış olarak, Kutsal Ruh'un lütfuna bağlılıkla hizmet etsin. Kutsal Ruh, Baba, Oğul ve Kutsal Ruh ile birlikte sonsuza dek yaş ayp hüküm sürecektir.

¹⁰² Chardonens, L. S., Anglo-Saxon Prognostics, 900-1100: Study and Texts (Leiden: Brill, 2007), s. 110. Gustav Hübener, 'Beowulf ve German CİN Çıkarma' adlı eserinde, Review of English Studies 11 (1935), s. 163-81, s. 176-7'de, Beowulf'un Grendel'i yenmesinin, 18. yüzyılda İsviçre'deki Lucerne Gölü civarında hâlâ var olan, genellikle bir mağarada yaş ayan bir hayalet veya ruh ile ş eytan qkaran kiş i arasında bir yüzleş meyi içeren, kendine özgü bir German 'kahramanca ş eytan qkarma' geleneğinin temsilcisi olduğunu savundu. Hübener (s. 180), pagan German ş eytan qkaranların, duru görü ve iblislerle savaş ma gücü kazanmak için iblislerin yemeği olan kanı içtiklerini ileri sürdü. Eğer doğruysa, bu Eski İngilizce'deki halsung kelimesindeki ş eytan qkarma ile kehanet arasındaki anlamsal bağ ağıdayabilir .

¹⁰³ Pontificale Lanaletense s. 112-13. Gellone Sakramentary'nin ağıllı duası, SG 2400 (Omnipotens sempiterne deus a cuius facie celi distillant) Lanalet ayininde yer alır, ancak en sona taş ınır (s. 115).

¹⁰⁴ Papa Lanaletense'den selamladı , s. 114: Yüce ve merhametli Tanrı, Rabbimiz İ sa Mesih'in Babası, sana yalvarıyoruz, bu hizmetkarı N.'yi tutan ş eytana bundan ayrılmasını ve gerçek kurtarıcımı Rabbimiz İ sa Mesih'e inananı serbest bırakmasını emret. Majesteleri majestelerinin tüm yozlaş masından dolayı, Baba, Oğul ve Kutsal Ruh ile birlikte sonsuza dek yaş ayan ve hüküm süren kutsal ruhun lütfunu terk edebilir.

86 F. GENÇ

Lanalet Pontifi cal'a benzer bir ayin yapısı, Winchester'da on birinci yüzyılın ikinci yarısında üretilen Samson Pontifi cal'da bulunabilir. Her iki pontif cal'da da SG 2405, kutsal suyun kutsanmasından hemen sonra gelir. Dahası, hem Lanalet hem de Samson Pontifi cal'ları, ş eytanın vücudun hangi kısımlarına zarar vermesinin yasak olduğunu ayrıntılı bir ş eilde sıralayan SG 2412'yi (Non ego tibi impero neque peccata mea) ödünç alır. ¹⁰⁵ Gelasian Sakramentary'nin zarar vermesi yasak olan bir enerjinin çkarılmasının kutsal suyun olanın, ş eytan çkaranın kutsanmasıyla birleş tirilmesi, ş eytanı kovmada etkili sözlerinden ziyade, öncelikle kutsal suyun erdemi olduğunu düş ündürmektedir.

Lanalet Papalık Kilisesi'ndeki en ayrıntılı ş eytan çkarma ayini, yargısal 'soğuk suyla çile' için ayrılmış tı. Çilelere ev sahipliği yapma hakkı, büyük kiliselerin sıkı bir ş eilde korunan ayrıcalığı ve statülerinin bir iş aretiydi, ayrıca kilisenin belirli bir miktarda ¹⁰⁶ Anlaş mazlık içindeki taraflar adaletin uygulanmasını kontrol ediyordu. üçgün oruçtutmaları ve ardından bekleniyordu. Ayinden sonra rahip, suyun kendisine kiliseye gelip ayin dinlemeleri hitap eden çş itli yakarış larla birlikte, geleneksel kutsal su ş eytan çkarma ayinini ilan etti ¹⁰⁷:

Ey su yaratığ, sana yalvarıyorum ki, sen kovulmuş su ol ki, iyilik yükünden boş altılmış olan hiçkimse senin içinde batmasın, onun derinliklere sürüklenmesine izin verme, onu it ve reddet, hatta bedenini kabul etmesine izin verme.

Katılımcılar daha sonra kutsal sudan içip bir su kütlesine götürülüyor, burada iplerle teker teker suya indiriliyorlardı; eğer yüzerlerse suyu sayılıyorlardı.

Anglosakson ş eytan çkarma ayinlerinin yapısı ve ayinsel vurgusu, soğuk su çlesinden önceki ş eytan çkarma ayinlerinin yarı-

¹⁰⁵ Pontifi cale Lanaletense , ss. 114–15; Cambridge, Corpus Christi College, Parker Library MS 146, fols 315–18. SG 2405'i, SG 2400'ün (fol. 317r) bir çş idi , SG 2412'nin (fol. 317v) bir çş idi ve sonuncusu SG 2400'e (fol. 318r) dayanan iki dua daha takip eder .

¹⁰⁶ Blair, J., Anglo-Sakson Toplumunda Kilise (Oxford: Oxford University Press, 2005), s. 448.

¹⁰⁷ Papa Cale Lanaletense , s. 120-2: Sana yalvarıyorum, su yaratığ... su seni büyülesin... onu hiçbir ş eilde sana batırmayayım. ya da kendinizin derinliklere çekilmesine izin verirsiniz ama kendinizden itersiniz ve reddedersiniz ve iyiliğin onuru tarafından boş una yaratılmış bir bedeni almanıza izin vermezsiniz.

doğayı ilahi iradeyi ortaya çıkarmaya zorlamanın büyüğü yollarıydı, oysa ki gerçekten önemli olan, ele geçirilmiş bir kiş i üzerinde ş eytan çıkarma formüllerinin duyurulması değil, kutsal suyun yapılmasıydı. Ş eytan çıkarma, kilisenin yargısal çlıeleri onaylamasının, cinlilerin ş eytan çkarılmasından daha önemli olduğu Anglo-Sakson toplumunun önceliklerine uyacak ş ekilde uyarlandı. Ancak, Raiswell ve Dendle, onuncu ve on birinci yüzyıl pastoral yazılarında ş eytan çkarmaya dair hiçbir atıf olmadığını düş ünerek yanıldılar. ¹⁰⁸

Westminster Baş rahibi olan Wulfsige III'e yazdığı pastoral mektupta (yaklaş ık 995), Eynsham'lı Æfric, din adamlarının her bir tarikatını din adamı bekarlığının savunmasının bir parçası olarak tanımlamış tır. Cin çkarıcı, 'insanlara eziyet etmek isteyen lanetli ruhlara, insanları terk etmeleri iğn Kurtarıcı'nın adına yemin ederek yalvaran kiş i'dir. ¹⁰⁹ Bu, Æfric'in bir cin çkarıcının, bir din adamına catechumenleri kovma gücünün bir sembolü olarak bahş edilen bir emir olmaktan ziyade, energumenleri kovma yetkisine sahip olduğuuna inandığını göstermektedir. Ancak, Worcester Piskoposu Wulfstan'a yazdığı daha sonraki bir mektupta Æfric, bir cin çkarıcıyı 'akıl hastaları ve sakatları okuyan bir jüri üyesi' olarak tanımlamış tır. ¹¹⁰ İ blislerden veya ele geçirilmeden bahsedilmemiş tir. Aynı mektupta Æfric, ş eytanın herhangi birine rızası olmadan zarar verebileceğini reddetti: 'Uyurken veya uyanırken, ş eytanın hileleri ve bizim isteğimiz dış ında baş ımıza bir ş ey gelirse, bize zarar veremez'. ¹¹¹ Bu görüş , ele geçirilme olasılığını mutlaka dış lamasa da, yalnızca ş eytana kendilerini açan günahkar insanların ele geçirilme tehlikesi altında olduğunu ima eder.

Ş eytan çıkarma, İngiltere'nin yeni Danimarka kralı tarafından 1020 Noel'inde ilan edilen Kral Knut Yasaları Kilise Tüzüğü'nde bahsedildi. Burada, 'Büyük ş eytan çıkarma ve görkemli kutsama, vaftiz edildiğinde veya ekmek takdis edildiğinde ş eytanları kovan ve kağran ve kutsal meleklerin orada dolaş ıp bu eylemleri koruduğu ve Tanrı'nın gücüyle rahiplere yardım ettiği' ilan edildi.

¹⁰⁸ Raiswell ve Dendle (2008), s. 743.

¹⁰⁹ İngiliz Kilisesi ile ilgili diğ er Belgelerle birlikte Konseyler ve Sinodlar: I MS 871-1204 has. D. Whitelock, M. Brett ve C. NL Brooke (Oxford: Clarendon, 1981), cilt. 1, s. 202-3: 'Exorcista ağk ingilizce se ş e mid ade halsad ş a awyrgeðan gastas, ş e willað menn dreccan, ş urh ş aes Hwæðendes naman, ş et hy ş a menn forlæon'.

¹¹⁰ Konsil ve Sinodlar I, cilt. 1, s. 282: 'Exorcista halsienddir, ancak akıllı adamların gerç ek olmayan adam teklif etmesinin yanlış olduğunu'.

¹¹¹ Aynı eser. cilt 1, s. 281: 'ş æbize ne mağ derigan, bize ş an deofl e'nin hwæunş ans'larını gif becymð ş urh onun searocræas'ı, uyuyor oş ş e wæcende'.

hizmet ediyorlar' ifadesiyle ilgili ¹¹² Bu ifade, ayinle ilgili olarak 'onlar Mesih'e doğru ş ekilde bazı karış ıklıklar içermektedir, zira ayinin hiçbir Latin ayininde ş eytan ş karma iş lemi yapılmamış tır. Ancak, kutsal suyun kutsanması ayinden önce gerçekleş ebilir ve eğer bu yerleş ik bir uygulama olsaydı, bunun ayinin kutlanabilmesi için ş eytanı kiliseden uzaklaş tırmayı amaçlayan bir ayin olduğu yanlış anlaş ılması ortaya ş kabilirdi. Kilise Tüzüğü, on birinci yüzyılın baş larında Anglosakson din adamlarının hala ş eytan ş karma iş lemini kötü ruhları kovmak olarak anladıklarını göstermektedir; daha sonraki papalıklarda ekmek ve peynirin kutsanması için 'ş eytan ş karma' teriminin kullanılması, yüzyılın sonuna doğru ş eytan ş karma ile kutsama arasındaki ayrımın belirsizleş tiğini düş ündürmektedir. ¹¹³ Öte yandan, ş eytan ş karma iş lemi yalnızca diğer ayinlerin (vaftiz ve ayin) bir parçası olarak anlaş ılıyordu ve cinlilerin ş eytan ş karmasından hiçbahsedilmiyordu.

Smithfield'daki St Bartholomew Hastanesi, 1123'teki kuruluş undan bu yana, iblisler tarafından taciz edilenleri düzenli olarak tedavi etti. Basil Clarke, St Bartholomew'da tedavi edilen kiş ilerdeki zihinsel rahatsızlıkların sıklıkla elflere ve iblislere atfedilirken, bunun nadiren günahın cezası olarak sunulduğunu gözlemledi. ¹¹⁴ Dahası, Augustinian Rahipleri tarafından hastalar için dualar edilmiş olsa da, ş eytan ş karma iş leminin deliler için tedavinin bir parçası olduğuna dair bir kanıt yoktur. ¹¹⁵ Bunun yerine, tedavi genellikle hastaların terapötik rüyalarda St Bartholomew tarafından ziyaret edildiği ve iyileş tirildiği bir tür 'kuluçka' içeriyordu. *Affric*'in delileri tanımlamak için ş eytanı olarak tarafsız olan witseocan (kelimenin tam anlamıyla 'akıldan mahrum') terimini kullanması, Clarke'in, zihinsel hastalığın sıklıkla ş eytanı terimlerle yorumlanmasına rağmen, ele geçirilmiş ve deliler arasında kavramsal bir ayrım olduğu yönündeki argümanını destekler. On ikinci yüzyılda delilik, kurbanı baş tan ş karan güzel erkek veya kadın kılıfına giren ş eytanlarla temasın bir sonucu olarak tasvir ediliyordu. ¹¹⁶ Bu, Caerleon'lu kahin Meilyr'in, insan ruhlarını avladıkları için kendisine avcılar olarak görünen ş eytanlar tarafından rahatsız edilmesinin nedeniydi. Ş eytanlar Meilyr'e insanların günahları hakkında gizli bilgi verdiler ve onun

¹¹² Aynı eser. Cilt 1, s. 473: 'Mycel seo halsung mæ is seo halgung, ş e deofl a afyršað on fl eame gebrægedeð, swa oft swa man fulled ðða husel halgað; halige türk onlar abutan hwear-fi ki onlar bewardiad ş urh Tanrılar mihta tham sacerdon dolu, swa oft swa hig Criste ðeniað mid rhte'.

¹¹³ Pontifi cale Lanaletense., 123-5; BL MS Add. 57337 fol. 80v (Anderson Pontifi cal); Parker Kütüphanesi MS 146, fols 312-13 (Samson Pontifi cal).

¹¹⁴ Clarke (1975), s. 144.

¹¹⁵ Aynı eser, s. 149.

¹¹⁶ Aynı eser, s. 146-7.

kitaplardaki yanlış ifadeleri, okuma yazma bilmemesine rağmen ortaya çıkardı. Meilyr, efendilerinden ziyade şeytanların kurbanıydı ve onlardan kurtulmak istediğinde kucağına Yuhanna İncili konuldu ve uçup gittiler. Monmouth'lu Geoffrey'nin fantastik Britanya Kralları Tarihi onun yerini aldığında, şeytanlar daha da büyük sayılarda geri döndü. ¹¹⁷

Sluhovsky, ele geçirilmiş kişilerin öte dünyaya erişim noktaları olarak görülmesinin on beşinci yüzyıla kadar gerçekleşmediğini; Orta Çağ'da ele geçirilmenin 'nispeten önemsiz bir olay' olduğunu ve cinlilerin medyum olarak görülmediğini ileri sürmüştür. ¹¹⁸ Meilyr'in durumunda bu genelleme doğru değildir; İncil'in Meilyr'in kucağına bırakılması bir tür şeytan çıkarma olsa da, herhangi birinin Meilyr'i cinlerden kurtarmak için herhangi bir girişimde bulunduğu dair başka bir işareti yoktur. Kendisine atfedilen çok sayıda doğru kehanet, Meilyr'in kasıtlı olarak şeytan çıkarmadan mahrum bırakıldığını ve böylece bireylerin kehanetlerinden faydalanabileceğini düşündürmektedir.

¹¹⁹ Meilyr'in hikayesi, insan kılığında ruhlarla ilişkili kurarak güçlerini elde eden şeytancılar ve kahinlerden oluşan bir Gal halk geleneğine ait olabilir; ancak eğitimli bir din adamının (Galli Gerald) onun hakkında bir anlatı vermiş olması, ortaçağ'da ele geçirilmeyle ilgili yorumların her zaman Sluhovsky'nin varsaydığı kadar basit olmadığını gösteriyor.

İngiltere'de şeytan çıkarma ayinlerinin azalması, en kıdemli din adamları arasında bile vaftiz teolojisinin zayıf anlaşılmasıyla örnekendirilebilir. Ekim 1281'de Lambeth Konseyi'nde Baş piskopos John Pecham, ölüm tehlikesi altındayken bir laik tarafından vaftiz edilmiş çocukların yeniden vaftiz edilmesini yasakladı (bunun yerine şeytancı vaftizi önerdi). Ancak, daha önce vaftiz edilmiş oldukları kesin olsa bile, 'kilise tüzüklerine saygı nedeniyle' şeytan çıkarma ayinlerinin ve din eğitiminin bebeklere okunmasını emretti. ¹²⁰ Vaftizden sonra şeytan çıkarma ayinlerinin okunması, Alcuin'in beş yüz yıl önce vaftiz öncesi şeytan çıkarma ayinlerinin şeytancıyı kaçırıp Mesih'e yer açtığı görüşüyle tamamen çelişiyordu; gecikmiş şeytan çıkarma ayinlerinin teolojik veya ayinsel bir anlamı yoktu. Ancak Baş piskopos Pecham'ın verdiği sebep

¹¹⁷ Gerald of Wales (çev. L. Thorpe), *Galler'de Yolculuk ve Açıklama* (Harmondsworth: Penguin, 1978), s. 116-20.

¹¹⁸ Sluhovsky (2007), s. 6.

¹¹⁹ Ross, A., *Galler Halk Bilimi* (Stroud: Tempus, 2001), s. 113-17.

¹²⁰ İngiliz Kilisesi ile ilgili diğer Belgelerle birlikte Konseyler ve Sinodlar: II MS 1205-1313 (bas. F.M. Powicke ve C.R. Cheney (Oxford: Clarendon, 1964), cilt. 2, s. 896-7: ... ama bu şeytancı ekilde vaftiz edilenler üzerinde, kurulan kiliseye saygıdan dolayı, şeytan çıkarma ve ilmiyal ayinleri söylenmelidir .

ş eytan çkarma ayinlerinin okunması ne teolojik ne de ayinseldi; vaftiz eden laikler bunu kilisenin geleneksel hazırlık ayinleri olmadan yaptılar ve kilisenin otoritesine saygıdan dolayı, bebek geçerli bir ş ekilde vaftiz edilmiş olsa bile ayinin tamamı telaffuz edilmek zorundaydı. Baş ka bir deyiş le, ş eytan çkarma ayinlerinin okunması tamamen politikti.

Eğer cinleri resmen kovma uygulaması, önemi azalmış bir uygulama olsaydı - Ortaçağ İngiltere'sinde kanser ve vaftizle ş eytan çkarma, gerekli bir formülden biraz daha fazlasına düş tüğünde, diğer ş eytan çkarma biçimleri geliş ti. Cinliler, tedavilerin genellikle **kulua** ve rüya vizyonlarıyla gerçekleş tirildiği azizlerin ettiler, onist William Lyndwood (1417-yak. türbelerine baş vurmaya devam 1429), bir cinlinin, büyüü büyülerin yardımını aramadığı sürece, üzerinde taş ve otlar taş ımasının izin verilebilir olduğunu ilan etti ve resmi ş eytan çkarma iş lemlerinden hiçbahsetmedi. ¹²² Ortaçağ İngiltere'sinde ş eytan çkarmanın göreceli önemsizliğinin olası bir nedeni, nüfusun büyük kısmının canlı bedenlere sahip olan iblislerden, ölü bedenlere sahip olma olasılığından daha az endiş e duymasıydı. Ortaçağ İngiliz folkloru, hortlak hikayeleriyle doludur. Newburgh'lu William, İskoçsınırlarında Melrose'daki bir kilise avlusunda bekleyen ve bir cesedin mezardan kalkmasını bekleyen bir rahibin hikayesini anlattı. Ceset kalktığında, Sara Butler'ın 'bir tür ş eytan çkarma' olarak gördüğü bir eylemle baş ını kesti. ¹²³

Hayaletlerle karşı ılaş anlar, kutsal emanetler ve haçış aretiyle kendilerini koruyorlardı ve ruhlara coniuero sözcüğünü kullanarak hitap ediyorlardı, ¹²⁴ ve çkaranların yaptığı gibi, ruhun bedenin giysisi Caciola, tıpkı ş eytan olduğuna dair göndermelerin, ele geçirilmiş kiş ilerin bedenlerinden ş eytanların çkarılması ile ölülerin bedenlerine can veren ş eytanların çkarılması arasında bir paralellik yarattığını savundu. ¹²⁵

¹²¹ Hughes, J., Pastörler ve Vizyonerler: GeçOrtaçağYorkshire'ında Din ve Laik Yaş am (Woodbridge: Boydell, 1988), s. 325, 341.

¹²² Kelly, H. A., 'Kanun Hukuku ve Chaucer'in Meş ru ve Gayri Meş ru Büyü Üzerine Görüş leri', Karras, R. M., Kaye, J. ve Matter, E. A. (editörler), OrtaçağAvrupası'nda Hukuk ve Gayri Meş ru Büyü (Philadelphia, PA: University of Pennsylvania Press, 2008), s. 210-21, s. 212-13.

¹²³ Butler, S. M., 'İntihar Kültürleri? On Üçüncü ve On Dördüncü Yüzyıl İngiltere'sinde İntihar Kararları ve "Topluluk"', Historian 69 (2007), s. 427-49, s. 436.

¹²⁴ Simpson, J., 'Tövbekar Ruh mu Yürüyen Ceset mi: Ortaçağİngiltere'sinde Tartış malı Hayaletler', Folklore 114 (2003), s. 389-402, s. 396. Ayrıca bkz. Watkins, C. S., 'Anglo-Norman Diyarında Günah, Tövbe ve Araf: Vizyonların ve Hayalet Hikayelerinin Kanıtları', Geçmiş ve Ş imdi 175 (2002), s. 3-33, s. 23.

¹²⁵ Caciola, N., 'Orta ÇağKültüründe Hayaletler, Diriliş ler ve Ritüeller', Geçmiş ve Ş imdi 152 (1996), s. 3-45, s. 12. İnsan bedenlerine sahip olan hortlaklar ve ölülerin ruhları hakkında Sluhovskiy'e (2007) bakınız, s. 17-21.

Anglosakson papalıkları, ş eytan şkarma vurgusunu ele geçirilmiş kiş ilerden nesnelerin ş eytan şkarılmasına kaydırdılar. Bu da belirli vücut parçalarının ş eytan şkarılmasına yol açtı. John Blair, bu ş eytan şkarmaları 'teş vik edilen büyü' olarak tanımladı, 126'da var olan bastırılmış pagan uygulamalarının yerine geçiler; [Jonathan](#) belirsiz güçlerini ve Hughes için bunlar 'kilise marjlarını, kırsal pagan dünyasının çarelerini' temsil ediyordu. [127](#) Ancak Bridget Nichols, ortaçağ kutsamalarında ş eytan şkarmalarında bulunan yaratıcılığın, karmaş ıklığın ve İ ncil'e yapılan göndermelerin onları [128](#) Eamon Duffy de aynı ş ekilde salt 'popüler din' alanını korudu. Reform öncesi önleme uygulamalarının, [129](#) Ş eytan İ ngiltere'deki ş eytan şkarma ve kötülüğü şkarma ayinleri ayinseldi ve kilise-'pagan' büyüyle yapılıyordu. Çağdaş Hristiyanlığın normlarına uymadıkları için bunları pagan olarak etiketlemek kısır bir düş ünce gibi görünüyor.

On üçüncü yüzyıla ait bir İ ngiliz papalık kültünden kalma bir yaprakta, insanlar ve hayvanlar üzerinde kullanılmak üzere hazırlanmış tuz ve su ile bir ş eytan şkarma ayini, ardından büyük ihtimalle diş ler için bir ağrı sızısının ş eytan şkarılması ayini yer almaktadır; bu ayin, Lacnunga El Yazması'ndaki diş ağrısına karşı bir Anglosakson büyüüne çok benzer. [130](#) On üçüncü yüzyıl İ ngiltere'sinden günümüze ulaş an tek ş eytan şkarma metni olan bu, hem Anglosakson büyülerinin uzun ömürlülüğünün hem de aldıkları kilise onayının kapsamının kanıtıdır. On üçüncü yüzyıl versiyonu, Lacnunga'daki büyüünün aksine, vücutun tüm bölümlerini kapsayacak ş ekilde ayrıntılı olarak hazırlanmış tır; bunun ilhamı, Gellone Sakramentary'nin kapsamlı ş eytan şkarma iş lemine benzer bir metin içeren bir papalık eserinden gelmiş olabilir, vücut parçası vücut parçası [131](#):

¹²⁶ Blair (2005), s. 167.

¹²⁷ Hughes (1988), s. 326.

¹²⁸ Nichols ve MacGregor (2003), s. 2.

¹²⁹ Duffy (1992), s. 281-3.

¹³⁰ BL MS Harley 585 fol. 183; bkz. Cockayne, T. O., Leechdoms, Wortcunning and Starcraft of Early England (Londra: Longman, Roberts ve Green, 1866), cilt 2, s. 64.

Anglosakson büyüleri ve ş eytan şkarmaları için bkz. Clarke (1975), s. 46-9; Skemer, D. C., Binding Words: Textual Amulets in the Middle Ages (University Park, PA: Pennsylvania State University Press, 2006), s. 77-9.

¹³¹ BL MS Ekle. 34652, fol. 14r: Rab ve Rabbimiz İ sa Mesih adına, Baba, Oğul ve Kutsal Ruh adına bir migren damlası olmanızı ve bu kafanın üzerinde duracak gücünüzün olmamasını rica ediyorum. diş lerin arasında kalmamak. elinde değil ayaklarda bile değil. hiçbir yerde evde olmamak. O halde hizmetkarını serbest bırak ve ona söyle. agyos agyos Bunu SG 2412 ile karşı ılaş tırın: Bu nedenle kafadan, saçtan, dilden, dil altından, koldan, burundan, göğüsten, gözlerden, damarlardan, büyük ve küçükten çekiliyorum. bağışaklar.

Sana yalvarıyorum ağrıyan yer, Rab ve Rabbimiz İsa Mesih, Baba ve Oğul ve Kutsal Ruh adına, bu kafada kalma gücüne sahip olmayacaksın. Ne dış lerde kalacaksın. Ne ellerde. Ne ayaklarda. Ne de herhangi bir bölümde egemenlik kuramayacaksın. Böylece hizmetkarını serbest bırak, Agyos, Agyos, Agyos de.

Yaprağın arka yüzünde, '... tapınağın sunağının önünde, bir buhurdanlık bulunan' ([ante] aram templi habens turribulum) ile baş layan, Apocalypse 8'den uyarlanmış bir ilahi yer alır; heceler ayrılmış ve müzik notasyonu için satırlar arasında boş luklar bırakılmış tır. Bunu, 'Ben, John, ortada bir taht gördüm...' (Ego Johannes vidit [sic. vidi] in medio thronum) ile baş layan Apocalypse 7'den uyarlanmış bir okuma izler.

132 Bu ş arkılı ayin parçasının ş eytan çkarma ile yan yana getirilmesi en azından iki ş eklede açıklanabilir. Bir yandan, müzik notasının ş eytan çkarma ile hiçbir ilgisi olmayabilir ve yazıcı sadece bir parş ömeni yeniden kullanıyor olabilir. Öte yandan, seçilen beyitin kıyametvari üst tonları, rahibin pastoral çalış masının 'popüler din' alanına bir uzantısı olmaktan ziyade, bir kilisenin geleneksel ayin bağlamında yürütülmesi gereken ş eytan çkarmasının bir parçası olduğunu düş ündürebilir.

Missallerde ve pontifikallerde kutsal su ve tuzla yapılan ayinsel kovma ayinleri hariç 'tıbbi' kovma ayinleri erken dönem İngilizce metinlerinde en yaygın kovma biçimidir. On beş inci yüzyılın ortalarında derlenen ancak muhtemelen daha eski yerel materyaller içeren Liber de diversis medicinis , dış ağrısı tedavisi için Ss Appollonia ve Laurence'a yapılan ağrılarla birlikte adiuro te gutta migranea formülünü içeriyordu. 133

Norman Fransızcası'ndan tercüme edilen taş eserlerinde, minerallerin ve taş ların özelliklerine ilişkin tezlerde, halk dilinde 'tıbbi' ş eytan çkarma ayinleri de vardı. 134

On üçüncü yüzyılın sonlarında, İngiliz kilisesine karşı işsel bir meydan okuma, John Wyclif'in (yaklaş ık 1320-84) yazılarından ilham alan ve Katolik kilisesinin otoritesini ve kutsallarını reddeden Lollardlar şeklinde ortaya çıktı. Lollardlar, 'On İ ki Sonuçlarının beş incisinde ş eytan çkarmayı reddettiklerinde, Westminster'in kapılarına çivilendiler

132 BL MS Ek. 34652, devam. 14v.

133 Ogden, M. S. (ed.), Thornton El Yazması'ndaki 'Farklı İ lağar Kitabı' (MS Lincoln Katedrali A.5.2) (Londra: Erken İngilizce Metin Topluluğu, 1938), s. 18.

134 Visiting, J., Anglo-Norman Dili ve Edebiyatı (Oxford: Oxford University Press, 1923), s. 50, 68; Dean, R. J., Anglo-Norman Edebiyatı: Metinler ve Elyazmalarına Kılavuz (Londra: Anglo-Norman Metinler Derneği, 1999), 357 (s. 197). Değerli taş ların ş eytan çkarmada kullanımı hakkında bkz. Sluhovsky (2007), s. 68.

1395'te Abbey ve St Paul Katedrali'nde, cinleri kovmaktan hiçbahsetmediler ancak daha sonraki reformcuların ¹³⁵ Lollardlar, nesnelerin kovulmasında deneyime ve gözleme baş vurdular. kutsanmış kovmanın 'nekromansi' veya kovulmuş ş eylerde fark edilebilir bir değiş iklik olmadığını, olduğunu ve ş eytan tarafından yayılan bir yalan olduğunu gösterdiler. Kutsal suyu tek tek seğp, deneyimin din adamları tarafından lehinde yapılan iddiaları çürüttüğünü belirttiler.

¹³⁶ Ancak, Lollardlar geçortaçağ ĩ ngiliz dininin kalıcı bir özelliği olduğunu kanıtlamış olsa da, Lollardlar nüfusun çok küçük bir azınlığıydı. Duffy, onların varlığının devam etmesinin, on beş inci yüzyılın sonu ve on altıncı yüzyılın baş ında Katolik din eğitimi ve dinsel edebiyatın yayılmasıyla gölgelendiğini ileri sürmüş tür. ĩ ngiliz Reformu'na öncülük edenler Lollardlar Henry ve bakanlarıydı. ĩ ngiltere'de geçOrtaçağ ş eytan ş karma ile iliş kilendirilen iki yerli değil, VIII. sözde aziz de dahil olmak üzere azizler kültünün yeniden canlanmasına tanık oldu: John Schorne ve Kral VI. Henry. Bu aşdan ĩ ngiltere çarpıcı biçimde muhafazakardı ve rahiplerin katılımı yerine azizler aracılığıyla ş eytan ş karmaya yönelik erken ortaçağ yaklaş ımını korudu, ancak Sarum ayin kitabındaki St. Raphael ayini bazen bir kiş iden ş eytanları kovmak için bir araç olarak kullanıldı.

138

Usta John Schorne, 1290-1314 yılları arasında Buckinghamshire'daki North Marston'ın rektörüydü. Ömünden hemen sonra kutsallığı nedeniyle saygı gördü ve resmi olarak hiçbir zaman aziz ilan edilmese de, on beş inci yüzyılda kültü ĩ ngiltere'nin her yerine yayılmış tı. Schorne'un ş eytanı bir çzmeğe hapsedtiği ve 'aziz'in tasvirlerinin her zaman

¹³⁵ Wyclif, *De Gradibus Cleri Ecclesiae* (1382) adlı kısa incelemesinde, ş eytan ş karma tarikatını da içeren din adamlarının tarikatlarının çoğalmasını kınadı (Wyclif, J. (editör J. Loserth) John Wycliffe'in Küçük Eserleri (Londra: Wycliffe Society, 1913), s. 140-4).

¹³⁶ Cronin, H. S., 'Lollardların On ĩ ki Sonucu', ĩ ngiliz Tarihsel ĩ ncelemesi 22 (1907), s. 292-304, s. 298: 'Chirche'de, ş arap, mum, su, tuz, yağ ve tütsüden yapılan Exorcismis ve halwinge, tören, mitre, crose ve hacıların üzerinde yapılan nigromancie'nin kutsal teolojiden ziyade düzenli uygulamalarıdır. Bu sonuçgurur vericidir. Böyle bir ş eytan ş karma yaratığı, ş eytanın kendisini burada kendi halkına emanet etmesi için görevlendirilmiş tir ve bu kadar büyüü olan hiçbir yaratıkta değiş im göremeyiz, sadece yanlış inançolabilir, ki bu da bu iki yaratığın sanatının temelidir. Bunun karş ılığ olarak, eğer bu kitap kutsal kilisede yayılmış olan Haliwater Charmith olsaydı, hepimiz kutsal kilisede kullanılan kutsal suyun her türlü Sykenes için en iyi ilaçolduğunu düş ünürdük.

Bunun tam tersini yaş ıyoruz.

¹³⁷ Duffy (1992), s. 2-3.

¹³⁸ Sangha, L., *Melekler ve ĩ ngiltere'de ĩ nanç 1480-1700* (Londra: Pickering ve Chatto, 2012), s. 26.

94 F. GENÇ

sol elinde ş eytanın yüzünün görüldüğü bir çizme tutarken tasvir edilmiş tir, 'aziz'in' sağ eliyle yaptığı hareketler ise bir adjuva veya ş eytan çkarma iş lemini akla getirir. Norfolk'taki Gateley'deki St Helen Kilisesi'nin rood ekranında, John Schorne bir İ lahiyat Doktoru cübbesiyle tasvir edilmiş tir ve ş eytan figürü çok küçüktür. Suffolk'taki Sudbury'deki St Gregory Kilisesi'nin rood ekranında, ş eytan komik bir şekilde somurtmaktadır ve Norfolk'taki Cawston'da baş ka bir tasvir gören on yedinci yüzyıldan kalma bir ziyaretçi ş eytanı bir 'moppet' olarak tanımlamış tir. Kuzey Marston'da, hacılar, ş eytanın Usta Schorne'un çizmesinde yukarı aşı ağı hareket ettiği bir gösteriye maruz bırakılırdı, bu da çocuk oyuncağı olan jack-in-the-box'ın kökeni olabilir.

139

İ lginçtir ki, ortaçağ İ ngiltere'sinin en ünlü ş eytan çkarıcısı olmasına rağmen, Üstat John Schorne'un tarikatının ş eytan çkarma ile iliş kilendirildiğine dair çok az kanıt vardır. 140 Aksine, onun imgesinin titreme için iyi bir tedavi olduğu düş ünülüyordu. John Schorne'un çizmesindeki ş eytan, bazı ortaçağ İ ngiliz gizem oyunlarındaki ş eytan gibi, korku nesnesi olmaktan çok komik bir figürdü. 141 Ancak, Schorne'un ş eytanı hapsedmesi, Reform'dan yüzyıllar sonra ş eytanı ş iş elere, enfiye kutularına ve diğer kaplara hapseden papazların maceralarını anlatan İ ngiliz folkloru üzerinde kalıcı bir etkiye sahipti. 142

John Schorne'un Kuzey Marston'daki türbesi yerine, Edward IV tarafından iki kez tahttan indirilen ve en sonunda Londra Kulesi'nde öldürülen Kral Henry VI'nın (1421-71) türbesi, cinlilerin kurtarılmasıyla iliş kilendirilmiş tir. 143 Henry, St Bartholomew gibi, ayinsel ş eytan çkarma merkezi olmaktan ziyade, varlığıyla cinleri kovan bir 'ş eytan kovucu aziz'di. Gerçekten de,

139 Üstat John Schorne efsanesi ve kültü için bkz. Kelke (1869), s. 60-74; Simpson (1870), s. 354-69; Clarke (1975), s. 214-15.

140 30 Temmuz 1537'de iki İ ngiliz ve bir Hollandalı, Aş ağı Ükeler'de yaş ayan Doktor Clene adında bir İ ngiliz rahiple karşı laş tılar. Bu rahip ayrıca 'Sir John Skarme' olarak da biliniyordu; 'çünkü söylendiği gibi ş eytanı bile kandırabiliyormuş ' (Letters and Papers, Foreign and Domestic, of the Reign of Henry VIII ed. J. Brewer, J. Gairdner ve R. Brodie (Londra: HMSO, 1892), cilt 13:1, s. 1383).

141 Ş eytanın komik bir karakter olarak geliş imi hakkında Russell'a (1984) bakınız, s. 259-61.

142 Ş eytan çkarma ile ilgili İ ngiliz folkloru için bkz. Leather, E. M., The Folk-lore of Herefordshire (Hereford: Jakeman and Carver, 1912), s. 29-31; Hole, C., English Folklore (Londra: Batsford, 1940), s. 162-4; Brown, T., 'Devon'da Reform Sonrası Folklor Örnekleri', Folklore 72 (1961), s. 388-99. John Schorne'un çizmesi örneği, bu efsanelerin Protestanlıkta ş eytan çkarmayı yorumlamadığını göstermektedir. 143 Clarke (1975), s. 163-5. ... 'terimler' (Simpson (2003), s. 398).

Kıta Avrupası'nda ş eytan ıkarma kılavuzlarının popürlüğünün İ ngiltere'de herhangi bir etkisi olmadı. Yine de, ş eytan ıkarmayla ilgili bazı teolojik anlayış lar Reform öncesi İ ngiltere'de dolaş ıyordu. Andrew Chertsey (fl. 1502-27), The Ordynarye of Crystyanye or of Cristen Men'i Fransızca bir dini incelemeden İ ngilizceye çevirdi ve Wynkyn de Worde tarafından 1502 ve 1506'da iki kez basıldı. Ordynarye, vaftiz öncesi ş eytan ıkarma amaçlarının bir açıklaması da dahil olmak üzere, her bir sakramentin açıklaması, Latince metinler ve ayinin İ ngilizce çevirilerinden oluş uyordu. Ordynarye'nin teolojisi tamamen Augustinusçuydu: ş eytan ıkarmanın amacı, bebeğ i 'ş eytanın puyssauce'undan kurtarmaktı. Ancak, Ordynarye, ş eytan ıkarmayı cansız nesnelerin kutsanmasına benzeterek Lollard'ların itirazlarını yansıttı:

Adem ve Havva, ki Tanrı onlara tüm dünyanın egemenliğini vermiş tir, Tanrı'ya itaatsizlik ettiklerinde ş eytan onlara güçverdi ve aynı ş ekilde tüm egemenlikleri üzerinde hava, su ve insan için yaratılmış ve yaratılmış olan diğer yaratıklar gibi oldu... Ve böylece tüm bu ş eyler Tanrı'ya ve onun hizmetine sunulabilir ve kutsanabilir, kiliseler kilise avluları su cesetleri kadehler havlular vestiyereler gibi kutsal su gizemine uygun olarak rahiplerin kutsaması ve kutsal duasıyla kovulur. Yani cehennem düş manının gücü bu söz konusu ş eylerden yaratılır ve söndürölür.

Nichols'un gözlemlediğ i gibi, doğanın Düş üş ile radikal bir ş ekilde bozulmasının ş eytan ıkarmayı zorunlu kıldığ ı fikrinde inançığın potansiyel bir tehlike gizliydi, çünkü bu, Mesih'in kötülüğ e karşı ı zaferinin tamamlanmış lığ ı hakkında sorular ortaya ıkarıyordu. 144 İ ronik bir ş ekilde, Reformcular ş eytan ıkarmaya karşı ydı, ancak Kalvinistlerin doğanın ve insanların tamamen yozlaş mış lığ ına vurgu yapması, evrensel ş eytan ıkarma için teolojik bir gerekçe sağladı. Ele geçirilmiş lerin ayinsel ş eytan ıkarmasının hiçbir zaman önemli olmadığı İ ngiltere'de, Reformcular bunun yerine nesnelerin ş eytan ıkartılmasına saldırdılar. 145 Dahası, erken dönem Reformcuların

144 Nichols ve MacGregor (2003), s. 10.

145 1554 yılında sürgündeki Protestan Nicholas Nicastor, su ve tuz ş eytan ıkarma ayini, ekmek ve mum kutsaması, kül, palmye, Paskalya ateş i, Paskalya mumu, Paskalya kuzusu, nikah yüzüğü ve hacılar için kutsamaların İ ngilizce çevirilerini Ayin Kitabı Doktrini'nde (Wittenberg, 1554) yayınladı, ancak ele geçirilmiş kiş ilerin ş eytan ıkartılmasından hiçbahsetmedi.

96 F. GENÇ

Katolik din adamlarının sahte ş eytan ş karma ayinlerinde hayaletlere vurgu yapması, İngiliz hortlakları kovma geleneğinden kaynaklanmış olabilir. 146

Reform öncesi geç bir ele geçirilme örneği, İngiltere'de ayinsel ş eytan ş karmasının önemsizliğini iyi bir ş ekle göstermektedir. Nisan 1516'da Essex'teki Gosfield'dan on iki yaş ında bir kız olan Jane Wentworth, Meryem Ana Gününde (25 Mart) Meryem Ana'nın bir vizyonu ile ele geçirilmekten kurtulduğu için ş ükretmek üzere Ipswich'teki Our Lady of Grace tapınağını ziyaret etti. Tapınaktayken Jane tekrar ele geçirildi ve vizyoner vaazlar vererek kendi ailesinin üyeleri de dahil olmak üzere baş kalarını Tanrı ile barış maya ırdı. İ ş lemler, Lord Curzon ve Bury St Edmunds Baş rahibi ve Suffolk'un önde gelen din adamı John Reeve gibi yerel ileri gelenler tarafından tanıklık edildi. Jane, din adamlarına nutuk ıkerek, 'Hepinizin argümanlarınızla bana ne kadar iyi ş eyler yaptığınızı göreceksiniz, çünkü ben yakında 147 Aynı durumdaydım O gün Kutsal Meryem Ana tarafından yardım edildim' dedi. kelimeler, öğütler ve ş eytan ş karmalar (ve Jane'e ayinsel ş eytan ş karmalar uygulandığına dair hiçbir kanıt yoktur) Our Lady of Grace'in erdemiyle karşı ılaş ırıldığında hiçbir etki yaratmamış ır . Jane vakası, Reformasyon'un arifesinde bile, geleneksel tapınak ş eytan ş karmalarının Wentworth İngiltere'de ayinsel ş eytan ş karmayı hala geride bıraktığını göstermektedir.

Ayinsel ş eytan ş karma, on birinci ve on üçüncü yüzyıllar arasında tüm Katolik Avrupa'yı etkileyen ş eytan ş karma krizinin özellikle ş iddetli olduğu ortaçağ İngiltere'sinde büyük ölçüde etki yaratmada baş arsız oldu. Anglosaksonlar, en baş ından itibaren ayinsel ş eytan ş karmayı post-pagan Germen kültürünün ihtiyaçlarına uyarladılar. Cinlerin ş eytan ş karması önemi azaldı ve bazı ayin kitaplarında kutsal suyun çok daha önemli olan ş eytan ş karma ayinine yalnızca bir ek haline geldi. Aynı zamanda, azizlerin erdemi birçok hikayede ayinsel ş eytan ş karmayı gölgede bıraktı.

On dördüncü yüzyıl Avrupa'sında artan büyü ve büyücülük korkusunun İngiltere'de nispeten az etkisi oldu ve ş eytani ele geçirme fikri hiçbir zaman tutunamadı (ve her halükarda, Avrupa'da büyücülükle ilgili yargısal bir meş guliyet, ş eytan ş karmasının öneminin daha da kötülenmesine yol açtı). Geçortaçağ İngiltere'sinde 'ş eytan ş karma' kelimesi, öncelikle vaftiz ayininin ve nesnelerin kutsanmasının bir bileş enini ifade etmeye baş ladı.

146 İngiliz Reformcularının sahte hayaletlerle meş guliyeti hakkında Davies, O., The Haunted'da bakınız: Hayaletlerin Toplumsal Tarihi (Basingstoke: Palgrave MacMillan, 2007), s. 166.

¹⁴⁷ Rex, R., 'Wentworth, Jane [Anne; Ipswich Hizmetçisi olarak anılır] (yaklaş ık 1503-1572?)' The Oxford Dictionary of National Biography (Oxford: Oxford University Press, 2004), cilt 58, s. 127-8.

On beş inci ve on altıncı yüzyıllara kadar, ş eytan tarafından taciz edilen kişiler azizlerin türbelerinde tedavi edilmeye devam etti. 148 Avrupa'daki komş ularının dini kültürüyle karşı ılaşı tırıldığında aş ırı olan İngiltere örneğ i, cinli yaratıkların ayinle ıkırlmasının Orta Çağın büyük bölümünde oldukça marjinal bir faaliyet olduğunu göstermektedir.

BÖLÜM 4

Karş ı Reformasyon Avrupa'sında Cin Çıkarma

1604 kış ında, Fransa'nın güneyindeki Laurac kasabasında, yirmi bir yaş ında bir adam, servet karşı ılığında anlaş ma yaptığı kötü bir ruhtan kurtulmak için ş eytan çıkarma iş lemine tabi tutuluyordu. 1 Ş eytan çıkaran kiş i Béringer, odada bulunan bir grup laik insanın dualarıyla desteklenerek, günler sonra nihayet bir sonuca ulaş tı 2:

Sonunda, Ocak ayının dördüncü Salı günü akş am saat 10 ile 11 arasında, bahsi geçen Senyör Beringer ve otuz veya kırk kiş i nin huzurunda, kötü ruh bu adamın bedeninden, bir topun barutundan yapılmış bir ş erit gibi bir ateş alevi ş ekinde gıktı, büyük bir koku ve o kadar güçlüydü ki, iki yardımcıya, birinin yüzüne, diğ erinin kulağına büyük bir darbe indirdi ve bu darbeden sağır kaldı.

1 Büyülü yollarla servet edinme hakkında bkz. Thomas (1971), s. 279-82; Davies, O., *Popular Magic*, 2. baskı (Londra: Hambledon Continuum, 2007), s. 93-6; Davies, O., *Grimoires: A History of Magic Books* (Oxford: Oxford University Press, 2009), s. 39.

2 BL MS Cotton Caligula Lord Beringer ve 30. veya 40. Kiş ilerin özü, Kötü ruh ortaya çık ar Bu adamın bedeni, baruttan yapılmış , çok kötü kokulu ve öyle ağır bir ateş alevi ş ekindeydi ki, iki yardımcının yüzüne, diğ erinin kulağına büyük bir darbe indirdi. sağır... Ruh havada kanat çırparak gıktı ve [u] [d]aid'in bedenine geri dönmek için çaba gösterdi, Ve aynı anda orman Söz konusu evden büyük bir ses duydular ki söz konusu evlerin hiçbiri sarsılmadı ve o zaman oldu.

... Ayrılan ruh havada uçuş uyor ve söz konusu adamın bedenine geri dönmeye çalış ıyordu ve aynı anda söz konusu evden gönderilen kereste sesini duydular, bu büyük gürültüden birkaç ev garip bir şekilde sarsıldı.

Bu hikaye, on altıncı ve on yedinci yüzyıllardan kalma yüzlerce şeytan çkarma hikayesinin tipik bir örneğidir. Adam kötü bir ruhla yapılan bir anlaş ma sonucunda ele geçirilmiş , şeytan çkarma dramatik ve kamusal bir şekilde yapılmış ve ruhun kesinlikle fiziksel doğası, şeytan çkaranlar ve izleyenler için risksiz değildi. Ancak bu bir Katolik şeytan çkarma hikayesi değildir; yazarı Guillaume de Nautonier (1560-1620), bir Huguenot Protestanı ve bir bilim adamıydı. Lauragais bölgesi Katolikler ve Protestanlar arasında bölünmüş tü ve en hararetli şekilde tartış tıkları konulardan biri de şeytan çkarmanın etkinliği ve gerekliliğiydi. 3 şeytanın bir topun parıltısı gibi adamın bedeninden çıktığı bu şeytan çkarmanın savaş ç imgeleri, Katolik ve Protestan otorite modelleri arasındaki savaş ta gerçek bir silah olan şeytan çkarmanın patlayıcı propaganda potansiyelinin uygun bir örneğidir.

Karşı ı Reformasyon, Protestanlığa Katolik tepkisinin ve ardından gelen Katolik reform hareketinin bütünü olarak tanımlanabilecek küresel bir dini ve kültürel hareketti. Sonuç olarak, Trent Konseyi (1545-63) Karşı ı Reformasyon'un merkezinde yer alsa da, Karşı ı Reformasyon Trent'ten önce başladı ve Konsey'den sonra da devam etti.

Karşı ı Reform uzun bir süreçti çünkü Katolik Kilisesi gerçek anlamda tek bir kurum olmaktan ziyade ortak bir sadakate sahip ayrı kurumların bir araya gelmesinden oluş uyordu ve Karşı ı Reform'u Protestanlığa karşı ı birleş ik bir hareket olarak somutlaş tırmak bir hata olurdu.

Rekabet eden dini tarikatlar, Katolik reformunun rekabet eden modelleriyle, Tridentine sonrası kiliseyi tanımlamak için birbirleriyle yarış ıyorlardı.

Şeytan çkarma durumunda mücadele özellikle keskindi. Laik şeytan çkarmanın kabul edilebilirliği konusunda tartış malar yaş andı, 4 ancak bunlar din adamlarının kutsal ayinleri yönetme hakkının tek baş ına kendilerine ait olması lehine çözüldükten sonra bile, vurgu farklılıkları devam etti. Fransiskanlar, ayrıntılı şeytan çkarmaların sık sık uygulanmasını popüler inanca yarı-büyüsel bir yardım olarak savundular. Cizvitler de şeytan çkarmayı bir evanjelik araç olarak desteklediler ancak ayin yerine kalıntılara dayalı 'karizmatik' bir yöntemi tercih ettiler. En azından bazı Dominikliler, şeytan çkarmaya şüphle yaklaş tılar, çünkü bu

3 Huguenotların şeytan çkarma konusundaki tutumları için Ferber'e (2004) bakınız, s. 32-3.

4 Sluhovsky (2007), s. 69-78.

Coş kulu ve sapkın ruhaniler kiliseye girebilirdi ve piskoposluk din adamları dini tarikatlar tarafından körüklenen coş kudan çekiniyorlardı. 1614'te hümanist bilgin Kardinal Giulio Antonio Santori, Rituale Romanum'da Gelasian Sakramentary ayinini yeniden canlandırarak, katı ayırt etme kriterleri eş liğinde tartış mayı yarıp geçti. Ruhsal otoritenin her ş ey olduğu bir çağda, ş eytan çıkarma, Katoliklerin Katolik inancının gerçeğini somut olarak gösterebilecekleri ve sapkınları utandırabilecekleri tek ayındı, ancak gerçekte Katoliklerin daha fazla bölündüğü çok az konu vardı ve 1614'te resmi bir ayinin kanunlaş tırılması anlaş mazlığa son vermedi.

Katolikler, büyü ve sihir korkusunun arttığı, dini çatış maların ş iddetiyle eskatolojik saplantıların beslendiği bir zamanda, ş eytan çıkarma ayinlerinde inançlarının temelleri konusunda ş eytanların ağızından kesinlik aradılar. 5 Ş eytan çıkarma ayinleri giderek daha dramatik ve ş eytani tezahürler giderek daha aş ırı hale geldi; on altıncı yüzyıl koş ulları, ş eytan çıkarma ayinlerinin 'sınırsız bir ş ekilde geniş lemesine' izin verdi ve bu, cadılık iddiaları ve on yedinci yüzyılın ortalarında tüm Fransız ulusunun ve ötesinin dikkatini çeken bir dizi toplu ele geçirme olayıyla sonuçlandı. On altıncı ve on yedinci yüzyıllarda ş eytan çıkarma ayinleri için kanıt temeli çok geniş tir ve akademik literatür de buna uygundur. Ancak, Sluhovsky'nin iki bölümü ve Guido dall'Olio'nun bir bölümü hariç Karş ı-Reformasyon kilisesi içinde ş eytan çıkarma ayinlerinin ayinsel, kanonik ve teolojik geliş imine dikkat Çalış maların çoğu, ş eytan çıkarma ile yakından iliş kili olsa da ayrı bir tarihe sahip çekildi. olan ele geçirilme ve büyücülük üzerine yoğunlaş maktadır. Bu bölümün amacı, erken modern dönemde ş eytan çıkarmayı, tarihsel bağlamında, çok daha uzun bir geliş im sürecinin sadece bir bölümü olarak belirlemektir.

Ş EYTAN ÇIKARMA MEYDAN OKUMASI

Euan Cameron, Tridentine öncesi ş eytan çkarmanın 'esnek ve çeş itli bir iş ' olduğunu ileri sürmüş tür. 8 Standart, kabul görmüş bir ş eytan çıkarma ayini yoktu, ancak bazıları diğerlerinden daha popülerdi ve büyülerde sıklıkla ş eytan çıkarma formülleri kullanılıyordu. Ş eytan çıkarma,

5 Cin çıkarma ve kıyametçilik hakkında bkz. Clark (1997), s. 409.

6 Ferber (2004), s. 4.

⁷ Dall'Olio, G., 'Karş ı Reform İ talya'sında Engizisyoncuların, Cincilerin ve Cin Çıkaranların Ş eytani', Dendle, P. ve Raiswell, R. (editörler), Modern Öncesi Avrupa Toplumunda Ş eytan (Toronto: Reform ve Rönesans Çalış maları Merkezi, 2012), s. 511–36.

8 Cameron (2010), s. 59–60.

nesneler insanlar için olduğu gibi var olsaydı. 15. yüzyılın sonu ve 1500'lerin başındaki 9 Hayvanlar ve cansız manevi kaygıları Karş ı-Reformasyon'un kaygılarıyla birleşen tiren tek sabit, önemi, 10 Midelfort'un Protestanlıkla ilişkilendirildiğini tanımladığı, ele geçirilme ve büyücülük arasındaki tehdit ortaya çıktıkça azalmak yerine artan büyücülüktü. 11 Katolik yazarlar, şeytana resmen tapınma ve Hristiyanlıktan vazgeçme dönmeyi vurguladılar; buna sıklıkla olarak kavramsallaştırılan büyücülüğün doğasında var olan dinden cadıların şey abati, ritüel yamyamlık ve cinsel sapkınlık gibi süslemeler eşlik etti. 12 İspanya, Portekiz ve Napoli Krallığı'nda büyücülük tartışmaları daha sınırlı kalırken, İspanyol ve Portekiz Engizisyonları büyücülüğün yaygınlaşmasından endişelenmeye devam ettiler.

13

1500 yılında Kölnlü matbaacı Johann Besichen, basımın ilk yıllarındaki en başarılı şeytancı şarkı metni olan Coniuratio malignorum spirituum'un yeni bir baskısını yaptı (1500 yılına gelindiğinde kitap zaten üç baskı yapmıştı). Coniuratio kısaydı, sadece on dört sayfaydı ve popüleritesi, Aziz Petrus Bazilikası'ndaki cinillere uygulanan ayın olma iddiasında yatıyor olabilir. Coniuratio yirmi altı ayrı aşamadan oluşuyordu ve bunlardan sadece üçü eski şeytancı şarkı ayinlerinden türetilmişti. Vaftiz ayininden alınan Exorcizo te im[m]unde spiritus duasını Deus angelorum, Deus archangelorum (SG 2403) ve Paris Eki'nden türetilen ve daha sonra 1614 Rituale Romanum'a dahil edilen Deus celi, deus angelorum duası (RR 903) izledi. Ancak, kritik bir şekilde, üç'büyük yalvarış' (SG 2405) ayinde yer almadı ve bunun yerine Coniuratio, adından da anlaşılacağı gibi, altı 'çığır' ile sonuçlandı. Şeytan

9 Aynı eser, s. 38-9.

10 Cadılığa karşı Reform Karşıtı tepkiler için bkz. Clark (1997), s. 527; Clark, S., 'Protestan Cadılığı, Katolik Cadılığı' Oldridge, D. (ed.), The Witchcraft Reader (Londra: Routledge, 2002), s. 165-77.

11 Midelfort (2005a), s. 9.

12 Cameron (2010), s. 193-5.

13 İspanyol Engizisyonunun cadılığa karşı tutumu için bkz. Weber (2005), s. 188; Henningsen, G., Cadıların Avukatı: Bask Cadılığı ve İspanyol Engizisyonu (1609-1614) (Reno, NV: University of Nevada Press, 1980); Henningsen, G., "Dışarıdan Gelen Kadınlar": Cadıların Şey abatinin Arkaik Bir Modeli' Ankarloo, B. ve Henningsen, G. (editörler), Erken Modern Avrupa Cadılığı: Merkezler ve Çevreler (Oxford: Oxford University Press, 1990), s. 191-215, s. 194.

Üçü Birlik tarafından, Çile tarafından, Aziz Petrus'un anahtarları tarafından, Mesih'in böğrünü delen mızrak tarafından, Mesih'in ölümü ve gömülmesi tarafından, Diriliş tarafından ve Yükseliş tarafından ayrılmaya çağrılmış tı.

Aziz Petrus'un anahtarlarına yapılan atıf, Papalık'ın ayin üzerinde önemli derecede merkezi kontrol uygulamadan önceki bir zamanda Coniuratio ile Roma arasındaki ilişkiyi daha da güçlendirdi. Coniuratio, Marcellus Silber tarafından 1501'de ve 1510'da iki kez daha basıldı. Kısmen antik ayin kaynaklarından türetilmiş olmasına rağmen, vaftiz ayininden doğrudan kovma ayinlerinin ödünç alınması ve büyük adjuvanların (en eski kovma ayinlerinin merkezi ve değişmeyen bileşeni) yokluğu, Coniuratio derleyicilerinin kovma ayinlerinin ayin tarihi hakkında çok az bilgiye sahip olduğunu gösterdi. Coniuratio, iblisler üzerindeki güçlü inancın gizemlerinden yararlandı ve bu, Girolamo Menghi gibi daha sonraki kovucuların ayrıntılı büyüleri için bir model oluştu. Ancak, Coniuratio'nun büyü için kolayca kullanılabileceği açıktır ve Owen Davies, şeytan çıkarma kılavuzlarını 'baskı çağının en etkili okült ürünleri' olarak tanımlayarak bunları şu şekilde sınıflandırmıştır: büyü kitapları ve ayin metinleri.¹⁴

Protestan Reformcularla ilişkilendirilen Katolik şeytan çıkarma eleştirisi Katolik bir kaynaktan ortaya çıktı. Erasmus'un Exorcism or, The Spectre (1524) adlı söyleşiğinde, baş konuşmacı Anselm, Polus adlı bir adamın, kendini beğenmiş Faunus adlı bir rahibi şeytan çıkarma ayini yapmaya nasıl kandırdığını anlatır. Polus'u, bir kilise avlusunun arafta azap çeken bir ruh tarafından perili olduğuna ikna etmeyi başardı, yengeçlerin sırtlarına mumlar sabitleyerek ve ağlama sesleri çıkararak kilise avlusunda garip ışıklar taklit etti. Faunus şeytan çıkarma ayinini yaptı ve tezahürler durdu ve rahip daha sonra iddiaya göre bir mektup aldı.¹⁵

Erasmus'un komik öyküsü, o günün popüler hurafelerini alaya almak için tasarlanmıştı; araftan gelen ruhların dua ve ayin talep ederek geri döndüğü fikri ve azizler tarafından yazıldığı iddia edilen, dolaşan sözde 'mucizevi mektuplar'. Bu olguların hiçbirisi ciddi geçortaçağ ilahiyatçıları tarafından çekincesiz kabul edilmedi ve bu çok

¹⁴ Davies (2009), s. 59.

¹⁵ Erasmus, D., The Colloquies of Erasmus (çev. C. R. Thompson) (Chicago, IL: University of Chicago Press, 1965), s. 231–327. Erasmus'un söyleşi için bkz. Cox, J. D., Seeming Knowledge: Shakespeare and Skeptical Faith (Waco, TX: Baylor University Press, 2007), s. 3–4.

Erasmus'un batıl inançlara ilişkin hicivsel gözlemlerinin, Katolik karşıtı, acımasız bir propagandaya dönüşmesini amaçlamış olması pek olası değildir.

On altıncı yüzyılın başlarında şeytan çıkarmaya karşı çıkan diğer Katolik yazarlar arasında Pedro Ciruelo, Martín de Castañeda ve Malleus maleficarum'un yazarları Sprenger ve Kramer vardı. ¹⁶ Bu yazarlar, 398'deki Kartaca Konseyi kararları gibi kanıtlara dayanarak apostolik gerçekliğe dair bir endişe gösterdiler. Ancak, Katoliklerin şeytan çıkarmaya karşı muhalefatinin boyutu abartılmamalıdır. Birçok durumda, insanlardan ziyade hayvanların ve nesnelerin şeytan çıkarılmasına itirazlar dile getirildi.

Eleştirel yazarlar, şeytan çıkarma işleminin sürekli varlığını tehdit etmekten ziyade, basitçe 'ayırt etme ihtiyacını ayrıcalıklı kılan bir ruh hali veya iklim' yarattılar. ¹⁷ Gerçekten de, bu reformcu yazarların on altıncı yüzyılın ünlü şeytan çıkarma işlemlerinde ortaya koydukları koşullarla özünde gelişen hiçbir şey yoktu, çünkü onlar öncelikle şeytan çıkarma işlemlerinin doğru kişiler tarafından yapılmasını sağlamakla ilgileniyorlardı.

Bununla birlikte, Erasmus'un şeytan çıkarma eleştirisi, etkinliği doğrudan Tanrı tarafından değil, dolaylı olarak kilise tarafından garanti edilen ayinler olan sakramentaller fikrine karşı direnişin yönlendirdiği uygulamaya yönelik bir Protestan saldırısının temelini oluşturmaya devam etti. Bu nedenle, Protestanların şeytan çıkarmaya karşı düşmanlığı, Luther'in endüljans doktrinine ve kilisenin 'erdem hazinesi' fikrine yönelik orijinal itirazında kök salmıştı; kilisenin lütfu dağıtabilme iddiası küstahça bir küfürdü. Şeytan çıkarmaya yönelik klasik İncil eleştirisi, Yunanca exorcizō kelimesinin başlangıçta 'yeminle bağlamak'tan başka bir şey ifade etmediğini ve ekballō ('kovmak') kelimesinin İncillerde İsa'nın şeytan çıkarma işlemlerini tanımlamak için kullanıldığını savunan İsviçreli reformcu teolog Benedikt Marti'den (Aretius olarak bilinir, 1522-74) gelmişti. Ayinsel şeytan çıkarma, hiçbir İncil temeli olmayan bir uygulama olan sihirden başka bir şey değildi ve bir büyücünün şeytan çıkarma arayışındaki farkı,

Ruhlardan iyilik istemek ve onlara bir şeytan kovucu komuta etmek önemsizdi. ¹⁸

Ancak Protestan yazarlar, ortaçağ Katolikliğinin altında yatan şeytani-mantıksal varsayımlarını sorgulamadılar. Şeytani ele geçirme gerekti, ancak kilisenin şeytanları kovabildiği iddiası sahteydi.

Dolayısıyla Protestan eleştirisi temel bir teolojik anlaşmazlığa değil, otorite hakkındaki farklı fikirlere dayanıyordu.

¹⁶ Katolik eleştirisi için Ferber'e (2004) bakınız, s. 17–22.

¹⁷ Aynı eser, s. 21.

¹⁸ Protestan eleştirisi için bkz. Cameron (2010), s. 205–8.

KATOLİK TEPKİ Sİ

Karş ı Reformasyon, baş langıçta Protestan saldırısına ilham veren hümanist reform argümanlarının koş ulsuz kabulü yerine Katolik uygulamalarının sağlamlaş tırılmasını ve ağıklığa kavuş turulmasını gördü. ¹⁹ Lyndal Roper ve David Lederer, Cizvit Peter Canisius'un (1521-97) Augsburg'da vaizlik yaptığı dönemde gerçekleş tirdiğ ş eytan çkarma ayinlerini, Katolik inancını teş vik etmek için tasarlanmış bir dizi 'sahnelenmiş ' ş eytan çkarma ayininin ilki olarak tanımladılar. Augsburg, 1560 ile 1580 yılları arasında 'ş eytan çkarma gıgınlığ yıllarını' yaş adı. ²⁰ Ancak, erken dönem 'tiyatro' Karş ı-Reformasyon ş eytan çkarmalarının en çok duyurulunu, Kasım 1565 ile Ş ubat 1566 arasında, kuzey Fransa'daki Laon Katedrali'nde on altı yaş ındaki Nicole Aubry'nin geçirdiğ uzun süren çileydi. 'Laon Mucizesi', Fransa'nın Katolikler ve Huguenot Protestanları arasında siyasi olarak bölünmüş olduğı bir zamanda gerçekleş ti. Catherine de Medici'nin oğı Charles IX için naip olarak imzaladığı Amboise Fermanı (1563), Huguenotlar için sınırlı hoş görü sağlanmasıyla Fransa'daki ilk itiraf savaş ını sona erdirdi, ancak rekabet eden gruplar silahlı kalmaya devam etti ve gerginlikler yüksekti.

Nicole, ailesi büyükbabasının hayaletinin isteğ i üzerine Santiago de Compostela'ya hac ziyaretini gerçekleş tiremeyince ele geçirildi. Ele geçirilmesi, memleketi Vervins'teki bir laik öğretmen tarafından teş his edildi ve burada bir Dominikan rahibi olan Pierre de la Motte, ş eytan çkarma ayinlerine baş ladı. Nicole, büyükbabasının hayaletinin ele geçirdiğini iddia etti ancak De la Motte bu yorumu reddetti. Nicole'ün nöbetlerinin yalnızca kutsanmış ekmeklerle hafifletildiğini ve ele geçirildiğ dönemlerde

¹⁹ Vaftiz ayinlerinin Tridentine tarafından yeniden düzenlenmesi hakkında Kelly'ye (1985) bakınız, s. 261-2.

²⁰ Roper, L., *Oedipus ve Ş eytan: Erken Modern Avrupa'da Cadılık, Cinsellik ve Din* (Londra: Routledge, 1994), s. 185; Lederer, D., 'Exorzieren ohne Lizenz...', *De Waardt ve ark.* (2005), s. 213-31, s. 214-18. Karş ı Reformasyon propagandası olarak ş eytan çkarma hakkında bkz. Venard, M., 'Le Démon controversiste', Péronnet, M. (ed.), *La Controverse Religieuse (XVIe – XIXe siècles): Actes du Ier Colloque Jean Boisset* (Montpellier: Université Paul Valéry), 1980, cilt. 2, s. 45-60; Walker, D.P., 'On Altıncı Yüzyılın Sonlarında Propaganda Olarak Kullanılan Ş eytani Ele Geçirme', Garfagnini, G. (ed.), *Sciences, okült inançlar, kültür düzeyleri* (Florence: Olschki, 1982), s. 237-48; Weber (1983), s. 79-101; Pearl, J. L., 'Fransa'da Ş eytanlar ve Politika, 1560-1630', *Tarihsel Yansımalar* 12 (1985), s. 241-51; Pearl, J. L., "'Asi Ruh Okulu": Fransa'da Politika ve Ş eytani Ele Geçirme', *Tarihsel Yansımalar* 16 (1989), s. 286-306; Hanlon, G. ve Snow, G., 'Exorcisme et Cosmologie Tridentine: trois cas agenais en 1619', *Revue de la Bibliothèque Nationale* 28 (1988), s. 12-27; Soergel, P.M., *Azizlerinde Harika: Bavyera'da Karş ı-Reformasyon Propagandası* (Berkeley, CA: University of California Press, 1993), s. 99-158.

Latince, Fransızca, Almanca ve Flamanca sorulan soruları cevaplayabildi ve yoldan geçenlerin gizli günahlarını ortaya çıkardı. Kısa süre sonra Vervins'teki kilise, ş eytan çkarma ayininin geçtiği seyirciler için çok küçük kaldı ve gösteri Laon'a taş ındı. Nicole, alayla katedrale getirildi ve bu amaçla kurulan bir kürsüde günde iki kez ş eytan çkarma ayini yapıldı; ne kadar çok ev sahibi beslenirse, semptomları o kadar hafifledi. Bu arada, kendisine musallat olan iblisin Beelzebub (Huguenotların bir lideri) olduğunu tespit etti, Eucharist'te Mesih'in gerçek varlığını ilan etti ve sonunda Calvinist Cenevre'ye geri dönen ruhlardan kurtulduğunu ilan etti. ²¹

Nicole Aubry'nin ş eytan çkarma ayini, alayların durdurulmasını isteyen Laon'daki Protestanlar ile yerel Katolikler arasında bir çatış maya yol açtı. Nicole, Fransa'da düzeni sağlamak amacıyla yaptığı bir tur sırasında Laon'u ziyaret eden Kral IX. Charles tarafından Katolik inancına yaptığı hizmetlerden ötürü ödüllendirildi. Ancak, olaylar Katolikler arasında tartış masız değildi; yerel piskopos, ş eytan çkarma ayinlerini daha özel hale getirmeye çalış ıtı ve büyük miktarlarda kutsanmış ekmeklerin ş eytan çkarma amacıyla kullanılması yalnızca benzeri görülmemiş bir ş ey değildi, aynı zamanda Trent Konseyi'nin her ekmekte Mesih'in tüm kiş iliğinin, 'beden, kan, ruh ve tanrısallık', bulunduğu yönündeki ısrarını da zayıflatı.

D. P. Walker'ın belirttiği gibi, 'bu dindar Katolikler... ekmeği bir ilaç olarak kullanmaya yaklaş ırlar'. ²² Hem Ferber hem de Sluhovsky, Nicole'ün daha sonraki on altıncı yüzyıl Fransız ele geçirmeleri için bir model oluş turduğunu ve bu ele geçirmelerin çoğunlukla laik kadınları içerdiğini ve ²³ 1598-99'da Romorantin ve Paris'te Marthe Brossier'in yaygın olarak duyurulan cadılık ele geçirmesi gibi herhangi bir suçlamayı içermediğini savundu. Protestanlıktan gelen tehdit azaldıkça (ya da en azından daha az acil hale geldikçe), ş eytan çkarma ayinleri sapkınları değil cadıları ve büyücüler i ifş a etmeye baş ladı.

²¹ Sluhovsky (1996), s. 1039-42. Laon vakası için ayrıca bkz. Walker (1981); Crouzet, D., 'Bir Kadın ve Ş eytan: On Altıncı Yüzyıl Fransa'sında Sahip Olma ve Ş eytan Çkarma', Wolfe, M. (ed.), Erken Modern Fransa'da Değiş en Kimlikler (Durham, NC: Duke University Press, 1996), s. . 191-215; Ferber (2004), s. 23-39; Çağdaş tepkiler için bkz. Backus, I., Laon Mucizesi: Laon Mucizesi'nin anlatımlarında mantıksız, makul, kıyamet ve politik, 1566-1578 (Paris: J. Vrin, 1994).

²² Walker (1981), s. 24.

²³ Ferber (2004), s. 6; Sluhovsky (1996), s. 1043.

²⁴ Brossier davası için bkz. Walker, A. M. ve Dickerman, E. H., "'Etki Altındaki Bir Kadın': On altıncı yüzyıl Fransa'sında iddia edilen bir ele geçirilme vakası', Sixteenth Century Journal 22 (1991), s. 535-54; Ferber (2004), s. 40-59.

GIROLAMO MENGHI VE BÜYÜLÜŞ EYTAN AÇMA

Karş ı-Reformasyon Katolikliği demoniaclara iki uça karş ılık verdi ve bunlar arasında bir tedavi ve teş his sürekliliği vardı. Bir uça sempatik yaklaş ım vardı, en dramatik örnekleri Laon ve Loudun'daki ş eytan ş karma ayinleriydi, demoniaclar neredeyse yaş ayan azizler seviyesine yükseltiliyordu. Diğer uça, ele geçirilenlerin ş eytan ile bir anlaş ma yaptıklarına hükmedildi, bu da demoniacların büyücülük ve ş eytancılıkla lekelendiği anlamına geliyordu; Cizvit Peter Thyraeus, bir demoniac ile bir cadı arasında ayırım yapmanın bazen zor olduğunu öne sürdü. ²⁵ Bu iki yaklaş ım arasında, ele geçirilme günahın sonucu olarak görülebilir veya görülmeyebilirdi, ancak demoniac genellikle bir anlamda ş eytanın kurbanı olarak yorumlandı, ya doğrudan ya da dolaylı olarak büyücülük yoluyla. Richard Raiswell ve Peter Dendle'in ortaçağ ve erken modern Hristiyanlıkta ş eytana atfedilen rollere ilişkin dörtlül sınıflandırması burada yardımcı olur: Ş eytan Tanrı'nın ajanı, Tanrı'nın rakibi, Tanrı'nın hayal kırıklığına uğramış rakibi ya da Tanrı'nın aldattığı biri olabilir.

²⁶ Erken modern dönemde ş eytan ş karma ayinlerinde ş eytan genellikle rakip rollerinden hayal kırıklığına uğramış karş ıt rollerine geçiyordu; ama aynı zamanda sapkınlığı, büyücülüğü ve diğer günahları açığa çıkarmak için Tanrı'nın bir ajanı olarak da görülüyordu.

Tüm zamanların en ünlü Katolik ş eytan ş karcısı, ş eytan ş karma ile büyü arasındaki sınırları daha önce hiçolmadığı kadar zorlayan İtalyan Gözlemci Fransiskan keş iş Girolamo Menghi'yd (1529-1609). Menghi, Viadana'da doğdu ve 1550'de Fransiskanlere katıldı ve 1598 ile 1602 yılları arasında Bologna'da tarikatın taş ra görevlisi olarak görev yaptı. ²⁷ Çoğunlukla Bologna'da yaş ayan Menghi, kırk yıl boyunca Kuzey İtalya'da ş eytan ş karma ayinleri gerçekleştirdi ve ş eytan ş karma üzerine üçLatince eserin yazarıydı: *Flagellum daemonum* ('Ş eytanların Felaketi', 1577), *Fustis daemonum* ('Ş eytanların Kulübü', 1584) ve *Eversio daemonum* ('Ş eytanların Devrilmesi', 1588). Ancak Menghi'nin en erken eseri, basılı olarak ş kan ilk tam ş eytan ş karma kılavuzu olan 1572 tarihli *Compendio dell'arte essor-cistica* ('Ş eytan Çıkarcının Sanatının Özeti') adlı halk dilindeki eseri idi. Menghi'nin teolojisi ağığ kıyametvari idi.

Dünya tarihinin son evresine girdiğine, Tanrı'nın nihai zaferinin yaklaş tığına ve buna karş ılık öfkeli ş eytanın

²⁵ Thyraeus, P., *De demoniacis liber unus* (Köln 1594), s. 36-8.

²⁶ Raiswell ve Dendle (2012), s. 537-51.

²⁷ Romeo (1990), s. 115.

dünyada gücünü serbest bırakıyordu. ²⁸ Menghi, Compendio'da ruhların bedenselliğine güdü bir vurgu yaptı , incubus ve succubi'nin varlığını savundu ve iblislerin hayvanlar da dahil olmak üzere seçtikleri herhangi bir bedenin görünümünü alabileceğini iddia etti. Menghi, ruhların havadaki bedenlerini tanımladığı Augustine'in Yaratılış 'ın Kelimesi Kelimesine Anlamı Üzerine adlı eserinden alıntı yaptı.

²⁹ Menghi, ş eytani bedenselliğe ilişkin ortaçağ Fransisken geleneğini nihai sonucuna götürdü ve bu kez Aristoteles felsefesine olan aşk bir borcu ortadan kaldırdı.

Menghi'nin eserleri, 'gezginler için ideal olan' cep versiyonları halinde üretildi ³⁰ olmayanlar için de hazırda ancak kılavuzlarının aynı zamanda laik ve rahip bulunması, bunların din adamları ve laikler tarafından yaratıcı bir şekilde kullanılmasına olanak sağladı. Tüm kilise için kabul edilmiş tek bir ş eytan ş karma ayininin olmaması ve laiklerin çoğunun bilgisizliği, 1580'lerde Modena'da cinlilerin cinsel tacizine olanak sağlayan bir etkendi. ³¹ Giovanni Romeo, cinlilerin kök ve otların tütsülenmesiyle 'Menghian' ş eytan ş karma ayinleri yaptıkları için 1590'ların baş larında kovuş turulduğunu ³² ve kısa süre sonra bu ş eytan ş karma ayinlerinin hazine bulmak ve ³³ tedavi etmek için büyü kitabı olarak kullanıldığını göstermiş tir. 1643'te Zorzi adlı iktidarsızlık bir keş iş , Flagellum daemonum'u ş karmak ve kumar için tilsimler yaratmak için değildi. Çünkü ş eytan ³⁴ Bu, ş eytanları ş karanlar, ş eytan ş karma yöntemlerine ş arpıcı biçimde benzer yöntemler kullanıyorlardı.

²⁸ Menghi'nin kıyametliği hakkında bkz. Clark, S., *Thinking with Demons* (Oxford: Clarendon 1997), s. 409. Menghi'nin hayatı ve etkisi hakkında bkz. M. R. O'Neill, 'Discerning Superstition: Popular Errors and Ortodoks Response in Late Onaltıncı Yüzyıl İ talya'sında', yayınlanmamış doktora tezi, Stanford Üniversitesi, 1981; Romeo (1990), s. 114-44; Sluhovsky (2007), s.78-87; Probst, M., *Sahiplenme, büyü ve çareleri*: Girolamo Menghi (1523-1609) ve Maximilian von Eynatten (1574/75-1631) tarafından yazılan ş eytan ş karma kılavuzlarının belgelenmesi ve araştırılması (Münster: Aschendorff, 2008).

²⁹ Menghi, G., *Ş eytan ş karma sanatı özeti* (Venedik, 1605), s. 24. Bkz. Augustine, *De Genesi ad litre* (PL 34.284). Menghi'nin ş eytan bilimi hakkında bkz. Maggi (2001), s. 104-36; Maggi, A., *In the Company of Demons: İ talyan Rönesansında Doğal Olmayan Varlıklar, Aşk ve Kimlik* (Chicago, IL: University of Chicago Press, 2006), s. 1-5.

³⁰ Sluhovsky (2007), s. 45.

³¹ Erken modern dönemdeki ş eytan ş karcıların cinsel ve fiziksel tacizleri için bkz. ibid. s. 45-9; 68-9.

³² Romeo (1990), s. 145-68.

³³ Thorndike, L., *Büyü ve Deneyisel Bilimin Tarihi* (New York: Columbia University Press, 1923-58), cilt 6, s. 556-9; Sluhovsky (2007), s. 78; Gentilcore (1992), s. 107-11.

³⁴ Barbierato, F., 'On Altıncı Yüzyıldan On Sekizinci Yüzyıla Büyü Edebiyat ve Venedik Engizisyonu', Gilly, C. ve Van Heertum C. (eds), *Magic, Alchemy, Science from '400 to '700; Hermetik Trismegisto'nun Etkisi* (Floransa: Centro Di, 2002), s. 159-75, s. 160.

büyücüler. Pietro Antonio Stampa'nın Fuga Satanae ('Ş eytanın Uçuş u') adlı eserinde büyücülüğün baskısı altındaki bir bireyin, suçu iblisin adını söyleyebileceği, bu durumda adın bir kağıt parçasına yazılması ve yakılması gerektiği tavsiye edilmiş tir. Stampa daha sonra 35'e talimat vermiş tir:

İ ki resim hazırlayın, biri isminin yazılı olduğu bir iblisin resminin altında; diğeri ise iblisin bu büyücülükte kullandığı kötü niyetli kiş i. Bunları bir araya getirirken, buna 'kahin', 'büyücü', 'sihirbaz', 'cadı' veya benzeri bir isim ekleyin.

Ruhların isimlerinin veya imgelerinin ritüel olarak yakılmasıyla sınırlanması, Yunan Büyü Papirüsleri kadar eskidir ve Süleyman'ın Anahtarı gibi büyülü metinlerde yer alır. 36 Karş ı-büyü hala büyüydü ve kutsal emirler dış ında çok az ş ey, ş eytan çkarıcıları, 1579'da arafta ruhların ele geçirdiği ş eylerden insanları kurtarabileceğine inanan Bavyera rahibinin oğlu Johann Weiss gibi laik 'büyücülerden' ayırıyordu. 37

Ş İ DDET, BÜYÜCÜLÜK VE PERİ Lİ EVLER:

STAMPA'NIN Ş EYTANIN UÇUŞ U (1597)

1608 yılında Köln matbaacısı Lazarus Zetzner, Fransisken ş eytan çkarıcıların baş lıca eserlerini tek bir ciltte, Thesaurus exorcis- 38'de topladı . Bu ciltte Practica exor-morum Çkarıcıların Uygulamaları', 1585) ve ('Cin Çkarma Hazinesi'), cistarum ('Cin Dispersio daemonum da vardı.

('Ş eytanların Dağıtılması', 1587) Padova'lı Valerio Polidori'nin, 39 Menghi'nin

³⁵ Stampa, P.A., Fuga Satanae in Thesaurus Exorcismorum (Köln 1608), s. 1245-6: Biri, ş u adı taşıyan iblisin heykelinin altında olmak üzere iki resim hazırlayın: diğeri, o lanette iblisin kullandığı kiş iyi lanetleyen. Örneğin, kötülük yapan, büyücü Pytho gibi bazı adlar ekleyen besteler yaparak; strigha veya benzeri bir ş ey.

³⁶ Butler, E. M., Ritüel Büyü (Cambridge: Cambridge University Press, 1949), s. 58.

³⁷ Lederer, D., Madness, Religion and the State in Early Modern Europe: A Bavarian Beacon (Cambridge: Cambridge University Press, 2006), s. 216-18. Lederer, erken modern Bavyera ş eytan çkarma ayinlerinin analizinde, güney Almanya'daki yetkililerin ş eytan çkarma ayinlerini kontrol etmeye kararlı olduklarını, zaman zaman ruhsatsız ş eytan çkaranları kovuş turduklarını ve Benediktbeuern'deki St. Anastasia tapınağı gibi belirlenmiş tapınaklara cinli ruhlar gönderdiklerini göstermiş tir. Dahası, bir durumda laik otoriteler, 1650'ler boyunca Bavyera'daki önemli aileler için çalış an kadın bir ş eytan çkarıcı olan Rosina Huber'e lisans vererek din adamlarını zayıflattı (bkz. Lederer (2005), s. 213-31).

38 Tezaura ilişkin ayrıntılı çalış malar için Maggi (2001) ve Kallendorff'a (2005) bakınız.

39 Ş eytan çkarma eş anlamlıları (Köln 1608), s. 1-196, 197-284.

Flagellum ve Fustis, ticae⁴⁰ Zaccaria Visconti'nin Complementum artis ordis- ('Ş eytan Çıkarıcı Sanatının Tamamlayıcısı', 1589) ⁴¹ ve Stampa'nın Fuga Satanae'si ('Ş eytanın Uçuş u', 1597). ⁴² Bu Ş eytan ş karmaya çalış maları birçok benzerliği paylaş ıyordu ve hepsi büyücülükle meş guldü. Bunlardan en sonuncusu, profesyonel demonologlar tarafından Ş eytan ş karmaya üzerine yirmi yıllık yoğun yazının ürünü olan Stampa'nın Fuga'sı , burada türün sadece bir örneğ olarak inceleneyecektir. Stampa'nın Ş eytan ş karmaya yaklaş ımı yüzeysel olarak ayinseldi ama gerçek anlamda ayin geleneğine dayanmıyordu. Ş eytan ş karmaya, karşı ı-cadılık ve apotropaik uygulamaları birleş tirmesiyle, Stampa'nın yaklaş ımı çağdaş 'kurtuluş bakanlığına' daha yakın geliyor (Bölüm 8'de tartış ılmış tır)) Rituale Romanum'un ayinsel Ş eytan ş karmaya ayinlerinden daha iyidir .

Stampa'nın ilk ayini, teolojik eğitimi, aş ağılayıcı ve zorunlu Ş eytan ş karmalarla birleş tiren on iki aş amadan oluş uyordu. Bunlar Ş unları içeriyordu: 'Ş eytanın aldatmacalarının sergilenmesi' (Exponuntur insidiae diaboli), 'Ş eytan ⁴³ kovucunun hazırlığı' (Preparatio exorcistae), 'İ blislere ve onların ⁴⁴ birliklerine karşı lanet' (Imprecatio in Daemones, & ⁴⁵ ve bir Komut listesi) Ş eytanlara yapılmak için

faciendum) Ş eytan ş karması⁴⁶ Stampa'nın ayininde hiçbir noktada Ş eytan ş karıcı Diabolis ritüellerinden hiçbirini kullanmadı. Stampa, Ş eytan ş karıcının, Ş eytanın 'potansiyel olarak' (potesta-tive) ele geçirilmiş olması durumunda, saplantıya benzer bir durum olması durumunda veya 'sadece büyücülükle' ele geçirilmiş olması durumunda ilk on aş amayı atlamasını tavsiye etti. ⁴⁷

Ş eytan ş karmaya ritüellerinin sonraki yedi bölümü tamamen Ş eytan ş karmaya ritüelleriyle ilgilenmeye ayrılmış tı. büyücülük ve 'Büyücülüğü kırmak' (Solutio Malefi ciorum), 'Büyücülük aletlerini ⁴⁸ yakma yöntemi' (Modus comburendi) gibi konuları içeriyordu

⁴⁰ Aynı eser, s. 285–526, 527–756.

⁴¹ Aynı eser, s. 757–1192.

⁴² Aynı eser, s. 1193–1272.

⁴³ Aynı eser, s. 1202–4.

⁴⁴ Aynı eser, s. 1218–21.

⁴⁵ Aynı eser, s. 1221–5.

⁴⁶ Age. s. 1226–9 (bu bölüm Precipio tibi'yi içeriyordu).

⁴⁷ Aynı eser, s. 1225.

⁴⁸ Aynı eser. s. 1230-2: Göksel krallığın anahtarlarını Kutsal Havarî Petrus'a veren Tanrı, ruhları bağlamak ve serbest bırakmak için Papa'ya teslim ettiğinizi kabul etsin: Onun Ş efaati yardımıyla bu hizmetkarınız N. . Öümün ölümü ve cehennemin ısırtı olan ve Baba ve Kutsal Ruh ile birlikte dünyayı ateş le yargılamak için gelecek olan O'nun aracılığıyla.

kötülüğün aracıları), ' 50'nin mazlûmunun boğulması ve ş eytan için bir ayın ' ve iblisin imajının yakılması).

51

Stampa, 'çalın kullanımı, çalın hastanın boynuna bağlanma araçlarıyla ilgili' (Usus stolae de 52 , bir modo ligandi Stola ad collum patientis iğne düğümler atarak görünmez ruhsal yaratmayı içeriyordu), çalın bağ kurmayı, karşı -büyücülüğün ağık bir örneğini içeren bir bölüm ekledi. Dahası, bazı kovucu ve koruyucu öğeler içeren 'herhangi bir nesnenin ş eytandan çkarılması', mumların kutsanması ve 'bir evin ş eytandan kutsanması' (Satanae bene-dictio domus) ekledi. 53 Rahip, su ve tuzla yapılan olağan kovma ayinlerini ilan etti ve evi kutsal suyla serpti, ardından bir dizi küğümseyici kovma ayini Tanrı'ya evin sakinlerini 'düş manın tüm gizli tuzaklarından' (omnes insidiae latentis inimici) koruması için yalvardı, ancak bu çok genel terimlerle anlaşı ldı. Örneğin, rahip 'veba ruhuna' (spiritus pestilens) ve 'bozucu atmosfere' (aura 54) karşı ı dua etti . Dolayısıyla kovma ayini, corrumpens'e karşı ı bir kilise dezenfektanıydı. Ş eytanın doğrudan kovma ayini iş i olabilecek veya olmayabilecek doğal tehlikeler, gerçek bir olmaktan çok. Ayin, eve Vicit leo de tribu Juda radix David sözcüklerinin yazılı olduğu bir balmumu haçolan koruyucu bir muska yerleş tirilmesiyle sona erdi .

Büyücülükle meş guliyet ş eytan çkarmada yeni bir unsur değildi, ancak bir ev alanını ş eytan çkarma fikri on altıncı yüzyıla özgüydü. Timothy Chesters, perili ev mecazının, gürültülü ruhların musallat olduğu evi Protestanların ş eytan çkarmaya çalı ş tığı ideolojik bir savaşı ın tiyatrosu olarak sunan İ sviçeli Protestan teolog Ludwig Lavater'in (1527-86) bir icadı olduğunu ileri sürmüş tür.

49 Aynı eser, s. 1238-44: Tüm ş eytan çkarma ayinlerinin en ayrıntılı kısmı olan bu bölümde, rahibin büyüçülük aletlerinin yanına konan kükürt ve zift hazırlaması gerekiyordu.

Bir dizi okuma, dua ve iblislere hitaptan sonra, rahip bir ateş i kutsal suyla kutsal ve sonra kükürt ve zift ateş e atardı, her eyleme ayrı bir dua eş lik ederdi. Son olarak rahip büyüçülük aletlerini ateş e atardı.

50 Aynı eser, s. 1244-5 (hastalar için).

51 Aynı eser, s. 1245-6.

52 Aynı eser, s. 1268-72.

53 Aynı eser, s. 1253-64.

54 Aynı eser, s. 1257.

kontrolünü ele geçirmesine yanıt olarak, Cizvit ⁵⁵ Lavater'in evsel mekanın manevi Peter Thyraeus ilk olarak perili evler sorununu Katolik bir bakış açısıyla ele aldı. Thyraeus, *Locis infestis*'inde (1604) binaların çkarılması için bir ayin sağladı. Bu ayin Tanrı'ya, Meryem Ana'ya ve tüm azizlere yakarış ları, kademeli mezmurların okunmasını, Aziz John İncili'nin bir bölümünün okunmasını ve tütsü kullanımını içeriyordu. ⁵⁶ Evlerden çkarma ayinleri daha resmi ayinlere bile girdi: *Rituale Romanum*'un (1631) bir İspanyolca baskısı *Exorcismus domus a daemonio vexatae* ('Bir iblisin rahatsız ettiği bir evin çkarılması') başlıklı bir ayini içeriyordu. Hala çok canlı olan Karşı-Reformasyon.

⁵⁷ Binaların düzenli olarak çeytan çkarılması,

DOMİ Nİ KALILAR VE Cİ ZVİ TLER

Menghi gibi Fransiskanların aksine, İspanyol Engizisyonunu etkin bir çeykilde yöneten ve İspanya ile topraklarındaki kiliseye hakim olan İspanyol Dominikenler, çeytan çkarma konusundaki yeni modadan derin bir çeyphe duyuyorlardı. İtalya'da, Napoli Krallığı dışında, Kutsal Ofisin Kutsal Cemaati'nin Engizisyon görevlerini yerine getirdiği yerde, kötü niyetli ve itaatsiz çeytan kovuculara gösterilen ısrarlı ilgi, engizisyoncularla çeytan kovucuların neredeyse her zaman anlaşamadıkları anlamına geliyordu. Papa Sixtus V'in *Coeli et terrae* (5 Ocak 1586) adlı fermanı büyüçülüğün bastırılmasını teşvik etti ve potansiyel cadılar olarak cinlilere dikkat çekti: 'Takıntılı, dalgın ve deli kadınların bedenlerinde bile cinler gelecekteki veya gizli çeyyeleri ararlar, böylece İncil'de Rabbin sessiz olmalarını emrettiği kişiler tarafından boş ve yalan cevaplar geri dönebilir'. ⁵⁸ İma

⁵⁵ Lavater'in ölümlerin hayaletleri hakkındaki Katolik öğretilerini kınaması için bkz. Lavater, L., *De spectris, lemuribus et magnis insolitis fragoribus* (Leiden, 1659 [1570]), s. 111-23.

Lavater hakkında Chesters, T., *Ghost Stories in Late Renaissance France* (Oxford: Oxford University Press, 2011), s. 77-83'e bakınız.

⁵⁶ Thyraeus, P., *Yeni bir evin kutsanması veya istila edilmiş yerler ve gece terörü olan Daemonyaklarda iblislerin istilası* (Köln 1604), s. 242-54.

⁵⁷ Bu ayinin çevirisi için bkz. 'Ek: Perili Evlerin Çkarılması', Thurston, H. (editör J. H. Crehan), *Ghosts and Poltergeists* (Londra: Burns and Oates, 1953), s. 204-8.

⁵⁸ Kutsal Roma Papası'nın diplomaları ve ayrıcalıkları boğaları, Torino baskısı (Torino: A. Vecco, 1863), cilt. 6, s. 648-9: Kuşatılmış veya lenfatik ve fanatik kadınların bedenlerinde bile iblisler, Rabbin İncil'de susmalarını emrettiği bu kadınların boş ve yalan cevapları haklı olarak geri getirebilmeleri için geleceği veya gizli çeyyeleri veya eylemleri ararlar.

Şeytan çıkarıcılar için durum ağırdı: ayrıntılı büyülerle şeytanlara ses vererek, büyücülüğün potansiyel destekçileri oluyorlardı.

1575 ve 1579 yılları arasında Dominikan Alonso de la Fuente, Kral II. Filip ve Engizisyonu, Extremadura ve Batı Endülüs'te, çoğu kulu maneviyat kisvesi altında şeytanla anlaşmalar yapan alumbrados adlı bir tarikat keşfettiğine ikna etmeye çalıştı.

⁵⁹ Fray Alonso'ya göre alumbradoslar daha sonra aslında şeytan tapanları olan Cizvitler tarafından 'çkarıldı'. Engizisyon sonunda alumbradismo'yu araştırdı, ancak şeytani bir faaliyetten şüphelendikleri için değil, rahipler ve dindar laik kadınlar arasındaki uygunsuz cinsel ilişki iddiaları nedeniyle. Cadılıktan resmi olarak hiç bahsedilmedi - çeviklik gösteren bir kadın Engizisyon'a ⁶⁰ ve kürsüye tırmanarak insanüstü bir meydan okuduğu için kırbağlanmasına rağmen, ne şeytan çıkarıldı ne de büyücülükle suçlandı. ⁶¹ Fray Alonso, kısmen paranoyadan, kısmen de Cizvitlere olan düşmanlıktan kaynaklanan nedenlerle kampanyasına devam etti; ancak Cizvitlerin gücü destekçileri vardı ve Alonso, en azından kısa bir süreliğine susturuldu.

⁶²

Fray Alonso'nun suçlamaları, Dominikanlar ve Cizvitler arasında İspanyol topraklarında devam eden manevi üstünlük mücadelesindeki sadece bir çatışma olarak görülebilir ve bu mücadele demonolojik anlaşmazlıklarda kendini göstermiş tir. Cadılığın tüm gerçekliğinin kabulü Katolik Avrupa'nın birçok yerinde tartışmalı olmaya devam etmiştir. Toby Green, İspanyol Engizisyonunun cadıların peşine düşme konusundaki bariz isteksizliğini tarihi bir kaza olarak yorumlarken (İber yarımadasında kolayca bulunabilen başka günah keçileri vardı) Julio Caro Baroja için, ilahiyatçılar arasındaki görüş çelişitliliği Cizvitler ve Dominikanlar arasındaki rekabetin kanıtıdır. ⁶³ Dominikanlar, Malleus'tan türetilen şeytanın fiziksel tezahürleri konusunda demonolojik bir 'gerçekliği' savunmaya kararlıken ,

⁵⁹ Fray Alonso için bkz. Weber, A., 'Ecstasy'yi şeytanlaştırmak: Alonso de la Fuente ve Extremadura'nın Alumbrados'u', Boenig, R. (editör), *The Mystical Gesture: Essays on Medieval and Early Modern Spiritual Culture in Honour of Mary E. Giles* (Aldershot: Ashgate, 2000), s. 141–58; Weber, A., 'Engizisyoncu, Beden ve şeytan: Alumbradismo ve şeytan Ele Geçirme', De Waardt ve diğerleri (2005), s. 177–89.

⁶⁰ Weber (2005), s. 182.

⁶¹ Aynı eser, s. 180.

⁶² Aynı eser, s. 185.

⁶³ Green, T., *Engizisyon: Korkunun Saltanatı*, 2. baskı (Londra: Pan MacMillan, 2008), s. 9–10; Baroja, J. C., 'Cadılık ve Katolik Teolojisi', Ankarloo, B. ve Henningsen, G. (editörler), *Erken Modern Avrupa Cadılığı: Merkezler ve Çevreler* (Oxford: Oxford University Press, 1990), s. 19–43, s. 40–2.

Cizvitler daha ş üphecî bir yaklaş ım sergileme eğilimindeydi. Örneğin, 1660'larda Bavyera Cizviti Bernhard Frey, *Rituale Romanum*'un tanı kriterlerini katı bir ş eklede uyguladı ve büyücülüğe karşı ı gıktı, akıl hastalığının savunmasının mahkemeler tarafından kabul edilmesi gerektiğini ve 'ş eytanların' akıl hastaları için olan hastanelere geri gönderilmesi gerektiğini savundu. [64](#)

GeçSkolastik felsefenin geliş imi de demonolojiye yönelik tutumlarda belirleyici bir faktördü. Karşı ı Reformasyon'un önde gelen Cizvit filozofu Francisco Suárez (1548–1617), *De malis angelis* adlı incelemesinde demonik yerellik ve faaliyet sorunlarını araşt ırdı.

('Kötü Melekler Üzerine'). Suárez, Gerasalı iblislerin domuzlara girmesinin 'bazı iblislerin havaya fırlatıldığını' (*Quod aliqui daemones in hoc aere [65](#) he versentur*) gösterdiğini ve bu nedenle doğal dünyada fiziksel bir alan iş gal ettiğini düş ünürken, iblislerin dünyada kontrolsüzce dolaş abileceği ş ekincesiz kabul etmekte isteksizdi. 'İ blislerin dolaş ma özgürlüğü, lütuf yasası altında bile fikrini devam etmeli mi?' (*an ... daemonum vagandi libertas daret etiam in lege gratia*) sorusuna yanıt olarak Suárez [66](#)'yı ş u ş eklede sonuşandırmış tır:

Ş u anda bile çok sayıda iblisin havaya fırlatıldığı çok kesindir; çünkü iblisler insanları, hatta sadık olanları bile rahatsız eder ve bu nedenle saplantılılar Kilise tarafından kovulur. Bir iblisin belirli bir yerde kiş isel olarak tutulduğu için bağlı olduğu söylenemez, ancak insanları ayartma gücüne sahip olduğu sürece, her yerde insanları ayartmalarına veya rahatsız etmelerine izin verilmediği için değil, çünkü tam tersi doğrudur (söylediğim gibi), ancak arzuladıkları ve yapabilecekleri kadar veya Mesih'in geliş inden önce alış ık tıkları kadar ayartmalarına izin verilmediği için. Ve bu ş eklede Hristiyanlar ve Mesih'in Kilisesi üyeleri, özellikle Augustinus'un iddia ettiği gibi önceden belirlenmiş olanlar açısından büyük ölçüde bağıdırlar.

⁶⁴ Liderler (2005), s. 224–7.

⁶⁵ Suárez, F., *De malis angelis* 16.29, *Opera omnia*'da (Paris: Vivès, 1856), cilt. 2, s. 1066

⁶⁶ Age. 18.7 (s. 1066–7): Ş u anda bile çok sayıda iblisin bu havada yoğunlaş mış olduğu kesindir; çünkü ... artık iblisler de insanlara, hatta ibislere eziyet ediyor ve bu nedenle Kilise tarafından kuş atılmış durumdalar. Bir kiş inin belirli bir yerde tutulmasıyla ilgili olarak bir iblisin bağlı olduğunun söylenmediği, ancak gücün erkekleri ayartmak için kullanılmasıyla ilgili olarak söylendiği söylenmelidir. erkekleri hişir ş eklede taciz etmiyorlar, çünkü (söylediğim gibi) tam tersi ağık, ancak ellerinden geldiğince ve arzu ettikleri kadar baş tan ş karmalarına izin verilmediğinden ve Mesih'in geliş inden önce alış ık tıkları kadar değil. Ve en önemlisi, Augustinus'un istediği gibi, Hristiyanlara ve İ sa Kilisesi'nin üyelerine ve özellikle de yağmacılara karşı bu ş eklede bağıdırlar.

Gerçekten de Suárez, iblislerin faaliyetlerini kısıtlamada daha da ileri gitti: 'İblislerin gücü, yalnızca Mesih'in gelişinden sonra önceden belirlenmiş olanlara göre değil, hatta Mesih'in önceden görülen erdemleri nedeniyle daha önce de bağlanmış gibi görünüyor; çünkü bir iblisin seçilmiş olanları ayartmasına asla izin verilmedi'. Dahası, çağdaş inanmayanlar da iblislere karşı koruma olarak Mesih'in 'öngörülen erdemlerinden' yararlandılar.⁶⁷ En önemlisi, Suárez Şeytan'ın kendisinin kelimenin tam anlamıyla cehennemin uğrumuna bağlandığını ve Deccal gelene kadar serbest bırakılmayacağını açıkça belirtti.⁶⁸ Bu nedenle, düşüşleri sırasında havaya kaçan iblisler insanları ele geçirme gücüne sahip olsalar da, hiçkimse Şeytan tarafından ele geçirilemezdi. Suárez Şeytan'ın kırkama konusuna hiçbir zaman açıkça değinmedi ve Şeytanı ele geçirmenin, Şeytanı ele geçirmenin aksine, imkansız olduğu iddiasının sonuçlarını fark etmemiş olabilir. Suárez'in görüşünden kaynaklanan bariz bir soru, eski Şeytan kırkama formülleriyle ilgilidir: Şeytan bir insana sahip olmaktan acizse, neden Şeytan kırkama kişisi doğrudan Şeytan'a hitap ediyor?

Diğer Cizvitler, Şeytan kırkama konusundaki çağdaş yaklaşımları daha açık bir şekilde eleştirdiler. Büyü, cadılık ve Şeytan kırkama konusunda etkili bir yazar olan İspanyol Cizvit Martí del Rio (veya Delrio), Menghi'nin suffu-migasyonlarını, hiçbir fiziksel Şeytanın maddi olmayan bir madde üzerinde güce sahip olamayacağı gerekçesiyle kınadı.⁶⁹ Lynn Martin, Fransız Cizvitlerin özellikle 'Katolik 70'in resmi büyüsunu kullanmaya isteksiz olduklarını ve Thyraeus'un kabul edilen ele geçirilme belirtilerinden on ikisini reddettiğini' ve güvenilmez olduğunu ileri sürdü.⁷¹ Bununla birlikte, Cizvitler arasında görüş yaklaşımının itililiği vardı ve çok azı, Frey kadar kesin bir şekilde ühpeci bir Şeytan kırkama benimsedi.

Bunun yerine, Aziz Ignatius, Agnus Dei adına kutsanmış kutsal su, Aziz Francis gibi Cizvit azizlerinin kalıntıları gibi diğer kutsal eşyaları kullanarak Şeytan kırkama ayininin ortaya çıkardığı epistemolojik sorunlardan kaçındılar.

⁶⁷ Suárez, De malis angelis 18.8: İblislerin gücünün yalnızca Mesih'in gelişinden sonra önceden belirlenmiş olanla ilgili olarak değil, aynı zamanda Mesih'in öngörülen erdemleri nedeniyle önceden de bağlı olduğu görülmektedir; çünkü Şeytanın seçilmişleri baştan kırkamasına asla izin verilmezdi.

⁶⁸ Suárez, De malis angelis 18.9–10.

⁶⁹ Del Rio (2000 [1595]), s. 115–16. Del Rio için şimdiki Machielsen, J., Martin Delrio: Demonology and Scholarship in the Counter-Reformation (Oxford: British Academy, 2015)'a bakın.

⁷⁰ Martin, A. L., Cizvit Zihni: Erken Modern Fransa'da Bir Elitin Zihniyeti (Ithaca, NY: Cornell University Press, 1988), s. 136–40.

⁷¹ Kelly (1968), s. 87. Thyraeus hakkında bkz. Lederer (2005), s. 221.

Xavier ve kutsanmış yağlar ve madalyalar.⁷² Bunlar baş arılı olursa, bir bireyin şeytani etki altında olduğunu kanıtlarken, aynı zamanda Cizvit azizlerini ve Cizvitlerin lütuf araçlarının etkinliğine ilişkin cömert görüşlerini teşvik eder.

1614 AYI N REFORMU

Vaftiz, itiraf, son yağ ve evlilik ayinlerinin ayinlerini ve kilisenin onayladığı kutsama ve cin çıkarma ayinlerini içeren Trent Konseyi'nin *Rituale Romanum*'u, Tridentine ayin kitaplarının yayınlanan sonuncusuydu. Hemen öncekileri Alberto Castellani'nin *Liber sacerdotalis*'i (1523), Francesco Samarini'nin *Sacerdotale*'i (1579) ve Kardinal Santori'nin *Rituale*'iydi (1584).

Papa XIII. Gregory tarafından 1584'te Konsey için yeni bir *Rituale Romanum* taslağı hazırlamaya başlaması istenen Santori, Menghi gibi çağdaş İtalyan şeytan çıkarıcıların çalışmalarına değil, mevcut en eski kutsal kitaplara dayanan bir şeytan çıkarma ayini tamamladı. Santori, ele geçirilme teşhisine ilişkin talimatları için Castellani'ye güvendi.⁷³ Santori'nin, ayinini *Ordo Romanus XI* ve Gelasian Sakramentary'nin diline dayandırarak, çağdaş şeytan çıkarma modasını görmezden gelme kararının tarihsel önemi yeterince vurgulanamaz. Bunu yaparak, sonunda resmi Katolik şeytan çıkarma tutumlarını dönüş türdü ve bunu sıradan bir olaydan, kanona sıkı sıkıya bağlı istisnai bir prosedüre dönüş türdü.

1614'teki ayin hem ayinseldi hem de alışılmadık derecede esnek ve açık uçuydu, çünkü bir şeytan çıkarma ayininin süresi değişebiliyordu. Aslında, ayin iki uçnokta arasında bir dengeydi: şeytan çıkarmanın, hatasız bir şekilde etkili bir kelime dizisi olarak tam anlamıyla 'kutsallaştırılması' ve

⁷² Örneğin, 1664 yılında Bavyera'da Cizvitler tarafından gerçekleştirilen Anna de la Haye şeytan çıkarma ayinine bakın (Johnson, T., 'Besessenheit, Heiligkeit und Jesuitspiritualität', De Waardt ve diğerleri (2005), s. 234-47). Cizvitlerin şeytan çıkarma yaklaşımı hakkında ayrıca bkz. De Waardt (2009), s. 344-59; Genç (2013), s. 203-9.

⁷³ Santori, G. A., Gregory XIII Pont'un Roma Ayinleri Ritüeli. Maks. sipariş üzerine basılmıştır (Roma, 1584), s. 672-712. 1614 Ritüelinin gelişimi hakkında bkz. Sodi, M. ve Flores Arcas, J. J., 'Introduzione', *Rituale Romanum Editio Princeps* (1614), Anıtlar, Trent Liturji Konseyi 5 (Vatikan Şehri: Libreria Editrice Vaticana, 2004), s. xxxvi-xiii; Haag, H., *Teufelsglaube* (Tübingen: Katzmann, 1974), s. 391-439; Dondelinger-Mandy, P., 'Le rituel des exorcismes dans le *Rituale Romanum* de 1614', *Le Maison-Dieu* 183/184 (1990), s. 99-121; Sluhovsky (2007), s. 87-8.

ş ekli tamamen ş eytan karan tarafından belirlenecek karizmatik bir süreç Ayine önceden verilen talimatlar, 'rahip veya Kilise'nin diğ er meş ru bakanının ... onaylanmış yazarlardan ve uygulamadan bilgi edinmek iğn alış ması gerektiğini' nerdiklerinde hem otoritenin hem de deneyimin yararlılığını kabul etti.

⁷⁴ Sluhovsky ⁷⁵, Ferber ise 'yarı-kutsal bir yaklaş ıma' yol ağığını savunurken , ş eytan çkarma 1614 ayınının ayininin kutsallaş tırılmasında iğkin bir paradoksa dikkat çekmiş tir. ş eytan çkarma tarikatının din adamlarının en alt sıralarından biri olması ve ş eytan çkarma iş leminin Kilise Hukuku'nda bir rahip gerektirmemesi, yine de on altıncı yüzyıl ş eytan çkarma ayinlerinin rahip otoritesi iğkin bir deneme alanı haline gelmesi, özellikle de kutsanmış ekmeğın sıklıkla dahil olması nedeniyle. Ancak, ayinin aksine, baş arılı bir ş eytan çkarma ayini ş eytan çkaranın kutsallığını yansıtıyordu, yani ş eytan çkarma iş lemi 'süper-kutsal ayin'den baş ka bir ş ey değildi, sadece en kahraman rahiplerin deneyebileceğ  bir ş eydi. ş eytan çkarma böylece 'en iyi' rahipleri daha az değ erli olanlardan ayırt etmeye hizmet etti ve Louis Gaufridy'nin durumunda, bir rahibin meslektaş ları tarafından büy c  olarak adlandırılmasına bile izin verdi. ⁷⁶

Eğ er 1614'te ayinin pekiş tirilmesi ger ekten de bir 'süper ayin' yaratmış sa, bu, ayinin yazarlarının niyeti gibi g  r nm yor.

Ayin, ş  phecilik ve safdillik arasında dikkatli bir dengeyi korudu: "[Cin karan] birinin ş eytan tarafından takıntılı olduğ una kolayca inanması; ancak takıntılı bir kiş inin, korkun  bir hastalık veya baş ka bir hastalık altında alış anlardan ayırt edilmesini sağlayacak bilinen iş aretlere sahip olsun." ⁷⁷ Bu iş aretler, bilinmeyen bir dili "bir ok s zc kle" (pluribus verbis) konuş mak veya birini anlamak, uzak ve bilinmeyen ş eyleri bilinir kılma yeteneğ  ve bir kiş inin "yaş ının veya doğ al durumunun otesinde" bir g  ğ g  stermesiydi (supra aetatis, seu conditionis naturam). Kilise otoritelerinin ş  phecilige y neldiğ  on sekizinci y zyılda bu kriterlerin sıkı bir ş ekilde uygulanması, ş eytan karmayı neredeyse imkansız hale getirdi.

Öte yandan, ş eytan karan kiş i ş eytanların bazen saklandıkları veya ş eytanın kendisini terk ettiğ ini iddia ettikleri konusunda uyarılmış tı; hatta doğ al hastalığın semptomlarını taklit edebilirlerdi. Ağ k , bu t r uyarılar ş eytan karan kiş iyi, kiş ide bariz ele geğ r lme belirtileri g  r lmese bile ısrar etmeye teş vik etme etkisine sahip olurdu. 1614 ayini, t m

⁷⁴ RR 861-2: Onaylanmış yazarlardan bir rahip veya Kilise'nin herhangi bir meş ru bakanı,

Ve deneyimlerinden g  renmeye g  ş masına izin verin.

⁷⁵ Sluhovsky (2007), s. 88-9.

⁷⁶ Ferber (2004), s. 63-9.

⁷⁷ RR 863: Öncelikle, birinin bir iblis tarafından ele geğ r ldiğ ine kolayca inanması; ama bilinsinler ele geğ r len kiş inin kara safradan veya baş ka bir hastalıktan muzdarip olanlar tarafından tanındığını g  steren iş aretler.

ele geçirilmeler büyücülüğün bir sonucuuydu, ancak bir cadının büyücülük araçları vasıtasıyla ele geçirmeyi sağlayabileceği yaygın görüş ünü destekliyordu. 78 Burada ayinin 'ağklarından' biri yatıyordu 79; büyücülük araçlarının yok edilmesi gerektiğini söylüyordu, ancak bunun gerçekleş ebileceği ayinsel bir bağlam sunmuyordu:

Ve ş eytana, bunun bedende herhangi bir büyü iş i yüzünden mi, yoksa büyücülükle ilgili bir resim veya araçyüzünden mi tutulduğunu söylemesini emretmelidir; eğer takıntılı kişi i bunu ağzına alırsa, kusmalı; ya da bedeninin dış ında bir ş ey varsa, bunu ortaya çıkarmalı ve bulunduğunda da yakmalıdır.

Bununla birlikte, ayin aynı zamanda, ş eytan kıranın merakını, ş eytanın adını ve ayrılış saatini sormakla sınırladı ve ş eytanın içindeki kişi inin de oruç itiraf ve komünyon yoluyla bu sürece dahil olması konusunda ısrar etti. 80 Normal ş artlar altında, ş eytan kıarma iş leminin bir kilisede yapılması ve kadınların ş eytan kıarılması sırasında tanıkların bulunması gerektiği yönündeki talimatlar, aslında istismarı önlemek içindi. 81 Ancak, ş eytan kıaranların çoğunluğu kadın olduğundan, bu aynı zamanda ş eytan kıarma iş lemlerinin sıradan izleyicilerin de katıldığı etkinlikler haline gelmesine de izin veriyordu. Ş eytan kıarma iş leminin ayin sonrasında yapılması tavsiyesi, ş eytan kıarma iş lemini Karş ı-Reformasyon Katolikliğinin en yüce ayin eylemine bağladı, ancak bu ş artın ne sıklıkla uygulandığı belirsizdir.

82

Ayin, ilk zorunlu ş eytan kıarma ayini olan Praecipio tibi'den (RR 887) önce yanıtlar ve kınama dualarıyla baş ladı, ardından Yeni Ahit okumalarından bir seçki geldi: Markos 16'da İ sa'nın öğrencilerine verdiği emir ('Benim adımla cinleri kovacaklar'), Luka 10'da yetmiş iki öğrencinin dönüş ü ve Luka 11'de İ sa'nın Beelzebub tarafından kendisine ş eytanları kovduğu suçlamasına verdiği yanıt (RR 889-91). İ kinci zorunlu ş eytan kıarma ayini olan Exorcizo te, immundissime spiritus'tan (RR 896-97) ve eski kınama dualarından önce daha fazla kınama duası geldi.

78 RR 879: Ve iblise, o bedende büyü bir iş iğin mi, yoksa kötülüğün belirtileri için mi, yoksa ele geçirildiği takdirde kusacağ aletler için mi tutulması gerektiğini söylemesini emretti; veya eğer cesedin dış ında baş ka bir yerde bulunuyorlarsa, onları ortaya çıkarak ve bulunanlar yakılacaktır.

79 Ferber (2004), s. 12.

80 RR 873, 871.

81 RR 870, 878.

82 RR 881.

ş eytan ıkarma Deus conditor (RR 898–99), ş eytanın göğsünün haça imzalanmasını iğeriyordu. Üçkatlı büyük yalvarış lar, antik dua Deus caeli (RR 900–904) ile noktalananak takip edildi. Son yalvarış , ayinin doruk noktasını oluş turdu; ardından gelen tek ş ey, 'takıntılı olanlar üzerinde dindarca söylenebilecek' isteğ e bağı materyaldi (super obsessum devote dicere). Bunlara Magnifi cat, Havarilerin İ nançBildirisi, Athanasian İ nançBildirisi ve Mezmurlar 90, 67, 69, 53, 117, 34, 30, 21, 3, 10 ve 12 dahildi.

1614 ayini, Ocak 1999'a kadar Katolik kilisesinin resmi ayini olarak kaldı ve bu da onu tüm Tridentine ayinlerinin en uzun ömürlüsü yaptı; yerel dildeki versiyonları hiçbir zaman yetkilendirilmedi. Ayin basit ve esnekti, Rönesans hümanist antikacılarının antik metinlere olan ilgisini ve Trent'in reform ruhunu ve ayinlerin basitleş tirilmesine olan sempatisini somutlaş tırıyordu. Erik Midelfort, Ritüelin kendi dönemi iğn ele geçirmeye dair belirgin bir ş üpheci görüş ortaya koyduğunu ileri sürmüş tür ; Menghi'nin bazı ele geçirilme vakalarının doğal bir hastalık olabileceğini kabul etmesinin aksine, Ritüel 'ağkça doğaüstü olmadığı sürece her olgunun doğal kabul edilmesi gerektiği' konusunda ısrar etmiş ve ele geçirmeyi, kanıtlanması son derece getirmiş tir . Ritüel doktrini, on zor olan bir tür 'olumsuz mucize' haline sekizinci yüzyıla kadar çoğu din adamı tarafından tam olarak kabul edilmemiş tir; ancak Ritüelin reğetelerinin epistemolojik etkileri on yedinci yüzyılda hissedilmeye baş lanmış tir.

Kelly, 'Genel olarak [1614'teki] ayin talimatları, ş eytan ıkarma iş leminin sorumsuz ve kış kırtıcı kullanımını azaltma yönündeki istenen etkiyi elde etti' görüş ünü dile getirdi. ⁸⁴ Eğer bu, Ritüelin kullanılmaya devam ettiği dört yüzyıl boyunca doğruysa , ayinin ani etkisi iğn kesinlikle doğru değildi. On yedinci yüzyılın ilk kırk yılında 'ş eytan ıkarma endüstrisi' yavaş lama belirtisi göstermedi ve piskoposluklarındaki rahiplerin Ritüel'i mi yoksa baş ka bir metni mi kullanacağı bireysel piskoposlara bağılıydı. Düzenli din adamları söz konusu olduğunda, piskoposun onların faaliyetlerini etkilemesi zaten zordu. 1639 gibi geç bir tarihte bile Theatine Canon Hilario Nicuesa, yıl boyunca uygun bayram günlerinde kullanılacak bir dizi ayrıntılı ayinsel ş eytan ıkarma ayini olan Exorcismarium'unu yayınladı ve ş eytan ıkarma iş leminin günlük doğasını vurguladı. ⁸⁵

⁸³ Midelfort, H. CE, 'Doğa ve takıntı: melankoliden manyetizmaya takıntının doğal ağıklamaları', De Waardt ve diğerleri. (2005), s. 73–87, s. 84–7.

⁸⁴ Kelly (2006), s. 306.

⁸⁵ Güzel (1639), s. 1–15.

Sluhovsky, Trent'ten sonra merkezileşmeye ve tek tip bir Roma ayinine yönelik baskıya rağmen, kilisenin Rituale Romanum'u yürürlüğe koymak için yapabileceği kadar çaba sarf etmediğini, çünkü Şeytan çkarmanın hem 'karmaşık' hem de diğer ayinlerle karşılaşıldığında önemsiz olduğunu savundu. Şeytan çkarma, gezgin rahipler, büyücüler ve halkın ifadaları damgasından asla tamamen kurtulamayan rahipleri lekeledi.

86

Şeytan çkarma, kolayca büyüye veya hatta fiziksel ve cinsel tacize dönüşen 'karmaşık' bir işti. Ancak, 1614 ayininin uzun ömürlülüğü ve dört ardışık yüzyılın koşullarına olağanüstü uyum sağlayabilmesi, Santori ve diğer redaktörlerin becerisinin kanıtıdır. Curia, yeni ayinin uygulanmasını bireysel piskoposlara bırakırken, eski ayin geleneğine sıkı sıkıya bağlı resmi bir ayinin varlığı, onaylanmamış yarı-büyüsel uygulamaların devam eden varlığını tehdit etti ve piskoposlara sorunlu din adamlarıyla yüzleşmek için bir alternatif sağladı.

MANASTIR MÜLKİ YETİ

On yedinci yüzyılda Şeytan çkarmanın gelişiminin belirgin bir özelliği, kaçınılmaz olarak cadılık ve büyü ile bağlantılı olan ve genellikle çok sayıda cinlinin dahil olduğu ele geçirilme vakalarında rahibelerin merkezde olmasıydı. 87 Bu tür bir vakanın en erken örneği, 1609'da Aix-en-Provence'ta, gençbir Ursuline rahibe olan Madeleine Demandolx de la Palud'un ele geçirilmeyi itirafçısı Louis Gaufridy tarafından büyülenmeye bağlanmasıyla meydana geldi. Gaufridy, kilise yetkililerini masumiyetine ikna etti ancak Dominik engizisyoncusu Sébastien Michaelis, bu durumda laik yetkilileri, Aix Parlamentosu'nu harekete geçirdi ve sonunda Gaufridy'yi cadılık ve sapkınlıktan suçlu buldu ve bu nedenle kazıkta yakıldı.

Michaelis'in Gaufridy davasına ilişkin anlatısı, başlı başına etkili bir mantıksal metin haline geldi.

⁸⁶ Sluhovsky (2007), s. 91-3.

⁸⁷ 'Manastır ele geçirilmesi' için bkz. Hallett, N. (ed.), Cadılık, Cin Çıkarma ve On Yedinci Yüzyılda Bir Manastırda Ele Geçirme Politikaları: 'Rahibe Ursula'nın bir kez, Rahibe Margaret'in ise iki kez nasıl büyülendiği' (Aldershot: Ashgate, 2007), s. 17-18; Sluhovsky (2007), s. 233-64.

⁸⁸ Michaelis, S., (çev. W. B.), Tövbekar Bir Kadının Sahiplenilmesi ve Dönüşümünün Hayranlık Uyandıran Tarihi (Londra, 1613), s. 1-116. Gaufridy davası için bkz. Marshman, M., 'Cin Çıkarma Güçlendirme Olarak: Yeni Bir Deyim', Journal of Religious History 23 (1999), s. 265-81; Ferber (2004), s. 70-88; Po-chia Hsia, R., Katolik Yenilenme Dünyası, 1540-1770 (Cambridge: Cambridge University Press, 2005), s. 155-8.

GeçOrta Çağ'ın Dominik engizisyoncuları Sprenger ve Kramer'e bir dönüş niteliğindekiydi ve İ ber Dominiklilerin büyücülüğe ve ele geçirilmeye karşı gösterdikleri göreceli kayıtsızlıktan rahatsızdı.

Aix'teki olaylar sadece baş langıcı. 1632 ile 1638 yılları arasında Fransız Poitiers piskoposluğundaki Loudun'da Ursuline rahibelerinin toplu olarak ele geçirilmesi, Katolik tarihindeki en ünlü ş eytani ele geçirme vakası olmaya devam ediyor ve sonsuz yeniden yorumlanmasıyla kültürel bir arketipe dönüş tü. On dokuzuncu yüzyıl Fransız doktorları, ele geçirmenin akıl hastalığından baş ka bir ş ey olmadığını savunmak için Loudun'a yöneldiler (Bölüm 7'de incelenecek bir geliş me). Yirminci yüzyılda Aldous Huxley'in baş arılı kitabı Loudun ş eytanları (1952), ele geçirilmeyi cinsel baskının sonucu olarak Freudyen terimlerle tasvir etti ve John Whiting'in oyunu ş eytanlar'a (1960) ilham verdi. Bu oyun Krzysztof Penderecki tarafından operaya ve iki filme uyarlandı: Jerzy Kawalowericz'in 1961 yapımı Matka Joanna od Anioła ów ('Meleklerin Annesi Joanna'sı') ve Ken Russell'in kötü ş öhretli filmi ş eytanlar (1971). William Friedkin, ş eytan'ın (1973) kapanış sahnesi için Loudun'daki Cizvit ş eytan çkarıcı Jean-Joseph Surin'in hayatından bir olay bile ödünçaldı .

Loudun'un etkisi popüler kültürün ötesine uzanır. On dokuzuncu yüzyılda kitlesel histerinin teyidi olarak oynadığı rolün ilginçbir tersine dönüş ünde, Thomas Killigrew'in Loudun rahibelerini anlatan mektubu 1993'te Avustralya mahkemesinde ⁸⁹ Loudun'un gerçekliğinin kanıtı olarak sunuldu . Loudun, ş eytani ele geçirmenin Barok doruk noktasını temsil ediyordu.

Karş ı Reformasyon Avrupa'nın ş eytan çkarma ve ele geçirme takıntısını sonlandırdı, ancak aynı zamanda ş eytan çkarmanın altın çağının sonunun baş langıcı oldu. Sahip olunan mallar o kadar uzun süre varlığını sürdürdü ve o kadar geniş bir ş ekilde kamuoyuna duyuruldu ki, ciddi bir incelemeye tabi tutuldu, bu durum hem ş üphe uyandırdı hem de inancı doğruladı.

Michel de Certeau, Loudun'u kasıp kavuran veba salgınının travmasını, Ursuline Manastırı rahibelerinin 21 ve 22 Eylül 1632 gecesini görmeye baş ladıkları 'hayaletlerle' iliş kilendirmiş tir.90 İ lk baş ta bunlar ölümlerin hayaletleriydi, ancak 7 Ekim'de yaş ayan bir rahip olan Urbain Grandier'in hayaleti rahibeler arasında ilk kasılmaları tetikledi.

12 Ekim'de Chinon'dan bir rahip olan Pierre Barré, otorite olarak kabul edildi

⁸⁹ Ferber, S. ve Howe, A., 'Karisını ş eytan Sanan Adam: Yirminci Yüzyıl Sonu Avustralya Ceza Mahkemesinde Cin Çıkarma, Uzmanlık ve Sekülerleş me' De Waardt ve diğerleri (2005) içinde, s. 281-92.

90 De Certeau (1980), s. 21, 24.

şeytan çkarma ayininde, yedi yerel Karmelit rahibin yardımıyla görevi devralmak üzere geldiler, Manastırın sadaka sorumlusu Jean Mignon, üç Fransisken (bir Observant) ve iki Kapuğın ve birkaçbaş ka yerel rahip. Cinlilerin ⁹¹ 5 Ekim'e kadar Barré's sorgulanması, ele geçirilen şeyelerin büyüünün sonucu olduğunu ortaya koydu ve 11 Ekim'de Urbain Grandier suçlandı. ⁹² Ertesi gün sivil yetkililer tarafından suçu olarak la Rocheposay, tutuklandı ve 24 Kasım'da Poitiers Piskoposu Henri de Chasteignier de çoktan baş lamış olan şeytan çkarma ayinleri için resmi iznini verdi.

93

Ancak bir ay sonra Bordeaux Baş piskoposu Henri d'Escoubleau de Sourdis'ten yeni talimatlar geldi ve cinlilerin izole edilip Katolik doktorlar tarafından muayene edilmesi, birkaçgün boyunca gözlem altında tutulup temizlenmeleri emredildi; ancak bundan sonra ortaya çıkan doğaüstü olaylar, ele geçirilme tanısını doğrulamak için dikkate alınmalıydı.

Baş piskopos, Rituale Romanum'un teşhis kriterlerinin titizlikle uygulanması konusunda ısrarcıydı. De Certeau, iblislerin sorgulanmasının, iblislerin kendilerini adlarıyla tanımladıkları ve iblislerin bilmediği diller olan şeytan çkarma rahipleriyle sözlü düelloya girdikleri belirgin bir şeytani söylem ürettiğini savundu ve iblisler Latince cevap verebilse de, Barré iblislerin İrlandaca (lingua Scotica) ve bulundu ancak iblisler tarafından aşırı İbranice konuşmasını sağlamak için birkaçgirişimde meraklı olmakla suçlandı (Rituale'de özel olarak kınanan bir hata). İblisler, şeytan çkarma uzmanlarına itaatsizlik etmeye ve Protestanları kınayan ve Katolik inancının gerçeğini ilan eden peygamberlik rolünü üstlenmeye başladılar. ⁹⁷

Loudun bölünmüş bir şeytandı; Nantes Fermanı (1598) Loudun'u Huguenotlar için bir 'güvenli yer' yaptı ve 1632'de orada büyük sayılarda kaldılar. Ancak, on yedinci yüzyılın ilk otuz yılı boyunca Katolik din adamları ve din adamları, Katolikleri çoğunluğa getirmek için kasıtlı olarak ⁹⁸ Exor-Loudun'dan biri olan Kapuğın rahibi Tranquille, haçın aretinin

91 Aynı eser, s. 25.

92 Aynı eser, s. 29-31.

93 Aynı eser, s. 57-8.

94 Aynı eser, s. 58-9.

95 Aynı eser, s. 60-3.

96 Aynı eser, s. 65-7.

97 Aynı eser, s. 67-8.

98 Aynı eser, s. 39-42.

ejderhanın başını ezmek için yetersizdi ve sadece 99'dan gelen bir darbe. İma, esasının şeytanları monarşisinin Protestanlığa olan hoş görüşüne uzaklaşabileceğiydi. seanslar, Fransız Tanrı'nın bir cezasıydı. De Certeau, Loudun'daki şeytan çıkarıcıların, şeytan çıkarıcıların ve Loudun vatandaşlarının eline geçen ele geçirme söylemi üzerindeki kontrolünü hızla kaybettiğini ileri sürdü. Kontrol kaybı, şeytan kırmalarının giderek daha kamusal alanlara doğru ilerleyen hareketiyle işaretilendi: önce Rahibe Jeanne des Anges'in odası, sonra Ursuline şeytanı, sonra cemaat kiliseleri ve son olarak şeytanın kamusal alanları.

100

1633 yılının başlarında Grandier'in yargılanması başlandı ve Ursuline rahibeleri 101 eşitli yerlerindeki farklı evlere kapatıldılar. Barré ve Mignon şeytanı tarafından şeytan çıkarma uzmanı olarak değiştirildi. 102 Yeni ekip, dört Kapuğun Bordeaux Baş piskoposu yerine Poitiers Piskoposu'nun seçilmesi ve Kapuğunların seçilmesi, geleneksel şeytan çıkarma yöntemlerine dönüşü temsil ediyordu. 1633 baharında şeytan çıkarma ayinleri Loudun sokaklarına taşındı ve burada çok sayıda yabancı tarafından tanınan oldu. 103 Kapuğunlar, Thomas Killigrew de dahil olmak üzere ayrıntılı ziyaretçileri cezbedi.

104

Rahibelerden gelen iblis listeleri, Menghi'nin belirlediği örneğe uygundu. Frankfurter, geçmiş ve çağdaş şeytan çıkarma tarikatlarının, 'oldukça yıkıcı olabilecek ele geçirilme performansları üzerinde bir kontrol duygusu elde etmek için' şeytani listeler ve hiyerarşiler'e değer verme eğiliminde olduklarını, ancak aynı zamanda 'kapsamlı demonolojilerin, şeytan tarafından ele geçirilmiş rolünü benimseme sürecinde olanlara bir karakter kadrosu ve davranış senaryosu sağladığını' savunmuştur. 105

Loudun şeytan çıkarma ayinleri 1633 yazına kadar devam etti ve 23 Haziran'da Kapuğun Laktansı bunların daha başırlı olabileceğini öne sürdü.

99 Ursuline'lerin Loudun'da Sahip Edilmesiyle bağlantılı olarak ve Grandier'in duruşmasında gözlenen adil Prosedürlerin Gerçek İlişki (Paris, 1634), s. 310-32. Loudun'un siyasi durumu hakkında bkz. De Certeau (1980), s. 99-114.

100 De Certeau (1980), s. 76-7.

101 Grandier'in yargılanması hakkında bkz. ibid. s. 81-96, 117-26.

102 Aynı eser, s. 130.

103 Killigrew'un mektubunun metni için bkz. Lough, J. ve Crane, D. EL, 'Thomas Killigrew ve Loudun'un Cinli Rahibeleri: 1635 tarihli bir mektubun metni', Durham Üniversitesi Dergisi 78 (1986), s. 259-68.

104 De Certeau (1980), s. 135-40.

105 Frankfurter (2008), s. 27-8. Sahip olunan iblislerin tam bir listesinin oluşturulması, 1651'de Lierre'de iki İngiliz Karmelit rahibi Elizabeth ve Margaret Mostyn'in şeytan çıkarma ayininin bir parçasıydı (Hallett (2007), s. 92-106).

Lierre şeytan çıkarma ayinleri hakkında ayrıca bkz. Young (2013), s. 209-17.

Grandier'in kendisi ş eytan ıkarma iş lemlerini gerçekleşt irip gerçekleşt irmediği. Grandier usulüne uygun olarak getirildi ve cinli yaratıklar onun bir büyücü olarak baş latılmasının daha fazla ayrıntısını ortaya koydular ve kasıtlara girdiler. 106 büyücülükten suçlu bulundu . 107 Ele geçirilenler ve aynı gün Grandier 18 Ağustos'ta yakılarak alenen idam edildi. Grandier'in idamı kitaplar, broş ürlar ve baladlar ş ekinde bir edebiyat akımı yarattı, idamdan sonra 1634'te zirveye ulaş tı ve 1630'ların sonuna doğru azaldı. 108 Ancak ele geçirilenler Grandier'in ölümüyle sona ermedi ve çok geçmeden Cizvit Jean-Joseph Surin (1600-65) yeni bir ş eytan ıkarcısı olarak çağ ıldı. Surin, baş rahibe Jeanne des Anges'in ele geçirilmesini sorunun merkezi olarak belirledi ve dikkatini ona yoğunlaş tırdı. Ş eytan ıkarma, Surin için güçlü ayartmalar deneyimlediği ve Grandier'in aş k büyüsünü Mesih'in sevgisiyle değ iş tirmeye çalış tığı kiş isel bir ruhsal mücadele haline geldi. Sonunda Surin, Jeanne'e karşı öyle bir Mesih benzeri sevgi taş ması hissetti ki 109'u paylaş mak istedi . İ steği yerine getirildi ve tüm acılarında, ele geçirilmesi de dahil olmak üzere. sonraki yirmi yıl boyunca ele geçirilmenin acısını çekti.

110

Surin'in 'kefaret amacı ele geçirilmesi' belki de Loudun davasının en sıra dış ı özelliğiydi ve Surin en sıra dış ı ş eytan ıkarcıydı. Ancak, Jeanne des Anges'in ş eytan ıkarması, ş eytan ıkarma tarihine olduğu kadar Cizvit maneviyatının tarihine de aittir. Surin'in ele geçirilmesi, Mesih uğruna katlanılan ve onun manevi hayatını zenginleş tiren bir acıydı ve Cizvit maneviyatı, Mesih'in sevgisine ve onun adanmış ılık somutlaş ması olan Kutsal Kalp'e odaklanmış tı. Kutsal Kalp'e adanmış lığın kurucusu olarak kabul edilebilecek Oratorian rahip Jean Eudes (1601–80), hem bir iblis hem de bir cadı olmakla suçlanan ve ele geçirilerek kendisi de itirafçı rolünü bir aş ama daha ileri götüren tartış malı bir kadın vizyoner olan Marie des Vallées'i himaye etti.

106 De Certeau (1980), s. 158–9.

107 Grandier'in yargılanması ve idamı hakkında bkz. ibid. s. 225–62.

108 Aynı eser, s. 265–75.

¹⁰⁹ Surin, J.-J. (ed. M. de Certeau), *Cehennemin Güğeri Karşı İlahi Sevginin Zaferi* (Grenoble: J. Millon, 1990), s. 27.

110 Surin hakkında bkz. De Certeau, M., *Les aventures de Jean-Joseph Surin* (Grenoble, 1990); Marin, J. M., 'Bir Cizvit Mistik'in Kadını Melankolisi: Jean-Joseph Surin SJ (1600–1665)', *Journal of Men, Masculinities and Spirituality* 1 (2007), s. 65–76.

111 Marie des Vallées hakkında bkz. Ferber (2004), s. 127–35; Lecouturier, Y., *Normandiya'da Büyücüler, Cadılar ve Ele Geçirilenler: Orta Çağ'dan 18. yüzyıla kadar büyücülük denemeleri* (Rennes: Editions Ouest-France, 2012), s. 107–13.

Ş ÜPHECİ Lİ K KIVIRIMLARI

Katolikler arasında ele geçirilmenin gerçekliği ve ş eytan ş karma iş leminin etkinliği (ya da uygunluğu) konusunda ş üphecilik, en azından Fransa'da, 1630'larda ve 1640'larda yeni değildi. **112** Katolik Birliği'ne karşı ı ş kan ılımlı Katoliklerin etkisi altında olan Rheims Sinodu, daha 1583'te, birçok insanın bir ş eytan ş karıcıdan ş k bir hekime ihtiyaç duyduğunu belirterek, ş eytan ş karma kullanımına karşı ı uyarıda bulunmuş tu. **113** Marthe Brossier davasında IV. Henri tarafından düzenlenen kanıtlayıcı ş eytan ş karma iş lemlerinde, kutsal su, 'plasebo kontrolünün' erken bir biçimi olarak sözde ş eytanlıya gizlice uygulanmış tı. **114** On altıncı yüzyıl Hollandalı hekim Jason van de Velde örneğine odaklanan Nadine Metzger, ş eytan ş karma iş leminin tıbbi tedavisinin yerleş ik bir yöntem olduğunu göstermiş tir: ş eytan ş karma tek çözüm değildi. **115** Sluhovsky'ye göre, vurgunun tedavi edici ş eytan ş karmadan kanıtlayıcı ş eytan ş karma iş lemine kayması, erken modern (Orta Çağın aksine) ş eytan ş karma iş lemlerinin temel bir özelliğiydi. **116** Bu okumaya göre, erken modern ş eytan ş karma iş lemi kendi içinde kendi düş üş ünün nedenini barındırıyordu: Amacı ele geçirilmeyi kanıtlamaktı, ancak ele geçirilmenin kanıtlanmasının ş k zor olması nedeniyle kilise sonunda on sekizinci yüzyılda ş eytan ş karma iş lemlerine karşı ı ş ktı.

Loudun'daki ele geçirilmelerle ilgili ş üphelerin erken bir belirtisi, 2 Ağustos 1634'te bir Loudun yargıcının Paris'teki Mademoiselle de la Motte Le Voyer'e yazdığı bir mektupta ortaya ş ktı. Yargıç iblislerden gelen birkaç varsayılan vahiyden bahsetti ve iblislerin, 'St Thomas ve en büyük ilahiyatçılar ş eytanın iş el düş üncelerimizi bilemeyeceğini' savunsalar da, iblislerin ş eytan ş karanların düş üncelerini bilebildiğini belirtti. **117** Skolastik felsefenin Aristoteles'ten miras alınması

112 On yedinci yüzyılın baş larında ş eytan ş karmaya karşı ı ş üpheci tepkiler için bkz. Pearl, J. L., 'French Catholic Demonologists and their Enemies in the Late Sixteenth and Early Seventeenth Centuries', *Church History* 52 (1983), s. 457–67, s. 460–6.

113 Rheims Sinodu ve onun siyasi etkileri hakkında Pearl'e (1999) bakınız, s. 50.

114 Kaptchuk, T. J., Kerr, C. E. ve Zanger, A., 'Tıp Sanatı: Plasebo Kontrolleri, Cin Ş karma ve Ş eytan', *The Lancet* 374 (Ekim 2004), s. 1234–5.

115 Metzger, N., 'Bir Hastalık Olarak İ nkübüs: GeçAntik Çağda ve Sonrasında Tıbbi Yöntemlerle Ş eytani Olanı Evcilleş tirme' Raiswell, R. ve Dendle, P. (editörler), *Modern Öncesi Avrupa Toplumunda Ş eytan* (Toronto: Reform ve Rönesans Çalış maları Merkezi, 2012), s. 483–510.

116 Sluhovsky (2007), s. 93.

117 Alıntı: De Certeau (1980), s. 214: 'Ancak Aziz Thomas ve en büyük ilahiyatçılar, ş eytanın bizim iş el olarak ne düş ündüğümüzü bilemeyeceğine inanırlar'.

Suárez'in ş eytanın ele geçirmesi fikrini reddetmesi sıradan Katoliklere veya sıradan Cizvitlere kadar ulaşmamış olsa da, geçdönem Skolastik düşüncenin felsefi söylemi, ş eytan ş karma savunucuları için sorun yaratacak kadar potansiyel içeriyordu.

Loire vadisindeki bir kolejde muhtemelen 1640'larda bir Cizvit tarafından yazılmış bir ş eytan ş karma üzerine el yazması inceleme, Loudun davasının ardından Fransız kilisesini ve özellikle Cizvitleri rahatsız eden ş eytan ş karma hakkındaki epistemolojik endişeleri ortaya koymaktadır. De sacris exorcismis'in yazarı 'G. T.', meslektaşlarından birkaçının Loudun ş eytan ş karmalarını hatırladığını belirtmiştir. ¹¹⁸ İnceleme, yazarın soruları ş üphelerle takip ettiği ve ardından cevapladığı bir Skolastik quodli-betal tartışması biçimini almıştır. G. T.'nin yaklaşımı, Cizvit'in hem ş eytan ş karmaların koşullu etkinliğini hem de laiklerin dahil olma olasılığını güçlü bir şekilde onaylaması nedeniyle, ş eytan ş karmasının giderek daha fazla 'kutsallaştırıldığı' yönündeki Sluhovsky'nin argümanına meydan okumaktadır.

İlk soru, 'Kilise ş eytan ş karma yoluyla ş eytanları nasıl kovuyor?' (Qualiter Exorcismus Ecclesiae pellantur Daemones) ele alındı ve ş eytan ş karmasının etkinliğine ilişkin bir ş üpheye değinildi. Mesih'in yanılmaz bir vaatte bulunduğu göz önüne alındığında, 'Benim adımla ş eytanları kovacaklar', ş eytan ş karmasının inancı varsa, ş eytan ş karma her zaman etkili olmalıdır.

Bu vaat yalnızca ş eytan ş karmacı olarak atanana değil, aynı zamanda kilisenin tamamına da yapıldı. Ancak, kilise ş eytan ş karmalarını Mesih'in bu vaadine dayandırmak sorunluysa, çünkü Mesih bir ş eytan ş karmacılar tarikatı kurmadı: 'Bu güç ve bu inanç yalnızca din adamlarının tarikatlarına bağlı değildir, çünkü Tanrı'nın lütfu sayesinde, kadınlara bile verilmiş olması alışılmış bir şeydir, [bu nedenle] ş eytan ş karmacılarımızın sıradan gücü doğrudan Mesih'in bu vaadine dayandırılmamalıdır'. ¹¹⁹

G. T. bu sorunu sakramentler ve sakramentaller arasındaki ayrıma başvurarak çözdü. Doğrudan Mesih tarafından kurulan sakramentler, Mesih'in erdemlerini alıcılara uygularken, kilise tarafından kurulan sakramentaller kilisenin erdemlerini uygular.

¹¹⁸ BL MS Ekle. 8289 sayfa 340r-352r.

¹¹⁹ Aynı eser. fol. 340r: Bu güç ve bu inanç Ruhbanların Tek Tarikatına bağlı değildir, çünkü lütfu genellikle Tanrı'ya verilen kadınlara bile özgürce verilir, ş eytan ş karmacılarımızın sıradan gücü, Mesih'in bu vaadine yakından bağlı olmamalıdır.

Kutsallıklar 'ortak erdem hazinesinde kurulmuş tur' (fundatum ... in communis thesauro meritorum); baş ka bir deyiş le, Mesih kiliseye bir erdem hazinesi vermiş tir ve kilise bu erdemleri, ş eytan çkarma amaçları da dahil olmak üzere, Tanrı tarafından belirlenen sınırlar içinde uygulayabilir. 120 Ancak, Tanrı bir ş eytan çkarmayı etkisiz kılmaya karar verirse, Tanrı'nın nedenlerini araş tırmayız veya ilahi iradenin özgürlüğünü kısıtlamaya çalış amayız. 121 G. T., ş eytan çkarmanın ex opere operantis olduğunu , ş eytan çkaran rahibin niyetlerine ve kutsallığına bağlı olduğunu, en değersiz rahibin sözlerinin bile geçerli bir ş ekilde gerçekleş tirebileceği transsubstansiyasyon gizemi gibi ex opere operato olmadığını savundu. 122 Bu da yeni bir ş üpheye yol açtı. Eğer ş eytan çkarma iş leminin etkililiği Tanrı'nın keyfi iradesine bağlı olsaydı, o zaman ş eytan çkaran kiş inin, ş eytan çkaran kiş inin gücüne dair kesinlik varsayıyormuş gibi görünen emir kipi dilini kullanması nasıl haklı görülebilirdi? G. T.'ye göre, emir kipi ş eytan çkarma iş lemi, kilisenin her zaman Mesih adına emir vermesi; ş eytan çkaran kiş inin kendi yetkisiyle emir vermemesi temelinde haklıydı.

123

G. T. epistemolojik kaygılara ş u soruyla geçti: 'Meş ru bir ş ekilde yemin edilen ve sorgulanan bir iblis her zaman yanılmaz hakikate iliş kin yanıtlar verir mi?' (Yasal olarak yemin eden ve sorgulanan Daemon'un her zaman yanılmaz gerçeğin yanıtlarını verip vermediği). Roma Ritüelinin olduğunu belirtti. ş eytan çkarma ayininin ruhları gerçeği söylemeye zorladığı izlenimini verdi. Bir iblis kendi adına konuş tuğunda her zaman yalan söyledir, ancak 'cin çkarma gücüyle zorlandığından, kendiliğinden veya kendiliğinden değil, kilise tarafından anılan ilahi ismin erdemiyle konuş ur'. 124 Alış ılmadık bir ş ekilde, bu görüş e karş ı teolojik bir dava açmak yerine, G. T. buna kendi deneyimi değil, Loudun'daki olaylara bizzat tanıklık eden diğer Cizvitlerin deneyimi temelinde itiraz etti: 'Bu olaylarla ilgili [hikayeyi] kolejde benimle birlikte olan birçok görgü tanığından ve 125 G. T.'den aldım'.

120 A.g.e. fol. 342r. Franz (1909), cilt 1, s. 15 yirminci yüzyılda benzer bir görüş e sahipti: 'Kutsal ayinler, unsurları bakımından Mesih'tir, ancak somut kimlikleri bakımından Kilise tarafından kurulmuş tur'.

121 BL MS Ek. 8289, devamı 340v.

122 Ex operante olarak ş eytan çkarma hakkında bkz. Sluhovsky (2007), s. 69.

123 BL MS Ek. 8289, devamı 341r-v.

124 Aynı eser. fol. 342v: Ancak kendisi tarafından ve kendi isteğiyle değil, ilahi güçtarafından ş eytan çkarma gücü tarafından zorlandı. bu isim Kilise tarafından söylenmektedir

125 Aynı eser. ahmak .

128 F. GENÇ

30 Ocak'ta gerçekleş en 'Nantes' energumens' vakasını örnek gösterdi (hiçbir tarih verilmediğinden, bu vaka G. T.'nin yazdığı aynı 126 G. T.'nin kişisel kabul etme isteği yılında gerçekleşmiş olabilir). İblislerin ortodokslıkla uyuşmayan bir deneyime yalancılığıyla ilgili tanıklık, geleneksel Skolastik başı vurmayı temsil ediyordu ve saf bir şeytan çıkarıcının vicdansız 'şeytanlar' tarafından yanıtlanabileceği endişesini ortaya koyuyordu.

İblislerin kahin olarak hareket edip edemeyeceği sorusunu göz önünde bulundurarak (öngörülebilir bir şekilde batıl inanç hatası olarak kınadığı) geleceğin G. T. 'Bu tür şeytanların yanıtlarına inanmaya izin verilip verilmediği' sorusuna yöneldi (Quatenus Licet, Vel non Licet, credere huiusmodi Daemonum responsis). İki olası yanıt düşündü; bir yandan, şeytanların kovma ayinleri sırasında verdiği yanıtlara inanarak şeytana onur ve tapınma gösterebildik; diğer yandan, şeytanlara inanmak yalnızca Tanrı'nın gücünün onları yanıt vermeye zorladığına inanmaktı. G. T. şeytanların yanıtlarıyla başa çıkmak için dört kılavuz önerdi 128:

1. Şeytan kovucu, tam anlamıyla iblislerin otoritesine asla güvenmemeli, yalnızca onları konuşmaya zorlayan Tanrı'ya güvenmelidir; 2. Şeytan kovucu, iblislerin sözlerini gerçekğin tek göstergesi olarak asla almamalıdır; 3. Bir iblis birini büyü veya cadılıkla suçarsa, bu

yeterli şey üphe nedeni oluşmaz;

4. Bir şeytan çikarma sırasında alınan notlar asla suçlama amacıyla kullanılmamalıdır. herhangi biri.

Son iki önerinin, Urbain Grandier'in demoniac rahibeler tarafından suçlanmasından etkilenmiş olması oldukça olasıdır. Grandier'in ölümünden sonra, orijinal büyü anlaşmasını bozması beklenebilecek olan sahiplenmelerin devam etmesi, onun davadaki iddia edilen katılımı konusunda bazı şey üpheleri uyandırdı. On yedinci yüzyıl boyunca, birkaç ülkede demoniac'ları sorgulayarak elde edilen suç kanıtlarının kullanılmasına ilişkin kısıtlamalar giderek daha katı hale geldi ve

126 G. T., Jean Guéret'nin Nantes iblisleriyle ilgili anlatımına atıfta bulunmuştur; bu yazara ait herhangi bir yayınlanmış eser tespit edemedim.

127 Aynı eser, 344r-345r.

128 Aynı eser, s. 346v.

18. yüzyılda, 6. Bölümde tartışılan şeytan çkarma üzerine bir İspanyol incelemesi 'Gizli şeytaneler', 'Bunu yapmanın ölümcül bir günah olduğunu düşünüyordu.

hakkında bir şeytana danışmak veya bunları ondan öğrenmek ne tür bir günahtır?' (Quod qualeve peccatum est con-sulere Daemonem de rebus occultis vel has ib illo discere) sorusuna G. T., şeytan kovucunun, itirafta bulunmaktan ziyade şeytani itiraf etmeye zorlaması gerektiğini, ancak itiraf ile tanıklık arasındaki tek belirgin farkın bu olduğunu söyledi.

Birincisinin zorla verilmiş olması, diğerinin ise verilmemiş olmasıdır. 129

Böylece, şeytan çkarma işlemi, Kilise Babaları tarafından tercih edilen iş kence dilini anımsatan yargısal iş kenceye karşı ılıklı geliyordu. Tezin son sorusu, 'Bir şeytan çkaranın bir iblisin cevabını yeminle doğrulamasını zorlamasına izin verilip verilmediği' sorusunu ele alıyordu (Liceatne Exorcistis cogere 130 The Daemonem ad confi rmandu[m] Juramento responsum). Yazar, Rituale Romanum'un iblisler tarafından yemin edilmesine suum ilişkin bir hüküm içermemesine rağmen, Ambrosian Rite'in buna izin verdiğini belirtti.

Roma ve Ambrosian ayinleri arasındaki farklar, Tridentine sonrası bağlamda önemli bir farktı, çünkü Konsey, Milano'daki antik Ambrosian ayini gibi, kanıtlanmış antik olmadıkları sürece, Roma ayini lehine tüm yerel ayinleri bastırdı. Bu nedenle Ambrosian ayini sağlam bir doktrinin kaynağı olarak alınabilirdi. Ancak, G. T. bir kez daha iblislerin yeminlerine güvenilemeyeceği ve hiçbir şeytan çkarıcının bu uygulamaya girişmesine izin verilmemesi konusunda ısrar ederek ihtiyatlı davrandığını gösterdi. Yazarın bu konumun tartışmalı doğasının farkında olduğu, kelime seçimlerinden anlaşılıyor: 'Sonunda bu [görüş] üzerinde durmaya cesaret ediyorum' (Illud ad extremum audeo hic defi gere), ancak şeytani küfürlere yaptığı atıf, bir kez daha, sonuçlarına ulaşmak için meslektaşlarının Loudun'daki kişisel deneyimlerinden yararlandığını gösteriyor.

Loudun, zamanla Katolik görüşünün bölünmesine hizmet eden Avrupa şeytan çkarma kriziydi. Fransa'daki son toplu şeytan çkarma değildi, Normandiya'daki Louviers'deki olaylar 131 arasında kanıtlayacaktı ancak 1642 ve 1647'de Louviers'de kraliyet hekimi Pierre Yvelin'in emin ve önderliğindeki ele geçirilmeleri reddeden şeyhce sesler kendinden

129 Aynı eser, 348r-v.

130 Aynı eser, 350r-352r.

131 Louviers'in mal varlığı hakkında Ferber'e (2004) bakınız, s. 89-112; Lecouturier'e (2012), s. 73-106.

gürültülü. 132 Loudun, Fransız Katoliklerini inananlar, açıkça ş üpheciler ve rahibelerin aş ırılıklarının hem mantıksız hem de iğrenç olduğu kademli din adamları arasındaki çğunluk olarak ikiye ayırdı. Ş eytanın Loudun'daki tezahürleri o kadar aş ırı ve yıkıcıydı ki, onları reddetmek Katolik gerçeğini reddetmek değil, daha ziyade büyü ve cadılığın gücüne dair ş iş irilmiş bir görüş ve kilise ve devlet içindeki iyi düzene düş man 'coş kulu' bir maneviyattı. On yedinci yüzyılın ikinci yarısında, küğümseme, ş eytan çkaranlara karş ı kabul edilebilir bir Katolik tepkisiydi.

132 Louviers'in mülkiyetinin ardından çkan tartış malar için Lecouturier'e (2012) bakınız, s. 90-105.

BÖLÜM 5

Katolik Avrupa'nın Ötesinde Katolik Şeytan Çıkarma

Dünya Karşı Reformasyon'unda şeytan çıkarma iki ayrı işlevi yerine getirmiş tir. Yeni Dünya'daki din adamları için, Hristiyanlığı ve sömürge yönetimini (genellikle birbirinden pek ayırt edilemez) yabancı kültürlerle empoze etmeye çalışırken, kutsal alanların şeytani ibadet yerleri olarak şeytan çıkarılması ve dini liderlerin cadı olarak adlandırılması, yerli halkların geleneksel dinlerini şeytanlaştıran yararlı bir işlev gördü. Buna karşılık, Protestan Avrupa ve Çin'de, şeytan çıkarma kültürel boyunduruk altına almaktan ziyade bir misyon aracıydı ve Katolik misyonerlerin diğer mezheplerden Hristiyanlar veya Çin'de olduğu gibi Taoist rahipler ve Budist rahipler üzerindeki üstün otoritesini ve manevi gücünü gösteriyordu. Ancak, misyoner ortamları genellikle kilise otoritelerinden çok uzaktı ve bu tür ortamlarda meydana gelen kaçınılmaz kültür kaynaşması, bu yargısal sınır bölgelerinde şeytan çıkarmanın, Katolik Avrupa'da on sekizinci yüzyıla ve sonrasına kadar resmi uygulamadan büyük ölçüde kaybolmuş olan sorunlu 'çoşku' tonlarını korumasına da izin verdi.

Avrupa Reformu, iki büyük Katolik güç olan İspanya ve Portekiz'in Yeni Dünya'yı fethetmeye başladığı aynı yüzyılda Hristiyanlığı parçalamadı. Katolik Karşı Reformu, en başından beri öncelikleri arasında yalnızca Avrupa Protestanlarının yeniden din değiştirmesi değil, aynı zamanda Katolik Hristiyanlığın dünyanın her köşesinde zafer kazanması olan dışa dönük bir misyonerlik hareketiydi. İspanyol ve Portekiz'in okyanuslardaki hakimiyeti, dini tarikatları dünyanın en uzak noktalarına kadar götürdü ve burada

132 F. GENÇ

Avrupalıların hayal gücünü daha önce hiçolmadığı kadar zorlayan ş aş irtıcı kültürler ve dinler. Karş ı Reformasyon misyonerlik faaliyetlerinin ön saflarında, 1534'te Ignatius Loyola tarafından askeri disiplinle kurulan ve örgütlenen İ sa Cemiyeti vardı. Cizvitlerin ilk büyük uluslararası misyoneri Francis Xavier, 1552'de Çin kıyılarında ölmeden önce Japonya'ya kadar seyahat etti. Xavier'in Çin'i evanjelize etme tutkusu, 1582'de Matteo Ricci tarafından gerçekleş tirildi. Dilenci tarikatları, Cizvitlerden daha eski olmalarına rağmen, yeni koş ullara uyum sağlamada neredeyse onlar kadar baş arılıydı. 1510'da Dominikliler, Yeni Dünya'nın ilk İ spanyol toprağı olan Hispaniola adasında, yerlilerin köleleş tirilmesine meydan okuyan bir misyon kurdular.

Rahipler, Conquistadorları Orta Amerika'nın içkesimlerine kadar takip ettiler ve Gözlemci Fransiskenler 1524'te Meksika'ya geldiler ve Meksika kilisesinde on sekizinci yüzyıla ve sonrasına kadar baskın bir konumlarını korudular. Yeni Dünya'da, Eski Dünya'da olduğu gibi, dini tarikatların ş eytan ş karmaya yönelik farklı tutumları, yerli dinlere yaklaşı mlarında derin bir etkiye sahipti. Ş eytan ş karma, yerli dini ş eytanlaş tırmak için kullanılabilirdi, ancak aynı zamanda yerli inanışa senkretik bir evlilikte dahil edilmeye en uygun Katolik uygulamasıydı. Amerika'daki Hristiyan topluluklarının izolasyonu, eksantrik ş eytan ş karma biçimleri üretti, ancak coğrafi izolasyon, Katolik Avrupa'nın ötesinde ş eytan ş karma uygulamalarının bireyselliğine katkıda bulunan tek faktör değildi. İngiltere ve Aş ağı Ülkeler'deki Protestan rejimler altında yaş ayan Katolikler, zaman zaman Çin ve Yeni Dünya'daki dindaş ları kadar Katolik dünyasından izole edilmiş lerdi ve bu ülkelerde ş eytan ş karmasının amaçları çok daha uzaktaki misyonerlik faaliyetlerini yansıtıyordu. Misyonun Karş ı-Reformasyon için merkezi önemi göz önüne alındığında, Katolik Avrupa'nın kalbinin ötesindeki bölgelerde ş eytan ş karma, Katolik ş eytan ş karma hikayesinin marjinal bir parçası olarak görülmemelidir.

GÖREV OLARAK Ş İFRE ÇIKARMA

İ ngiltere, İskoçya ve Hollanda gibi Protestan topraklarında Katoliklerin varlığını sürdürmesi, daha iyi eğitimli Katolik din adamlarının geri dönüp yeni dine dair çok az anlayış a veya sempatiye sahip olan topluluklara evanjelize etme fırsatı yarattı. Protestan Reformcular ş eytani saldırıların gerçekliğini savundukları, ancak onlar için ikna edici bir çözüm sunmadıkları için, ş eytan ş karma Katolikliğin benzersiz bir satış noktasıydı ve Katolikliğin cephaneliğinde vazgeçilmez bir silah haline geldi.

Karşı Reform. Hem İngiltere'de hem de Protestan Hollanda'da, Katolikler yeni inancın mucizeler üretmedeki başarısızlığına dikkat ettiler. Katolik rahiplerin gücüne olan kalıcı inanç büyücülüğe karşı korunma arzusuyla birleşince, Katolik şeytan çıkarma uzmanları için ideal bir ortam yarattı. ¹ Şeytan çıkarma, insanları din değiştirmeye yöneltti ve on altıncı ve on yedinci yüzyıllarda Protestan Avrupa için ciddi bir tehditti. Cizvitler ve Dominikanlar tarafından Çin'de şeytan çıkarma uygulamasının uygulanması, dünyanın diğer ucundaki meslektaşlarının yöntemlerine çarpıcı biçimde benziyordu. Çin'de, Protestan Avrupa'da olduğu gibi, şeytan çıkarma uzmanları, çabalarına şüpheyle yaklaşan oldukça okuryazar ve eğitilmiş bir seçkinler grubuyla karşı karşıya ve kırsal kesimden gelen önemli taleple birlikte. Ancak, Çin'deki Katolik misyonerler kültürel çevirinin önemli zorluklarıyla mücadele ederken, Avrupalı evanjelistler cemaatleriyle aynı kültüre aitti ve önyargılarını paylaşıyorlardı. Yine de, şeytan çıkarma söz konusu olduğunda, Çin ve Avrupa arasındaki benzerlikler farklılıklardan daha çarpıcıdır.

3. Bölümde sunulan kanıtlar, ayinsel şeytan çıkarma işleminin Reformasyon'dan önce İngiltere'de hiçbirleşmediğini ve bu nedenle, bir azizin erdemi yerine rahiplik gücünün kullanılmasıyla gerçekleşen şeytan çıkarma fikrinin, en kararlı Katolikler için bile, Reformasyon sonrası İngiltere'de bir yenilik olduğunu göstermektedir. Christopher Haigh, kırsal İngiltere'de 'rahibin popüler hayal gücünde güçlü bir büyü figür' olduğunu iddia etmekte haklıydı, ancak şeytan çıkarma, ² Sıradan cemaat üyelerinin 'muhafazakar kültürel çerçevesi'. Katoliklerin nüfusun geri kalanından kesin olarak ayrılması, Kraliçe Elizabeth I'in Tekdüzelik Yasası'nın, tüm hizmetlerin İngilizce'de yapıldığı cemaat kilisesine gitmeyi reddetmeyi (reddetme) yasadığı kitabına göre 1559 yılına kadar İngiltere'de gerçekleşmedi. Katolikler, yasaya kasıtlı olarak meydan okuma, sürgün ve bir dizi uzlaşma arasında seçim yapmaya zorlandı. Ceza ve hapis cezasından kurtulmak için kiliseye gitmek, sürgündeki İngiliz Katolik cemaatinin liderleri tarafından şiddetle kınandı ve 1570'te Trent kararnamelerine göre modellenmiş bir ilahiyat okulunda eğitim gören ilk rahipler İngiltere'ye döndü; onları kısa süre sonra ilk İngiliz Cizvitleri ve diğer dini tarikatların temsilcileri izledi. Bu rahipler vatana ihanetten dolayı ölüm cezasına çarptırıldılar

¹ Thomas (1991), s. 586-7.

² Haigh, C., 'İngiliz Reformunda Katolikliğin Sürekliliği' Haigh (editör), The English Reformation Revised (Cambridge: Cambridge University Press, 1987), s. 176-208, s. 206-7.

sadece İngiltere'ye ayak basmakla ve bu nedenle faaliyetlerine dair kanıtlar tarihye özel zorluklar sunar. Baş arılarını, egzersizmler de dahil olmak üzere, bildirmek onların çıkarına olsa da, Katolik misyonerlerin gerçekleş tirdikleri egzersizmler hakkında herhangi bir ayrıntı sunmaları oğu zaman imkansızdı.

Bazı rahiplerin Kardinal Santori'nin sakramenterini (1584) ve 1614'ten sonra Rituale Romanum'u kullanmış olması mümkün olsa da , on yedinci yüzyılda İngiliz misyonu için üretilen ayin kılavuzları ortağı Sarum Ayini'nin törenlerini sürdürüyordu ve bir şeytan çıkarma ayini içermiyordu. Bu kılavuzların ilki Laurence Kellam tarafından Douai'de yayınlanmış ve 1604'te ve tekrar 1610'da basılmış tır. ³ Vaftiz, evlilik, itiraf, son yağlama ve cenaze törenleri içeriyordu.

Vaftiz ayinine ilişkin notlar, bir çocuğun bir rahip olmadan bir laik tarafından vaftiz edilmiş olması durumunda bile (ki bu, bir çocuğun hayatının tehlikede olduğu düşünöldüğünde nadir görölen bir durum değildi), şeytan çıkarma ayinlerinin daha sonra bir rahip tarafından yapılması gerektiğini tavsiye ediyordu. On üçüncü yüzyılda Baş piskopos Pecham'ın aksine, Kellam, Augustine 4'ün yorumundan türetilen bu uygulamanın teolojik bir gereksini sundu :

Bebek daha önce vaftiz edilmiş se, aş ağıda yazılan dualarda, yakarış larda veya cin kırmalarda vaftizin lütfu veya armağanı ile ilgili söylenenler, daha tam bir etki veya armağan için, hayatının geri kalanında algılanması için, vaftiz eden tarafından verilmelidir. Tıpkı burada sıklıkla anılan şeytan'ın kaçış ı, kovulması veya yok edilmesinin bile, mükemmel bir kovulmaya ve daha eksiksiz bir arınmaya doğru azar azar hatırlanması gerektiği gibi.

Kellam'ın notları, vaftizdeki şeytan çıkarma ayinlerinin, şeytan'a karşı ı Mesih'in zaferinin sembolik bir 'anıması' olmasının yanı sıra, kötü ruhları korumanın bir biçimi olarak anlaş ıldığını öne sürüyor; ancak şeytan'ın vaftizdeki şeytan çıkarma ayinleriyle gerçekten kovulduğuna dair açık bir ifadede bulunmaktan kaçınıyor.

³ Reform sonrası İngiliz Ritüellerinin listesi için bkz. Allison, A. F. ve Rogers, D. M., A Catalogue of Catholic Books in English Printed abroad or secretly in England 1558–1640 (Bognor Regis: Arundel Press, 1956), nos. 717–24.

⁴ Kellam, L. (ed.), Kutsal vaftiz kurumu ... Sarisbury kilisesinin seçkin kullanımına göre (Douai, 1604), s. 169; Kellam, L. (ed.), Manuale Sacerdotum ... seçkin Sarisbury kilisesinin kullanımına göre (Douai, 1610), s. 274: Bebek daha önce vaftiz edilmiş se, aş ağıda belirtilen dualarda, yeminlerde veya şeytan çıkarma ayinlerinde Vaftiz armağanı veya lütfu hakkında söylenenler, lütfun veya armağanın daha büyük etkisi için bebeğin geri kalanı boyunca algılanacaktır. hayat, vaftizci tarafından anılmalıdır. Orada bahsedilen şeytan'ın sık sık kovulması, kaçması veya ayrılış ıda onun kademeli olarak kovulmasının tamamlanmasına ve daha eksiksiz bir arınmaya atfedilmelidir.

Yalnızca basılı Şeytan Çıkarma tanıklıkları, Reform sonrası İngiltere'de Şeytan Çıkarmının tarihini ortaya koymaya pek yardımcı olmuyor; bu konudaki kanıtlar hem Katoliklerin hem de Protestanların Şeytan Çıkarma ayinleriyle ilgili anlatılarında bulunmaktadır. Erken modern İngiltere'de Katolik Şeytan Çıkarma ayinlerinin incelenmesi, birçok kaynağın düşmanca veya belirsiz doğası nedeniyle zorluklarla doludur; ancak kanıtlar, Şeytan Çıkarma ayininin ülkedeki Katolik misyonerlik çalışmaları için temel bir bileşen olduğunu, bir rahip tarafından cinlilerin ayin sırasında ⁵ her zaman bu şekilde olmasa bile Şeytan Çıkarması olduğunu güçlü bir şekilde göstermektedir.

Avrupa ülkeleri arasında benzersiz bir şekilde İrlanda, Protestan bir hükümet altındaki Katolik bir ülkedir. Resmen, Katolik ibadeti erken modern dönemin çoğunda İrlanda'da yasaklanmıştı, ancak pratikte Protestan 'egemenliğin' Katolik din adamlarına karşı önlemler alması zordu ve Şeytan Çıkarma, kutsal emanetler ve diğer kutsal eşyalar kullanarak hem insanları hem de hayvanları alenen Şeytan Çıkaran rahiplerin prestiji için çok önemliydi. Ayakkabısız Karmelit Steven Browne, Eucharist aracılığıyla Şeytan Çıkarma konusunda uzmanlaşmıştı veya Protestanların çözemediği davaları üstlenmişti. ⁶ On yedinci yüzyılın ilk yarısında, Protestanlığı İrlanda'nın büyük bir bölümünde uygulamadaki başarısızlık, manastır hayatının yeniden kurulmasına yol açtı. Katolik din adamlarının kutsal emanetleri ve binaları yeniden edinmesi, kilisenin İrlanda'nın kutsal alanının kontrolünü geri alma kampanyasında önemli bir bileşen idi ve Şeytan Çıkarma bunda rol oynadı. ⁷

1603 yılında, gerçek haçkalıntısıyla ünlü olan County Tipperary'deki Sistersiyen Kutsal Haç Manastırı, Baş rahip Richard Foulow yönetiminde yeniden kuruldu. ⁸ 1609 yılında, County Kilkenny'deki Callan'dan bir kadın, büyülerden kurtulmak için Manastır'a geldi. Foulow, haç kalıntısına değen bir kemeri beline taktı ve bir ay boyunca bez, yün ve tahta gibi garip şeyler kustu. ⁹ Bu tür Şeytan Çıkarma ayinleri, restore edilmiş manastırların merkezi olan

⁵ Katolik Şeytan Çıkarmayı bir misyon olarak görmek için bkz. Young, F., 'Erken Modern İngiltere'de Katolik Şeytan Çıkarma: Polemik, Propaganda ve Folklor', *Recusant History* 29 (2009), s. 487-507; Young (2013), s. 189-229. Şeytan Çıkarmayı bir şifa hizmeti olarak görmenin alternatif bir görüşü için bkz. Walsham, A., 'Miracles and the Counter-Reformation Mission to England', *The Historical Journal* 46 (2003), s. 779-815.

⁶ Gillespie, R., *Adanmış İnsanlar: Erken Modern İrlanda'da İnanç ve Din* (Manchester: Manchester University Press, 1997), s. 67-8.

⁷ Aynı eser, s. 160-1.

⁸ Colmcille, Fr., 'Üç Yayımlanmamış Sistersiyen Belgesi', *Louth İrlesi Dergisi* Arkeoloji Derneği 13 (1955), s. 252-78, s. 267.

⁹ Kiely, D. M. ve McKenna, C., *Karanlık Ayin: Modern İrlanda'da Cin Çıkarma* (Dublin: Gill ve MacMillan, 2006), s. 44-5.

136 F. GENÇ

topluluklarının yanı sıra, sahip olduklarını iddia ettikleri kalıntıların prestijini artırmak ve Protestanların otorite iddialarına meydan okumak. Cin çkarma, İ rlanda'daki Protestanların dönüş ümü için de bir güçü. Nisan 1665'te, Longford Kontluğu'ndaki Cloandaragh Kalesi'nden Protestan bir toprak sahibi olan Edmond Nangle, cehennemın dramatik bir uyanık vizyonunu deneyimledi ve ş eytanlarla çvrili olduğunu ve onlarla konuş tuğunu söyledi. Nangle'in kuzeni Garret Nangle, Nangle'i bir sandalyeye bağladı ve Ardagh'ın Protestan Dekanı John Carre'i çağırdı. Nangle daha sonra Carre'i ş eytanla karış tırdığını anlattı ¹⁰:

Genel olarak etrafımdaki herkese karşı ı bağrmaya baş ladım, onları da Bay Carre gibi ş eytan olarak yargıladım, bu da kuzenim Garret Nangle ve diğerlerinin (haklı olarak öyle de yapabilirlerdi) beni böyle konuş turan ş eytanlar tarafından ele geçirildiğime karar vermelerine neden oldu ve ş imdi ellerim, bacaklarım ve vücudum üzerindeki bağlar daha da hızlandı, ş eytanlardan bahsetmeye baş ladığmda kuzenim Nangle ara sıra yüzüme ve göğsüme birkaç kırbaç indirdi veya kurtulmayı teklif etti, dilimi tutmamı istedi, bu da aslında onun ve diğer arkadaş larımın beni öldürmeye niyetli olduklarına karar vermeme neden oldu.

Garret Nangle'in kuzenini fiziksel ş iddet yoluyla 'cin çkarma' giriş imleri Menghi'nin tekniklerine benziyordu ve Nangle, bağlı olduğu sandalyeden kurtulmaya çalı ş ırken her iki omzunu da çkarmayı baş ardı. Ancak sonunda, bir Katolik rahip çağırılmasına rağmen, Nangle kendini cin çkardı. Dua etmeye baş ladığında, 'Cennetten gelen birkaç parlak ş imş ek... etrafımda bulunan ve üzerimdeki yatak örtülerimde ve insanların baş ımın ve omuzlarımda altına koydukları yastıklarda sayısız yatan tüm ş eytani ruhları kovdu'. Nangle daha sonra Meryem Ana'nın vizyonunu gördü ve Meryem Ana cin çkarma iş lemini oldukça beklenmedik bir ş ekilde tamamladı: 'Onun ş efaati sayesinde Cennetten çok sayıda kutsanmış arı indi, bunlar karnıma ve tüm bağrsaklarıma girdi ve içimdeki haş ereleri de dış arı attı'.

Vizyoner deneyimi ve Meryem Ana tarafından gönderilen görünmez arılar aracılığıyla kötü ruhlardan kurtulması sonucunda Nangle Katolikliğe geçti. On beş ay sonra, Temmuz 1666'da Edmond Nangle, Longford kasabasında Lord Aungier ve atlı birliğine silahlı bir baskın düzenlemek için iki yüz adama liderlik etti. Nangle öldürüldü ancak geri kalanlar

¹⁰ Nangle, E., Rabbimiz Tanrı'nın Yılı 1665'te Cloandaragh'dan 1 Nisan (np, 1665), s. 10-11.

İrlandalı saldırganların kaşması, hükümetin önemli bir karışıklığa yol açtı

11. sınıf. Görünüşe göre Nangle, şeytan çikarma deneyiminden cesaret alarak Katolikliği benimsedi ve kendisinin de üyesi olduğu yönetici sınıfa karşı çıktı. Onun hikayesi, İrlanda'da Katoliklerin şeytan ve şeytan çikarma konusundaki vurgusunun sadece inancı sürdürmekle kalmayıp otoriteye karşı isyanı da güçlendirdiğinin kanıtıdır.

Hollanda Birleşik Eyaletleri'ndeki (Hollanda Cumhuriyeti) Katoliklerin durumu, İngiltere ve İrlanda'daki Katoliklerin durumuyla paraleldi; 1581'de İspanya'dan bağımsızlığını kazandığından beri Cumhuriyet resmen Protestandı ve Katolik ibadeti yasaklanmıştı. Ancak, güçlü merkezi hükümetin Reformu yönlendirdiği İngiltere'nin aksine, Cumhuriyet bir dereceye kadar özerkliğe sahip olan ve önemli Katolik nüfus ceplerini barındıran bir eyaletler topluluğuydu. Dahası, Cumhuriyet vicdan özgürlüğüne izin verdi ve Protestan ayinlerine zorunlu katılımı zorlamak için hiçbir girişimde bulunmadı. Teoride olmasa da pratikte, Hollanda Cumhuriyeti, Katolik din adamlarının sakinlerin ruhları için eşitli Protestan mezhepleriyle rekabet ettiği az çok açık bir dini pazar yeri idi. 12 Dahası, Cumhuriyet Katolik eyaletlerle çevriliydi ve toprakları on altıncı yüzyılın sonu ve on yedinci yüzyıl boyunca dalgalandı ve daha fazla Katoliki Eyaletler Genelinin otoritesi altına soktu.

Katoliklerin Hollanda'daki Protestan otoritelere karşı bir silah olarak şeytan çikarmayı kullandığına dair bazı kanıtlar vardır. 1629'da Cumhuriyet, Brabant Düküğü'nün kuzeydoğu köşesindeki Meierij olarak bilinen 's-Hertogenbosch' ehrini ve çevresindeki bölgeyi İspanyol Hollanda'sından satın aldı. Karşı Reform'dan geçmiş bir bölge olan Meierij, hükümetinin Reform'una tabi tutuldu (Katoliklerin otorite pozisyonlarından temizlenmesi).

Ayrıca, Protestan hakimler kilisenin tüm mülklerini devlet adına talep etmeye başladılar. Katolikler, kilise mülklerini özel evlerde saklayarak ve Hollanda Genel Devletleri'nin yargı yetkisi altında olmayan alanlarda sınırın hemen ötesinde şapel kurarak bundan kaçınmanın yollarını buldular. 1650'de, böyle bir şapelde Protestan bir icra memuru olan Cornelis Prouinck van Deventer ile Katolik bir rahip arasında dramatik bir çatışma yaşandı.

¹¹ O'Hara, T., 'Erken Modern İrlanda'da Cehennem Vizyonu', Archivium Hibernicum 51 (1997), s. 87-99, s. 87. Nangle hakkında ayrıca bkz. Gillespie (1997), s. 32.

12 De Waardt, H., 'Hollanda Cumhuriyeti'nde Cizvitler, Propaganda ve İnança Şüphe', Tarih 94 (2009), s. 344-59, s. 345-6.

Bir grup cin-niac'ı çkarma eyleminde olan Joannes Houbraken. Protestan'ın müdahalesinden öfkelenen Houbraken, demoniac'lar tarafından parçalanacağını ilan etti, ancak bu gerçekleşmedi. ¹³ Houbraken, Katolik cemaati içinde bile tartışmalı bir kınadı. figürdü, cemaatinden para 'gasp etti' ve yetkilileri kıyametvari terimlerle Marc Wingens'e göre, demoniac'ların Protestan icra memuruna zarar verme güçsüzlüğü, Protestan Cumhuriyeti'ndeki Katoliklerin politik gerçekliğini yansıtıyordu; politik bir protesto yapabilirlerdi ancak başka pek bir şey yapamazlardı. ¹⁴

Cin çkarma, başlangıçta Hollandalı Protestanların dönüşümü için güçlü bir araçtı, ancak Hollandalı Katolikleri bölmede rol oynaması uzun sürmedi. Cumhuriyet'te faaliyet gösteren Cizvitler, Utrecht Piskoposlarının halefi olma iddiasını tanımayı reddettiler ve İngiltere ve Amerika'dakilerle aynı doğrultuda misyon istasyonları işlettiler, bu da onları Vosmeer'in kurmaya çalıştığı mahalli yapılarla çatışmaya sürükledi. Bu anlaşmazlık sonunda 1723'te Utrecht Eski Katolik Kilisesi, Vicar Apostolic önderliğinde Roma ile tamamen bağlarını kopardığında tam teşekküllü bir işi izmaya dönüştü. Ancak, bu yargı yetkisi anlaşmazlığının teolojik çakışmaları vardı; Vicar Apostolik otoritesi altındaki laik din adamları, Tanrı'dan lütuf elde etmenin zorluğunu vurgulayan katı Augustinus teolojisinden giderek daha fazla etkileniyorlardı.

'Jansenist' etiketi çoğunlukla Papalık otoritesine şüpheyle yaklaşan ve Cizvitlere düşman olan herkese ayırım gözetmeksizin uygulanırken, Jansenistler şeytani ele geçirme konusunda şüpheciliğe eğilimliydiler.

Vosmeer'in haleflerinden biri olan Papaz Johannes van Neercassel (ö. 1663), cinlilerin çoğunun sahtekar olduğunu bile öne sürdü. ¹⁵

Çin'in Qing Hanedanlığı döneminde Katolik şeytan çkarıcılar, şeytan çkarma yöntemini İngiltere ve Hollanda'daki meslektaşlarıyla çarpıcı biçimde benzer şekilde kullanıyorlardı. Cizvit Matteo Ricci 1582'de Çin'e geldi ve onu Dominikliler izledi, ancak iki dini tarikat misyonerlerin yerel kıyafetleri benimsemeleri ve İmparator'a adaklar sunma gibi Çin geleneklerini desteklemeleri gerekip gerekmediği konusunda fikir ayrılığına düştü. Çin dini, putperestlik olarak geleneksel Avrupa kategorizasyonuna meydan okudu ve kendini bilindiği

¹³ Wingens (2005), s. 249–52.

¹⁴ Aynı eser, s. 261. Hollanda Cumhuriyeti'ndeki şeytan çkarma hakkında ayrıca bkz. Kaplan, B. J., 'Possessed by the şeytan: Utrecht'te çok aleni bir tartışma', *Renaissance Quarterly* 49 (1996), s. 738–59.

¹⁵ De Waardt (2009), s. 349.

Çin medeniyetinin karmaşık iklimi misyonerler için benzersiz bir meydan okuma olduğunu kanıtladı. Sonunda, 1715'te Papa Clement XI, Cizvitlerin yerel geleneklerle uzlaşmasına karşı karar verdi. Çince ayin yapma yeteneklerinden mahrum bırakılan şeytan çkarma, din adamlarının on sekizinci yüzyıl Çin'inde Hristiyanlığı pazarlamak için kullanabilecekleri birkaç uygulamadan biri olarak kaldı. 16

Çin kültüründe, şeytan çkarma ayinleri düzenli olarak Budist ve Taoist cenaze törenlerinin bir parçası olarak yapıldı ve devlet tarafından desteklenirdi. Xiaofa olarak bilinen küçük şeytan çkarma ayinleri de gezici Taoist rahipler ve Budist rahipler tarafından yapıldı. Çin'deki Katolik misyonerler, tapınaklarda gerçekleştirilen türden büyük ölçekli, operatik bir şeytan çkarma ayininin yarattığı tanıtıma kendilerini ağırlamak istemedikleri için, kendilerini Xiaofa ile sınırladılar. Fujian'da, Cizvitler şeytan çkarma ayinlerine karışmadılar ve bunu Dominiklilere bıraktılar. 17 1650'lerde yerli Çinli rahip Gregorio Luo Wenzao, Budist rahipleriyle doğrudan rekabet halinde hem insanların hem de yerlerin şeytan çkarma ayinlerini gerçekleştirdi. 18 Ancak rahipler azdı ve çok uzaktaydı ve din adamlarının, laikler tarafından gerçekleştirilen şeytan çkarma ayinlerini başlatmaktan daha fazlasını yapması gerçekçi değildi. Ricci'nin 1580'lerdeki misyonundan itibaren, Çin'deki misyonerler küçük çaplı şeytan çkarma işlemlerini din eğitimi veren din görevlilerine ve kardeşlik dernekleri üyelerine Bu uygulama yalnızca Çin'e özgü değildi; Sri Lanka'daki devretmişlerdi. 19 Hollanda yönetimi döneminde (1656-1798) Katolik rahip sıkıntısı yaşıyor ve kilise tarafından bastırılmaya çalışılan tüm girişimlere rağmen, gelişen din eğitimi vermeyen şeytan çkarma geleneği 19. yüzyıla kadar devam etti. 20

1630'larda veya 1640'larda derlenen bir Ming Fujian Hristiyan hikayeleri koleksiyonu, evindeki bir varlıktan kurtulamayan bir adamın, bir medyumla baş vurmasının ardından, onu Cizvit Bento de Matos (1600-52) ile temasa geçiren Hristiyan komşusuna gitmesini anlatır. De Matos, ayin

16 Çin ayinleri tartışmasında şeytan çkarma işleminin rolü için bkz. Mungello, D. E., *The Chinese Rites Controversy: Its History and Meaning* (Nettetal: Steyler Verlag, 1994), s. 117, 122-3.

17 Menegon (2010), s. 222-3. On sekizinci yüzyıl Çin'indeki şeytan çkarma hakkında ayrıca bkz. Zhang Qiong, 'Tanrı, Şeytanlar ve Mucizeler Hakkında: GeçMing Çin'inde Doğuüstü Üzerine Cizvit Söylemi', *Erken Bilim ve Tıp* 4 (1999), s. 1-36, s. 6-16.

18 Menegon (2010), s. 224.

19 Tacchi Venturi, P., *Padre Matteo Ricci S.J.'nin Tarihi Eserleri* (Macerata: Giorgetti, 1911-13), 2. cilt, s. 315, 319-20.

20 Stirrat, R. L., *Sömürge Sonrası Ortamda Güçve Dindarlık: Sinhala Katolikleri Çağdaş Sri Lanka* (Cambridge: Cambridge University Press, 1992), s. 79-80.

Evde kutsal resimler, kutsal su ve mumlar getirdi ve yerel Hristiyanların evde dua etmelerini sağladı. Ancak rahip, din adamlarının kılığı nedeniyle gücüne bağımlılık yaratmak istemediğinden yeterli değildi . 21 Ancak diğer durumlarda, laik ş eytan ş karması kadının asker ayinleri insanlara katılmıyordu. 1676'da Fuan'da ele geçirilmiş bir kocası, kadını Çin savaş tanrısı Guandi'nin tapınağına götürdü, bu sırada yerel bir Müslüman yetkili, askerlerini askerin evine yürüterek ve ş eytanı tehdit ederek kadını ş eytan ş karmaya çalıştı. Ş eytan ona evde saldırdı ve o dehş et içinde kaçtı; daha sonra mandarinler ş eytana gitmesi için yazılı talimatlar gönderdi. Dominikli Francisco Varo, ş eytanın talimatlara güldüğünü ve kendisini bir tür 'cin' (duende) olarak tanımladığını bildirdi. Daha sonra bir Hristiyan komş u, bir rahibin baş arılı olabileceğini önerdi, ancak Varo uzakta olduğundan yerel Hristiyanlar yine de iş e koyuldular ve eve bir haçve kutsal su getirdiler. Yerel topluluklar sekiz gün oruçtuttular ve ilahiler okudular, ancak sonuçlanamadılar. Varo sonunda St Dominic'in onuruna on beş ayin kutlamaya yemin ederek ruhu uçurdu. 22

Çin'den gelen ş eytan ş karması anlatılarının dikkat çekici bir özelliği, ruhların insanları olduğu kadar yerleri de rahatsız etme eğilimine dair yaygın inançtır; bu, Thyraeus'un perili evlerle baş a ş kması konusundaki vurgusunun rahipleri çözmeye hazırladığı bir Çin inancı yönüydü. Dahası, ruhsal gücün atalarla ve tanrılarla iliş kilendirildiği bir kültürde, ruhlar genellikle ölümlerin hayaletleri olarak tanımlanıyordu. 1657'de Victorio Riccio, Hristiyan kocasıyla tartış tıktan sonra intihar eden bir kadının hayaletinin musallat olduğu bir evi ş eytan ş kardı; rahip eve girdi

etolünü giyip kutsal suyla kutsayarak ruhu uzaklaşt ırdı. 23 Dominikliler Cizvitlerden daha saldırgan bir yaklaş ım benimsediler ve yerel medyumları hechiceros olarak etiketlediler, böylece İ spanya'daki kurnaz insanlara ve Yeni Dünya'daki yerel ruhsal figürlere karşı ı kullanılan aynı kelime dağarcığını benimsediler. 24 González de San Pedro, bazen Taoist ş eytan ş karmalarının iş e yaradığını isteksizce kabul ederek, bunun nedeninin ruhların zayıf olması ve ele geçirilen kiş inin bedenini terk etmeye karar vermiş olmaları olduğunu savundu. Sadece Katolik ş eytan ş karması uzmanları daha güçlü ruhları koymayı umabilirdi. Cizvit ve Dominikli ş eytan ş karmalarının baş arısı yetkilileri etkilemedi;

²¹ Menegon (2010), s. 222.

²² Aynı eser, s. 225.

²³ Aynı eser, s. 224.

²⁴ Aynı eser, s. 223-4.

Qing kanunu büyücülüğü kınadı ve Taoist, Budist ve Konfüçyüsçü

Aydınlar, rahiplerin ve Cizvitlerin büyüyle uğraş tıklarından ş üpheleniyorlardı. 25

Eugenio Menegon'un 1697-98 döneminde Fuan'da yapılan Katolik ş eytan çkarma ayinlerine ilişkin analizi, onu ş eytan çkarma ayinlerinin vaftizle güçlü bir ş ekilde bağlantılı olduğunu ve ruhların genellikle vaftizi kabul eden kişiler tarafından uzaklaştırıldığı görüşüne götürmüştür. Muskalar, kutsamalar ve itiraflar genellikle vaftiz edilmiş olanlar için etkili olmuştur. 1729'da bir rahip, aileye bir Agnus Dei emanet ederek ve onlara bir ş eytan çkarma formülü bağışmalarını söyleyerek Luojaxiang'daki bir evi bir iblisin elinden başı arıyla kurtarmıştır. Üç gün sonra, gece vakti, iblis genç bir kız aracılığıyla köyden ayrıldığını duyurmuştur. Rahip geri dönmüş, etkilenen evleri kutsamış, iblisi çöğürmüş ve ayin düzenlemiştir. Ş eytan çkarma ayini ayrıca iyileşmeyle de bağlantılıdır

hastalıklardan korunmak için ve özellikle Dominikliler ritüel ş ifacılıkla uğraşmışlardır. 26

Kanıtlar, ş eytan çkarmasının sıradan Çinlilerin anlamakta zorluk çekmediği bir Hristiyanlık yönü olduğunu gösteriyor. Tıpkı Goa'da eğitim gören Brahmin kökenli Katolik misyonerlerin Tamil ve Sinhalese demonolojik gelenekleriyle çalışırken oldukça rahat olduğu on yedinci ve on sekizinci yüzyıl Sri Lanka'sında olduğu gibi, Çin'de de ş eytan çkarma, Avrupa ve yerel inançlar arasında bir temas noktasıydı. 27 XI. Clement'in Ex illa die kararnamesinin Çin kültürüne uyumu kısıtlamasından sonra bile, ş eytan çkarma, Katolik misyonerleri aksi takdirde çok az siyasi etkiye sahip olacakları bir bağlamda güçlendirdi.

Ş İ Fİ R ÇIKARMA VE FETH

Michel De Certeau, İspanyol fatihlerin Avrupalı ş eytan çkarıcıların benzeri olduğunu ve Amerika'nın yabancı dünyasına sömürge otoritesi dayatarak ş eytanı kovduklarını savunduğunda, Yeni Dünya'da ş eytan çkarmasının klasik yorumunun temelini attı. 28 De Certeau'nun iddiası, yerli kutsal alanların ritüelleştirilmiş yıkımında dini ve sivil otoritelerin yakın iş birliğiyle desteklenirken, ayinsel ş eytan çkarmasının

25 Aynı eser, s. 227-8.

26 Aynı eser, s.

226. 27 Županov, I. G., 'Goan Brahmins in the Land of Promise: Missionaries, Casuslar and Gentiles in Seventeenth- and Eighteenth-Century Sri Lanka', Flores, J. (ed.), Re-exploring the Links: history and construction histories between Portugal and Sri Lanka (Wiesbaden: Harrassowitz Verlag, 2007), s. 171-210, s. 197-8.

28 De Certeau, M., The Writing of History (Paris: Gallimard, 1975), s. 243-4.

Avrupa modeli Yeni Dünya'da mevcut değildi - ya da mevcut olsaydı, sadece sömürgeci bir bağlama nakledilen bir Avrupa uygulamasıydı. Aslında, şeytan çkaranlar sadece mevcut olmakla kalmadı, aynı zamanda İspanya ve Portekiz topraklarında yerel inançlara ve koşullara uyacak şekilde uygulamalarını uyarlayarak gelişti. Stuart Clark ayrıca Amerika'da 'putperestliğe' bir tepki olarak uygulanan şeytan çkarma ayinlerinin Hristiyanlığın antik çağlarından gelen örneklerle dayandığına dikkat çekmiş tir.²⁹

Keşif çağında paganizmle erken karşılaşmalar düşmanlıktan ziyade merakla işaretilenmiş tir. 1341'de Portekizli denizciler Kanarya Adaları'na vardıklarında, küçük bir tapınağın içinde bir idol keşfettiler ve onu Lizbon'a geri getirdiler.³⁰ Gran Canaria'nın Guançeleri, daha önce tanrılarına taptikları yerlerde Meryem Ana'ya tapmaya teşvik edildiler; bu, ³¹ Fernando Gregory the Great'in altıncı yüzyıl İngiltere'sindeki misyonerlere önerdiği daha eski bir uygulamayı yankılıyordu.

Cervantes, Hristiyanların Müslüman İspanya'yı fethetmeleri ve Moğollarla diplomatik temaslar kurmaları sonucunda Orta Çağ'ın sonlarında Hristiyan olmayanlara yönelik 'olumlu bir algı' oluştuğunu ileri sürmüştür.

³² Ancak, Amerika'nın keşfi ve bu yeni toprakların Asya'nın bir parçası değildi, 'Yeni Dünya' olduğu gerçeğinin yavaş yavaş anlaşılması, onu Katoliklerin pagan dinle önceki karşılaşmalarından niteliksel olarak farklı kılan kıyamet beklentileriyle birlikte geldi. İlk rahipler, Amerika halklarının keşfini dünyanın sonunun bir işareti olarak gördüler ve bu da onların İncil'in tüm insanlara iyi haberi vaaz etme emrini yerine getirmelerine izin verdi.

³³ Ayrıca, Avrupalıların gelişinden yüzyıllar önce Tanrı'nın bu kadar çok insanın İncil'i bilmeden yaşamasına izin vermiş olması endişe vericiydi.

Cervantes, hibe hakkının şeytani yasallığı göz önüne alındığında, 1493'te Papa VI. Alexander tarafından Hindistan'ın İspanya'ya devredilmesiyle, İspanya'nın Yeni Dünya üzerindeki iddiasının temel dayanağı, yerlileri evanjelize etme göreviydi; bu görev, Tanrı tarafından İspanya'ya ilahi bir lütf olarak verilmiş ve büyüyen Karşılıklı İslam tarafından desteklenmiş tir.

²⁹ Clark, S., 'Büyü ve Cadılık', Molho, A., Curto, D. R. ve Koniordos, N. (editörler), *Finding Europe: Discourses on Margins, Communities, Images ca. 13th-ca. 18th century* (Oxford: Berghahn Books, 2007), s. 115-30, s. 118-19.

³⁰ Bontier, P. ve Le Verrier, J., *The Canarian* (Londra: Hakluyt Society, 1872), s. vi.

³¹ Bede, *Kilise Tarihi* 1.30 (PL 95.70C-71B).

³² Cervantes (1994), s. 12.

³³ Weber, D. J., 'Ruhun Fatihleri', Katz, S. N., Murrin, J. M. ve Greenberg, D., (editörler), *Sömürge Amerika: Siyaset ve Toplumsal Gelişim Üzerine Denemeler* (New York: McGraw Hill, 2001), s. 127-56, s. 129.

Reformasyon. Yerlilerin Şeytan'ın egemenliği altında oldukları ne kadar çok gösterilebilirse, bu görev o kadar acil hale geliyordu.

İspanyolların Amerika'daki yerli dinlerle karşılaşması, şeytanın dahil olmasının doğası hakkında hararetli teolojik tartışmalara yol açtı. Rahip ve eski köle sahibi Bartolomé de las Casas (yaklaşık 1484–1566), Kızılderililerin özünde iyi olduğunu savundu ve dini bakış açıları ile Hristiyanlık arasındaki benzerlikleri bularak din değişikliğini tirmeyi savundu. Aztek başkenti Tenochtitlan'ı ele geçiren Conquistador Hernán Cortés, karşılaşılan medeniyetlerin kendi medeniyetleri kadar gelişmiş olduğunu fark etti. Putları yok etti ancak türbeleri olduğu gibi bıraktı ve haçardan ve 35 Mexico City'deki katedral kilisesi Meryem Ana'nın imgeleriydi. sonunda Tenochtitlan'ın en büyük tapınaklarından birinin bulunduğu yere inşa edildi.

İspanyolların İnkâ İmparatorluğu'nu fethi, 1531'de Francisco Pizarro önderliğinde ve Dominikan rahibi Vincente de Valverde eşliğinde başlandı. Valverde, dini mekanların yıkımı politikasını benimsedi ve 1533'te Xauxa'daki Guaribilca kehanet tapınağındaki imgeleri yok etti. 36

Yeni Dünya'daki rahipler tarafından kutsal mekanları belirlemek ve yerli halkların kutsal mekanlarını Hristiyanlaştırmak için öncülük edilen 'yıkıcı şeytan çkarma ayinleri' Avrupa'daki şeytan çkarma tarihinde eş benzeri görülmemiştir. Amerika'daki yerli şeytan çkarma ayinleri, bazen sivil otoriteleri de içeren koreografili ikonoklazm ile din adamları tarafından gerçekleştirilen ruhsal temizlik arasında bir buluşma noktasıydı. Bu ayinlerin gerçek anlamda 'şeytan çkarma ayinleri' olup olmadığı, belki de bunları kaydeden yazarların bunları öyle görmelerinden daha az önemlidir. Perili yerlerin Avrupa'daki şeytan çkarma ayinlerinden farklı olarak, bunlar hayaletli görünümle değil, belirli bir yerde 'Şeytani' ibadetin uygulanmış olmasıyla gerçekleştirilmiştir.

İnkâ İmparatorluğu'nun bir kalıntısı, uzak And Dağları'ndaki Vilcabamba eyaletinde hayatta kaldı ve 1572'de bu İnkâ devletinin İspanyollar tarafından fethine kadar bölgedeki tek Avrupalılar, iki Augustinian rahip, Marcos Garc'a ve Diego Ortiz'di. İnkâ yetkilileri, Vilcabamba'yı evanjelize etmelerini engellese de, rahipler gelişen Hristiyan toplulukları kurdular. Ortiz, ateşle şeytan çkarma'yı içeren yerli dini mekanların ikonoklazmına yönelik iddialı bir plan başlattı.

34 Cervantes (1994), s. 8–9.

35 Aynı eser, s. 11.

36 MacCormack, S., And Dağları'nda Din: Erken Sömürge Peru'sunda Vizyon ve Hayal Gücü (Princeton, NJ: Princeton University Press, 1998), s. 84–5.

yakacak odunla rahip yardımcıları ve Yurak-Rumi'nin kutsal beyaz kayasının bulunduğu Chuquipalta'nın büyük tapınağına bir grup Hristiyan dönmeyle birlikte yürüdüler. Ortiz çevredeki sazdan çatılı tapınakları yaktı ve kayayı 'çkardı'. ³⁷ Baltasar de Ocampo, Ortiz'in benimsediği yöntemler hakkında bazı ipuçları vererek, 'söz konusu Baba tarafından sunulan dualara, öğütlere ve cin çkarma ayinlerine ve onlara iş kence ettiği ve onları üzdüğü tütsülemelere direnemeyen ş eytanların dış arı çktığı görülen birçok kutsal alanı yok ettiğini' kaydetti. ³⁸ Ortiz'in uygulaması, Girolamo Menghi'nin Flagellum daemonum'unda (1577) ş eytanları kovmak için zararlı tütsülemeler kullanma önerisinden önceydi .

Yurak-Rumi'nin izole edilmiş yeri, Vilcabamba tapınaklarıyla karşı ılaş tırıldığında kolay bir hedefti, ancak yıkımı İ nka liderleri arasında önemli bir öfkeye neden oldu. Ortiz, İ nka Titu Cusi'yi baş arılı bir ş ekilde Hristiyanlığa döndürdü, ancak kardeş i Tupac Amaru tarafından öldürüldü. 1630'larda bir baş ka Augustinusçu, Antonio de la Calancha, İ spanyolların, bir yıl sonra Vilcabamba'yı yok ettiklerinde Ortiz'in ölümü için Tanrı'nın adaletinin temsilcileri olduğunu savundu. ³⁹ İ spanya'nın Yeni Dünya'yı fethetmesini meş rulaş tırmasıyla ilgili 'Valladolid Tartış ması'nda, hümanist Juan Ginés de Sepúlveda, tüm yerli dinlerin ş eytanı onurlandığını savundu ve Peru'da José de Acosta, yerli dinin ş eytanın yaratısı olduğu fikrini savundu. Cizvit José Pablo de Arriaga, And Dağları'ndaki yerli inançların, Avrupalıların kötülük hakkındaki önyargılarıyla asimile edilerek yok edilmesi için bir program hazırladı .

Peru'daki Engizisyon, hechicerí a malefi ca terimini ayırım gözetmeksizin yerli ş ifacılar, Fetih öncesi dinin uygulayıcıları ve gerçekten lanetlemek ve zarar vermek isteyenler için kullandı. ⁴⁰ On yedinci yüzyılda Engizisyon, dağ tanrısı Apo Parato'ya tapınmakla suçlanan bir İ nka kadını olan Juana Icha'ya, onunla seks yaptığını itiraf etmesi için defalarca baskı yaptı.

³⁷ Hemming, J., İ nkaların Fethi s. 311–14. , 2. baskı (Londra: Pan MacMillan, 1993),

³⁸ De Ocampo, B., 'Vilcapampa Eyaletinin Anlatımı ve İ nka Tupac Amaru'nun İ nfazının Anlatımı' Markham, C. (ed.), İ nkaların Tarihi ve İ nka Tupac Amaru'nun İ nfazı (Cambridge: Hakluyt Society, 1907), s. 233.

³⁹ McCormack, S., Zamanın Kanatlarında: Roma, İ nkalar, İ spanya ve Peru (Princeton, NJ: Princeton University Press, 2007), s. 60–1. Calancha'nın ş eytani ele geçirme konusundaki görüş leri için McCormack'a (1998) bakınız, s. 378.

⁴⁰ Ebricht, M. ve Hendricks, R., Abiquiu Cadıları: Vali, Rahip, Genizaro Kızılderilileri ve Ş eytan (Albuquerque, NM: New Mexico Üniversitesi Yayınları, 2006), s. 163–4.

çünkü bu, şeytani anlaşmalarla ilgili Avrupa beklentilerine uyuyordu. Dahası, Avrupalı modeline göre, 'aletler' kullanarak büyücülük yaptığını itiraf etmesi konusunda ısrar ettiler. Ancak, Juana'nın Apo Parato tasvirleri, isteklerini yerine getiremeyen ve İspanyollardan korkan aç güçsüz bir tanrıyı tasvir ediyordu; Irene Silverblatt, bu durumu İnkaların baş arsızlığının bir sonucu olarak yorumladı.

düzenli ibadetlerle tanrılarını 'beslerler'. ⁴¹

Sömürge Güney Amerika'yı, Katolik Hristiyanlığın zorlama ve şeydetle dayatıldığı ve paganizmin herhangi bir tezahürünün büyücülük olarak etiketlendiği bir pagan toplumlar topluluğu olarak görmek aşırı basitleştirici olurdu. Gerçekten de Silverblatt, İnkaların kendi tanrıları olan huacaları şeytani anlaşmaları, kısmen onları istilacılara karşı koruyamadıkları ve kısmen de yeni politik ortamda tanrılara uygun şekilde saygı gösteremeyen İnkaların giderek daha fazla - Yine de, şeytan çıkarma

intikam almaktan çok korktukları için. Amerikalılar ⁴² sıklıkla şeydetli ve baskıcı tonlar aldı. On yedinci yüzyıl Florida'sında, rahipler putperestlikle suçlanan yeni din değiştirmiş yerli halkı kırbaçladı ve dövdü ve kiliselerden 'şeytani açgörmek ve kovmak için' kovdu. ⁴³ Şeytan, yerli dinin aldatıcılığını itiraf etmeye düzenli olarak zorlandı. Las Casas, gençbir Dominikan olan Pedro de Cordoba'nın Paria'da gençbir kadından bir iblisi kovduğunu bildirdi. İblis, kendisine tapanların ruhlarını 'hoş ve keyifli yerlere' götürdüğünü iddia ettiğinde, Cordoba iblisi gerçekten ruhlarını cehenneme götürdüğünü itiraf etmeye zorladı. ⁴⁴ On yedinci yüzyılın başlarında Augustinus rahibi Ramos Gavilán, şeytanın yerli halk arasında getirdiği aldatmacaları itiraf etmesi için ele geçirilmiş bir kadını zorladığını gururla kaydetti.

⁴⁵

Yeni Dünya'daki din adamları, Hristiyan olmayan dinin kanıtlarına şeytan çıkarma ile karşı çıkarak vermeye devam ettiler. 1634'te Fransisken rahipler, insanlar ve hayvanlar tarafından korkuyla tutulan, 'cadı pençelerinin izlerini' taşıyan bir kayayı, sadece üzerinde ayın yaparak şeytan çıkardılar. ⁴⁶

⁴¹ Silverblatt, I. M., Ay, Güneş ve Cadılar: İnkalar ve Sömürge Peru (Princeton, NJ: Princeton University Press, 1987), s. 184-6.

⁴² Aynı eser, s. 194.

⁴³ Weber (2001), s. 140-1.

⁴⁴ Las Casas, B. (ed. E. O'Gorman), Özur Dileme Tarihi (Mexico City: Meksika Ulusal Özerk Üniversitesi, 1967), s. 550-1.

⁴⁵ Gavilán, R., Our Lady of Copacabana'nın ünlü tapınağının tarihi (Lima, 1621), s. 52.

⁴⁶ Simmons (1974), s. 129.

Pençe izlerinin Kolomb öncesi kaya resimleri olması muhtemeldir; bu izler, 1756-1766 yılları arasında Gení zaro Kızilderilileri topraklarındaki New Mexico'daki Abiquiu misyonunda cadılık korkusuna da yol açmış tı.

Bu, oradaki Fransisken rahiplerin Ş eytan tapınmayla bağlantılı olduğu varsayılan yerleri ve ele geçirilmiş kadın ve kızları Ş eytan ş karmaya yöneltti. Ancak, Meksika Engizisyonu'nun ele geçirilme ve Ş eytan ş karma konusundaki ilgisizliği, rahiplerin 'cadıları' cezalandırma girişimlerini engelledi. Malcolm Ebright ve Rick Hendricks, Abiquiu'daki olayların analizinde, ele geçirilmiş kişilerin Ş eytan ş karmalarını, rahiplerden biri olan Juan José Toledo'nun Abiquiu'dan Gení zaros tarafından büyülendiğine dair Ş ikayetleriyle başlayan bir sürecin üçüncü aşaması olarak tanımladılar. Daha sonra yerli bir muhbir, valiyi ve diğer sivil yetkilileri sözde putperestlik alanlarına götürdü.

Bu yerler, yerli kaya sanatının silinmesini ve haşarın ş karkılmasını sağlayan rahipler ve sivil yetkililerin ortak çabalarıyla 'cin ş karma' işleminde tabi tutuldu ⁴⁷ Haziran 1763'te takmış, bir haşve kutsal Toledo, yerine yazılmış bir taş a yaklaştı. bir cüppe ve atkı su taş ıyordu; taş ı yere attı ve taş parçalandı. Rahip daha sonra dört elementi kovdu ve doğrudan Ş eytan'a hitap etti, aşkça ⁴⁸ Ele geçirmeler aynı ayda, Marí a Trujillo adlı bir kadının ayin öncesi tuz ve su Ş eytan ş karma ayini sırasında kilisede bayılmasıyla ş karma ayinine kabul başladı; semptomları Toledo Aralık 1763'te onu Ş eytan edene kadar giderek kötüleşti. ⁴⁹

Ancak, daha fazla ele geçirilme olayı, ayinlerde itaatsiz davranışlar ve Toledo'nun otoritesine saygısızlıkla birlikte geldi. Şubat 1764'te New Mexico Valisi Vélez Capuchí n, Toledo olmadan ele geçirilme olaylarını görüşmek üzere bir juntanın toplanmasını emretti. Junta, New Mexico Genel Vicar Generali Santiago Roybal ve altı rahipten oluşuyordu. Rahipleri ve özellikle Toledo'yu sorumsuz olarak kınayarak Ş eytan ş karma ayinleriyle ilgilendiler; cinlilerin gerçekten ele geçirildiğini kabul ettiler ancak onları büyücülükle suçadılar ve cinlilerin cezalandırılmasını ve putperestlik alanlarının yıkılmasını emrettiler. ⁵⁰ Başka bir deyişle, Abiquiu'daki cinlilerle başa ş karmanın en iyi yolu Ş eytan ş karma ayininden ziyade medeni cezaydı.

⁴⁷ Ebright ve Hendricks (2006), s. 167.

⁴⁸ Aynı eser. P. 190. Elementlerin Ş eytan ş karkılması için bkz. Menghi, G., Scourge of demons, or korkunç güçü ve etkili Ş eytan ş karmalar (Bologna, 1578), s. 141-7.

⁴⁹ Ebright ve Hendricks (2006), s. 181.

⁵⁰ Aynı eser, s. 196-8.

MARJİNLERDEKİ ŞİFRE ÇIKARMA

Yeni Dünya'daki İspanyol ve Portekiz topraklarının muazzam büyüklüğü ve büyük yerleşimler arasındaki muazzam mesafeler, kilisenin en iyi çabalarına rağmen, Amerika'nın dini disiplinin uygulanmasının zor olduğu bir sınır bölgesi olarak kalması anlamına geliyordu. Avrupa'da hakim olan cemaat sistemi yerine, rahipler ve Cizvitler, yerli halkın Hristiyanlığa geçtikten sonra yaşamlarına izin verilen misyonlar kurdular. On sekizinci yüzyıla gelindiğinde, Abiquiu gibi uzak bölgeler dışında, kiliseye yönelik yerli dinin meydan okuması azalmıştı; ancak Latin Amerika Katolikliği, yerli inançlar ve mezgullerle etkileşimi sayesinde, örneğin şeytan çıkarma gibi, kendine özgü özellikler kazandı. 51 Cervantes'in gözlemlediği gibi, Katoliklik yerli inançların üzerine 'bir petrol tabakası' gibi oturmuyordu, bunun yerine bir değişim ve karşılıklı etki sürecine girmişti. Orta ve Güney Amerika'nın birçok yerinde, İspanyol misyoner din adamlarının Avrupalı şeytan çıkarma muhafazakar öğütleri bir araya gelince, Menghi ve 'altın çağdaki diğer uzmanlarının eserleri ve teknikleri, Avrupa'da itibarını yitirmesinden uzun süre sonra bile Yeni Dünya'da kullanılmaya devam etti.

Misyonerlerin faaliyetlerini denetleyen kurum, 1571 yılında Mexico City'de resmen kurulan Engizisyon'du. Engizisyon'un, başlangıçta inanç konusunda çok yeni kabul edilen yerli halk üzerinde hiçbir yetkisi yoktu. 53

Dahası, Engizisyonun amacı evanjelist olmaktan çok disiplin amaçlıydı; görevi zorlama yoluyla iletmekten çok düzenlemektir. Gerçekten de, Engizisyonun en önemli rollerinden biri, din adamlarının evanjelizmindeki maneviyatı ve dönüşüm yöntemlerini kontrol altında tutmaktır ve Meksika Engizisyonu, İspanyol muadilinin ele geçirilme ve şeytan çıkarma konusundaki soğukluğunu miras aldı. 1613'te Meksika Engizisyonu, rahip Alonso Hidalgo'nun, kendisini intihar düşüncelerine sürükleyen ve ona sonsuza dek lanetleneneğini söyleyen Beelzebub tarafından ele geçirildiğini iddia eden bir mektup yazdıktan sonra delirdiği sonucuna vardı. Cervantes, Hidalgo'nun ele geçirildiğine olan inancının, umutsuzluğunun kendisine dışsal olduğu konusunda ona umut verdiğini, ancak Engizisyonun ele geçirilme hipotezini kabul etmeye hazır olmadığını ileri sürmüştür.

51 MacCormack (1998), s. 42.

52 Cervantes (1994), s. 58.

53 Meksika Engizisyonu hakkında bkz. Behar, R., 'Sex and Sin, Witchcraft and the Devil in 'GeçSömürge Meksika', Amerikan Etnolog 14 (1987), s. 34-54, özellikle s. 34-5.

54 Cervantes (1994), s. 98-102.

Engizisyonun ş eytanlığa (özellikle büyüçülüğe) karşı 'saplantılı bir ilgi' gösterdiği ilk örnekler olmasına rağmen, on yedinci yüzyılın sonuna doğru daha küçümseyici bir tavır benimsemeye baş ladı.⁵⁵

Ancak 1691'de, Engizisyon'un dikkatini bir kez daha, Mexico City'nin kuzeybatısındaki Querétaro kasabasında ş eytan ş karma iş lemi çekti. Santa Cruz de Querétaro Fransisken Koleji'ndeki rahiplerin vaazlarından etkilenen bir grup yerel kadın, Fransisken kıyafetleri giymeye baş lamış tı. 10 Ağustos 1691'de kadınlardan biri endiş eyle Fray Pablo Sarmiento'yu ziyaret ederek kızının delirmiş gibi görüldüğünü söyledi. Fray Pablo, kızı Francisca Mejía'nın dilsiz olduğunu ve ağzının o kadar sıkı bir ş ekilde kapatıldığını gördü ki, sadece kutsal emanetler uygulanarak ağılabiliyordu. Birkaç ş eytan ş karma iş leminden sonra, iblis konuş maya baş ladı ve 'fare emici' (La Chuparratones) liderliğindeki bir cadı konfederasyonunun kendisini ve kasabadaki diğer kadınları büyülediğini açıkladı. Fray Pablo, Francisca'yı Menghi'nin Flagellum'undan alınan 'kutsal iksirler' yoluyla kovdu ve bunun sonucunda Francisca, avokado çekirdekleri, bir kurbağa ve bir yılan gibi bir dizi nesneyi kustu. Fray Pablo, Menghi'nin reçetelerini tekrar takip etti ve bu malefi calia'yı yaktı. ⁵⁶

Ele geçirilme, vücutundan yüzlerce nesne ve La Chuparratones ve diğer cadıların isteklerine hizmet etmek zorunda kaldıkları gerekçesiyle itaat etmeyi reddeden, aynı sayıda ş eytan ş karan Juana de los Reyes adında baş ka bir kadına da sıçradı. ⁵⁷ Ele geçirilme, Aralık 1691'de Querétaro'daki bir Engizisyon komiserinin, Fransisken ⁵⁸ Engizisyon'un bir baş ka komiserinin, José Koleji'nde her akş am yeni bir cinlinin ş ktiğini gözlemlemesine kadar yayıldı. de Frias, [rahiplerin](#) 'büyü numaralarına' ş ekilde ş üpheci bir tavır küçümseyerek atıfta bulundu; belediye yargıçları da benzer takindılar.

Karmelit, Augustinusçu, Cizvit ve Dominikanlar Querétaro mülklerinin gerçekliğini reddederek, Fransiskenlerin Meksika'daki misyonerlik hakimiyetinin yarattığı gerginlikleri ortaya koydular. Karmelit Manuel de Jesús Marí a özellikle eleş tireldi ve Fransiskenlerin Meksikalı kadınlara uygun olmayan yoğun bir maneviyat vaaz ettiğini ve itirafçılar ile tövbekarlar arasında uygunsuz bir yakınlık teş vik ettiğini savundu.

⁵⁵ Aynı eser, s. 125.

⁵⁶ Aynı eser, s. 116.

⁵⁷ Aynı eser, s. 117-18.

⁵⁸ Aynı eser, s. 115.

⁵⁹ Aynı eser, s. 119.

Fray Manuel'in sözleri asılsız görünmüyordu; Ocak 1692'de Juana de los Reyes bir çocuk doğurdu ve bu da Fransiskan rahiplerden birinin baba olduğu şüphesini doğurdu. Fray Pablo'nun çocuğun bir incubus tarafından gebe kaldığı konusunda ısrar etmesine rağmen, Fray Manuel ve Dominik İ. Başkanı'nın itirazları Engizisyon'da daha fazla ağırlık taşıyordu.

Fray Manuel, kadınların şeytan çıkarma ayinlerinin vücudun her yerine sık sık dokunmayı içerdiğini belirtti. Şeytan çıkarma ayini, kendi başına Engizisyon için özel bir ilgi alanı olmasa da, din adamlarının suistimaline dair en ufak bir belirtide Engizisyon hareketine geçti. En sonunda, 18 Ocak 1692'de Engizisyon, Francisca Mejía, Juana de los Reyes ve diğer cinlileri küfür etmek için bir bahane olarak ele geçirilmiş gibi davranmakla suçladı. Daha fazla şeytan çıkarma ayini veya ele geçirilmiş şeylerden söz edilmesi bile yasaklandı ve Fray Pablo bölünmeye yol açtığı için sert bir şekilde uyarıldı. ⁶⁰

Toby Green, Querétaro'daki olayları Engizisyon tarafından teşvik edilen 'aşırı dinsel ortodoksluğun' ürettiği nevrozların bir ürünü olarak yorumladı: 'Baskıdan fantezi ve cinsel bir şeytan çıkarma döngüsü doğdu'. ⁶¹ Bu okumaya göre, Engizisyon hem Querétaro'ya ele geçirilmelerinin nedeni hem de parçasıydı. Freudcu psikolojik terminolojiyi geçmişe doğru okumanın doğasında bulunan zorlukların yanı sıra, Fransiskanların diğer dini tarikatlardaki dindar kardeşlerinden aldıkları eleştiriler, Querétaro kadınlarının davranışlarından Meksika Engizisyonu tarafından teşvik edilen dindarlık atmosferinden ziyade Fransiskanların belirli manevi mesguliyetlerinin sorumlu olduğunu düşündürmektedir. Yine de Engizisyon, Abiqui'deki 1760'lardaki olaylara karşı tutumlarının gösterdiği gibi, ele geçirilme vakalarına nispeten ilgisiz kaldı. Üst düzey din adamlarının dahil olması bile Kutsal Mahkeme'nin ilgisini çekmedi. Josefa de Saldaña adlı bir kadın, sevgilisi Juan de Cadena tarafından büyülendikten sonra 1748'de ele geçirilme belirtileri gösterdi. Meksika Başpiskoposunun Genel Vekili Francisco Javier Gómez de Cervantes, Juan de Cadena'nın cadılıkla suçlanacağı umuduyla davayı destekledi. Josefa'nın koruyucusu Nicolás Fernando de Tapia, şeytan çıkarma kılavuzlarını incelemeye başladığında ve din adamlarını şeytanla Latince bir diyalog sürdürmeye zorladığında olaylar tırmandı. Gómez de Cervantes gibi üst düzey din adamlarının dahil olmasına rağmen, Engizisyon'un tek

⁶⁰ Aynı eser, s. 120–4. Querétaro davası için ayrıca bkz. Ebricht ve Hendricks (2006), s. 171–2.

⁶¹ Green (2008), s. 301–5.

Eylem, katılımcıların aş ırı saflık gösterdikleri gerekçesiyle, aforoz cezasıyla ş eytan ş karma ayinlerinin yasaklanmasıydı. ⁶²

Engizisyon, en sert müdahalelerini, ş eytan ş karanlara yönelik cinsel taciz suçlamaları için saklı tutuyordu. 1572'de, Meksika Ş ehri'nden Marí a Pizarro adlı gençbir kadın, düzenli olarak sohbet ettiği melek vizyonları gördüğünü iddia etti. Bir Cizvit olan Luí s Lopez ve iki Dominikan tarafından ş eytan ş karıldı. ⁶³ Lopez, Marí a ile aynı odada uyuması gerektiğinde ısrar etti ve hem kendisi hem de Dominikanlardan biri olan Jerónimo Ruiz de Portillo, 'ş eytan ş karma'larının bir parçası olarak onunla seks yaptı. Engizisyon, tüm bunları gerçek bir ş eytani anlay manın kanıtı olarak yorumladı. 1740'ta Portekiz Engizisyonu, en iyi ihtimalle büyü, en kötü ihtimalle cinsel taciz olan bir tür tıbbi ş eytan ş karma uygulayan Brezilya'nın Bahia eyaletinden bir Karmelit rahibi olan Luí s de Nazaré'ye müdahale etti. Bir keresinde bir domuzun kesilmesini ve yanlarından ve yanlarından bir merhem yapılmasını emretti, domuzun piş miş bağırsakları ise gece kavş akta gömülmeliydi. De Nazaré, cahil siyah crioula köleleri arasındaki itibarını istismar etti ve ş eytan ş karma kitabının kendisinden onları soymasını ve onlarla seks yapmasını istediğini iddia etti. Kadınlar uzun bir süre De Nazaré'nin tuhaf davranış larının 'büyülü mantığını' kabul etmiş gibi görünüyor, ta ki sonunda Engizisyon'a ihbar edilene kadar. 1740'ta Lizbon'da yargılanan De Nazaré suçlarını kabul etti ancak ş ehvetin 'büyük bir güçve egemenliğe sahip olduğu' koloninin koş ullarını suçladı. Engizisyon onu beş yıl boyunca uzak bir manastıra gönderdi ancak rahiplik statüsünü elinden almadı.

64

Luí s de Nazaré, Salvador'da iyi bir üne sahip olan ve Karmelit tarikatı tarafından ş eytan ş karma yetkisi verilen saygın bir ş eytan ş karıcıydı. De Nazaré, Candido Brugnoli'nin Mestre da vida'sından yararlandı ('Yaş am Efendisi') ve Opus de malefi ciis ('Cadılıklarla İ lgili Eser'), ikisi de 1740'ta Roma'da yasaklanmış tı. ⁶⁵ De Nazaré bunu bilmediğini iddia etti ve gerçekten de Portekiz imparatorluğunun ücra bir köş esinden gelen bir rahip, Endeks'te hangi kitapların olduğunu bilmeyebilirdi. ⁶⁶ Kanıtlar, De Nazaré'nin cinsel tacize meyilli, sıradan bir ş eytan ş karıcı olduğunu ve

62 Cervantes (1994), s. 138–41.

63 Green (2008), s. 304.

64 De Mello e Souza (2003), s. 109–11.

65 Davies (2009), s. 60.

66 De Mello e Souza (2003), s. 166–7.

konum ve otorite. Ancak bu, onun aynı zamanda alışılmamış uygulamalarının büyülmantığına inanmadığı anlamına gelmez ve Laura de Mello e Souza, De Nazaré'nin gerçekten de meninin iyileştirici özelliklere sahip olduğunu düşündüğünü öne sürmüştür. ⁶⁷

De Nazaré manipülatif bir cinsel saldırgan ya da yenilikçi bir şeytan çıkarıcı (ya da her ikisi) olsun, hikayesi Yeni Dünya'nın birçok yerinde kilisenin sadece yerli halkların inançlarıyla değil aynı zamanda siyah köle topluluğuyla da ilgilendiğini hatırlatıyor. 1715'te başka bir Karmelit rahibi, büyülenmiş olan ve her deliğinden garip nesneler kusmalarına neden olan Pernambuco'daki bir aileyi şeytan çıkardı, ancak ayinsel şeytan çıkarma ayinleri sona erdikten sonra sorun devam etti ve şeytan çıkarma ayini 'ot ve kök müşhilleri' kullanan siyah bir curandeiro (şifacı) tarafından devam ettirildi. ⁶⁸ Sömürge Brezilya'sındaki ⁶⁸ Portekizli aile, Macumba ve Umbanda formlarında çağdaş Brezilya'da hala var olan kendi senkretik Katoliklik biçimlerini geliştiren siyah köleleri içine doğuştan bilginin mevcut olduğunu kabul etmeye hazırды. ⁶⁹

Etnik çeşitlilik ve dinsel senkretizm, Amerika'daki eksantrik şeytan çıkarma yaklaşımlarının tek nedenleri değildi. Sömürge topraklarının muazzam büyüklüğü ve yerleşimlerin, özellikle Kuzey Amerika'daki uzaklığı, kendi sorunlarını yarattı. 1608'de Quebec Şehri'nin kuruluşundan 1763'te Fransız ve Kızılderili Savaşı'nda Britanya tarafından yenilgiye uğratılıncaya kadar, Fransa ve Cizvitler kıtanın içkesimlerdeki keşfedilmemiş geniş topraklara hükmettiler. Yerleşimciler, özellikle Quebec'te, arazinin sertliği tarafından yeni bir aciliyet kazanan Fransız kırsal ritüel geleneklerini Yeni Fransa'ya ithal ettiler. 1703'te Quebec'te kullanılmak üzere yayınlanan Rituale Romanum baskısı, fırtınalara karşı şeytan çıkarma ayinleri ve 'cadılığa ve ölümlülüğe karşı' şeytan çıkarma ayinlerinin yanı sıra ekinler ve hayvanlar için kutsamaların yanı sıra evler için bir şeytan çıkarma ayini ve cinliler için olağan ayini içeriyordu. ⁷⁰ Quebecois Ritüeli 1836'da yeniden basıldığında yalnızca bir şeytan çıkarma ve batıl inançlara karşı bir uyarı içeriyordu; ancak hariç tutulan ayinler ve kutsamalar için özel izin alınmaya devam edildi. ⁷¹

⁶⁷ Aynı eser, s. 110.

⁶⁸ Aynı eser, s. 122-3.

⁶⁹ Brezilya'daki siyah toplumdaki dinsel senkretizm hakkında De Mello e Souza'ya (2003) bakınız, s. 50-1.

⁷⁰ Hubert, O., Cennette olduğu gibi Yeryüzünde: Quebec Katolik Kilisesi'nin Ayin Yönetimi (17. yüzyılın sonları - 19. yüzyılın ortaları) (Quebec City: Les Presses de L'Université Laval, 2000), s. 46-7.

⁷¹ Aynı eser, s. 49-50.

152 F. GENÇ

1755 ile 1763 yılları arasında Newfoundland'daki Acadian olarak bilinen Fransız yerleşimciler, Kuzey Amerika'daki on üç İngiliz kolonisine veya Avrupa'ya geri sürgün edilirken, Fransa'yı destekleyen yerli kabileler cezalandırıldı. Fransızca konuşan topluluklar, Grand Dérangement olarak bilinen bu dramatik bozulmadan sonra yavaş yavaş İngiliz Kuzey Amerika'sına geri döndüler ve beraberlerinde le temps de l'Acadie'den ('Acadia zamanı') yarı hatırlanan halk geleneklerini getirdiler. Yeniden kurulan topluluklardan biri, Nova Scotia'nın güneybatı ucundaki bir balık topluluğu olan Bas-de-Tousquet'ti; 1799'dan itibaren laik rahip Jean Mandé Sigogne tarafından hizmet verilen birkaç köyün bulunduğu geniş bir alan olan St Anne bölgesindeydi. Sigogne, 1792'de Fransa'daki Devrim'den İngiltere'ye kaçan farklı türden bir sürgündü; İngiliz İmparatorluğu bayrağı altında Nova Scotia'da bulunan bir Fransız topluluğu böyle bir rahip için mantıklı bir yuvaydı. Ancak, Acadianlar herhangi bir rahipten uzakta, dağlık ve uzak topluluklarda yaşama alışkanlığı ve Eylül 1810'da Rosalie Cotrau adında genç bir kız ele geçirilme belirtileri göstermeye başladığında bununla başa çıkmak için daha önceki geleneklere başvururdular. ⁷² Rosalie'nin babası daha sonra olanları şöyle anlattı: ⁷³

Önce, komşularımdan bir topluluğu bu amaç için çağırarak Tanrı'nın girişimini kutlaması için dua ettik; sonra yüz yılın balığı ve iki yüz iğne ile yeni toprak dolu bir tencere ve siyah bir horozun kalbi ve kişinin idrarı olan tamamen yeni bir bıçak aldık. Bunları birlikte kaynattık, ancak idrar eksikliği nedeniyle sonuna kadar başaramadık.

Rosalie'nin babası, kendisinin ve komşularının büyüyle uğraşma günahını işlediklerini anladı (bir nevi), muhtemelen Sigogne ona bunu zaten söylemişti ve kendisi ve topluluğun geri kalanı için af diledi. Ancak, şeytanı çıkarma baş arısı olduğu için Cotrau, Sigogne'ye yardımını isteyerek yazdı. Sigogne, topluluğu köydeki başka bir kadın olan Germain Corporon'u ele geçirmeye neden olmakla suçlamaları konusunda uyararak yanıt verdi, ancak bir ay içinde ele geçirme yayılmıştı.

⁷² Boglioni, P. ve Boudreau, G., "'Du tems de la cadi": 19. yüzyılın başında Acadia'da şeytani mülkler ve popüler şeytan çıkarma işlemleri', *Revue d'Histoire de l'Amérique Française* 60 (2007) s. 487-515, s. 487-9.

⁷³ Aynı eser. P. 491: 'Önce Allah'a işimizi bereketlendirmesi için dua ettik, bunun için komşularımdan bir grup getirdik, ardından yüz iğne, iki yüz iğne ve dokuzu da bir ganif ile yeni bir toprak çömek için dua ettik. siyah poul ve kişinin idrarını birlikte kaynattık ama idrar yetersizliğinden sonuna kadar başaramadık'.

Rosalie Cotrau'nun ötesinde baş ka bir kıza, Anne Doucet'e. Bu, Pazar ayinini kutlayan Sigogne'nin ziyaretini hızlandırdı. Aynı gün, topluluk bu sefer Anne'e, daha sonra rahibe bildirilen bir baş ka doğaçlama ş eytan çıkarma ayinini gerçekleştirdi [74](#):

Anne Doucet, sizin burada olduğunuz Pazar günü iyileştirdi; devrilmesinden korktuğumuz için onu iki kanoyla aldık; onu nehrin ortasına taşıdık ve ona ne yapmak istediklerini söylemeden dört kez suya daldırdık, bunun üzerine iyileştirdiğini söyledi.

Sigogne'nin pazar günü yaptığı dualar (belki de ayinden önce yapılan tuz ve su çıkarma ayinleri) ruhun Germain Corporon'un ölmüş bir akrabası olan Joseph Frédéric Mius olarak kendini göstermesine neden oldu. ⁷⁵ Ancak, Sigogne'nin kendisinin Acadianlar tarafından yapılan doğaçlama ş eytan çıkarma ayinlerine alternatif olarak Rosalie veya Anne üzerinde bir ş eytan çıkarma ayinini gerçekleştirdiğine dair bir kanıt yoktur. Bunun yerine, büyücülükle ilgili her türlü imadan kaçınmış tır ve bu, ele geçirilme fikrini onaylamamasının nedeni olabilir. Ancak bu, Acadianların ş eytan çıkarma ayinlerinin baş arısını rahibin ziyaretinin bir sonucu olarak yorumlamasını engellememiş tir. Bu şekilde, Fransız rahibin Fransa kültüründen çok uzak bir halkın inançlarıyla etkileşime girme konusundaki isteksizliği, yalnızca onların 'batıl' uygulamalarını doğrulamaya hizmet etmiş tir.

ÇÖZÜM

Katolik Avrupa'nın ötesindeki bağlamlarda, ister Protestanların egemen olduğu Britanya Adaları ve Hollanda Hollandası'ndaki Katolik misyonlarının bir parçası olarak, ister Yeni Dünya ve Asya'da olsun, kilisenin kontrol etmesi ve düzenlemesi, İtalya, İberya ve Güney Almanya'nın Karşı Reform'un kalbi olan yerlerdeki ş eytan çıkarmalardan önemli ölçüde daha zordur. Ayrıca, bu alanlarda ş eytan çıkarmaya daha fazla üpücü ve temkinli bir yaklaşımın dayatılması için önemli ölçüde daha az teşvik vardı, çünkü uygulama genellikle ruh dünyasıyla etkileşim konusunda canlı bir farkındalığa sahip yerli halklara hitap ediyordu ve dönüşümü teşvik edici bir rol oynuyordu. Bir dereceye kadar, tanınma

74 Aynı eser. P. 493: 'Anne Doucet sizin burada olduğunuz pazar günü iyileştirdi, alabora olmasından korktuğumuz için onu iki kanoya bindirdik, nehrin ortasına taşıdık ve ne yapmak istediğimizi söylemeden dört kez suya daldırdık. daha sonra onunla birlikte iyileştirdiğini söylediler.

75 Rosalie'yi kovmak için kullanılan orijinal ayinin kökeninin, Büyü yoluyla ölümlerle iletişim kurmak (Boglioni ve Boudreau (2007), s. 507).

154 F. GENÇ

kırsal kabile toplumlarında gelişmiş dünyaya kıyasla şeytan çkarmasının farklı bir şekilde ele alınması gerektiği fikri, Katolik kilisesinin şeytan çkarmaya yaklaşımının bir özelliği olmaya devam ediyor. Ayinin 1999'da revize edilmesi, ülkelerindeki şeytan çkaranların hangi ayin versiyonunu kullanmasını tercih ettiklerini bireysel piskopos konferanslarına bıraktı ve zorunlu şeytan çkarmaların sürekli sağlanmasının Afrika, Asya ve Güney Amerika'yı hedef almış olması muhtemeldir. 7. Bölüm , 19. yüzyılda, şeytan çkarma ayinlerinin giderek daha fazla göz ardı edildiği Katolik Avrupa ile kilisenin bunu bir evanjelizm aracı olarak kullanmaya daha istekli olduğu sömürgeci bağlam arasındaki asimetriyi araştırıyor.

BÖLÜM 6

Akıl Çağında Cin Çıkarma

On sekizinci yüzyılda, şeytan çıkarma konusundaki tutumlar Katolik dünyasını böldü. Bu bölünme, genel olarak, Neo-Skolastik Aristotelesçiliğin muhafazakar bir yorumuna bağlılık ile Aydınlanma düşüncesine ağırlık arasındaki Katolik Hristiyanlığı içindeki felsefi bölünmeyi izledi. İspanya ve toprakları muhafazakar geleneğin kalbiydi, Fransa ise ortodoksluğun sınırlarını zorlayan bir 'Katolik' Aydınlanmanın merkeziydi. Aşırı hevesli şeytan çıkarıcıların 'batıl inançlı' uygulamaları ile şeytani ele geçirilmenin gerçekliğini tamamen inkar etmeye hazır din adamlarının cesareti arasında sıkışan Roma, orta bir yol izlemeye çalıştı ve şeytan çıkarma uygulamasına giderek daha sıkı kontroller getirdi. Bunlar, doktrinde hiçbir değişiklikle olmadığının dair güvencelere rağmen, kaçınılmaz olarak şeytan çıkarmayı Katolik yaşama amının marjlarına itme sonucunu doğurdu.

Erik Midelfort, on sekizinci yüzyılı, üç şeytan çıkarma görüşü arasındaki bir mücadele olarak tanımlamıştır: Menghi'nin şeytan çıkarma kılavuzlarında somutlaştırılan 'büyüsel' gelenek, Ritüel'in ılımlı ve kısıtlayıcı konumu Romanum ve aşkça üphecilik. Katolik¹ Ancak, birincil motivasyon topluluğu içindeki üpheciler için, gelişen 'bilimsel' akılcılık değil, mucizevi olana ilişkin olumsuz bir görüşe dayanan teolojik itirazlar ve Cizvitler ve Kapuğınlar gibi dini tarikatlarla karşı politik düşmanlıktı.

1 Midelfort (2005b), s. 87.

misyonerlik ve siyasi gündemlerini desteklemek için şeytan çkarma yöntemini kullandılar. Katolik ilahiyatçılar arasında mucizevi olana karşı olumsuz tutumların muhafazakar bir Augustinus ilahiyatına dayanması, Aydınlanma düş ünürleri olarak statülerini azaltmaz. Blaise Pascal gibi 'Jansenizm'in sürekliliğine ait olan Katolik entelektüeller, paradoksal bir şekilde teolojiye karşı inançlı bir tutumu bilimsel devrime aıklıkla birleştirdiler. Ancak, şeytan çkarmanın doğası ve amacı hakkındaki seçkin din adamları ve tıbbi tartış maların anlatısı, Akıl Çağ'ndaki Katolik şeytan çkarmanın tüm hikayesini temsil etmez. Avrupa'daki birçok (belki de çoğu) sıradan Katolik için, rahipliğin şeytan çkarma gücü büyücülüğe karşı vazgeçilmez bir koruma olmaya devam etti. Din adamları ayini yetkilendirme konusunda giderek daha isteksiz hale geldikçe, laiklerin şeytan çkarma talebi yoğunlaştı ve zaman zaman şey iddete dönüş tü.

Katoliklerin şeytan çkarmaya verdiği tepkiler, birçok din adamının teolojik yörüngesiyle uyuş madığı için göz ardı edilemez. Johann-Joseph Gassner'in 1774-75'teki ılgınca baş arılı şey ifa kampanyası, sadece şeytan çkarmanın hala talep gördüğünü değil, aynı zamanda mutlaka 'büyüyü bozma' ile iliş kilendirilmesi gerekmediğini ve cadılık suçlamalarıyla sonuçlanması gerekmediğini de gösterdi. Cadılığa pek ilgisi olmayan Gassner, Menghi'nin büyücülüğünden kaçınırken Franz Anton Mesmer (1734-1815) gibi 'bilimsel' şey ifacıların tekniklerini yansıtan karizmatik bir şeytan çkarma biçimini yeniden canlandırdı. Mesmer, parmakları aracılığıyla görünmez bir yaş amsal güçlettiği için hastalarını okş ayarak iyileştirebildiğini iddia ederek 'hayvansal manyetizma' terimini ortaya attı. Hayvan manyetizmasıyla yaptığı deneyler, sıklıkla şeytani ele geçirmeyle iliş kilendirilenlere benzer şekilde, konvülsif ve trans benzeri davranış larla sonuçlandı, ancak Mesmer, 'hayvan manyetizmasının' doğal bir güç olduğunu, dini açıklamalardan ziyade bilimsel çalış manın konusu olduğunu ve Gassner gibi dindar şey ifacılardan uzak durduğunu ileri sürdü. ² Mesmerizmin kelime dağarcığı, psişik fenomenler ile büyücülük arasındaki iliş kiyi kırarak dinden ziyade bilime hitap ediyordu. Ancak Midelfort, rahibin kendi yaş amı boyunca bir kenara itilmiş olsa da, bilimsel bir söyleme erteleme ihtiyacının benzer şekilde farkında olan Gabriele Amorth gibi çağdaş şeytan çkarma uygulamalarıyla paralellikler gösteren Gassner'in yaklaş ımının karmaş ıklığını haklı olarak savundu.

² Midelfort (2005a), s. 18-9; ayrıca bkz. Midelfort (2005b), s. 86.

İ SPANYOL Ş EYTANININ SON Çİ ÇEĞİ

İspanya Kralı II. Charles'ın (1661–1700) saltanatının sonuna doğru, İber Yarımadası'ndaki barok ş eytan ıkarma en yüksek noktasına ulaşmıştı. Ş eytan ıkaranlar, ayrıntılı ritüeller içeren çeşitli kılavuzlardan yararlanıyordu; bunların en popülerleri *Práctica de exorcistas* y ministros de la Iglesia'ydı

(1670) Benito Remigio Noydens (1630–85). Noydens'in el ³ Son baskı olmasına rağmen kitabının basımı 1711'de yapıldıktan sonra, Avrupa'nın diğer bölgelerinde hakim olan ş üphencilik iklimine veya Roma'nın kararnamelelerine pek aldırmadan İspanya'da ş eytan ıkarma ayinleri yapılmaya devam etti. Kilise veya en azından temsilcileri, ş eytan ıkarma ayinlerinin yetkili bir büyük biçimi olarak kullanılmasının yayılmasında suç ortağıydı.

⁴

Tratado de exorcismos, muy util para los sacerdotes y ministros de la iglesia ('Cin Çıkarma Üzerine Bir İnceleme, Rahipler ve Kilise Bakanları için yazılmış çok yararlı ⁵, bundan sonra *Tratado*) başlıklı anonim bir inceleme, ayinsel ve demonolojik literatürün on sekizinci yüzyıl İspanya'sında ⁷²⁵ civarındaki pratikte nasıl kullanıldığına dair değerli görüşler sunar. İnceleme, yalnızca ş eytan ıkarma üzerine yazıları *Vocacion eclesiastica examinada con las divinas escrituras*'ta bulunan Fransisken Antonio Arbiol y Díez'in (1651–1726) çalışmasını tavsiye etmesinden tarihlenebilir; burada bir din adamının ş eytan ıkarma görevlisi olarak emir alması için gerekenler hakkında yorum yapmıştır. ⁶ Dahası, *Tratado*, Menghi'nin *Flagellum daemonum*'unu Bernard Basin'e yanlış atfetti, ⁷ ki bu neredeyse kesinlikle kasıtlı bir hataydı çünkü *Flagellum* 1704'te yasaklanmış kitaplar dizini'ne konmuştu. Bu eserlere ek olarak, *Tratado*, Noydens, Candido Brugnoli ve *Materia medica*'nın eserlerini önerdi

³ Noydens, B. R., Ş eytan kovucuların ve kilise bakanlarının uygulamaları (Madrid, 1670).

⁴ Davies (2009), s. 60. 1690 ile 1729 yılları arasında Menghi'nin *Flagellum daemonum* ve *Fustis daemonum*'unun dört baskısı (ayrı ayrı ve birleşik tirilmiş) ve *Fuga daemonum*'unun bir baskısı yayınlandı (Midelfort (2005b), s. 83).

⁵ Kilise Rahipleri ve Din Adamları için çok yararlı olan *Bir İblis Çıkarma El Kitabı* E. Beyersdorf ve J. D. Brady (New York: Hispanic Society of America, 1975). Brady'nin kitabın başlığını *İblis Çıkarma El Kitabı* olarak çevirmesi yanıltıcıdır; *Tratado* bir incelemeydi, yani tüm iblis ıkarma sürecinin söylemsel bir şekilde ele alınması anlamına geliyordu. İblis ıkarma el kitapları dualar, büyüler ve talimatlar içeriyordu (ancak gerçek bir iblis ıkarma ayini *Tratado*'nun (s. 91-107) bir ekinde tuz, yağ ve kutsal su için dualarla birlikte (s. 111-18) bulunabilir).

⁶ Arbiol, A., Kilise mesleğinin ilahi yazılarla incelenmesi (Zaragoza, 1725), s. 290–7.

⁷ Havza hakkında bkz. Baroja (1990), s. 33.

158 F. GENÇ

Dioscorides'in, Orta Çağ ve on altıncı yüzyıl boyunca birçok kez açıklanmış ve eklemeler yapılmış klasik bir eseri ve İtalyan Augustinus'u Filippo Picinelli'nin *Mondo symbolico*'su⁸ (1678) 1687'de Latince'ye çevrilmiştir. ⁹ Picinelli'nin eseri, teolojik anlamları ve Kilise Babaları'nın eserlerinde kullanımlarıyla birlikte hayvanlar, bitkiler, metaller ve diğer doğal şeylerin bir ansiklopedisiydi ve vaizlerin, kitaptan doğa analogileri ve metaforları için yararlanabilmeleri için tasarlanmıştı. Ancak, Tratado'nun yazarı, Picinelli'yi büyüülü yazışmaların bir kaynağı olarak oldukça farklı bir şekilde kullanmış gibi görünüyor. Örneğin, Tratado'nun altın tozunun şeytanı kırmada kullanılması gerektiği önerisi, Picinelli'nin altının bir arınma sembolü olduğu iddiasından kaynaklanmış olabilir. ¹⁰

Picinelli'nin sembolü olan bu şey, Tratado'da güçlü bir kutsal eş ya haline geldi ve İspanyol dünyası ile Avrupa'nın geri kalanı arasındaki entelektüel uçurumu gözler önüne serdi.

Tratado, şeytanı kırmayı, silahları sarsılmaz bir inanç temiz bir vicdan, dua dolu bir tavır ve her şeyden önce alçakgönüllülük olan ruhsal bir savaş olarak sundu. Yazar, şeytanı kırmada Tanrı'nın şeytanı kıran kişi aracılığıyla hareket ettiğini ve şeytanı kıranın baş arısının, günahları buna engel olsa bile, şeytanı kıran kişi için kişisel karizmasına bağlı olmadığını tekrar vurguladı. ¹¹ İstisnai durumlar dışında, bir şeytanı kıran zaman zaman bir kilisede yapılmalı ve hizmetçilerin ve kadınların, özellikle de 'meraklı, dünyevi ve kibirli kadınların' gösteriden uzak tutulmasına dikkat edilmelidir. ¹² Bu endişeler, güvenilir tanıkların hazır bulunmasının sağlanmasına vurgu yapılmasıyla birlikte, şeytanı kıranın erken on sekizinci yüzyıl İspanya'sında bir seyirci sporu olma yolunda olduğunu düşündürmektedir.

Tratado, geleneksel şekilde, possession ve obsessio arasında ayırım yapmış ve possession belirtileri arasında itaatsizlik, ani hastalık (açıklanamayan öfke, el ısırma, kendini yere, ateş e veya suya atma), intihar eğilimleri, kutsal nesnelerin varlığında rahatsızlık, kiliseler gibi manevi şeylere karşı nefret olduğunu ileri sürmüştür.

⁸ Fransiskan Candido Brugnoli (1607–77), hekimlere olduğu kadar şeytanı kıranlara da yönelik olan *Alexicacon*'un (Venedik, 1714) yazarıydı. Brugnoli hakkında bkz. Midelfort (2005b), s. 83–4. Tratado'nun yazarının *Materia medica*'nın birçok baskısından hangisine güvenmiş olabileceği belirsizdir.

⁹ Picinelli, F. (çev. A. Erath), *Mundus symbolicus in aemblematum universitate* (Köln, 1687), 2 cilt.

¹⁰ *Tratado*, s. 76; Picinelli, F., *Mondo simbolik* (Milano, 1678), cilt. 2, s. 583–5.

¹¹ İnceleme, 13–16.

¹² Aynı eser, s. 51–2.

ve kitle, küfür, Latince konuş ma ve anlama yeteneği, alış ılmadık teolojik bilgi ve sırları ifş a etme yeteneği. Öte yandan saplantı, bir bireyin ş eytanlar tarafından rahatsız edildiği ancak onlar tarafından istila edilmediği anlamına geliyordu. ¹³ Ancak yazar, 'özellikle cahil olan ş eytan'ın, daha iyi gizlemek için nadiren Latince konuş tuğunu' belirtti. Ele geçirilme köylülerin ... belirtileri ya ş üphe, varsayım ya da kesin bir teş his için sebebi; kesin varlığı ve taktikleri'. ¹⁴ belirtiler arasında cinlinin normalde kendisi için bilinmeyen bir dili konuş ma yeteneği, 'Tanrı'nın özel bir lütfu ya da mucizesi olmadan yaratıcı yollarla ş arkı söyleme ve yabancı ülkelerde gerçekleş en sırları ve kayda değer ş eyleri ifş a etme' vardı. Bu tür alış ılmadık bilgiler, yalnızca cinlinin büyüğü uygulamalar biçiminde 'ş eytanla bir anlaş ma' yapmaması durumunda ele geçirilmenin kanıtı olarak kabul edilebilirdi. Bir cinli,

ş eytanın etkisi altındayken söylediklerini hatırlamak. ¹⁵

Tratado'nun yazarı , ele geçirilme belirtilerinin sıklıkla doğal hastalıklara benzemesine rağmen ş eytanın kötü niyetlerini gizlemek için kasıtlı olarak doğal belirtileri taklit ettiğini iddia ettiğinde, kendisini muhafazakar demonolojik geleneğe yerleş tirmiş tir. Ele geçirilmenin baş lıca nedenleri, demonik kiş inin kiş isel günahı, 'çok fazla umutsuzluk veya dünyevi mallarını kaybetme endiş esi', ş eytanla veya büyücülerle çok fazla yakınlık, 'babaların günahlarının' etkisi veya ayartmayla baş a çıkma çarelerinin cehaletiydi. Burada, özellikle kutsal bir bireyin ele geçirilme yaş ayabileceği yönündeki önceki görüş e pek az yer verilmiş tir. aş ırı derecede fizikseldi ¹⁷:

¹⁶ Ancak Tratado'nun demonolojisi

Genellikle bir insanın bedenine girmeden önce, [ş eytanlar] ona korkunçve ürkütücü bir biçimde, geceleyin ve karanlık, ıssız yerlerde görünürler. Bazen onu korkunçbir kabusla korkuturlar ve içeri girdiklerinde vücuda acımasızca kötü davranırlar. Diğer zamanlarda rüzgar, fareler veya diğer küçük hayvanlar ş ekinde girerler. Diğer zamanlarda sırtından aş ağı bir bardak çok soğuk su dökerler ve karıncalar tüm vücudun üzerinde sürünür gibi görünür.

¹³ Aynı eser, s. 21-2.

¹⁴ A.g.e. s. 23. Ş eytanın sıradan insanlar aracılığıyla Latince konuş maktan çekinmesi hakkında Cervantes'e (1994) bakınız, s. 140-141.

¹⁵ Risale , s. 24.

¹⁶ Aynı eser, s. 29.

¹⁷ Aynı eser, s. 30.

160 F. GENÇ

Dahası, eğer ş eytan kıran kişi i ş eytan kıarma iş lemini tek seferde tamamlayamamış sa, Tratado ona 'ş eytanın nerede kalması gerektiğini bir ayak parmağıyla gösterebileceğini, daha fazla talimat alana kadar onu orada bağlayabileceğini' veya gürültücü bir ruhun bir evi rahatsız etmesi durumunda bir evin köş esine iş aret edebileceğini söyledi. 18 Ş eytan kıarma iş lemi baş arılı olduktan sonra oda. bile, ş eytan kıran kişi i ş eytana belirli bir yere gitmesini emretmelidir, çünkü 'ş eytanlar genellikle kurbanın kıyafetlerinde ve saçlarında kalır' ve bunları geri almak için beklerler. 19

Ş eytan kıran kişi i yalnızca gerçek kalıntıları kullanmalı ve nesnelerin 'batıl inançlara dayalı kullanımından' kaçınmalıdır (bu ne anlama gelirse gelsin). Ş eytan kıran kişi iye, Menghi'nin eserlerindeki çok sayıda egzotik büyüyü hatırlatarak, ş eytanı açığarmak için birkaç İ branice ve Yunanca kelime bilmesi tavsiye edildi. 20 En önemlisi, ş eytan kıran kişi i diyalogu kontrol altında tutmak zorundaydı: 'ş eytan'a emir vermek çok önemlidir ve Cicero'nun tüm retoriklerinden daha değerlidir'. On yedinci yüzyıl Fransız Cizvitlerinin ş eytani yeminlerin uygunluğu ve ş eytana hakaret konusunda dile getirdiği ş üphelerin hiçbirisi Tratado'nun yazarı tarafından paylaşılmamış tır. Ş eytanın, ş eytan kıran kişi iyi ş eytan kıran kişi iye itaat etmesi ve gerçeği söylemesi için yemin ederek bağlayabilen ş eytan kıran kişi iyi kesmesine izin verilmemelidir. 21 Gerçekten de, ş eytan kovucu ş eytana hakaret etmek için her fırsatı değerlendirmeli ve cinlinin huzuruna zift, kükürt ve erimiş reğne konulmalıdır 'böylece [ş eytan] onu bekleyen azapları görecektir'. Hatta ş eytan kovucu, aş ağırlamasını göstermek için cinlinin yüzüne tükürebilirdi. Yazar bunu 'cinlinin ş eytanı bir varlık olarak lanetlemesinin nefretten değil, isyan ettiği Tanrı'ya olan sevgisinden ve bu kadar ciddi acılara neden olduğu insana olan sevgisinden kaynaklandığını' gerekçesiyle haklı kıardı.

22

Ancak, Tratado'nun yazarı, ş eytan kıran kişi inin 'ş eytanın birinin günahını keş fedebileceği bir ş ey sorarsa' ölümcül bir günah iş lediğini kabul etti. Aynı ş ekilde, ş eytana emir vermek yerine ona yalvarmak ve aş ırı merak göstermek de günahı. Ş eytan yalancı bir ruhtu ve ş eytan kıran kişi i duyduğu her ş ey mükemmel bir inançta inanmamalı ve ş eytanla aş ırı yaklaş mamalıydı. 23

En katı kural, eğer cinli kişi i 'bir tür antlaş ma ile bağlanmış sa' (yani büyülenmiş se), ş eytan kıran kişi inin büyücüyü bu kişi i olarak tanımlamasının yasaklanmasıydı.

18 Aynı eser, s. 36.

19 Aynı eser, s. 69.

20 Aynı eser, s. 45.

21 Aynı eser, s. 33-5.

22 Aynı eser, s. 41-2.

23 Aynı eser, s. 37-8.

birinin günahını ağğa vuracaktır; bunun yerine, iblisin büyüçülük aletinin yerini ağğa vurmaı zorunluydu. Kovucu, iblise cennetteki en büyük rakiplerinin hangi azizler ve melekler olduğunu sorabilirdi, böylece onların isimleri ve duaları iblisi daha da fazla iş kence etmek için kullanılabilirdi. İblisin ismini ağğa vurmaını istemek esastı, çünkü iblisin iblisin davranış ları üzerindeki etkilerine dair bir ipucu veriyordu. Örneğin, 'boyunduruksuz' iblis Belial, 24 The author of the a crucifi x bir boyunduruk gibi iblisin omuzlarına yatırılarak en iyi ş ekilde iş kence görüyordu.

Tratado, ş eytan gibi ruhsal bir varlığın cezalandırılmayacağı itirazına karşı, ş eytan ıkarmada maddi iş aretlerin kullanılmasını savundu: 'Diz gökmek, hağ omuzda taş imak ve benzeri doğaı eylemler, ş eytan ıkarmada Tanrı'nın verdiği güde orantılı olarak yüceltilebilir ve bu güç Ş eytan üzerinde de aynı etkiyi yapar, her ne kadar o da bir ruh olsa da'.

Doğal ş eyler ve doğaı iş aretler etkili media indirecte ya da media dispositive idi, yani 'bunlar dolaylı olarak ele geçirilmiş kiş iyi ş eytanın kovmasına yönlendirir ve hazırlar'.

Cin ıkarma iş lemi bir dizi nedenden dolayı baş arısız olabilirdi. Tratado, iblislerin delillerden, körlerden, sağrırlardan ve dilsizlerden ancak 25 Cin ıkarcının inançeksikliği, dua ve oruğa baş arısızlığa ıkarcının gücü, Tanrı'nın onu yol ağabilirdi. veya Tanrı farklı bir cin ıkarcıyı yüceltmek isteyebilirdi; cin yaratmayı seçtiğinden asla daha büyük olamazdı. 26 Tratado , her durumda büyük bir cin ıkarma ayininin gerekliliğ konusunda geliş kili mesajlar içeriyordu; bir yandan, günah ıkarma ve cemaat, hağış areti ve Meryem Ana'ya bağılık eş liğinde, cinliyi serbest bırakmak için yeterli olduğu düş ünölüyordu. 27 Öte yandan, Tratado, cin ıkarma iş leminin takıntılı kiş ilerde bile kullanılması ve ş eytanın onları ele geçirmek için bir fırsat olarak kullanması durumunda yedikleri her ş eyin kutsanması gerektiğinde ısrar ediyordu. 28 Tratado , ele geçirilmiş ler ile 'Ş eytan tarafından büyülenmiş ve mest edilmiş olanlar' arasında keskin bir ayırım yaparak on altıncı ve on yedinci yüzyılların demonologlarını takip etti. Demonlar, praesentialiter ('onun varlığıyla') ş eytandan iş kence görürken, büyülenmiş lerin saplantısı yalnızca potestatif ('onun gücüyle'). Ş eytan, ele geçirmek yerine büyülenmiş lere 'eş lik eder ve iş kence eder'

24 Aynı eser, s. 40-1.

25 Aynı eser, s. 43.

26 Aynı eser, s. 44-5.

27 Aynı eser, s. 63-4.

28 Aynı eser, s. 77.

bedenlerini ve iradelerini altüst ederek. 29 Büyü, asıl ele geçirilenin aksine, yalnızca fiziksel bir araça gerçekleş tirilebilir ve onu çıkarıp yok ederek sonlandırılabilir; büyücünün büyülenmiş bir kiş iye çağrıldığında yapması gereken ilk şey eylerden biri, büyücülük araçları genellikle orada saklandığından, yatak örtülerinin değış tirilmesini sağlamaktı. Baş ka bir saplantı biçimi olan incubus ve succubi ziyaretleri, altın tozu, mür, tuz, zeytin ağacı, balmumu ve acı otu ile mücadele edilebilirdi.

30

Tratado'nun demonolojisi ve şey eytan çıkarma yaklaş ımı esasen on altıncı ve on yedinci yüzyıl kılavuzlarından ödünç alınmış tı ve bu da onu bir bakıma anakronistik bir inceleme haline getiriyordu, ancak Tratado yine de bazılarının fiziksel nesnelerin, küfür ve tükürmenin maddi olmayan şey eytana karşı nasıl etkili olabileceğini sorgulamaya baş ladığını kabul etti. Dahası, Tratado şey eytana karşı doğrudan fiziksel şey iddet önermiyordu ve şey eytan çıkarmaları gösteriye dönüş türmeye karşı uyarıyordu. Nispeten küçük yollarla da olsa, İspanya'da on sekizinci yüzyılın baş larında yapılan bir şey eytan çıkarma, önceki yüzyılın şey eytan çıkarmalarından daha nazik bir olaydı. Ancak, Suárez'in metafizik uyarısına rağmen, şey eytanların bir alanı iş gal edebilen ve fiziksel olarak dış arı atılabilen varlıklar olduğuna dair temel bir inanç devam ediyordu. Tratado Rituale Romanum'a meydan okumasa da

herhangi bir bariz şey eilde, hükümleri memurların kurallarının çok ötesine geçiyordu - Özellikle ele geçirilme durumlarının teş hisinde ve büyücülük aletleriyle mücadelede kullanılan bir ritüeldir.

Ş EYTAN ÇIKARMA KILAVUZLARININ BASTIRILMASI , 1703-10

1703 ile 1710 yılları arasında, Index'in Kutsal Cemaati, Rituale Romanum törenlerinin ötesine geçen bir dizi şey eytan çıkarma kılavuzunu kınadı. Özellikle İspanya'da 'mistik dolandırıcılık' ile ilgili yüksek profilli vakaların ardından, Roma Curia'sı, din adamlarının faaliyetlerinin bazı çevrelerde, özellikle aydınlanmış Fransız filozofları arasında alay konusu olduğunun giderek daha fazla farkına vardı .

³¹ Ancak Endeksin

yetkisi İspanya topraklarına kadar uzanmıyordu.

29 Aynı eser, s. 73.

30 Aynı eser, s. 75-6.

31 Şey eytan çıkarmaya yönelik şey üpheciler hakkında bkz. Romeo (2003), s. 115; Quantin, J.-L., *Classical Catholicism and the Fathers of the Church: kaynaklara dönüş* (1669-1713) (Paris: Institut d'Etudes Augustiniennes, 1999), s. 474-88.

Kralın seçtiği Papalık kararnamelemlerini yayımlama hakkını elinde tuttuğu ve Roma'nın eyleminin İspanya üzerindeki anlık etkisinin belirsiz olduğu yer. İlk etapta, Papa'nın doğrudan metropolitik yargı yetkisine sahip olduğu Papalık Devletleri ve diğer İtalyan topraklarını etkilemiş olurdu. 21 Nisan 1704'te Endeks , Menghi'nin Flagellum'unu Zaccaria Visconti'nin Complementum artis exorcistae'siyle birlikte yasakladı . Roma Piskoposluğu Genel Vekili Kardinal Gaspare Carpegna'nın (1625–1714) sekreteri Abbot Nicolas Cuyò, 7 Temmuz 1704'te İtalya Piskoposlarına yazdığı bir mektupta yasağı haklı kıldı [32](#):

Şeytan, kurnazca bir entrika ve aldatıcı sanatlarla, doktorların ilaçlarını veya daha doğrusu büyücülüğün sağmalıklarını kullanan birçok şeytan çıkarıcıyı baştan çıkarmış tir; bu sağmalıklara şeytan çıkarıcı olmaktan çok büyülü denilmesi gerekir; ve şeytan çıkarmada bu güne kadar büyüyen bütün bu batıl inanç ayinlerden dolayı... Bu şeytaneler en Yüce Üstadım'a getiriliyor [yani Carpegna], emirleri ve cezalarıyla, her zaman şeytin Vekilliğini gözeterek, doğru kaynaktan yükselmek için her türlü çabayı göstermiş ve zavallı şeytan kovucuların batıl inançlara ve yukarıda belirtilen Yazarlara olan inanca derinlemesine dalmış olduklarını keşfetmiş tir [yani Menghi ve Visconti] ve müşterilerinin habersizce aldatılmasına neden oldular.

Carpegna, Roma'nın Genel Vekili olarak, aslında Roma'nın piskoposluğuydu ve Papa'nın uluslararası siyasi ve dini işlerle meşgul olması nedeniyle İtalya Metropolitisi olarak Papa adına hareket ediyordu. Cuyò, şeytan çıkarma istismalarının büyümesini şeytana bağlayarak, yetkisiz şeytan çıkarma ayinleri yapan rahiplerin damgalanmasını ve kilisenin ühpecilerin eleştirilerine rağmen şeytanın gücünün gerçekliğini doğrulamaya devam etmesini sağladı. Cuyò'nun medicorum pharmaca'yı kınaması, 1614 ayinini aşan Tratado gibi kitaplarda materia medica kullanımına bir tepki olabilir . Cuyò, ele geçirilmeye mücadele için tıbbi formüllerin kullanımını yasaklayarak, şeytan çıkarma ayinini tıptan uzaklaştırıyor ve dolayısıyla ima yoluyla şeytani

³² Alıntı: Brambilla (2010), np 179: [Şeytan] akıllıca bir tasarım ve aldatıcı sanatlarla, şeytan çıkarıcı olmaktan ziyade büyülü olarak adlandırılmayı hak eden Tıbbi İlaçlar veya daha doğrusu Farmasötik Hezeyanlar [...] kullanan bazı şeytan kovucuları baştan çıkardı. ; Aslında, şeytan çıkarmalardaki tüm batıl inanç ayinleri bu güne kadar kayıyor, [...] En Yüce Lordum, şeytin ehirdaki vekilliği boyunca fermanlar ve cezalar yoluyla, ihtiyatlı bir şekilde bunun üzerine düşündü. bunların kaldırılması ve sanki kendi kaynaklarından geliyormuş gibi üzerinde çalışılması ve adı geçen sefil şeytan kovucuların. Yazarın aldatıldığı ve müşterinin dikkatsizce aldatıldığı ve batıl inançlara daldığı keşfedildi. guruldama noktası.

ele geçirilmenin bir hastalık nedeni olduğu düşünülüyordu. Ancak, şeytan çkarmanın tıptan ayrılması, doktorların ele geçirilme vakalarıyla ilgilenmesini ve dolayısıyla bunlar için tıbbi açıklamalar önermesini de imkansız hale getirdi.

1707'de Menghi'nin *Compendio dell'arte esorcistica*'sının ve son olarak 1710'da Kapuğun Pietro Locatelli'nin *Coniurationes poten-tissimae et effi caces*'inin yasaklanması izledi. 14 Mayıs 1710'da Cuyò, İtalya'nın tüm baş piskoposlarına ve piskoposlarına, özellikle düzenli din adamları arasında, kontrolsüz dindarlığı bastırmaları talimatını veren baş ka bir mektup gönderdi. Mektup, Jean-Baptiste Thiers gibi Fransız şey üphecileri kınasa da, piskoposlara, kullanılacak tek şey eytan çkarma ayininin resmi -

1614'teki Roma ayini. İlk kez, piskoposların kendi olağan yetkileri altında gerçekleş en şey eytan çkarmaları bildirmeleri ve ruhbanları şey eytan çkarma uzmanı olarak lisanslandırmak için onaylayacak vekil sınav görevlileri atamaları gerekiyordu; lisanssız veya lisansı şey üpheli olan tüm ruhbanlar tarafından yapılan şey eytan çkarmalar durdurulacaktı. 24 Haziran 1710 tarihli ikinci bir mektup, 'evrensel olarak icat edilen ve şey eytan çkarma görevi verilen kişiler tarafından uygulanan çok sayıda şey eytan çkarmadan kaynaklanan ciddi rahatsızlıkları' kınadı. Piskoposlar, dindarlığı, yaş am bütünlüğü ve *Rituale Romanum*'u kullanma yeteneği kanıtlanmadığı sürece hiçbir laik veya düzenli rahibi şey eytan çkarma uzmanı olarak onaylamayacaktı.

Elena Brambilla'ya göre, Congregation of the Index'in on sekizinci yüzyılın baş larında şey eytan çkarma kılavuzlarına saldırmasının arka planı, Curia içindeki 'İspanyol partisinin' gerilemesi ve Congregation of the Index'in, ibadetin saflığı konusunda Fransız din adamlarının endiş elerinin çoğunu paylaş an Kardinaller Colloredo, Brancati di Lauria, Casanate ve Slusio dönemindeki etkisinin artmasıydı. Engizisyonun halefi ve Curia'nın en muhafazakar organlarından biri olan Index'in, tıbbi açıklamaların bazı iddia edilen ele geçirmeleri akläyabileceği olasılığını değerlendirmeye hazır olması, düzenli din adamlarına yönelik siyasi baskının yoğunluğunun bir iş aretiydi. Brambilla'ya göre, Carpegna'nın düzenlileri kontrol altına alma konusundaki kararlılığı, Papa Innocent XI'in ve Alexander VIII'in olağan yargı yetkisi dış ındaki yerleş im yerlerinin sayısını azaltma çabalarının bir devamıydı. Bu, Carpegna'nın daha katı bir maneviyata olan sempatisini ve Cizvitler ile Kapuğınler'e kıyasla laik din adamlarını tercih ettiğini yansıtıyordu; özellikle Kapuğınler, yarı büyülü büyülerle ünlüydüler.

³³ Ancak, Kutsal

Ofis'in batıl inançlar ırılıklarını kınaması da şey u hususa ağırlık kazandırdı:

33 Brambilla (2010), s. 170-9.

Thiers ve Gallican ş üphecilerini kınadı ve kilisenin resmi çizgisini iki uçarasında sağduyulu bir orta yol olarak sundu.

İspanyol Engizisyonu, belki de ş aş ırtıcı bir ş ekilde, daha aş ırı bir ş üphecî tutum benimsedi; 1739'da İspanyol Benediktin ve Engizisyoncu Benito Feijoo, İnciller'de geçen cinliliğin gerçekliğini kabul ederken, aynı zamanda tüm çağdaş cinlilerin sahtekar olduğu sonucuna varan cinliler hakkında bir inceleme yazdı. ³⁴

Ş EYTAN ÇIKARMA AYI NİN SONU MU ?

Yaklaş ık 1740'tan itibaren ş eytan çıkarma uygulaması kilise, çoğu Katolik ülkenin sivil otoriteleri ve tıp camiası tarafından sürekli baskı altına alındı. Bu baskı sonunda Girolamo Menghi'nin büyüğü ş eytan çıkarma geleneğinin son kalıntılarını İspanya ve İtalya'da yok etti, en uzun süre orada hayatta kalmış tı, ancak Prusyalı bir ziyaretçi Menghi'nin ş eytan çıkarmalarından birini 1781'de bile kullanımda görmüş tü. ³⁵ Bölüm'de savunduğum gibi, Menghi'nin mirası Katolik sömürge bölgelerinde yaş amaya devam etti. 1730'da, Cizvit Jean-Baptiste Girard ile olan iliş kisinin bir sonucu olarak ele geçirilen bir acemi rahibe olan Marie-Catherine Cadière, Toulon Parlamentosu'ndan hiçbir sempati görmedi ve

Sahte uyuş turucu bulundurma suçundan iki yıl hapis cezasına çarptırıldı. ³⁶

Ş eytan çıkarma meydan okuması, bilindiği olarak 'aydınlanmış ' rejimlerle sınırlı değildi. 22 Haziran 1744'te Papa Benedict XIV, 37'ye bir brifing yayınladı. ³⁷ İtalya piskoposlarına ş eytan çıkarma ayinini kullanırken dikkatli olmaları çağrısında bulundu, Ekim 1745'te bir baş ka Sollicitudini nostrae, Crescentia Höss (ö. 1744) vakasından kaynaklandı. Swabia'daki Kaufbeuren'den bir Fransiskan rahibe brifing, olan Höss, düzenli olarak ş eytanlar tarafından iş kence görüyordu ve kehanetsel duyurularda bulunuyordu.

³⁸ Benedict, 'Energumenleri kovmada her ş eyden önce, her ş eyden önce ayırt edilmesinin önemli olduğunu' söyledi.

³⁴ Levack (2013), s. 233.

³⁵ Cameron (2010), s. 310.

³⁶ Levack (2013), s. 217–19.

³⁷ Brambilla (2010), s. 191.

³⁸ Crescentia hakkında bkz. Pouliot, J.C., *Life of the Muhterem Marie-Crescence, Religious of the Third Order of St. Francis at the manastırında Kaufbeuren* (Fraserville, QC: J.E. Frenette, 1895); Miller, A.M., *Crescentia von Kaufbeuren: İsvetçi bir mistiğin hayatı* (Augsburg: Verlag Winifried-Werk, 1968); Boespfl ug, F., *Sanatta Tanrı: Benedict XIV'in Sollicitudini Nostrae'si ve Kaufbeuren'in Crescent Affair'i* (Paris: Cerf, 1984).

Böyle bir şeyi iddia edenin gerçekten bir şeytan tarafından mı saplantılı olduğudur'.³⁹ 1999'da revize edilen şeytan çıkarma ayininde alıntılanan bu talimat, bir piskoposun iddia edilen ele geçirilme vakalarıyla ilgilenirken üstleneceği rolün en ön sıralarına ele geçirilme ile hastalık arasında ayırım yapma zorunluluğunu koymuş tür.

1746'da garip nesneler kismaya başlayan Cremona'lı otuz üç yaşındaki bir kadının vakası, kadının gerçekten ele geçirildiğine inanan yerel Cizvitler, kadının mani geçirdiğine inanan ve doğalcı bir açıklama öneren Padua hekimi Paolo Valcarengi ve kadının semptomlarını kasıtlı olarak taklit ettiğini savunan Augustinian Canon Giovanni Cadonici arasında hararetli bir tartışmaya yol açtı. Massimo Mazzotti, Cadonici'nin Cremona vakasına ilişkin yorumunu, Cizvitlere karşı uzun süredir devam eden teolojik mücadelesinin bir parçası olarak görmüş tür.

Valcarengi ve Cadonici, Katolik Aydınlanmasının iki ayrı kolunu temsil ediyordu; Valcarengi, doğal olayların alanını genişleterek doğaüstü olanın rolünü azaltırken, Cadonici, sahte ele geçirilmeye karşı, tamamen teolojik bir argüman ileri sürmüştü.⁴⁰ Midelfort, 'arınmış' bir Augustinusçuluğun Jansenisti ve Augustinus teolojisinin anti-şüphecilikten daha güçlü bir güçlüğü kulu eğilimlerinin, gerçekte, 'bilimsel' olduğunu ileri sürmüştür.

41

Jansenizm, kolay tanımlamaya meydan okuyan değişken bir dini hareketti; kesinlikle Cornelius Jansen'in (1585-1638) teolojik görüşlerine bağlı kalmak anlamına gelmiyordu. Jansenizm, adını benimseyenlerin gündemine hakim olan siyasi meselelerle pek ilgilenmeyen, Augustinus'un derin bir bilginiydi. Jansenizm, Cizvitlere ve savundukları her şeyi karşıya koyan bir hoşnutsuzluk, Papalık otoritesinin genişlemesine karşı, düşmanlık ve kutsal ayinler veya bazı durumlarda kutsal ayinler gibi 'lütuf araçları' yerine inancın ve gerçek tövbenin kurtarıcı gücüne güçlü bir vurgu yapma eğilimindeydi. Jansenistler, ahlaki titizlik, katı ayin, Augustinus teolojisi ve inançdeizminin yanı sıra Gallicanizm (Fransız kilisesinin Papalık kontrolünden bir miktar bağımsızlığa sahip olması gerektiği inancı) ve Konsilcilik (Papalar yerine Genel Konseylerin üstünlüğüne inanç ile ilişkilendirildi. Jansenistler ve onların destekçileri aynı zamanda Katolik İncil eleştirisinin yeniden canlanmasında ve

³⁹ Brambilla'dan (2010), pp 191'den alıntı: Enerjiyi boşaltmak büyük ihtimalle işe yarar.

her şeyden önce, bir iblis tarafından ele geçirildiği söylenen kişinin gerçekten ele geçirilmediğinin tespit edilmesi gerekir.

⁴⁰ Mazzotti, M., Maria Gaetana Agnesi'nin Dünyası, Tanrının Matematikçisi (Baltimore, MD: Johns Hopkins Üniversitesi Yayınları, 2007), s. 98-101.

41 Midelfort (2005a), s. 7.

Doğa felsefesi dünyası, belki de Kilise Babaları lehine geçmiş in Skolastik mirasını reddetme eğiliminde oldukları ve bu nedenle Cizvit egemenliğindeki geç Skolastikliğin yükü altında olmadıkları için. [42](#)

İster Jansenistlerden, ister doğa filozoflarından kaynaklansın, ş üpheciliğin yükselişi, 1749'da Würzburg'daki bir Premonstratensian manastırının yardımcı rahibesinin baş ının kesilerek ve yakılarak idam edilmesini engellemedi. Maria Renata Singer, 1744'te manastırdaki rahibelerin büyücülük yoluyla ele geçirilmesine neden olmakla suçlandı ve Cizvitler, Premonstratensianlar ve Benediktinler tarafından üç yıl süren ş eytan ş karma ayinlerinden sonra sonunda suçunu itiraf etti.

Ancak Würzburg'un belediye yetkilileri, vampirlere olan inancı ortadan kaldırmaya kararlı olan ve ş eytan ş karmayı sadece ş eytan ş karmasının baş ka bir biçimi olarak gören İmparatoriçe Maria Theresa'nın bir oldular. [43](#) kararnamesiyle Avusturya'nın piskoposluk yetkililerine göre onun suçluluğuna daha fazla ikna 1758'de, ş eytan ş karma kalıtsal topraklar sürecinde tamamen yasaklandı. [44](#) ş eytan ş karmasının baş lı baş ına kötü niyetli bir batıl inanç sorunu olması değil, cadılığa olan inancı teş vik etmesi ve dolayısıyla toplumu konusu bir asırdan fazla bir süre sonra istikrarsızlaş tırmasıydı. Fransa'da, Loudun ş eytan ş karmalarının bile hala hassastı ve 1750'de Poitiers Piskoposu, Loudun'daki Ursuline rahibelerine Jean-Joseph Surin'in Jeanne des Anges'i ş eytan ş karkırkenki resmini kaldırmalarını emretti. İ taatsizlik ettiler ve bunun yerine İ sa'nın bir resmiyle örttüler, ancak resim Fransız Devrimi sırasında kayboldu. [45](#)

Brambilla, ş eytani ele geçirilmenin 'sinirsel hastalıktan' kaynaklanabileceğini ilk öne süren kiş inin bir hekim değil, bir oyun yazarı olduğunu, yani sofistike ş üpheciliğin kökenleri için teolojiden ziyade edebiyata bakmamız gerekebileceğini ileri sürmüştür. Carlo Goldoni'nin 1751 Venedik Karnavalı sırasında Teatro di Sant'Angelo'da ilk kez sahnelenen La fi nta ammalata ('Sahte Hasta') adlı eserinde, yaş lı konvülsiyon hastası ne Valcarenghi'nin manyağı olarak ne de

42 Jansenistler hakkında genel açıklamalar için bkz. Knox, R., *Enthusiasm: A Chapter in the History of Religion* (Oxford: Clarendon, 1950), s. 176–230; Cragg, G. R., *The Church and the Age of Reason 1648–1789* 2. baskı (Harmondsworth: Penguin, 1967), s. 25–30; 193–9. Jansenizm'in doğaüstü olaylara yönelik tutumlar üzerindeki etkisi için bkz. Young (2013), s. 56–63.

43 Midelfort (2005a), s. 8–9.

44 Kluefing, H., 'Avusturya'da veya Habsburg Topraklarında Katolik Aydınlanması' Lehner, U. L. ve Printy, M. (editörler), *Avrupa'da Katolik Aydınlanmasına Bir Rehber* (Leiden: Brill, 2010), s. 127–64, s. 144.

45 De Waardt, 'Ş eytani Mülkiyet: Giriş Notu', De Waardt ve ark. (2005), s. 26.

Cadonici'nin kurnaz sahtekarlığı, ama aşırı duyarlılıktan , duygusal hassasiyetten muzdarip bir kadının dile getirilme yorumu, o noktaya kadar şüpheli söyleme hakim olan sahtekarlık ve delilik arasındaki kaba ikiliği ortadan kaldırmış ve iyi niyetli, duyguların etkisiyle ve batıl inançların etkisi altında kalmış akıllı başında insanların kendilerini şeytanın kurbanı olarak görme olasılığını ortaya koymuştur.

Karş ı-Reformasyon Avrupa'sının kenarlarında, özellikle İ rlanda ve İ skoya'daki rahiplerin kullanımı için üretilen Rituale Romanum baskıları biçiminde, ş eytan ş karmasının devam eden canlılığına dair kanıtlar vardır . 1738'de, görünü ş te İ ngiltere, İ rlanda ve İ skoya için bir Ritüel (ş eytan ş karma ayini de dahil) Paris'te basıldı, ancak bu dönemde İ ngiltere'de ayinsel ş eytan ş karma için herhangi bir kanıt bulunmaması nedeniyle, İ rlandalı (ve belki de İ sko ş rahiplerin İ ngiltere'deki meslektaş larından ziyade ayini kullanmış olması muhtemel görünüyör. 1738 Ritüeli, 1614 Ritüelinin metnini basitçe yeniden üretmedi : ayinin adı De exorcizandis obsessis, vel etiam malefi ciatis, a daemonio'dur ('Bir iblis tarafından takıntılı veya hatta büyülenmiş olanları ş eytan ş karmak'). Ayinin baş lı ğında büyülenmeden bahsedilmesi, büyüünün giderilmesinin ş eytan ş karmasının birincil amacı oldu ğu bir misyonerlik bağlamında uygulandığını düş ündürmektedir. Bu nedenle ayin, rahibe cadılık vakalarında kullanılması gerekti ğini açıkça belirtirken, kötülü ğe odaklı ş eytan ş karma kılavuzlarının Roma tarafından kınanmasına ili ş kin harfe uymuş tur. 1614 ayinine eklenen talimatlar 47 ile tamamen atlanmış tır; RR 900-901 (Adjuro te serpens ancient) RR 881 istisnası , Alius exorcismus ('baş ka bir ş eytan ş karma') olarak adlandırılmış tır ; bunun da **ayine** iste ğe ba ğlı bir ek oldu ğu ima edilmektedir (aslında, merkezi eylemdir). Ayin daha sonra RR 903 (Deus coeli, Deus terrae) ile Oratio post liberationem (RR 920) arasındaki her ş eyi ş u ş artla atlar :

46 Brambilla (2010), s. 237-8; ayrıca bkz. Rousseau, G., 'Depresyonun Unutulmuş Soyağacı: Depresyon Tarihine Doğru Notlar', *Psikiyatri Tarihi* 11 (2000), s. 71-106, s. 74-5.

47 Vaftiz Düzeni ve Uygulanacak Diğer Ayinler ... İngiltere, İrlanda ve İsveç için (Paris, 1738), s. 107-8: Bir rahip ya da baş ka bir Şeytan Çıkarıcı usulüne uygun olarak itiraf etti ya da en azından kalbinde günahlarından nefret etti; Bittiginde, eğer uygun bir şekilde yapılabiliyorsa, Ayinin en kutsal kurbanı ve dindar dualarla ilahi yardım için yalvardıktan sonra, bir Superpelice ve mor bir atkı (en dış kısmı boynun etrafına sarılır) giydirilir. Kendisi ve çevredeki diğerleri için bir araya geldiğinde ve kutsanmış su serptiğinde ve dizleri bükülü olarak dualarına yanıt verdiğinde, kuş atılmış olanı (herhangi bir tehlike varsa) önünde bağlayarak, diyor Sıradan dualar, hatta özel dualar.

48 Aynı eser, s. 119.

49 Aynı eser. P. 123: Takıntılı tamamen özgürleş- ene kadar yukarıda söylenenlerin hepsi gerekli olduğu sürece tekrarlanabilir. Aynı zamanda Baba'yı sadık bir s- ekilde ve sık sık Takıntılı olarak tekrarlamak da büyük ölçüde yardımcı olacaktır.

Yukarıda belirtilenlerin hepsi, takıntılı kiş i tamamen özgürleş ene kadar gerektiği kadar tekrarlanabilir. Ayrıca takıntılı kiş i üzerinde birçok kez ve dindar bir ş ekilde Babamız duasını vb. tekrarlamak, benzer ş ekilde Athanasian İ nançBildirisi'ni, 'Kim kurtulmak isterse' vb., benzer ş ekilde yedi tövbe Mezmurunu ve diğer dindar duaları ve söylevleri, ş eytan ş karan rahibin ve etrafta duran insanların bağıllığı uğruna yardımcı olur.

Bu talimatların ilginçbir özelliği , en azından kamusal ş eytan ş karma ayinlerinin tartış malı olduğu bir zamanda 'etrafta duran insanların' (populi circumstantis) varlığını varsaymasıdır . Ş eytan ş karma ayinine ek olarak, 1738 Rituale'de vaftiz ş eytan ş karma ayininin İ ngilizce çevirisi de vardı ve bu da rahiplerin ş eytan ş karma ayinini hem Latince hem de İ ngilizce olarak okumaları veya cemaate açıklamaları için teş vik edildiğini gösteriyordu.

⁵⁰ Ancak İ rlanda'daki Katoliklerin büyük bir kısmı

İ skoğya'da o dönemde İ rlandaca ve Galce konuş uluyordu; bu çevirilerin kırsal alanda sınırlı bir faydası olmuş olabilir.

1738 Ritüelini yüzyılın sonlarında, özellikle İ skoğya'daki misyoner rahiplerin kullanımına yönelik bir versiyon olan Epitome Ritualis Romani in usum Missionum Scotiae (1783) takip etti. Epitome , sefinden farklı olarak Rituale Romanum'daki talimatların tamamını içeriyordu. ⁵¹

Üçbüyük yeminin atlanabileceğine dair hiçbir iş aret yoktu, ancak Özet RR 905 ile RR 920 arasındaki her ş eyi atlamış tı . 1738 Ritüelinin aksine , Özet ayine dahil edilen ek ayın materyalinden bile bahsetmemiş ve yalnızca orijinal ş eytan ş karmaların tekrarlanmasını önermiş ti. ⁵² Bununla birlikte, genel olarak, İ rlanda ve İ skoğya için bu ritüeller misyonerlik yaş amının gerçeklerine uyum sağlamak için dikkate değer derecede az çaba göstermiş tir. On sekizinci yüzyıl İ rlanda'sındaki rahipler, müdahale korkusu olmadan, kentsel ortamlarda bile genellikle ağık faaliyet gösteriyorlardı, ancak İ skoğya'daki Katoliklik, on dokuzuncu yüzyıldan önce büyük ölçüde Yaylalarla sınırlıydı ve coğrafi ve politik olarak zorlu bir misyon alanı sunuyordu. ⁵³ Ş eytan ş karma ayininin iki

bizim ve c. Ayrıca Aziz Athanasius'un sembolü. Kim isterse, vb. Ayrıca yedi tövbe Mezmurları; ve ş eytan kovucu rahibin ve çevredeki insanların bağıllığı için diğer dindar dualar ve söylevler.

⁵⁰ Aynı eser, s. 25.

⁵¹ İ skoğya misyonlarının kullanımına ilişkin Roma Ritüelinin Özeti ([Edinburgh], 1783), s. 137-43.

⁵² Aynı eser, s. 160.

⁵³ Reformasyondan sonra İ skoğya'daki Katoliklik için bkz. Anson, P. F., Underground İ skoğya'da Katoliklik (Montrose: Standard Press, 1970).

Aydınlanma Çağı'nın zirvesinde Ritüel'in ayrı ayrı basımları, kilisenin bu ayınının Avrupa'nın 'Kelt sınırında' hala çok talep gördüğünü düşündürmektedir.

KARİ ZMATİ K Cİ N ÇIKARMA'NIN DÖNÜŞ Ü

'Akıl Çağı' aynı zamanda bilim ile büyü arasındaki ayrımın tamamen sabit olmadığı bir çağı ve belki de fizyonomi ve hipnoz gibi sözde bilimleri ortaya çıkaran on sekizinci yüzyılın sonlarında şeytan çıkarmayı tamamen terk etmemiş olması bizi bu kadar şaşkınlıktan ırtmamalı. Yüzyılın ikinci yarısı dini canlanmaya ve popüler 'batıl inançları' 'gerekli bir kültürel süs' olarak benimseyen Romantizmin doğuşuna tanık oldu. 54 Johann-Joseph Gassner (1727-79), kötü ruhları kovmak suretiyle iyileştirme gücüne sahip olduğuna inanan Alman laik bir rahipti. 1774 yazından 1775 kışına kadar Kutsal Roma İmparatorluğu'nun farklı bölgelerinde binlerce kişiye karizmatik şeytan çıkarma ayinleri gerçekleştirdi. Gassner'in tekniği, Latince'de prae-cepta adını verdiği, bir bireyin vücudunun farklı bölgelerinde kendini göstermeye zorlayan bir şeytanı zorlamak için tasarlanmış kanıtlayıcı şeytan çıkarma işlemlerini içeriyordu. Gassner genellikle tam gelişmiş ele geçirilme vakalarıyla değil, şeytanların neden olduğu zihinsel ve fiziksel hastalık vakalarıyla ilgileniyordu. Gassner, 'şeytanların doğayı o kadar mükemmel bir şekilde ekilde taklit ettiğine inanıyordu ki, yalnızca bir şeytan çıkarma onları tespit edebilirdi', Midelfort'a göre, Gassner'in borcunu ortaya koyan bakanlığının bir özelliği 55 Aynı zamanda, Aydınlanma'nın 'doğallaştırıcı' dürtülerine.

Gassner doğal hastalık olasılığını reddetmedi. Bir kişinin ele geçirildiğine inandığında, Gabriele Amorth'un yirminci yüzyılın sonlarında şeytan çıkarma için kullandığı aynı eufemizm olan benedictiones'e ('kutsamalara') geçti.

Gassner, Chur Piskoposundan Yukarı Swabia'yı gezmek için izin istediğinde 1774 yazında görevine başladı. O kadar başarılı oldu ki Kasım 1774 ile Haziran 1775 arasında Ellwangen'i ziyaret etti. Oradan Regensburg'a gitti, kıdemli din adamlarının himayesinden yararlandı ve İmparator II. Joseph'in bir kararıyla Regensburg'dan sürgün edilene kadar Yukarı Palatinate'e gitti. Piskoposlar ve Papa VI. Pius'tan kınama ve ayrıca

54 Cameron (2010), s. 312.

55 Midelfort (2005a), s. 9.

Gassner'in 'rakip' ş ifacı Mesmer'den gelen kınama. ⁵⁶ Gassner konusunda danış manlık yapması için açılan Mesmer, rahibin farkında olmadan hayvan manyetizması kullandığını iddia etti ve eş lik eden ritüellerdeki batıl inanç gereği kınadı. ⁵⁷ Gassner'in eleştirmenleri, Mesmer'in iddialarının da aynı derecede gizemli olduğunu, ancak sözde bilimsel bir dille ifade edildikleri için ş eytan çıkarıcının iddiaları kadar incelemeyen kağıdıklarını gözden kağırdılar.

Gassner'in ş eytan çıkarma ayinleri hakkındaki tartış ma, 'Alman Aydınlanması'nın en büyük ve en gürültülü tartış malarından biriydi' ve yaklaşık 150 basılı metne yol açtı.

⁵⁸ Ancak Gassner'in Katolik eleştirmenlerinin baş ında, Gassner'e bilimsel gerekçelerden ziyade İncil'e dayanarak saldıran Theatine Rahibi Ferdinand Sterzinger geliyordu. Ş eytan'ın cehenneme zincirlendiği fikrini öne süren (bu görüş Suárez tarafından 17. yüzyılda zaten savunulmuş tu) Sterzinger, günümüzde ele geçirilmenin mümkün olup olmadığını sorguladı; ve eğer mümkünse, Gassner'in neden hastalarında ele geçirilme semptomlarını kiş i kısıyor gibi görüldüğünü, Ritüel'de anlatılanlara yanıt vermek yerine sorguladı. ⁵⁹ Sterzinger, Ludovico Antonio Muratori (1672-1750) ve Scipione Maffei (1675-1755) ile birlikte, 'Reform Katolikliği'nin cadılığa olan inancı ortadan kaldırma giriş iminin ön saflarında yer aldı. Midelfort, bu eleştirmenlerin baş vurduğu otoritelerin eş itiliğini fark etmiş tir: doğrudan deneyim, kilise tarihi, Rituale Romanum ve Skolastik gelenekten bağımsız, İncil ve Patristik yorumlamanın harfi harfine bir üslubu. ⁶⁰

Deneyime otoriteye göre baş vurulması yeni bir şey olmasa da, Sterzinger gibi reformistler ihtiyatlı Rituale Romanum'un tüm potansiyelini fark ettiler ve yirminci yüzyıl Modernistlerinin ve Vatikan II sonrası dönemin ş üpheci teologlarının argümanlarını önceden tahmin ettiler. Ancak, Euan Cameron, 'Katolik rasyonalist' Sterzinger ile Aydınlanma düş üncesinin merkezine daha yakın figürler arasında hala var olan boş luğu vurguladı. Sterzinger, otorite ilkesini akıl ilkesinin üstüne koydu ve akla kendi baş ına bir otorite kaynağı olmaktan ziyade yorumlayıcı bir araç olarak güvendi.

⁶¹ Buna karş ılık, Voltaire'in Dictionnaire kitabında ş eytan çıkarmanın Fars büyü bilgisinden ithal edilen bir şey olduğu analizi,

⁵⁶ Gassner'in kariyerinin özeti için bkz. Midelfort (2005a), s. 14-6.

⁵⁷ Midelfort (2005a), s. 18-9.

⁵⁸ Aynı eser, s. 22.

⁵⁹ Aynı eser, s. 95-8.

⁶⁰ On sekizinci yüzyıl Katolik Patristik eleştirmeni için bkz. Quantin (1999), s. 74-82.

⁶¹ Cameron (2010), s. 293-4.

Losophique (1764) , Ortodoks bir Katolik olduğunu iddia eden birinin makul bir şekilde inanabileceği sınırların dışında kalıyordu, çünkü Kutsal Yazıların güvenilirliğini ve kilisenin tarihi inancını sorguluyordu.

20 Nisan 1776'da VI. Pius, Gassner olayına, şeytan şarkmasıyla ilgili son on sekizinci yüzyıl belgesiyle müdahale etti. Regensburg Piskoposu'nun itirazına yanıt olarak Papa, Gassner'in şeytan şarkmalarının kendi başlarına meşru olduğunu yazdı, ancak Gassner'in bakanlığının kamusal niteliğini ve fiziksel hastalıkların şeytan tarafından yaratıldığı öğretisini kınadı. Son olarak Papa, 'onun getirdiği şeytan şarkma geleneğinin kaldırılması ve tamamen ortadan kaldırılması gerektiğini' ilan etti ve Gassner'in şeytan şarkmayı Rituale Romanum'un regelerine göre özel olarak gerçekleştirmesini kısıtladı. ⁶³ Midefort, on sekizinci yüzyılın sonlarında Kutsal Roma İmparatorluğu'nun benzersiz siyasi koşullarının, Gassner'in şeytan şarkma konusundaki karizmatik canlanmasının gerçekleşebileceği bir ortam yarattığını ileri sürmüştür; merkezi otorite zayıftı ve bireysel prens piskoposlar ve başrahipler İmparator'dan ve birbirlerinden belli bir bağımsızlığa sahiptiler ki bu da Alman Katolikliğinde dengesiz bir dokuya neden oluyordu. Pius VI'nın ahlak kınaması sonunda Gassner'i susturmak için gerekiyordu.

İSTEK ÜZERİNE ÇIKARMA

Popüler din büyü ve ele geçirilmenin gerçekliğini onaylamıştı ve kiliseden yardım talep eden sıradan insanlar, din adamlarının müdahil olma konusundaki isteksizliğinden dolayı şaşkınlığa dönmüşlerdi. 1812'de bir İspanyol köyünde şeytan şarkma talebi o kadar yoğundu ki, kadın cinliler bir rahibin evinin dışında sopalar ve taşlarla toplanarak, eğer onları şeytan şarkmazsa onu öldürmekle tehdit ettiler: "İlaci kutsal eşya odasında tutuyor ve onu kullanmak istemiyor çünkü bizim ele geçirilmediğimize, sadece deli olduğumuza inanıyor!" Bu olay, Aragon'daki Tosos köyünde, bir grup kadının Corpus Christi alayı sırasında sarsılmaya başlamasıyla gerçekleşti. Şeytan şarkma talepleriyle bunalan rahip, Huesca Piskoposu'na bir mektup yazdı ve o da rahibin şeytan şarkmayı bırakması gerektiğini söyledi. Bunun yerine, ilgili kadınların anne babalarından veya kocalarından, 'onları bir dakika bile boş durmalarına izin vermeyecek şekilde, ağır işlere göndermelerini' istemelidir. Ayrıca bir nehre veya dereye götürülmeli ve sık sık yıkanmaları sağlanmalıdır.

⁶² Voltaire'in argümanı için bkz. Cameron (2010), s. 308.

⁶³ Alıntı: Midefort (2005a), s. 51: Bu şeytan şarkma geleneği tamamen onun tarafından başlatıldı ve kaldırıldı.

Genellikle, mütevazı bir diyetle beslenirken. Reddederlerse, babalar ve kocalar onları kilitleyip cezalandırmalı ve kilisede veya sokakta bir kargaşa çıkırırlarsa, tutuklanmalı ve kamu hapishanesine atılmalı ve üçveya dört gün boyunca sadece ekmek ve su verilmeliydi. Kadınlar, davranmayı kabul edene kadar serbest bırakılmamalıydı. Piskoposun, akıl hastalığının tedavisine ilişkin çağdaş fikirlere dayanan tavsiyesi, daha fazla şiddete neden oldu ve rahip köyden kaçtı.

Maria Tausiet, bu ve dönemin diğer vakalarında olduğu gibi, halkın öfkesinin sadece ele geçirilenlerden sorumlu tutulan cadiya değil, aynı zamanda kilisenin manevi cephaneliğini kullanmayı reddetmesine de yöneltildiğini ileri sürmüştür. ⁶⁴ Rahibin ayrılışı ve köyde ortaya çıkan 'manevi anarşi', çağdaş siyasi olayları yansıtıyordu; Napolyon hükümeti, halkı kendi işlerini yönetmek için jun-tas locales kurmaya teşvik ediyordu ve geleneksel güç yapıları çöküyordu. ⁶⁵ Sonunda, Joaquina Martí nez adında bir kadın, yerel halk tarafından cadi olmakla suçlanarak Zaragoza Baş piskoposu'nun mahkemesine gitti. Din adamları, Tosos'taki kadınların gerçekten ele geçirilip geçirilmediği konusunda ikiye bölünmüştü; teşhisler, kasıtlı hileden deliliğe, melankoliye, histeriye ve 'aşırı ısınmış bir hayal gücüne' kadar uzanıyordu. Bu teşhislerin hiçbir şeyi eytan çıkarmayı gerektirmiyordu, ancak bazıları kadınlara diğerlerinden daha sempati duyuyordu. Tausiet, din adamlarının olaylara ne kadar yakın olursa, o kadar sempatik olma olasılıklarının yüksek olduğunu gözlemledi; yalnızca Baş piskoposun curia'sındaki, olay hakkında çok az bilgisi olan yetkililer. [Sorgulama](#) sırasında, bunun kasıtlı bir aldatmaca olduğu düşünüldü. Joaquina'nın kadınları şeytan çıkarmaya çalıştığı ortaya çıktı ve büyü yaptığına dair suçlamaların arkasında yatan neden bu gibi görünüyor.

Ancak Joaquina iblisleri sorgulasa ve ele geçirilmişlerin bedenlerine kutsal emanetler koysa da (bir din adamı şeytan çıkarıcı gibi), ⁶⁷ Yine de Joaquina, eğitimsiz bir kadın olarak, olarak konumunu güçkötüye kadınların cinsel organlarına dokunuyordu. şeytan çıkarıcı kullanmak için kullanmakla suçlanamazdı. Kilise yetkilileri Joaquina'nın yasadışı şeytan çıkarma işinden çok ahlaki davranışlarıyla ilgileniyorlardı.

On dokuzuncu yüzyılın başlarında İspanya'da din adamları, Huesca ve Zaragoza Piskoposları gibi, kurbanların

⁶⁴ Tausiet (2005), s. 264.

⁶⁵ Aynı eser, s. 265.

⁶⁶ Aynı eser, s. 268.

⁶⁷ Aynı eser, s. 273.

174 F. GENÇ

Ele geçirilenler, akıl hastalığı çekenler ve özellikle Şeytandan kurtuluş la ilişkilendirilen tapınaklarda pratik yapan çoş kulu Şeytan çkarıcılar gibi tedavi edilebilirdi. 68 Zaragoza'daki Calatorao'nun mucizevi hağın tapınağı, 19. yüzyılın sonlarına kadar demonikler için bir hac yeri olarak kaldı ve Tosos'lu kadınların bir kısmı burada rahatlama aradı. Calatorao, Zaragoza Baş piskoposu'nun yetki alanı içinde olduğundan ve piskoposluğun Sinodal Yasaları ruhsatsız Şeytan çkarmayı yasakladığından, piskoposluk kilise valisi, 1814'te Calatorao papazına, bir Şeytan çkarma sırasında mucizevi hağın önünde bir kadın demonik'in bluzunu çkardığı bir olayı onaylamadığını ifade eden bir mektup yazdı; bluz daha sonra bir mucizenin kanıtı olarak tapınakta tutuldu. 69 Tosos davasında, kilisenin Şeytan çkarmayı onaylamaması çok da önemli değildi. Aksine, eğer kilise Şeytan çkarma ayini yapsaydı, Tosos'lu kadınların gerçekten ele geçirildiğini kabul etmiş olurdu ve Tosos halkı ele geçirmenin büyücülüğün sonucu olduğuna ikna olmuş tu. Sonuçolarak, resmi bir Şeytan çkarma ayini büyücülüğe olan inancın onaylanması anlamına gelirdi.

ROMANTİK ŞEYTAN ÇIKARMA

On sekizinci yüzyıl ilerledikçe, duygusal ve estetik duyarlılığın psikolojik etkilerinin araştırılması sanatsal bir uğraş haline geldi ve Romantizm ile 'Gotik' edebiyat olgusunun ortaya çıkmasına neden oldu.

Örneğin, E. TA Hoffman'ın *Die Elixire des Teufels* ('Şeytanın İksiri') adlı romanında, rahip Medardus, Şeytanın Aziz Anthony'ye verdiği bir iksiri içerek Şeytanın etkisi altına girer; ancak Medardus'un ele geçirilmesi teolojik olmaktan çok psikolojik bir gerçekliği temsil eder. Hoffman, İngiliz yazar Matthew dini kültüründen alınan imgelerin psikolojik gerçeklikleri temsil ettiği *The Monk* Lewis'in , Ortaçağ'ın (Keş iş) adlı romanından esinlenmiş tir.

68 Bunlar arasında Zorita'daki Mare de Deu de la Balma inziva yeri, Traiguera'daki Nuestra Señora de la Fuente de la Salud (her ikisi de Castellón'da), Lérida'daki Cervera'daki Santa Marí a kolej kilisesi, Santa Orosia'nın kilisesi yer alıyordu. Jaca Katedrali ve Cilla manastırı (her ikisi de Huesca piskoposluğunda) ve Zaragoza'daki Santo Cristo de Calatorao tapınağı (Tolosana, C. L., Altın Çağlarda Şeytanlar ve Şeytan Çıkarma (Madrid: Akal, 1990), s.

69 Tausiet (2005), s. 272–3.

70 Hoffman, E. TA, Şeytanın İksiri (Edinburgh: William Blackwood, 1824), cilt. 1, s. 75, 84. Şeytan çkarma ayininin edebi alay konusu edilmesi hakkında Cameron'a (2010) bakınız, s. 301–2.

Bu dönemde biri gerçekleş tirilen, diğeri talep edilen iki İngiliz ş eytan çkarma ayinine dair kanıtlar günümüze ulaş mış tır. Mayıs 1815'te Birmingham'lı bir rahip olan Edward Peach, Worcestershire'da yaş ayan Mrs White adlı Katolik olmayan bir kadını ş eytan çkarmak için çağırılmış tır. Peach, tepede esen fırtınaya rağmen direnmiş ve kusurlu bir Protestan vaftizinin ş eytanın ona saldırmasına izin vermiş olabileceğinden ş üphelendiği için Bayan White'ı ş artlı olarak vaftiz etmiş tır. Peach'in ş eytan çkarma ayini, İngiliz basınının İ rlanda'da ş eytan çkarmaya yönelik saldırıları bağlamında değerlendirilmelidir.

Bunlar 1820'ler boyunca devam etti ve İ rlandalıların barbar ve tehlikeli olduklarını kanıtlamak amacıyla yapıldı ve dolayısıyla Britanya Adaları'ndaki Katoliklerin yasal ve siyasi olarak özgürleş tirilmesine karşı bir argüman olarak kullanıldı.

İ ngiltere'deki bazı Katolikler, ş eytan çkarmayı geçmiş in bir kalıntısı olarak reddetmek yerine, ş eytan çkarmanın kilisenin tarihi inancına bağlı kalmak olduğunu ve bu nedenle batıl inançlı bir İ rlanda özelliği olarak reddedilemeyeceğini kanıtlamaya çalış tılar. Peach'in ş eytan çkarma iş lemini çevreleyen kanonik koş ullara dair hiçbir kanıt günümüze ulaş mamış tır, ancak Midland Bölgesi'nin aş ırı Papalık Papazı John Milner tarafından yetkilendirilmiş olmalı. ⁷¹

İ ngiliz kamu arş ivlerinde önerilen bir kanonik ş eytan çkarma hakkında hayatta kalan tek yazı ma, Thomas Moore'un 1814-15'te kardeş i Peter'in ş eytan çkarılması talebiyle ilgilidir; bu, on dokuzuncu yüzyılın baş larında bir ş eytan çkarma talebinin nasıl ilerleyebileceğini gösteren benzersiz değere sahip bir dizi belgedir. Moore'lar, aslen Protestan olan önemli bir İ rlandalı aileydi, ancak Thomas ve Peter'in babası George (1727-99) 1760'larda İ spanya'ya taş ınarak Katolikliğe geçmiş ti ve burada Alicante'de ş arap ve tahıl tüccarıydı. 1765'te George Moore, hala Alicante'de yaş ayan bir baş ka İ rlandalı Katolik olan Catherine Killikelly ile evlendi ⁷² Thomas ve Peter'in kardeş i John, on dokuzuncu yüzyılın baş larında. (1767-99) 1798'de Birleş ik İ rlandalıların ayaklanması sırasında kısa bir süre İ rlanda'nın ilk cumhuriyetç baş kanı ('Connacht Eyaleti Hükümeti Baş kanı') olarak görev yaptı. ⁷³

Peter tekrarlayan ruh sağlığı sorunlarından muzdaripti. Mayıs 1806'da, daha sonra Ş anlı 74'ün tarihçisi olarak bilinen kardeş i George (1770-1840), *Devrim* bahanesiyle ilk olarak manevi bir çözüm denemeye karar verdi.

⁷¹ Bu ş eytan çkarma olayının daha detaylı bir tartış ması için bkz. Young (2013), s. 223-9.

⁷² Hone, J., Moore Hall'un Moore'ları (Londra: Jonathan Cape, 1939), s. 21-2.

⁷³ Mulloy, S., 'Moore, John (1767-99)' İ rlanda Biyografisi Sözlüğü'nde (Cambridge: Cambridge University Press, 2009), cilt 6, s. 646-7.

⁷⁴ Hone (1939), s. 46-9.

176 F. GENÇ

Lake District'e bir ziyaret. Kardeş ler, İ rlandalı rahip (ve gelecekteki Cashel ve Emly Baş piskoposu) Patrick Everard (yaklaş ık 1751–1821) tarafından yönetilen Lancashire, Ulverston'daki bir laik akademide kalmaya gittiler. ⁷⁵ Thomas'a göre Petrus burada, ş eytan ıkarma ayinine varmayan bir tür dini inzivaya çekildi: Petrus '... İ tiraflar, Komünyonlar, ruhsal egzersizler vs.' 'içinden geçti'. ⁷⁶ Ancak kardeş lerin York'ta daha geleneksel bir doktor olan Dr. Hunter'ı da ziyaret etmiş gibi görünüyor ve yazış malarda bir dizi baş ka 'gılgın doktor'dan da bahsediliyor.

1814'te Peter'in zihinsel durumu o kadar kötüleş miş ti ki Thomas, Londra Bölgesi Papaz Yardımcısı William Poynter'a (1762–1827) bir ş eytan ıkarma ayininin mümkün olup olmadığını sorması için arkadaş ı James Ryan'ı gönderdi. Ryan, Piskoposu Holborn ikametgahından uzakta buldu ancak daha sonra Poynter'dan ş eytan ıkarma hakkındaki çekincelerini belirten bir cevap aldı:

... Önerdiğiniz durumda, Bay Moore'un kavradığı türden bir rahatsızlığın olasılığı konusunda kesinlikle hiçbir ş üphe olmasa da, Kilise'nin bir rahibinin Ritüellerimizde öngörülen araçları kullanmasının yasal olması için, bu rahatsızlığın gerçekliğinin, söz konusu özel durumda, ş üpheye yer bırakmayacak ş ekilde açıkça ifade edilmesi kesinlikle gereklidir .

Bay Moore'un varsaydığı vakada gözlemlenenlerden bazılarını andıran pek çok doğal bozukluk belirtisi vardır; bu belirtilerin doğal bir etki olmadığını veya doğal nedenlerin uygulanması veya doğal araçların kullanımıyla giderilemeyeceğini beyan eden tıp adamlarının yargısı gerekli olacaktır. Ayrıca, kiş inin durumu zihinsel bir bozukluk değilse, dua ederek, kutsal ayinler ve diğer bu tür ruhsal araçları kullanarak, hastalığından kurtulmanın ruhsal bereketine kendini hazırlamalıdır. Kilise'nin bilgece öngördüğü önlemlere uyulmazsa, Kilise'nin gücü ve kutsal ayinleri, özellikle bu Ükede, alay konusu olabilir ve olacaktır.

77

Poynter'in tepkisi, 18. yüzyıl Avrupa'sındaki daha 'liberal' piskoposların tipik tepkisiydi; ele geçirilmenin gerçekliğini ve ş eytan ıkarma iş leminin inançmaddeleri olarak etkililiğini teyit ediyordu, ancak Ritüel'in kısıtlamalarına geri dönüyordu .

Romanum, bir yetkilendirmeye ihtiyaç duyulması olasılığının ortadan kaldırılmasını sağlamak için

75 Peter Moore'dan Catherine Moore'a, 5 Mayıs 1806; Peter Moore'dan Catherine Moore'a, 31 Mayıs 1806, KHLK El Yazmaları U386/B12.

76 Thomas Moore'dan William Poynter'a, 29 Kasım 1814, KHLK El Yazmaları U386/B12.

77 William Poynter'dan James Ryan'a, 21 Kasım 1814, KHLK El Yazmaları U386/B12.

gerçek şeytani çıkarma neredeyse hiçiğe indirildi. Ancak bir fark vardı: Poynter'in temel kaygısı Protestan bir ulustaki Katolik bir azınlık için olası bir utançtı. Bunun Poynter için diğer herhangi bir nedenden daha önemli olduğu, Thomas Moore'dan gelen bir dizi mektup karşısında Poynter'in kaçamak cevap vermesi ancak 'Protestanların ve diğer Muhaliflerin inancımızın şeytani çıkarma töreninin gerçekleştirilmesine bağlı olduğu nitelikleri yanlış yorumlamaları' korkusuna sürekli geri dönmesiyle gösteriliyor. ⁷⁸

Mesele uzadıkça uzadı ve Thomas her çareyi denedi. Poynter'in ele geçirilmenin bir hekim tarafından doğrulanması talebinin karşılansının imkansız olduğunu (biraz da haklı olarak) belirtti, çünkü tüm hekimler ele geçirilmenin gerçekliğine inanmıyordu. Thomas daha sonra bir Fransız rahibe, şeytani çıkarmayı daha fazla düşünebileceğini umarak yaklaştı, ancak bu rahip Thomas'a piskoposun lisansının hala gerekli olduğunu söyledi. ⁷⁹ Thomas daha sonra Poynter'i, Vicar General'e giderek atlatmaya karar verdi, ancak bunun yerine Lincoln's Inn Fields'da başka bir rahip, Richard Broderick ile karşılaştı,

... İşlerimizi ve bu konudaki endişeli arzumuzu desteklemek için söylediklerimizi duyan kişi, elinden gelen her şeyi yapmayı teklif edecek kadar nazik davrandı ve herhangi bir özel yetkiye ihtiyaç duymadığını ima etti. Ancak, töreni yapmadan önce bir veya iki hafta resim... boyunca Kardeşimi görmek istediğini ve onu Tanrı'ya karşı görev bilincine kavuşturmak istediğini söyledi. Kardeşim de bu isteği hemen kabul etti.

Kardeşim bunun üzerine 3 veya 4 kez onunla birlikteydi ve dua edeceğine söz verdi... ve ara sıra etkilendiğini hissettiği yerde Haçın areti yaptığını inanıyorum. ⁸⁰

Thomas, Ocak ayının başlarında Petrus'un şeytani çıkarılması için Broderick ile bir randevu bile ayarladı, ancak planlanan şeytani çıkarmadan bir gün önce Broderick bunu yapamayacağını söyleyerek geri çekildi. Poynter Roma'dayken, James Ryan Genel Vekiline yaklaştı ve onu Protestan ⁸¹den korktuğu için 'korkaklıkla' suçlayarak şeytani çıkarmayı onaylaması için utandırmaya çalıştı. İki adam Broderick'e tekrar ulaşmaya çalıştı ancak o, onlara Peter'in artık olmadığına inandığı için

⁷⁸ James Ryan'dan Thomas Moore'a, 25 Nisan 1815, KHLCE Yazması U386/B12.

⁷⁹ Thomas Moore'dan William Poynter'a, 29 Kasım 1814, KHLCE Yazmaları U386/B12.

⁸⁰ Thomas Moore'dan William Poynter'a, 12 Ocak 1815, KHLCE Yazmaları U386/B12.

⁸¹ James Ryan'dan Thomas Moore'a, 25 Nisan 1815, KHLCE Yazması U386/B12.

178 F. GENÇ

ele geçirilmiş Poynter, Thomas'a yapacağına söz verdiği şeytan çkarma ayinini gerçekleştirmesi için onu zorlamayacaktı. Thomas daha sonra Poynter'a kardeşini şeytan çkarmaya istekli başka bir rahip bulmasını talep eden bir mektup yazdı. ⁸² Piskopos ona İspanyol elçiliğine bağlı Spanish Place'deki şeytapelde bulunan üç İngiliz rahiple konuşmasını tavsiye etti. Thomas bunlardan birini ikna edebilirse, Poynter ruhsatı verecekti. ⁸³

Thomas rahiplerden biri olan Joseph Francis Carpue'ye yaklaştığında, şeytan çkarmadan bahsedildiğinde 'istemsiz bir alay hareketi' yaptı ve bu da konuşmayı sonlandırdı. Thomas daha sonra 'Bay Gandolphi'ye (Peter Gandolphy) geçti ve şeytanları bildirdi:

Kendisinden alabildiğim tek şey, Exorcism'in İngiltere'de yapılmadığı ve eğer İspanya'da yapılacaksa Kardeşimi oraya göndermem gerektiğiydi. Bana Lord'un iznini alamayacağımı söyledi. Bay Ryan'dan istediği ele geçirme kanıtlarına, örneğin tavana karşı yürümesini, küçük parmağıyla bir ızgarayı çkarmasını ve insanların düşüncelerini okumasını söyledim... ve ona Thyraeus'un ele geçirme kanıtı olarak belirttiği farklı işaretileri okudum ve onu British Museum'daki bunları ve diğer anlaşmaları incelemesi konusunda teşvik ettim... ama bu konuda herhangi bir okumaya ihtiyacı olmadığını söyledi. ⁸⁴

Gandolphy elbette yanılıyordu, şeytan çkarma işleminin İngiliz misyonunda yapılmamıştı -1670'lere kadar misyoner rahiplerin temel bir parçasıydı- ancak Thomas'ın kardeşini şeytan çkarmak için İspanya'ya götürmesi önerisi mantıklıydı ve Thomas'ın İspanya ile olan aile bağlantıları göz önüne alındığında bu seçeneği araştırmaması aşırıdır; belki de Peter'in seyahat edebilecek kadar iyi olmadığını düşünüyordu. Gandolphy, İngiliz Katolikliğinin İspanyol Katolikliğinden bir şekilde doğması gerektiği farklı olduğunu ve şeytan çkarma işleminin İngiliz bağlamında basitçe uygunsuz olduğunu görüşünü ifade ediyor gibi görünüyor. Ancak Thomas, eserlerini British Museum'da okuduğu büyük on yedinci yüzyıl demonologlarından birinden (Cizvit Peter Thyraeus) alıntı yaparak yanıt verdi; bu, antikacıların demonolojik metinlere olan ilgisinin, içeriklerine olan aktif ilgiyle desteklendiği çarpıcı bir erken örnektir (yirminci yüzyılda Montague Summers tarafından örneklendirilmiş tir). Gandolphy, İspanyolca okuyabilen bir diğer rahip olan John Earle'ün Thyraeus'un eserine başvurmasını önerdi; Thomas, 'Ona bunun Latince olduğunu söyledim' diye alaycı bir şekilde kaydetti.

82 Thomas Moore'dan William Poynter'a, 25 Temmuz 1815, KHLC El Yazmaları U386/B12.

83 William Poynter'dan Thomas Moore'a, 2 Ağustos 1815, KHLC El Yazmaları U386/B12.

84 Thomas Moore'dan William Poynter'a, tarihsiz, KHLC El Yazmaları U386/B12.

Earle, Thomas'a bu konuyla hiçbir ilgisi olmayacağını söyledi ve 5 Ağustos'ta Poynter tüm meseleye kısaca son verdi: ' Söz konusu amaç için herhangi bir baş ka din adamına ruhsat vermeyi reddetmem gerektiğini anlamanızı rica ediyorum' .

Moore, İspanya'daki Tosos halkının şiddetli ajitasyonu ile kıyaslanamazdı, ancak Thomas Moore'un mektupları piskoposa karşı pasif saldırganlıkla doludur. Thomas, kesinlikle din adamlarından 'talep üzerine şeytan çıkarma' bekleyen bir laikti ve yazışmalar, bu tutumun eğitimsizlerin popüler diniyle sınırlı olmadığını gösteriyor: British Museum'da Thyraeus'u inceleyen Thomas Moore, açıkça eğitilmiş bir adamdı. Yazışmalar, on sekizinci, on dokuzuncu ve hatta yirminci yüzyıllarda şeytan çıkarma konusunda laikler ve hiyerarş i arasındaki tipik görüş ayrılığına benzersiz bir ışık tutuyor - gerçekten de, öfkeli bir laik Katolik ile günümüz kilisesindeki temkinli bir piskopos arasında benzer bir yazışma hayal etmek zor değil.

ÇÖZÜM

On sekizinci yüzyılda şeytan çıkarma uygulaması çeşitli kesimlerden gelen yoğun saldırılara maruz kaldı: Aydınlanma rasyonalizmi, şeytan çıkarma ayinleri yapan din adamlarına karşı muhalefet, şüpheli Augustinus teolojisi ve sivil huzursuzluk konusunda devletin kaygısı. Bu, yüzyılın ilk yıllarında Endeks tarafından birçok şeytan çıkarma kılavuzunun bastırılmasına ve tek meşru metin olarak 1614 Ritüeline giderek daha fazla odaklanılmasına neden oldu . Ancak aynı zamanda, Katolik Avrupa'nın daha muhafazakar köşelerinde ele geçirilme paniği devam etti ve şeytan çıkarmayı gerekli ve meşru gören popüler bir din ile şeytan çıkarmaya karşı son derece isteksiz bir piskopos hiyerarşisi arasında giderek bir uçurum açıldı. Yine de istisnalar kaldı ve en azından İngiltere'de, şeytan çıkarmaya destek, ortodoksluğa ve Papa'ya aşırı bağlılıkla ilişkilendirildi. On dokuzuncu yüzyılda, şeytan çıkarmayı ana akıma geri getirecek olan Ultramontanizmin yükseliş i olacaktı.

85 William Poynter'den Thomas Moore'a, 5 Ağustos 1815, Westminster Baş piskoposu Arşivleri'nde tutulan yazışmaların devamının daktilo edilmiş transkripsiyonu, KHLK MSS U386/B12.

BÖLÜM 7

Ş üphe Çağında Cin Çıkarma: Ondokuzuncu ve Yirminci Yüzyıllar

Papa VI. Pius'un tahttan indirildiği, Roma'nın Cumhuriyet ilan ettiği ve Papa VII. Pius'un hapse atıldığı Fransız Devrimi ve Napolyon Savaşları'nın ardından Papalık, laik hükümetin muhalifi olarak kendini yeniden icat etti ve giderek Katolikliği kendi başına bir siyasi ideoloji olarak sundu. 1870'te Papalık Devletleri'nin devrilmesi, Pius IX ve Leo XIII'ün Katolik kilisesinin şeytandan ilham alan uluslararası bir komplonun kurbanı olduğu yönündeki inançlarını yoğunlaştırdı. Yine de Papa Benedict XIV tarafından belirlenen şeytan çıkarma konusundaki aşırı ihtiyatlı temel tutum, Leo XIII'ün şeytan'a karşı mücadeleyi kilisenin misyonunun merkezine koyduğu on dokuzuncu yüzyılın sonuna kadar geçerliliğini korudu. O zaman bile, psikoloji ve psikiyatrinin gelişen disiplinleri, ele geçirilmenin gerçekliği konusunda o kadar çok şüphe uyandırdı ki, yerel piskoposların çoğunluğu şeytan çıkarma işlemlerini yetkilendirmeye isteksizdi ve XIII. Leo tarafından desteklenen ayin, eski uygulamanın yeniden canlandırılmasından ziyade şüpheli bir öği hafifletilmiş bir şeytan çıkarma biçimiydi. Katolik İncil bilgileri de şeytan çıkarma uygulamasının devam etmesini eleştirdiler ve Modernistlerin 1907'deki kinaması bu sesleri geçici olarak sustursa da, II. Vatikan Konsili yenilenen şüpheliğe izin verdi.

On dokuzuncu ve yirminci yüzyıllardaki şeytan çıkarma tarihinin bir anlatısı, kırsal Avrupa Katoliklerinin ve Afrika ve diğer yerlerdeki animizmden dönenlerin inanç sistemlerinin bir parçası olarak kalırken, modern teolojide yeri olmayan bir uygulamanın giderek eskimesinin hikayesidir. Kanıtların bu okumasında, ele geçirilme vakaları kültürel

gerilemeler ve aş ırı muhafazakarlar, tıbbi ve teolojik fikir birliğini bilindiği olarak reddeden ş eytan ş karanlar. Hem ş eytan ş karanların hem de ş eytan ş karanların bilindiği olarak muhafazakar tutumlar benimsediği durumlar olmasına rağmen, bu dönemin edebiyatından ortaya ş kan alternatif bir anlatı da vardır. On dokuzuncu yüzyılın sonlarında bazı Katolikler, 'gizli' fenomenlerin bilimsel araştırma nesneleri olarak incelenmesi olan parapsikolojiyle ilgilenmeye başladılar ve böylece geriye dönük batıl inanç ve materyalist ş üpheciliğin ikiz tehlikelerinden kaçınan doğaüstü üzerine bir söylem geliştirdiler. Doğal olarak, bu yazarlar kilisenin istenmeyen ruhsal fenomenlerle baş a ş kma geleneksel yöntemi olan ş eytan ş karmaya ilgi gösterdiler. Sinemanın kültürel etkisi ve II. Vatikan Konsili'ne karşı muhafazakar tepki önemli etkenlerdi; ancak parapsikolojinin Katolik demonologlar tarafından kabul edilmesi, 1970'lerden itibaren ş eytan ş karma ayininin yeniden canlanmasını yeterince açıklayabilir ve bu nedenle, ş eytan ş karma ayininin kilise otoritelerinin yetkilendirme konusunda isteksiz olmalarına rağmen hayatta kalma mücadelesi verdiği II. Vatikan Konsili'ne kadar olan dönem, ş eytan ş karma ayininin çağdaş Katoliklikte neden bir kez daha bu kadar önemli hale geldiğini anlamak açısından kritik öneme sahiptir.

1812'de Tosos'ta kurulan, yerel halkın ş eytan ş karma talep ettiği ve ele geçirilme anlatısını kontrol ettiği davranış örüntüsü, on dokuzuncu yüzyıla kadar devam etti. Maria Tausiet, İspanyol davasının 'son evresindeki bir dünyayı veya baş ka bir deyiş le sona ermekte olan bir çağın sıkıntılarını ve ş lelerini tasvir ettiğini' öne sürse de, Tosos 1 1864'te Savoy'daki Morzine'de, Avrupa tarihindeki ş karma talepleri tekrar ş iddete dönüş tü; son kitlesel ele geçirilme. ş eytan cinliler, onları ş eytan ş karmayı reddettiği için yerel piskoposa hakaretler yağdırdı ve kilisede ona saldırdı. 2 Bu tezahürler, bir dünyanın sona erdiğinin iş areti olmaktan çok, on dokuzuncu yüzyıl kilisesinde, laik otoritelerle iyi geçinmeye hevesli ş ehirli din adamları ile büyücülüğün gerçekliğine kesinlikle ikna olmuş sıradan kırsal kesim halkı arasında yeni bir gerginliğin kanıtıydı.

Gerçekten de, lanetleme veya kötü dileklerde bulunmayı içeren ele geçirilme ile geleneksel kötücül büyücülük arasındaki iliş ki Avrupa'nın birçok yerinde son derece güçlüydü ve yirminci yüzyıla kadar devam etti. Sivil otoriteler 3 ancak genel karşı tutumları aynı derecede düş manca olarak her ikisinin de ş eytan ş karmaya değildi, kilise ve devlet sıradan insanların tutumlarından farklıydı.

1 Tausiet (2005), s. 277.

2 Harris (1997), s. 472-3.

3 Devlet yetkilileri 1869'da iki Alsaslı çocuğun ş eytan ş karılması için bir ayin düzenlemek üzere araya girdi; bkz. Cristiani, L. (çev. C. Roland), *Satan in the Modern World* (Londra: Barrie ve Rockliff, 1961), s. 95-104; Rodewyk, A., *Possessed by Satan: The Church's Teaching on the Devil, Possession and Exorcism* (New York: Doubleday, 1975), s. 9-11.

Gerçekten de, yirminci yüzyıl ş eytan ıkarma ayinlerine dair bazı anlatımlar erken modern olanlardan ayırt edilemez. Mayıs 1920'de Piacenza'daki bir Fransisken rahibi, yedi yıl önce yediğ lanetli bir tuzlu domuz eti parçasını kusmasını sağlayarak kadını yedi iblisin elinden kurtardı. Ş eytan ıkarma ayini sırasında iblis Isabô, mahallede ⁴ Léon Cristiani, Présence yedi büyücü olduğunu ilan etti. de Satan dans le Monde Moderne (1959) çok sayıda ş eytan ıkarma ayini anlatımı içeriyordu, Vendée'deki bir Fransız rahipten birinci 1954 arasında bir kadının ş eytan ıkarma ayinlerini elden belgeler elde edildi ve Eylül 1950 ile Aralık anlatıyordu. Bunlar arasında Bellefontaine Manastırı'ndan bir keş iş tarafından kullanılan 'uzaktan ş eytan ıkarma' ve kadının yerel kilisede bir sandalyeye bağlandığı resmi bir ş eytan ıkarma ayini de vardı. ⁶ Ele geçirilmenin kaynağı, kadının yardım için gittiği yerel bir 'manyetik ş ifacı'ydı; bu durumda iblis, 'büyücünün' iradesi tarafından tamamen kontrol altına alınmış tı. 1990'larda İtalya'da Emmanuel Milingo tarafından gerçekleş tirilen ş eytan ıkarma ayinlerinin baş arısı, Bölüm 8'de ⁵ incelendi kötücül büyücülük fikrinin bazı Avrupa ülkelerinde popüler dinde rol oynamaya devam ettiğini, hatta 'cadılar'ın artık terapist ve 'manyetik ş ifacılar' olduğunu gösteriyor. Bu, Harris'in 'köylü kozmolojisinin' basitçe yok olan bir dünyanın kalıntısı olarak reddedilemeyeceği tezini destekliyor. ⁷

Ş EYTANLAR, AZİZLER VE CİNLER

On dokuzuncu yüzyılın en ünlü Katolik ş eytan ıkarcısı muhtemelen 'Ars Rahibi' Jean-Marie Vianney'di (1786–1859), kanonlaş tırma süreci 1870'lerde baş ladı. Vianney'nin piskoposu ona koşulsuz ⁸ verdi ancak hikayelerin bırakmasıyla ilgili olarak gerektiğinde çoğunda, demoniac'ları serbest ş eytan ıkarma izni verdi, bu kadar ileri gitmedi. Bir yoruma göre, Vianney on dokuzuncu yüzyıl kilisesinde resmi ş eytan ıkarma ayinlerine bağlı kalma konusundaki yaygın isteksizlikten etkilenmiş ti. Baş ka bir yoruma göre,

⁴ Piacenza vakası için bkz. Cristiani (1961), s. 109–23.

⁵ Aynı eser, s. 124–36. Bu, ancak XIII. Leo'nun Ş eytan ve Mürted Meleklerin Kovulma Ayini olabirdi.

⁶ Aynı eser, s. 137–55.

⁷ Harris (1997), s. 453–4. On dokuzuncu yüzyıl kırsal Fransa'sında sahip olma inancına ilişkin olarak bkz. Devlin, J., *The Superstitious Mind: French Peasants and the Supernatural in the Nineteenth Century* (New Haven, CT: Yale University Press, 1987), s. 120–39.

⁸ Hristiyanlar (1961), s. 32.

Vianney, resmî ayinsel ş eytan şkarma ayinlerine ihtiyaçduymayan karizmatik ş eytan şkarıcı-aziz modeline uyuyordu; iblisler onun kutsallığının huzurunda kağıyordu. Vianney, Antoine Gay (1790-1871) adında bir adam üzerinde ş eytan şkarma ayini yapmaya en çok yaklaşı an kiş iydi. Vianney, Gay'i ş eytan şkarmak için izin almak üzere Lyons Baş piskoposu Kardinal de Bonald'a yazdı ve hem De Bonald'dan hem de Belley Piskoposu'ndan izin aldı, ancak ş eytan şkarma iş lemi hiçbir zaman gerçekleş medi. Vianney, Gay'in Ars yerine Cristianî'nin Fourvière'deki Marian tapınağında ş eytan şkarılmasını istedi , ancak neden hiçbir ş ey olmadığı belirsizdir. görüş e göre, Gay kasıtlı olarak ş eytan şkarılmadan bırakıldı çünkü onu peygamberlik eden bir kiş iydi ve ele geçirilmesinin bir amacı olduğunu anlamış tı. inceleleyenler ¹⁰ O, önceki yüzyılda Crescentia Höss kalıbında ş eytancı veya 'ş eytancı-aziz'. Fransız kilisesinin laikliğe karşı Dominikan olan C. J. Woollen, 1949'da cinli kiş ilerini iki kategoriye mücadelesinde, İngiliz bir ayrıldığını gözlemledi; bir günah yüzünden cinliler ve Tanrı'nın bir sınaması olarak cinliliğe katlananlar. ¹² İkincisinde, cin şkarma iş lemi hiçde basit değildi. Antoine Gay'in ele geçirilmesi bir avantajdı. ¹¹

SATANİ STLER VE AYKIRI RAHİ PLER

Çağdaş Katoliklikte ş eytan şkarma taraftarları arasında Ş eytancılıkla meş guliyetin kökleri on dokuzuncu yüzyıla dayanır. Kötülüğe adanmış gizli örgütler olduğuna dair inanç tarih boyunca bulunabilse de, Fransız Devrimi'nin ardından laik ve din karşı tı düş ünceden Katolik kilisesine yönelik algılanan tehdit, kilisenin düş manlarının yalnızca kilise ile devletin ayrılmasını değil, aynı zamanda Hristiyanlığın manevi olarak devrilmesini de planladıklarına dair benzeri görülmemiş bir korku yaratmış tır. Mesih'in kilisesinin düş manları aynı zamanda Ş eytan'a tapanlardı ve on dokuzuncu yüzyıl Ş eytancılığı, Frankfurter'in kriz zamanlarında dini kimliği tanımlamak için gerekli gördüğü 'Ötekiliğin fantastik yapıları' arasındaydı. ¹³ Ş eytancı hipotezi destekleyenler genellikle kanıt eksikliğinden rahatsız olmazlar, çünkü gölgelerde saklanan ve kasıtlı olarak

⁹ Aynı eser, s. 80-2. Vianney'nin Gay'i ş eytan şkarması hakkında ayrıca bkz. Rutler, G. W., *The Curé of Ars* Bugün (San Francisco, CA: Ignatius, 1988), s. 174-6.

¹⁰ Hristiyan (1961), s. 74-5.

¹¹ Gay'in sonraki kariyeri ve kehanetsel açıklamaları için bkz. *ibid.* s. 83-91.

¹² Woollen, C. J., 'Cin Şkarma Davası', *New Blackfriars* 30:347 (Ş ubat 1949), s. 59-62.

¹³ Frankfurter (2008), s.

faaliyetlerini gizlerse doğal olarak hiçbir iz bırakmazdı. Cristiani için, kötü Ş öhretli okültist Aleister Crowley'nin ölüm ilanı ve psişik araştırmacı Harry Price'in iddiaları, Ş eytan ibadetinin Londra'da yaygın olduğuna dair yeterli kanıt oluş turuyordu, ancak Ronald Hutton, İngiliz¹⁴ eytancılığına dair söylentilerin bundan daha fazlası olmadığını ikna edici bir Ş ekinde savundu. ¹⁵

Satanizm'in varlığına olan inanç özellikle Fransa ve İtalya'da güçlüydü. Bugüne kadar, Fransa'da Satanist mezheplere ve sistematik kutsala saygısızlığa olan gücü inanç devam ediyor, ancak kutsala saygısızlığın aktif bir din karşıtlığı biçimi mi yoksa gerçek Ş eytan tapınmasının kanıtı mı olduğu hararetle tartışılıyor. ¹⁶ Kasıtlı kutsala saygısızlığın gerçekliği, faillerinin motivasyonlarını aydınlatmak için çok az Ş ey yapar. Kutsala saygısız Satanizm korkusu, 1960'larda Amerika'da baş alan ve oradan Roma'ya yayılan ve 1989'da İnanç Doktrini Cemaati'nin 'Yeni Çağ' maneviyatını kınamasına neden olan okültizm korkusundan (yeniden canlandırılan 'Satanizm' dahil) farklı ve daha eskidir. ¹⁷ İtalya'da, Roma propagandası, Piedmontese hükümetinin 1870 ile 1890 yılları arasında uyguladığı dini hoş görüşü nedeniyle Torino'yu Satanizm ile ilişkilendirdi. Piedmont'un hoş görüşü politikası, en azından kısmen, İtalya'nın birleşmesi kampanyası sırasında Katolik kilisesini kızdırmak için bir stratejiydi. Satanizm Torino'da hiç uygulanmış olsun ya da olmasın, Ş ehir Roma'da 'Ş eytanın Ş ehri' olarak ünlenmişti; Papalık propagandası, din özgürlüğünün zararlı sonuçlarına ve Torino'nun işlediği varsayılan korkunçluklara dikkat çekti.

Ş eytana tapanlar. ¹⁸

Fransız romancı Joris-Karl Huysmans, 1891 tarihli *Là-Bas* ('Aşağıda') adlı romanı için Paris'teki Satanist yeraltı dünyasını araştırdığını iddia etti; romanda kahraman Durtal kara büyü dünyasını araştıran. Tartışma

¹⁴ Hristiyanlar (1961), s. 179-80.

¹⁵ Hutton, R., *Ay'ın Zaferi: Modern Pagan Cadılığının Tarihi* (Oxford: Oxford Üniversitesi Yayınları, 1999), s. 257-61.

¹⁶ Fransız Satanizmi hakkında Cristiani'ye (1961), s. 188-98'e; Chave-Mahir'e (2011), s. 19'a bakınız. Hutton (1999), s. 268, Ş eytan tapınımına dair kanıtları taklit etmek için tasarlanmış kutsal Ş eylere saygısızlık eylemlerinin, basın Ş eytancılığın varlığını teşvik etmesiyle teşvik edildiğini ileri sürmüştür.

¹⁷ İnanç Doktrini Cemaati, Hristiyan Meditasyonunun Bazı Yönleri Üzerine Piskoposlara Mektup (Orationis Formas) (Vatikan: Typis Polyglottis Vaticanis, 1989). 1960'lardan bu yana Ş eytancı gruplar için bkz. La Fontaine, J., 'Ş eytancılık ve Ş eytani Mitolojisi', De Blécourt, W., Hutton, R. ve La Fontaine, J. (editörler), *Avrupa'da Büyü ve Büyü: Yirminci Yüzyıl* (Londra: Athlone, 1989), s. 81-140, s. 94-109.

¹⁸ Introigne, M., 'İtalya'da Modern ve Çağdaş Satanizm', *Social Compass* 56 (2009), s. 541-51, s. 541-2.

Huysmans'ın kurgularının ne kadarının gerçeğe dayandığı konusunda o zamandan beri öfkelenildi. Romanda, Durtal'ın arkadaş ı Des Hermies, Huysmans'ın ş eytan ıkaran rahipleri olan kendi ş üphesini yankılar; bu rahiplerin sadece cadılar ve büyücüler olduğuna inanır ve Louis Gaufridy ve Urbain Grandier'in izinden gider:

Bu Tanrı tarafından terk edilmiş [siyah] ayinleri kutlayanlar duygularını gizler ve kendilerini Mesih'in adanmış ları ilan ederler, hatta ş eytan ıkarma yoluyla ele geçirilmiş lerle savaş arak onu savunduklarını iddia ederler. Ama bu bile büyük bir aldatmacadır, sözde 'ele geçirilmiş leri' yaratan veya konuş landıran kendileridir. Bu ş ekilde, özellikle manastırlarda, bir tebaa ve suç ortağ kaynağından emindirler. Her türlü katilce veya sadist aş ırılık, ş eytan ıkarma'nın kadim ve dindar kisvesi altında gizlenmiş tir. ¹⁹

Ancak romandaki ş eytancı rahip Canon Docre'ye ek olarak, kilise otoritelerinin dar görüş lülüğünün kurbanı olarak tasvir edilen iyi bir ş eytan ıkarcı olan Dr. Johannès de vardır. Muhafazakar Katolikliğin sesini temsil eden St. Sulpice'in çancısı Carhaix, kiliseyi Spiritualizmi nekromansi olarak kınamadaki baş arısızlığı ve incubi ve succubi'yi tanımayan yetersiz hayal gücüne sahip demonoloji nedeniyle eleş tirir. ²⁰ Johannès, incubi tarafından saldırıya uğramış rahibeleri ş eytan ıkarcı ve onu 'aş ağılık doktrinler' ile suçlayan Curia ve Paris Baş piskoposu'nun öfkesini çeker. ²¹ Johannès daha sonra Lyon'a çekilir ve burada 'Melkisedek'in ihtiş amına kurban etme' olarak bilinen bir prosedürle ele geçirilmiş leri iyileş tirir ve Paraclete'nin gelişi ini vaaz eder. ²²

Huysmans, Johannès'i büyü ve ş eytan ıkarmayı bir arada uygulayan 'Ruhların Onarımı Derneği'ni kuran kötü ş öhretli laik rahip Joseph-Antoine Boullan'dan (1824-93) esinlenerek tasarladı. Boullan Roma'da hapsedildi ancak 1870'te ş ehir İ talyan orduları tarafından ele geçirildikten sonra kaçtı. 1875'te Tilly-sur-Seulles'den bir fabrika ustası olan vizyon sahibi ve mistik Eugene Vintras tarafından kurulan 'Carmel Kilisesi'ni devraldı. ²³ Boullan'ın dergisi, Les Annales de la Sainteté au XIXe siècle,

¹⁹ Huysmans, J.-K. (çev. B. King), *Là -Bas* (Sawtry: Dedalus, 2001), s. 75.

²⁰ Aynı eser, s. 143-4.

²¹ Huysmans (2001 [1891]), s. 194-5.

²² Aynı eser, s. 198-9.

²³ Maxwell-Stuart, P. G., *Büyücüler: Bir Tarih* (Stroud: Tempus, 2004), s. 174-5.

A. E. Waite, *Fransa'da ş eytan Tapınması: veya Lucifer Sorunu* (Londra: G. Redway, 1896), s. 17'de Dr. Johannès'in Vintras'a dayandığını düş ünüyordu. Jean Sempe,

Huysmans'ın roman için kaynak olarak kullandığı görünen, kutsal ş eylere saygısızlık ve ş eytan ıkarma olaylarını kaydettiğini iddia etti. Johannès'in, rahibeleri incubus etkisi altında 'ş eytan ıkarma' konusundaki ilgisi, Boullan'ın rahibeleri İ sa ile cinsel karşı ılaş malar hayal etmeye teş vik etme uygulamasıyla gerçekte yansıtıldı. Hayatının ilerleyen dönemlerinde dindar bir Katolik olan Huysmans, sonunda Boullan'a olan inancını kaybetti ve onu kınadı. ²⁴

İ ngiliz okültist A. E. Waite (1857–1942), 1896'da yazdığı yazıda, Huysmans'ın 'kurgu kisvesi altında yazdığını' iddia etmiş ve onu 'modern Satanizmin keş fedicisi' olarak tanımlamış tır.²⁵ Waite , Fransa'daki kutsal ş eylere saygısızlık ve 'aş ırı suçlar' olaylarının gerçekliğini kabul etmiş ve gerçek Rahip Docre'nin, 'bir 'ş eytani klanın' lideri'nin Belçka'da yaş adığını iddia etmiş tir.

²⁶ Ancak Waite, kendi okült örgütü olan Altın Ş afak Hermetik Tarikatı'nın ş eytancılık ile iliş kilendirildiği yanlış anlaş ılmasına karşı ı ıkarmakta istekliydi. Katolik kilisesine ikiye bölünmüşlüğü nedeniyle saldırdı ve Mauritius'taki Port-Louis Baş piskoposu Leo Meurin'i (1825-95) özellikle seçti. Bir Cizvit olan Meurin, Masonluğun ş eytana tapan bir tarikat olduğu yönündeki ş iddetli bir anti-Semitik saldırı olan La Franc-maçonnerie: Synagogue de Satan (1893) adlı kitabın yazarıydı. ²⁷ Waite, Meurin'in Mauritius'taki sözde kutsala saygısızlığı ve ş eytancı uygulamaları ifş a ettiğini iddia etmesine rağmen, Baş piskoposun bu konuda hiçbir ş ey yapmadığını belirtti: 'Kilise bu konuda kıpırdamıyor; kınıyor ve dua ediyor'.

²⁸ Carhaix'i yankılayan Waite, kilisenin gerçekten Satanizm konusunda endiş eli olması durumunda ş eytan ıkarma gibi eski çarelerini kullanacağını savundu. Ancak, Meurin'in antisemitizmi, onun gerçekte Masonluğu ruhsal bir tehditten ziyade politik bir tehdit olarak gördüğünü kanıtladı. ²⁹ Waite, kilisenin 'Satanizm'e yalnızca Masonluk veya Yahudilerle bağlantılı olduğunda tepki gösterdiğini ve gerçek Satanizm söz konusu olduğunda ilgisiz kaldığını savundu. ³⁰

Abbé Julio, eserleri popülerliğini koruyan bu dönemin bir diğer resmi olmayan ş eytan kovucusuydu (Sempe, J., *Livre Secret des Grands Exorcismes et Bénédictiones* (Paris: Bussière, 1908)).

²⁴ Huysmans ve Boullan hakkında bilgi için Brendan King'in Huysmans'ın metni hakkındaki notlarına bakınız (Huysmans (2001 [1891]), s. 303).

²⁵ Waite (1896), s. 11. Boullan hakkında ayrıca Cristiani'ye (1961) bakınız, s. 185–7.

²⁶ Waite (1896), s. 14–17.

²⁷ Meurin, L., *La Franc-maçonnerie: Synagogue de Satan* (Paris: Victor Retaux, 1893), s. 120–1 (Masonların ş eytana taptığı iddiası için).

²⁸ Waite (1896), s. 84–5.

²⁹ Aynı eser, s. 82–96.

³⁰ Aynı eser, s. 310–12.

XIII. LEO VE Cİ N ÇIKARMA

On dokuzuncu yüzyılın sonlarındaki Ş eytanı panikle iliş kili, ancak ondan farklı olan, Ş eytanın dünya üzerindeki gücünün arttığı inancıyla iliş kilendirilen yenilenmiş bir kıyametçilikti. Bu kıyamet sonu Katolikliği akımını teş vik etmek için 1878'de seçilen Papa XIII. Leo'dan (1810-1903) daha fazla çaba sarf eden olmadı. Vatikan'ın dış ına çıkmayı ve dolayısıyla İ talya Krallığı'nın eski Papalık Devletleri üzerindeki egemenliğini tanımayı reddettiği için 'Vatikan'ın tutsağı' olarak bilinen Leo, devlet laikliğinin kararlı bir muhalifiydi. Belki de diğer tüm Papalardan daha fazla, XIII. Leo Ş eytan çıkarma ile de iliş kilendirilir.

Bunun iki temel nedeni, 1886'da ayın sonrası isteğe bağlı dualara Aziz Mikail'e bir çağrı eklemesi ve 18 Mayıs 1890'da Kutsal Ayinler Cemaati'nin bir kararıyla Rituale Romanum'a eklenen Exorcismus in satanam et angelos apostaticos'tur ('Ş eytan ve Mürted Meleklerle Karşı ı Kovuş turma').

Leo'nun ruhsal savaş larla meş guliyeti, yirminci yüzyılın ortalarında Domenico Pechenino ve Kardinal Giovanni Nasalli Rocca di Corneliano'nun iki tanıklığından kaynaklanan bir dizi efsanenin ortaya çıkmasına neden olmuş tur.

1947'de Pechenino, 1890'dan bir süre önce Vatikan Sarayı'nda meydana geldiği iddia edilen bir olayı Ş öyle anlatıyor :

31 Österreich (1930), s. 200. Bu Ş eytan çıkarma , Ş eytan çıkarma ayinine ek olarak Rituale Romanum'da 1925'e kadar görülmedi (Kunzler, M., The Church's Liturgy (Münster: Lit Verlag, 2001), s. 317). Metin için bkz. Rituale Romanum (Roma: Typis Polyglottis Vaticanis, 1925), s. 537-42.

³² Pechenino, D., La Settimana del Clero (30 Mart 1947), P., I., 'Notae Practicae de Precibus post Missam imperatis', Ephemerides Liturgicae 69 (1955), s. 54-60, s. 58: 'Bir sabah Büyük Papa Leo XIII Kutsal Ayini kutlamış ve her zamanki gibi baş ka bir Ş ükran Ayini'ne katılmış tı. Aniden baş ını enerjik bir Ş ekilde kaldırdığı, ardından kutlama yapan kiş inin baş ının üzerindeki bir Ş eye yoğun bir Ş ekilde baktığı görüldü.

Gözünü bile kırpmadan, dehş et ve merak duygusuyla, renk ve yüz hatları değış tirerek sabit bir Ş ekilde baktı. İ çinde tuhaf, harika bir Ş eyler oluyordu. Sonunda sanki kendine gelmiş gibi hafif ama enerjik bir el dokunuş uyla ayağa kalkar. Özel çalış ma odasına doğru giderken görülüyor. Ailesi endiş e ve endiş eyle onu takip ediyor. 'Kutsal Baba!' - ona yavaş ç a diyorlar - 'kendini iyi hissetmiyor musun? Bir Ş eye ihtiyacın var mı?'—'Hiçbir Ş ey, hiçbir Ş ey!' diye yanıtlıyor. Ve kendini içeriye kilitliyor. Yarım saat sonra Kutsal Ayinler Cemaati Sekreterini arar ve ona bir parça kağıt uzatarak, bunu bastırıp dünyadaki tüm Nizamnameye göndermesini emreder. Ne içeriordu? Ayinin sonunda halkla birlikte Meryem'e dua ve gökssel orduların Prensi'ne ateş li yakarış la birlikte okuduğumuz dua, s. Michael.

Bir sabah büyük Papa XIII. Leo ... ayın düzenlemiş ti ve her zamanki gibi bir ş ükran ayinine daha katılıyordu. Aniden baş ını ş iddetle salladığı, sonra da ayın yapanın baş ının üstündeki bir ş eye baktığı görüldü. Sabit bakış larıyla, gözünü kırpmadan, ama bir dehş et ve ş aş kınlık hissiyle, yüzünün rengi ve çizgileri değış ti. İ çinde garip ve büyük bir ş ey oluyordu. Sonunda, sanki kendine gelmiş gibi ve elini hafifçe ama enerjik bir ş ekilde sallayarak ayağa kalktı. Özel ofisine doğru gittiği görüldü. Maiyeti endiş eyle ve kaygıyla onu takip etti: 'Kutsal Baba,' dediler alçak sesle, 'kendinizi iyi hissetmiyor musunuz? Bir ş eye ihtiyacınız var mı?' Cevap verdi: 'Hiçbir ş ey, hiçbir ş ey'. Ve kendini içeri kapattı. Yaklaş ık yarım saat sonra Kutsal Ayinler Cemaati Sekreterini çağrdı ve ona bir kağıt parçası uzatarak, bunu basmasını ve dünyadaki tüm sıradan insanlara göndermesini emretti. İ çinde ne vardı? Ayin sonunda cemaatle birlikte okuduğumuz dua, Meryem'e yakarış ve göksel orduların Prensi Aziz Mikail'e iğten yakarış .

Bu anıyı aktaran Ephemerides Liturgicae makalesinin yazarı 'I. P.', Pechenino'nun 1886'da onaylanan ayinin sonunda Aziz Mikail'e edilen duayı, 1890'da yayımlanan ş eytan çkarma ayini ile karış tırdığına inanıyordu. Kardinal Rocca di Corneliano, hikayenin, Papa'nın Roma ş ehri ne karış ı toplanan ş eytanlara dair bir vizyon gördüğünü ve orada Aziz Mikail'e duayı yazıp sık sık Aziz Petrus Bazilikası'nda okuduğunu iddia eden 'Papa'nın yakın bir piskoposu' olan Rinaldo Angeli'den türetildiği varsayılan baş ka bir versiyonunu bildirdi.

Papa, Ş eytan'a ve mürted meleklerle karış ı yazılmış olan bu ş eytan çkarma ayinini bizzat kendisi yazmış ve sık sık okumuş tur; ayrıca piskopos ve rahiplerin de bu ş eytan çkarma ayinlerini kendi piskoposluklarında ve cemaatlerinde sık sık okumalarını tavsiye etmiş tir.³³

XIII. Leo'nun yeni Exorcism'i Mezmurlar 67 ve 34'ten alınan bölümlerle baş lıyor, ardından St. Michael'a hitaben yazılmış uzun bir dilekçe ve ardından da on büyüden oluş an bir diziyle baş layan Exorcism'in kendisi geliyor [34](#):

33 'Pratik Notlar' (1955), s. 58–9.

34 Roma Ritüeli (1925), s. 539–41: Sizi, her kirli ruhu, her ş eytani gücü, düş manın her cehennem istilasını, her lejyonu, her cemaati ve ş eytani mezhepleri Rabbimiz İ sa Mesih'in adı ve gücüyle kovuyoruz... Artık cesaret etmeyin , en kurnaz yılan, insan ırkını aldatmak, Tanrı'nın Kilisesi'ne zulmetmek ve Tanrı'nın seçilmiş lerini buğday gibi sallayıp elemek.

Hâlâ büyük gururunuzla benzediğinizi sandığınız Yüce Tanrı size emrediyor...

Baba Tanrı size emrediyor; Oğul Tanrı size emrediyor; Kutsal Ruh Tanrı size emrediyor. Tanrı'nın ebedi Sözü olan Mesih'in görkemi size emredsinsin... Haçkutsallığı ve Hristiyan Tanrı inancının Gizemlerinin gücü size emretsinsin. Tertemiz rahmine düş tüğü ilk andan itibaren en mağrur baş ını ezen Allah'ın yüce Meryem Ana'sı, tevazu içinde size emrediyor. Kutsal Havariler Petrus ve Pavlus'a ve diğer Havarilere itaat etmenizi emrediyor.

Ş ehitlerin kanı ve tüm Azizlerin ve Azizlerin dindar ş efaati size emrediyor.

Sizi, her kirli ruhu, her Şeytani gücü, cehennem düşmanının her saldırısını, her lejyonu, her şeytani mezhebi ve topluluğu, Rabbimiz İsa Mesih'in adıyla ve onun erdemleriyle kovuyoruz... Ey en kurnaz yılan, insan ırkını aldatmaya, Tanrı'nın Kilisesini zulmetmeye, Tanrı'nın seçilmişlerini buğday gibi harmanlayıp elemeye daha fazla cesaret edemeyesiniz. En yüce Tanrı size emrediyor, büyük gururunuzda hala ona benediğinizi varsayıyorsunuz... Baba Tanrı size emrediyor, Oğul Tanrı size emrediyor, Kutsal Ruh Tanrı size emrediyor. Mesih'in görkemi, bedene bürünmüş Tanrı'nın ebedi Sözü size emrediyor...

Haçsakramenti sana emrediyor ve Hristiyan inancının

tüm Gizemlerinin gücü. Yüce Tanrı Annesi, Meryem Ana sana emrediyor, o ki o, Tertemiz Gebeliğin ilk anında en gururlu başını alçakgönüllülükle ezdi.

Kutsal Havariler Petrus ve Pavlus'un ve diğer Havarilerin imanı sana emrediyor. Şeyhlerin kanı sana emrediyor ve tüm dindar azizlerin şefaati sana emrediyor.

Cin çıkarma işlemini bir dua ile devam etti [35](#):

Bu nedenle, lanetli ejderha ve her şeytani lejyon, sizi yaşayan Tanrı adına, gerçek Tanrı adına, kutsal Tanrı adına çağırıyoruz... İnsan yaratıklarını aldatmayı ve onlara sonsuz lanetin zehrini içirmeyi bırakın. Kiliseye zarar vermeyi ve özgürlüğünü tuzaklara atmaya bırakın. Git, Şeytan, her yalanın mucidi ve efendisi, insan kurtuluşunun düşmanı. Hiçbir eserini bulamadığın Mesih'e teslim ol; Mesih'in kanıyla edindiğin tek, kutsal, evrensel ve eşişel Kilise'ye teslim ol.

Tanrı'nın kudretli eli altında alçakgönüllü olun; cehennemi sarsan, göklerin ve güğherin ve egemenliklerin erdemlerinin kendisine tabi olduğu İsa'nın kutsal ve korkunçliğini anmamız karşısında titreyin ve kağın.

Kerubim ve Serafim'in yorulmak bilmez sesleriyle O'nu övdükleri ve şöyle dedikleri: Kutsal, kutsal, kutsal, Her Şeye Egemen Tanrı!

³⁵ Bu nedenle, ejderhayı ve tüm şeytani lejyonları lanetleyin, yaşayan Tanrı adına, gerçek Tanrı adına, kutsal Tanrı adına size yalvarıyoruz... İnsan yaratıklarını aldatmayı bırakın ve üzerlerine ebedi cehennem zehrini dökmeyi bırakın; Kiliseye zarar vermek ve özgürlüğüne tuzak kurmak. Defol git Şeytan, her türlü aldatmacanın mucidi ve öğretmeni, insanın kurtuluşunun düşmanı. İşlerinizden hiçbir şey bulamadığınız Mesih'e yer verin; yerini Mesih'in kendi kanıyla elde ettiği kutsal, katolik ve havarisel tek Kilise'ye bırakın. Tanrı'nın kudretli eli altında alçakgönüllü olmak; Yeraltı dünyasının titrediği, göklerin Güğherinin ve Güğherin ve Hakimiyetlerin tabi olduğu İsa'nın kutsal ve korkunçluğuyla bizim tarafımızdan çağırılan titreyin ve kağın; Kerubiler ve Serafimler yorulmak bilmez seslerle onu övüyorlar ve şöyle diyorlar: Kutsal, Kutsal, Sabaoth'un Kutsal Rab Tanrısı.

Bu ş eytan çkarma ayininin bazı bölümleri aka Rituale Romanum'dan (RR) türetilmiş tir. 896, 900-901, 904), ancak Leo'nun ayini belirli ayırt edici özelliklere sahiptir. Birinci ul ş ahıstadır (exorcizo yerine exorcizamus), bu da tüm kilisenin kolektif bir eylemi olarak tasarlandığını düş ündürmektedir. 'Her ş eytani mezhep ve topluluk' ifadesi (omnis congregatio et secta diabol-ica) ş eytan çkarma için ayırt edicidir ve Leo'nun örgütlü Satanizm inancını hatırlatır. Ş eytan çkarma ayrıca Immaculate Conception dogmasına ak bir gönderme yapar ve Ş eytan'a kiliseye zarar vermeyi bırakmasını emreder, her ikisi de on dokuzuncu yüzyıl meş guliyetleridir. Gerçekten de, ş eytan çkarmasının en çarpıcı özelliği, belirli bir kiş iyi veya nesneyi ş eytan karmak için tasarlanmamasıdır. Bunun yerine, karanlığın güçlerine karş ı yöneltilmiş , bunun için belirgin bir ayinsel emsal bulunmayan 'genel bir ş eytan çkarma' idi.

Woollen, Leo'nun ş eytan çkarma ayininin, büyük ş eytan çkarma ayininde bulunan ş eytan karan kiş i için tehlikeyi içermediğini ve rahipler ve laikler tarafından özel olarak kullanılabileceğini, böylece onları Ş eytan'a karş ı mücadelede dahil edebileceğini akladı. 36 Ş eytan çkarma ayini uzaktan da kullanılabilirdi. Bu nedenle, büyük ş eytan çkarma ayininin amaca uygun olmadığının bir kabulüydü ve Katoliklerin ş eytanla yüzleş meye devam etmesini sağlamak için bir alternatif sunuyordu.

Leo, kiliseye karş ı yönlendirilmiş , görünmez ve sinsi bir ş eytani etkiden haberdar olduğuna inanıyordu ve 'ş eytanlar' yerine 'mürted melekler' teriminin kullanılması, Leo'nun laik Avrupa'nın suçu olduğunu düş ündüğü irtidadı akla getiriyordu. Ancak, Leo, Rituale Romanum'dan gelen ş eytan çkarma diline etkileyici bir hakimiyet göstermiş olsa da , antik ayinin unsurlarını yeni ve yaratıcı yollarla yeniden birleş tirse de, onun 'genel ş eytan çkarma'sı teolojik ve ayinsel bir yenilikti. İ lk kez, ş eytan karma, Tanrı ve insanlığın düş manı olmaktan ziyade kurumsal kilisenin düş manı olarak ş eytana karş ı kullanılıyordu.

İ LAHİ YAT MEYDAN OKUMASI

Pechenino'nun da kabul ettiği gibi, Leo XIII'ün karanlığın güçlerine karş ı kiş isel mücadelesinin önemli bir bileş eni, 'uluslararası masonluğa' karş ı yürüttüğü kampanyaydı. Ancak, kilisenin Masonluğa karş ı kması, Leo'nun papalık makamının en büyük utancına da yol açacaktı. Leo , Humani generis (1884) adlı genelgesinde ş unları kınadı:

36 Woollen (1949), s. 62. Ş eytan çkarmasının riskli olduğu düş ünüldüğüne dair çok az kanıt var 1928'deki Earling ş eytan çkarma ayininden önce.

Kilise ve devleti ayırmaya yönelik tüm girişimlerin kökenindeki ideoloji olarak Masonluk. Hristiyanlığa organize bir alternatif ve dolaylı olarak (veya doğrudan) Şeytaniydi. Din karşıtı bir Fransız yazar olan Léo Taxil (1854–1907), Humani generis'e inandığını ilan etti ve 'Docteur Bataille' takma adıyla *Le Diable au XIXe siècle*'i yazdı (1892) Masonlar tarafından uygulandığı varsayılan bir Satanizm biçimi olan 'Palladizm'i ifşa etmek için. Taxil'in kitabı, deneyimlerini anlatan ve daha sonra 'kendi başına' iki kitap yazan eski bir Satanist olan Diana Vaughan'ı tanıttı. Taxil'in çalışması kilise tarafından iyi karşılandı ve hatta Vaughan'ın yazılarını övdüğü varsayılan Leo ile bir görüşme bile sağladı. Taxil, 19 Nisan 1897'de 'dönüşümünün' sahte olduğunu, Vaughan'ın bir kurgu olduğunu ve kitabını Katolik kilisesinin safdilliliğini istismar etmek ve Masonluğa karşı muhalefetiyle alay etmek için kasıtlı olarak yazdığını kamuoyuna duyurdu.

37

1909'da İngiliz rahip ve Modernist teolog George Tyrell (1861–1909) Leo'nun safdilliliğini ve Katoliklerin kötülüğü Masonlar ve Yahudiler şeklinde kişileştirme eğilimini kınadı. Tyrell, şeytan ç karma teolojisini reddetti:

Bilimin artık ele aldığı bir dizi zihinsel, ahlaki ve fiziksel kötülük, fırtınalar, salgın hastalıklar ve doğanın diğer yıkıcı fenomenlerinden bahsetmiyorum bile, yakın zamana kadar Kilise tarafından Şeytan'a atfedildi ve dua ve şeytan ç karma ile tedavi edildi. Leo XIII gibi modern bir Papa bile Leo Taxil ve onun efsanevi Diana Vaughan'ın masallarını kabul etti ve Roma'yı her gün Şeytan ç kardı; ve eleştirel olmayan Katoliklerin hakim zihni, o zamanın tüm kötülüklerini Şeytan ve onun insan ajanları olan Yahudiler, Masonlar, Protestanlar ve Modernistler tarafından açıklamaya hala hızlıdır. 38

John Ratté, Tyrell'in geleneksel Katolik demonolojisine karşı çıkmaktan ziyade, inananların kendilerini şeytan tarafından kuşatılmış olarak gördükleri 'karamsar' aşkamanın dinin evriminde sadece bir aşkama olduğuna inandığını; Katolik ilahiyatçılarının hatasının fosilleşmiş bir şeytani savunmak olduğunu ileri sürmüş tür.

37 Diana Vaughan ve Taxil aldatmacası hakkında bkz. Closson, M., Lavocat, F., Kapitaniak, P. ve Closson, M'de 'The Devil in the 19th Century by Léo Taxil: or the "binbir gece" demonoloji' (eds), Şeytanın Kurguları: Saint Augustine'den Léo Taxil'e Demonoloji ve Edebiyat (Paris: Droz, 2007), s. 313–32, s. 326–7; Ziegler, R., *Fin-de-siècle Fransa'da Satanizm, Büyü ve Mistisizm* (Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2012), s. 50–73.

38 Tyrell, G., *Hristiyanlık Kavşakta* (Londra: Longmans, Green and Co., 1909), s. 71–2.

39 Amerikalı Modernist William L. Sullivan (1872–1935), bir teoloji.

1911 yılında Üniteryenliğe geçen Pavlusçu rahip, Ş eytan Çkarma ayinini kınamaktan Çok, onun gereksizliğini varsaymış , Ş eytan Çkarma ayinini, kilisenin pagan batıl inanÇlarından etkilendiğini ve Ş imdi de onları savunduğunu savunmak için bir örnek olarak kullanmış tır .

Bu evrensel din anlayış ının mirası olarak doğan Hristiyanlığı gördüğümüzde, İ ncillerin Ş eytanlara hastalık atfettiğini, Aziz Paul'un havanın onlarla dolu olduğunu ilan ettiğini ve erken Hristiyanlığın onları kovmak için bir rahipler grubu kurduğunu gördüğümüzde, Hristiyanlığın yabancı fikirlerden etkilendiğini söyleyecek kadar inatÇ mı olacağız? Ş eytanların dünyası, onların kaynayan binlercesi ortadan kayboldu. Artık bir epilepsi hastası için Ş eytan kovucuyu değil, hekimi Çağırıyoruz...

Kilisedeki bir zamanlar meş gul olan Ş eytan Çkarma görevlilerinin artık yapacak hiçbir Ş eyleri yok. Baş ka bir deyiş le, batıl inanÇlardan ve Hristiyanlık öncesi paganizmden kaynaklandığını algıladığımız Yeni Ahit kavramından uzaklaş tık.

Modernistler 1910'da resmen susturulmuş veya Katolik kilisesinden atılmış olsalar da, Ş eytan Çkarma gibi uygulamalara yönelik batıl inanÇve 'ortaÇağ' eleş tirileri Katolikliğe ilişkin popüler algılarda ağırlık taş ımayaya devam etti. Demonoloji alanında 'anti-Modernist tepkinin' en dikkat Çekici örneği Alexis Lépicier'in Le Monde Invisible adlı eseriydi

(1921) Papa XV. Benedict'in kiş isel onayını aldı.

⁴¹ Lépicier'nin Çalış malarının yalnızca küçük bir kısmı Ş eytan Çkarmaya ayrılmış olsa da, Lépicier, aş ağılayıcı değil, buyurucu Ş eytan Çkarmaların gerekliliği ve Ş eytan Çkarma ile dua arasındaki ayrım üzerinde ısrarla durmuş tur. Bu konu, 1999'da Ş eytan Çkarma ayininin gözden geçirilmesiyle birlikte tartış malara yol açacak bir [konuydu](#).⁴²

1917 Kilise Hukuku Kanunu, Rituale Romanum'un

büyük Ş eytan Çkarmaların yalnızca yerel amirleri tarafından özel olarak lisanslandırılmış bir rahip tarafından gerÇekleş tirilebileceğine dair talimatlar ve böyle bir rahibin dindarlık, basiret ve yaş am bütünlüğü ile karakterize edilmesi gerektiği vurgulanmış tır. Dahası, Kanun, Benedict XIV'ün ısrarını tekrarladi

³⁹ Ratté, J., ÜÇModernist: Alfred Loisy, George Tyrrell, William L. Sullivan (Londra: Sheed ve Ward, 1968), s. 229–30.

⁴⁰ Sullivan, W. L., Papa Pius X'e Mektuplar (Chicago, IL: Aşk Mahkeme, 1910), s. 109–10.

⁴¹ Lépicier, A. HM, Görünmeyen Dünya: Modern Spiritizme İ liş kin Katolik Teolojisinin Açıklaması (Londra: Sheed and Ward, 1929), s. ix–x.

⁴² Aynı eser, s. 248–53.

'titiz ve ihtiyatlı bir soruş turma' bir kişinin gerçekten ele geçirilip geçirilmediğine karar vermek için yapılmalıdır (Kanon 1151). İlk kez, Kanun resmen şeytan şıkarmayı rahiplerle sınırladı, küçük tarikatlardaki diyakozların ve seminarianların bunu yapmasını engelledi, ancak aynı zamanda Katolik olmayanların da şeytan şıkarma yapmasına açıkça izin verdi (Kanon 1152). Kanun büyük ve küçük şeytan şıkarmaları arasındaki ilişkiyi açıklığa kavuşturarak 'Vaftizde ve kutsamalarda ve kutsamalarda gerçekleşen şeytan şıkarmalarının hizmetkarları, aynı kutsal ayinlerin meşru hizmetkarlarıdır' (Kanon 1153) dedi. Başka bir deyişle, herhangi bir rahip veya diyakoz, piskoposluk izni olmadan kutsal suyun şeytan şıkartılması ve onun koruyucu kullanımı gibi 'küçük bir şeytan şıkarma' yapabildi.

43

TIP MEYDAN OKUMASI

Modern tıbbın ele geçirilme ve şeytan şıkarma fikirlerine meydan okuması, Fransız doktorların 1860 ile 1863 yılları arasında, Morzine'deki Savoyard köyünde demoniaclara 'histeri-demonopati' teşhislerini dayatmak için orduyu görevlendirmesiyle en uçbişimini aldı. Ele geçirilme salgını, 1857'de Bernadette Soubirous'un orijinal 'Lekesiz Gebelik' vizyonundan sonraki yıllarda Lourdes civarında görülenlere benzer Meryem Ana vizyonlarıyla başladı. Rahip Abbé Favre, bu batıl inançsalgınının endişe duyan Fransız yetkililer tarafından durdurulması emredilinceye kadar Morzine'deki gençkadınları ve kızları gönüllü olarak şeytan şıkardı. Parisli bir doktor olan Adolphe Constans, itaatsiz demoniaclarla başa çıkmak için orduyu görevlendirdi ve hapsedme, sınır dışı etme ve daha sonra kültürel eğitimin bir karışımıyla ele geçirilenleri yer altına veya İsviçre sınırına zorla soktu.

44

1884'te Dr. Gabriel Legué, ünlü Loudun ele geçirmelerini, 19. yüzyılın sonlarındaki akıl hastalığı anlayışları açısından yeniden yorumlamaya yönelik erken bir girişim olan Urbain Grandier et les Possédées de Loudun'u yayınladı. 1887'de Salpêtriye'de (Paris'in akıl hastaları için başlıca hastanesi) bir doktor olan Jean-Martin Charcot, hastalarının semptomlarının şeytani ele geçirmenin sanatsal temsillerinde tasvir edilenlere benzediğini savunarak Legué'nin 'tarihsel teşhis' girişimini genişletti.

43 Canon Hukuk Kuralları (ed. P. Gasparri) (Roma: Typis Polyglottis Vaticanis, 1963), s. 385-6.

44 Harris (1997), s. 451-2.

hastalık olduğunu ⁴⁵ Charcot, tarih boyunca 'cin çıkarma'nın zihinsel bir öne süren ilk kişi olmasa da, sistematik olarak geçmiş ş eytan çıkarma vakalarına tarihi tanı koyan ilk kişi idi; bu moda, Aldous Huxley'nin Ursuline rahibelerinin bir baş ka incelemesi olan Loudun ş eytanları (1952) ile doruğa ulaştı. 1930'ların sonlarında Paris Baş piskoposluğu'nun ş eytan çıkarıcısı Joseph de Tonquédec, Fransız kilisesinde ş eytan çıkarmanın uygunluğu konusunda bir tartış ma baş lattı ve bu tartış ma, Fransız piskoposlarının ayini onaylama konusunda çok isteksiz olmalarına neden oldu. ⁴⁶ Yaklaş ık elli yıl ş eytan çıkarıcı olarak görev yapan De Tonquédec, gerçek bir ş eytan çıkarma vakasıyla hiçkarş ılaşt ığına ikna olmamış tı. Gerçekten de De Tonquédec, hizmetinin baş larında hastaları ş eytan çıkarma hatasına sık sık düş tüğünü itiraf etmeye hazırıldı ve bu vakalarda etkileyici ş eytan çıkarma ritüelleri 'zaten zayıf olan bir ruh halinde söz ve eylemde ş eytani bir mitomani'yi hareketle

Psikiyatri ve psikoloji disiplinleri zihinsel patolojiler için fizyolojik açıklamalar üretmeye baş ladıkça, Katolik ilahiyatçılar ş eytani ele geçirilmeyi doğal hastalıktan ve hatta kasıtlı olarak doğal hastalığın semptomlarını taklit eden bir ele geçirilmiş ş eytandan nasıl ayırt edecekleri ikilemiyle karşı karşı ya kaldılar. Fransız Katolik nörolog Jean Lhermitte, ş eytani ele geçirilme olasılığını kabul ederken, sözde ele geçirilmeleri epileptik ataklar, psikonevrozlar veya histeri olarak kategorize etti; aslında, bahsettiği tek gerçek ele geçirilmeler

⁴⁵ Charcot, J.-M. ve Richer, P., *Les Démoniaks dans l'Art* (Paris: Delahaye ve Lecrosnier, 1887). Charcot hakkında bkz. Céard, J., 'Démonologie et Démonopathies au temps du Charcot', *Histoire des Sciences Médicales* 28 (1994), s. 337-43; Ferber, S., 'Charcot's Demons: Salpêtrière Okulu Yazılarında Retrospektif Tıp ve Tarihsel Tanı', *Gijswijt-Hofstra, M., Marland, H. ve De Waardt, H. (eds), Western'de Hastalık ve Ş ifa Alternatifleri Avrupa* (Londra: Routledge, 1997), s. 120-40; Levack (2013), s. 127-9. On dokuzuncu yüzyılda ş eytan çıkarma ve psikoloji hakkında bkz. Vandermeersch, P., 'Psikiyatrinin Demonolojiye Karş ı Zaferi: Ondokuzuncu Yüzyıl Efsanesinin Kökeni', *Psikiyatri Tarihi* 2 (1991), s. 351-63; Guillemain, H., *Vicdanları Yönlendirmek, Ruhları İyileş tirmek: Tedavi ve Dini Uygulamaların Karş ılaş tırılmalı Tarihi (1830-1939)* (Paris: La Découverte, 2006).

⁴⁶ Fransız kilisesindeki tartış ma hakkında bkz. De Tonquédec, J., *Les Maladies Nerveuses ou Mentales et les Manifestations Diaboliques* (Paris: Beauchesne, 1938); Chave-Mahir (2011), s. 18-9.

⁴⁷ De Tonquédec, J., 'Bu Dünyadaki Ş eytanın Faaliyetlerinin Bazı Yönleri' ş eytan (New York: Sheed ve Ward, 1951), s. 40-51; ayrıca bkz. Maquart, F. X. ve De Tonquédec, J., 'Cin Çıkarma'; Sheed, F. J. (ed.), *Satanizmde Sesler* (Mowbrays: Londra, 1972), s. 72-91. De Tonquédec hakkında Kelly'ye (1968) bakınız, s. 93-4.

benzer bir ⁴⁸ Dolayısıyla Lhermitte, on sekizinci yüzyıl teologlarının bazılarınıninkine ş ekilde, mülkiyete iliş kin fiili bir sonlandırmacı yaklaş ımı benimseyerek, İ nciller sorununu teş his etmekten kaçındı. ⁴⁹

Psikiyatrinin bilimsel bir disiplin olarak geliş mesinin ayın üzerinde çok az etkisi oldu, ancak 1614 Rituale Romanum'un 1952 baskısında ş eytan ş karma talimatlarında 'kara safra' ifadesi 'bazı hastalıklar, özellikle psiş ik faktörlerin neden olduğu hastalıklar' olarak değış tirildi. Dahası, 'bir ş eytanın ele geçirdiğinin belirtileri ...' ifadesi 'bir ş eytanın ele geçirdiğinin belirtileri ... olabilir' olarak zayıflatıldı. ⁵⁰ Yine de 1949 gibi geçbir tarihte Woollen, ş izofreninin fenomenin alternatif bir yorumu olmaktan çok psikiyatrinin ele geçirilme için kullandığı bir etiket olduğunu savundu. 'Ş izofreni' teş hislerinin artması, bunun psiş ik faktörlerden farklı olduğunu göstermedi.

oturumda, ş eytanın dünya üzerindeki gücünün arttığı iddia ediliyordu. ⁵¹ Ancak ş eytan ş karma iş lemi piskoposluk piskoposlarının sorumluluğunda kaldığı için, psikoloji ve psikiyatrinin ortaya attığı kuş kulara en kolay yanıt, ş eytan ş karma iş lemine izin vermemek oldu.

AVRUPA ÖTESİ NDE

Avrupalı misyonerler ş eytan ş karma hakkındaki fikirlerini yirminci yüzyılda diğer kıtalara taş ıdılar, ancak etki hiçbir ş ekilde tek yönlü değildi ve ş eytan ş karanlar yerel kültürel beklentilerle baş a ş kmakta zorlandılar. Özellikle iyi duyurulmuş bir 'sömürge ş eytan ş karma' vakası yirminci yüzyılın baş larında Güney Afrika'da gerçekleş ti. Temmuz 1906'da Güney Afrika'daki Durban yakınlarındaki Umzinto'daki St Michael Misyon İstasyonu'nda yaş ayan on altı yaş ında bir Zulu kızı, itirafçısına ş eytanla bir anlaş ma yaptığını söyledi. Germana olarak bilinen Clara Germana Cele (1890-1913), ele geçirilmenin bazı semptomlarını gösterdi ve gizli ş eyler hakkında bilgi sahibi olduğunu gösteren alternatif, ş eytani bir sesle konuştu. Ancak, diğer zamanlarda Germana normaldi ve ele geçirildiği süre boyunca itiraf etmeye ve komünyon almaya devam etti. Misyonun Rektörü,

⁴⁸ Lhermitte, J. (çev. P. J. Hepbourne-Scott), Ş eytani Sahiplenme: Doğru ve Yanlış (Londra, 1963), s. 72-88; Lhermitte, J., Sheed, F. J. (editör) tarafından yazılan 'Sahte Sahiplenme', Satanizmde Sesler (Londra: Mowbrays, 1972), s. 12-35.

⁴⁹ Yirminci yüzyıl Fransa'daki ş eytanbilimsel tartış malar hakkında bkz. Cristiani (1961), s. 156-7; Guillemain, H., 'Deli mi, ş eytan mı? Psiş ik bilimler karş ısında ş eytan ş karma', Revue d'Histoire de l'Eglise en France 87 (2001), s. 439-71.

⁵⁰ Balducci (1959), s. 391; Kelly (1968), s. 84.

⁵¹ Yünlü (1949), s. 61.

Peder Mansuet, Vicar Apostolic'e bir ş eytan ıkarma ayini baş latmak için izin isteyen bir mektup yazdı. Ancak, Piskopos o sırada orada olmadığı için, Vicar General tarafından izin verildi ve ş eytan ıkarma Eylül 1906'da gerçekleş ti. Mansuet'e baş ka bir rahip, Hörner Erasmus yardım etti ve ş eytan ıkarma ayini misyon ş apelinde sabahın erken saatlerinden öğlene kadar, sonra saat üçten gece geçsaatlere kadar gerçekleş ti. Üç rahip, üçkeş iş , 14 rahibe ve misyon istasyonunun 150 sakini oradaydı.

Germana aracılığıyla konuş an ş eytani ses, ş eytanın ayrılış ının bir iş areti olarak havalanmasını sağlayacağını iddia etti ve bunun ertesi sabah saat onda gerçekleş tiği varsayıldı. Germana ş eytan tarafından ele geçirildiğine dair baş ka bir iş aret göstermedi, ancak kısa bir süre sonra ş eytanla ikinci bir anlaş ma yaptı ve tekrar ele geçirildi. İlk ş eytan ıkarma için izin verildiğinde orada bulunmayan Natal'ın Papazı Henri Delalle ş üpheciydi ve gerçekliğine inanan Delagues adında baş ka bir rahiple birlikte misyon istasyonunu ziyaret etti. Delalle, 24 Nisan 1907'de baş layan ve ilki gibi iki gün süren ikinci ş eytan ıkarma için oradaydı. Delalle, ş eytan ıkarmayı durdurmak istedi, ancak Germana'nın kendisi devam etmesi konusunda ısrar etti. Rahipler durduğunda kontrol edilemez hale geldi ve Delalle bu nedenle devam etmesine izin verdi.

52

Germana'nın ikinci ş eytan ıkarma ayini sırasında Umzinto ele geçirilmeleri yayılıyordu; misyon istasyonundaki ikinci bir kız olan Monica Moletshe de ele geçirilmiş ti. Monica, Mart 1907'de ş eytanla bir anlaş ma yaptığını söyledi; Delalle onu Nisan ayında ziyaret ettiğinde, ele geçirilmiş olmaktan ziyade ya hasta ya da takıntılı olduğu sonucuna vardı, ancak tam ayrılmak üzereyken kalıp Aziz Michael'a Leo XIII'ün duasını okumayı kabul etti. Bu noktada Monica, Delalle'in gerçek ele geçirilme belirtileri olduğunu düş ündüğü ş eyleri gösterdi - "Ş eytan burada," diye ilan etti Piskopos, "ama çok güçlü bir ş eytan, onu oradan ıkaraabileceğimden emin değilim". 53 Germana ve Monica'ya ek olarak, Umzinto'da Engelberta adında üçüncü bir kız da bu sırada ele geçirilmiş ti. 54

Görev istasyonundaki tüm kızlar Hristiyanlığa dönmüş leri ve Germana görünüş e göre hayatının erken dönemlerinde bir kadın büyücü tarafından cinsel tacize uğramış ti. Umzinto'daki ş eytan ıkarmaların kesin kültürel bağlamını yeniden inş a etmek zor olsa da, Germana'nın ruhlara karşı tutumunun oldukça açık olduğu

⁵² Rodewyk (1975), s. 120-7. Umzinto mülkleri hakkında ayrıca Cristiani'ye (1961) bakınız, s. 106-7.

⁵³ Rodewyk (1975), s. 127-33.

⁵⁴ Aynı eser, s. 133-4.

ele geçirilme olayı, Avrupalı ş eytan ş karma uzmanlarınıninkinden çok farklıydı.

İ ki kez ş eytanla gönüllü olarak bir anlaş ma yaptı ve bu, ruhsal dünyayı iyi ve kötü arasındaki bir mücadeleden ziyade, kendisiyle yararlı anlaş malar yapabileceği bir ruhlar topluluğu olarak gördüğünü ima etti. Germana'nın ş eytan ş karma anlayış ı ile onun ş eytan ş karanları arasındaki kültürel uçurum, yüzyıllar boyunca davranış larını Avrupalı ş eytan avcılarının davranış larıyla uzlaş tırmayı zorlaş tırdı ve belki de Piskopos Delalle'in kuş kuculuğuna katkıda bulundu. Teolojik ele geçirme ve saplantı

kategorileri, 'akış kan bir hayalet panteonu ve 55 Delalle'in ş üpheleri de zararlı ruhlar tarafından uyandırılmış olabilir' olan animistik bir kültürdeki katılımcıların deneyimleriyle karşı karşıya geldiğinde çöktü. Germana'nın ş eytan ş karmasının nispeten kısa süresi (bir buçuk gün). Yine, din adamları ş eytan ş karmasının ş eytana karşı acımasız bir mücadele olduğunu varsaydılar.

Germana'nın animist kültüründe, bu durum bir ruha bağlılığın baş ka bir ruha bağlılıkla yer değiştirdiği bir ritüele daha yakın olabilir.

İ ngiliz bir rahip ve Anglikanizm'den dönen Robert Hugh Benson, *Mirror of Shalott* (1907) adlı eserinde Umzinto vakasına benzeyen kurgusal bir ş eytan ş karma ayinini yeniden yarattı. Bu eserde, Fransız bir rahip olan Peder Meuron (muhtemelen Baş piskopos Meurin'den esinlenerek adlandırılmış tır) Küçük Antiller'deki bir adada gençbir rahip olarak baş ına gelenleri anlatır. Meuron, 'ş eytan ş karma ayininin, Avrupa'da yaş ayan bizlerin bu günlerde aş ına olmadığı bir konu' olduğunu, çünkü Avrupa'da 'sunulan kurbanların ve dökülen duaların ş eytan'ı kontrol altında tutma ve onun daha korkunç tezahürlerini engelleme yeteneğine sahip olduğunu' belirtir. Buna karşı lık Karayipler 'karanlığın kalesi'ydi. Meuron, ele geçirilmiş bir kadının semptomlarını epilepsi ve telkinin bir kombinasyonu olarak reddeden, ancak baş ka bir rahibin baş arılı bir şekilde ş eytan ş karma ayininden sonra odadaki bir tabak etin anında bozulmasıyla ş eytani gerçekliğe ikna olan bir Charcot öğrencisi olarak tasvir edilmiş tir. Benson'ın, ne Ritüel'de ne de Papalık Yazıtları'nda yer almadığını hatalı bir şekilde iddia ettiği ş eytan ş karma ayini hakkında açıkça çok az bilgisi vardı. 56 Ancak, Benson'ın hikayesi, Katolik misyonerler ile manevi bir dünyanın gerçekliğinin bilincinde olan yerli halklar arasındaki karşı lış maların Avrupa bilimsel araşt ırmalarını nasıl zorladığını dramatik bir şekilde ortaya koymaktadır.

55 Demonolojinin Avrupa dış ındaki toplumlara girişi hakkında Frankfurter (2008), s. 31-7.

56 Benson, R. H., Monsignor Robert'ın Doğaüstü Hikayelerinde Shalott'un Bir Aynası H. Benson (Landisville, PA: Coachwhip Yayınları, 2010), s. 129-38.

Ortodoksluğu yıkıp, Ş eytan şkarmanın 'vahş i' dünya için uygun olduğu, ancak Avrupa için uygun olmadığı yönünde bir çift standart yarattı.

Katolik göçmen toplulukları, Amerika'ya kendi ele geçirme ve Ş eytan şkarma fikirlerini getirdiler. Ağustos ve Aralık 1928 arasında Iowa, Earling'de bir Kapuğun olan Theophilus Riesinger tarafından gerçekleştirilen dramatik bir Ş eytan şkarma ayini, İngilizceye çevrilmeden ve yirmi birinci yüzyıla kadar sayısız kez yeniden basılmadan önce ilk olarak bir Almanca broşürde bildirildi. Cemaatte bir misyon yürüten Riesinger, ele geçirildiğine inandığı bir kadın olan Anna Ecklund'u Ş eytan şkarmak için yerel rahipten izin istedi. Rahibin bildirilen tepkisi, Ş eytan şkarmanın Riesinger'in uzmanlık alanı olduğunu gösteriyor: "Bu tür birçok vakada Ş eytanı zaten ele geçirdin!" Riesinger, aslında, 57 ve Piskopos Thomas, Haziran 1912'de kadını bir kez daha Ş eytan şkarmıştı, Des Moines'li Drumm, Riesinger'a varışından önce davayı emanet etmişti. 58 Kendisi Ş eytan şkarma ayinini başlatarak, bunun nerede yapılacağını belirleyerek ve bir tür gezici Ş eytan şkarıcı Riesinger'in yirminci yüzyıl Amerikan Ortabatısı'ndaki hizmeti, onları olarak hareket ederek, yedinci yüzyıl Kapusenlerinin hizmetinin çarpıcı bir devamıydı.

Earling Ş eytan şkarma ayini, Ş eytan şkaran kişi ile Ş eytanları ele geçiren kişiler arasında, Rituale Romanum'un kurallarının çok ötesine geçen kapsamlı bir diyalog ve Ş eytan şkaran kişiye yöneltilen aşırı iddet ile karakterize edildi. Piskopos Drumm, hatta bölge papazını, Ş eytan şkarma ayininde kişisel tehlikeyle karşılaşılabileceği ve Ş eytanın 59 Earling davasında belirgin bir şekilde öne çıkan iddet ve kıyamet kehanetleri, bildirilen Avrupa'da yaygın değildi. 60 Ecklund, geçirilmişti ve aynı dönemdeki Yahuda İskariyot Ş eytan şkarma ayinleri tarafından ele kendi babası Jacob tarafından da ele geçirilmişti. İlk olarak 1908'de, babasının metresi olan ve ele geçirilmişti. 61 Ancak, onun ele 'halk arasında cadı olarak bilinen' teyzesi Mina aracılığıyla geçirilmesinin temel nedeni geleneksel kötücül büyücülük değil, Carl Vogl tarafından babasının cinsel günahlarının bir sonucu olarak sunulan, babasından aldığı bir lanetti. 62 Vogl'un Earling Ş eytan şkarma ayinine ilişkin anlatımı sansasyonel dindarlık türüne aittir.

⁵⁷ Vogl, C. (çev. C. Kapsner), Defol Ş eytan! Ş eytani Bir Hikayenin Ruhu Sarsıcı Possession (Hong Kong: Catholic Truth Society, 1970 [ilk yayın 1935]), s. 47.

58 Aynı eser, s. 5, 9.

59 Aynı eser, s. 7.

60 Decca'nın gelişine ilişkin kıyamet kehanetleri için bkz. ibid. s. 40-1.

61 Aynı eser, s. 47.

62 Aynı eser, s. 19-20.

edebiyat, popüler yazıları kilisenin resmi onayını almayan vizyonerler olan Theresa Neumann ve Anne Catherine Emmerich'e sık sık yaptığı göndermelerle kanıtlanmış tır. Vogl'un anlatısının popüler doğası, ele geçirilmenin aş ır ı fiziksellığı ve ş iddetine yapılan vurguyu açıklayabilir, ancak aynı ş iddet temaları, yalnızca iç tüketim için üretilen 7 Mart ile 19 Nisan 1949 arasındaki Mount Rainier ş eytan ş karma günlüğünde tekrarlandı.

⁶³ Ancak Mount Rainier ş eytan ş karma ayinine katılan Cizvitler, yirminci yüzyılın ortalarında 'Amerikan ş eytan ş karma ayinine' örnek teş kil eden Earling vakasından [haberdardı](#).⁶⁴

Washington DC'deki Mount Rainier bölgesinden, Thomas Allen tarafından 'Robbie Mannheim' ve diğer anlatılarda 'Roland Doe' olarak adlandırılan on üç yaş ında bir çocuk (burada ona baş harfi R ile atıfta bulunuyorum), teyzesi Harriet tarafından kendisine verilen bir Ouija tahtasıyla oynadıktan sonra telekinezi gibi belirgin paranormal olaylarla birlikte ele geçirilme belirtileri gösterdi. ⁶⁵ R'nin ailesi Lutheran'dı, ancak Lutheran papazından veya psikiyatristlerden çok az yardım aldıktan sonra, yerel bir papaz olan E. Albert Hughes'un yardımını istediler. Hughes, Washington Baş piskoposu Patrick O'Boyle tarafından ş eytan ş karma iş lemini kendisi gerçekleştirmesi için yetkilendirilmiş ti, ancak Allen'in görüş üne göre bu göreve hazır değildi. Hughes, Vogl'un ş eytanın bir ş eytan ş karma ayini sırasında kendini gösteremeyeceği görüş ünden etkilenmiş olabilir ; ancak rahibin itiraf sırasında yaptığı baş arısı ettiği, R'nin hastanede ş eytan ş karma ayini giriş imin ardından ciddi ş ekilde yaralanmasına neden olan ş eytanın ş iddetini tahmin edememiş tir.

R'nin ailesi daha sonra çocuğu kargaş aların yaş andığı yerden uzaklaş tırmak için Missouri, St Louis'e taş ındı, ancak sorunlar devam etti ve aile yerel Cizvitlerle temas kurdu. St Louis Üniversitesi'nde ders veren bir Cizvit olan William S. Bowdern (1897–1983), 14 Mart 1949'da bir ş eytan ş karma ayini için St Louis Baş piskoposu Joseph Ritter'a baş vurdu. Allen, Ritter'ı liberal teolojik eğ ilimleri nedeniyle bunu yapmaya isteksiz biri olarak tasvir etti ve Bowdern'ı ş eytan ş karma uzmanı olarak atama kararını baş ka bir piskoposluktan yardım isteme konusundaki isteksizliğinin bir göstergesi olarak yorumladı. Ancak Ritter'ın tepkisine dair gerçek bir kanıt günümüze ulaş madı ve kesin olarak bildiğimiz tek ş ey Bowdern ve diğer

⁶³ Günlüğün metni için bkz. Allen (2000), s. 243–91.

⁶⁴ Aynı eser, s. 82–4.

⁶⁵ Allen'in anlatımına bir alternatif için Kelly, H. A., *The Devil, Demonology and Witchcraft* 2. baskı (Eugene, OR: Wipf and Stock, 2004), s. 94–100'e bakınız.

⁶⁶ Vogl (1970 [1935]), s. 31–2; Allen (2000), s. 33.

⁶⁷ Hughes'un ilk ş eytan ş karma ayini için bkz. Allen (2000), s. 35–8.

Cizvitler bunu mutlak gizlilik içinde yapıyorlar.⁶⁸ Ancak, dava kamuoyuna duyuruldu, görünüş e göre R'nin ailesinin ilk yaklaş tığı Lutheran papazı tarafından, Washington Baş piskoposluğu'ndan kamuoyunun ilgisini daha da artıran bir basın açıklaması yapılmasına yol açtı. Davanın Amerikan kültüründeki kötü ş öhreti ve önemi, genç William Blatty'nin dikkatini çekmesinden kaynaklanmaktadır. 69 yıl sonra, 1971'de Blatty, yanlısı Peter Blatty'nin cinsiyetini değış tirdi. olarak kullandı tagonist ancak ş eytan çkarma olaylarını romanı The Exorcist'in temeli ve bu da 1973'te dünya çapında baş arılı bir filme dönüş tü.

Tarihsel bir bakış ağısından Mount Rainier ş eytan çkarma ayininin ilgi çekici yanı, çocuğun ele geçirilmesine eş lik ettiği varsayılan muhteş em paranormal olaylarda değil, rahipler ve R'nin ailesi tarafından olayların yorumlanmasında yatmaktadır. Spiritüalizmin Amerika'daki etkisi, ele geçirilmenin kaynağı olarak bir Ouija tahtasının oynadığı önemli rolde belirgindi. Mount Rainier ele geçirilmesi, yirminci yüzyılın sonu ve yirmi birinci yüzyılda ele geçirilmeler için kültürel bir kalıp oluş turdu ve bunların genellikle geleneksel büyülerden ziyade, ele geçirilen bireyin 'okültizmle uğraş masını' takip ettiği varsayıldı. R'yi sonunda serbest bırakan Cizvit ş eytan çkarma ayinlerinden hemen önce, ailesi, R'yi ölümünden önce saklanan paranın yerini ortaya çkarma çabasıyla rahatsız edenin Teyze Harriet'in hayaleti olup olmadığını merak ederek Ouija tahtasına yöneldi. 70 Hayaletlerin ve ölümlerin ele geçirilmeyle iliş kisi kendi baş ına yeni bir ş ey değildi, ancak yirminci yüzyıl bağlamında, özellikle bir Ouija tahtasıyla iliş kilendirildiğinde, Spiritüalizmin (tüm ruhları ölümlerin ruhları olarak yorumlama eğilimiyle) etkisinin rol oynadığı ağıktır.

Mount Rainier'in belki de en çarpıcı 'modern' özelliğı ş eytan çkarma onun sonuydu. Bir vizyonda, R ş unu gördü:

...çok güzel bir adamdı, rüzgarda uçuş an dalgalı saçarı vardı. Vücuduna tam oturan beyaz bir cübbe giymiş ti. Kumaş pul izlenimi veriyordu. Bu adamın sadece vücudunun üst yarısı R tarafından görülebiliyordu. Sağ elinde dalgalı ve ateş li bir kılıcı önünde tutuyordu. Sol eliyle bir çukuru veya mağarayı iş aret ediyordu.⁷¹

Bu figür, XIII. Leo'nun karanlığın güçlerine karşı açtığı ve aynı zamanda önemli bir rol oynayan Aziz Michael olarak hemen tanınıyordu.

68 Aynı eser, s. 86-90.

69 Aynı eser, s. 216-20.

70 Allen (2000), s. 72-5.

71 Aynı eser, s. 289.

Earling ş eytan şkarmada rol oynamış tır. ⁷² Earling ve Mount Rainier ş eytan şkarmaları baş ka benzerlikler de paylaş mış tır: her iki durumda da ele geçiren varlığın kimliği nihayetinde ş eytanın kendisi olarak ortaya çıkmış tır. Earling ş eytan şkarmada St Michael'a edilen duanın rolü ve R'nin vizyonunda St Michael'ın belirgin bir ş ekilde görünmesi, ş eytani ele geçirmeye karşı 'ş eytani' fikrinin geliş iminin, 19. yüzyıl sonu kıyametçiliği ve Leo XIII'ün St Michael ile ş eytan arasında yürütülen ve ulusların tarihinde oynanan kozmik bir savaşa vurgu yapması bağlamında ele alınması gerektiğini düş ündürmektedir. Earling ş eytancı, Meksika Devrimi'nden ş eytanın dünyadaki faaliyetinin kanıtı olarak bahsettiğinde ş eytan şkarma iş lemine politik bir boyut getirmiş tır. ⁷³ R'nin 1949'daki ş eytan şkarma ayini, 19. yüzyıl sonlarındaki demonolojik meş guliyetlerin oluş turduğu bir örüntüyü izlemesi ve hem sonraki ş eytan şkarma ayinlerinin hem de ayinin küresel kültürel algısının gündemini belirlemesi anlamında ilk 'modern ş eytan şkarma' ayiniydi.

HAYVAN MANYETİ ZMASI, RUHÇULUK VE YÜKSELİŞ PARAPSİ KOLOJİ

On dokuzuncu ve yirminci yüzyıllarda ş eytan şkarmanın teolojik ve tıbbi ağıdan alay konusu edilmesinin hikayesi, Katoliklik içinde çok kapsamlı sonuçları olacak baş ka bir geliş meyle dengelenmiş tır: bazı Katolik teologların parapsikolojiyi onaylaması. Katolikliği parapsikolojiyle etkileş imi üçayrı aş amaya ayrılabilir. On dokuzuncu yüzyılda kilise, hayvan manyetizmasının doğal, ahlaki ağıdan tarafsız bir güç olduğunu iddia eden mesmeristlere yanıt verme zorluğuyla karşı karşıyaydı. 1900'e gelindiğinde mesmerizm önemini yitirmiş ti -

Kilise'nin 1940'lara kadar boğuş tuğu Spiritüalizm ile değış tirilmesi. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra odak, gerçek ele geçirmeyi telepati ve telekinezi gibi birçok Katolik ilahiyatının kabul ettiği parapsikolojik olgulardan ayırmaya kaydı. Avusturyalı Sistersiyen Alois Wiesinger, İngiliz Cizvit Herbert Thurston ve İtalyan rahip Corrado Balducci, diğerleri arasında, üçüncü bir alternatif sunarak demonoloji üzerine tartış manın terimlerini geniş letti. Bu, basitçe ele geçirilmenin ş eytani olup olmadığı meselesi değildi. ⁷⁴

⁷² Vogl (1970 [1935]), s. 24, 43.

⁷³ Aynı eser, s. 27.

⁷⁴ Corrado Balducci bu ilahiyatları 'Parapsikoloji ve Ş eytani Ele Geçirme' adlı eserinde sıralamış tır.

Uluslararası Parapsikoloji Dergisi 8 (1966), s. 193-212, s. 203.

psikolojik; ele geçirilmiş bir kiş i kendi ruhunun gizli güçlerinin kurbanı olabilir. Ancak ruhun telekinezi gibi gizli güdüre sahip olduğu kabul edilir edilmez, kötü niyetli ruhsal varlıkların var olduğu ve aynı güce sahip olduğu önermesi artık sağma değildi. Parapsikolojinin kabulü, ş eytan ıkarma tartış masının artık basit bir 'batıl inançve bilim' meselesi olmadığını garantiledi.

1840'larda Amerika'da ortaya çıkan ve hızla Atlantik'i aş an Spiritüalizm, ölümlerle iletişim in sadece mümkün olmadığını, aynı zamanda belirli bireylerin doğal bir yeteneği olduğunu iddia etti. Yeni inanç sadece Katolik ahiret doktrinine değil, aynı zamanda Katolik demonolojisine de önemli bir meydan okumayı temsil ediyordu. Spiritüalistler için kötü ruhlar yoktu, sadece yanlış yönlendirilmiş ruhlar vardı. Yine de, İngiltere'deki Katolik Gerçek Derneği tarafından Spiritüalizm karşı yayınlanan bir dizi broş ürü analiz eden Jenny Hazelgrove, Spiritüalizmin 'Katolik eğilimli bir Hristiyan iş aret repertuarından büyük ölçüde etkilendiğini' savundu. ⁷⁵

İngiliz Katolik dergisinde Spiritüalizmle ilgili ilk makalelerden biri (Ağustos 1893'te) sempatik bir bakış açısıyla yazılmış tır: Yazar Bayan Whitehead, spiritüalist deneyimlerinin onu Protestanlığın hatalarına nasıl ikna ettiğini ve Katolikliğe geçmesine nasıl yol açtığını anlatmış tır. ⁷⁶ Ancak diğer İngiliz Katolikler daha az sempattikti. 1908'de, Kardinal Manning tarafından Bayswater'daki St Mary of the Angels'da kurulan 'St Charles Oblates'in bir rahibi olan Alexander Miller (1867–1914), Spiritüalizme dahil olmanın ele geçirilmeye yol açtığını savunduğu bir dizi Spiritüalizm karşı ıtı vaaz yayınladı.

Miller, Katolik olmayan bir medyumun, Katolik bir arkadaş ı tarafından Spiritüalizmden uzak durması konusunda uyarıldığı bu cemaatte 'gerçek bir ele geçirilme vakası'nı hatırladı. 'Kötülük kendini gösterdiğinde' bir Katolik rahibi (muhtemelen Miller'ın kendisi) çağrdı, ancak Miller ve Katolik arkadaş ı onunla dua ettiğinde 'ılgınca ve ş iddet dolu paroksizmalar' geçrdi. Kadın 'dua gücüyle' kurtarıldı; Miller hiçbir noktada bir ş eytan ıkarma talebinde bulunmadı veya kendisi bir ş eytan ıkarma yapmadı. Miller'ın ele geçirilme ve deliliği tanımlamaya istekli olması bunun nedenini açıklayabilir: 'Bu ele geçirilme vakalarının deliliğe vardığını kabul etmekte zorluk hissetmiyorum, ancak bu delilik

⁷⁵ Hazelgrove, J., Spiritüalizm ve Savaş lar Arası İngiliz Toplumu (Manchester: Manchester Üniversitesi Yayınları, 2000), s. 53.

⁷⁶ [Whitehead, A. E.], 'Ruhgölük Yoluyla Bir Dönüş üm', The Month (Ağustos 1893), Thurston, H., The Church and Spiritualism (Milwaukee, WI: Bruce Publishing Co., 1933) adlı kitapta yeniden basıldı, s. 368–84.

Ruhların kendilerine Spiritüalizm'de verilen davete cevap vermesinden kaynaklanmaktadır. Baş ka bir deyiş le, kadın ruhlar tarafından ele geçirilmek yerine gerçekten delirmiş tir, bu yüzden ş eytan çkarma uygunsuzdur.

1903'ten önceki bir zamanda, zengin bir Avustralyalı iş adamı cerrahi bir operasyon için Londra'ya geldi; bir Katolik huzurevinin personeli onun düzenli olarak bir ruhla konuş tuğunu gözlemledi. Ona 'Spiritüalizm konusunda önemli bir deneyim yaş amış bir Katolik beyefendiyle' görüş mesini tavsiye ettiler, o da Avustralyalının Westminster Baş piskoposu Kardinal Vaughan ile görüş mesini önerdi.

Ziyaretçi Kardinal'in huzuruna çkar çkmaz öfkesi kontrolden çktı ve bu öfke talihsiz adamın bedenine yöneldi; bu adam kendisine tamamen yabancı bir kiş iliğe sahipti.

...

kaba, vahş i, ş eytani—onu ele geçirdi. Tüm görünüş ü değış ti; solgun yaş lı bir adama dönüş müş gibiydi; yüzü bir öfke çlgınlığını gösteriyordu, gözleri baş ından fırlamış tı ve ağzından kelimenin tam anlamıyla köpükler sağıyordu ve ondan iğrenç iğrençve müstehcen bir dil, Tanrı'ya karşı korkunçküfürler ve kaba bir ş ekilde din, kilise ve rahipliğe yönelik küfürler akıyordu.

Bu 'paroksizm'den sonra Kardinal, Avustralyalıya 'içinde bulunduğu tehlikeden çok ciddi bir ş ekilde bahsetti' ve ona St. Joseph ve St. Michael'a dua etmesini söyledi. Vaughan, ruh kontrolü ona Avustralya'ya dönmesini söylemeden önce adamı bir kez daha gördü. 77 Baş piskoposun bu ikinci vakaya dahil olması, Vaughan'ın bir ş eytan çkarma ayini yapmayı düş ünmüş olabileceğini, ancak Miller'ın ele geçirilmenin ruhlar tarafından üretilen bir delilik biçiminden baş ka bir ş ey olmadığı görüş ünün buna gerek olmadığını öne sürüyor. Vaughan'ın Miller'ın görüş ünü paylaş ıp paylaş madığını bilmek imkansız.

Katoliklerin yirminci yüzyılın baş larında Spiritüalizme karşı polemikçe giriş melerinin aciliyeti, en azından kısmen, bazı Spiritüalist inançve uygulamalarının Katolikliğe benzemesinden kaynaklanıyordu . 78

Roman Curia, Spiritüalizmi potansiyel bir tehlike olarak tespit etmekte yavaş davrandı.79

⁷⁷ Miller, A. V., *Modern Spiritüalizm Üzerine Vaazlar* (Londra: Kegan Paul, 1908), s. 132–8.

⁷⁸ Hazelgrove (2000), s. 60. Kaliforniyalı medyum Carl Wickland, yanlış yönlendirilmiş ruhların 'takıntısından' söz etti (Wickland, C. A., *Thirty Years among the Dead* (Los Angeles, CA: Wolfer, 1924), s. 21). Wickland'ın ş eytan çkarma terminolojisini kullanımı hakkında Hazelgrove'a (2000), s. 66–8'e bakın.

⁷⁹ Bkz. Young, F., 'Spiritüalizmin Tehlikeleri: Birinci Dünya Savaşı Sırasında ve Sonrasında Roma Katolik Kilisesi'nin Spiritüalizme Karşı ı Kampanyası', *Paranormal Review* 71 (Haziran 2014), s. 18–20.

ve kilisenin İngiltere ve Amerika'da Spiritüalizme karşı yürüttüğü kampanyanın en yoğun olduğu dönem, Birinci Dünya Savaşı'ndan sonraki yıllarda, eski bir Anglikan rahibi ve İngiliz Ruhsal Araştırma Derneği üyesi olan Katolik John Godfrey Raupert'in (1858-1929) Papa X. Pius tarafından Amerika'da bir konferans turuna gönderilmesiyle yaşandı. Raupert, Şeytan şıkarmaya ilgi gösterdi, Umzinto ele geçirilmelerinin hikayesini anlattı ve Şeytan şıkarma dualarını ve Rituale Romanum'un teşhis kriterlerini anlattı

Okuyucuların Şeytan şıkarma fikrine tamamen yabancı olmaları nedeniyle, ⁸⁰ Raupert, Yeni Ahit'in fiziksel hastalık ile ele geçirilme arasında ayrım yapmadığı eklindeki 'yanlış fikri' kınayarak, anti-Spiritüalist ve anti-Modernist polemik birleşti.

⁸¹

Raupert Amerika'dayken Ouija tahtalarının kullanımını kınayan bir makale yazdı ve "[kullanıcının] açmasının kolay bir şey olduğu" konusunda uyardı. Zihnin işgal edilebileceği zihinsel kapı, o kapıyı kapatmak ve işgalciyi kovmak zor, hatta imkansız bir şeydi'. ⁸²

Şeytanın ele geçirilmesinin etkilerinin yanı sıra, Şeytan şıkarma ayinleri sırasında meydana gelen dramatik olayları da anlattı. Örneğin, bir iblisin bir adamı sandalyeden kaldırıp sertçe yere fırlattığını ve Şeytan şıkaranlara onu yerinden oynatma şanslarının olmadığını söylediğini anlattı. ⁸³ Raupert'in kampanyasının Amerika'da Ouija tahtalarının tehlikelerini duyurmuş olması ve dolayısıyla Mount Rainier davasını etkilemiş olması muhtemeldir.

Diğerleri Raupert'ten daha ileri gitti. Katolik bir din adamı olduğunu iddia eden eksantrik eski bir Anglikan olan Montague Summers, eklektik ve sansasyonel ama yine de iyi araştırılmış bir eser olan Cadılık Tarihi'nde (1926) ele geçirilme ve Şeytan şıkarma hakkında bir bölüm ekledi. Summers, İngilizce bir ⁸⁴ ekledi ve Spiritualistlerin tüm Şeytani ele geçirilme tehlikesi taşıdığını iddia etti, Şeytan şıkarma ayininin çevirisinin ancak Şeytan şıkarmasının ele geçirilmişleri kurtarmak için başlı başına bir Şeytilde kullanıldığına dair kanıt sunamadı.

⁸⁰ Raupert, J. G., Mesih ve Karanlığın Güçleri (Londra: Heath, Cranton ve Ouseley, 1914), s. 83-96.

⁸¹ Aynı eser, s. 128-9.

⁸² Raupert, J. G., 'Ouija Tahtası Hakkındaki Gerçek', American Ecclesiastical Review (Kasım 1918), s. 463-78, s. 475; ayrıca bkz. Raupert, J. G., The New Black Magic and the Truth about the Ouija Board (New York: Devin-Adair, 1919), s. 205-34. Raupert hakkında bkz. Hazelgrove (2000), s. 136-7.

⁸³ Hazelgrove (2000), s. 133.

⁸⁴ Summers, M., Cadılık ve Şeytan Bilimi Tarihi (Londra: Kegan Paul, 1926), s. 211-19.

broşürlerinde 85 İngiliz Cizvit Herbert Thurston (1856–1939) Spiritüalistleri, anti-Spiritüalist Katolik ifade edilen standart görüşü ten saptırdı ve parapsikoloji olasılığını benimsedi. Thurston, Cizvitlerin yönettiği Stonyhurst Koleji'nde İngiltere'nin önde gelen Spiritüalist'i, yazar Sir Arthur Conan Doyle ile birlikte okul okumuştur. Doyle'un Spiritüalizme dönmesinden sonra Thurston, onunla 86 Thurston, kilisenin tüm Spiritüalizmi kinama kararını onaylamaktan çekinmedi, sadece tehlikelerinin bilinmediği gerekçesiyle.

1950'lerin sonlarında Alois Wiesinger, bilinmeyen dilleri anlamanın ve uzaktaki şeylerin bilgisinin artık ele geçirilme tanısı olarak kabul edilemeyeceğini, çünkü bunların şeytani bir etkinin olmadığı durumlarda parapsikolojik fenomenler olarak var olduğunu ileri sürdü.

Balducci (1923–2008) Gli Indemoniati ('Şeytanlar', 1959) adlı kitabında parapsikoloji temasını ele aldı, ancak Balducci'nin kaygısı, önceki yazarların aksine, Spiritüalizmle mücadele etmek değil, gerçek şeytani ele geçirmeyi psişik aktiviteden ve zihinsel hastalıktan ayırt etmek için tanı ölçütleri sağlamaktı. Balducci, parapsikolojik fenomenlerin her zaman şeytan-çıkarma işlemine eşlik edeceği iddiasından kaçındı, ancak

kutsal şeylere karşı duyulan nefretin ele geçirilme belirtisi olduğuna inanıyordu. 88

Hem Thurston hem de Wiesinger, telekinezi gibi daha önce kötü ruhlarla atfedilen olguların, henüz anlaşılmamış olan insan ruhunun faaliyetlerinin doğal sonucu olduğunu ileri sürdüler.

1966'da yayınlanan bir makalede Balducci, yüzyıllar boyunca tamamen doğal parapsikolojik fenomenlerin şeytani ele geçirilmenin işareti olarak alındığını ve sadece psişik olan bireylerin şeytani ele geçirilmiş olarak alındığını savundu. Ancak parapsikolojik tezahürler doğaldı ve bu nedenle şeytanların neden olduğu etkilerden 'tamamen ve esasen farklıydı'. 90 Balducci, Parapsikoloji, diye savundu,

85 Aynı eser, s. 250–69.

86 Thurston, H., Kilise ve Spiritüalizm (Milwaukee, WI: Bruce Publishing Co., 1933), s. 21. Bu yazışmalar için bkz. Kollar, R., 'Spiritüalizm ve Din: Sir Arthur Conan Doyle'un Hristiyanlığa Yönelik Eleştirisi ve Bir Roma Katolik Tepkisi', *Recusant History* 24 (1999), s. 397–413.

⁸⁷ Wiesinger, A. (çev. B. Battershaw), Teoloji İşığında Gizli Olaylar (Londra: Burns and Oates, 1957), s. 253–5.

88 Balducci (1959), s. 324–5, 393–425.

89 Thurston (1933), s. 143–66; Wiesinger (1955), s. 170–2.

90 Balducci (1966), s. 193.

'gizli ilimler bilimi'ni mümkün kıldı. Ş eytani ele geçirilmenin tanımlayıcı teş his özelliklerinden biri, ş eytanilerin kutsal nesnelere karşı duydukları nefretti; aynı ş ey, isteyerek veya istemeyerek telekinezi gibi etkilere neden olabilen medyumlar için geçerli iki aş amaya ayrılması gerektiği: ş eytan ıkararının **doğal** değildi. Ş eytanilerin teş hisinin parapsikolojik olaylardan farklı ele geçirilme belirtileri araması gereken bir 'Gözlem Aş aması' ve ş eytani bir bileş enin olasılığına ilişkin bir kararın verilmesi gereken bir 'Değerlendirme Aş aması'. Bu, ş eytanilerin geçmiş te yaş adığı deneyimler veya çevresinde gerçekleş en olaylarla doğrulanabilen bütünsel bir 'kötülüğün varlığına dair his' içeriyordu.

92

Wiesinger gibi Balducci de ş eytani ele geçirilmenin her zaman parapsikolojik olgularla birlikte görülmediğini, bu nedenle bunların ele geçirilme tanısı olarak alınmasının hatalı olduğunu vurgulamış tır. ⁹³ Balducci, kendisinden sonraki birçok din adamı gibi, parapsikolojiyi gerçek bir bilim olarak gördü ve kilisenin doğa hakkındaki gerçeğe doğru ilerlemelere karşı olamayacağını belirtti. Kilise, Spiritualistlerin parapsikolojiye inandıkları için değil, ölümlerle iletişim kurabildiklerini iddia ederek doktrinel hatalar yaptıkları için Spiritualizmi kınadı. ⁹⁴ Balducci, parapsikolojinin içgörülerini benimseyerek, kilisenin modern dünyaya açıklığını göstermeye çalışırken, ş eytan'ın gerçekliği hakkındaki geleneksel öğretiyi de desteklemeye çalış tı. Balducci'nin görüş leri 1950'lerde ve 60'larda teolojik ana akımda kesinlikle yer almıyordu, ancak Gabriele Amorth üzerindeki etkisi, Balducci'nin düş üncesinin yirminci yüzyılın sonlarında ş eytan ıkarma iş leminin yeniden canlandırılmasında önemli bir rol oynamasını sağladı.

91 Aynı eser, s. 195-7.

92 Aynı eser, s. 198-200.

93 Aynı eser, s. 202.

94 Aynı eser, s. 203-5.

BÖLÜM 8

Şeytan Çıkarmanın Dönüşü

Yirminci yüzyılın ilk yarısında şeytan çıkarmanın uygunluğuna ilişkin tartışmalara hakim olan ele geçirilme ve akıl hastalığı arasındaki ilişki hakkındaki tartışma, yirmi birinci yüzyılda arka plana çekilerek yerini yeni endişelere bıraktı. Şeytan çıkarma hizmetine karşı açıkça konuşan şey üphesi sesler artık küresel Katoliklik içinde marjinal düzeydedir, ancak çok sayıda Katolik, laik ve din adamı, konuya ilgi duymamakta veya bu konuda deneyim sahibi değildir. Şeytan çıkarmanın yeniden canlanmasına rağmen, din adamlarının söylemi ile laik Katoliklerin beklentileri arasında bir boşluk vardır; bunların çoğu, gerçek anlamda şeytani ele geçirmelerden ziyade lanetler, perili evler ve büyücülükle daha fazla ilgilenmektedir. Gabriele Amorth ve José Antonio Fortea gibi önde gelen çağdaş şeytan çıkarıcılar, Wiesinger, Thurston ve Balducci'nin parapsikolojiye gösterdiği ilgiyi miras almışlardır, ancak okültizm ve şeytan ibadetinin tehlikelerine vurgu yapmaları yeni bir şeydirdir. Dahası, Amorth ve Fortea'nın uygulaması gibi kötücül büyücülüğün gerçekliğini kabul eden şeytan çıkarma yaklaşımları ile büyücülüğün ve lanetlerin gerçekliğini reddeden 'resmi demonoloji' arasında bir uçurum açılmıştır.

II. Vatikan Konsili'nin ardından, Katoliklerin şeytan çıkarma konusundaki yaklaşımları, Konsey'e yönelik farklı siyasi tepkilerle uyumlu bir şekilde gelişti. Bazıları için, Konsey'in sözde 'özgürleşme' eğilimi, demonoloji gibi Hristiyan inancının bazı eski özelliklerinin geri plana atılması veya tamamen terk edilmesi gerektiğinin bir göstergesiydi. Bu yaklaşım, on dokuzuncu yüzyılın sonu ve erken dönemlerinin eleştirel, Modernist teolojisine bir dönüşü temsil ediyordu.

210 F. GENÇ

yirminci yüzyıllar. Bazı gelenekçiler, Konsey'e karşı ideolojik, teolojik ve politik muhalefetlerini, Şeytan şarkı da dahil olmak üzere eski Katolik uygulamalarına yenilenen bir vurguya kanalizasyon ederek tam tersi yönde tepki gösterdiler. Üçüncü bir eğilim, karizmatik Şeytan şarkının ('kurtuluş' veya 'kurtuluş' duası) olarak tanımlanan bir karizma veya ruhsal armağan olarak yeniden canlandırılması biçimini aldı. Katolik kurtuluş hizmeti, kısmen Pentekostalizme olduğu kadar eski Katolik Şeytan şarkı geleneğine de borçlu görüldüğü için tartışmalı olmaya devam ediyor. Yine de, kurtuluş hizmeti artık gelişmekte olan bir Katolik geleneğinin bir parçası ve basitçe yabancı bir müdahale olarak göz ardı edilemez.

Bu bölüm, yirminci yüzyılın sonu ve yirmi birinci yüzyıldaki Şeytan şarkı incelemesini büyük ölçüde Avrupa ve Kuzey Amerika ile sınırlandırıyor; çünkü çağdaş 'Katolik Şeytan şarkı' olarak kabul edilebilecek her şeyin incelenmesinin kendi başına kitap uzunluğunda bir çalışma gerektireceği gerekçesiyle. Ancak, Afrika, Güney Amerika ve Hint Yarımadası'ndaki Şeytan şarkı (ve özellikle karizmatik Şeytan şarkı) başlıca yerlerde ele alınmıştı, ve Kuzey Amerika'daki Şeytan şarkı incelemesi, dünyanın birçok 1 Avrupa başlıca yerinde, ele geçirilme ve Şeytan şarkının Katolik yaşamının bir parçası olmaktan hiçkimsenin gerçeğini gözden kaçırmamalıdır. Küresel ölçekte, Şeytan şarkının 'yeniden canlanması' yerel bir olgudur.

2. VATİKAN VE CİN ÇIKARMA

II. Vatikan Konsili, kilisenin çağdaş toplumla etkileşiminde dramatik bir değişime işaret etti. Konsey'in niyetleri ve mirası kilise tarihçileri tarafından hala yoğun bir şekilde tartışılıyor, ancak en azından konsey kararları, Papalar Pius IX ve Leo XIII'ün siyasi miraslarının çoğunu reddederek bir ton değişikliğini somutlaştırdı. Konsey, dini özgürlüğü onayladı ve önceki Papaların Yahudilerle ilgili ifadelerini reddetti.

1 Stirrat (1977); Lantenari, V., 'Afrika'dan İtalya'ya: Emmanuel Milingo'nun Şeytan Çıkarıcı-Terapötik Kültü', Clarke, P. B. (ed.), Afrika Dinlerinde Yeni Eğilimler ve Gelişmeler (Westport, CT: Greenwood Press, 1998), s. 263–82; Kapferer (1991); Deliège, R., 'La Possession Démoniaque chez les Intouchables catholiques de l'Inde du Sud', Archives de Sciences Sociales des Religions 79 (1992), s. 115–34; Ter Haar, G., Afrika'nın Ruhü: Zambiya Başpiskoposu Milingo'nun Şeytan Bakanlığı (Londra: C. Hurst and Co., 1992); Stirrat (1992); Chesnut, R. A., 'Ruh İçin Tercihli Bir Seçenek: Güney Amerika'nın Yeni Dini Ekonomisinde Katolik Karizmatik Yenilenme', Latin Amerika Politikası ve Toplumu 45 (2003), s. 55–85, s. 71–2.

Böylece, kilisenin Masonluğu kınaması devam ederken, Vatikan, Yahudiler, Masonlar ve laiklerin Ş eytani bir dünya düzeni yaratmada iş birliği yaptığına dair on dokuzuncu yüzyıl 'komplo teorilerinden' örtük olarak çekildi. Konsey gündemine tepki olarak, II. Vatikan'a Ş üpheyle yaklaş an veya onu küçümseyen bazı geleneksel Katolikler, bu sözde Ş eytani kompolar üzerinde büyük bir vurgu yapmaya devam ediyor . Konsey oturumları bahsedilmedi ve Konsey'in kararnamelerinden daha önemlisi, Ş eytan sırasında asla şkarma tarihi açısından II. Vatikan'dan sonra ilahiyatçılara verilen özgürlüktü.

Nicolotti, Vatikan II'nin 'Ş eytan bilimini en aza indirme' eğilimi ve Ş eytanın kötülüğün bir simgesinden daha fazlası olduğuna inanmanın zorluğuna vurgu yapmasıyla aynı zamana denk geldiğini ileri sürmüştür. 3 Gratsch, New Catholic Encyclopedia'da (1967) yazdığı yazıda, 'Bugün Kilise, Ş eytan şkarma karşı geleneksel tutumunu sürdürüyor' diye ısrar etmiş , ancak onun Ş eytan şkarma tanımı bu 'geleneksel tutumu' ifade etmekten uzak kalmış tır: 'Cin şkarma, Ş eytanların gücünü sınırlamak için Tanrı'ya yapılan bir duadan baş ka bir Ş ey değildir (bazen Kilise adına alenen, bazen de gizlice yapılır). 4 Cin şkarmanın esasen bir dua olduğu görüş ü, insanlar ve Ş eyler üzerinde etkili olacaktır.' Daha sonra Ş eytan şkarma ayininin revizyonunu etkileyecektir. Dallen, 'Kilise... belirli durumlarda doğüstü bir ele geçirilmeyi kabul modern İncil bilimi hem de etmekte isteksizdir' iddiasında bulundu ve bunun gerekçesi olarak 'Hem güncel psikolojik teori ve uygulamanın doğüstü bir ele geçirilmeyi kabul etmeye meyilli olması'nı gösterdi.

'Açıklama ancak doğal bir açıklamanın imkânsız olduğu kanıtlandığında yapılabilir'. 5 Dallen'e göre, 1972'de küçük Ş eytan kovucu tarikatının kaldırılması bu isteksizliğin 'pratik bir göstergesi'ydi.

26 Haziran 1975'te İlahi İbadet için Kutsal Cemaat'in 'Hristiyan İnanıcı ve Ş eytancılık' adlı dokümanı, Vatikan II sonrası dönemde Ş eytan şkarmaya karşı tipik bir tutumu özetlemiş tir :

² Örneğin, kilise tarafından düzenlenmeyen St. Pius X Cemiyeti'nden Piskopos Richard Williamson'ın sürekli anti-Semitik açıklamalarına bakın ('İngiliz Piskoposu Holokost İnkarı Nedeniyle Televizyonda Cezalandırıldı', The Guardian 27 Ekim 2009, s. 10).

3 Nicolotti (2011), s. 25. Bu teolojik geliş me hakkında bkz. Cini Tassinario, A., Kilise Athenaeum Antonianum'un son öğretilerine göre , Studia Antoniana 28 (Roma: Pontificium Ş eytan , 1984).

⁴ Gratsch, E. J., 'Cin Çıkarma', New Catholic Encyclopedia (2003 [1967]), cilt 5, s. 551.

⁵ Dallen, J., 'Cin Çıkarma: Ayin' New Catholic Encyclopedia'da (2003 [1967]), cilt 5, s. 553.

212 F. GENÇ

Ş eytan çkarma özel hizmeti, tamamen kaldırılmamış olsa da, zamanımızda yalnızca piskoposun isteği üzerine sunulabilen uzaktan olası bir hizmete indirgenmiş tir; aslında, artık bu hizmetin verilmesi için bir ayin yoktur. Ş eytan çkarmaya karşı böyle bir tutum, rahiplerin artık ş eytan çkarma gücüne sahip olmadığı veya artık bunu kullanamayacakları anlamına gelmez. Ancak, Kilise artık ş eytan çkarmayı özel bir hizmet haline getirmediğinden, ş eytan çkarmalara yaş aminin ilk yüzyıllarında sahip oldukları önemli rolü artık atfetmemektedir.

Cemaat, ş eytan çkarmanın geri çekilmesinin 'geleneksel inancın azaltılması veya gözden geçirilmesi' anlamına gelmediğini ısrarla belirtse de, ş eytan çkarmanın 'uzaktan olası bir ayin' olarak tanımlanmasının, ş eytan çkarma talepleriyle karşı karşıya kaldıklarında piskoposların uygulamalarını yönlendirmeyi amaçladığı ağıttır. Dahası, ş eytan çkarmaların bir zamanlar kilisenin yaş amında önemli olduğu iddiası, Hristiyanlığın bu uygulamayı aş tığı sonucunu taşı yordu. Hem Dallen hem de İlahi İbadet Cemaati, küçük ş eytan çkarma tarikatının kaldırılmasını ş eytan çkarmanın geleceği için önemli görüyordu. Ancak Kelly'nin de iddia ettiği gibi, ş eytan çkarma tarikatının kökeni, katekümenerleri ş eytan çkarma yetkisini verme aracı olarak ortaya çıktı; bu görev daha sonra vaftiz eden rahibin göreviyle birleş tirildi. Sonuç olarak, küçük ş eytan çkarma tarikatının kaldırılması, cinlilerin ş eytan çkarmasının herhangi bir şekilde geriletilmesinin amaçlandığı anlamına gelmeyebilir.

Konsey'in kutsal kaynaklara dönüş e yaptığı vurgu, vaftizdeki ş eytan çkarma ayinlerinin reformunu hızlandırdı ve bu da 'bazı durumlarda çok daha geliş miş ... İncil geleneğinin ayıklılığıyla uyus mayan bir demonolojiyi' ortadan kaldırdı. ⁷ Nicolotti'nin görüş üne göre, Hristiyan inisiyasyonunun revize edilmiş ayinlerinde ş eytana yapılan atıfların zayıflatılması ve sulandırılması, 'antik zorunlu ş eytan çkarmaların dramatik ve gerçek güçünden tamamen vazgeçme' etkisine sahipti. Dahası, ayinin tarihsel geliş masının ayrı bir disiplin olarak geliş tirilmesi ve ayin uzmanlarının demonolojik soruları ele alma konusundaki isteksizliği, akademisyenlerin ş eytan çkarmayı ihmal etmesine neden oldu. Ancak, Balthasar Fischer 1970'lerin ortalarında vaftizle ilgili bir ş eytan çkarma geliş ması üretti ve Elmar Bartsch, cansız nesnelerin Roma ritüelinin bir parçası olarak ş eytan çkarılması sorununu ele aldı. ⁸

⁷ Nicolotti (2011), s. 26.

⁸ Fischer, B., 'Vatikan II'den Sonra Katolik Vaftiz Ayinlerinde Vaftiz Ş eytan Çıkarma', Liturgical Studies 10 (1974), s. 48-55; Bartsch (1967). Vaftiz ayinlerinde ş eytan çkarmanın değiş en rolü hakkında bkz. Duggan, R.D., 'Conversion in the Ordo initiationis christianae Adultorum', Ephemerides Liturgicae 96 (1982), s. 57-83, 209-52; Kelly (1985), s. 262-6.

1960'lar ve 1970'lerin baş ı, Ş eytan şkarma uygulamasında bir dip noktayı temsil ediyordu; o zamanlar, Ş eytan şkarmalar belki de on sekizinci yüzyıldan beri hiçolmadığı kadar nadirdi. Ancak, Bernard Chaput'un Quebec'in 'Cantons de l'Est' (Doğu Kasabaları) adlı eserinde 1973'te yaptığı bir araş tırma hariç Ş eytan şkarmanın düş üş üne dair çok az resmi çalı ş ma yürütüldü.

Chaput, anketine yanıt veren 111 mahalle rahibinden hiçbirinin Ş eytan şkarma yapmadığını buldu. Chaput, 'Ş eytani ele geçirilmeye olan inancın ortadan kalkma yolunda olduğu' sonucuna vardı, çünkü Ş eytan'ın kendisi Katolik inancından kaybolmuş tu. ⁹ 1969'da İsviçreli Cizvit ilahiyatçı Herbert Haag (1915–2001) Abscheid vom Teufel'i ('Ş eytana Elveda') yayınladı, bu, Ş eytana spiritüel bir kiş ilik olarak gerçek anlamda inanmanın etkili bir reddiydi.

¹⁰ Haag'ın çalı ş ması, Konsey sonrası dönemin hakim teolojik ruh halini yansıtıyordu; Ş eytana olan gerçek inanç kilisenin aş tığı geçmiş in bir kalıntısıydı. İngilizce konuş ulan dünyada, Ş eytan şkarma uygulamasının devam etmesine karşı şkanlar, iki Amerikalı Cizvit, Henry Ansgar Kelly ve Juan B. Cortés tarafından yönetiliyordu. Kelly ve Cortés, teologların Yeni Ahit'i sistematik olarak yanlış anladıkları görüş ünü payla ş ıyorlardı; bu, 'kirli ruhlar' ile iş levi ayartmak ve sınamak olan Ş eytan arasında bir ayırım yapar. Kirli ruhlar, mutlaka Ş eytan'ın hakimiyeti altında değildir ve kötü ruhsal kiş ilikler yerine fiziksel ve ruhsal hastalıkların kiş ileş tirilmiş hali olan 'Ruh-parazitleri' olarak daha iyi anlaş ılırlar. Hristiyan mitolojisi, 'kirli ruhlar' ile düş müş melekler arasındaki bağlantıyı sağlamış tır; bu, İncil'de hiçbir yerde belirtilmemiş tir.

Bundan dolayı hiçkimsenin Ş eytan veya düş müş bir melek tarafından ele geçirilemeyeceği sonucu şkar. ¹¹

1960'larda Ş eytan şkarmaya karşı saldırıya Amerikalı ve Alman Cizvitler öncülük etti, ancak savunmaya öncülük eden de bir Alman Cizvitti. Adolf Rodewyk (1894–1989) İkinci Dünya Savaşı sırasında Trier'de Ş eytan şkarıcı olarak çalı ş maya baş ladı. 1963 tarihli Dämonische Bessessenheit in der Sicht des Rituale romanum ('Rituale Romanum İş iğinde Ş eytani Ele Geçirme ') adlı eserinde, Ş eytan şkarıcının Ş üpheli demonun varlığında fısıldanan ve doğaüstü olaylar veya bir tepki üretme olasılığı yüksek olan sessiz 'kanıtlayıcı Ş eytan şkarma' dualarını kullanmasını önerdi.

⁹ Chaput, B., 'Popüler Dinler ve Tarih Çalış maları Üzerine Düş ünce: Doğu Kantonlarındaki Ş eytani mülkiyet örneği', Désilets, A. ve Laperrière, G. (eds), Recherche ve Popüler Dinler: uluslararası bir konferans 1973 (Montreal, QC: Bellarmin, 1976), s. 143–62, s. 148.

¹⁰ Kelly (2006), s. 321.

¹¹ Kelly (1968), s. 69, 98. Ayrıca bkz. Kelly (2006), s. 303–4.

iblislerden kaynaklanan bu yaklaşım daha sonra Amorth tarafından da desteklendi. ¹² Kelly, Rodewyk'in yaklaşımını eleştirdi ve Rodewyk'in telepati gibi parapsikolojik fenomenleri kabul etmesi işi içinde, bir kişinin gizli 'kanıtlayıcı şeytan çıkarma' işlemlerinin farkında olmasının ele geçirilmeyi kanıtlamadığını belirtti. ¹³ Kelly, Rodewyk'in 'daha akla yatkın olmayan hagiografik ele geçirilme hikayelerinin çoğunu' kabul etmesini sert bir dille eleştirdi; bu, ¹⁴ Rodewyk'in 1975'te Şeytan Tarafından Ele Geçirilmiş olarak çevrilen *Dämonische Besessenheit heute* (1966) adlı eserine bir göndermeydi. Amorth'un *Un Esorcista Raconta* ('Bir Şeytan Çıkaran Hikayesini Anlatır', 1990) adlı eserinin yayınlanmasına kadar şeytan çıkarma konusunda en etkili kitap olmasının yanı sıra, Şeytan Tarafından Ele Geçirilmiş, Rodewyk'in yirminci yüzyıl şeytan çıkarmalarıyla ilgili kapsamlı belge koleksiyonlarından yararlanmıştır.

Rodewyk'in kitabı Alman Cizvitleri arasında büyük bir tartışmaya yol açtı.

¹⁵ J. Sudbrack, 'Şeytan'ın doğrudan nedenselliğinin doğrudan kristalleşmesinin tanınmasının neredeyse imkansız olduğunu' savundu. Oldukça tutarsız bir şekilde, Rodewyk, teolojiye revizyonist yaklaşımıyla tanınan Karl Rahner ile *Lexikon für Theologie und Kirche*'deki (1957-68) 'Possession' hakkındaki makalenin yazımını paylaştı. Ancak Rahner, Sudbrack'ın aksine, gerçek bir ele geçirilmenin var olduğunu ve teoride, doğüstü tezahürlerle doğal hastalıktan ayırt edilebileceğini kabul etmeye hazırdı. ¹⁶ Kelly, öncelikle Rodewyk'i hedef alan şeytan çıkaranlara yönelik eleştirisinde Sudbrack veya Rahner'dan daha ileri gitti ¹⁷:

Ele geçirilmenin gerçekliğinin modern savunucuları, ki bunlar çoğunlukla Roma Katolik teologlarıdır, müjdenin kirli ruhlarının basit karakterine ... kavramları, onları düşmüş meleklerle ve saf ruhlara dönüştüren, modası geçmiş ve çoğunlukla terk edilmiş mitolojilerden ve felsefelerden türemiştir. Dolayısıyla, ele geçirilme hipotezinin ne kutsal yazılarla ne de gözlemlenebilir dünyayla çok az bağlantısı vardır ve ciddiye alınma iddiası şey üpheyle karşılanmalıdır.

Kendisinin ele geçirilmiş olduğuna inanan akıl hastası bireylere yönelik emredici emirlerin,

¹² Amorth (1999), s. 69.

¹³ Kelly (1968), s. 88.

¹⁴ Aynı eser, s. 90.

¹⁵ Rodewyk tartışması hakkında bkz. Haag, H., *Teufels Glaube* (Tübingen: Katzmann, 1974), s. 396-403.

¹⁶ Kelly (1968), s. 91-2.

¹⁷ Aynı eser, s. 91.

'Karş ı-telkinin' psikolojik etkisi göz önüne alındığında, Kelly'nin nihai sonucu ş eytan ş karmasının tamamen yasaklanması gerektiğiydi .

... ş eytani ele geçirme teorisi kendi adına daha saygın bir dava oluş turabilene kadar, ş eytan ş karan kiş i bir hasta odasında veya akıl hastanesinde bir büyücü doktor kadar yersiz görünüyor. Zira ikincisi ş üphesiz belirli ş artlandırılmış zihniyetlere sahip hastalar üzerinde ş eytan ş karan kiş ilerinin geçmiş te yaptığı gibi aynı türden tedaviler uygulayabilirken, daha güvenli ve daha aydınlanmış bir yöntem kurbanları ele geçirilme saplantılarından normal terapötik yöntemlerle kurtarmaya çalış mak olacaktır.

15 Kasım 1972'deki genel bir izleyici kitlesinde, belki de Haag'ın ş üpheciği etrafındaki tanıtıma yanıt olarak, Papa VI. Paul kilisenin ş eytan hakkındaki geleneksel öğretisini yinedi: 'Kötülük sadece bir eksiklik değil, aynı zamanda etkili bir güç yaş ayan bir öz, ruhsal, sapkın ve saptırıcıdır; korkunç bir gerçeklik, gizemli ve korkutucudur.' Ancak, VI. Paul, ş eytanın insan bireylerinin ve toplumlarının karakteri üzerindeki etkisini vurgulayarak, ele geçirilme ve ş eytan ş karma gibi ş eylerden bahsetmekten kaçındı. Ş eytanın eylemlerinin ayırt edilmesinin 'ş eytanın belirtileri açıkça görünse bile çok dikkatli olmayı gerektirdiğini' belirtti. VI. Paul, Dördüncü Lateran Konseyi'nin ş eytanın düş müş bir melek olduğu öğretisini yeniden teyit etti ve daha fazla teolojik çalış ma çağrısında bulundu. En azından, konuş ma Katolik ilahiyatçılara ş eytana inancın imanının bir parçası olarak kaldığını hatırlatmaya hizmet etti.

Kelly, ş eytanın ele geçirdiği varlıklar fikrine karş ı ş kmaya devam etti ve en son olarak ş eytanın ele geçirdiği varlıklar aracılığıyla gerçekleş tirdiği varsayılan harikaların etkileyici olmayan doğasına dikkat çekti :

Ş eytan, ş üpheli Demoniac'ların gösterdiği patolojik semptomların doğrudan nedeni olarak kabul edilirse, bu onun zekası veya öncelikleri hakkında pek bir ş ey söylemez. Roma Ritüelinin önerilen kriterlerinin karş ı landığı nadir durumlarda bile (bir kiş inin ş eytani güçkullanması veya esrareniz ş eyler bilmesi), gerçekleş tirilen harikalar genellikle çok harika veya etkileyici değildir.

¹⁸ Aynı eser, s. 95.

¹⁹ Papa Paul VI, 15 Kasım 1972 tarihli Genel İzleyici. Dünya çapındaki ağdan alındı, 3 Ekim 2012, http://www.vatican.va/holy_father/paul_vi/audiences/1972/doc-uments/hf_p-vi_aud_19721115_it.html : 'Kötülük artık sadece bir eksiklik değil, bir verim, yaş ayan, manevi, sapkın ve sapkın bir varlıktır. Korkunç gerçeklik. Gizemli ve korkutucu.

²⁰ Kelly (2006), s. 306-7.

Kelly, 'Ş eytani harikaların önemsizliğine dair teorik bir açıklamanın, Ş eytan'ın yalnızca Tanrı'nın ona söylediği veya yapmasına izin verdiği ş eyleri yapabileceği' olabileceğini kabul etmesine rağmen, Kelly'nin bu cevaptan tatmin olmadığı aşktır. Zaten 1970'lerin ortalarında, Rodewyk'in çalışması, edebiyat ve sinemanın etkisiyle birleşince, Ş eytan ş karmaya karşı ı ş üpheci kayıtsızlığın dalgasını geri döndürmeye baş lamış tı. 1974'te Alman gazetesi Der Spiegel, Cizvit Karl Patzelt'in San Francisco'da gençbir ş fti ve iki yaşındaki oğullarını baş arılı bir ş ekilde Ş eytan ş kardığını bildirdi. Rahip Ş iddeti suçlamaları da yeniden ortaya ş ktı; 1973'te Time dergisi, küçük bir İsviçre köyünden on iki yaşındaki bir kız olan Annette Hasler'in bir rahip tarafından yürütülen ve anne babasının desteklediği bir Ş eytan ş karma ayininde dövülerek öldürüldüğünü bildirdi.

21

KLINGENBURG DAVASI

Kelly, 1968'de 'bilimsel araştırma ve kayıt yöntemlerinin' ortaya ş kmasıyla birlikte, gelecekteki Ş eytan ş karmaların gözlemcilerle ihtiyaç duyulmadan bu tür kanıtlarla doğrulanması arzusunu dile getirdi. 22 Aylarca süren Ş eytan ş karma ayininden sonra ölen gençbir Bavyera kadını olan Anneliese Michel (1952-76) davasında bu arzusu yerine getirildi. Anneliese'in Ş eytan ş karanları bir ceza davasının sanıkları oldukları için, Anneliese'de yapılan Ş eytan ş karma ayinlerinin kayıtları, ses kayıtları da dahil olmak üzere, mahkemeye ve kamuoyuna sunuldu. Felicitas Goodman'ın Ş eytan ş karma ayinine ilişkin anlatımı, hiçbir ş ekilde tarafsız olmasa da, 1970'lerin sonlarında ana katılımcılara ve belgelere ve bantlara erişim sağladığı için en ayrıntılı anlatımdır.

Anneliese Michel'in Ş eytan ş karma ayini, yirminci yüzyılın tartışmasız en politik aşktan önemli olanıydı, savaş sonrası Batı Almanya'daki dini ve laik bakış açıları arasındaki çatışmaya odaklandı ve Alman Katolikliği içindeki rahatsız edici bölünmeleri ortaya ş kardı. Bu Ş eytan ş karma ayini paradokslarla doludur. Duruşma sırasında Alman medyası bunu muhafazakar bir Bavyera dini kültürüne geri dönüş olarak tasvir etti, ancak oyundaki etkiler mutlaka bu kadar basit değildi. Ş eytan ş karma seanslarının kayıtlarından sorumlu olan Ernst Alt, 23 yaşında gençbir rahipti. Anneliese reformlara karşı ıydı ve parapsikolojiye olan aktif ilgisi.

²¹ Dégh, L., Goodman'da (1988) 'Önsöz', s. xiii.

²² Kelly (1968), s. 90.

²³ Aynı eser, s. 45.

ancak II. Vatikan Konsili'nin, özellikle de elde komünyon alınmasının yanı sıra, ²⁴ yetkisiz bir hac yeri olan Piacenza yakınlarındaki San Damiano ve büyüyen Kapu'n rahibi ve iddia edilen damgalı Padre Pio tarikatıyla da ilgileniyordu. Dahası, ne Anneliese ne de ailesi psikiyatristleri ve diğer tıp uzmanlarını dahil etmekten çekinmiyordu ve ceza davasındaki tartışmalı noktalardan biri, doktorlardan birinin Anneliese'nin anne ve babasının bir Cizvit'e danışmasını tavsiye edip etmediğiyle ilgiliydi.

Rodewyk'in tanık olarak çağrıldığı dava, bugüne kadar ilahiyatçılar arasında akademik bir anlaşmazlık konusu olan bir konuya gerçek ve rahatsız edici bir şekilde yeniden hayat verdi.

Davanın oldukça erken bir aşamasında Michels'in bir aile dostu Rodewyk ile temasa geçi, ancak ileriyaşlı göz önünde bulundurarak ²⁵ Eylül'de aileyi ziyaret etmeyi reddetti ve Anneliese'i başka bir Cizvit yerel bir rahip olan Ernst Alt, Würzburg Piskoposu Josef Stangl'a bir mektup ile tanıştırdı. 1974'te yazarak Şeytan Çıkarma ayini yapmak için izin istedi. Stangl, Alt'ın ilk isteğinden ikna olmadı ve ona ayini gözlemlemeye devam etmesini ancak Şeytan Çıkarma ayinini okumamasını söyledi. ²⁶ Ancak 1 Temmuz 1975'te Alt, Anneliese'i büyük bir sıkıntı içinde buldu ve kanıtlayıcı bir Şeytan Çıkarma ayini okudu. ²⁷ Sonunda, Ağustos ayının başında Alt, Stangl'dan 'küçük Şeytan Çıkarma ayinini' okumak için izin almayı başardı ve Goodman bunu Rituale Romanum'dan Almanca bir alıntı olarak yorumladı. ²⁸ Ancak Karl Roth'un Şeytan Çıkarma kaydı, herhangi bir rahibin piskopos onayı olmadan bile okuyabileceği Şeytan ve Mürted Meleklerle Karşılaşma Şeytan Çıkarma Ayini'nin XIII. Leo olduğunu gösteriyor. Stangl, Alt, Roth ve Anneliese'nin ebeveynleri ve arkadaşlarından gelen önemli baskıya rağmen, büyük bir Şeytan Çıkarma ayinine izin verilmesine direniyordu. Rodewyk sonunda Eylül 1975'te Anneliese'i ziyaret etti, ²⁹ ve Roth ve Alt'a sunduğu, gerçek bir ele geçirilme lehine güçlü bir şekilde argümanlar içeren bir 'uzman görüşü' oluştu. Bu sırada, Tosos ve Morzine'in cinlileri gibi, Anneliese'nin kendisi de Şeytan Çıkarma ayini talep ediyordu. ³⁰ Rahipler, Anneliese'i Şeytan Çıkarma ayini için İtalya'ya götürmeyi tartıştılar ancak bu fikri reddettiler ve Stangl'a Salvatorian rahibi tarafından yürütülen bir Şeytan Çıkarma ayinini yetkilendirmesi için resmen başvurulması gerektiği konusunda anlaştılar.

²⁴ Aynı eser, s. 63, 67.

²⁵ Goodman (1988), s. 41.

²⁶ Aynı eser, s. 66.

²⁷ Aynı eser, s. 73.

²⁸ Aynı eser, s. 80.

²⁹ Aynı eser, s. 85-6.

³⁰ Aynı eser, s. 87.

Arnold Renz. Alt, Stangl'a Rodewyk'in 'üçüncü taraflar için anlaşılabilir' (Latince?) görüşünün bir kopyasını ekleyerek yazdı. 16 Eylül'de Stangl, Renz'in 1151, [31 sayılı Kanun](#) uyarınca bir şeytan çıkarma işlemine devam etmesine izin verme yönündeki kararını verdi ve 24 Eylül'de şeytan çıkaranlar işe koyuldu. [32](#)

Anneliese'ye musallat olan iblisler kendilerine Judas, Lucifer, Nero, Cain, Adolf Hitler ve kötü bir rahip olan Fleischmann adını verdiler. Anneliese'nin cin çıkaranları insan ruhlarının tıpkı iblisler gibi cin çıkarabileceğini varsaydılar. Hitler'in ortaya çıkışı özellikle yerindeydi; İkinci Dünya Savaşı'ndan kısa bir süre sonra, Benediktin Alois Mager, Hitler'in 'medyum [33](#) olduğunu ileri sürdü ve Cristiani, Almanya'nın Şeytan'ı çok kolay benimsemesini', Nazizm'i, Rus ve Çin Komünizmi ile birlikte 'kolektif [34](#) Anneliese kazandı. Michel vakası, Hitler'in ele geçirilmesinden sonraki döneme tam anlamıyla bir ifade Ancak, ele geçirilme aynı zamanda bir miktar büyüclük de içeriyordu. İblisler, bir komşunun Anneliese'yi cemaat evinde doğmamış bir çocuk olarak lanetlediğini ve rahip Fleischmann'ın hayatının Alt'ı kendi iş kence etmeye geldiğini ortaya çıkardı. [35](#) Renz, Ritüel'in kurallarını aşarak, iblislerin adlarının ve ayrışma saatlerinin ötesinde çok sayıda soru soruyor ve onları birçok dilde sorguluyordu.

[36](#) Ekim ayına geldiğinde Anneliese, Meryem Ana'dan düzenli mesajlar almaya başlamıştı ve Tanrı'nın kendisinden yerel bir misyonu tamamlamasını istediğine inanarak bir 'peygamber cinli'ye dönüşüyordu. [37](#) nedeniyle saygı duyulan Barbara Weigand'ın Anneliese'in hem Mesajlar, kutsallığı ilahi hem de şeytani olarak ele geçirildiğini, cinlerin ise ayinsel yenilikleri onayladığını gösteriyordu. [38](#)

Şeytan çıkarma ayinleri 1976 yazına kadar devam etti ve görünüşe göre [39](#) Hem kendi istekleriyle bu duruma kendisi hem de şeytan çıkaranlar Anneliese'nin gelmişti. Anneliese'nin ele geçirilmesini bir 'kefaretle ele geçirilmesi' olarak yorumlayın: Anneliese başkalarının günahları için şeytani ele geçirilmenin cezasını kabul ediyordu. Renz iddia etti

³¹ Aynı eser, s. 88-90.

³² Cin çıkarma seansları sırasında neler yaşandığına dair bir açıklama için Goodman'a (1988) bakınız, s. 94-131.

³³ Mager, A., Şeytan (Paris: Desclée, 1948), s. 639.

³⁴ Cristiani (1961), s. 161. Komünizm hakkında şeytani ele geçirme ve istila olarak bkz.

s. 165-72. 'Kolektif mülkiyet' teorisi için ayrıca Woollen'a (1949) bakınız, s. 61.

³⁵ Goodman (1988), s. 98, 108.

³⁶ Aynı eser, s. 101.

³⁷ Aynı eser, s. 112-21.

³⁸ Aynı eser, s. 142.

³⁹ Aynı eser, s. 167.

Bu yorumun, kendisine bir ş eytan ıkarma uzmanının özellikle bir kefarete ele geırme olayıyla baş a ıkmasının zor olduğunu söyleyen Rodewyk'ten kaynaklandığı düş ünölmektedir . Ancak, Anneliese'nin 1 Temmuz 1976'da görünüş e göre yetersiz beslenmeden ölməsi, ş eytan ıkarma ayinlerine son verdi. Ebeveynleri ve ş eytan ıkaranlar, onun ölümüne ihmalkarlık nedeniyle sebep olmakla suçandılar. Würzburg Piskoposluğu, Piskopos Stangl'ın kendi yetkilileriyle ş eytan ıkarma ayinleri konusunda anlaş mazlığa düş mesi nedeniyle sanıklara hiçbir destek vermedi. 41 Mahkeme, yakından dahil olan (asla bir ş eytan ıkaran olarak değil) Rodewyk'i suçlamayı düş ündü; sonunda yalnızca tanık olarak ıkırıldı. Ancak, savcılığın davası sanıkların ihmalkarlığını kanıtlamanın ötesine geıti ve sanıkların ele geırilme ve ş eytan ıkarma inancının anormal olduğunu söyleyen bir psikanalistin ifadesine dayandı. 42 Renz'i yargılaması sırasında muayene eden psikiyatristler, onun psikolojik olarak normal olduğunu buldular; ancak ş eytan ıkarma konusunda 'eleş tirel değerdendirme yapamaması' karış ısında ş aş kınlıklarını gizleyemediler ve bunun sebebini beyindeki küçük bir kireğenmeye bağladılar. 43 Benzer vakaların önlenmesi amacıyla 1979'da Alman Piskoposlar Konferansı, ş eytan ıkarmayı araş tırmak üzere bir komisyon kurdu; komisyonun, ritüelin gelecekteki reformu için bilgi sağlamak amacıyla Kutsal Ayinler Cemaati'ne rapor vermesi amaçlanmış tı. 44

Ş EYTAN ÇIKARMA İŞ LEMİ Nİ N YENİ DEN CANLANMASI

William Blatty'nin *The Exorcist* adlı romanının 1971'de yayınlanması ve William Friedkin'in aynı adlı filminin 1973'te gösterime girmesi, yirminci yüzyılda ş eytan ıkarma konusundaki tutumlarda bir dönüm noktası oldu. Filmin bir ele geırilme vakasını 'gerçek' bir ş ekilde tasvir etmesi, salt eğlencenin ötesine geıti ve hem Katoliklerin hem de Katolik olmayanların ş eytan ıkarma olasılığını ciddiye almalarına neden oldu . 45 Ş eytani ele geırilmeye (ve ıkarmaya) olan ilgi. dolayısıyla ş eytan

40 Aynı eser, s. 172.

41 Aynı eser, s. 182-3.

42 Aynı eser, s. 190-4.

43 Aynı eser, s. 92.

44 Kunzler (2001), s. 317.

45 *The Exorcist*'in (kitap ve film) etkisi için bkz. Claggett, T. D., William Friedkin: *Films of Aberration, Obsession and Reality* (Jefferson, NC: MacFarland and Co., 1990), s. 388-420; Blatty, W. P., *Before The Exorcist: William Peter Blatty'nin romanı filme alma hikayesi* (Eye: ScreenPress Books, 1998); Heller-Nicholas, A., "'The Power of Christ Compels You': Moral Spectacle and The Exorcist Universe' in Hansen, H. (ed.), *Roman Catholicism in Fantastic Film: Essays on Belief, Spectacle and Imagery* (Jefferson, NC: MacFarland and Co., 2011), s. 65-80.

Filmin yarattığı Şeytan çkarma, yeni piskoposluk Şeytan çkarıcılarının atanmasını gerektirdi, ancak ⁴⁶ piskoposluk Şeytan çkarıcısı ofisi büyük piskoposluklarda 1970'lerden önceydi. 1980'lerde, Satanist grupların çocukları istismar ettiği fikri, psikoterapi gören çocukların Şeytani ritüellere katılımlarını 'hatırladıklarını' iddia ettikleri vakalara dayanarak Amerika'da ortaya çıktı. 'Şeytani Ritüel İstismarı' paniği hızla Avrupa'ya yayıldı ve daha sonra psikoterapistler, sosyal 47 Orga [çalışmaları](#) ve kolluk kuvvetlerinin hikayelerinin güvenilirliği. Anlaşılmamış Şeytani istismar, Anton LaVey'in 1966'da kurulan Şeytan Kilisesi gibi kendini ilan eden Şeytancılara gerçek varlığıyla desteklendi.

48

Friedkin'in filmi ve Şeytan Taciz Paniği birlikte ele alındığında, Şeytan çkarma ayinlerinin yaygınlaşması için ideal bir ortam oluşmuş tür.

İrlanda doğumlu eski Cizvit Malachi Martin (1921-99), küresel Şeytani komploya karşı ıbrı savaşta bir silah olarak Şeytan çkarmanın en önde gelen savunucularından biriydi. Şeytana Rehin (1976) adlı eseri, Blatty'nin kitabında tasvir edilenlere çok benzeyen fenomenlerin mümkün ve hatta muhtemel olduğunu kabul ettiği geleneksel Şeytan çkarma aşamalarının dramatik bir tasviriydi. Martin, kilisenin yetkisi olmadan hiçbir Şeytan çkarma yapılmaması konusunda ısrar etse de, onun demonolojik inançları II. Vatikan Konseyi'ne yönelik bir saldırı için politik bir platform haline geldi. Martin, Konsey sonrası ayini benimseyen bir rahibin daha sonra nasıl ele geçirildiğini anlattı. ⁴⁹ Amerika'da Katolik piskoposların Şeytan çkarmaya karşı düşmanlığının bir sonucu olarak, bir 'yeraltı Şeytan çkarma'nın

⁴⁶ Kelly (2006), s. 320.

⁴⁷ Şeytani taciz paniği hakkında La Fontaine (1989), s. 115-38; Frankfurter (2008), s. 2-3'e bakınız.

⁴⁸ Ferber, çocuk cinsel istismarı hakkındaki çağdaş tartışmaların, çocuk cinsel istismarının genç kızların ve genç kadınların kendilerini cadı olarak tanımlamalarına yol açmış olabileceğini ileri süren erken modern Şeytan çkarma bilim insanlarına bile bilgi verdiğini ileri sürmüş tür (Ferber, S., 'Tarihin İstismarı? Kimlik Politikaları, Düzensiz Kimlik ve Fransız Şeytani Ele Geçirme Vakalarındaki "Gerçekten Gerçek" Olanlar' Tarbin, S. ve Broomhall, S. (editörler), Erken Modern Avrupa'da Kadınlar, Kimlikler ve Topluluklar (Farnham: Ashgate, 2008), s. 29-44, s. 32-9). Söz konusu bilimsel çalışmaları için bkz. Walker, A. M. ve Dickerman, E. H., 'Magdeleine des Aymards: Demonism or Child Abuse in Early Modern France?', *Psychohistory Review* 24 (1996a), s. 239-64; Walker, A. M. ve Dickerman, E. H., 'The Haunted Girl: Possession, Witchcraft and Healing in Sixteenth Century Louviers', *Proceedings of the Annual Meeting of the Western Society for French History* 23 (1996b), s. 207-18.

⁴⁹ Martin, M., Şeytanın Rehinesi s. 83-171, 2. baskı (San Francisco, CA: Harper, 1992).

her biri 50 gün süren '800 ila 1300 büyük Exorcism'in gerçekleştiği' tirildiği ortaya çıktı

yıl.

Martin'in güvenilirliği haklı olarak sorgulandı, ⁵¹ ancak Rehin Ş eytan yaygın olarak okundu ve Katolik Ş eytan çıkarma hakkındaki popüler algıları bilgilendirmeye hizmet etti. Psikolog Scott Peck, Martin'den ilham alarak yardımcı oldu ⁵² Ş eytan çıkarma ayinleri hakkında yazdığı kitabı da eski Cizvit'e ithaf etmiş tir. Dahası, Martin, Ş eytan çıkarma iş lemini, bir piskopos tarafından verilen resmi yetkiden ayırdı ve Ed ve Loraine Warren gibi mezhepsiz, laik Ş eytan çıkarıcıları etkiledi. Bu kişiler, Katolik olmayanlar tarafından yapılan Ş eytan çıkarma iş lemlerinin etkinliğine ilişkin şüpheli bir bakış açısı benimsemiş olsalar da, dramatik Ş eytan çıkarma iş lemlerinde geleneksel Katolik demonolojisinin tüm olanaklarından yararlanmışlardır. ⁵³ Martin, en azından Amerika'da, 'kutsal tarzda' Ş eytan çıkarma iş leminin, Katolik kilisesiyle herhangi bir resmi bağlantısı olması gerekmeyen, manevi bir meta, bir 'hizmet sektörü' haline gelmesini sağlayan bir süreci başlattı.

Amorth'un Un Esorcista racconta (1990) adlı kitabındaki Ş eytan çıkarma hakkındaki yorumlarında örgütlü Ş eytancılığa olan inanç yaygındır. Bu kitap, 1999'da An Exorcist Tell his Story adıyla çevrilmeden önce on iki İtalyanca baskı yapmış tir. Amorth'un kendisinin de onuncu baskının önsözünde belirttiği gibi, 1998'de aldığı uluslararası medya kapsamının kilise üzerindeki dönüş türücü etkisi dikkate değerdi ve İtalya'nın çok ötesine uzanıyordu. Mechelin-Brüksel tam 900 Ş eytan çıkarma talebi almıştı. ⁵⁵ Ancak, The Exorcist ve Ş eytani taciz Baş piskoposu mitolojisi halkı Ş eytan çıkarma ve ruhsal kötülük fikrine çoktan aşık hale getirmemiş olsaydı, Amorth'un kitabının etkisinin bu kadar büyük olması pek olası görünmüyordu. Amorth'un kitabının tartışmalı bir özelliği, lanetlerin ve büyücülüğün kötü etkilerine vurgu yapmasıydı; büyücülük, en geniş anlamıyla Tanrı'dan başka bir gücü çağırarak herhangi bir tedavi veya terapi olarak tanımlanıyordu. Amorth büyücülüğü Ş eytan'a tapınma olarak tanımladığından, Amorth'un mantığına göre alternatif terapilerin uygulayıcıları cadılar ve Satanistlerdi.

⁵⁶ Satanizm, Amorth için ayrı bir dini temsil ediyor.

⁵⁷

50 age. P. xviii.

51 Collins (2009), s. 154–60.

⁵² Peck, M. S., People of the Lie (New York: Touchstone, 1985). Ayrıca bkz. Collins (2009), s. 166–70.

53 Collins (2009), s. 160–6.

54 Amorth (1999), s. 17.

55 De Waardt (2005), s. 27.

56 Lanetler ve büyücülük hakkında bkz. Amorth (1999), s. 129–52.

57 Aynı eser, s. 29–30.

Cadılık teorisi, lanetler ve cadılığın fiziksel araçlarına dair belirgin bir İtalyan (ya da en azından Güney Avrupa) vurgusunu içeriyordu ve Benedict Groeschel, Amerikan baskısının önsözünde Amorth'un 'bizim [yani Amerikalı okuyucularımız] için yabancı olan teolojik kavramları kullandığını belirtti.

'Düşünce biçimi'.⁵⁸ Şeytan'ın konusunun bir parçası olarak lanetin ele geçirilmesi kaynağı olduğu fikri yer alsada, lanetin fiziksel nesneler aracılığıyla iletilmesi fikri Amerikan popüler dininde yer bulmamış gibi görünüyor.

İngiltere'nin Westminster Başpiskoposluğu'nun şeytan çıkarıcısı Jeremy Davies için, okültizmin rolü, Amorth'un şeytani etki kaynağı olarak oynadığı rol kadar önemlidir. Ancak Davies, şeytani tapınmayla bağlantı kurmada daha dikkatlidir; şeytan çıkarmayla ilgili yayınlanmış girişinde ne şeytancılıktan ne de büyücülükten bahsetmektedir, ancak bana şeytani grupların var olduğunu ısrarla belirtmiştir. Davies, okültizm uygulamalarının insanlarda ahlaki açıdan tarafsız ama potansiyel olarak şeytanilik için bir kanal olan 'altıncı his' geliştiğini savunmaktadır. Davies'in alternatif terapilere karşı çıkışı, oto-telkin'in şeytani tapınmayı temsil ettikleri kesinliğinden ziyade gerçeklikle olan ilişkimizi azalttığı fikrine dayanmaktadır: 'İnsana, gerçeğe, Mesih'e olan inancını koymasını sağlayan sonsuz derecede değerli güç yanlış yönlendirildiğinde günahkâr bir şekilde boşaltılabilir.

kendi kendine telkin'.⁵⁹

Şeytan çıkarmanın yeniden canlandırılması yalnızca bir İtalyan kültürel fenomeninin aktarımı değildir; Davies'in nüanslı yaklaşımı, büyük ölçüde Amorth tarafından başlatılan fenomenin Anglosakson dünyasına uyarlanabileceğini göstermektedir. Ancak, Amorth'un şeytan çıkarma için şeytanbilimsel gündemi belirleme kararlılığı, 'hastalarının' inançlarına yanıt vermek yerine (cadılığın ve lanetlerin gerçekliğini kabul ettiği ölçüde) hâriç, hayalet olasılığını kabul etmeyi reddettiği anlamına geliyordu: 'Seanslar sırasında bulunan ölümlerin ruhları veya onlara iş kence etmek için canlı bedenlerde bulunan ölümlerin ruhları, şeytanlardan başkası değildir'.⁶⁰

Amorth'un konumu, 'Nesnel kötülüğün belirtilerinin olduğu yerde, neden genellikle şeytani bir ruhtur - veya muhtemelen lanetlenmiş bir insan ruhudur, bu durumda bir şeytanla aynı şekilde ele alınmalıdır' diyen Davies'in konumuyla çelişmektedir.⁶¹ Davies'in ruhların olasılığına açık olması

⁵⁸ Aynı eser, s. 7.

⁵⁹ Davies, J., Katolik Bakış Açısıyla Cin Çıkarma (Londra: Katolik Gerçek Derneği, 2009), s. 17-19.

⁶⁰ Amorth (1999), s. 30

⁶¹ Davies (2009), s. 46.

ölülerin iblisler gibi davranması, Thurston ve Wiesinger'in yirminci yüzyılın baş larındaki tutumlarıyla uyumludur, ancak Amorth, daha önceki demonolojik geleneklere kadar uzanan hayaletlere karşı son derece ş üpheci bir duruş benimsedi. Ancak, İ talyan popüler dininde hayaletlere olan inancın göreceli önemsizliği, İngiltere'de inançsız insanlar arasında bile hayaletlere olan inancın yaygınlığıyla karşı ılaştırıldığında, Amorth ve Davies arasındaki bu konudaki yaklaş ım farklılıklarını açıklamaya yönelik bir yol olabilir.

Amorth'un benimsediği bir diğer tartış malı duruş ise 'Gereksiz bir ş eytan ş karma ayini hiçkimseye zarar vermez' ısrarıdır. Eğer ş eytan ş karan kiş i ş üphe içindeyse, ş eytan ş karmalıdır. Dahası, Amorth, ş eytan ş karma ayininden önce ş üpheli cinlinin ve akrabalarının sorgulanmasının değerli olduğunu, ancak 'sadece ş eytan ş karma ayini aracılığıyla ş eytani bir etki olup olmadığını kesin olarak belirleyebileceğimizi' ısrarla savunur. 62 Rituale Romanum'da belirtilen ş eytani etki belirtileri yalnızca bir ş eytan ş karma ayini sırasında ortaya ş kar. Bu aş dan Amorth, ş eytani etkiyi tespit etmek için 'kanıtlayıcı ş eytan ş karma ayinlerinin' gerekli olduğuna dair Rodewyk'in inancını takip eder, ancak tutumu 1999 ayınındeki Praenotanda'ya aykırıdır . Öte yandan Amorth, ş eytan ş karan kiş ilerinin akıl hastalıkları uzmanlarıyla iş birliği yapması fikrini, bunun her zaman

Kilise uygulaması. 63

Amorth'un Satanizm ve lanetler ile büyücülük gerçeği üzerindeki vurgusu onu, yirminci yüzyılın baş larında ş eytan ş karma konusunda yazan Katolik yazarlardan, özellikle de parapsikolojiye ilgi gösteren ilahiyatçılardan ayırır: Thurston, Wiesinger ve Balducci. Gerçekten de, Amorth'un kendisi, Balducci'nin demonoloji üzerine yazılarının yararlı olmasına rağmen, ş eytan ş karma konusunda verdiği pratik tavsiyelerin değersiz olduğunu kabul eder, çünkü kendisi uygulayıcı bir ş eytan ş karcı değildi. 64 Ahlaki olarak tarafsız parapsikolojik fenomenlerin varlığını reddetmeseler de, hem Amorth hem de Davies seleflerinden daha temkinlidir. Örneğin Davies, polter-geist fenomenlerinin kökeninin ş eytani olabileceğini öne sürer.

65

Florence Chave-Mahir, Amorth'u ve üyelerini ş öyle tanımladı: Uluslararası Exorcists Derneği, Fransız piskoposlarının konuya yaklaş masının aksine, 'din adamı aş ırılıkları' olarak nitelendirildi

62 Amorth (1999), s. 44-5.

63 Aynı eser, s. 47.

64 Aynı eser, s. 15.

65 Davies (2009), s. 45-6.

'tedbirlilik ve dikkatli dinleme' ile.

⁶⁶

Ancak, Fransız kilisesinin ş eytan ıkarma konusundaki soğukluğu istisnadır ve Chave-Mahir'in yorumları, Fransa'daki Katoliklik uygulaması ile diğer bazı Avrupa ülkeleri arasındaki kültürel uçurumu vurgulamaktadır. Amorth'un Uluslararası Derneği, 1992'de yedi ş eytan ıkarcı, üç Fransız, iki Amerikalı ve iki İngiliz (Davies dahil) ile kuruldu. Derneğin 1994'teki ilk resmi toplantısından kısa bir süre sonra, Bavyera'lı bir rahip olan Martin Ramoser tarafından, kötülükle mücadelede laiklerin katılımını desteklemek için Uluslararası Kurtuluş Derneği kuruldu. ⁶⁷

Amorth, 1999 ayinini kullanma konusundaki isteksizliğiyle tartışma yaratmış olabilir, ancak büyücülüğe ve lanetlere olan inancı sıradan İtalyan Katoliklerine, hatta dindar olmayanlara bile yabancı değildir ve bu vurgu, aşırılık belirtisi olmaktan çok yerel kaygıların yaratıcı bir şekilde karşılanması olarak görülebilir. Amorth'u karizmatik Katoliklerle karşılaştıran James Collins, onun 'cin ıkarma hizmetinin ... çok kulu olduğunu, ancak Kilise hiyerarşisiyle olan ilişkiyle bir nebze olsun hafifletilen bir çok kuşku bîmi olduğunu' belirtmiş tir. ⁶⁸ Amorth'un hizmetinin 'çok kulu' unsurları arasında, ş eytan ıkarma ayinini Meryem Ana'ya atıfta bulunacak şekilde uyarlaması ve insanları lanetlerden kurtarma konusundaki ısrarı yer almaktadır. Amorth, ş eytan ıkarmasının zorluğunu ve deneyimin önemini vurgular: 'Böyle bir görevi bir rahibe vermek, konuyla ilgili bir ders kitabı okuduktan sonra birinin ameliyat yapmasını istemek gibidir'. Collins, hem 'kutsal ş eytan ıkarma'nın hem de karizmatik evanjelik 'kurtuluş bakanlıklarının' yalnızca yirminci yüzyılın son otuz yılında büyük bir güç olarak ortaya çıktığını ileri sürmüş tür. O noktadan önce, 'doğucu kurumsallaşma' büyük ölçüde 'doğuş tan çok kulu' ş eytan ıkarma ayininin kullanılmasını engellemiş tir. ⁶⁹

Ş İ FRE ÇIKARMA VE KARİZMATİK YENİ LENME

Bill Ellis, karizmatik Katoliklerin ortaya çıkışını, II. Vatikan Konsili'nin reformlarına karşı muhafazakâr bir tepkiyle ilişkilendirdi. ⁷⁰ Ancak Ellis, dikkatini Malachi Martin ve 'Bayside'ın yazılarında yoğunlaştırdı.

⁶⁶ Chave-Mahir (2011), s. 20.

⁶⁷ Jeremy Davies, pers. iletişim. 27 Haziran 2013.

⁶⁸ Collins (2009), s. 170-5.

⁶⁹ Aynı eser, s. 152-3.

⁷⁰ Ellis, B., Ş eytanı Diriltmek: Ş eytancılık, Yeni Dinler ve Medya (Lexington, KY: Kentucky Üniversitesi Yayınları, 2000), s. 109-12.

Kaliforniya'da Veronica Lueken'in 1971 ile 1977 yılları arasında ayinlerde yapılan değiş iklikleri kınayan ve Ş eytani komploları kehanet eden 'Kehanetler'i. Vatikan II'ye yönelik bu tamamen olumsuz tepkiler, birçok ilericili eğ ilimin de fark edilebildiği Yenilenme'nin tipik bir örneği değ ildi; en azından Protestan gruplarından fikir ithal etme isteği. Bu ithal etme, Ağ ustos 1967'de Amerikalı bir Dominikan olan Francis MacNutt'un (d. 1925) 'Kutsal Ruh'ta vaftiz' deneyimlediğine inanmaya baş lamasıyla baş ladı. Katolik bir hemş ire olan Barbara Shlemon, onu Pentekostal evangelist Derek Prince'in (1915-2003) vaazlarının kasetlerini dinlemeye teş vik etti.

71 MacNutt 1974'te Hristiyan ş ifacılığı üzerine etkili bir kitap yayınladı. Bu kitapta karizmatik kurtuluş un 'küçük bir ş eytan ş karma' ile eş değ er olduğunu ve bu nedenle izin gerektirmediğini savundu. 72 MacNutt 1980'de laikleş tirildi ancak bir piskoposluk piskoposu olarak kaldı. Katoliktir. Daha sonraki bir kitapta 'cin ş eytan ş karma ayinine pek gerek ş karma'nın son derece nadir olduğunu savundu ve böylece resmi bir olmadığını gösterdi ve Kutsal Ruh tarafından güçlendirilmeden ş eytan ş karma ayini yapma giriş iminin büyük ihtimalle baş arısız olacağını iddia etti. 73 MacNutt, kendisini bir ş eytan ş karma hizmeti baş latmaya motive etmede demonolojik teoriden çok deneyimin önemini vurguladı. 74

MacNutt'un yaklaşı mı kilisenin resmi normlarından sapmış olsa da, sansasyonel olana saptığını düş ündürecek çok az ş ey vardır ve hizmeti belirgin bir Katolik karakterini korumuş tur. Kutsanmış (yani kovulmuş) su, yağ ve tuzun kullanılmasını savunmuş tur. 75 Cin ş karmayı din adamlarıyla sınırlamadan, yalnızca cin ş karma için 'ç ağı' almış olanların bunu denemesini önermiş tir; ayrıca, tüm cin ş karmalar 76 Collins'in görüş üne göre, 1970'lerde MacNutt 'kurtuluş un özel olarak gerçekleş tirilmesi gerektiği' ve 'basit ruhsal metodolojisinde' 'kurtuluş un' gerekli bir kötülük' olarak görülmesi kötülük olduğu' ve 'basit ruhsal metodolojisinde' 'gerekli bir gerektiğini savunmuş tur. Ancak 1990'lara gelindiğinde, MacNutt'un demonolojisi daha ayrıntılı 'Spekülasyondan uzak durmaya özen gösterdi'. 77 hale gelmiş ve karizmatik evanjelik teolojide güncel olan birçok fikri, ataların günahları tarafından aktarılan 'ata ruhları' ve gerçekliğin kabulü dahil olmak üzere, iç ermiş tir.

71 Prince hakkında Collins'e (2009) bakınız, s. 44-53.

72 MacNutt, F., Healing , 2. baskı (Bantam: New York, 1997), s. 189.

73 MacNutt, F., Kötü Ruhlardan Kurtuluş (Grand Rapids, MN: Chosen, 1995), s. 67-72, 274.

74 Aynı eser, s. 15.

75 Aynı eser, s. 241-7.

76 Aynı eser, s. 198-205.

77 Collins (2009), s. 59.

226 F. GENÇ

Şeytani Ritüel İstismaları. 78 Collins, MacNutt'un birgök Hristiyan karizmatik şeyifacının karakteristik özelliğı olan 'iğkin eskatoloji'yi paylaşı masa da, otorite yerine deneyime baş vurması ve 'en önemsiz olayların bile manevi nedenlerini algılama' eğiliminin 79

Ronald Knox'un terim tanımına göre onu bir 'coş kulu' olarak nitelendirebiliriz.

Baş ka bir Amerikalı Katolik karizmatik, Fransisken Michael Scanlan (d. 1931), şeytan şıkarma iş leminin istikrarlı bir toplum ortamında uygulanması gerektiğini savundu ve bu da Collins'in konuya 'karşı ılaşı tırıldığında daha ayık bir yaklaş ım' olarak tanımladığı bir sonuğa sonuğandı. MacNutt gibi Scanlan da karizmatik kurtuluş un küçük çaplı bir şeytan şıkarma iş lemine denk geldiğini savundu; ancak MacNutt'un aksine, şeytani bir kişı iliğın tezahürünü bir vakanın kendi uzmanlık alanının ötesinde olduğunu bir göstergesi olarak gördü ve gerçek ele geçirilmeden muzdarip olan herkesin onaylı bir uzmana gönderilmesini Görüş ünde Scanlan şeytani tezahürlere düş ük bir değer verdi ve önerdi . neredeyse benzersiz bir şey ekleme 'görüş ler [şeytani tezahürler] kurtuluş un yararlı işlemler falı faydalarına büyük ölçüde gereksiz insan tepkileri' olarak'. 81

Scanlan'ın yaklaş ımı 'olgün ve gerçek bir şey efkate sıkı sıkıya odaklanmış , nazik ve bilgilendirici bir mistik kurtuluş biğımidir'.

Tüm karizmatik Katolik şeyeytan şıkarcıların en tartış malı olanı, Zambiya'nın Lusaka Baş piskoposu Emmanuel Milingo'ydu (d. 1939) 1969–83, Katolikliği yerel animistik dinin unsurlarıyla birleş tiren kendi ülkesindeki bir 'şeytan şıkarma tarikatı'nın yaratıcısı. Milingo, 1970'ler boyunca büyük kalabalıkların katıldığı kamusal şeyeytan şıkarma ayinleri gerçekleştirdi ve 1976'da Michigan, Ann Arbor'da düzenlenen bir konferansta Milingo, davasını destekleyen Katolik Karizmatik Yenilenme'de bağlantılar kurdu. Ancak, Zambiya'daki Avrupalı misyoner din adamlarının muhalefetiyle karşı ılaşı ınca, Papa II. John Paul'e kendini açıklamak üzere Roma'ya çağırıldı. Papa, Milingo'nun Zambiya'ya dönmesini yasakladı, ancak yerel rahiplerin izni olmadan İtalya'da şeyeytan şıkarma ayinleri yapmaya devam etti.

Milingo'nun inançda şeyifa verme, karizmatik şeyeytan şıkarma, şeyeytana hakaret ve büyüçlük ve cadılığa olan inancın teşviki karış ımı, İtalyan Katolikleri arasında oldukça popüler oldu ve bu da İtalya ile Zambiya'nın temel dini kültürleri arasındaki farkın,

78 Aynı eser, s. 61–2.

79 Aynı eser, s. 63. Knox'un tanımını iğın bkz. Knox (1950), s. 1.

⁸⁰ Scanlan, M. ve Cirner, R., *Kötü Ruhlardan Kurtuluş* (Cincinnati, OH: Servant, 1980), s. 69.

81 Collins (2009), s. 84.

Hafif. ⁸² Milingo, 1996 yılında Milano'da Baş piskopos'un yaptığı ş eytan çıkarma ayinleri Vatikan'ın faaliyetlerini kısıtlamasına yol açana kadar, kilisedeki üst düzey isimleri Satanizm ile suçlayarak, popüler Katoliklik ve Katolik hiyerarş isine duyulan ş üphenin birleş iminden yararlandı. ⁸³ Buna rağmen Milingo, Katolik Kilisesi'yle tamamen bağlarını koparana ve Birlik Kilisesi lideri Sun Myung Moon tarafından düzenlenen bir törenle Güney Koreli bir kadınla evlenene kadar kiliselerde ş eytan çıkarma ayinleri düzenlemeye devam etti.

Milingo'nun 'ş eytan çıkarma kültürünün' önemi, ş eytan çıkarma fikirlerini Afrika kültürel bağlamından Avrupa'ya aktarabilmesinde yatıyordu; böylece 1906'da Umzinto'daki Fransız din adamlarının yapmaya çalış tığı ş eyin tam tersini baş armış tı: Afrika'ya ş eytan çıkarmayla ilgili Avrupa varsayımlarını dayatmak.

'Kurtuluş ' teriminin karizmatik Katolikler arasındaki popülerliği, 'ş eytan çıkarma' gibi, popüler hayal gücünde ş iddetle iliş kilendirilmemesi gerçeğine bir ş ey borçludur. Ancak, ne MacNutt ne de Scanlan ele geçirilme kurbanlarının fiziksel olarak kısıtlanmasını savunmamış olsa da, tüm karizmatik ş eytan çıkarıcılar ş iddete karşı olmamış tır. 1993'te, bir ş eytan çıkarma ayini sırasında Joan Vollmer'in ölümüne neden olmakla suçlanan Avustralyalı mezhepsiz bir laik ş eytan çıkarıcı olan John Reichenbach'ın savunma avukatı, karizmatik bir Katolik rahip olan John Shanley'i bilirkişi i olarak getirdi. Victoria'daki kırsal bir mahalleden olan Shanley, bir piskoposluk ş eytan çıkarıcısı olmamasına rağmen, haftada yedi veya sekiz kez ş eytan çıkarma ayini yapması için çağrıldığını iddia etti. Joan Vollmer'in vücudunun ş iş kin halinin bir ele geçirilme iş areti olduğuna inanıyordu, çünkü 'göbeği o kadar ş iş iyordu ki göbeğinin iç ters dönüyordu ve baş ı patlıyordu' diyen ele geçirilmiş bir rahip görmüş tü. Shanley, ele geçirilmenin 'Ş eytan'ın ritüel tacizinin bir sonucu olduğuna inanıyordu ve Vollmer'e karşı ı kullanılan ş iddeti kınamayı reddetti; ele geçirilen kiş iye uygulanan ş iddetin histeriklere tokat atmaya benzediğini iddia etti. Ele geçirilmiş birine aynısını yapıp yapmayacağı sorulduğunda Shanley, 'sonra ne yapacağına karar vermeden önce onu 'makullüğe' geri döndürmeyi beklemiş olabilir' dedi. ⁸⁴ Ele geçirilmenin kaba fiziksellğine vurgu yapan Shanley'nin uzman tanıklığı, Malachi ile daha çok ortak noktaya sahipti

⁸² Lantenari (1988), s. 264-6.

⁸³ Malcolm, T., 'Vatikan Faith Healer'ı Sınırlıyor', National Catholic Reporter, 12 Nisan 1996, s. 21.

⁸⁴ Ferber, S. ve Howe, A., 'Karısını Ş eytan Sanan Adam: Yirminci Yüzyıl Sonu Avustralya Ceza Mahkemesinde Cin Çıkarma, Uzmanlık ve Sekülerleş me' De Waardt ve diğerleri (2005), s. 281-92, s. 285.

Martin'in ş eytan çkarma konusundaki melodramatik anlatımı, Scanlan ve MacNutt'un karizmatik yaklaş ımlarından daha etkileyici.

Yenilenme, kendisine karşı ı şkan ş eytani faaliyetlere yaptığı vurgu da dahil olmak üzere, Belçkalı Kardinal Léon-Joseph Suenens'in (1904-96) ve hatta daha sonra Papa XVI. Benedict olacak Kardinal Joseph Ratzinger'in desteğini aldı. ⁸⁵ 1983'te Ratzinger, 'Yenilenme bağlamında, insanı tehdit eden Karanlık Güçer ve onların kurnazlıkları hakkında yeni ve somut bir farkındalığın arttığını' kaydetti. ⁸⁶ Ancak Ratzinger, daha sonra 'bazı karizmatik grupların yaş amını rıyılmaz bir parçası' haline gelen 'ş eytandan kurtulma duası'nı, 'Kilise inancıyla ilgisi olmayan salt kiş isel deneyimin kör kalması' gerekçeyle eleş tirdi. ⁸⁷

Kurtuluş duası, kendi baş ına övgüye değer bir ş eytan çkarma ayinine benzeyecek ş ekilde evrimleş miş ti, ancak kilisenin resmi Büyük Ş eytan Çıkarma ayininden farklı olarak, kurtuluş duası genellikle yerel amirlerinin izni olmadan laikler veya rahipler tarafından yürütölüyordu. Dahası, karizmatik gruplar Rituale Romanum'da belirtilen ele geçirilme için teş his kriterlerini takip etmiyorlardı . Ratzinger için en endiş e verici olan ş ey, kurtuluş dualarını yerine getirme kararlarını ş eytani olanla ilgili kiş isel deneyimlerine dayandırmalarıydı, böylece Ratzinger'in görüş üne göre dini köktencilğe yol açan 'deneyimin izolasyonu' için koş ullar yaratmış ıldular. 'Belirsizlik, ş eytani fenomenin ayırt edici bir özelliğidir' konusunda ısrar etti.

88

Ratzinger, Suenens'in Katolik kurtuluş bakanlığı hakkındaki kitabı olan Yenilenme ve Karanlığın Güçeri'ni (1983) hem karizmatikler için bir 'otoyol kodu' hem de uygunsuz uygulamalara düş en gruplar için bir 'güvenlik hattı' olarak tanımladı. Ratzinger'in o zamanlar Baş kanı olduğı İ nançDoktrini Cemaati, kurtuluş bakanlığının büyümesi hakkında resmi bir yorum yayınladı, yazılı yanıt Inde ab aliquot annis

(29 Eylül 1985). Bu belge, 1983 Kilise Hukuku Kanunu hükümleri uyarınca ş eytan çkarma normlarını ortaya koydu ve ⁸⁹ ekledi:

⁸⁵ Suenens hakkında Collins'e (2009) bakınız, s. 80-2.

⁸⁶ Ratzinger, Suenens'te (1983), s. ix.

⁸⁷ Aynı eser, piksel

⁸⁸ Aynı eser, s.ix.

⁸⁹ Ratzinger, J., Inde ab aliquot annis (29 Eylül 1985), 10 Ekim 2012 tarihinde dünya çapındaki web'den alınmış tır, http://www.vatican.va/roman_curia/congregations/cfaith/belgeler/rc_con_cfaith_doc_19850924_exorcism_en.html: Bu reğetlerden, Hristiyanların Ş eytan'a ve mürted meleklerle karşı ı ş eytan çkarma formülünü kullanmasına izin verilmediğ sonucunu çkmaktadır; bu formül, baş papaz XIII. Leo'nun emriyle kamuya ağılananlardan alınmış tır ve bu ş eytan çkarma iş leminin tüm metnin kullanılması ş öyle dursun. .

Bu emirlerden, Hristiyan laiklerin, Papa XIII. Leo'nun emriyle yasa haline getirilen Ş eytan ve mürted meleklerle karşı Ş eytan çıkarma formülünü uygulamalarının, hele ki bu Ş eytan çıkarma metninin tamamını uygulamalarının caiz olmadığı sonucu çıkmaktadır.

Ratzinger, 'Bu iş i yetkileri gereği yapanlar, kurtuluş u elde etmek için duaların yapıldığı, Ş eytanlara doğrudan hitap edilen ve onların kimliklerinin bilinmeye çalışıldığı toplantıları yönetmelidirler' diye talimat vermiş tir.⁹⁰

Kilisenin, kurtuluş hizmetinden doğabilecek olası suistimallerle baş a çıkma stratejisi, onu kutsal Ş eytan çıkarmadan aşkça -belki de mümkün olandan daha aşk bir Ş ekilde- ayırmak ve karizmatik grupları din adamlarının yönetimi altına almaktır. Yine de, ayin bilgini Achille Triacca'nın 1999 ayininde Kutsal Ruh'un yenilenen önemine dikkat çekmesi önemlidir, ⁹¹ ve bu, karizmatik Katoliklerin Ş eytan çıkarmasının yeniden canlanmasına katkısının fark edilmeden kalmadığının kanıtıdır.

David Kiely ve Christina McKenna'nın İrlanda'dan Ş eytan çıkarma hikayeleri koleksiyonu The Dark Sacrament (2007), yirmi birinci yüzyıl Avrupa Katolik kültüründe Ş eytan çıkarmasının değiş en yüzüne dair bazı ipuçları veriyor. Kiely ve McKenna ile konuş an rahiplerin tarif ettiği 'Ş eytan çıkarmaların' hiçbirisi, ele geçirilmiş bir kiş i üzerinde Büyük Ş eytan Çıkarma'nın kullanımını içermiyordu ve çoğunluğu perili evlerin Ş eytan çıkarılmasıyla ilgiliydi. 2003'te bir rahip, Dingle Yarımadası'ndaki bir evi, evde ayin düzenleyerek, odalara kutsal su serpererek ve Meryem Ana'nın bir resminin belirgin bir Ş ekilde sergilenmesi gerektiğini tavsiye ederek, sorunlu bir ruhtan kurtarmaya çalış tı.

⁹² Bu baş arısız olunca, ikinci bir rahip, her odada uzun dualar ve kutsal su ve tütsü ile kutsama ile ayini takip eden 'daha ayrıntılı bir ritüel' gerçekleşt irdi. Ayrıca, rahatsızlıklardan etkilenen aile üyelerini krizm yağ ı ile meshetti. ⁹³ Yazarlar tarafından 'Peder Ignatius' olarak adlandırılan ikinci Ş eytan çıkarıcı,

⁹⁰ Gerekli yetkiye sahip olmayanlar, kurtuluş u sağlamak için duaların kullanıldığı, cinlere doğrudan hitap edilen ve kimliklerinin tespit edilmeye çalış ıldığı toplantıları yönetmelidir.

⁹¹ Triacca, A.M., 'Spirito Santo ed Exorcismo: marjine al neue Rituale', Ephemerides Liturgicae 114 (2000), s. 241-69.

⁹² Kiely, D. M. ve McKenna, C., Karanlık Ayin: Modern İrlanda'da Cin Çıkarma (Dublin: Gill ve MacMillan, 2006), s. 95-7.

⁹³ Aynı eser, s. 102-3.

230 F. GENÇ

Olayın nedeni , yıllar önce evde enstet ve çocuk istismarının yaş anmış olması nedeniyle ortaya çıkan 'genelleşmiş kötülük'tür.

Bir rahip bir kadının evinden Şeytan çıkarmak için benzer bir prosedür kullandı. Ouija tahtası kullandıktan sonra bir 'varlık' tarafından işkenceye uğradığını fark eden kişi.⁹⁵ Ekim 2004'te 'Peder Ignatius', beden dışı deneyimler ve 'astral yolculuk' deneyimleri yaşayan bir kadının evinden Şeytan çıkarmak için başka bir rahibin ve bir Karmelit rahibinin yardımını kullandı, ancak özünde 'Çin çıkarma' ayininin esas içeriği, ayin ve ardından dualar, aynıydı.⁹⁶ Sadece bir vakada 'Peder Ignatius' bir adamın ele geçirildiğini düşünmüştü, fakat bu vakada rahibi uyaran adamın komşusuydü ve cinli olduğu varsayılan bu adam, onun rızası olmadan çıkarılamazdı. rahibin teşhisine yol açan şey, ele geçirilmenin olağan semptomları yerine, adamın doğal Ancak olmayan, kötü ve görünüştü te sebepsiz davranışlarıydı.

AYİ NİN REFORMU

Şeytan çıkarma ayininin revizyonunun evrimi, kökenlerini 1983'te Alman Piskoposlar Konferansı tarafından hazırlanan 'kötülükten kurtuluş ayini'ne dayandıran Manfred Hauke tarafından ayrıntılı olarak açıklanmıştır.⁹⁸ Ritüelin bir taslağı 1990'da deneysel kullanım için dağıtılmış olsa da, bazı yorumcular ritüelin kötülüğün kişisel doğasını onaylamasına⁹⁹ başlamıştır. Vatikan II'den sonra Şeytan çıkarma ayinine yeniden ilgi gösterilmesinin ilk işaretlerinden biri, 1917 Kanunlarını basitleştiren ancak önemli ölçüde değiş tirmeyen revize edilmiş Kilise Hukuku Kanunu'nda (1983) bulunmuştur.

Şeytan çıkarma, 1172. Kanun'da şöyle ele alınmıştır: 'Hiçkimse, belirli bir yerin rahiplerinden açık bir lisans almadığı sürece, takıntılı kişilere Şeytan çıkarma yapamaz; bu lisans, yerin rahipleri tarafından yalnızca dindarlığıyla öne çıkan bir rahibe verilebilir.

⁹⁴ Aynı eser, s. 104-6.

⁹⁵ Aynı eser, s. 130-6.

⁹⁶ Aynı eser, s. 355-64.

⁹⁷ Aynı eser, s. 201-44.

⁹⁸ Hauke, M., 'Yeni Rituale Romanum'un "Külkedisi" olan Şeytan Çıkarma Ayini Üzerindeki Teolojik Mücadele', Antiphon 10 (2006), s. 32-69, s. 36.

⁹⁹ Aynı eser, s. 41.

bilgi, basiret ve yaş am bütünlüğü'. 100 1172. Kanun, Ş eytan şkarmanın kilise yaş amının bir parçası olarak varlığını sürdürmesini garanti altına aldı, ancak 1999'daki gözden geçirilmiş ayine ilişkin Praenotanda'da açıklama aldı . Bunlar, Ş eytan şkarma görevisini presbyter yerine sacerdos olarak tanımlar (böylece bir piskoposun Ş eytan şkarma yapmasına izin verir), bir rahibin görev için özel bir hazırlığa sahip olması gerektiğinde ısrar eder ve Ş eytan şkaran kiş i'nin genellikle (plerumque) bir piskopos tarafından atanması ve görevi onun yönetimi altında yürütmesi gerektiğini emreder . 101

II. Vatikan Konsili'nin Ş eytan şkarma ayini olan De Exorcismis et Supplicationibus Quibusdam'ın ('Cin Çıkarma ve Bazı Dualar', bundan sonra DESQ) yayımlandığı , İ lahi İ badet Cemaati Baş kanı Kardinal 102 The Medina Estévez tarafından 22 Kasım 1998'de duyuruldu . Latince metnin ilk baskısı 1999'da yayımlandı ve 385 yıl sonra 1614 ayınınin yerini aldı. 26 Ocak

103 Ritüelin kendisi , kötülüğün kökenlerini ve kötü ruhların doğasını açıklayan, ancak özellikle Mesih'in zaferine vurgu yapan teolojik bir Prooemium ile baş lar 104:

Tanrı Oğlu'nun zaferi, tüm bu kirli, değersiz ve baş tan şkarıcı ruhların iş ini çözer... Mesih, ölümü ve diriliş inin paskalya gizemiyle bizi Ş eytanın ve günahın köleliğinden kopardı, onların yönetimini devirdi ve tüm Ş eyleri kötü bulaş ıcılardan kurtardı. Ancak Ş eytan'ın zararlı ve zıt eylemi kiş ileri, Ş eyleri, yerleri etkilediğinde ve çış itli Ş ekillerde görüldüğünde, Kilise, her zaman 'günlerin

100 Kilise Hukuku Kanunu Açıklamalı , ed. E. Caparros, M. Thériault ve J. Thom, 2. baskı (Montreal, QC: Wilson ve Lafleur, 2004), s. 911–12: Yerel Olağan'dan özel ve açık bir izin almadıkça, hiç kimse meş ru bir Ş ekilde kuş atma altındaki kiş iler üzerinde Ş eytan şkarma iş lemi gerçekleştiremez. Bu ruhsat, yerel meclis tarafından yalnızca dindarlık, bilgi, sağduyu ve yaş am bütünlüğüne sahip bir rahibe verilir.

¹⁰¹ Huels, J., 'İ lahi İ badetin Diğer Eylemleri', Kilise Hukuku Kanunu Üzerine Yeni Yorum (Mahwah, NJ: Paulist Press, 2000), s. 1400–23, s. 1405.

102 Kararnamenin metni için bkz. DESQ , s. 3–4.

103 1999 töreninin yapısı hakkında bkz. Pistoia, A., 'Riti e Preghiere di Exorcismo: Problemi de Traduzione', Ephemerides Liturgicae 114 (2000), s. 227–40, s. 233–6; Van Slyke (2006), s. 70–116.

¹⁰⁴ DESQ , s. 5–6: Tanrı'nın Oğlu'nun zaferi, tüm bu kirli, kötü, baş tan şkarıcı ruhların iş lerini sona erdirir... Mesih, Paskalya'daki ölüm ve diriliş gizemi aracılığıyla, 'bizi Ş eytanın ve günahın köleliğinden kurtardı', onların yönetimini devirmek, her Ş eyi kötü bulaş ıcılıktan kurtarmak. Ancak Ş eytan ve cinlerin zararlı ve aykırı faaliyetleri kiş ileri, eş yaları ve yerleri etkileyip farklı bir Ş ekilde ortaya çıkıldığında, Kilise 'günlerin kötü olduğunun' her zaman bilincinde olarak insanların Ş eytanın zulmünden kurtulması için dua etti ve dua etti. tuzaklar. Prooemium'da kullanılan terminoloji için bkz. Pistoia (2000), s. 229–32.

'Kötü' diye dua edip durur ki, insanlar ş eytanın aldatmacalarından kurtulsunlar.

Ritüelden önce gelen Praenotanda'nın ilk yedisi teolojiktir ve II . Vatikan Konsili'nin kararnameleleri ve Katolik Kilisesi Katekizmi'ne atıfta bulunarak geleneksel Katolik demonolojisini doğrular . ¹⁰⁵ Praenotanda sonra ş eytan ıkarmanın kısa bir tarihini ve basit (yani vaftiz) ş eytan ıkarma ile Büyük ş eytan Çıkarma arasındaki ayrımı ortaya koyar. ¹⁰⁶ Praenotanda , ş eytan ıkaran kiş i'nin 'dindarlık, bilgi, basiret ve yaş am bütünlüğü ile donatılmış ' olması gerektiğini ş art koş arak Rituale Romanum'u takip eder , ancak 'bu hizmete (munus) özel olarak hazır olması' gerektiğini ekler . Ritüelin uyarıları, zihinsel hastalığı (morbo ... ex psychicis) ele geçirilme ile karış tırmanın tehlikesine özel olarak atıfta bulunmak için geniş letilir ve ş eytan ıkaran kiş i, büyülenmiş olduğuna inanan kiş ileri ş eytan ıkarmaması konusunda

[Cin ıkarcı] ş eytani saldırı vakasını, bazı insanların, hatta inançlıların bile, kendilerinin, akrabalarının veya mallarının kendilerine getirdiği büyüçülük, kötü ş ans veya lanetin nesnesi olduklarını düş ündükleri yanlış görüş ten doğru bir ş ekilde ayırmalıdır. Bu insanlara manevi yardımı reddetmemeli, ancak ş eytan ıkarmayı da uygulamamalıdır.

Praenotanda , Benedict XIV'ün kısa Sollicitudini nostrae (1745) eserinden ağıkça alıntılar yapmasına rağmen, Ritüel'den gelen ele geçirilme belirtilerini korur : Cinli kiş i'nin bilmediği dilleri anlama yeteneği, sırları veya uzakta olan ş eyleri duyurma yeteneği, doğaüstü güçve kutsal ş eylere karşı ı nefret.

¹⁰⁷ Ancak, ş eytan ıkaran kiş i'nin 'ruhsal ş eylere karşı ı bir duygusu olan' (qui sensum habeant rerum spiritalium) psikiyatrik tıp uzmanlarına danış ması beklenir. Ritüel'in kamusal ş eytan ıkarmalara karşı ı uyarısı, 'ş eytan ıkarma yapılırken, hatta ş eytan ıkarma yapılmadan önce bile, hiğir sosyal iletişim ortamına yer verilmemesi ve tamamlandığında, ş eytan ıkaran kiş i'nin ve orada bulunanların , ihtiyat görevlerini koruyarak, bunu haber vermemeleri' talimatını içerecek ş ekilde güncellenir. ¹⁰⁸

¹⁰⁵ DESQ , s. 7-9.

¹⁰⁶ DESQ , s. 9-11.

¹⁰⁷ DESQ , s. 12.

¹⁰⁸ DESQ , s. 12-13: Ş eytan ıkarma iş lemi gerçekleş tirilirken sosyal iletişim araçlarına, ş eytan ıkarma iş lemi yapılmadan önce bile hiğir ş ekilde yer verilmemelidir ve iş lem yapıldıktan sonra ş eytan kovucu ve orada bulunanlar takdir yetkisini koruyarak bilgileri ifş a etmemelidir.

Son Praenotanda, ayinin yönetiminin pratik yönleri, ayine yasal eklemeler ve metnin ulusal piskoposluk konferansları tarafından uyarlanmasıyla ilgilidir. İ kincisi, ayinin yerel dillere çevrilmesine izin verir ve ayrıca Kutsal Makam'ın onayıyla 'halkın kültürüne ve dehasına dikkat eden' ayin ve jestlerin (*attenta cultura et genio ... populi*) uyarlanmasına izin verir. En önemlisi, Praenotanda, piskopos konferanslarının ayine bir 'pastoral direktif' eklemesine izin verir, 'böylece Ş eytan ş karanlar yalnızca Praenotanda doktrinini daha derinlemesine anlayıp ayinlerin anlamını daha eksiksiz öğrenmekle kalmaz, aynı zamanda [bulabilirler] onaylı yazarlardan hareket etme, konuş ma, sorgulama ve yargı kullanma biçimiyle ilgili belgeler' ¹⁰⁹. Bu, piskopos konferanslarının Praenotanda'ya kendi yorumlarını eklemeleri için bir fırsattır.

Ayin, küğümseyici bir dua ile baş lar ve isteğe bağlı olarak kutsal su kutsamasına geçer (DESQ 41-3). Cinli kiş inin üzerine kutsal su serpilmesi ayinin resmi bir parçası haline getirilir (DESQ 44), ardından Ritüelin bir parçası olmayan azizlerin litanyası (DESQ 46) gelir. 1614'ten önemli ölçüde alınan 1999 ayininin ilk bileş eni, kısa dua *Deus, cui proprium est misereri semper*'dir ('Doğası her zaman merhamet etmek olan Tanrı ...'). Büyük Exorcism'in standart ayininin bir parçası olan tek Mezmur, *Rituale Romanum*'da yer alan Mezmur 90'dır (DESQ 50) ve kutsal yazıdan tek okuma Yuhanna 1:1-14'tür (DESQ 52).

1999 ayini, İ znik İ nançBildirgesi'nin okunması veya daha resmi bir soru-cevap modeli (DESQ 54-6) Ş ekinde olabilen vaftiz vaatlerinin yenilenmesini içermesiyle selefinden önemli ölçüde ayrılır. İ nançBildirgesi 1614 ayininin bir parçasını oluşturduğundan, 1999 ayininin yazarlarının, ayinin varlığını cinliye ve toplanan diğer kiş ilere vaftizlerini hatırlattığı Ş ekinde yorumladıkları anlaş ılmaktadır. Yazarların, Ş eytan ş karma ayininin vaftiz ayininden türediğine olan inançları, rahibin cinliye üflemesi Ş ekinde isteğe bağlı bir üflemenin (DESQ 59) eklenmesiyle gösterilir; bu bileş en, 1614 ayininde ve onun Gelasya öncüllerinde asla yer almamış tır. Ayrıca Praenotanda'ya göre, 'özel ilgi, o sırada uygulananlardan daha önemli ve anlamlı olan jestlere ve ayinlere verilmelidir.

¹⁰⁹ DESQ, s. 15-16: ... Ş eytan kovucular yalnızca Öncülerin öğretisini daha derinlemesine anlamakla ve ritüellerin önemini daha iyi öğrenmekle kalmıyor, aynı zamanda onaylanmış yazarlardan hareket etme, konuş ma, sorgulama ve yargılama yöntemlerine ilişkin belgeler de topluyor.

Katekümenat sırasında arınmanın bir parçasıdır. Bunlar haçış areti, ellerin koyulması, kutsal su ile üflenmesi ve serpilmesidir'. ¹¹⁰

Zorunlu küğümseyici ş eytan şkarma formülü (DESQ 61), eski metinden önemli ölçüde sapmasına rağmen, eski Deus conditor duasıyla bir bağlantıyı korur . Rahip, bu ş eytan şkarma duasına, ilki (DESQ 62) Gelasian Sakramenterinden ş eytan'ın üdü yeminini koruyan bir emir kipi ş eytan şkarma ekleyebilir. Ancak, yeni yeminlerin hepsi ş eytan'a, ş eytani olanı terk ederek Tanrı'nın gücünü kabul etmesini (agnosce) emreder ve büyü ögesi (per factorem tuum, vb.) tamamen yoktur. Eski dua Deus caeli'nin bir biçimi olan Deus terrae, DESQ 61'e ek olarak okunacak olan küğümseyici ş eytan şkarma (DESQ 81) için alternatif bir biçim olarak korunur , ancak alternatif emir kipi formülü (DESQ 84) hepsinin en geleneksel olanıdır. RR 896'ya oldukça yakın bir ş ekilde dayanan bu formül, çağrılar (per Deum vivum, per Deum verum), üdü beyan ipse tibi imperat ve son recede ergo'yu korur. Ancak, bu formül yalnızca tek bir çağrı içerir ve eski üdü çağrısı korumayı baş aramaz (Tablo 8.1).

Büyük Cin Çıkarma ayinine ek olarak, DESQ, ayinle birlikte serpiş tirilebilecek bir dizi mezmur ve dua (mezmurlar toplar) ve ayrıca baş lıca bileş eni (DESQ) olan yerler ve ş eyler için bir ş eytan şkarma ayini içeren bir ek (DESQ A1 – A11) de içerir. A10) aşkça XIII. Leo'nun ş eytan ve Mürted Meleklerin Çıkarılması'na dayanmaktadır. Genel olarak konuş ursak, 1999 ayini 1614 ayininin yapısını ve temel bileş enlerini korumaktadır. 1999 ayinindeki en çarpıcı eksiklik Praecipio tibi'dir (RR 887) ve bu, alternatif şkarma formüllerinden bir tanesi hariçhepsinde çağrılarının olmamasıyla birleş tiğinde (DESQ 84), yazarların çağrılara karşı bir önyargısı olduğunu düş ündürmektedir. 1999 ayininin yazarları, isteğe bağlı bir şkarma ve vaftiz yeminlerinin yenilenmesini ekleyerek, şkarma ve vaftiz arasındaki iliş kiyi 'canlandırmaya' çalış mış lardır, ancak (2. Bölümde gösterdiğim gibi) cin şkarma ayininin bir vaftiz ayini olarak ortaya çıktığı fikri hatalıdır. Ancak, Katolikliğin birlikte var olduğu ülkelerde

¹¹⁰ DESQ , s. 13: Din eğitimi yolculuğunda arınma sırasında kullanıldıkları gerçeğinden dolayı, ilk yeri ve anlamı olan jest ve törenlere özel dikkat gösterilmelidir. Haçış areti, ellerin konulması, nefesin verilmesi ve mübarek suyun serpilmesi bunlardır.

¹¹¹ Mezmurlar ve DESQ'nin Mezmur derlemeleri hakkında bkz. Ward, A., 'The Psalm Collects of the Yeni ş eytan Çıkarma Ayini', Liturgical Journals 114 (2000), s. 270–301.

Tablo 8.1 1614 ve 1999 Ş eytan ıkarma ayinlerinin karşı ılaşı tırılması

RR	MASALÜSTÜ
885: Ey her zaman merhamet edip bizi bağış laması gereken Tanrım, duamızı kabul et ki, Ş efkatinin merhameti, günahların zincirleriyle bağlanmış bu kulunu merhametle serbest bıraksın.	47: Ey Tanrım, her zaman merhamet edip bizi bağış lamakla yükümlü olan sensin, duamızı kabul et ki, Ş efkatinin merhameti, Ş eytanın zincirlerine vurulmuş bu kulun N.'yi merhametle kurtarsın.
911: Mezmur 90	50. Mezmur 90 55:
909: İ znik İ nañBildirisi	İ znik İ nañBildirisi 58:
894: İ Ş te, Rabbin ırmıhı: kağn, düş man güçder.	İ Ş te, Rabbin ırmıhı: kağn, düş man güçder.
898: Ey insan ırkının yaratıcısı ve koruyucusu olan Tanrım, insanı kendi suretinde yarattın, bunu kendi hizmetkarın olarak kabul et.	61: Ey insan ırkının yaratıcısı ve koruyucusu olan Tanrım, kendi suretinde yarattığın bu kulun N.'yi iyi gör.
...	...
900: Ey eski yılın, dirilerin ve ölülerin yargıcı adına sana yalvarıyorum...	62: ... Ey Ş eytan, insan kurtuluş unun düş manı, sana ...
900: Tekrar sana yalvarıyorum, zayıflığımdan dolayı değil...	yalvarıyorum 62: Ey Ş eytan, bu dünyanın prensi, sana yalvarıyorum...
901: Öyleyse sana yalvarıyorum, değersiz ejderha...	62: Ey insanı aldatan Ş eytan, sana yalvarıyorum. ırk ...
901: Ş imdi insandan geri çekilin, bu nedenle onu yaratanın adına yemin ettirildikten sonra 903: Göklerin Tanrısı, ...	62: Öyleyse Ş eytan'ı Baba, Oğul ve Kutsal Ruh adına geri çek... 81 (alternatif formül): Göklerin Tanrısı, yerin Tanrısı 896: Seni kovuyorum,
yerin Tanrısı ...	en kirli ruh... 82 (alternatif formül): Seni kovuyorum, insanın eski düş manı... ...
904: Öyleyse dış arı qk, dinsiz kiş i... 82 (alternatif formül): Ondan qk, Kutsal Ruh'a yer ver... kirli ruh, Kutsal Ruh'a yer ver...	...
...	...
896: Seni kovuyorum, en kirli ruh... 84 (alternatif formül): Seni diri ve gerçek Tanrı adına, kutsal Tanrı adına kovuyorum, en kirli ruh... 84 (alternatif formül): Seni yalvarıyorum, lanetli	
901: Bu yüzden sana yalvarıyorum, değersiz ejderha...	ejderha...
907: Magnifi kedi	63: Magnifi kedi

Animist kültürlerde, üfleme özellikle güçlü bir ritüel eylemidir ve bu husus, ritüelin yaratıcıları açısından önemli bir husus olabilir.

Alessandro Pistoia, küresel uygulama için bir Ş eytan ıkarma ayininin ortaya koyduğu dilsel sorunlara dikkat çekmiş tir. Bir yandan, yazarlar, ele geçirilmeye atıfta bulunmak için 'barış ıl' bir dil aramaya zorlandılar.

psikoloji ve psikiyatrinin topraklarına tecavüz etmemekle birlikte, öte yandan, mevcut ayin ve İncil kelime dağarcığından yararlanmak zorundaydılar. Dahası, ayin, şeytani tezahürlerin 112 Pistoia'da olduğundan daha ciddiye alındığı toplumlar için erişilebilir olmalıydı. Batı'nın çoğu yerinde ayinin, Batı toplumunun 'materyalist-hedonist' varsayımlarına benzetilerek şeytan şarkmayı 'evcilleş-tirmemesi' psikoterapi biçimi sunmaktan gerektiğini düşünüyordu. Şeytan şarkma dili, alternatif bir ziyade, tüm katılımcıların zihinlerini kurtuluşun gizemine yükseltmeliydi. Dahası, şeytancılar tarafından tersine çevrilmiş bir Hristiyan mesajını sunmak için ayin dilinin kullanılması (Pistoia 'kara ayin' örneğini verdi), şeytan şarkma dilinin 'Kilise aracılığıyla, takıntılı kişinin kendisini içinde bulunduğu ruhsal ve fiziksel hapsedilmiş durumda Tanrı'nın müdahalesinin belirli, eşsiz ve yanlış anlaşılabilir anlamını aşk ve güç bir şekilde dile getirmesi' gerektiğini çok daha önemli hale getirdi. 113 Pistoia, büyüye karşı mananın ele geçirilme ve/veya takıntının en olası nedeni olduğunu varsayarak, kendisini yirmi birinci yüzyıl Katolik şeytan şarkma yorumlarının ana akımına sağlam bir şekilde yerleş-tirdi.

2000 yılında Amorth, bir İtalyan dergisine verdiği röportajda yeni şeytan şarkma ayininin etkisini olduğunu iddia ederek tartışmaya yarattı. Bu ayinin, buyurucu şeytan şarkma ayinleri yerine küçümseyici şeytan şarkma ayinlerine odaklanmasını ve büyülenmiş ve lanetlenmiş kişilerin şeytan şarkma ayinlerini kınamasını eleştirdi. 114

Yine de, 2008 tarihli Manual del Exorcista adlı eserinde küçümseyici formülün İspanyolca çevirisini ekleyen Fortea, 'Eğer bir şeytan şarkma büyü içermiyorsa, gerçek bir şeytan şarkma da olmaz. Şeytan şarkmanın tanımlayıcı ve özel özelliği büyü yapmaktır' diye ısrar etti.

115 Ancak Davies, yeni ayinin yaklaşımını hem aşıklayıcı hem de zorunlu şeytan şarkma ayinlerinin gerekli olduğu gerekçeyle haklı kılmıştı 116:

Küçümseyici bir şeytan şarkma, belli bir tür dua olduğu için şeytan şarkma olarak nitelendirilen bir duadır... Şeytan şarkıcı, İsa adına kötülüğü getirir

112 Pistoia (2000), s. 237.

113 Aynı eser, s. 238-9.

114 Hauke (2006), s. 40-1. Amorth'un yeni törene yanıtı hakkında ayrıca bkz. Bartocci, G. ve Eligi, A., 'Dini Taumaturji ve Tıbbi Terapiler Arasındaki Çatışma': İtalya'da "Katoliklik ve Psikiyatri" vakası', L'Evolution Psychiatrique 73 (2008), s. 53-67.

115 Fortea (2008), s. 164: 'Eğer şeytan şarkma ayininde komplo olmasaydı, gerçek bir olay olmazdı. Şeytan şarkma. Şeytan şarkmanın tanımlayıcı ve spesifik özelliği komplodur.

116 Davies (2009), s. 39-40.

yargılanmak üzere Tanrı önünde ruh. Zorunlu bir ş eytan çıkarma, Mesih'in Kilise'siyle sonuna kadar birlikte olma vaadine olan inancımızı ifade edilmeyen bir ş eytan çıkarma, Tanrı'ya ve onun iradesine olan tam bağımlılığımızı ifade eder. Bu iki tür ş eytan çıkarma birbirini dengeler ve bu denge o kadar önemlidir ki, Ayin, Büyük Ş eytan Çıkarma'da bir türün diğerinden ayrı kullanılmasını yasalar.

Davies, 1614 ayinini savunanların, Malachi Martin gibi, vurguyu ş eytan kıran kiş i ile Ş eytan arasındaki kiş isel bir mücadeleye koyma eğiliminde oldukları gerekçesiyle ş eytan çıkarma ayininin reformunu savunuyor, 'tikanıklığın, ş eytanların korunduğu aldatmacanın ayırt edilmesi için Kutsal Ruh'a dua etmekten ziyade'. Yeni ayin, 'Kutsal Ruh'a ve Tanrı'nın sözüne olan inanca, gerçeğe ortaya çıkarmak ve tutsakları serbest bırakmak için dua, sevgi ve nezaket yoluyla çalış maya' dayanan bir tür ş eytan kırmayı kolaylaş tırıyor. 117

Piskoposlar konferanslarına ş eytan çıkarma ayinine bir 'pastoral direktif' ekleme konusunda tanınan yetki, Fransa Piskoposlar Konferansı tarafından ş eytan çıkarma uygulamasını daha da kısıtlamak için, ş eytan kıranların devam etmeden önce psikiyatrik hastalıklar hakkında kapsamlı bir anlayış edinmeleri konusunda ısrar ederek kullanıldı. Fransa Piskoposlar Konferansı Pastoral ve Sakramental Ayin Ulusal Servisi tarafından hazırlanan bu belge, 1999 ayininin yerel dildeki çevirisine eş lik etti. 118 Bu belgenin yazıldığı tarihte, DESQ'nin İngilizce çevirisi henüz yayınlanmamış tı. Brian Levack'e göre, yeni ş eytan çıkarma ayini 'ş eytan çıkarma sayısını artırmaktan ziyade azaltma çabasını temsil ediyordu'. 119 Bu doğru olabilir, ancak kesinlikle ş eytan çıkarma sayısında bir azalma olmamış tır.

TAM HIZDA BİR CANLANMA

Amorth'un kitabının 1990'da yayınlanmasından bu yana, ş eytan çıkarma Avrupa'da etkileyici bir canlanma yaş adı. Popüler kültürde ş eytan çıkarma bilinci öyle bir noktaya geldi ki, ş eytan çıkarma hakkındaki sözde 'Cathsploitation' filmleri artık korku türünün bir alt türünü oluş turuyor. 120 Dini ritüellere karşı sempatik tutum

¹¹⁷ Jeremy Davies, pers. iletişim. 27 Haziran 2013.

¹¹⁸ Katolik Kilisesi'nde Ş eytan Çıkarma (Paris: Desclée-Mame, 2006).

¹¹⁹ Levack (2013), s. 243.

¹²⁰ Filmlerdeki ş eytan çıkarma hakkında bkz. Nadeau, B., 'The Devil in Pictures; The Vatican is steadfast in its defense of exorcism', Newsweek International 24 Ekim 2005, s. 70; McNary, D., "Rite" time to purge demons', Variety , 18 Ekim 2010, s. 11; Wilkes, G. C., 'The Rite,' Journal of Religion and Film 15 (2011), Article 13.

238 F. GENÇ

Günümüzde bazı laik psikologlar tarafından benimsenen bu yaklaşım, bir zamanlar şeytan şarkma ile psikiyatri arasında var olan kutuplaşmayı zayıflatmıştır. Lacan'ın bir öğrencisi olan Belçkallı psikanalist Antoine Vergote (1921–2013), ele geçirilme ve saplantının psikolojik olgular olarak yorumlanmasının, kilisenin eski ayinlerinin önemini azaltması gerektiğini savunmuştur. ¹²¹ Hiyerarşisi geleneksel olarak şeytan şarkmaya karşı olan Fransa'daki Katolik kilisesi bile, Accueil St Irenée aracılığıyla Paris'te şeytan şarkma arayan insanlara hizmet vermektedir. ¹²² Ancak tepkiler hala karışık; Şubat 2006'da Fransa'daki Melkite Katolik Kilisesi'nin Baş rahibi Pierre Boz, ortaçağ şeytan şarkma tarihçisi Florence Chave-Mahir'i Radio Notre-Dame'da 'Şeytan'ın Dönüşü' konusunu hakkında konuşması için davet etti.

Chave-Mahir, şeytan şarkma konusundaki ilginin yeniden canlanmasını göç bağlamında yorumladı; Fransız Katolikler arasında şeytan şarkmaya yönelik gizli bir talep olma olasılığını reddetti ve batıl inançları Fransa'nın kuzey İtalya'daki Batı Afrika toplumundaki inançla ilişkilendirdi; ayrıca ^{1950'lerde} bahsetmeye gerek yok. kırsal Fransa'da şeytan şarkma inancının canlılığından da

Yirmi birinci yüzyılda şeytan şarkma işlemine olan talep o kadar fazladır ki, 2005 yılında Roma'daki Regina Apostolorum Üniversitesi, Mesih'in Lejyonerleri tarafından yönetilen piskoposluk şeytan şarkma uzmanları için bir kurs başlattı. ¹²⁴ Varlığı, Amorth'un vurguladığı, II. Vatikan Konsili sonrası şeytan şarkma eğitiminin kesintiye uğramasını yansıtan kurs, önemli bir medya ilgisi çekti. ¹²⁵ 126 ve 2008'de Polonya'da şeytan şarkmaya adanmış bir merkez faaliyet gösteriyordu, Kasım 2010'da özellikle Amerikalılar için bir konferans düzenlendi

¹²¹ Vergote, A., 'Şeytan şarkma ve kurtuluş duaları, dini psikolojinin bakış açısı', La Maison-Dieu, 183/184 (1990), s. 123–37; aynı zamanda, 'Şeytanın antropolojisi: baştan şarkılmış ve karanlık güçlerin avı olan insan', Figures of the Demonic'in dün ve bugün (St Louis Üniversitesi: Brüksel, 1992), s. 83–108.

¹²² Chave-Mahir (2011), np 22.

¹²³ Aynı eser, np 19.

¹²⁴ Aynı eser, np 20.

¹²⁵ 'Université Kursu Şeytan Şarkma Konusunda Ayrıntıları Veriyor', The Washington Post Ekim 2005; Bollag, B., 'Bir Kurs , 23 Öğrencilere Şeytanı Ele Geçirmenin Yasal, Tıbbi ve Pastoral Yöntemlerini Anlatıyor', The Chronicle of Higher Education 52 (2 Haziran 2006), s. 8; 'Şeytanlarla Başa Çıkma Ritüeli Yeniden Canlanıyor', The Washington Post 2 Kasım 2008; McBrien, R., 'Çin Çıkarma Konferansı Başınızdaki Döndürecek', National Catholic Reporter, 9 Temmuz 2010, s. 21. Bu eğitim kursları hakkında bkz. Levack (2013), s. 243–4.

¹²⁶ Delaney, S., 'Şeytanlarla başa çıkma ritüeli yeniden canlanıyor', The Washington Post 2 Kasım 2008.

piskoposlar. Notre Dame Üniversitesi'nde Tarih Profesörü olan R. Scott Appleby, piskoposların Ş eytan ş karmayı bu kadar teş vik etmelerinin sebebinin, bunun yalnızca kilise tarafından sunulabilen ayrıcalıklı bir Ş ey olması olduğunu iddia etti. ¹²⁷

Ancak Kelly, Ş eytan ş karma odaklı kurs ve konferansları, "Bu tür ortamlar aynı zamanda Ş eytan tapınmasına olan inancı da teş vik etme eğilimindedir... Ş eytan'ın Dünya'daki etkin kötülüğüne güçü bir Ş ekilde inanan Hristiyanlar, diğer insanların Ş eytan'a tapındığına, genellikle Ş eytani Büyücülük uygulamasıyla bağlantılı olarak, inanmayı kolay bulurlar" gerekçesiyle eleş tirmiş tir.

büyücülük'. ¹²⁸

İ spanyol rahip ve Alcalá de Henares Piskoposluğu'nun (Madrid'i de içine alan) Ş eytan ş karcısı José Antonio Fortea, yirmi birinci yüzyıl için erken modern Ş eytan ş karma el kitabı türünü yeniden canlandırdı.

Fortea'nın Summa Daemoniaca (2008) adlı eseri, Skolastik 'soru-cevap' biçimini kullanarak, on yedinci yüzyıl İ spanyol Ş eytan ş karma kılavuzlarının tarzını ve yapısını bilindi bir Ş ekilde taklit eder. ¹²⁹ Fortea'nın, Karş ı Reform ilahiyat okulunun öğretim yöntemlerini yeniden canlandıran Opus Dei kontrolündeki Navarre Üniversitesi ile iliş kisi, İ spanya'da iki yüzyıldır yok olmuş bir edebi biçimin yeniden ortaya ş kabilmesini kısmen açıklar. Fortea'nın incelemesi, otoriteye ve argümana güvenmenin ötesine geçer ve Amorth da dahil olmak üzere Ş eytan ş karanların tanıklıklarına dayanır. Örneğin, Fortea belirli iblisleri ve rollerini adlandırmaktan ve tanımlamaktan çekinmez. ¹³⁰ Amorth gibi, Fortea da **iblislerin** olasılığına inanır ve büyücülüğün algılanan zorluğunu kabul eder. ¹³² Ancak anlaş malarda aynı zamanda lanetleri ve büyücülüğü bozmak için kullanılan ritüel biçimine büyük önem veren Ş eytan kovucuları eleş tirir, ¹³³ Ş eytanlara karşı ı hakaret adı altında inançve kullanımında ısrar eder, ¹³⁴

Fortea incubus ve İ sa inancının gerekli olan tek silah olduğunu reddeder.

¹²⁷ McBrien, R., 'Cin ş karma konferansı baş ınızi döndürecek', National Catholic Reporter , 9 Temmuz 2010, s. 21; 'Cin ş karma yükseliş te', First Things , 1 Ocak 2011, s. 68-9.

¹²⁸ Kelly (2006), s. 320.

¹²⁹ Fortea, J.-A., Summa Daemoniaca: Ş eytan Bilimi Üzerine İ nceleme ve Ş eytan Çıkarıcıların El Kitabı (Madrid: Palmira, 2008), s. 11.

¹³⁰ Aynı eser, s. 29.

¹³¹ Aynı eser, s. 52.

¹³² Aynı eser, s. 61-7.

¹³³ Aynı eser, s. 104-5.

¹³⁴ Aynı eser, s. 65.

240 F. GENÇ

ayinleri olan 135 ve onun ihtiyatlı bir ş ekilde ortodoks olan eseri kesinlikle Menghi'nin büyüü ş eytan ş karma succubilerin yeniden canlandırılması değildir.

Türün ilk çağdaş örneği ve ayının 1999 revizyonuna dayanan ilk eser olan Fortea'nın Manual del Exorcista'sı analiz ediyor

ele geçirilmenin niteliği ve tanısı, psikiyatrik yönleri de dahil olmak üzere.

136

Fortea, ele geçirilmenin, bir çocuğun annesi tarafından ş eytan'a sunulması, ş eytani anlaş ma, ş eytancılık veya Spiritüalizm'e katılım ve büyüçülük yoluyla meydana gelebileceğini savunur. 137 Rodewyk'i izleyerek, kısa bir Latince kanıtlayıcı ş eytan ş karma önermektedir. 138 Fortea, titizlikle sınıflandırıcı bir 139 benimsenir ve Amorth'tan, 'ş eytanlara yaklaş ımın, lanetlilerin ruhlarının tıpkı bir iblisle aynı ş eyleri ele geçrebildiği' konusunda ısrar ederek

ayrılır. 140

Ayrıca Fortea, her piskoposlukta bir ş eytan ş karcı bulunmasının gerekli olmadığına inanmakta, bir baş piskoposun ş eytan ş karma ayinlerine destek sağlamasının yeterli düş ünmektedir. Baş piskoposun metropol yetki alanındaki piskoposluklar, olduğunu ş eytan ş karma ayinleri sırasında laiklerin konuş masını yasaklarken, Fortea onların bulunmasına izin vermekte ve tespih çekmelerini tavsiye etmektedir. 142

Fortea, ele geçirilme incelemesinin yanı sıra, bir derleme de sunar ve diğer ş eytani kapsamlı bir sınıflandırmasını yapar, ezilenler için 'kurtuluş duaları' faaliyet türlerinin önerilerinde bulunur, 144 Fortea'nın ş eytanbilimsel incelemesi, ele geçirilmiş kiş iler için bir dizi 'kurtuluş duası' ile desteklenir.

145

kendi deneyimlerinden alınan vakalar, ş eytan ş karma ile ilgili Kilise Hukuku üzerine bir yorum ve hatta Hristiyan ş eytan ş karma iş leminin kısa bir tarihi. 146

Yirmi birinci yüzyılda bir ş eytan ş karma el kitabının varlığı bazı Katolikleri

skandallaş tırabilir, ancak Fortea genellikle Praenotanda'yı takip eder

1999 ayinine iliş kin ve ayın tarafından kapsanmayan bazı tartış malı sorulara orta

derecede ş üpheci bir yaklaş ım benimsiyor. Bir istisna, büyüçülüğe yaklaş ımdır;

burada bir ş eytan ş karma uzmanı olarak deneyimi, 1999 ayininin deneyiminden daha ağır basar.

135 Aynı eser, s. 202-4.

136 Aynı eser, s. 141-50.

137 Aynı eser, s. 154-5.

138 Aynı eser, s. 154.

139 Aynı eser, s. 28-30, 160.

140 age. P. 161: 'lanetlenmiş lerin ruhları bir iblisin sahip olduğu ruhların aynısına sahip olabilir'.

141 Aynı eser, s. 165.

142 Aynı eser, s. 181-2.

143 Aynı eser, s. 191-5.

144 Aynı eser, s. 195-200.

145 Aynı eser, s. 205-43.

146 Aynı eser, s. 248-54.

büyücülüğe ve lanetlere olan inancın örtük kınanması. Yine de, Fortea kiliseyi Amorth kadar açık sözlü bir ş ekilde eleş tiren biri değildir.

ÇÖZÜM

William Blatty'nin popüler kültürde ve Gabriele Amorth'un kilisede baş lattığı yirminci yüzyıl sonu ş eytan ıkarma canlanmasının yakın zamanda sona ereceğine inanmak için hiçbir neden yok. Bazı muhafazakar Katolikler tarafından 'liberal' olarak algılanmasına rağmen, Papa Francis ş eytan ıkarmayı güçlü bir ş ekilde desteklediğini kanıtladı. 3 Temmuz 2014'te Vatikan'ın gazetesi L'Osservatore Romano, Din Adamları Cemaati'nin Uluslararası Ş eytan Çıkarıcılar Derneği'ni papalık kurumu olarak onayladığını bildirdi ve Kasım 2014'te Amerika Birleş ik Devletleri Piskoposları, ayinin önerilen İngilizce çevirisini İ lahi İ badet Cemaati'ne iletti.

Kilisedeki bazıları ş eytan ıkarmayı bir misyonerlik fırsatı olarak görüyor ve tarih bunun her zaman böyle olduğunu gösteriyor, ancak 'postmodern' bir dünyada, eski uygulamalar genellikle algılanan gerçeklikleri için değerlidir ve bazıları için, ele geçirilmenin 'gerçekliği' hakkındaki sorular, ritüelin potansiyel psikolojik faydalarına göre ikincil önemde görünmektedir. Ancak, Avrupa ve Amerika'da (dünyanın geri kalanındaki Katoliklerin muhtemel çoğunluğundan bahsetmiyorum bile) önemli sayıda rahip ve laik hala ş eytanın ve dünyadaki faaliyetlerinin çok gerçek olduğunu ve ş eytan ıkarmanın kendi baş ına uygulanabilir bir çözüm olmaya devam ettiğini düş üneler var. Gerçekten de, bir zamanlar var olan ş eytan ıkarma uygulamasının hayatta kalmasına yönelik tehditler -dini deış im, ayin reformu, hükümetlerden ve tıp uzmanlarından gelen baskı- ş eytan ıkarma dini bir pazardaki birçok seçeneğin biri haline geldikçe azalmış gibi görünüyor. Afrika, Güney Amerika ve Asya'dan gelen piskoposların küresel Katolik kilisesi içindeki artan etkisi, misyoner Pentekostalizm ile rekabet etme ihtiyacıyla birlikte, Avrupa piskoposlar konferanslarının ş eytan ıkarma konusunda ş üpheci ihtiyatının galip gelmesini oldukça olası kılıyor. Görünüş e göre, ş eytan ıkaranlar burada kalmaya devam edecek.

KAYNAKÇA

ELYAZMALAR

Cambridge, Cambridge Üniversitesi Kütüphanesi, MS Add. 3544
Cambridge, Corpus Christi Koleji, Parker Kütüphanesi MS 146 Londra,
Britanya Kütüphanesi, MS Add. 8289 Londra,
Britanya Kütüphanesi, MS Add. 57337 Londra,
Britanya Kütüphanesi, MS Add. 34652 Londra,
Britanya Kütüphanesi, MS Cotton Caligula E XI Londra, Britanya
Kütüphanesi, MS Harley 585 Londra, Britanya
Kütüphanesi, MS Royal 2 A II Londra, Britanya
Kütüphanesi, MS Royal 2 A XX Londra, Britanya
Kütüphanesi, MS Sloane 3846 Maidstone, Kent Tarih
ve Kütüphane Merkezi, MSS U386/B12

ÖNCELİ KLİ KAYNAKLAR

Amorth, G. 1999. Bir şeytan çıkarıcı hikayesini anlatıyor . San Francisco: Ignatius Press.
Amorth, G. 2002. Bir şeytan kovucu: Daha fazla hikaye . San Francisco: Ignatius Press.
Amorth, G. 2011. Şeytan Çıkarma ve Psikiyatri . Kaya: Monako.
Andrieu, M. (ed.) 1931-1961. Les Ordines Romani du Haut Moyen Âge , 5 cilt. Louvain: Spicilegium Sacrum Louvainense.
Aquinas, Thomas 1963. St. Thomas Aquinas Summa theologiae , ed. P. Caramello, 3 cilt.
Torino: Marietti.
Aquinas, Thomas. 2001. Thomas Aquinas'ın De Malo'sunda , B. Davies tarafından ed. Oxford: Oxford University
Press.
Arbiol, A. 1725. Kilise mesleğinin ilahi metinlerle incelenmesi . Saragossa.

244 KAYNAKÇA

- Baddely, R. 1622. Bilson'un öcuğu: Ya da, son zamanlardaki kötü şöhretli sahtekarlıkların gerçek bir keşfi bazı Romalı rahipler. Londra.
- Baglio, M. 2009. Ayin: Modern bir şeytan çıkarıcının yaratılışı. Londra: Simon ve Schuster.
- Balducci, C. 1959. Sahip olunanlar. Roma: Coletti.
- Balducci, C. 1966. Parapsikoloji ve şeytan ele geçirilme. Uluslararası Parapsikoloji Dergisi 8: 193-212.
- Balducci, C. 1990. Şeytan: Dünyamızda Canlı ve Aktif. Çev. J. Aumann. New York: Alba Evi.
- Benson, RH 2010. Monsignor Robert H. Benson'ın doğüstü hikayeleri. Landisville: Coachwhip Yayınları.
- Beyersdorf, E. ve JD Brady (Çev.) 1975. Rahipler için çok faydalı bir şeytan çıkarma kılavuzu ve kilise papazları. New York: Hispanic Society of America.
- Bonaventure 1882-1902. Hepsisi 10 ciltte çalışıyor. Roma: Quaracchi.
- Bontier, P. ve J. Le Verrier (editörler). 1872. Kanarya Adaları. Londra: Hakluyt Derneği.
- Bradshaw, PF, ME Johnson ve LE Phillips (editörler). 2002. Apostolik gelenek: Bir yorum. Minneapolis: Fortress Press.
- Brewer, J., J. Gairdner ve R. Brodie (editörler) 1892-1932. Mektuplar ve belgeler, yabancı ve 35 cilt. Londra: HMSO.
- yerli, VIII. Henry döneminde ,
- Brugnoli, C. 1714. Alexicacon, bu kötü şeytani ve kötü hastalıkları bilmekle ilgilidir. Venedik
- Torino Kutsal Roma Papası'nın diplomaları ve ayrıcalıkları
- baskı , 24 cilt. Torino: A. Vecco, 1863.
- Caparros, E., M. Thériault ve J. Thom (editörler). 2004. Kilise hukuku kanunu açıklamalı cilt 2. Montreal: Wilson ve Laféur.
- Charcot, J.-M. ve P. Richer. 1887. Sanatta Şeytanlar. Paris: Delahaye ve Lecrosnier.
- Chertsey, A. (çev.) 1502. Crystyanite veya Cristen Men'in Sıradanlığı. Londra.
- İnançDoktrini Cemaati. Hristiyan inancı ve demonoloji. Vatikan'da A. Flannery, 456-485. Dublin: Kensey II, cilt 2: Kensey sonrası daha fazla belge Dominican , Press, 1982.
- Cini Tassinario, A. 1984. Antonian Kilisesi'nin son öğretilerine göre Şeytan 28. Roma: Pontificium Athenaeum Antonianum. , Çalışmalar
- Cockayne, TO 1864-1866. Leechdoms, Wortcunning ve Starcraft erken İngiltere'de , 3 Cilt. Londra: Longman, Roberts ve Green.
- İnançDoktrini Cemaati. 1989. Piskoposlara Hristiyan meditasyonunun belirli yönleri hakkında mektup (Orationis Formas). Vatikan Şehri: Typis Polyglottis Vaticanis.
- Corpus Christianorum Devam Ortaçağ Corpus Christianorum 16 cilt. Turnhout: Brepols, 1966-2014.
- Serisi Latina 201 cilt. Turnhout: Brepols, 1953-2014.
- Corpus Scriptorum Ecclesiasticorum Latince 1866-2011. , 99 cilt. Salzburg: Salzburg Üniversitesi,
- Cronin, HS 1907. Lollards'ın on iki sonucu. İngiliz Tarihsel İncelemesi 22: 292-304.
- İlahi İbadet Cemaati Bazılarına Şeytan Çıkarma ve Dualar Üzerine , 2. baskı. Vatikan Şehri: Vatikan Basını, 2004.
- Davies, J. 2009. Katolik perspektifinden şeytan çıkarma. Londra: Katolik Hakikat Topluluğu. de Adam, Salimbene. 1966. Cronica De Lemprière, J. , Ve. G. Scalia, 2 cilt. Bari: Laterza.
- ve P. Maignart. 1644. Mülkiyetin İncelenmesine Cevap Louviers'li rahibeler. Rouen.

- De Ocampo, B. 1907. Vilcapampa eyaletinin hesabı ve İnka Tupac Amaru'nun idamının anlatısı. İnkalıların Tarihi ve İnka Tupac'ın idamı. Acı, ed. C. Markham. Cambridge: Hakluyt Topluluğu.
- Deshusses, J. (ed.). 1992. Gregoryen Ayini: 3. baskıya göre ana formları. Fribourg: Editions Universitaires. en eski el yazmaları, ,
- Digby, K. 1658. Geç Bir Söylem... Yaraların Sempati Tozuyla Tedavisine Dokunmak. Çev. R. White. Londra.
- Double, G. (ed.). 1937. Pontifi cal Lanatense: (Rouen şehrinin kütüphanesi A. 27. kat. 368.) Eskiden Cornwall'daki St. Germans'da kullanılan bir Papalık yazısı. Londra: Harrison and Sons.
- Dumas, A. (ed.). 1981. Gelonya Ayinleri Kitabı, metin Turnhout: Brepols. , CCSL 159, 159A, 2 cilt.
- İskoçya Misyonerlerinin kullanımı için Roma Ritüelinin Özeti. Edinburg, 1783.
- Erasmus. 1965. Erasmus'un Konuşmaları. Trans. CR Thompson. Chicago: University of Chicago Basını.
- Eriugena, John Scotus. 1996–2010. Perifizeon, Brepols. CCCM, 5 cilt. 161–165. Dönüş:
- Fontaine, J. (ed.). 2006. Scriptores Christianae Foreman, 510. Paris: Geyik.
- S. 2015. Cambridge Büyü Kitabı: Bir Tudor Nekromanserinin El Kitabı. Çev. F. Young. Erken Modern Büyüde Metinler: Cambridge.
- Fortea, J.-A. 2008. Summa Daemoniacae: Şeytan Bilimi Üzerine İnceleme ve Şeytan Çıkarıcıların El Kitabı. Madrid: Palmira.
- Franz, A. 1909. Orta Çağ'da Kilise Kutsamaları, 2 cilt. Freiburg-im-Breslau: Herdersche yayıncılık şirketi.
- Gamber, K. (ed.). 1973. Gelasian Sacramentary von Saint-Amand karışımı. Regensburg: Nefes aldım.
- Gasparri, P. (ed.). 1963. Canon Hukuku Kanunu. Roma: Typis Polyglottis Vaticanis.
- Gavilán, R. 1621. Our Lady of Copacabana'nın ünlü tapınağının tarihi. Kireç
- Gee, J. 1624. İki yeni dişinin hayaletlerini içeren eski tuzağın yeni parçaları Hayaletler. Londra.
- Gerald of Wales. 1978. Galler Yolculuğu ve Galler'in Tanımı. Çev. L. Thorpe. Harmondsworth: Penguin.
- Tilbury'li Gervase. 2002. Otia imperialia: Bir imparator için eğlence, ed. SE Banks ve JW Binns. Oxford: Oxford University Press.
- Hallett, N. (ed.). 2007. Cadılık, şeytan çıkarma ve on yedinci yüzyıl manastırında ele geçirilme politikaları: Rahibe Ursula'nın bir kez, Rahibe Margaret'in ise iki kez nasıl büyülendiği. Aldershot: Ashgate.
- Harsnett, S. 1603. Papalığın korkunç sahtekarlıklarının bir beyanı. Londra.
- Hernaman, I. 1924. Spiritüalizm ve öçük. Londra: Katolik Gerçek Derneği.
- Poitiers'li Hilary. 1891. Mezurlar Üzerine İnceleme, CSEL, ed. A. Zingerle, 22. Viyana: F. Tempsky.
- Roma'nın Hippolytus'u. 1946. Apostolik Gelenek, ed. B. Önyükeme. Paris: Geyik.
- Hoffman, ETA 1824. Şeytanın iksiri Institoris, H., 2 cilt. Edinburgh: William Blackwood.
2009. Cadıların Çekici: Malleus Maleficarum'un Tam Çevirisi. Çev. CS Mackay. Cambridge: Cambridge University Press.
- Sevillalı Isidore. 1989. Saint Isidore, Hispania Piskoposu, Dini Bürolar Üzerine, CCSL, ed. M. Lawson, 113. Turnhout: Brepols.

246 KAYNAKÇA

- Kelke, WH 1869. 'Usta John Schorne', Buckinghamshire Kayıtları 2: 60–74.
- Kellam, L. (ed.) 1610. Rahiplerin el kitabı ... seçkin Sarisbury kilisesinin kullanımına göre. Douai.
- Kellam, L. (ed.), Kutsal vaftiz kurumu ... Salisbury kilisesinin dikkate değer uygulamasına göre.
- Klaes, M. (ed.). 1993. Saint Hildegard'ın Hayatı , 361. Turnhout: Brepols.
- Krusch, B. (ed.). 1969. Merovenj yazarları . Hannover: Hahn.
- Lagarde, Pensilvanya (ed.). 1862. Havarilerin anayasaları . Londra: Williams ve Norgate.
- Las Casas, B. 1967. Meksika'nın Öür Dileme Ulusal Özerk ed. E. O'Gorman. Mexico City: Üniversite Tarihi .
- Lavater, L. 1659. Hayaletler, lemurlar ve büyük olağandış ı depremler hakkında. Leiden.
- Lépicier, AHM 1929. Görünmeyen dünya: Modern spiritizme referansla Katolik teolojisinin bir açıklaması . Londra: Sheed ve Ward.
- Lough, J. ve DEL Crane. 1986. Thomas Killigrew ve Loudun'un Ele Geçirilmiş Rahibeleri: 1635 tarihli bir mektubun metni. Durham Üniversitesi Dergisi 78: 259–268.
- Lowe, EA 1926. Gelasian Sakramentary'nin Vatikan El Yazması ve Paris'teki eki. İlahiyat Araş tırmaları Dergisi 27: 357–373.
- Marsh, R. 2007. Böcek . Wordsworth: Ware.
- Menghi, G. 1578. İ blislerin belası veya korkunç şeytan şkarma iş lemleri, en güçlü ve etkili. Bolonya.
- Menghi, G. 1605. Ş eytan şkarma sanatının özeti. Venedik.
- Meurin, L. 1893. Masonluk: Ş eytan Sinagogu . Paris: Victor Retaux.
- Michaelis, S. (çev. WB). 1613. Tövbekar bir kadının ele geçirilmesi ve dönüş türülmesinin hayranlık uyandıran tarihi. Londra.
- Migne, J.-P. (ed.). 1844–1864. Patrologia Latina Migne, J.-P. , 221 cilt . Paris.
- (ed.). 1857–1866. Patrologia Graeca Miller, AV 1908. Modern , 161 cilt . Paris.
- maneviyat üzerine vaazlar . Londra: Kegan Paul.
- Mohlberg, C., ve diğerleri. 1960. Çember yılı sırasına göre Roma kilisesinin kutsal ayinleri kitabı . Roma: Dini İ ş ler Belgeleri.
- Munier, C. ve C. De Clerq (ed.). 1963. Fransa Konseyleri . Turnhout: Brepols.
- Nangle, E. 1665. Rabbimiz Tanrı'nın 1665 yılı Nisan ayının birinde Cloandaragh'dan. (np)
- Nicastor, N. 1554. Kitle kitabı doktrini. Wittenberg.
- Remesiana'nın Nicetas'ı 1964. Yetkililer için Talimat: frühchristliche Katechesen aus ed. K. Gamber. Regensburg: F. Daga , Pustet.
- Nider, J. 1517. Formicarius. Strazburg.
- O'Neill, HV 1947. Spiritüalizm, spiritüalistlerin yazdığı gibi . Londra: Burnes, Oates ve Washbourne.
- Ogden, MS (ed.). 1938. Thornton El Yazması'ndaki 'Farklı İ lahar Kitabı' (MS. Lincoln Katedrali A.5.2.). Londra: Erken İngilizce Metin Topluluğu.
- İ ngiltere, İ rlanda ve İ skoçya için vaftiz etme ve diğer kutsal törenleri uygulama düzeni. Paris 1738.
- Nola'lı Paulinus. 1975. Vaftizci Yahya'nın Ş iirleri. Nola'lı Paulinus. Trans. PG Walsh. New York: Newman Basını.
- Peter Cantor 1954. Ayinlerin özeti , ed. J.-A. Dugauquier. Lille: Aslan.
- Picinelli, F. 1680. Mondo sembolik , 2 cilt. Milano.
- Picinelli, F. 1687. Amblemler evreninde sembolik dünya . Trans. A. Erath, 2 cilt. Köln.
- Powicke, FM ve CR Cheney (editörler). 1964. Konseyler ve sinodlar diğer belgelerle birlikte 2 cilt. Clarendon: Oxford.
- İ ngiliz Kilisesi ile ilgili: II MS 1205–1313 ,

- Prinz, O. (ed.). 1960. *Egeria, Itinerarium Egeriae*. Heidelberg: Carl Winter.
- Rackham, O. (ed.). 2007. *Beatus Fursey'nin Geçiş i*. Doğu Harling: Fursey Hacıları.
- Raupert, JG 1914. *Mesih ve karanlığın gücü*. Londra: Heath, Cranton ve Ouseley.
- Raupert, JG 1918. *Ouija tahtası hakkında gerçek*. *American Ecclesiastical Review* (Kasım): 463–478.
- Raupert, JG 1919. *Yeni kara büyü ve ouija tahtası hakkındaki gerçek*. New York: Devin-Adair.
- Roma ritüeli. Roma: Typis Polyglottis Vaticanis, 1925.
- Roma ritüeli: çocukların vaftiz sırası, 2. baskı. Vatikan Şehri: Vatikan Yayınevi, 1973.
- Roma Ritüeli: Yetişkinlerin için Hristiyanlığa başlama sırası, Vatikan, 2. baskı. Vatikan Şehri: Libreria Yayınları, 1974.
- Santori, GA 1584. *Gregory XIII Pont'un Roma kutsal törenlerinin ritüeli*. Maks. sipariş üzerine yayınlandı Roma.
- Schwartz, E. (ed.). 1935. *Ekümenik Konsey Tutanakları*. Kadıköy Ekümenik Konseyi Berlin: De Gruyter.
- Sempe, J. 1908. *Büyük Şeytan Çıkarma ve Kutsamaların Gizli Kitabı*. Paris: Bussiére.
- Sodi, M. ve JJ Flores Arcas (ed.). 2004. *Ritüel Romanum* baskısı Princeps (1614). Vatikan Şehri: Libreria Editrice Vaticana.
- Sparrow Simpson, W. 1870. 'Master John Schorne', Buckinghamshire Kayıtları 3: 354–69.**
- Stamp, PA 1608. *Şeytan'ın şeytan çıkarma hazinesine kaçış*. 1. 1193–1272. Köln
- Suárez, F. 1856. *Opera omnia*. 28 cilt. Paris: Yaşasın.
- Sullivan, WL 1910. *Papa Pius X'e Mektuplar*. Chicago: Ağk Mahkeme.
- Summers, M. 1926. *Cadılık ve Şeytanbilim tarihi*. Londra: Kegan Paul.
- Surin, J.-J. 1990. *İlahi Sevginin Cehennemin Güçlerine Karşı Zaferi*, ed. Bay Certeau. Grenoble: J. Millon.
- Tacchi Venturi, S. 1911–1913. *Peder Matteo Ricci'nin Tarihi Eserleri* SJ 2 cilt. Macerata: Giorgetti.
- Thiers, J.-B. 1697. *Batıl inançlar üzerine inceleme*, 2. baskı, 2 cilt. Paris.
- Thiesinger, T. 1934. *Earling'in ele geçirilmesi davası: Cinli bir varlık olan "Meryem" in şeytan çıkarılmasının açıklanması (np)*.
- Cantimpré'li Thomas. 1627. *Anılar hakkında evrensel iyilik*. Douai
- Thyraeus, S. 1594. *İblisler üzerine bir kitap*. Köln
- Thyraeus, S. 1604. *Düşman yerleri ve gece terörü olan şeytaniler*. Köln
- Gözlemlenen adil prosedürlerin Ursuline'lerin ele geçirilmesi olgusu ile gerçek ilişki kisi Loudun ve Grandier'in durumu masında. Paris, 1634.
- Vogl, C. 1970. *Şeytan Defol! Şeytani Ele Geçirmenin Ruhu Sarsan Bir Anlatımı*, 2. baskı. Çev. C. Kapsner. Hong Kong: Katolik Gerçek Topluluğu.
- Waite, AE 1896. *Fransa'da Şeytan Tapınması: Veya, Lucifer Sorunu*. Londra: G. Redway.
- Warren, FE (ed.). 1883. *Exeter Katedrali'nde kullanılan Leofric Missal*. Oxford: Clarendon.
- White, C. (çev.). 1998. *İlk Hristiyan yaşamları*. Londra: Penguin.
- Whitelock, D., M. Brett ve CNL Brooke (editörler). 1981. *2 ciltli konseyler ve sinodlar*. Clarendon: İngiltere Kilisesi ile ilgili diğer belgeler: I MS 871–1204 Oxford.
- Auxerre'li William. 1964. *Summa aurea* Williams, editör P. Pigouchet. Frankfurt-am-Main: Minerva.
- J. (ed.). 1930. *Orta Çağ'da Yaşam*, 3. baskı. Cambridge: Cambridge University Press.

248 KAYNAKÇA

Wilmart, A. (ed.). 1971. Latin Orta Çağ'dan ruhani yazarlar ve dini metinler . Paris: Çalışmalar
Augustinusçular.

Wyclif, J. 1913. Johannis Wyclif opera minör Yvelin, S. , ed. J. Loserth. Wyclif Derneği: Londra.
1643. Louviers'deki rahibelerin mülkiyetinin incelenmesi. Paris.

Yvelin, P. 1643. Rahibelerin mülkiyetine ilişkin incelemenin yazarı için özür
Louvier'ler . Paris.

YAYIMLANMAMIŞ DOKTORA TEZİ

O'Neill, MR 1981. Ayırt edici batıl inanç On altıncı yüzyıl sonu İtalya'sında popüler hatalar ve ortodoks tepkiler.
Yayımlanmamış doktora tezi, Stanford Üniversitesi, Kaliforniya, ABD.

GAZETELER VE DERGİLER

İngiliz Piskopos, TV'de Holokost'ı inkarı Nedeniyle Para Cezasına Çarptırıldı, The Guardian (27 Ekim 2009): 10.
Üniversite kursu Şeytan'ı kovmanın ayrıntılarını veriyor, The Washington Post (23 Ekim
2005).

Delaney, S. 2008. İblislerle başa çıkma ritüeli yeniden canlanıyor, The Washington Post
(2 Kasım).

Cin çıkarma yaygınlaşıyor, First Things (1 Ocak 2011): 68-69.

McBrien, Richard. 2010. Şeytan çıkarma konferansı başını döndürecek, Ulusal
Katolik Muhabiri (9 Temmuz): 21.

McNary, D. 2010. Şeytanlardan arınma "ayini" zamanı, Variety (18 Ekim): 11.

Nadeau, B. 2005. Resimlerdeki şeytan; Vatikan, şeytan çıkarma ayinini savunmakta kararlıdır, Newsweek
International (24 Ekim): 70.

Şeytan çıkarma, vb. yetkilerinin Kilise din adamlarına verildiği iddia ediliyor
Roma, John Bull 40 (4 Ekim 1824): 325-326.

İddiaya göre şeytan çıkarma ayininde rahip tutuklandı, National Catholic Reporter (1 Eylül 2000): 5.

Cinlerle başa çıkma ritüeli yeniden canlanıyor, The Washington Post (2 Kasım).

Whitehead, AE 1893. Spiritüalizm yoluyla bir dönüşüm, The Month (Ağustos). Thurston, H.'de yeniden basıldı.
1933. Kilise ve spiritüalizm , 368-384. Milwaukee: Bruce Publishing Co.

Wilkes, GC, Ayin, Din ve Film Dergisi 15(2011): Makale 13.

İKİNCİ L KAYNAKLAR

Allen, TB 2000. Possessed: The true story of an exorcism Allison, AF ve , 2. baskı. Lincoln: iEvren.

DM Rogers (editörler). 1956. İngilizce Katolik kitaplarının kataloğu 2 cilt. Bognor Regis: Arundel Press.
yurtdışında veya İngiltere'de gizlice basıldı 1558-1640 ,

Almond, PC 2004. Erken modern İngiltere'de şeytani ele geçirme ve şeytan çıkarma: Çağdaş metinler ve kültürel
bağlamları . Cambridge: Cambridge University Press.

Amirav, H. 2011. Hristiyan bağamlarında büyü ve büyü formüllerinin uygulanması. Antik ve ortaçağ Hristiyanlığında
şeytanlar ve şeytan , editörler N. Vos ve W. Otten, 117-127. Leiden: Brill.

- Anson, PF 1970. *İskoçya'da Yeraltı Katolikliği* . Montrose: Standard Press.
- Backus, I. 1994. *Laon Mucizesi: Laon Mucizesi'nin anlatımlarında mantıksız, makul, kıyamet ve politik, 1566–1578* . Paris: J. Vrin.
- Baker, R. 1975. *Şeytani bağlamak: Geçmiş ve günümüzdeki şeytan çıkarma ayinleri* . Londra: Random House.
- Barbierato, F. 2002. *On Altıncı Yüzyıldan On Sekizinci Yüzyıla Büyülü Edebiyat ve Venedik Engizisyonu* . '400'den '700'e Büyü, Simya, Bilim ; Ermete başının etkisi . C. Gilly ve C. Van Heertum, 159–175. Floransa: Di. Üçbüyük ,
- Baroja, JC 1990. *Cadılık ve Katolik teolojisi. Erken modern Avrupa cadılığı: Merkezler ve çevreler* , ed. B. Ankarloo ve G. Henningsen, 19–43. Oxford: Oxford University Press.
- Bartelink, G. 2011. *Missale Gothicum'da şeytan ve iblislerin mezhepleri* . N. Vos ve W. Otten'in editörlüğünde , *Antik ve Ortaçağ Hristiyanlığında şeytanlar ve İblisler* , 195–209. Leiden: Brill.
- Bartocci, G. ve A. Eligi. 2008. *Dini Taumaturji ve Tıbbi Tedaviler Arasındaki Çatışıkı: İtalya'daki "Katoliklik ve Psikiyatri" örneği* . *Psikiyatrik Evrim* 73:53–67.
- Bartsch, E. 1967. *Roma ayininin gerçek büyüleri: ayinle ilgili bir tarih* . Che ve ayinle ilgili teolojik çalışmaları . Aschendorff: Münster.
- Bastiaensen, AAR 2011. *Şeytan Çıkarma: Şeytanla sözlü olarak mücadele. Antik ve ortaçağ Hristiyanlığında şeytanlar ve şeytan* , editörler N. Vos ve W. Otten, 129–144. Leiden: Brill.
- Behar, R. 1987. *Seks ve günah, büyüçülük ve şeytan geçişmürge Meksika'sında. Amerikan Etnolog* 14: 34–54.
- Bell, R. ve D. Weinstein. 1982. *Azizler ve toplum: Hristiyanlık, 1000–1700* . Chicago: Chicago Üniversitesi Yayınları.
- Binterim, AJ 1979. *Sahip olunan şeytani güçler (energumenler) ve antik dünyada bunların tedavisi hakkında* . Kilise . Münih: Dinler Çalışmaları Grubu.
- Blackwell, J. 2000. *Kadınların ilahi ve şeytani ele geçirilmeleri ve doğaüstü vizyonları hakkındaki Alman anlatıları 1555–1800: Bir bibliyografya. Alman Yılığ'ndaki Kadınlar* 16: 241–257.
- Blair, J. 2005. *Anglo-Sakson toplumunda kilise* . Oxford: Oxford University Press.
- Blatty, WP 1998. *Şeytan Çıkarma'dan Önce: William Peter Blatty'nin romanı alıp götürme hikayesi* . film . Göz: ScreenPress Kitapları.
- Boddy, J. 1994. *Ruhsal ele geçirme yeniden ele geçirildi: Araçsalığın ötesinde. Antropoloji Yıllık İncelemesi* 23: 407–434.
- Boespflug, F. 1984. *Sanatta Tanrı: Sollicitudini Nostrae de Benedict XIV ve l'Affaire Crescent de Kaufbeuren* . Paris: Geyik.
- Boglioni, P. ve G. Boudreau. 2007. *"Du tems de la cadi": 19. yüzyılın başlarında Acadia'da şeytani mülkler ve popüler şeytan çıkarma işlemleri. Revue d'Histoire de l'Amerique Française* 60: 487–515.
- Boureau, A. 2006. *Sapkın şeytan: Ortaçağ batısında demonolojinin doğuşu* . Çev. TL Fagan. Chicago: Chicago Üniversitesi Yayınları.
- Brakke, D. 2006. *İblisler ve keşişin yaratılışı: Erken Hristiyanlıkta ruhsal mücadele* . Cambridge, MA: Harvard Üniversitesi Yayınları.
- Brambilla, E. 2010. *İstila Edilmiş Bedenler ve Ruhun Yolculukları: Barok Teolojiden Aydınlanma Tıbbına Kutsallık, Sahiplenme, Şeytan Çıkarma* . Roma: Viella.

250 KAYNAKÇA

- Brown, T. 1961. Devon'da Reform Sonrası Folklor Örnekleri. Folklor 72: 388–399.
- Brown, P. 1978. Geçantik çağın oluşumu. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Brown, P. 1981. Azizler kültürü: Latin Hristiyanlığındaki yükselişi ve işlevi. Chicago: Chicago Üniversitesi Yayınları.
- Brucker, G. 1963. Rönesans Floransa'sında büyücülük. Rönesans Çalışmaları 10: 7–23.
- Butler, EM 1949. Ritüel büyü. Cambridge: Cambridge University Press.
- Butler, SM 2007. İntihar kültürleri? İntihar kararları ve onüçüncü yüzyıldaki "topluluk" ve on dördüncü yüzyıl İngiltere'si. Tarih 69: 427–449.
- Bynum, CW 1982. Anne olarak İsa: Orta Çağın maneviyatına dair çalışmaları. Berkeley: Kaliforniya Üniversitesi Yayınları.
- Caciola, N. 1996. Ortaçağ kültüründe hayaletler, hortlaklar ve ritüeller. Geçmiş ve Şimdi 152: 3–45.
- Caciola, N. 2000. Mistikler, şeytani varlıklar ve ortaçağ Avrupa'sında ruh ele geçirilmesinin fizyolojisi. Toplum ve Tarihte Karşılaşılmalı Çalışmaları 42: 268–306.
- Caciola, N. 2003. Ayrımcı ruhlar: Orta Çağ'da ilahi ve şeytani ele geçirilmeler. Ithaca: Cornell Üniversitesi Yayınları.
- Cameron, E. 2010. Büyülü Avrupa: Batıl inanç akıl ve din, 1250–1750. Oxford: Oxford Üniversitesi Yayınları.
- Carmona, M. 1988. Loudun'un Şeytani. Paris: Fayard.
- Carrin-Bouez, M. (ed.). 1999. Sıkıntıyı yönetmek: Güney Asya'da ele geçirme ve terapötik tarikatlar. Yeni Delhi: Manohar.
- Carver, M. 2003. Haçkuzeye gidiyor: Kuzey Avrupa'da dönüşüm süreçleri, 300–1300. York: York Ortaçağ Basını.
- Ceard, J. 1994. Charcot Zamanında Demonoloji ve Demonopatiler. Bilim Tarihi Tıbbi 28:337–343.
- Cervantes, F. 1994. Yeni Dünya'daki şeytani: Yeni İspanya'da şeytanlığın etkisi. Yeni Cennet: Yale Üniversitesi Yayınları.
- Chadwick, H. 2007. Origen. The Cambridge history of later Greek and early medieval theology, 7. basım, ed. AH Armstrong, 182–194. Cambridge: Cambridge University Press.
- Chaput, B. 1976. Popüler Dinler ve Tarih Araştırmaları Üzerine Düşünceler: Doğu Kantonlarındaki şeytani ele geçirme örneği. Araştırma ve Popüler Dinler: Uluslararası bir konferans 1973 ed. A. Désilets ve G. Laperrière, 143–162. Montreal: Bellarmine.
- Chardonnens, LS 2007. Anglosakson prognozları, 900–1100: Çalışma ve metinler. Brill: Leiden.
- Chave-Mahir, F. 2011. Batı Kilisesinde Ele Geçirilenlerin Şeytan Çıkarılması (10. – 14. Yüzyıl). Turnhout: Brepols.
- Chêne, C. 1995. Solucanları Yargılamak: Şeytan Çıkarma ve Piskoposluktaki Hayvan Denemeleri Lozan (15. – 16. yüzyıl). Lozan: Lozan Üniversitesi.
- Chesnut, RA 2003. Ruh için tercihli bir seçenek: Güney Amerika'nın yeni dini ekonomisinde Katolik Karizmatik Yenilenme. Latin Amerika Politikası ve Toplumu 45: 55–85.
- Chesters, T. 2011. Rönesans Dönemi Fransa'sında Hayalet Hikayeleri. Oxford: Oxford Üniversitesi Basmak.
- Chohan, SS 2004. Şeytan kovucu: İnsan kötülüğünün kişileştirilmesi mi yoksa dini görevlerin savunucusu mu? Bu karanlık şeyde: Kötülük ve insan kötülüğüne dair bakış açıları ed. RP Hamilton ve MS Breen, 103–114. Amsterdam: Rodop.

- Claggett, TD 1990. William Friedkin: Sapkınlık, saplantı ve gerçeklik filmleri . Jefferson: MacFarland ve Şirketi.
- Clark, S. 1997. Şeytanlarla düşünmek: Erken modern Avrupa'da cadılık fikri . Oxford: Clarendon.
- Clark, S. 2002. Protestan büyücülüğü, Katolik büyücülüğü. Cadılık okuyucusunda , ed. D. Oldridge, 165-177. Londra: Routledge.
- Clark, S. 2007. Büyü ve cadılık. Avrupa'yı Bulmak: Marjinler, topluluklar, imgeler üzerine söylemler, yaklaşık 13.-yaklaşık 18. yüzyıllar , bas. A. Molho, DR Curto ve N. Koniordos, 115-130. Oxford: Berghahn Books.
- Clarke, B. 1975. Erken Britanya'da zihinsel bozukluk: Keşifsel çalışmalar . Cardiff: Üniversite Galler Basını.
- Closson, M. 2007. '19. Yüzyılda şeytan , Léo Taxil: veya şeytan biliminin "binbir gecesi". İtalya'da şeytanın Kurguları: Saint Augustine'den Léo Taxil'e şeytan Bilimi ve Edebiyat , ed. F. Lavocat, P. Kaptan ve M. Closson, 313-332. Paris: Droz.
- Collins, JM 2009. Yirminci yüzyılda şeytan şarkı ve kurtarma hizmeti: Modern Batı Hristiyanlığında şeytan şarkı uygulaması ve teolojisinin analizi . Bletchley: Paternoster.
- Colmille, Fr. 1955. Yayımlanmamış üç Sistersiyen belgesi. County Louth Arkeoloji Derneği Dergisi 13: 252-278.
- Cornwell, J. 1991. Karanlığın gücü, ışığın gücü: Mucizevi olanı arama yolculukları ve şeytani . Londra: Penguin.
- Cortés, JB ve F. Gatti. 1975. Ele geçirilme ve şeytan şarkımlara karşı dava: Cinler, şeytanlar ve cinlilerin tarihi, İncil ve psikolojik analizi . New York: Vantage.
- Cox, JD 2007. Görünen bilgi: Shakespeare ve şeytani inanç. Waco: Baylor Üniversitesi Yayınları.
- Cragg, GR 1967. Kilise ve akıl 1648-1789 , 2. baskı Harmondsworth: Penguin.
- Cristiani, L. 1961. Modern Dünyada Şeytan . Çev. C. Roland. Londra: Barrie ve Kayalık.
- Crouzet, D. 1996. Bir kadın ve şeytan: On altıncı yüzyılda ele geçirilme ve şeytan şarkı. M. Wolfe, 191-215. Fransa. Erken modern Fransa'da değişen kimlikler Duke Üniversitesi Durham: Yayınları.
- Cuneo, MW 2002. Amerikan şeytan şarkı: Bolluk ülkesinde şeytanları kovmak , 2. basım. Londra: Bantam.
- Dall'Olio, G. 2012. Karşı-reform İtalya'sında engizisyoncuların, cin şarkılarının ve şeytan şarkılarının şeytani. Modern öncesi Avrupa'daki toplumdaki şeytan , ed. P. Dendle ve R. Raiswell, 511-536. Toronto: Reform ve Rönesans Çalışmaları Merkezi.
- Davies, O. 1999. Cadılık, büyü ve kültür 1736-1951 . Manchester: Manchester Üniversitesi Yayınları.
- Davies, O. 2007a. Perili: Hayaletlerin toplumsal tarihi . Palgrave MacMillan: Basingstoke.
- Davies, O. 2007b. Popüler büyü: İngiltere tarihinde kurnaz halk , 2. basım. Londra: Hambleton Sürekliliği.
- Davies, O. 2009. Grimoires: Büyü kitaplarının tarihi . Oxford: Oxford University Press.
- De Certeau, M. 1975. Tarih Yazımı . Paris: Gallimard.
- De Certeau, M. 1980. Loudun'un Sahipliği , 2. basım Paris: Gallimard Juillard Arşivleri.

252 KAYNAKÇA

De Certeau, M. 1990. Jean-Joseph Surin'in Maceraları . Grenoble: Jérôme Millon.

De Mello e Souza, L. 2003. Şeytan ve Kutsal Haç Ükesi: Sömürge Brezilya'sında Büyücülük, Kölelik ve Popüler Din . Çev. D. Groszklaus Whitty. Austin: Teksas Üniversitesi Yayınları.

De Waardt, H. 2009. Cizvit propagandası ve Hollanda Cumhuriyeti'nde inançta şifa. Tarih 94: 344–359.

De Waardt, H. ve W. De Blécourt. 1991. "Kötü bir insanı öldürmek günah değildir", Gelderland Dükü Charles döneminde büyücülükle ilgili yargısal işlemler. On dördüncü yüzyıldan yirminci yüzyıla Hollanda'da Büyücülük , ed. M. Gijswijt-Hofstra ve W. Frijhoff, 66–78. Rotterdam: Universitaire Pers.

Dean, RJ 1999. Anglo-Norman edebiyatı: Metinler ve el yazmaları için bir rehber . Londra: Anglo-Norman Metinleri Derneği.

DeConick, MS 2011. Kutsal kadın düşmanlığı: İlk kilisede cinsiyet ve toplumsal cinsiyet çatışmalarının nedeni hala önemli . Londra: Continuum.

Delige, R. 1992. Hindistan'ın Katolik Dokunulmazları Arasında Şeytani Sahiplik Güney. Archives de Sciences Sociales des Religions 79: 115–134.

Devlin, J. 1987. Batıl inançlı zihin: Fransız köylüleri ve dokuzuncu yüzyılda doğaüstü güçler onuncu yüzyıl . New Haven: Yale Üniversitesi Yayınları.

Dölger, FJ 1909. Erken Hristiyan vaftiz ritüelinde şeytan çıkarma . Paderborn: F. Schöningh.

Donaldson, C. 1980. Martin of tours: Mahalle rahibi, mistik ve şeytan çıkarıcı . Londra: Routledge ve Kegan Paul.

Dondelinger-Mandy, P. 1990. 1614 Romanum Ritüelinde Şeytan Çıkarma Ritüeli . Le Maison-Dieu 183/184: 99–121.

Duffy, E. 1992. Sunakların soyulması . New Haven: Yale Üniversitesi Yayınları.

Duggan, RD 1982. Yetişkinlerin Hristiyan İncisiyasyonu Düzeninde Dönüşüm , Journal Liturjik 96(1982): 57–83, 209–252.

Ebon, M. 1975. Exorcism: Past and present . Londra: Cassell.

Ebright, M. ve R. Hendricks. 2006. Abiquiu cadıları: Vali, rahip, Genizaro Kızılderilileri ve şeytan . Albuquerque: New Mexico Üniversitesi Yayınları.

Elliott, D. 1999. Düşmü bedenler: Orta Çağ'da kirlilik, cinsellik ve şeytancılık . Philadelphia: Pennsylvania Üniversitesi Yayınları.

Ericson, G. 1977. Gizemli başkalaşım: İlahi ele geçirilmeden şeytani ele geçirilmeye oturma. Popüler Kültür Dergisi 11: 656–681.

Favret-Saada, J. 1977. Kelimeler, Ölüm, Kaderler . Paris: Gallimard.

Ferber, S. 1997. Charcot'un iblisleri: Salpêtriye okulunun yazılarında geriye dönük tıp ve tarihsel tanı. Batı Avrupa'da Hastalık ve İyileştirme Alternatifleri , ed. M. Gijswijt-Hofstra, H. Marland ve H. De Waardt, 120–140. Londra: Routledge.

Ferber, S. 2004. Erken modern Fransa'da şeytani ele geçirme ve şeytan çıkarma . Londra: Routledge'da.

Ferber, S. ve A. Howe. 2005. Karısını şeytan sanan adam: Yirminci yüzyılın sonlarında Avustralya ceza mahkemesinde şeytan çıkarma, uzmanlık ve sekülerleşme: Şeytani Ele Geçirme: Kültürel-Tarihsel Bir Olgunun Yorumlanması Üzerine ed.

H. De Waardt, JM Schmidt, HCE Midelfort ve DR Bauer, 281–292. Bielefeld: Bölgesel Tarih Yayıncısı.

Finlay, A. 1999. Şeytanlar! Şeytan, ele geçirilme ve şeytan çıkarma . Londra: Blandford.

- Finucane, R. 1977. Mucizeler ve hacılar: Ortaçağ İngiltere'sinde popüler inançlar . Londra: Diş .
- Fischer, B. 1974. Vatikan II'den sonra Katolik vaftiz ayinlerinde vaftizle ilgili şeytan çkarma. *Studia Liturgica* 10: 48–55.
- Fisher, JDC 1965. Hristiyan inisiyasyonu: Ortaçağ batısında vaftiz: Dezenformasyon üzerine bir çalış ma İkkel baş langıçayınınin bütünüleş mesi . Londra: SPCK.
- Unutun, J. 1903–1950. Şeytan çkarma. Katolik İlahiyat Sözlüğü'nde , ed. A. Boş ve diğerleri, cilt. 5:2, 1762–1780. Paris: Letouzey ve Ané.
- Forsyth, N. 1987. Eski düş man: Şeytan ve savaş miti . Princeton: Princeton Üniversitesi Yayınları.
- Frankfurter, D. 2008. Şeytanın ta kendisi: Şeytani komplo ve şeytani taciz söylentileri tarih . Princeton: Princeton Üniversitesi Yayınları.
- Frankfurter, D. 2010. Ruhların yaş adığı yer: Geçantik çağda ele geçirilen Hristiyanlaş tırma ve azizlerin türbeleri. *Harvard Theological Review* 103: 27–46.
- Freeman, TS 2000. Cinler, sapkınlık ve meydan okuma: John Darrell ve geçElizabeth dönemi İngiltere'sinde şeytan çkarma siyaseti. İngiliz Kilisesi'nde Uygunluk ve Ortodoksluk, c. 1560–1660 ed. P. Lake ve M. Questier, 34–63. Woodbridge: Boydell.
- Gentilcore, D. 1992. Piskopos'tan cadiya: Erken modern Terra'da kutsallık sistemi Otranto'nun . Manchester: Manchester Üniversitesi Yayınları.
- Gentilcore, D. 1998. Erken modern İtalya'da şey ifacılar ve şey ifacılık . Manchester: Manchester Üniversitesi Yayınları.
- Gibson, M. 2006. Sahip olma, püritenlik ve baskı: Darrell, Harsnett, Shakespeare ve Elizabeth dönemi şeyeytan çkarma tartış ması . Londra: Pickering ve Chatto.
- Gillespie, R. 1997. Adanmış insanlar: Erken modern İrlanda'da inançve din . Manchester: Manchester Üniversitesi Yayınları.
- Goddu, A. 1980. Orta Çağ'da şeyeytan çkarmasının baş arısızlığı. Sosyal Düzenler, ed . A. Zimmerman, 540–557. Berlin: Orta Çağ'ın kiş isel imajı , Walter de Gruyter.
- Goodman, FD 1988. Peki ya cinler? Modern dünyada ele geçirilme ve şeyeytan çkarma . Bloomington: Indiana Üniversitesi Yayınları.
- Goodman, FD 2005. Anneliese'nin şeyeytan çkarılması Michel Yayınları. , 2. baskı. Eugene: Kaynak
- Gratsch, EJ 2003. Exorcism. The New Catholic encyclopedia , cilt 5, 2. baskı, 551–553. Washington, DC: Amerika Katolik Üniversitesi.
- Green, T. 2008. Engizisyon: Korkunun saltanatı , 2. basım. Londra: Pan MacMillan.
- Guillemain, H. 2001. Deli mi, şeyeytan mı? Şeyeytan çkarma psişik bilimlere karşı . Gözden geçirmek d'Histoire de l'Eglise en France 87: 439–471.
- Guillemain, H. 2006. Vicdanları Yönlendirmek, Ruhları İyileş tirmek: Tedavi ve Dini Uygulamaların Karşı ılaştırmalı Tarihi (1830–1939) . Paris: Keş if.
- Haag, H. 1974. Şeyeytana inanç. Tübingen: Katzmann.
- Hall, A. 2007. Anglo-Sakson İngiltere'sinde Elfler: İnanç sağlık, cinsiyet ve kimlik meseleleri . Woodbridge: Boydell.
- Hanlon, G. ve G. Snow. 1988. Şeyeytan Çıkarma ve Tridentine Kozmolojisi: üçAgenais vakası 1619. *Revue de la Bibliothèque Nationale* 28: 12–27.
- Harline, C. 1994. Rahibe Margaret'in yükleri . New York: Doubleday.

254 KAYNAKÇA

- Harris, R. 1997. Sınırlarda mülkiyet: On dokuzuncu yüzyılda "Mal de Morzine"
Fransa. *Modern Tarih Dergisi* 69: 451-478.
- Hauke, M. 2006. Yeni Rituale Romanum'un "Külkedisi" olan Şeytan Çıkarma ayini üzerine teolojik mücadele .
Antiphon 10: 32-69.
- Hazeltgrove, J. 2000. Spiritüalizm ve savaş lar arasındaki İngiliz toplumu . Manchester:
Manchester Üniversitesi Yayınları.
- Heller-Nicholas, A. 2011. "Mesih'in gücü sizi zorluyor": Ahlaki gösteri ve The Exorcist evreni. Fantastik filmde Roma Katolikliği: İnanç
gösteri ve imgeler üzerine denemeler , ed. H. Hansen, 65-80. Jefferson: MacFarland and Co. 2. baskı. Londra: Pan MacMillan.
- Hemming, J. 1993. İnkaların fethi Henningsen, G. 1980. ,
Cadıların avukatı: Bask büyüculüğü ve İspanyol Engizisyonu
(1609-1614) . Reno: Nevada Üniversitesi Yayınları.
- Henningsen, G. 1990. "Dış arıdaki hanımlar": Cadıların Şeytan Çıkarmasının arkaik bir örüntüsü.
Erken modern Avrupa cadılığı: Merkezler ve çevreler , ed. B. Ankarloo ve G. Henningsen, 191-215. Oxford:
Oxford University Press.
- Hole, C. 1940. İngiliz folkloru . Londra: Batsford.
- Hone, J. 1939. Moore Hall'un Moore'ları . Londra: Jonathan Cape.
- Hoyt, O. 1978. Cin Çıkarma . Londra: F. Watts.
- Hübener, G. 1935. Beowulf ve Cermen Şeytan Çıkarma. İngiliz Çalışmaları Dergisi 11:
163-181.
- Hubert, O. 2000. Cennette olduğu gibi Yeryüzünde: Quebec Katolik Kilisesi Tarafından Ayinlerin Yönetimi (17.
yüzyılın sonları - 19. yüzyılın ortaları) . Quebec Şehri: Les Presses de L'Université Laval.
- Huels, J. 2000. Diğer ilahi ibadet eylemleri. Kilise Hukuku Kanunu'na ilişkin yeni yorumda
1400-1423. Mahwah: Paulist Press.
- Hughes, J. 1988. Pastörler ve vizyonerler: Geçortağ Yorkshire'ında din ve seküler yaşam .
Boydell: Woodbridge.
- Hutton, R. 1999. Ayın zaferi: Modern pagan cadılığının tarihi . Oxford: Oxford University Press.
- Introvigne, M. 2009. İtalya'da modern ve çağdaş Satanizm. Sosyal Pusula 56:
541-551.
- Johnson, T., ve ark. 2005. Takıntı, Kutsallık ve Cizvit Maneviyatı. *Demonic ed* .
Takıntı: kültürel-tarihsel bir olgunun yorumlanması üzerine JM Schmidt, HCE Midelfort ,
ve DR Bauer, 234-247. Bielefeld: Bölgesel Tarih Yayıncısı.
- Johnstone, N. 2006. Erken modern İngiltere'de Şeytan ve Şeytancılık . Cambridge:
Cambridge Üniversitesi Yayınları.
- Jones, P. ve N. Pennick. 1995. Pagan Avrupa'nın tarihi . Londra: Routledge.
- Kahlos, M. 2015. İlk kilise. Cambridge'de büyü ve cadılık tarihi
batı , Editör DJ Collins, 148-182. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kallendorf, H. 2003. Cin çıkarma ve metinleri: İngiltere ve İspanya'nın erken modern edebiyatında öznellik .
Toronto: Toronto Üniversitesi Yayınları.
- Kallendorf, H. 2005. Şeytan çıkarma söylemi. *Rhetorica* 23: 209-237.
- Kapferer, B. 1991. Şeytanların kutlanması: Sri Lanka'da Şeytan Çıkarma ve Şeytan İfa estetiği . Providence: Berg.
- Kaplan, BJ 1996. Şeytanın ele geçirilmesi: Utrecht'te çok kamusal bir tartışma. *Renaissance Quarterly* 49: 738-759.

- Kaptschuk, TJ, CE Kerr ve A. Zanger. 2004. Tıp sanatı: Plasebo kontrolleri, cismiler ve şeytan. *Lancet* 374: 1234–1235.
- Keck, D. 1998. Ortaçağ'da melekler ve melek bilimi . Oxford: Oxford University Press.
- Kelly, HA 1968. Şeytan'ın ölümüne doğru: Hristiyan şeytancılığının büyümesi ve düşüşü . Londra: Geoffrey Chapman.
- Kelly, HA 1985. Vaftizdeki şeytan: Ritüel, teoloji ve drama . Ithaca: Cornell Üniversitesi Yayınları.
- Kelly, HA 2004. Şeytan, demonoloji ve cadılık , 2. basım. Eugene: Wipf ve Stock.
- Kelly, HA 2006. Şeytan: Bir biyografi . Cambridge: Cambridge University Press.
- Kieckhefer, R. 1976. Avrupa'daki cadı mahkemeleri: Popüler ve eğitimli kültürlerdeki temelleri doğa, 1300–1500 . Berkeley: California Üniversitesi Yayınları.
- Kieckhefer, R. 1990. Orta Çağ'da Büyü . Cambridge: Cambridge University Press.
- Kieckhefer, R. 1997. Yasak ayınlar: On beşinci yüzyıla ait bir büyücünün el kitabı . Stroud: Sutton.
- Kiely, DM ve C. McKenna. 2006. Karanlık ayın: Modern İrlanda'da şeytan çıkarma . Dublin: Gill ve MacMillan.
- Klaassen, F. 2013. Büyünün dönüşümleri: Orta Çağ'ın sonlarında ve Rönesans'ta yasadışı öğrenilmiş büyü . University Park: Pennsylvania State University Press.
- Klueting, H. 2010. Avusturya'da veya Habsburg Topraklarında Katolik Aydınlanması. Avrupa'da Katolik Aydınlanmasına Bir Rehber , ED. UL Lehner ve M. Printy, 127–164. Leiden: Brill.
- Knox, R. 1950. Coşku: Din tarihinde bir bölüm . Oxford: Clarendon.
- Kollar, R. 1999. Spiritüalizm ve din: Sir Arthur Conan Doyle'un Hristiyanlık eleştirisi ve Roma Katolik tepkisi. *Reddeden Tarih* 24: 397–413.
- Kunzler, M. 2001. Kilise'nin ayini . Münster: Lit Verlag.
- La Fontaine, J. 1989. Şeytancılık ve şeytan mitolojisi. Avrupa'da Cadılık ve Büyü: Yirminci Yüzyıl , editörler W. De Blécourt, R. Hutton ve J. La Fontaine, 81–140. Londra: Athlone.
- Lahaire, M. 1991. Orta Çağ'da Delilik, 11. – 13. Yüzyıllar . Paris: Altın Leopar.
- Lantenari, V. 1998. Afrika'dan İtalya'ya: Emmanuel Milingo'nun şeytan çıkarma-tedavi kültürü. Afrika dinlerindeki yeni eğilimler ve gelişmeler , ed. PB Clarke, 263–282. Westport: Greenwood Basını.
- Deri, EM 1912. Herefordshire Halk Bilimi . Hereford: Jakeman ve Carver.
- Lecouturier, Y. 2012. Normandiya'daki Büyücüler, Cadılar ve Ele Geçirilenler: Büyüçülük Denemeleri 18. yüzyılda Orta Çağ . Rennes: Batı Fransa.
- Lederer, D. 2005. Ruhsatsız şeytan çıkarma.... *Demonic Possession'da : Yorumlama üzerine* ed. H. De Waard, JM kültürel-tarihsel bir olgu , Schmidt, HCE Midelfort ve DR Bauer, 213–231. Bielefeld: Bölgesel Tarih Yayıncısı.
- Lederer, D. 2006. Erken modern Avrupa'da delilik, din ve devlet: Bavyera Beacon . Cambridge: Cambridge Üniversitesi Yayınları.
- Leeper, EA 1990. İskenderiye'den Roma'ya: Şeytan çıkarmanın vaftiz öncesi bir ayin olarak dahil edilmesiyle Valentinianus bağlantısı. *Vigiliae Christianae* 44: 6–24.
- Levack, B. 2013. İmamizdeki şeytan: Hristiyan batısında ele geçirilme ve şeytan çıkarma New Haven: , 240–253. Yale Üniversitesi Yayınları.
- Levi, G. 1988. Gücü devralmak: Bir şeytan çıkarıcının hikayesi . Chicago: Chicago Üniversitesi Basmak.

256 KAYNAKÇA

- Lhermitte, J. 1972. Sahte sahip olma. Satanizmde Sesler Londra: Mowbrays. , ed. FJ Sheed, 12–35.
- Loisy, A. 1920. Havarilerin İ ş leri . Paris: E. Nourry.
- Lunn-Rockliffe, S. 2012. Ş eytani olanı görselleş tirmek: Erken Hristiyan sanatında ve edebiyatında Gadarene ş eytan ş karması. Modern öncesi Avrupa'daki toplumdaki ş eytan , editörler R. Raiswell ve P. Dendle, 439–458. Toronto: Reform ve Rönesans Çalış maları Merkezi.
- MacCormack, S. 1998. And Dağları'nda Din: Peru'nun erken sömürge döneminde vizyon ve hayal gücü . Princeton: Princeton Üniversitesi Yayınları.
- MacCormack, S. 2007. Zamanın kanatlarında: Roma, İ nkalar, İ spanya ve Peru . Princeton: NJ Princeton Üniversitesi Yayınları.
- Machielsen, J. 2015. Martin Delrio: Karş ı reformda demonoloji ve bilim . Oxford: İngiliz Akademisi.
- MacMullen, R. 1984. Roma İ mparatorluğunun Hristiyanlaş tırılması (MS 100–400) . New Haven: Yale Üniversite Yayınları.
- MacNutt, F. 1995. Kötü ruhlardan kurtuluş . Grand Rapids: Seçilmiş .
- MacNutt, F. 1997. Ş ifa , 2. basım. New York: Bantam.
- Macy, G. 1996. Orta Çağ'da bir "kilise" var mıydı? Unity and variety in the ed. R. Swanson, 107–116. Cambridge: Cambridge University Press.
- Mager, A. 1948. Ş eytan . Paris: Desclee.
- Maggi, A. 2001. Ş eytanın retoriği: Rönesans demonolojisi üzerine bir çalış ma . Chicago: University Chicago Press'ten.
- Maggi, A. 2006. Ş eytanların eş liğinde: Doğaüstü varlıklar, aş k ve kimlik İ talyan Rönesansı . Chicago: Chicago Üniversitesi Yayınları.
- Mandouze, A. 1986. Azizlerin Tarihi ve Hristiyan Hazretleri Maquart, FX ve J. de , cilt 2. Paris: Hachette. ed.
- Tonquédec. 1972. Ş eytan ş karması. Satanizmde Sondajlar'da F. J. Sheed, 72–91. Londra: Mowbrays. ,
- Marin, JM 2007. Bir Cizvit Mistik'in Kadınsı Melankolisi: Jean-Joseph Surin SJ (1600–1665). Erkekler, Erkeklikler ve Maneviyat Dergisi 1: 65–76.
- Marshman, M. 1999. Güçlendirme olarak ş eytan ş karması: Yeni bir deyim. Din Tarihi Dergisi 23: 265–281.
- Martin, AL 1988. Cizvit zihni: Erken modern Fransa'da bir seçkinin zihniyeti . Ithaca: Cornell Üniversitesi Yayınları.
- Martin, M. 1992. Ş eytanın rehinesi Maxwell- , 2. baskı. San Francisco: Harper.
- Stuart, PG 2004. Büyücüler: Bir tarih . Stroud: Tempus.
- Mazzotti, M. 2007. Tanrı'nın matematikçisi Maria Gaetana Agnesi'nin dünyası . Baltimore: Johns Hopkins Üniversitesi Yayınları.
- Menegon, E. 2010. Atalar, bakireler ve rahipler: Hristiyanlık, geçyy'da yerel bir din olarak İ mparatorluk Çini . Cambridge, MA: Harvard-Yenching Enstitüsü.
- Messadié, G. 1996. Ş eytanın Tarihi . Çev. M. Romano. Londra: Newleaf.
- Metzger, N. 2012. Hastalık olarak incubus: Geçantik çağda ve sonrasında tıbbi yollarla ş eytani olanı evcilleş tirmek. Modern öncesi Avrupa'daki toplumdaki ş eytan , editörler R. Raiswell ve P. Dendle, 483–510. Toronto: Reform ve Rönesans Çalış maları Merkezi.
- Midelfort, HCE 2005a. Cin ş karması ve aydınlanma: Johann Joseph Gassner ve on sekizinci yüzyıl Almanya'sının iblisleri . New Haven: Yale University Press.
- Midelfort, HCE 2005b. Doğa ve Takıntı: Melankoliden Manyetizmaya Takıntının Doğal Açıklamaları'. Ş eytani Sahiplik: Kültürel-Tarihsel Bir Olgunun Yorumlanması Üzerine ed . H. De Waardt, JM Schmidt, HCE Midelfort ve DR Bauer, 73–87. Bielefeld: Bölgesel Tarih Yayıncısı.

Miller, AM 1968. *Crescentia von Kaufbeuren: Bir Swabian mistiğinin hayatı* . Augsburg: Verlag Winifried-Werk.

Mills, K. 2013. *Demonios içinde ve dış arada: Hieronymites ve şeytan erken modern İspanyol dünyasında. Melekler, iblisler ve yeni dünyada* ed. F. Cervantes ve A. Redden, 40-68. Cambridge: Cambridge University Press,

Monter, EW 1976. Fransa ve İsviçre'de Cadılık: 1976'da sınır bölgeleri Reformasyon . Ithaca: Cornell Üniversitesi Yayınları.

Muchembled, R. 2003. *Ortaçağ'dan Günümüze Şeytanın Tarihi* . Çev. J. Birrell. Cambridge: Polity Yayınları.

Mulloy, S. 2009. Moore, John (1767-99). *İrlanda biyografisi sözlüğünde*, cilt 6, 646-647. Cambridge: Cambridge Üniversitesi Yayınları.

Mungello, DE 1994. Çin ritüelleri tartışması: Tarihi ve anlamı . Nettetal: Steyler Verlag.

Newman, B. 1998. Ruh tarafından ele geçirilmiş : Dindar kadınlar, cinliler ve havarisel yaşam on üçüncü yüzyılda. *Speculum* 73: 733-770.

Nichols, B. ve A. MacGregor (editörler). 2003. *Bizi kötülükten kurtarın: Ortaçağ nimetleri ve Latin Batı'nın şeytan çıkarma ayinleri* . Durham: Ushaw College Kütüphanesi.

Nicolotti, A. 2011. 2. ve 3. Yüzyıllar Arasında Hristiyan Şeytan Çıkarma ve Şeytani Sahiplenme . Boş altmak: Brepoller.

Nischan, B. 1987. Geç Reform döneminde şeytan çıkarma tartışması ve vaftiz. *On Altıncı Yüzyıl Dergisi* 18: 31-52.

Nugent, C. 1983. Şeytan Maskeleri: Tarihteki şeytanilik . Londra: Sheed ve Ward.

O'Grady, J. 1989. *Karanlığın Prensi: Tarihte, dinde ve insan ruhunda şeytan* . Longmead: Element Books.

O'Hara, T. 1997. Erken modern İrlanda'da cehennem vizyonu. *Archivium Hibernicum* 51: 87-99.

Oldridge, D. 2010. *Tudor ve Stuart İngiltere'sinde şeytan* , 3. basım. Stroud: History Press.

Österreich, TK 1930. *Antik çağda, Orta Çağda ve modern zamanlarda ilkel ırklar arasında ele geçirilmek, şeytani ve diğerleri* . New York: Routledge ve Kegan Paul.

Otten, W. 2011. *Geri dönüş ü gölgelemek veya haber vermek: Eriugena'nın Periphyseon'unda iblislerin rolü* . N. Vos ve W. Otten'in editörlüğünde *Antik ve Ortaçağ Hristiyanlığında şeytanlar ve iblisler*, 211-230. Leiden: Brill .

P., I. 1955. *Ayinden sonra okunan dualara ilişkin pratik notlar, Liturgical Journals* 69(1955): 54-60.

Pagels, E. 1996. Şeytanın kökeni . Londra: Allen Lane.

Pearl, JL 1983. *Fransız Katolik demonologlar ve 16. yüzyılın sonu ve 17. yüzyılın başındaki düşmanları. Kilise Tarihi* 52: 457-467.

Pearl, JL 1985. *Fransa'da şeytanlar ve siyaset, 1560-1630. Tarihsel Yansımalar* 12: 241-251.

Pearl, JL 1989. "Asi ruhlar için bir okul": *Fransa'da siyaset ve şeytani ele geçirme. Tarihsel Yansımalar* 16: 286-306.

Pearl, J. 1999. *Suðarın suçu: Fransa'da demonoloji ve siyaset, 1560-1620 Waterloo: Wilfrid Laurier University Press.*

Peck, MS 1985. *Yalan insanları* . New York: Touchstone.

Petersen, AK 2003. Şeytan kavramı: Yaygın bir kavrama açık sorular. *İçinde şeytanlar: İsrail-Yahudi ve erken Hristiyan edebiyatının çevreleri bağlamında şeytan bilimi*, ed. A. Lange ve H. Lichtenberger, 23-41.

Tübingen: Mohr Siebeck.

258 KAYNAKÇA

- Pistoia, A. 2000. Riti e Preghiere di Exorcismo: Problemi de Traduzione. *Liturjik Dergiler* 114: 227–240.
- Po-chia Hsia, R. 2005. *Katolik yenilenmenin dünyası, 1540–1770* . Cambridge: Cambridge University Press.
- Porterfield, A. 2005. *Hristiyanlık tarihinde ş ifa* . Oxford: Oxford University Press.
- Pouliot, JC 1895. Kaufbeuren manastırındaki Üçüncü Saint-François Tarikatının Rahibesi Saygıdeğer Marie-Crescence'in Hayatı . Fraserville: JE Frenette.
- Probst, F. 1872. *Hristiyanlığın ilk üçyüzyılında kutsal törenler ve kutsal törenler* on . Tübingen: H. Laupp'schen.
- Probst, F. 2008. *Sahiplenme, büyüçülük ve çareleri: Girolamo Menghi (1523–1609) ve Maximilian von Eynatten (1574/75–1631) tarafından yazılan ş eytan çkarma kılavuzlarının belgelenmesi ve araş tırılması* . Münster: Aschendorff.
- Quantin, J.-L. 1999. *Klasik Katoliklik ve Kilise Babaları: kaynaklara dönüş (1669–1713)* . Paris: Augustinian Çalış maları Enstitüsü.
- Quay, P. 1981. *Melekler ve ş eytanlar: IV Lateran'ın öğretisi. Teolojik Çalış malar* 42: 20–45.
- Raiswell, R. 2012. *Giriş : Toplumdaki ş eytanı kavramsallaş tırmak. Modern öncesi Avrupa'daki toplumdaki ş eytan* , editörler R. Raiswell ve R. Dendle, 23–68. Toronto: Reform ve Rönesans Çalış maları Merkezi.
- Raiswell, R. ve P. Dendle. 2008. *Anglo-Sakson ve erken modern İngiltere'de cin çarpması: Sosyal bağlamda süreklilik ve evrim. British Studies Dergisi* 47: 738–767.
- Raiswell, R. ve P. Dendle. 2012. *Sonsöz: Ş eytanı kültürel bağamlara yazmak. Modern öncesi Avrupa'daki toplumdaki ş eytan* , editörler R. Raiswell ve P. Dendle, 537–551. Toronto: Reform ve Rönesans Çalış maları Merkezi.
- Ratté, J. 1968. *Üçmodernist: Alfred Loisy, George Tyrrell, William L. Sullivan* . Londra: Sheed ve Ward.
- Rex, R. 2004. *Wentworth, Jane [Anne; Ipswich'in Hizmetçisi olarak anılır] (c .1503–1572?)*. The Oxford dictionary of national biography , cilt 58, 127–128. Oxford: Oxford Üniversitesi Basmak.
- Rodewyk, A. 1975. *Ş eytan Tarafından Ele Geçirilmek: Kilise'nin ş eytan, ele geçirilme ve ş eytan çkarma* . New York: Doubleday.
- Romeo, G. 2003. *Karş ı Reform İ talya'sında Engizisyoncular, Ş eytan Çıkaranlar ve Cadılar* . Floransa: Samsonlar.
- Roper, L. 1994. *Oedipus ve ş eytan: Erken modern Avrupa'da büyüçülük, cinsellik ve din* . Londra: Routledge.
- Ross, A. 2001. *Galler Halk Bilimi* . Stroud: Tempus.
- Rousseau, G. 2000. *Depresyonun unutulmuş soyağacı: Depresyon tarihine yönelik notlar. Psikiyatri Tarihi* 11: 71–106.
- Rowell, SC 1994. *Yükselen Litvanya: Doğu-Orta Avrupa'da bir Pagan İ mparatorluğu, 1295–1345* . Cambridge: Cambridge Üniversitesi Yayınları.
- Russell, JB 1977. *Ş eytan: Antik çağlardan ilkel Hristiyanlığa kadar kötülük algıları* . Ithaca: Cornell Üniversitesi Yayınları.
- Russell, JB 1984. *Lucifer: Ortaçağ'da ş eytan* . Ithaca: Cornell Üniversitesi Yayınları.
- Russell, JB 1986. *Mephistopheles: Modern dünyadaki ş eytan* . Ithaca: Cornell Üniversitesi Basmak.

- Rutler, GW 1988. Bugün Ars'ın Papazı . San Francisco: Ignatius.
- Sangha, L. 2012. Melekler ve İngiltere'de inanç 1480-1700 . Londra: Pickering ve Chatto.
- Scala, M. 2012. Katolik Kilisesi'nde Şeytan Çıkarma: Katolik Kilisesi arasında bir ayin ritüeli
Film, efsane ve gerçeklik . Hamburg: F. Pustet.
- Scanlan, M. ve R. Cirner. 1980. Kötü ruhlardan kurtuluş . Cincinnati: Hizmetçi.
- Segelberg, E. 1964. Hippolytus'un Apostolik Geleneğinde Petrolün Kutsaması. Doğu Hristiyanları 48: 268-281.
- Seitz, J. 2011. Erken modern Venedik'te büyücülük ve engizisyon . Cambridge: Cambridge
Üniversite Yayınları.
- Silverblatt, IM 1987. Ay, güneş ve cadılar: İnkaya ve
sömürge Peru . Princeton: Princeton Üniversitesi Yayınları.
- Simmons, M. 1974. Güneybatı'da Cadılık: Rio Grande'de İspanyol ve Kızılderili doğaüstüculüğü . Flagstaff: Northland
Press.
- Simpson, J. 2003. Tövbekâr ruh mu yoksa yürüyen ceset mi: Ortaçağ'da tartışılmalı hayaletler
İngiltere. Folklor 114: 389-402.
- Skemer, DC 2006. Bağlayıcı kelimeler: Orta Çağ'da metinsel muskalar . University Park: Pennsylvania State
University Press.
- Sluhovsky, M. 1996. İlahi bir hayalet mi yoksa şeytani bir ele geçirme mi? On altıncı yüzyıl Fransa'sında şeytani
ele geçirmede kadın temsiliyeti ve kilise otoritesi. Sixteenth Century Journal
27: 1039-1055.
- Sluhovsky, M. 2007. Her ruha inanmayın: Erken modern Katoliklikte ele geçirme, mistisizm ve ayırt etme . Chicago:
Chicago Üniversitesi Yayınları.
- Smith, JZ 1978. Helenistik ve Roma antik çağında şeytani güçlerin yorumlanmasına doğru.
Roma dünyasının yükselişi ve düşüşü 2.16.1, 425-439. Berlin: De Gruyter.
- Soergel, PM 1993. Azizlerinde harika: Bayyera'da karşı-reform propagandası
99-158. Berkeley: California Üniversitesi Yayınları.
- Solomon, RM 1994. İki dünyada yaşama: Singapur'da ele geçirilmeye karşı pastoral tepkiler .
Frankfurt-am-Main: P. Lang.
- Sorensen, E. 2002. Yeni Ahit ve erken Hristiyanlıkta ele geçirme ve şeytan çıkarma .
Mohr Siebeck: Tübingen.
- Spencer, WD 1989. Gizem ve sır: Din adamlarının suç romanı . Ann Arbor: UMI
Araştırma Yayınları.
- Stirrat, RL 1977. Roma Katolik Sri Lanka'da şeytani ele geçirme. Antropolojik Araştırma Dergisi 33: 133-157.
- Stirrat, RL 1992. Sömürge sonrası bir ortamda güç ve dindarlık: Çağdaş Sri Lanka'daki Sinhala Katolikleri .
Cambridge: Cambridge University Press.
- Suenens, L.-J. 1983. Yenilenme ve karanlığın güçleri . Londra: Darton, Longmann ve
Todd.
- Tausiet, M. 2005. Tosos'un ele geçirilenleri (1812-1814): İspanyol devrimi sırasında büyücülük ve popüler adalet. Şeytani Sahiplik:
Kültürel-Tarihsel Bir Olgunun Yorumlanması Üzerine ed. H. De Waardt, JM Schmidt, HCE Midelfort ve DR Bauer, 263-280.
Bielefeld: Bölgesel Tarih Yayıncısı.
- Ter Haar, G. 1992. Afrika'nın Ruhunu: Zambiya Başpiskoposu Milingo'nun şifa hizmeti .
Londra: C. Hurst ve Şirketi
- Teyssatire, B. 1991. İspanya'nın Zamanında Şeytan ve Cehennem . Cenova: ECIG.
- Teyssatire, B. 1992. Şeytanın Doğuşu . Cenova: ECIG.

260 KAYNAKÇA

- Thomas, K. 1991. Din ve büyü'nün düşüşü, 4. basım. Londra: Penguin.
- Thorndike, L. 1923-1958. Büyü ve deneysel bilimin tarihi Columbia Üniversitesi Yayınları, 8 cilt. New York:
- Thurston, H. 1920. Spiritüalizmin ayık bir kınanması. Londra: Katolik Gerçek Derneği.
- Thurston, H. 1933. Kilise ve spiritüalizm. Milwaukee: Bruce Publishing Co.
- Thurston, H. 1953. Hayaletler ve poltergeistler, ed. JH Crehan. Londra: Burns ve Oates.
- Tolosana, CL 1990. Altın Yüzyıllarda Şeytanlar ve Şeytan Çıkarma. Madrid: Akal.
- Tonquédec de, J. 1938. Sinir veya Akıl Hastalıkları ve Belirtileri
Şeytani. Paris: Beauchesne.
- Tonquédec de, J. 1951. Şeytan'ın bu dünyadaki faaliyetinin bazı yönleri. Şeytan'da, 40-51.
New York: Sheed ve Ward.
- Triacca, A. M. 1987. Şeytan çıkarma: tartışılan bir kutsallık. Ecclesia Orans 4:285-300.
- Triacca, AM 2000. Spirito Santo ve Exorcismo: Son Ritüelin Kenarında. Liturjik Günlükler 114: 241-269.
- Twelftree, GH 2007. İsa adına: İlk Hristiyanlar arasında şeytan çıkarma. Grand Rapids: Baker Academic.
- Tyrell, G. 1909. Hristiyanlık kavşakta. Londra: Longmans, Green ve Co.
- Van Arsdall, A. 2002. Ortaçağ bitkisel ilaçları: Eski İngiliz herbaryumu ve Anglo-Sakson tıbbı. Londra: Routledge.
- Van Slyke, DG 2006. Büyük şeytan çıkarma ayininin kökeni ve teolojisi. Antiphon 10: 70-116.
- Vandermeersch, P. 1991. Psikiyatrinin demonolojiye karşı zaferi: Demonolojinin kökeni on dokuzuncu yüzyıl miti. Psikiyatri Tarihi 2: 351-363.
- Vecchio, A. 1954. Şeytanla Röportaj. Modena: Paoline Sürümü.
- Venard, M. 1980. Tartışmalı şeytan. Dini Tartışmada (16. - 19. yüzyıllar): Birinci Kolokyumun Eylemleri Jean Boisset cilt. 2, ed. M. Péronnet, 45-60. Montpellier: Paul Valéry Üniversitesi.
- Vergote, A. 1990. Şeytan çıkarma ve kurtuluş duaları, dini psikolojiye bakış açısı. La Maison-Dieu 183:123-137.
- Vergote, A. 1992. Şeytanın antropolojisi: baştan çıkarılmış ve karanlık güdünün avı olan insan. İçinde Şeytani Dünün ve Bugünün Figürleri, 83-108. Brüksel: St Louis Üniversitesi.
- Vising, J. 1923. Anglo-Norman dili ve edebiyatı. Oxford: Oxford University Press.
- Vos, N. 2011. Dışarıda ve içeride şeytanlar: İlk Hristiyan yaşamlarında, mektuplarında ve sözlerinde şeytanların, azizin ve ruhun temsili. Antik ve Ortaçağ Hristiyanlığında şeytanlar ve şeytan, editör N. Vos ve W. Otten, 159-182. Leiden: Brill.
- Walker, DP 1981. Kirli ruhlar: Fransa ve İngiltere'de ele geçirme ve şeytan çıkarma 16. yüzyılın sonu ve 17. yüzyılın başları. Londra: Scolar.
- Walker, DP 1982. On altıncı yüzyılın sonlarında propaganda olarak kullanılan şeytani ele geçirme. G. Garfagnini'de, Bilimler, gizli inançlar, kültür düzeyleri S. Olschki, 237-248. Floransa: Leo
- Walker, AM ve EH Dickerman. 1991. "Etkisi altındaki bir kadın": On altıncı yüzyıl Fransa'sında iddia edilen bir ele geçirilme vakası. Sixteenth Century Journal 22: 535-554.
- Walker, AM ve EH Dickerman. 1996a. Magdeleine des Aymards: Erken modern Fransa'da şeytancılık mı yoksa çocuk istismarı mı? Psiko-tarih incelemesi 24: 239-264.
- Walker, AM ve EH Dickerman. 1996b. Perili kız: On altıncı yüzyıl Louviers'lerinde ele geçirilme, büyüculük ve şifa. Batı Fransız Tarihi Derneği Yıllık Toplantısı Tutanakları 23: 207-218.

- Walsham, A. 2003. Mucizeler ve İngiltere'ye karşı reform misyonu. *Tarihsel Dergi* 46: 779-815.
- Ward, A. 2000. Mezmurlar yeni şeytan çkarma ayinini toplar. *Efemeris Liturgicae* 114: 270-301.
- Watkins, CS 2002. Anglo-Norman aleminde günah, kefarete ve araf: Vizyonların ve hayalet hikayelerinin kanıtı. *Geçmiş ve Şimdi* 175: 3-33.
- Watkins, CS 2007. Ortaçağ İngiltere'sinde tarih ve doğüstü. Cambridge: Cambridge Üniversitesi Yayınları.
- Watt, JR 2009. Şeytanların belası: On yedinci yüzyılda ele geçirilme, şeyhvet ve büyücülük yüzyıl İtalyan manastırı. Woodbridge: Boydell ve Brewer.
- Weber, H. 1983. 16. yüzyılın sonunda şeytan çkarma: Karşı Reformasyon ve Barok Gösterinin Enstrümanı. *Nouvelle Revue du Seizième Siècle* 1: 79-101.
- Weber, A. 1990. Vecd ve şeytan çkarma arasında: On altıncı yüzyıl İspanya'sında dini müzakere. Ortaçağ ve Rönesans Çalışmaları Dergisi 23: 221-234.
- Weber, DJ 2001. Conquistadores of the spirit. *Colonial America: Essays in politics and social development*, ed. SN Katz, JM Murrin ve D. Greenberg. New York: McGraw Hill.
- Weber, A. 2005. Engizisyoncu, et ve şeytan: Alumbadismo ve şeytan bulundurma. Şeytani Sahiplenme: Kültürel-Tarihsel Bir Olgunun Yorumlanması Üzerine ed. H. De Waardt, JM Schmidt, HCE Midelfort ve DR Bauer, 177-189. Bielefeld: Bölgesel Tarih Yayıncısı.
- Wickland, CA 1924. Öteller arasında otuz yıl. Los Angeles: Wolfer.
- Wieland, F. 1897. İlk üçteki Ordines Minores olarak adlandırılan genetik gelişim yüzyılları. Roma: Herder.
- Wiesinger, A. 1957. Teoloji İşinde Gizli Olaylar. Çev. B. Battershaw. Londra: Burns ve Oates.
- Wingens, M. 2005. Hollanda Cumhuriyeti'nin güneyinde siyasi değişim ve iblis bulundurma: 1650'de Protestan bir Mübaşir ile Katolik bir rahibin yüzleşmesi. Şeytani mülkiyette: kültürel-tarihsel bir olgunun yorumlanması için ed. H. De Waardt, JM Schmidt, HCE Midelfort ve DR Bauer, 249-262. Bielefeld: Bölgesel Tarih Yayıncısı.
- Woolen, CJ 1949. Şeytan çkarma davası, New Blackfriars 30:347 (Şubat): 59-62.
- Young, F. 2009. Erken modern İngiltere'de Katolik şeytan çkarma: Polemik, propaganda ve halk bilgisi. *Recusant History* 29: 487-507.
- Young, F. 2013. İngiliz Katolikler ve doğüstü, 1553-1829. Farnham: Ashgate.
- Young, F. 2014. Spiritüalizmin tehlikeleri: Roma Katolik Kilisesi'nin Birinci Dünya Savaşı sırasında ve sonrasında spiritüalizme karşı kampanyası. *Paranormal Review* 71: 18-20.
- Zhang Qiong. 1999. Tanrı, iblisler ve mucizeler hakkında: GeçMing Çin'inde doğüstü üzerine Cizvit söylemi. *Erken Bilim ve Tıp* 4: 1-36.
- Ziegler, R. 2012. Fin-de-siècle Fransa'sında Satanizm, büyü ve mistisizm. Basingstoke: Palgrave MacMillan.
- Zupanov, IG 2007. Vaat edilen topraklardaki Gölü Brahminler: Misyonerler, casuslar ve 17. ve 18. yüzyıl Sri Lanka'sındaki Yahudi olmayanlar. Bağlantıları yeniden keşfetmek: Portekiz ve Sri Lanka arasındaki tarih ve inşaa edilmiş tarihler Harrassowitz Verlag, editör J. Flores, 171-210. Wiesbaden:

Dİ ZİN

A

Abelard, Peter , 67
rahipleri, 31, 34, 35, 144
Acosta, José de 144 yemin,
18–19, 27, 35, 37, 39–40, 46–8, 49–51, 53, 70–1, 75,
83–7, 92, 94, 102, 103, 119 , 127, 134,
141, 169, 190, 234, 235 Eynsham'lı
Æfric, 87–8

Afrika, ş eytan qkarma, 154, 181, 196–8,
210, 226–7, 238, 241
Alküin ,37, 38, 89

Alexander VI, Papa, 142
VIII. Alexander, Papa, 164
Alt, Ernst, ş eytan qkarıcı, 2 16–18
alumbradismo , 113

St Amand Sakramentary, 52
Amantini, Candido, ş eytan kovucu, 1 3
Milano'lu Ambrose 38–9
Ambrosian ayini , 129

Amerika, Birleş ik Devletler, 12, 13, 20, 185, ,
199–203, 205, 210, 213, 216, 220–1,
222, 224–6, 238–9, 241'de ş eytan qkarma.
Ayrıca bkz. Ecklund,

Anna; Florida; Meksika; ş eytan qkarma;
Mount Rainier ş eytan qkarma
Amorth, Gabriele, ş eytan qkarıcı, 13, 156, 170,
207, 210, 214, 221–4, 236–41
muskalar,
75, 111, 141. Ayrıca bkz. kötüleş tirici
uygulamalar Anges,
Jeanne des, ş eytani, 123–4, 167 Angeli, Rinaldo

melekler, 18, 20, 22, , 1 89
48, 57, 67, 70,
72–3, 75, 87, 150, 161 . Ayrıca bkz. Michael,
Baş melek; Raphael, Baş melek melekler,
mürted . Bkz .
iblisler Anglosakson İngiltere, 80–8
hayvanlarda ş eytan qkarma, 69–70, 75, 91, 102, 104,,
108,
135, 145, 151 animizm . Bkz. yerli din meshetme . Bkz.
yağ kutsanmış Padua'lı Anthony 75 Çöl'lü
Anthony , 54, 174 antropoloji , 3 , 12, 15, 16, 210
Deccal , 115, 199n

264 Dİ Zİ N

din düş manlığı , 184, 185, 192
antisemitizm , 187, 211n
kıyametçilik , 2, 6, 67, 92, 101n,
107, 108n, 138, 142, 188, 199n, 202

koruyucu uygulamalar, 15, 16, 31n, 38, 65,
75, 91, 110, 111, 134, 194 .
Ayrıca muskalara da bakın

Aquinas, Thomas , 70-3
Arbiol ve Ten, Anthony, ş eytanbilimci, 1 57

Aretius. Bkz. Marti, Benediktin
Arianizmi , 54
Aristotelesçilik , 70, 72, 108, 125, 155 .
Ayrıca bkz. Skolastisizm

Arriaga, José Pablo de art, , , 1 44
43-4, 194-5 Ashmole, Elias Aubry, Nicole, cinli

Canterbury'li , 76
Augustine, 80 Hippo'lu Augustine, 105-6
28, 31n, 32-3, 37, 40, 42, 73, 108, 114,
134 Augustinusçuluk, 57-8, 72, 95, 138, 156,
166. Ayrıca bkz . Jansenizm
Augustinusçular (dini tarikat), 88, 143-5, 148,
158, 166, 179 Avustralya, 121, 204,
227 72

Avibron ,
Aztekler , 143

B
Balducci, Corrado, 21, 202, 206-7, 209, 223
vaftiz, 6,
29, 39, 43, 52, 69, 79, 84, 87, 116, 175, 233,
234 ş eytan çkarma, 4n, 7,
17 28, 30-8, 40, 41, 44-5, 48-9, 50-3,
63-5, 70-2, 84-5, 89-90, 95, 96,
102, 103, 105n, 134, 141, 169, 194,
212, 232

ayrıca bkz . Etkiler; hava üfleme; Emir
Romalılar XI; Apostolik
gelenek
Barré, Pierre, ş eytan kovucu, 121-2, 123
Havza, Bernard , 157
Bede 81-2
Belçka, ş eytan çkarma, 187, 221, 238
Bellefontaine Manastırı, 183
XIV. Benedict, Papa, 165-6, 181, 232
Papa XV. Benedict, 193
Papa XVI. Benedict, 13, 228
Benediktinler , 96, 165, 167, 218
Benson, Robert Hugh, 198
Binterim, Anton Joseph , 6 , 5, 31,
yetkisi 106, 119-20, 122, 41, 44-5, piskoposların
154, 163-4, 165-7, 170, 172-4, 176-9, 183-
4, 195-7, 199, 200, 212, 217, 219,
221, 223-4, 225, 231, 233, 237, 240 kara
ayın , 186, 236 küfür , 104, 129, 149, 159,
204

Blatty, William Peter, 201, 219, 220, 241

nimet, 39, 80, 86, 88, 91, 93, 95, 96, 111,
115, 116, 140, 141, 151, 157n, 161,
170, 229, 230, 233

parçaları, 91-2, 170 Bonaventure'ni 66, 73, 86, vücut
ş eytan çkarma
ayını, 72, 73 ş eytan çkarma
kitapları. Ş eytan çkarma kılavuzlarına bakın
ş eytan çkarma

Boullan, Joseph-Antoine, ş eytan çkarıcı ,
186-7

Bowdern, William S, ş eytan çkarıcı, 200
Boz, Pierre, Piskopos, 238 150-1
Brezilya, ş eytan
ekmek, ş eytan çkarma, 6, 31, 88, 95n
Britanya Müzesi 178-9
Broderick, Richard, ş eytan , 177
Brossier, Marthe, ş eytani çkarıcı, 106, 125

Browne, Steven, ş eytan gkarcı, 135
 Brugnoli, Candide, ş eytan bilimci,
 149, 157, 158n 1
 Budizm, 131, 139, 141
 Bury St Edmunds, Baş rahip , 96
 Bizans Hristiyanlığı, 38, 39, 43

C

Cadière, Marie-Catherine, ş eytani 165 ,

Cadonici, Giovanni, 166, 168
 Calatorao, 174, 95, 106, 151-3,
 Kalvinizm 213'ün
 Kanada'da ş eytan gkarmağ
 Kanarya Adaları 142
 Canisius, Peter, ş eytan gkarcı, 105
 Kilise Hukuku, vii, 5, 6, 12, 30, 90, 101, 116,
 117, 175
 1917 Kanunu, 193-4, 218
 1983 Kanunu, 228, 230-1, 240 ayrıca
 bkz. piskoposlar, otorite
 Ş arkıcı, Peter, 64, 71
 Kapağınlar, 122-3, 155, 164, 199, 217, 122,
 Karmelit 123n, 135, 148, 150, 151, 230

Carpegna, Gaspare, Kardinal , 163-4
 Cassian, John , 53-4
 Castañega, Martin de , 104
 Castellani, Alberto , 116
 Katolik Kilisesi Katekizmi Katekistler , 232
 , 139

katekümener . Bakınız vaftiz
 katekümener, yağ . Bakınız yağ
 kutsanmış
 Katarlar, 3, 66
 Bunlar, Clara Germana, ş eytani , 196-8
 Kalkedon, Konsey, 194-5,, 19
 Charcot, Jean-Martin 198
 karizmatik ş eytan gkarma, 2, 6, 13, 17, 18, 40-
 1, 62, 100, 117, 156, 158, 170, 172, 184,
 226, 228

Karizmatik Yenilenme, Katolik, 224, 225, 229 56
 Ş arıman,
 İmparator, 157 İspanya
 Kralı II. Charles, 109, 110 Fransa
 Charles 95 Chertsey, Andrew Chertsey IX.
 gkarma, yağ Yağ bakınız , kutsanmış İslam ile ş eytan
 135, 202 sinema, 1, 7n, , 66,
 121, 182, 201, 216, 219 , 138-41

Sistersiyenler

Ciruelo, Pedro Clement , 104
 XI, Papa, 139, 141 Cnut, İngiltere Kralı, 87
 Emirler. Bkz. zorunlu ş eytan gkarma
 Komünizm 218
 ,
 Conan Doyle, Arthur , 206
 komplosu, 16, 18, 76, 102-3, 108, 113, 120, 145,
 148, 157n, 160, 164, 189, 234, 236n. Ayrıca
 bkz. sihirli Conquistadors, 132, 141,
 143
 Constans, Adolphe, 194 145 Cordoba,
 Pedro de Cornelius, Pope, 31
 Cortés, Hernán Cotrau, ,
 Rosalie, ş eytani Kartaca
 Konseyi (398) , 44, , 143
 53, 104 , 152-3

Karş ı Reform, 6, 7, 23, 44, 100, 102, 107,
 112, 114, 118, 121, 131-3, 137, 153,
 168, 239

Cremona, İtalya, 166
 Cristiani, Leon, , 183
 119, 122, 161, 16, 31, 35, 46, 68, 90, haç
 177, 234 iş areti
 Crowley, Aleister haç , 185
 x , 140, 146, 161, 174 163
 Cuyo, Nicolas , 81
 Lindsfarne'li Cuthbert , 81
 Kartacalı Cyprianus, 31, 38, 42

266 Dİ Zİ N

D

Taoizm, 131, 139-1

Davies, Jeremy, ş eytan qkarcı, viii, 12,
222-4, 236-7 ,

diyakozlar 30, 31, 44, 45, 74, 194

Dee, John , 76

Delalle, Henri, Piskopos, 197-8

Delrio, Martin, ş eytanbilimci, 23, 115 , 1, 5, 6,
ş eytanlar 10, 12, 14, 16, 20-2, 23-5,

26, 28, 40-1, 43, 45, 48, 51-2, 53-6, 61-
2, 64-6, 68, 73-5, 77, 78, 81, 82, 84, 85,
87-90, 93, 94, 96, 97, 102, 107,
108, 109n, 110, 112-14, 117-20, 122-4,
125, 128, 135, 138, 146, 148, 149, 151,
160-2, 165, 172, 174, 182-4, 194, 198,
200, 202, 210, 213, 215, 217, 218, 223,
230, 233, 234 tanısı (iş aretler), 79 ,
205, 232 1 59, 197

doğüstü yetenekler ayrıca ,

bkz . ele geçirme

demonolojisi, 3, 8, 10-11, 13, 22-3, 29, 36, 54,
57, 58, 62, 63, 66, 70, 72-3, 78, 104,
110, 113, 114, 120, 123, 141, 157, 159,
161, 162, 178, 182, 186, 192, 193, 196n,
198n, 202, 203, 209, 211, 212, 220-3,
225, 232, 240 . Ayrıca bkz. günah

iblisleri, 5, 15, 16, 18, 19, 21-3, 29, 30,

ş eytanlar 32, 37, 39, 41, 42, 46, 53, 55, 57-9,
62, 65-8, 70-4, 71n, 77-81, 84, 85n, 87-
90, 93, 95, 101, 103, 108, 110, 111n, 112,
114, 115, 117, 118, 122, 123, 123n, 125,
126, 128, 129, 144, 159-62, 165, 170,
173, 183, 184, 189, 191, 199, 206, 211,
218, 222, 223, 229, 237, 239, 240
kurtuluş hizmeti, 4n, 110, 210, 224-
9 . Ayrıca bkz . karizmatik

ş eytan qkarma

Demandolx de la Palud, Madeleine, 120
ş eytani ,

aş ağılayıcı ş eytan qkarma 58, 110, 111,
118, 193, 233-4, 236-7 ş eytan, .

Bkz . ş eytan 158

Dioscorides ,

İlahi İbadet, Kutsal Cemaat

iğn. Bkz. Rites, Sacred

Congregation of

Doctrine of the Faith, Sacred

Congregation of . Bkz. Holy Office Dölgör,

Franz Joseph , 7, 30 Dominicans , 68,
100, 104, 112-13, 120-1, 132, 133 , 138-41, 143,
145, 148-50, 184, 225 . Ayrıca bkz.
Aquinas, Thomas Donatism 30

Doucet, Anne, ş eytani dram , 153

ş eytan qkarma olarak , 5, 30, 32, 34, 55, 100,
212

ş eytan qkarma tasviri , 167-8

Drumm, Thomas, Des Piskoposu
Rahipler 199

Duns Scotus, John Dutch, 72

Republic. Hollanda'ya bakın , ş eytan qkarma

VE

DOĞU ORTODOKSİ Sİ .

Bizans Hristiyanlığına bakın 199

Ecklund, Anna, ş eytani ,
Efektler, 38

Egeria, 31

İngiltere Kraliçesi I. Elizabeth, 133 elf 83

Emmerich, Anne Catherine , 200

energumens . Bkz. demoniacs; ele geçirilme

İngiltere, egzersizm in , 11, 14, 63, 70, 75-7,
80-97, 132-5, 137, 138, 142, 152, 168,
175-9, 204-6, 222

Aydınlanma, Katolik 162, , 155, 156,
165, 166, 170, 171, 179

epilepsi, 14, 64n, 193, 195, 198 Erasmus,
Desiderius 103-4 Erasmus, Hörner,
ş eytan çkarıcı 57-9 Eriugena, , 197
Scotus eskatoloji. Bkz. , John
kıyametçilik Estévez, Medina, Kardinal
etimoloji, 18-19 eucharist, 6, 79, , 231
86-8, 93, 103,

105-6, 117, 118, 135, 139-

41, 145, 146, 153, 159, 189, 229,
230

Eudes, Jean , 124

Sezariyeli Eusebius, 18, 31

Everard, Patrick, Cashel ve Emly Baş piskoposu,
176, 5, 13-22

çkarma tanımları ş eytan çkarma, ş eytan
ş eytan (roman ve film), 1, 6,

121, 201, 219, 221, 222. Ayrıca Mount Rainier
ş eytan çkarma iş lemine bakınız

çkarıcı, 87, 93n, 117, , 7, 30-1, 40, 44, 65, ş eytan
157 emri kaldırma
, 211-12

boş alma , 31, 33, 37, 233-5

F

periler , 24

oruç 42, 78, 84, 86, 118, 133, 140,
161

Feijoo, Benito , 165

Floransa, İtalya, 76 145

Florida ,

Folklor , 24, 83, 89, 90, 94, 152

Fortea, José Antonio, ş eytan kovucu,
13, 209, 236, 239-41

Foulow, Richard, ş eytan çkarıcı, 135

Fransa, ş eytan çkarma, 2, 77, 99-100,
105-6, 125-30, 155, 167,
183n, 185-7, 196n, 223-4,
237, 238

Francis, Papa, 241

Assisili Francis , 67

Fransiskanler 72-3, 79, 100, 107-9, 112,
122, 132, 145-6, 147-9, 157, 158n,
165, 183, 226 .

Ayrıca bkz. Capuchins

Masonluğu, 3, 187, 191-2, 211 Ayrıca bkz. .

Leo XIII, Papa 114-15 Frey,

Frideswide of , Bernhard
Oxford , 82-3

Friedkin, William, 1, 121, 219, 220

Kaynak, Alonso de la 113 ,
iş levselcilik , 22-3, 25

G

Gallikanizm , 165, 166

Gandolphy, Peter , 178

Garcia, Marcos 143

Gassner, Johann-Joseph, ş eytan kovucu,
2, 12, 156, 170-2

Eş cinsel, Antoine, ş eytani, 184

Gaufridy, Louis, 117, 120, 186 145

Gavilan, Ramos ,

Gelasian Sakramentary, 7n, 34, 37,
38n, 39, 45, 50, 52, 56, 57, 65, 83-6,
101, 116, 233, 234

Gellone Kutsal Eş yası, 45, 48-53, 56, 58,
85n, 91

Marsilya Gennadius'u , 43

cinsiyet , 3, 24-5

Gerasalı cinli, 21, 43, 48, 81,
114

Almanya, 109n, 153, 170-2, 68-9, 105,
2, 213-14, 216-19, 230
hayaletlerde

ş eytan çkarma, 85n, 90, 96, 105, 121, 140,
198, 201, 218, 222, 223 . Ayrıca bkz.
evler, perili

tanrılar, pagan . Paganizm

altınına bakın , 75,

158, 162 Altın Ş afak, Hermetik Tarikatı 187

268 Dİ Zİ N

Goldoni, Carlo , 167
 Gómez de Cervantes, Francisco Javier, 149
 Meksika Baş piskoposu ,
 Grandier, Kentsel , 1 21–4, 128, 186,
 194
 Gregoryen Sakramentary, 44 Büyük
 Gregory, Papa, 142 XIII. Gregory, Papa,
 116 büyü kitabı. Büyüye bakın
 Groeschel, Benedict

, 222

H

Haag, Herbert , 213, 215
 hagiography , 9, 25, 63, 65, 66, 78, 214 . Ayrıca
 bkz. azizler
 Eller, Everard , 2 On
 Hasler, Annette, ş eytani ş ifa, 8, , 216
 11, 28, 40, 55, 56, 77, 78, 83, 89, 120, 135n, 141,
 144, 151, 156, 170, 171, 183, 225, 226

Fransa Kralı IV. Henri , 125

İ ngiltere Kralı VI. Henry, 93, 94 otlar

, 69, 90, 108, 151

sapkınlık, ele geçirilme nedeni olarak, 3, 38, 62,
 64, 66, 101, 106, 107, 120 Hidalgo, Alonso

147 Poitiers'li Hilary Bingen'li

Hildegard, ş eytan , 42

gkarıcı, 62, 78 Roma'lı Hippolytus 30 Hispaniola ,
 132 Hitler, Adolf Hoffman, E.

TA,174 Kutsal Ofis

(Roma , 218

Engizisyonu),112, 150, 157,

162–4, 179, 185, 228

Piedmont'lu Hospicius, ş eytan gkarıcı, 78

Höss, Crescentia, iblis Houbraken, , 165, 184

Joannes, ş eytan gkaran 138 ev, perili ,100,

111–12, 139–40, 141, 151, 160, 172, 209,

218, 229–30 . Ayrıca bkz. hayaletler

Hughes, E. Albert, ş eytan gkarma, 200

uzmanı Huguenots, 100, 105, 106, 122,

Huxley, Aldous 121, 195

Joris-Karl hipnoz. Bkz. 185-7 Huysmans,

mesmerizm 1 21, 173, 194,

195, 227 histeri,

III

Icha, Juana, ş eytani , 144–5

ikonoklazma 143–4

putperestlik. Bkz . ikonoklazm; yerli din; paganizm

Immaculate Conception,

190, 191, 194 zorunlu ş eytan gkarma, 18, 37, 46, 47, 72,

110, 118, 127, 154, 193, 212, 214, 234, 236–7 143–5

İ nkalar

tütsü . Bkz . tütsüleme kuluğa, 88,

90 inküb ve sukküb, 68,

81, 108, 149, 162, 186, 187, 239–40 Dizin, Kutsal

Makam Yerli din , 131, 132,

143–5, 146, 147, 151, 153, 181, 198, 226, 235 .

Innocent I, Papa, 44

Innocent III, Papa, 66 Innocent XI, Papa, 164

Engizisyon, 11, 146–50 Perulu, 11,

144 Portekizli, 11,

102, 150 Romalı (bkz. Kutsal

Makam)

Meksika

İ spanyolca, 11, 102, 112–13, 165

delilik. Bkz. akıl hastalığı

Institoris, Heinrich, demonologist.

Kramer'e bakın, Heinrich

Uluslararası Exorcists Derneği

(IAE), viii, 223–4, 241

Ipswich, İ ngiltere, 96

İrlanda, 168-9, 175, , 39, 135-7,
229-30'da ş eytan ıkarma
Sevilla'lı Isidore, 42, 73
İ slam, 140, 142

J[9] 1382, 160-167 Jansenizm Japonya , 54n,

Jerusalem 31 , 13, 100, 105, 107,
Cizvitler 121, 124,
148, 150, 126-8, 132, 133, 138-9, 132; 140-1, 144, 147,
151, 155, 160, 164-7, 178, 187, 200-1, 202,
206, 213-14, 216, 217, 220 Jesus Mary, Manuel
de Joachim of Fiore John XXII, Papa , 66 Deacon
John, 33, 38 II. John Paul, Papa, 13, 226 II.
Joseph, İ mparator,
170 Yahudilik, 4, 72, 187, 192, 210- , 148
11 . , 66

Ayrıca bkz. Antisemitizm
Yahuda İ skariot, 199, 218
Julio, Abbé, ş eytan kovucu, 186n

K
Kellam, Laurence , 134
Killigrew, Thomas, 121, 123
Knox, Ronald 2 26
Kramer, Heinrich, demonolog, 68-9,
104, 121

L
Lacnunga Elyazması, 84, 91
Emzirme döneminde, 2 7-8, 42,
laik, 1, 12, 108, 156, 179, 191, 209, 224,
228, 229, 240, 241

ş eytani 122, 159, 204, , 75, 76, 79, 117, diller,
206, 218, 232, 105-6, 107 Laon, taş
145 Las Casas, , mucizesi, 92, 143,
Bartolomé de
Laurac, Fransa L'Archevêque (1215) , 66, 215
111-12 LaVey, Anton 220 hukuk dili, 18, 47,
55 Legionaries of , 99-100
Christ Legué, Gabriel Leo the
Great, Papa, 33, 42 Leo
XIII, Pope, 2, 3, 181, 192, 197, 201,
202, 210 ş eytan ıkarma , , 238
7n, 181, 183n, 188- , 194
91, 217, 229, 234 Lépicer, Alexis,
ş eytan bilimci, 193 Lewis, Matthew Lhermitte,
Jean ayini. Bkz.
ş eytan ıkarma ayinleri Locatelli,
Pietro, 92-3, 95 Lopez, Luí s,
ş eytan kovucu Los Reyes, Juana de, ş eytani
148-9 , 174
, 195-6
, 164
Lollardlar
, 150

Loudun, 23, 107, 121-4, 125-7, 129, 130,
167, 194-5'in mülkiyeti

Louviers, mülkleri , 129-30
Loyola, Ignatius, 115, 132 225
Okumak, Veronica ,
Luo Wenzao, Gregorio, ş eytan kovucu, 139
Lutercilik, 104, 200, 201
Lyndwood, William , 90

M
MacNutt, Francis , 225-6, 227, 228
Macumba , 151
Maffei, Scipione, 171
Siska, Alois , 218

270 Dİ Zİ N

büyük, vii, 16–19, 28, 29, 41, 62, 71, 73–7, 79, 85,
87, 90, 91, 99n, 100, 101, 103, 104, 107–
9, 117, 118, 120, 124, 128, 130, 133, 141,
150–1, 152, 155–9, 163–5, 170, 171,
185–6, 240 ş eytan çkarma hedefi olarak,
63–4, 66, 96, 115, 135, 183
ayrıca bkz. büyüçülük

manyetik ş ifa. Bkz. mesmerizm büyük
ş eytan çkarma, ayin. Bkz. ş eytan çkarma,
ayinler

64, 68, 104, 113–14

ş eytan çkarma kılavuzları, 10, 11, 24, 44, 53, 66,
67, 77, 79, 95, 103, 107, 108, 149, 155,
157–62, 236, 239–40

bastırma, 162–5, 168, 179 Maria Theresa,
İmparatoriçe, 671 Marti, Benedikt, ilahiyatçı,
104, 53, 54, 56, 75 Martin, Malachi, ş eytan karıcı,
Tours'lu Martin 220–1, 224, 228, 237
Martí nez, Joaquina, ş eytan karıcı Meryem, Bakire, 76,
79, 96, 112,
136, 142, 143, 161, 184, 189, 190, 194, 218,, 173
224, 229. Eucharist'e bakınız

yığın

Matos, Bento de , 139–40

İtirafçı Maximus , 58

tıp , 3, 12, 14, 61, 63, 82, 92, 106, 125, 150, 156,
163–4, 165, 176, 182, 194–6, 202, 217, 232,
241 . Ayrıca bakınız ş ifa; akıl hastalığı; St
Bartholomew Hastanesi medyumluk ,
89, 139, 140, 203, 204n, 218 . Ayrıca bakınız
kehanet; Spiritüalizm Caerleon'lu Meilyr, ş eytani
Mejía, Francisca, ş eytani Menghi, Girolamo,
ş eytan kovucu 2 3, 103, 107–9, 112, , 88–9
115, 116, 119, 123, 136, 144, 146–8, , 148
155–7, 160, 163–5, 240 ,

akıl hastalığı, 3, 8, 14, 21n, 77, 79, 84, 87, 88,
114, 121, 170, 173–6, 192, 194–6,
206, 209, 213–15, 223, 232 . Ayrıca bkz.
histeri hipnoz

, 156, 170–1, 202

Meurin, Leo, Port-Amerika Baş piskoposu
Louis, 187, 198

Meksika Devrimi , 202

Meksika, ş eytan karma, 132, 143, 146–
50. Ayrıca bkz. Aztekler;
Engizisyon, Meksika

Michael, Baş melek, 25, 67, 188, 189, 197, 201–2,
204 Michaelis,

Sébastien, demonolog, 120 Michel, Anneliese,
demonik, 12, 216–19

Milingo, Emmanuel, Baş piskopos
Lusaka, 183, 226–7, 238, 203–

Miller, Alexander 175, 4

John, Piskopos, küçük Milner,

ş eytan çkarma, ayinler. Bkz. vaftiz,
ş eytan çkarma

modernizm (teoloji), 171, 181, 192–3,
205, 209

Moletshe, Monica, ş eytani keş iş lik , 197
, 53–4, 62, 135

Moğollar, 142

Moore, Peter, ş eytani , 175–9

Morzine, Fransa, mülkleri, 182, 194, 217

Motte, Pierre de la , 105

Mount Rainier ş eytan çkarma ayini, 12–13,
200–2, 205

Murano İncili, 43

Muratori, Ludovico Antonio müziği , 171
, 92

N

Nangle, Edmond , 136–7

Nantes, Fermanı , 122

Nautonier, Guillaume de , 99–100

Nazaré, Luí s de, ş eytan çkarma, 1 50–1
 uzmanı Hollanda, 137–8'de , 1 1, 132–3,
 ş eytan
 çkarma, 153 Neumann, , 2 00
 Theresa New France. Bkz. Kanada, New Mexico'da
 ş eytan çkarma. Bkz. Meksika, Nicastor'da ş eytan
 çkarma, Remesiana'lı , 9 5n
 Nicholas Nicetas , 3 4
 Trier'li Nicetius , 5 4
 Nicuesa, Hilario Nider, , 1 19
 Johannes, ş eytan bilimci, 6 8 2 0, 54 Nola, İ talya,
 bilinmiyor. Nova isimleri
 Scotia'nın büyüsunü görün . Bkz.
 Kanada, Noydens'te ş eytan çkarma, Benito Remigio, 1
 57 demonolog, 6 8, 82, 120–4, 128, 130,
 165,

rahibeler .

167, 186, 187, 195, 197, 230

THE

O'Boyle, Patrick, 2000'lerin Baş piskoposu
 Washington DC'de ,
 ş eytan
 çkarma objeleri 1 5, 20, 30, 38–9, 75, 93, 95–
 6, 102, 104, 111, 191, 212, 222 ş eytan
 çkarmada
 kullanımı 162 , 1 7, 28, 160,

Obry, Nicole. Bkz. Aubry, Nicole 1 03, 182,
 209, 222, , 185, 187, 201, okültizm 203, 207,
 236 Ockham, William of 2 8, 30,
 31, 38, 53, yağ kutsanmış , 7 2–3
 229 1 38 , 78, 82, 116, 157n, 225,

Eski Katolikler ,
 Mileve'nin Arzusu , 3 2
 Opus Dei (örgüt), 239
 Roma Düzeni XI , 34–7, 45, 48–51,
 116

Orijinal Günah, 3 2
 Ortiz, Diego, ş eytan çkarma uzmanı, 1 43–4
 Ouija tahtası , 2 00, 201, 205, 230

P

paktlar, ş eytani , 8 1, 99, 100, 107, 113,
 128, 145, 150, 196–8, 239, 240 . Ayrıca bkz.
 büyücülük
 paganizm , 3 , 25, 29, 30, 37, 53, 55,
 63, 80, 84–5, 91, 96, 142, 145, 193 .
 Ayrıca bkz. yerli din
 Palladizm. Satanizm'e bakın
 Papalık , 6 6
 Papalık Bölünmesi 1 63, 181, 185, 188
 Devletleri parapsikoloji, 182, 200–3, 206–7, 209,
 214, 216, 223 6 4, 72, 106,
 Paris , 125, 168, 185–6, 194–5, 238 1 56

Pascal, Blaise ,
 Patzelt, Karl, ş eytan kovucu, 2 16
 Paul VI, Papa, 2 15
 Ş eftali, Edward, ş eytan çkarıcı, 1 75
 Pecham, John, Baş piskopos
 Canterbury, 8 9, 134
 Pechenino, Domenico , 1 88–9, 191
 Peck, Scott , 2 21
 Pelagianizm , 3 2
 Pentekostalizm , 1 3, 210, 225, 241 Peru,
 ş eytan çkarma. Bkz. İ nkalar; Engizisyon,
 Perulu II. Phillip, İ spanya Kralı,
 1 13 Piacenza, İ talya, 1 83, 217 1 58 Picinelli,
 Filippo, Piedmont, Pietrelcina'lı Pio
 Krallık , 1 85
 , 2 17

Pius VI, Papa, 1 70, 172, 181
 Pius VII, Papa, 1 81
 Pius IX, Papa, 181, 210–205
 Papa X. Pius,
 Pizarro, Francisco , 1 43
 Pizarro, Marí a, ş eytani , 1 50
 Polidori, Valerio 1 09 ,
 pontifical (kitap), 48, 63, 64, 67, 74, 77, 84–6, 88,
 91, 92, 198 7 5, 91, 92, 100, 103,
 183, 200, 222, 223, popüler din, 170, 172 , 179,
 227

272 Dİ Zİ N

Portillo, Jerónimo Ruiz de, ş eytani ele ,
geçirme 150,
vii, 2, 6, 10, 12, 14-16, 19, 20, 22-5, 27-9,
32, 37, 42-5, 53-5, 58 , 61, 63, 65,
67-8, 70, 73, 74, 77-80, 82, 84, 88-
91, 96, 100-2, 104, 106, 107, 109,
110, 115-22, 124-6, 128, 129, 136,
140, 145- 9, 153, 155, 156, 158-68,
170-4, 176-9, 181, 182, 184, 186,
194-8, 200-4, 205-7, 209, 211, 213-15,
217, 219, 222, 225- 30, 235-6, 241 ilahi

, 20
saplantı, 19-20, 110, 112, 114,
119, 159, 161, 162, 169, 197, 198,
204n, 230, 236, 238, 240 Poynter,
William,
Piskopos, 176-7, 179 dua . Bkz. küğümseyici
ş eytan şkarma 185 Price, Harry, rahipler,
ş eytan şkarma
hizmetkarları olarak, 1, 6, 16, 17, 19, 31, 44, 61,
65, 70-1, 74, 80-2, 84, 87, 127, 133-5, 163,
164, 169, 189, 191, 193-4, 212, 238
Prince, Derek baskısı, 62, 76, 95, 102-3 6

, 225
Probst, Ferdinand ,
kehanet, 20, 68, 75, 89, 122, 165, 184, 199,
218, 224-5
Protestanlık , 4, 6, 11, 18, 76, 95n, 100,
102-6, 111, 122, 123, 131-3, 135-8, 153,
175, 177, 192, 203, 225 . Ayrıca bkz.
Kalvinizm; Huguenotlar; Lutercilik;
Pentekostalizm; Reformasyon

mezmurlar, 112, 119, 169, 189, 233, 234
Pseudo-Ambrose, 13, 42 Pseudo-
Dionysius, 67, 72 psikiyatri. Akıl
hastalığına bakın

psikoloji , 6, 12, 21, 22, 71, 77, 78, 149, 174,
181, 195, 196, 203, 211, 215, 219,
221, 236, 238, 241

araf, 103, 109. Ayrıca hayaletlere bakın

Q

Qing hanedanı. Bkz. Çin, Quebec'te ş eytan
şkarma. Bkz. Kanada, Querétaro, New
Mexico'da ş eytan şkarma, ele geçirmeler
ile ilgili, 148-50
sorgulama, iblisler, 77, 79, 90, 106, 122,
127-9, 173, 218, 223

R

Rahner, Karl , 214
Ramoser, Martin, ş eytan şkarıcı , 224
Raphael, Baş melek, 9 3
Ratzinger, Joseph. Bkz. Benedict XVI, Papa 205

Reformation, Bkz. 133
redusant, Reformasyon.
Protestanlık

Reichenbach, John, ş eytan , 227
kalıntılar şkarıcı, 6, 17, 65, 67, 81, 90, 100, 115,
135-6, 148, 160, 173
Renz, Arnold, ş eytan şkarıcı, 218-19
hayaletler . Hayalet söylemi,
ş eytan şkarma gibi konuları inceleyin , 9, 36, 48, 79,
160

Ricci, Matteo, 132, 138, 139
Riccio, Victorio 140,
Riesinger, Theophilus, ş eytan şkarıcı ,
199-200
ş eytan şkarma ayinleri
' 1614 (bkz. Roma Ritüelleri
(1614))
199923, 119, 154, 166, 193, 223-4, 229,
231-7, 240 ayrıca bkz. vaftiz,
ş eytan şkarma
Ayinler, Kutsal Cemaat, 188, 189, 211, 219

Ritter, Joseph, St. Louis Baş piskoposu , 200

Roma Ritüeli (1614) 179 188, 191, 193, 196, 199, 205, 213, 217, 218, 223, 228, 232, 233

Rocca di Corneliano, Giovanni Nazalli, 188-9 Kardinal ,

Rodewyk, Adolf, Ş eytan çkarıcı, 213, 216-19, 223, 240

Romantizm, 170, 174

tespih, 240

Roth, Karl, Ş eytan çkarıcı, 217

S

kutsalîklıklar , 6-7, 38, 64, 92, 95, 116-17, 126

kutsal törenler, 6-7, 17, 64-5, 68-9, 74, 100, 104, 115, 126, 127n, 135, 158, 221, 224, 229 azizler , 6, 18, 23, 29, 43, 53-6, 62, 63, 65, 67-9, 75, 77, 78, 81, 93-5, 96, 103, 112, 115-16, 133, 161 , 183-4, 233 Ş eytani

, 25, 107, 183-4, 218 , 17, türbeleri 29, 54-5, 62, 67, 82-3, 90, 94-5, 96-7, 109n, 174, 184 ayrıca bkz.

hagiografi; kalıntılar

St Bartholomew Hastanesi, Londra 88, 94 ,

Aziz Petrus Bazilikası, Roma, 102-3, 189

Saldaña, Josefa de, Ş eytani, 28, , 149 tuz 30, 31, 33, 34, 38, 82, 85, 91, 92, 93n, 95n, 111, 146, 153, 157n, 162, 225

Samarini, Francesco , 116

San Pedro, González de , 140

Santori, Giulio Antonio, Kardinal 101, , 116, 120, 134 148

Sarmiento, Pablo ,

Sarum ayini, 64n, 93, 134, 1, 5,

Ş eytan6, 11, 13-15, 23-5, 29, 30, 32-3, 34-7, 42-3, 44, 46-9, 50, 52-4, 56, 58, 59, 61-73, 75, 76, 78, 79, 83-9, 93, 94, 97, 102, 107, 109-11, 113, 115, 117, 125, 128-30, 134, 136, 137, 141, 143-6, 159-61, 163, 168, 171, 172, 174, 175, 181, 188-92, 196-200, 202, 207, 211-18, 226, 228, 229, 231-2, 234, 235, 237-41 Ş eytan ve Mürted Melekler, Cın Çıkarma ile ilgili . Bkz. Leo XIII, Ş eytani tacizin kovulması, 1, 220, 221, 226, 3, 102,

114, 115, 117, 119, 121, 129, 131, 143, 146, 184-6, 187, 188, 191, 192 , 209, 211, 220-2, 223, 225, 227, 236, 239, 240 . Ayrıca Ş eytancılıkbkz. büyücülük

Scanlan, Michael , 226-8

Ş üphencilik, 13, 130, 133, 138, 148, 153, 155, 157, 163-5, 166-8, 171, 179, 181, 182, 197, 209, 215, 216, 223, 240, 241 , 70, 114, 125-6, 128, 155, 167, 171, Skolastisizm 239 93-4

Schorne, John, İ skoga'da Ş eytan, çkarma, 90, 132, 168-9 İ kinci Vatikan Konseyi. Bkz. Vatikan II

laiklik, 3, 181 , 184, 188, 191, 211, 216 Sempe, Jean. Bkz.

Julio, Abbé Sepüveda, Juan Ginés de 144 cinsel iliş ki, 61, 82, 102, 113, 121, 144-5, 149, 187, 199, 108n, 120, 150-1, 197, 2 Ş eytani istismar da cinsel taciz

Ş amanlar , 68

274 Dİ Zİ N

Shanley, John, ş eytan qkarıcı, 227
Sigewize, ş eytani, 62, 78 1 52-3
Sigogne, Jean Mandé, ,
günah 30, 66, 77, 87, 88, 106, 107, 158,
218
atalardan kalma, 45, 159, 199, 225 ayrıca bkz.
Öğün Günah, 22, 27, 30, 33,
ş eytanlar olmadan 35, 40, 42, 48, 50, 55, 79-81, 84, 190,
213, 214, 231 ş arkıcı, Maria Renata Sixtus V,
Papa, 112 Kölelik, , 167
132, 143, 150, 151 Ruhsal , 167
Araş tırma Derneği (SPR),
205, 112-16, 157-62, İ spanya, 165, 172-
4, 182, 239-41'de ş eytan qkarma. Ayrıca bkz. Engizisyon,
201-7, 240 Sri Lanka, İ spanyol Spiritüalizmi, 186,
ş eytan qkarma, 139, 141 Stampa, Pietro Antonio,
demonolog, 109-11 Stangl,
Josef, Würzburg Piskoposu, 217-19

Sterzinger, Ferdinand, 171
çaldı (cübbe), 111, 140, 146, 147, 151
ş eytan qkarma fırtınalar,
Stowe Ayin Kitabı, 39
Suarez, Francisco, 114-15, 126, 162,
171
Suenens, Léon-Joseph, Kardinal, 228
boğulmalar, 108, 111, 115, 144 Sullivan,
William L., 193
Summers, Montague, demonolojist, 178, 205
Surin, Jean-
Joseph, ş eytan qkarıcı, 121, 124, 167

İ sviçe, 194, 216'da ş eytan, 69-70, 85n,
qkarma

T
Taxil, Leo, 1 92
telekinezi, 2 00, 202, 203, 206, 207
telepati, 2 02, 214

Tiyatrolar, 119, 171 164-
Thiers, Jean-Baptiste, 5
Thurston, Herbert, 202, 206, 209, 223
Thyraeus, Peter, demonolog, 107, 112,
115, 140, 178, 179
Titus Cusi, İ nka 144 ,
Toledo, Juan José, ş eytan kovucu, 146
Tonquédec, Joseph de, ş eytan kovucu, 195
diş ağrısı, 61, 91, 92, 27,
iş kence 55, 129, 222
Tosos, İ spanya, 172-4'ün mülkleri,
179, 182, 217
Apostolik Gelenek, 30-1, 40
Trent, Konseyi, 3, 100, 106, 116, 119, 120,
133
Trujillo, Mari a, ş eytani, 146
Tupac Amaru, İ nka, 144
Katılım, William 79-80
Sen, ş eytan kovucu 81
Tyrell, George, 192

Uğru
Ultramontanizm, 175, 179
kirli ruhlar. Günah iblislerine bakın
Birleş me Kilisesi ('Ay'lar), 227 Umbanda,
151
Umzinto, mülkleri, 196-8
V
Valcarengi, Paolo, 166, 167
Sevgililer Günü, 30
Vallées, Marie des, 124
Valverde, Vincente de Van, 143
de Velde, Jason Van, 125
Neercassel, Johannes, Bishop, 138 Varo, Francisco
140 Vaughan, Diana, Bkz.
Taxil, Léo Vaughan, Herbert,
Westminster Kardinal Baş piskoposu 238
204
Vergot, Antoine,
Vianney, Jean-Marie, ş eytan qkarıcı, 183-4

Rouen'in Zaferi , 55
ş iddet, ş eytan çkarmada, 28, 41, 42, 78,
136, 145, 156, 162, 173, 182, 199,
200, 203-5, 216, 227 .
Ayrıca iş kenceye bakın
Vintras, Eugene, 1 86
Visconti, Zaccaria, 110, 163
Vogl, Carl , 199-200
Vollmer, Joan, ş eytani , 227
Voltaire 171-2
kusma, 118, 135, 148, 151, 166, 183

Voragine, Jacques de , 9
Vosmeer, Sasbout, Piskopos, 138

I G N D E

Bekle, Arthur Edward , 187
Warren, Ed ve Lorraine, ş eytan çkarıcılar 221 ,

SU

kutsal , 28, 30, 31, 36, 38-9, 68, 75, 80, 81,
83n, 84-5, 86-7, 88, 91-3, 95, 96, 111,
115, 125, 140, 146, 153, 157n, 194,
225, 229, 233, 234 çle, 86-7

Weigand, Barbara , 218
Wentworth, Jane, ş eytani , 96

Wieland, Franz , 7
Wiesinger, Alois, 202,206, 207, 209, 223

Auxerre'li William , 65
büyücülük, vii, 2, 3, 9, 11, 20, 63-6, 76n,
77, 78, 96, 101, 102, 106, 107, 109-
11, 112-14, 115, 118, 120-1, 124, 128,
130, 131, 133, 145-6, 148-51, 153, 156,
160-2, 167, 168, 171-4, 182, 183, 186,
197, 199, 201, 209, 218, 220n, 221-4,
226, 232, 236, 239-1

yerli din, 145-6 (malefi calia) arağarı ,
olarak
tanımlanmış tır ,15,
110-11, 118, 145, 161, 162, 222

ayrıca bkz. paktlar, ş eytani;
Ş eytanizm kadınlar.
solucanlar Cinsiyete
bakın , 39, 69 Wyclif, John, 92, 93n

X
Xavier, Francis , 115-16

VE
Yvelin, Pierre , 129